

دولتِ عشق
بہل دین عشق

میں نے عشق کو
علائے عالمگیر سمجھا

دوسن ۸۰ سالگی

هو
دولت
بسمک دین عشق

نوعی بهر
علاقمند

سرشناسه	:	تیموری، غلامعلی، ۱۳۱۳ -
عنوان و نام پدیدآور	:	دیوان اشعار (بسمل درمسیل عشق) / غلامعلی تیموری.
مشخصات نشر	:	تریت حیدریه: چشم انداز قطب، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	:	۴۷۶ ص.
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	شعر فارسی - قرن ۱۴
رده بندی کنگره	:	۸ فا / ۶۲
شماره کتاب شناسی ملی	:	PIR ۸۵۴۵۹۱۳۹۷۸۰۰۱ / ۵۱۴۷۷۳۳

دیوان اشعار

- * نویسنده: غلامعلی تیموری
- * ناشر: انتشارات چشم انداز قطب
- * نوبت چاپ: چاپ اول
- * تاریخ چاپ: ۱۳۹۷
- * چاپ: ویونا
- * قطع: وزیری
- * صفحات: ۴۷۶ صفحه
- * شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۴۹۳ - ۰۶۱ - ۱
- * قیمت: ۴۰۰۰۰ ریال

آدرس: تریت حیدریه، خیابان رازی، رازی ۳

حکایات

حکایت شخصی که حال پدرش پرسیدم.. ۷۴	حمد و ثنای باری تعالی..... ۱
دو برادر طریقتی ۷۶	شروع به شرح زندگی ۳
در یکی از صبحهای بهار ۷۸	مناجات به قاضی الحاجات ۵
اعتراض شغال از نام خویش ۸۰	در شرح وفاداری قلم ۷
نالۀ ی دل از چشم ۸۳	شروع به قصه ی زندگی ۹
حکایت دلکی از فرعونیان ۸۶	الفبای اول ۱۱
حکایت ابوالحسن خرقانی ۸۷	الفبای دوم ۱۲
مرد کوتاه قامت و زن دراز ۸۸	اولین شب مصادف شدن بحضرت خلیفه ۱۶
حکایت خواهش مجنون از خدا ۸۹	رفتن به ترکمن صحرا ۱۹
مباحثه ی خوافی و باخرزی ۹۰	آمدن از ترکمن صحرا ۲۱
حکایت مرد آبله ۹۱	رفتن به دشت کرات ۲۲
حکایت شیر فروش ۹۳	رفتن به دشت پل بند ۲۳
سؤال مرید از شیخ ۹۵	شنیدن خبر فوت حضرت خلیفه ۲۵
برگ سبز ۹۸	بازگشت به قصه ی زندگی ۲۷
ثنا و صفت الله تعالی ۱۰۰	به یاد گل گلستان معرفت ۳۰
ایضاً حمد و ثنای خداوند ۱۰۳	در بیان اشاره به انبیا و اولیا ۳۳
مناجات به جناب قاضی الحاجات ۱۰۷	اشاره به کوتاه بینی اهل صورت ۳۵
جواب نامه دوستی فاضل ۱۱۰	شکوه از ناملایمات ۳۷
وصیتی به دوستان ۱۱۳	سفرنامه مشهد مقدس ۴۰
آمدن دوستی هم درد به خانه حقیر ۱۱۴	سفرنامه زاهدان ۴۶
ساقی نامه ۱۱۶	بلبلی در فراق گل ۵۰
گر به خادم و موش ناسپاس ۱۲۱	سؤال کردن شخصی از مجنون ۵۱
جهت کتابهای حضرت پیر ۱۲۷	مطربی ۵۳
خرقه پوشیدن حضرت پیر ۱۲۹	حکایت روباه و شغال ۵۴
صفاتی به عین الیقین ۱۲۹	حکایت ملنگ چرسی ۶۱
وصف لنگر حضرت پیر ۱۳۱	رفتن حضرت موسی به طور ۶۶
ثنای پیامبر اکرم ۱۳۱	حکایت صاحب دلی مسافر ۶۸
مشایخ طریقه نقشبندیه مجددیه ۱۳۳	همسفر شدن رهگذری به مجنون ۷۰
چهل سبق و چهار سیر طریقه نقشبندیه... ۱۳۶	حقیقتی دور از انتظار ۷۳
چند موضوع ناقص و نا تمام ۱۵۳	

متفرقات

۱۷۴ به گورستان طیبات	۱۵۷ حمد و ثنای باری تعالی
۱۷۵ صدا و سیما	۱۵۸ ثنای حبیب از کلام محبوب
۱۷۶ فصل نسق	۱۵۹ تعریف مهاجری از زبان عزیزی
۱۷۶ در پی نان	۱۵۹ یاران دیرین
۱۷۷ نسقهائی در نسق	۱۶۰ دوستان طیباتی
۱۷۷ کشاورز بیکار	۱۶۰ به یاد یاران
۱۷۸ استثمار	۱۶۱ یادی از بسطام
۱۷۸ جامه ی ارباب پسند	۱۶۱ خان کاکا
۱۷۸ سیلی رَدّ	۱۶۲ قاصدی به یاران
۱۷۹ نسق و نسقهها	۱۶۲ عشق کودکانه
۱۷۹ گول گفتار	۱۶۳ کوی عزیز
۱۷۹ بعد از هشت سال	۱۶۴ گله از یاران
۱۸۰ یکماه به چندین بار	۱۶۴ به یاد دوست
۱۸۱ آخوند دیوانه	۱۶۴ پرواز دل
۱۸۲ دامادی پسر آخوند	۱۶۵ در فراق عزیز
۱۸۲ سعدالله	۱۶۵ بسر مزار حضرت خلیفه
۱۸۲ تشکری از نوه	۱۶۵ در فراق سه بزرگ
۱۸۳ در شادی و غم	۱۶۶ در فراق حضرت پیر، شاه محمد مظهر
۱۸۳ سرودو پا	۱۶۶ تاریخ فوت حضرت خلیفه
۱۸۴ بستری شدن پیرزال	۱۶۷ به سر مزار عارفی وارسته
۱۸۵ اولین ته چین	۱۶۸ به یاد حضرت خلیفه
۱۸۵ داس و بیل	۱۶۸ به عرفای جام
۱۸۶ خدایت راضی ای بابا	۱۶۹ تقدیم به دوست کوچک
۱۸۶ مبارک مرگت ای خواهر	۱۷۰ سیر ندیدم
۱۸۷ جای بیل	۱۷۰ بیان بی لب
۱۸۷ نامه ی سیاه	۱۷۰ هفت طاق
۱۸۷ تار و مار	۱۷۱ گزیده وفا
۱۸۸ خار کراحت	۱۷۱ تأسف از یاران غریق
۱۸۸ هفتاد سال	۱۷۲ دختر نیکوکار
۱۸۹ دست و پای لرزان	۱۷۳ تبریک عید
۱۸۹ آدرس غمخانه حقیر	۱۷۳ فوت پروانه
۱۸۹ نگفتم ای پسر	۱۷۴ باغ عمو
۱۹۰ زهرا گلکم	۱۷۴ پرده ی اخّادی
۱۹۰ به هر کره خر	

کراپیه ۲۱۳	دعا و نصایح به فرزندان ۱۹۱
سیبل چنگیزی ۲۱۴	تشکر از برادر طریقت ۱۹۲
برج حمل ۲۱۵	از مادری گِل ۱۹۲
قیل و قال ۲۱۶	عرض اعترافی به کعبه ۱۹۲
ترشی ۲۱۶	چهار بُز ۱۹۳
فریب قیافه ۲۱۷	نگو تایباد ۱۹۴
خانقه ۲۱۸	شعر امضائی است ۱۹۴
خر ما دُم نداشت ۲۱۹	احسان باخرز ۱۹۵
دست و پا لرز و علیل ۲۱۹	جواب ایراد روزنامه ۱۹۶
در پی آمار ۲۲۰	افتتاح برق روستا ۱۹۸
سال از هشت گذشت ۲۲۰	بی آبی چندین ساله ۱۹۸
دار ارشاد ۲۲۱	ای خوش سری ۱۹۹
خود ستائی ۲۲۱	الگوی وحدت ۲۰۰
جواب مجنون ۲۲۲	ای گرم دمی ۲۰۰
سؤال از مولا ۲۲۲	رشوه گیران حق کش ۲۰۱
گشاده جبین ۲۲۳	لب خشکیده ۲۰۱
جواب موش به گربه ۲۲۴	گفتاری پیش از دیدار ۲۰۲
از فراموشی ۲۲۴	اولین بیماری چشم ۲۰۳
خدا را باش ۲۲۵	جهت ملاقات صحیح زاده ۲۰۳
عتاب گل به نسیم ۲۲۵	مصادف به دکتر درخشان ۲۰۵
گفتگوی غنچه با گل ۲۲۶	چند مرتبه به دکتر درخشان ۲۰۶
سؤال بلبل از گل ۲۲۶	آمدن احزاب به کابل ۲۰۷
بلبل آشفته ۲۲۷	عشاق جاه ۲۰۸
جواب جغد به بلبل ۲۲۷	حاج احمد ۲۰۸
مصادف شدن شیطان ۲۲۷	در به در ۲۰۹
عتاب به دل ۲۲۸	فقر و درویشی ۲۰۹
عتاب روز به شب ۲۲۸	شاه مردان ۲۰۹
عید رمضان ۲۲۹	نالهِ ی محراب ۲۱۰
وفای غم ۲۲۹	حاجیه خانم ۲۱۰
مجرم و سپند ۲۳۰	قاتل موش ۲۱۱
بلبل مسافر ۲۳۰	وچهی به کنار ۲۱۱
طعنه ی خر به سگ ۲۳۲	میان محضر ۲۱۲
تشکری به دکتر مسگرانی ۲۳۲	حاجی غفور ۲۱۲
اولین مستزاد ۲۳۳	اسیر برف ۲۱۳

سنگ لوح خلیفه مجیدی ۲۶۹	مستزاد - تا به دام ۲۳۴
سنگ لوح خلیفه حاجی احمد ۲۶۹	مستزاد - تا به کی ۲۳۵
سنگ لوح والده حضرت شاه ۲۷۰	مستزاد - رفت عمری ۲۳۶
سنگ لوح بی بی سفید پوش ۲۷۰	مستزاد - ترسم آخر ۲۳۶
سنگ لوح حاج خلیفه شمس الحق ۲۷۱	مستزاد - ترسم برود یار ۲۳۷
مثلثات ۲۷۱	مستزاد - امشب ای ساقی ۲۳۸
مفردات ۲۷۴	مسدس - غم مخور ۲۳۸
معما ۲۷۵	مخمّس - مرتضی علی ۲۴۰
مرّیعات ۲۷۶	اولین مخمس ۲۴۰
	مخمس - باز از خم زلفت ۲۴۱
غزلیات	مخمّس - در مدح رسول اکرم ۲۴۲
از خواری به خاری ۲۷۹	مخمس - پیش ز خلقت دو کون ۲۴۴
طره زلف ۲۸۰	مخمس - ناصحا بگذر ۲۴۴
حدیث عشق ۲۸۰	مخمس - ای یار آتشین ۲۴۵
فشار عشق ۲۸۱	مخمس - به جای گریه می خندم ۲۴۶
سکته ۲۸۱	مخمس - مکن از عاشقی منعم ۲۴۷
دُردی کش ۲۸۱	مخمس - گر نیم دیوانه ۲۴۸
شراب شادمانی ۲۸۲	مخمس - کیست این دهقان ۲۴۹
گیسوان پرچین ۲۸۲	مسدس - زین ملک بی سرانجامم ۲۵۰
بادۀ صاف ۲۸۲	مثنی - ای آنکه تو خود ۲۵۱
کوی عزیز ۲۸۲	نسق ۲۵۳
پیرانه سر ۲۸۳	مخمّس - بز خنثا ۲۵۶
سفارشی به بال نسیم ۲۸۳	مخمس - تیره تیره روزها ۲۵۷
ترک سر ۲۸۴	مسدس - دیشب ز حد خویش ۲۵۸
رمیده ۲۸۴	ای بلای جان ۲۵۹
بهار ۲۸۵	مخمّس - مجاهدین ۲۶۰
کوی فنا ۲۸۵	مخمّس - اسیر روستا ۲۶۲
همه گناه ۲۸۵	سنگ لوح حضرت شاه ۲۶۳
جز عمل ۲۸۶	سنگ لوح خلیفه روح الله ۲۶۴
زلف ناساز ۲۸۶	سنگ لوح حاج عبدالکریم ۲۶۵
ساقۀ گل ۲۸۶	سنگ لوح مولانا مقصود آخوند ۲۶۶
میزان ۲۸۷	سنگ لوح حاجی محمد علیخواجه ۲۶۷
هرچه زنی بزن ۲۸۷	سنگ لوح مولوی محمود ۲۶۷
پیک بهاران ۲۸۷	سنگ لوح خواجه سیف الدین ۲۶۸

۳۰۱	فردا	۲۸۸	سنت دیرینه
۳۰۱	دوست	۲۸۸	غواص
۳۰۲	چلهٔ عشق	۲۸۹	مدعی
۳۰۲	شیون	۲۸۹	از پروانه ی سوخته
۳۰۲	تیر نگه	۲۸۹	حمد وثنای باری تعالی
۳۰۳	تشنهٔ دیدار	۲۹۰	دوست به یاد دوست
۳۰۳	باغ دلها	۲۹۰	رسوائی
۳۰۳	حال غم	۲۹۱	آفت جان
۳۰۴	هدهد	۲۹۱	جفا پیشه
۳۰۴	پیرانه سر	۲۹۱	بزم عزیزان
۳۰۵	عجبا	۲۹۲	غمخوار یاران
۳۰۵	کُنْتُ كَنَزًا	۲۹۳	محبت
۳۰۶	به زخمم	۲۹۳	زیر و بم
۳۰۶	سنبل راز	۲۹۳	بنای دوستی
۳۰۶	نخورده ساغری	۲۹۴	طپیدن
۳۰۷	کلبهٔ درویش	۲۹۴	جهان عشق
۳۰۷	مرغ دل	۲۹۴	مقصود
۳۰۷	دم اخلاص	۲۹۵	سرخ روئی خرابات
۳۰۸	نمی‌گیرم	۲۹۵	بخت خواب آلوده
۳۰۸	خواب پریشان	۲۹۵	آغوش شمع
۳۰۸	مژده	۲۹۶	پرگار
۳۰۹	دل آشفته	۲۹۶	گلی ناچیده
۳۰۹	کوکبهٔ حسن	۲۹۶	ساقی
۳۰۹	چرا یا رب	۲۹۷	خمار
۳۱۰	تلف	۲۹۷	پایه گذار
۳۱۰	چاله	۲۹۷	قامت عشق
۳۱۰	گوشهٔ قفس	۲۹۸	زنار
۳۱۰	قصد جان	۲۹۸	نازک
۳۱۱	هلهله	۲۹۸	قاتل
۳۱۱	از نام تو	۲۹۹	پیر غلام
۳۱۱	آه من است	۲۹۹	حتی به خویش
۳۱۲	بخت بد	۳۰۰	معلم
۳۱۲	آه سرد	۳۰۰	اسیر چشم
۳۱۲	خانهٔ صبر	۳۰۱	عزت نفس

فهرست ۶ بسمل در مسیل عشق

۳۲۳ پیک شادی	۳۱۲ سوختن آزاد
۳۲۳ کوی نگار	۳۱۳ مظهر خوبان
۳۲۳ خنچه خنچه	۳۱۳ از علیخواجه
۳۲۴ فخر فقر	۳۱۳ میل کرم
۳۲۴ کعبه دلها	۳۱۳ لوح دل
۳۲۵ بی‌جاه	۳۱۴ گم کرده
۳۲۵ تشکر	۳۱۴ شهباز
۳۲۶ مظلوم	۳۱۴ دم تبری
۳۲۶ دامن وفا	۳۱۵ شکار
۳۲۶ تیر طعنه	۳۱۵ نه بی او
۳۲۶ پروانه ی تن	۳۱۵ سفر بخیر
۳۲۷ طرف چمن	۳۱۵ عشق را با صبر
۳۲۷ نیم بسمل	۳۱۶ واژگون
۳۲۸ قامت شب	۳۱۶ ققنوس
۳۲۸ ندیم آشنا	۳۱۶ امید وصل
۳۲۸ تجدید نظر	۳۱۷ مهی درشب
۳۲۹ سر کتاب	۳۱۷ سوگند
۳۲۹ غبار فقر	۳۱۷ طلب
۳۲۹ موی سیه	۳۱۸ پیشگاه عشق
۳۳۰ عاشق پیر	۳۱۸ ورد زبان
۳۳۰ دریوز	۳۱۸ ناقوس حرکت
۳۳۰ شهره	۳۱۸ نشان بسملی
۳۳۱ های‌وهو	۳۱۹ ملال
۳۳۱ انس	۳۱۹ رمضان المبارک
۳۳۱ در یک قفس	۳۱۹ نشد نشد
۳۳۲ امان بس	۳۲۰ جز صبر
۳۳۲ قبای سرخ	۳۲۰ قاصد
۳۳۲ تمنا	۳۲۰ دل‌گریان
۳۳۳ مولانا	۳۲۰ کوی یار
۳۳۳ خار مژه	۳۲۱ در عوض
۳۳۳ داستان خلق	۳۲۱ سیه خانه
۳۳۳ تیشه	۳۲۱ درخت خشک
۳۳۴ بی‌سر	۳۲۲ هوس
۳۳۴ کلید عشق	۳۲۲ حق بود

آواره	۳۴۹	دُر عشق	۳۳۵
لا اُبالی	۳۴۹	دُرای محمل	۳۳۵
خמוש	۳۴۹	لا اقل	۳۳۵
هم تیشه	۳۵۰	پنجاه و دو غم	۳۳۶
مفتون	۳۵۰	پیش از این	۳۳۶
مُردیم ز درد	۳۵۰	دیوار غم	۳۳۷
گوهر شرف	۳۵۱	سی سلام	۳۳۷
چشمه ی دل	۳۵۱	فخر بر اغنیا	۳۳۸
حاشا	۳۵۱	بوتهٔ غم	۳۳۸
پی گل	۳۵۲	شیوهٔ شیرین	۳۳۹
بسملی	۳۵۲	حرمت فقر	۳۳۹
پرده ی دل	۳۵۲	کشتهٔ عشق	۳۴۰
چه‌سان گریم	۳۵۲	زخم جگر	۳۴۰
طاق دل	۳۵۳	سائل صدق	۳۴۱
زلف پریشان	۳۵۳	عنقا صفت	۳۴۱
صورت غم	۳۵۳	راه غم	۳۴۲
طلب دعا	۳۵۴	جرم نگه	۳۴۲
بال آه	۳۵۴	جانباز	۳۴۲
کردار تبه	۳۵۴	سرّ غم	۳۴۳
قرعهٔ غم	۳۵۴	به جان آمده	۳۴۳
عاشق دام	۳۵۵	خرابات	۳۴۳
کهنه دلق	۳۵۵	سرّ صراحی	۳۴۴
بوم غم	۳۵۵	مرهم از زخم	۳۴۴
طریق عشق	۳۵۵	یک امشب	۳۴۴
حاج احمد	۳۵۶	سراغ	۳۴۴
معترف	۳۵۶	سائل	۳۴۵
طره ی مو	۳۵۶	لب تر	۳۴۵
پنهان	۳۵۷	مذهب عشق	۳۴۶
ناسیاسی	۳۵۷	بخت بد در مشهد	۳۴۶
آستین کهنه	۳۵۷	دامن فضل	۳۴۶
ترک سر	۳۵۸	به شما گوارا باد	۳۴۷
کهنه خمار	۳۵۸	انتظار	۳۴۷
اعتراض به تخلص	۳۵۹	مدعی	۳۴۸
جهان عشق	۳۵۹	کهنه گدا	۳۴۸

دارم امید ۳۷۰

بیرق یداللهی ۳۷۰

ایات

شروع ایات ۳۷۱

شروع رباعیات ۴۱۳

وصف یاران ۳۵۹

ملک دو گندم ۳۶۰

بی شراب ۳۶۰

ترک جفا ۳۶۰

حریم طاعت ۳۶۱

موج نفس ۳۶۱

سحر سحر ۳۶۱

لباس عشق ۳۶۲

پای مهمان ۳۶۲

پند مرا ۳۶۲

به پای عشق ۳۶۳

کهنه عشق ۳۶۳

آبشخور ۳۶۳

از در اذعا ۳۶۴

مویه ۳۶۴

نشانه ۳۶۴

خون باده ۳۶۴

بی همتا ۳۶۵

طمع بوسه ۳۶۵

بنام علی ۳۶۶

سرگران ۳۶۶

خدا را ۳۶۶

شکارگاه ۳۶۶

نغمه ۳۶۷

امضاء ۳۶۷

کوتهی جیب ۳۶۷

به سخره ۳۶۷

هوس باده ۳۶۸

اهدنا ۳۶۸

ساغر اعجاز ۳۶۸

کشتی ارادت ۳۶۸

طمع از موج ۳۶۹

لیلی صفت ۳۶۹

ناوک مژگان ۳۶۹

مقدمه

هر که ما را خوار دارد شاد و برخوردار باد
هر که ما را رنجه دارد راحتش بسیار باد
هر که اندر راه ما خاری فکند از دشمنی
هر گلی کز باغ وصلش بشکفت بی خار باد

بدان روی این شعر زیبای مولانا سیف الدین باخرزی شاعر و عارف نامدار قرن هفتم هجری را در طلوعه ی کلام آوردم که شور شیدایی و غیرت باخرزی ام یادآور شود که به خاطر آورم بزرگی آن بزرگ مردان، آن اسلاف خلفم را که ریشه ی تنومند درخت اندیشه ام هستند. کودک عشق که بودم بر تنه ی تنومند ایشان آویختم و تاب عشق خوردم و دنیا را از آن بلندا نظاره کردم. بلی آغاز کلام را با شعر این بزرگ مرد همشهری آغاز می کنم که من و ما به خود ببالیم و مغرور گردیم نه از آن باب که فخر بفروشیم و گذشته را در بوق و سرنا کشیم بل از آن باب مغرور گردیم که شاگرد چنان استادانی هستیم و رهرو همچون راهبرانی. بدین شرط که خود نیز رهرو این راه باشیم و عرقی بریزیم و در پای این بیستون تیشه بزنیم و اندیشه کنیم چرا که شرط بجای آوردن ادب بزرگان رفتن راه ایشان است نه فقط پوشیدن ردای ایشان.

و اما باخرز. باخرزی که امروز محروم و مهجور افتاده است، روزگاری مردانی همتراز مولانا سیف و میرزا خلیل هاو ناشمار داشت که آوازه ی شهرت و بزرگی شان جهانگیر بوده است و دست نوشته هایشان سر از موزه های کشورهای پیشتاز عرصه ی علم و فرهنگ در آورده است. پس دور از انتظار نیست که امروز نیز پس از گذشت قرن‌ها، بسمل‌ها سر از تراب تیره ی غمگانه برآورند چرا که اینان میراث داران و ریزه خواران خوان همان و همین بزرگ مردانند. روزگاری باخرز مهد علم و فرهنگ و ادب و هنر بوده است و صادر کننده اندیشه به دیگر بلاد. از دوران پیش از اسلام بزرگ زادگان و سران لایق سپاه ساسانی تا پس از اسلام. سیف الدین باخرزی ها و ابونصر ها... و امروز امید می رود که فرزندان خلف آن بزرگ پدران دوباره نام پدر را زنده کنند که «میراث پدر خواهی علم پدر آموز» و طریقی جز این هم نیست. هر فرهنگ و تمدنی نقطه ی عطف و اوج و حسیضی داشته است. حال هزارو یک دلیل ممکن است تا ملتی سر به فلک کشیده به یکباره حسیض سقوط و سکوت را تجربه کند. باخرز همچون بلاد دیگر ایران در گذرگاه اقوام مختلف و اندیشه های متفاوت قرار گرفته و در معرض تاخت و تازهای اقوام بیگانه افتاده که هر آنچه مدت‌ها اندوخته اند تاراج شود. جز این چه می توان کرد. به قول حضرت شیخ اجل:

چو جنگ آوری با کسی در ستیز که از وی گزیرت بود یا گریز
وقتی قوم بیگانه صحراگردی تا پشت دیوار و در خانه ما پیش آمده
باشد، دیگر غم برداشتن کتابت نیست که باید غم برداشتن نانت باشی و
باخرز نیز بارها این رزم را تجربه کرده است. چه امیدی بیش از این می
توان داشت جز مظلوم مردمی که بی پناه مانده اند فقط جان خویش
برداشته و برکوه زندو کتاب خویش بگذارند تا زیر سم ستوران بی
فرهنگ اقوام مهاجر در رود (روس) افتد و زیر گل و لای مدفون شود. از

انصاف نگذیریم و دعای خیر کنیم بزرگ مردان و نیک پدرانی را که همین گسیخته رشته فرهنگ را برای ما بجا گذاشته و ارتباط ما را با گذشته ی پر افتخار ما به مویی و ریشمانی بند کرده اند. بر ماست که مانده ی راه را قیام کنیم و نام نیک پدران مان را زنده و جاوید کنیم. به قول موریس مترلینگ که در وصیت به فرزندش می گوید «من این راه را تا بدینجا آمده ام و اینک که هنگام رفتن من است، این عصا و کفشهایم را اینجا می گذارم به فرزندم دهید و بگویید مانده راه را او برود». ان شاء الله ما باید برآن باشیم که عصای پدر را برداریم و کفشهای پدر را بپوشیم و مانده راه را گام برداریم. باشد که ملک خویش را آباد و احیا و روح پدران خویش را از خود خرسند سازیم.

باخرز در گذشته مردان بزرگی را بر خویش دیده است. این دیار روزگارانی: سیف الدین ها^۱، ابونصرها^۲، میرزا خلیل ها^۳، ندیم ها^۴،

۱- مولانا سیف الدین شاعر و عارف قرن هفتم هجری. زادگاهش باخرز و مدفنش فتح آباد بخارا. از شیوخ شاخه کبرویه و از شاگردان و مریدان شیخ نجم الدین کبراست که کتب و رساله های او در موزه دولتی لندن موجود است و رساله ای در عشق دارد که به کوشش مردی فراموش نشدنی - زنده یاد ایرج افشار - توسط دانشگاه تهران به همراه رساله احمد غزالی چاپ شده است. یاد بزرگ مرد ، استاد به حق ، ایرج افشار بخیر آن وقت که این مقدمه را می نوشتم حضرت ایشان زنده بود - گرچه من ایشان را ندیده بودم - لیکن شبی در کورسوی تاریک روشنای خانه ی گلی بسمل در روستای نصرت آباد باخرز فقط برای لحظه ای دستان رنج دیده از رنج گذرم را شاگردانه به دستانش لمس کردم. نشناختم که فرصت آشنایی اندک بودو افسوس که بعد از این آشنایی اندک دیگر عمر استاد دیری نپایید. خدایش بیامرزد!

و اما مولانا سیف الدین. همان سیف باخرزیست که به مجموعه ای از نظم و نثر به مریدان و فرزندان سفارش می کند که مرا یارای رفتن به بخارا نیست شمارا

وصیت می کنم صحبت نیکمردان را دریابید. سیر اندیشه و روش فکری او در این اشعار پیداست:

گر بر سر نفس خود امیری مردی بر کار کسان خرده نگیری مردی
مردی نبود فتاده را پای زدن گر دست فتاده‌ای بگیری مردی
و هم ایشان در تشریح اندیشه ی وحدت وجود می گوید:
من با تو چنانم ای نگار ختنی کاند در غلطم که من توام یا تو
منی
نه من منم و نه تو توئی نه تو منی هم من منم و هم تو توئی هم تو منی

ای بی خبر از سوختن و سوختنی عشق آمدنی بود نه آموختنی
برای آشنایی بیشتر با بزرگان عرصه ی معرفت ایران و مردانی همچون مولانا
سیف بر مردان طالب علم است که دست نوشته های ایشان را از موزه های معتبر دنیا
بیرون کشیده و مطالعه کنند.

۲- ابن‌نصر متکلم و متفکر باخرزی که کتاب «دمیه القصر» به عربی از ایشان
استگویا این کتاب اکنون در موزه ی کشور سوریه نگهداری می شود.

۳- میرزا خلیل باخرزی از خوشنویسان بنام خط نستعلیق و همعصر عماد
خوش نویس است که شاید علت مهجور ماندنش یکی این باشد که در سایه ی
هنرمندی بزرگ چون میر عماد بوده است؛ همچون خواجو و شاعران بزرگ دیگر که
در سایه تنومند حافظ افتادند و کارشان با حافظ در ترازو افتاد و کم ارج جلوه کرد
و گرنه بجای خود قابل احترام و تحسین است.

میرزا خلیل قلندر از ایران هجرت و در دیار هندوستان که در آن عصر مدینه
فاضله ی اصحاب علم و هنر بود، در دربار ابراهیم شاه حاکم دکن مورد تفقد و تقدیر

قرار می گیرد و از طرف ایشان «شاه قلم» لقب می گیرد و همانجا فوت می کند. به احتمال زیاد از مردم ریزه باخرز بوده است. دست نوشته ی نستعلیقی از او که سوره ی حمد است هم اکنون در موزه آستان قدس رضوی نگهداری می شود. ابراهیم شاه هم عصر شاه طهماسب صفوی است که در سفر شاه طهماسب به مشهد مقدس با هم دیدار می کنند. ایشان به سال ۱۰۲۷ هجری قمری و به قولی ۱۰۳۵ هجری قمری در شهر دکن هندوستان فوت می کند.

۴- خلیفه سعید محمد معصومی متخلص به ندیم. استاد طریقت بسمل باخرزی ؛ همو که در آغاز راه جوانی بسمل را به عرفان و ادبیات اسلامی آشنا می کند و پیر هدایت ایشان می شود.

دستم بگرفت و پایه پا برد تا شیوه ی راه رفتن آموخت
سبب شعر بسمل فقط فوت ایشان شد. آن هم در سن پنجاه و چند سالگی. در اکثر اشعار از ایشان «ندیم» اشاره به ایشان است. از آن جمله بر سر مزار ایشان گفته:
ای فروبسته دم از نو باز کن همچو مولانا ز نی آغاز کن
سربرون آور کفن پوشی بس است ماه را با مه هم آغوشی بس است
سربرون آور چو خضر از قعر بحر کشتی را بشکن و طفلی سر ببر
از ایشان مجموعه ای از هرنوع اشعار بجا مانده است. این شعر از جناب ایشان است:

بیا ساقی بده جام صفائی	که یابم از غم عالم رهائی
بیا بنواز مطرب چنگ یک دم	دلم بگرفته از زهد ریائی
ندیما را نباشد هیچ فکری	بجز رسم طریق آشنائی

شایق‌ها^۵، خواجه کریمی‌ها^۶، مولاناها^۷، سید میریحیی‌ها^۸ و دیگران را در آغوش پر مهر خویش پرورده که چراغی فراوی آیندگان برافروزند

۵- حاج خلیفه عبدالرئوف مجیدی متخلص به «شایق». ایشان از بزرگواران طریقه نقشبندیه و ساکن روستای حسینی از توابع طبیات صاحب دیوان شعر و درک عالی در مثنوی مولوی. بنده خود افتخار شاگردی ایشان را داشته و بسیار فیض‌ها بردم.

ای عمر از تو بهره نبردم به غیر از این ماندم که داغ تلخ دلیران ببینی و ایشان نیز در آن روزگار بودند و لیکن امروز سر در نقاب تیره‌ی خاک کشیدند. افسوس لیکن چه باید گفت وقتی خداوند فرموده: کُلُّ شَیْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ. نمونه‌ای از اشعار ایشان:

یا رب ز عنایات تو خوشحال شدم شرمنده و آشفته ز افعال شدم
اوقات گرانمایه به غفلت سر شد خجلت زده من ز عمر شصت سال شدم
۶- مرحوم زنده یاد خواجه عبدالخالق خواجه کریمی. یکی از همین خلفای طریقه نقشبندیه از سلاله‌ی پاک خواجه عبدالله انصاری و از بزرگ مردان ریزه باخرز - همشهری کهن مرد خوشنویس میرزا خلیل قلندر که ذکر خیرش در همین مقدمه آمده است - ایشان خواجه عبدالخالق در مناظرات اخلاقی و شعر حکیمانه به سبک شاعر بزرگ و والامقام پروین اعتصامی بسیار شعر سروده است که از آن جمله شعر «تکه یخ» و «موش و پنیر» قابل ذکر است. من خود شاگرد اندیشه و اخلاق این بزرگ مرد پارسا بودم.

۷- مولانا زین الدین ابوبکر طبیاتی از بزرگان عرفان و تصوف اسلامی. مزار و بقعه‌ی مولانا از بناهای معماری دوره‌ی تیموری به دستور نیک مرد شاهرخ تیموری بنا به ارادتیکه به حضرت مولانا داشت، به سفارش پدرش امیر تیمور گورکانی بنا گردید که همیشه او را نصیحت می کرد مبادا مولانا طبیاتی از تو رنجیده شود یادار انتصاب امیران ملک از رضایت مولانا غافل شوی. امیر تیمور روزی که خود به

طبیات آمد قاصدی نزد مولانا فرستاد که امیر را با تو کاریست. مولانا پاسخ می دهد که مرا با امیر کاری نیست. امیر تیمور خود به دیدن مولانا می آید و می گوید : «ای شیخ مرا نصیحتی کن». مولانا می فرماید: «با خلق خدا مهربان باش». تیمور می گوید: «چرا این نصیحت را به آل کرت که حاکمان هرات بودند نکردی؟» مولانا پاسخ می دهد: «به او گفتم گوش نکرد. خدا تورا بر او مسلط کرد. تو هم اگر گوش نکنی، خدا کسی را بر تو مستولی خواهد کرد». تیمور می پرسد: «آیا کسی هست که بر من مستولی شود؟» مولانا فرمود: «بلی. اجل». تیمور خود می گوید: «از این سخن مولانا فهمیدم که در زندگی کسی جز اجل بر من مستولی نخواهد شد.» و همین گونه هم شد.

روزگاری گذشت. تیمور در قتل شیعیان بخارا که بر او شوریده بودند از مولانا استفتا خواست. مولانا این شعر را در جواب فرستاد:

در عرش خدا اگر بود منزل تو از کوثر اگر سرشته باشد گل تو
گر حب علی نباشد اندر دل تو مسکین تو سعی بی حاصل تو

حضرت مولانا به طریق مشرب اویسی مرید روحانی ژنده پیل احمد جام بوده است. مدت ها به زیارتشان می رفته ، در جلوی درب ورودی پشت زنجیر به ادب می ایستاده و قرآن را ختم می کرده است تا اینکه شبی حضرت شیخ او را به حضور خوانده و می گوید: «اکنون وقت آن است که به زیارت ولایت مآب حضرت رضا - سلطان خراسان - مشرف شوی تا به فیض کامل نائل آیی». حضرت مولانا به فرموده روحانی شیخ به قصد سلام عازم مشهد مقدس می شود. از تپه سلامکه گنبد آن حضرت به چشم می خورد، بنابه رعایت ادب جلوتر نمی رود. سلام می گوید و عرض ادب می کند تا اینکه اجازه نزدیک شدن به بارگاه قدسی حضرت را از خودشان به توسل می گیرد.

حضرت شیخ بهاء الدین نقشبند - رحمه الله علیه - در سفر حج به مرو که می رسد، از کاروان جدا شده به دیدار مولانا می آید. به قولی سه شب به صحبت مولانا

مقدمه ۱۶ بسمل در مسیل عشق

تا فرداها نیز نوادگان این ملک همین چراغ را همین سان برافروخته سر راه چابک سواران عرصه معرفت ایستاده نگه دارند.

بسمل باخرزی به تاریخ ۱۳۱۳ شمسی در روستای گندم شاد از توابع باخرز دیده به جهان گشود. تحصیلات سنتی را در مکتب روستا نزد آخند محل- که اغلب رایگان و به یک نان پنجشنبه‌گی ساخته بودند- فرا گرفت. البته نیمه و ناتمام و به قول خودش تا دیوان حافظ به حرف دال رسیده و نارسیده دوران تحصیل پایان می‌یابد.

دال را نابرده سر دینم برفت	صبر و طاقت تاب و تمکینم برفت
رهزن دین و دلی راهم بزد	تیری از مژگان به ناگاهم بزد
عشق آمد خامه و دفتر بسوخت	شدورق چاک و قلم را سربسوخت
شوخ چشمی آمد و استاد شد	آنچه را خواندم همه برباد شد
بسته شد مکتب زمن یکبارگی	باز شد صدها در بیچارگی
گفت دل بسپار و دیده باز کن	بازگرد و از الف آغاز کن

روزگار جوانی را به روستا می‌گذراند و دیوان حافظ و گلستان سعدی را به مطالعه می‌گیرد که البته مطالعه و دور کردن کتب اغلب

می‌ماند. وقتی در طوس به یاران می‌رسد ذکر مولانا را به دوستان می‌کند. در سال بعد خواجه محمد پارسا - شاگرد ایشان - با گروهی از یاران از بخارا به عزم دیدار مولانا به طیبات می‌آید. این رباعی منسوب به حضرت مولانا است:

افراز ملوک را نشیب است بترس	در هر دلکی از تو نهیب است بترس
با خلق ستمگری کنی نندیشی	در هر ستمی با تو حسیب است بترس

۸- سید میرحیچي از سادات قتّالی. یکی از بزرگان و پیشوایان طریقه قادریه در سرحدات شرقی خراسان در روستای جوزقان باخرز که خرقة ی ارشاد پوشیده بودند، مریدین و محبین بسیاری داشتند که در ادبیات عامه ی مردم یاد می‌شود. ایشان در یکی از حجره های شیخ جام مدفون اند.

شاعران بزرگ چون سعدی و عطار و حافظ در خانواده های این بلاد یک رسم و سنت بود مردم در طاقچه های خانه شان قرآن مجید می گذاشتند و دیوان حافظ را یادم هست مثل قرآن مجید پوش (جلد) پارچه گلدوزی شده داشت و هیچگاه روی زمین گذاشته نمی شد و به قول افغانها همیشه باید روی طاقچه می ماند.

گویا مادر ایشان فرزند پسر نداشته. همیشه به مزارات و امامان متوسل می شده تا از خداوند پسری بگیرد. این بار به حضرت علی بن موسی (ع) متوسل می شود و نذری قبول می کند. خداوند خواسته او را مستجاب نموده و به ایشان فرزند پسری می بخشد. ایشان نیز اسمش را غلام علی می گذارد تا به راستی غلام علی باشد.

من غلام علی ام کز علی آموخته ام

کز علی سر ولای ولی آموخته ام

روبه بیشه ی مولایم و در جنگل عشق

بهتر از شیر ژیان پردلی آموخته ام

مادر با خدای خویش هم پیمان می شود اگر فرزند او بماند تا نه (۹) سال پای پیر و مزاری گوسفندی قربان و فقرا و مساکین را اطعام نماید تا خداوند فرزندش را برایش نگه دارد. خود بسمل در قصه ی زندگی خویش می سراید:

بسته بودش با خدای خویش عهد پای هر پیر و مزاری را به جهد
گر خدا طفلی دهد بگذارش سالی یک گوسفند نذری آردش
سال آخر هم به پابوسی و ارادت خدمت حضرت رضا (ع) عازم
مشهد می شوند و این شعر بسمل که سوراخ گوشش شاهد است را می نویسد:

سال آخر عازم مشهد شدیم بر امام هشتمین مقصد شدیم

در کنار مرقد آن نیکنام حلقه‌ای افکند به گوشم چون غلام
چون غلامعلی کز اوّل گفته بود این غلامی را به نامم سفته بود
گردنم را بست و دستم را گشاد داد بر شستم کلید صد مراد
خواند از ردّم همه سوی قبول دل به مهر آل و اصحاب رسول
بعدها تقریبا در سنین (۱۳) سیزده سالگی دچار بحرانهای روحی می
گردد - چنانکه افتد و دانی - و برای فرار از رنجها و دردها به کتاب و
کتابخوانی پناه می آورد تا شاید آرامش دردهای خویش را آنجا بیابد. می
گوید: کتاب لیلی و مجنون نظامی را می خواندم تا خسته می
شدم. روزی کتابم گم شد. مدت‌ها نتوانستم پیدایش کنم تا اینکه آخرهای
زمستان همان سال که گلی (کندوی) گندم خانه ما خالی شد، کتاب
کهنه و خاک آلودم را آنجا یافتم. گویا مادرم کتاب را آنجا پنهان کرده
بود تا مرا از دست گریه‌های پنهانی از غم عشق لیلی و مجنون رهانیده
باشد. سالها بدین تکرار گذشت و من با همه رنجها و دردها می سوختم
ومی ساختم و سر در پی کشاورزی بودم.

دستم از بس بیل را بو کرده بود روز و شب با آبله خو کرده بود
اما گویا عشق آتشی بود زیر خاکستر و حرارت درونش را می
سوخت تا با یکی از خلفای پیران نقشبند به نام خلیفه سعید محمّد
معصومی متخلّص به ندیم آشنا می شود. گویا نظر پیر با تجربه و آگاه این
جوان دل شکسته ی پر هوش را می گیرد. دوستی و ارادت این دو آغاز
می شود. او استاد و راهنمای طی طریق بسمل می شود.

طی این مرحله بی همراهی خضر مکن

ظلمات است بترس از خطر گمراهی

خلیفه سعید محمّد معصومی متخلّص به ندیم که در همه جای این
کتاب (ندیم) اشاره به ایشان است، از خلفای مشایخ غور افغانستان است

که در هدایت و ارشاد سرحدات مرز ایران بر ایشان خرّقه ی ارشاد پوشانیده بودند. بسمل را با مولانا و عطار آشنا می کند. فرقه ی نقشبندیّه که از ارکان اصلی و اصول اعتقاد ی شان ارادت و تابعیت به اصحاب کبار و ائمه ی اطهار -علیهم الرضوان- و عرض ادب و ارادت به اولیاء خداست و تأکید وتائی و تزکیه و تصفیه از صفات ذمیمه به صفات حمیده و همچنین کمک به کشش از حضرت باری تعالی . این شعر حضرت مولانا ی رومی بزرگ سلسله دار این سلسله پیش از شاه نقشبند بهتر بیان می کند:

تا خود روی بی حاصلی چون او کشندت واصلی

رفتن کجا بردن کجا این فیض ربّانی است این

و همچنین اصل اصول بزرگان این مکتب استقامت به شریعت غرای محمدی(ص) و صحبت و ذکر با رابطه بدون مدد زبان فقط به اندیشه قلبی - گرچه ذکر بدون رابطه به خودی خود مفید است لیکن وصول الی الله نیست - و دیگر اصل اصول این طریقه چهل سبق و چهار سیر است که خود شاعر به نظم در این کتاب مختصر بیان کرده است. و همنشینی با اهل علم و درد عرفان بخصوص صحبت که از چهارچوب های اصلی و اعتقادی این نحله ی فکری است و همین اندیشه ی عقل گرایانه و از آن سوی ارادت به علما بالله و اهل بصیرت باعث غنای فرهنگی رهروان این طریق در طول تاریخ عرفان و فرهنگ شده است. حضرت مولانای بلخی که خود نمونه ای از اندیشمندان پیش از شاه نقشبند می باشد که بیعت کرده شمس تبریزی است می فرماید:

نقشبندانند در جوّ فلک کارسازانند بهر لی و لک

همنشینی و صحبت با اهل علم و درک و معرفت در فرقه ی
نقشبندیه تا بدانجا اهمیت دارد که بیشتر بزرگان این گروه چه با زبان
نظم و چه با بیان نثر به مریدان خویش تأکید مؤکد کرده اند که از آن
جمله این شعر یکی از بزرگان این قوم به نام حضرت خواجه عزیزان
علی رامتنی^۹ که گویا در بخارا مدفون است:

باهرکه نشستی و نشد جمع دلت از تو نرهید زحمت آب و گلت
از صحبت او اگر تبرّی نکنی هرگز نکند روح عزیزان بحلت
عرفان هند که تأثیر گرفته از عرفان بخاراست^{۱۰} بسیار غنی و
همچنین سنگین و تخصّصی است تاحدی که همین سنگینی کلام باعث

۹- از جمله بزرگان عرفان بخارا خواجه عزیزان علی رامتنی - رحمه الله - از
مشایخ این طریقه که نمونه شعرش در بالا آورده شد.

۱۰- میرزا مظهر ملقب به جان جانان از مشایخ این طریق دیوان شعری دارد و
تفسیری در قرآن به سبک تفسیر خواجه ی انصار به عربی. تفسیر عارفانه ی بسیار
جلیل القدری که متأسفانه در ایران شناخته شده نیست. فقط این نمونه شعر را که در
دیوان غزلیات ایشان است می آورم:

از آن در پهلوی خود جای دادم رنج و محنت را
که غیر از من پناهی نیست در عالم مصیبت را
بنا کردند خوش رسمی به خون و خاک غلطیدن
خدا رحمت کند این عاشقان پاک طینت را
قضا از مشهد ما مشّت خونی وام می گیرد
که تا رنگین کند هنگامه ی روز قیامت را
به جای سنگ برسر پاره های شیشه باید زد
چو میرزا مظهر دیوانه ی نازک طبیعت را

شده است تا در ایران کمتر شناخته شده مورد توجه قرار بگیرد و این خود جای بحث و مقال جداگانه است که اینجا مجال آن نیست.

و دیگر اهمیت رعایت شریعت و اجرای مو به مو احکام و دستورات طریقت. در هیچ جای و زمانی در تاریخ از طریقت نقشبندیه دیده نشده است که کسی خلاف دستورات پیامبر بزرگوار سخنی گفته باشد. در کتاب خطی از مولانا یعقوب چرخ‌ی که شاگرد و مرید بی واسطه‌ی سلطان بهاء الدین نقشبند است دیدم که شبی پیر خود-شاه نقشبند- را خواب می بیند و از ایشان می پرسد شما را فردای قیامت به چه یابیم؟ می فرمایند به تشرّع. یعنی ما هرچه یافتیم به فضل الهی و عمل کردن به آیات الهی و شریعت محمدی (ص) و حدیث مصطفوی و صحبت و رعایت تقوا و حدود شریعت و قدم زدن در عزیمت و عمل کردن به سنت و جماعت و اجتناب از بدعت و استقامت در شریعت نه چشمداشت کرامت- چرا که کرامت خود گاهی باعث هلاک سالک است که در این طریق بزرگ ترین کرامت بندگی به خدا و پایبند بودن به شریعت است. به راستی که این شعر زیبای جامی وصف حال این طایفه است:

نقشبندان چه عجب قافله سالارانند

که برند از ره پنهان به حرم قافله را

مزار این مرد بزرگ در هندوستان است. دیوان اشعارش (چاپ پاکستان) مکتوبات او در نصیحت به مریدان و تفسیر مظهریه او در عرفان قرآن (چاپ پاکستان) جای مطالعه و غور دارد.

چه بسیار پارسی گویان غیر ایرانی بوده اند که خدمت شایان ستایش بر ادب و ادبیات ایران بزرگ کرده اند.

همه شیران جهان بسته‌ی این سلسله اند

روبه از حيله چه سان بگسلد این سلسله را
چون طریقه نقشبندیه مجدّدیه اندراج النهایه فی البدایه است؛
یعنی بدایت این طریقه در نهایت دیگر طرق است. برعکس فیلسوفان و
متکلمین و دیگر فرقه های صوفی گری که گاه گاه لاابالی گری و بی
قیدی را به دست تبلیغ گرفته اند - به بهانه ی این که ما فراتر از قوانین
دین رفته ایم - مثلاً تکلیف نماز از ما ساقط شده است یا شراب خوردیم
چون شراب سبوی آب حرامی است که دریا را نتواند نجس کند.

در فرقه ی نقشبندیه اول سخن از شریعت محمدی است که در این
شعر بسمل باخرزی بهتر نمایان می گردد:

بارها گفتمی که مقصد از طریقت موبه‌مو

پیروی از جمله‌ی احکام شرع انور است

در غیاب عالمان می گفت دایم کاهل علم

موجب احیای شرعند شرع بر تن چو سر است

ارکان فرقه نقشبندیه علاوه بر ارادت ائمه اطهار - علیهم الرضوان -
از طرفی همنشینی با اهل علم و معرفت و پاکان و نیکان بدین اصول
طبقه بندی شده و انجام می شود: ۱- هوش در دم ۲- نظر در قدم ۳-
خلوت در انجمن ۴- سفر در وطن

براستی که (فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ) پایان کلام اینکه این سفارشات
آدمی را به یاد این سه اصل می اندازد که پندار نیک - گفتار نیک - کردار
نیک که اندیشه و سخن همه مردان بزرگ عالم از یک آبشخور است. و
اما شعر بسمل به راستی که شعر یک احساس عاشقانه است از طبیعت
و در طبیعت زندگی بشری با اینکه شعر ادراکی پیامبر گونه از حیات
پیرامون ماست البته که همراه با آهنگ موسیقیای کلام شعر هنر است و

این کلمه ی هنر اصطلاح رایج توده ی مردم همان شعر است یا بهتر است بگوییم اصلا هنرها همه خود شعرند. مجسمه سازی شعراست دوتار نوازی شعر است. معجزه حزینی که از یک نی چوبی سوخته می آید. شعر است و شعر هم شعر است شعر بسمل هم در جای جای کتابش براستی شعر است. مثل این بیت ها در تعریف قلم:

ای قلم ای غایت مهر و وفا ای امین علم اسرار خدا
گرچه خونم در نما رنگین تر است خون تو اندر بها سنگین تر است
دست من در زیر حلقه خو گرفت دفترم از خون پاکت بو گرفت

و با این شعر اجتماعی و پر درد او از بی دردان روزگار:

بی سری را گر که سامان نیستی رنج کم کن گر که در مان نیستی
گر طبیبی نیستی پس تب مباش شمع نتوانی شدن رو شب مباش
چون نداری همت و دست کرم دردمندی را مرنجان دست کم
زار را بگذار با زاری او گر نداری میل غمخواری او
شعر بسمل باخرزی آنگاه که به عشق می رسد زمام قلم را رها می کند و بی خودانه می نویسد. گویا قلم از عالم دیگری می نگارد و از فرمانروای دیگری فرمان می گیرد:

رفته بودم که به صحرای بلا گم کردم

دور از چشم خود و دیده ی مردم کردم

رفته بودم که زدل آتشی خاموش کنم

چند روزی مگر از درد فراموش کنم

رفته بودم که بیایی و ببینی جایم

سقف آلوده به خون جگر از غم هایم

ما دو مجنون فدا گشته ی بی لیلایم

مقدمه ۲۴ بسمل در مسیل عشق

ما دوتا وامق نالایق بی‌عذراییم

و یا در جای دیگر خاصه رباعیات و دوبیتی ها تشبیه و استعاره
های بسیار زیبایی به کار می‌گیرد مثل این ابیات:

شبی را گر شوم باتو هم آغوش گذارم بر سر خورشید سرپوش
چنان بندم به زلفت پای شب را که صبح محشرش گردد فراموش

نه زاعم نه زغن نه بوم و کرکس نه جگدم تا پرم بر بام هر کس
طمع از کس ندارم جز که بسمل سلامم را علیکی و دگر بس

من آن سروم که سیر از بیشه خوردم
به جای آب خون از ریشه خوردم
به جرم راستی زاین کج پسندان
به پایم اره بر سر تیشه خوردم

و یا این شعر مستزاد ایشان که می‌گوید:

تا به دام سر زلف تو گرفتار شدم به خدا خوار شدم
خوار و بدنم سرکوچه و بازار شدم تا تو را یار شدم
و این شعر در مدح رسول اکرم (ص) یگانه اسوه ی بشری و تاج
کونین خداوندی:

ای برده به تاراج لب‌ت لعل یمن را

گل گشته خجل دوخته از شرم دهن را

و هزار و یک شعر روح افزای دیگر که برای لذت بردن بیشتر پا
بپای شاعر رفتن در آن اوج شاعرانه ی پر احساس باید که دیوان شعر
ایشان را ورق زد و همراه با سازها و سوزها شعر را به خواندن گرفت.

چرا که مجموعه این اوراق حاصل یک عمر سوختن و دود شدن در آتش عشق است و چه نعمتی والا و بالاتر از عقل و عشق برای بشر. بشری که خداوند در آفرینش خود به خود گفته است: فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنَ الْخَالِقِينَ. والسلام؛ آرزومند دعای خیر

احمد طلائفی

سحرگاه پنجم بهمن ۱۳۹۰ هجری شمسی

مخفی نماند که پیش از نوشتن (به دست خط) این کتاب تقریباً چهار مرتبه دیگر به مرور زمان خطی به دست نوشتم که هر یک جلدی از جلد دیگر کم و زیاد می شد. چون به مرور زمان هم صحیح تر و هم نوشته هایی اضافه می شد که در آن قبلی کامل نبود و از هر چهار مرتبه هم فتوکپی و تایپ شده های بسیاری به دست دوستان مانده. حتی یک دست نویس به کتابخانه حضرت شیخ جام است و بسیاری دیگر هم چه فتوکپی و چه تایپ و تکثیر شده به اطراف پخش شده شاید باشد که همه ی آن ها از نظر حقیر ناصحیح بوده و کمبود دارد و قابل چاپ نیست. فقط از این جهت بود که مجبور شدم هر طور هست اگر چه دست و پایم لرزان و چشمم کم نور است باور کنید خیلی عذاب کشیدم آن هم به وسیله ذره بین تا این جلد را که هم اکنون که بیست و پنج دیماه هزارو سیصد و نود و پنج است تمام کردم و غیر از کتاب دست نویسم اکنون که ۱۳۹۵ است دیگر جلدها مورد تأیید نیست. با التماس دعا.

احقر الفقرا غلام علی تیموری

۱۳۹۵/۱۰/۲۵

سلام - سلام پیشتر از کلام بخواندگان خدا حرام

الحمد لله رب العالمين والعاية للمتقين والصلوات والسلام على سيد المرسلين
وخاتم النبيين حبيب رب العالمين محمد مصطفى صل الله تعالى عليه وآله واصحابه
واجبابه واتباعه اجمعين من اهل السماوات سبع واهل الارضين رضوان
الله تعالى عليهم اجمعين الى يوم الدين آمين يا رب العالمين

الآن بعد - ارزشتو جهات با چهار معنا صبر السَّلام عليكم ورحمة الله وبركاته

سلام: - بتلاقی کہ نیستی غیر عادت - و لا مثر لعمہ لطافت -

والفقر آیت ارادت - و معنی بیشتر محبت مجاز است +

سلام۔ سلامتی کہ سب سے پہلے کھانا کیونکہ تمہارا جسم بے ہوش ہے۔ اور اس کے بعد لیوا اور کھانا۔

والفرق بينه وبين الامور المبدية والاركان - ويمتنع من كل ما يمتد الى ما لا يتناهى +

سلام - سلامی که بیشتر اقایان غربی و یونانیان - و اکثر آقایان لاخوف علیه السلام بخموشان

والغرض اسوة الھام ادب کو شان - و غیر متنازعہ عمل شاہدہ متفقانیت +

سلام - سلامی که بیش سلاح سالکان - و الاشر لوای الاحقان

والفرمان ایمان - و میسر نرود مراد مردمان است +

[illegible]

الامر - سلامي بوجه سالم - كه سينس سر من هو الله احد - والعن الوار الله الحمد -

والاخر لولايه لغير ولد - وممن ولد له مياي ولهم ابن له لقوا احدت +

وتمفق رفقان تابستهم - وعاو ومان کو حیدر اوله اسم

کسی مستعان محتاج درویشی هم پیدا می‌شود و بر سر او هم - رعایت پیشه مان
در غایت است که - فرزند او را به - فرزندی که به -

الحال انيس كريم - و در عهد ان باده حمت ستماء و سرپ کریم با کریم -

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

و گوشه نشینان رسیده از عالم - چه مرد و چه زن از هر صنف و فرقه از اولاد نبی آدم -
یعنی خوانندگان محترم - توفیق و سعادت دالین را - و عزت و کرامت دالین را - بحق حکمت
خلقت - و حرمت مخلوقات - و ب عظمت وجود - و عزت موجودات - از خالق کائنات -
علیم الجبر و الحقیات - نب و روز را برای شما و کلی مخلوقات - خواستارم - امیدست که خداوند رحیم و رحمان
بفضل بی منتهای خویش دعای این حقیر را بآقای تقصیر را - به نوبت امتن بحیب المضطر از دعا
و باید را تقنطو من رحمة الله قبول فرماید آمین یا رب العالمین

در دعا کردن چنان گستم فصول	تا به تنگ آید خدا سازد تبجول
گر چه در حق خودم بی حاصل است	بلکه در حق شما گردد حصول
در احادیث آمده از مصطفی	کاالدعای العبادت بر ملا
رزار دعوی لکم را استجب	در دعا رد قضا را ای محب
از دعائی قوم یونس را شگفت	رحم بر ششم خدا سبقت گرفت
نیست ادی مر قضا را جز دعا	هم بقرآن و حدیث مصطفی
تا دعا بانه حصار است از گزند	نیست خوف و یس از هر چون و چید

المخصوصا آن دعا که آن که خلق
کای کن کائنات را بنیکمهای تو
دعا بگو همی خواهی از حق
بیشتر گردد دعا گوهای تو

این کتابی نیست یاران بیه است بیته پُر از هزاران ریشه است
 بیته پُر از شجارد از ثمار بیته پُر از خزان و از بهار
 بیته پُر از خوش و از طیور بیته از انس و جن و مار و مور
 بیته پُر یقینه از صد بیستون فرق های غرقه آغشته بخون
 خالکثر از خاکستر سوخته دلان آبشار از خواب چشم عاشقان
 ابرش از آه لب دل ریشه ها رعدش از فریاد خورده نیشه ها
 خرمن دامق درینجا سوختند ناز بر غنرادر این آموختند
 قیس را مهر جنون اینجا زدند هم درینجا خرگه لیل از دند
 دامن یوسف درینجا چاک شد تا که دامان ز لیلی پاک شد
 خال اینجا زینت رخساره شد سینه عشاق اینجا پاره شد
 صف تر گمان اندرینجا بسته شد پر و بال عقل اینجا خسته شد
 قامت خوبان از اینجا سر کشید صبر را در بونه آدر کشید
 فی در اینجا لب بشکوه باز کرد عشق را انجام در آغاز کرد
 سطر سطرش آیت مظلومی است خاموش خوابه محرومی است
 شعر نیست اینها همه در دل است تجربه هفتاد ساله بمل است

مگر رای خواننده از وی سر سری
 جمله تاریخ است اگر خوب بنگری

نحوه اندک

دوستان گفتند بخط خود نویسی
یاد ما کن تو را را نامی است
نزدیکه فرمودند اهل معرفت
یاد یاران هر کس از اهل است
در اندام ایشان چون ابرو است
مفرغین و بلکه نهی شکل است
من نویسم که خوب و گریه بد
بد کتاب نویسی نامی است
میکنم تقدیم بامید تبذل
دوستانی را که از اهل دل است
بگفتن سبزی چون نبود اندک کفتم
بر زشتی هدی نه نامی است
بهمه عصیان و تقصیر از شما
عفو و بخشش انتظار بسمی است

هو
لکما برانده با آنکه از عشق
موز شستوارنی را ندارد
ز احسن القصاص از وی میری
اگر از حفظ صد قرآن بخواند

هو
بسمی از دست میری است
عمر که در دوستی است
بسمی بدوست و ارباب است
دیده بخودش می کشد و بسمی است

هو
آیه الفاتحه اگر هر کس گریه
چون از اهدیه خیر بدی نامی است
از شش هدیه ندارد خیر و عفو
دکتری را که بخیر خلق دل بیکلی است
احقر الفقرا و خادم الابرار با سلام علی نبوی

تیس

حکایات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 رَبِّ ارْحَمْ عَلَى خَيْرِ خَلْقِهِ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 رَبِّ ارْحَمْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي
 رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تَعَسِّرْ يَا مَيِّسِرَ كُلِّ عَمِيرٍ
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ يَا مَعْشُوقَ الْعَاشِقِينَ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَارْحَمْهُ

محمودشای باری تعالی

الله الله که جز او الله نیست	بسم الله الرحمن الرحيم
بسم بسم حی و قیوم و قدیم	بسم بسم قل هو الله احد
بسم بسم ذات الله الصمد	بسم بسم لم یلد و لم یولد
لم یکن یعنی له کفواً احد	حمد لله مر الهی راسزاست
کو قدیم و حی و بیچون و چراست	حمد لله الذی فرد الصمد
جز به ذات پاک الله کی سزد	حمد مر آن خالق رادر خور است
کو به خلقت کل شیء قادر است	حمد حی را که بر او موت نیست
ذره ای از تحت علمش فوت نیست	

بلکه اندر بطن هر یک ذره ای
در درون هر یکی صد کهکشان
لا شَرِیکَ لَهُ هُوَ اللَّهُ وَحْدَهُ
بعد حمد خالق هر جزو و کل
فخر کونین خواجهی هر دو سرا
صَلِّ و سَلِّمْ لَهُمْ فِی یَوْمِ دِینِ
سَلِّمْ اللَّهُ عَلَی أَصْحَابِهِمْ
سَلِّمْ اللَّهُ عَلَی أَحِبَائِهِمْ
سَلِّمْ اللَّهُ عَلَی الْإِنْسَانِ وَ جَانِ
چار یاران صدیق جان نثار
چون ابا بکر و عمر عثمان علی
یار اوّل حضرت بوبکر دان
در شب هجرت به احمد در سفر
یار دوم حضرت فاروق کان
در حدیثش داد پیغمبر خبر
گشت دین از درّاه ش دارالقرار
گفت پیغمبر حدیثی معتبر
در خلافت بر تن فرزند خویش
یار سوّم آن که از حلم و حیا
حضرت عثمان ذی النّورین لقب
بیعت الرضوان، پیمبر از شگفت
یار چارم ابن عمّ مصطفی
زوج زهرا باب شهپیر و شیر
گفت پیغمبر که ملک علم را
در حدیث دیگری صاف و جلی

بحر ها پنهان و پیدا قطره ای
چرخ زن گردنده با نظم و نشان
أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدَ عَبْدَهُ
صَلِّ و سَلِّمْ عَلَی خَتَمِ الرُّسُلِ
احمد و محمود محمد مصطفی
بر تمام انبیا و مرسلین
سَلِّمْ اللَّهُ عَلَی أَحِبَائِهِمْ
سَلِّمْ اللَّهُ عَلَی أَمْوَاتِهِمْ
الخصوصاً اُمّت آخر زمان
جانشینان طریق افتخار
مصدر خیر الأُمم در قابلی
«ثانی اثین اذ هما فی الغار» کان
شد به «لا تحزن معنا» مفتخر
فرق بین حق و باطل زو عیان
کان مِنْ بَعْدِ نَبِیِّ کَانَ عَمَرُ
صیت عدلش همچو خورشید آشکار
می گریزد دیو از ظلّ عمر
کرد جاری حکم حق آن عدل کیش
صاحب دو نور شد از مصطفی
جامع القرآن و الایات رب
هر دو دست خود بجای وی گرفت
حیدر صفدر علی مرتضی
دو شباب اهل جنّت در خبر
شهرم و اِنْ عَلِیّاً بِأَبْهَا
گفت اَنَا مُوسَى أَخِی هَارُونَ عَلِی

وصف شان را از کلام حق بخوان
 صَلِّ و سَلِّمْ و ترحم بی ز حد
 کلّهم ز احباب و تبع و تابعین
 یا رب از اعزاز این قوم کبار
 دست نفس از دامنم کوتاه کن
 توبه ای توّاب از من در پذیر
 از من و اعمال زشتم در گذر
 کن مسلمانم به کفر عاشقی
 در تمام عمر خود کی خواستم
 در گذشتم از جحیم و از جنان
 اهل غم هر گز نخواهد از خدا

چون ندارم من زبان آن بیان
 بر روان آل و صحبش تا ابد
 رَضِیَ اللهُ عَلَیْهِمْ أَجْمَعِین
 حشرونش مرا به صفشان شمار
 گوش من گیر و برون زین چاه کن
 قصدم از توبه شکستن باز گیر
 همچو کفارم به یک اشهد بخر
 در صف مجنون و شانم لایقی
 از توجز عشق و جنون مال و حشم
 در دو عالم غیر عشقی جاودان
 چون مگس شادی شهد بی بقا

شروع به شرح زندگی سراسر به ناکامی و نامرادی به پای عشق و عاشقی

بِسْمِ اللَّهِ تَعَالَى شَأْنُهُ
 بعد چندین سال عمری در رکود
 از کتاب و از کتابت بی خبر
 نه سواد و نه طبع شاعری
 روز و شب کارم چو لاله ناله بود
 نه کتاب شاعران در خانه مان
 لیک داغ فوت پیر بیعتم
 پیش از سه ماه فوت آن عزیز
 خون دل جوشید و بشکست هاله را
 قصدم این شد تا به یاری خدا
 زخمهای کهنه ی دیرین خویش
 بل یکی از اهل دل مرهم کند

لا شریک الملک الا هو له
 کز کفم بیهوده با طل رفته بود
 جز یکی قرآن گهی خواندی اگر
 نه قلم در خانه مان نه دفتری
 بر زبان مهری به لب تبخاله بود
 جز شنیدن از کسانی نامشان
 شد سبب نظم و کتابت حاجتم
 گشت پیدا در درونم رستخیز
 ریخت بیرون رنج پنجه ساله را
 سر گشایم زخمهای کهنه را
 وانمایم شرحه شرحه نیش نیش
 نفخ عفوش از عفونت کم کند

می نویسم گرچه خوب و گرچه بد
 گرچه نتوان گفت سرّ دل به کس
 از لبم ناگه بر آرد سر برون
 بی خبر آخر زچشمم سر کشد
 آن چه را پوشیده بودم سالها
 بر درد یکباره تار و پود تن
 دوستان دانند ناگه راز دل
 نیست کم یک عمر پنهان سوختن
 آتش هر چند کم بود در پنبه ای
 تن حریف آتش دل کی شود
 عشق دریایی است تن همچون خسی
 تن کجا و موج بی پهنای عشق
 ترسم از روزی که بی سعی و تلاش
 آنچه را بودم در آنچه کاره ام
 دشمنی ورزند به جای دوستی
 جای غسل و کفن و دفنم بی زشک
 گر نبودی لطف و ستّاری حق
 پس همان بهتر که خود زان اندکی
 عقده هایی را که یک کم شصت سال
 مستمع یا در زمان فرصت نبود
 حال چون بگذشت کار از نیک و بد
 دوستان را به که شرح حال خویش
 در هزار و سیصد و سیزده بدان
 گفته اندشش ماهه بودم کز شکم
 گویا غم از پی ام تعقیب داشت

کار هر جایی که می خواهد کشد
 لیک می ترسم که از لای نفس
 آشکارا سازدم سرّ درون
 جای اشکی بر تنم آذر کشد
 دور از چشم خلایق از عنا
 دوست و دشمن را کشد در سوءظنّ
 داغ پوشیده شود غمّاز دل
 روز و شب آتش به جان افروختن
 عاقبت از وی بر آید لمعه ای
 خورنهان در چنبه ی گل کی شود
 کی توان دریابه خس پوشد کسی
 خمره ای در پهلوی دریای عشق
 از پس مرگم شود اسرار فاش
 گر بدانند دوستان درباره ام
 همچو بادنجان کنندم پوستی
 استخوانم را بریزند پیش سگ
 بوی گندم بر شدی از نه طبق
 از هزاران عقده بگشایم یکی
 گفتنش را سخت می آمد مقال
 یا دلیلی جایز و رخصت نبود
 دیگر از مخلوق نتوان کرد سد
 شمه ای آگه کنم ز اعمال خویش
 کن حساب از سال شمسی ای جوان
 همچو بی صبران زدم سر از رحم
 یا غلط مادر به حملم ریب داشت

<p>نام گندم شاد جنب مرز بود
هم سخی و هم غنی و با کرم
بی سواد هر باسوادى را حریف
مورد تأیید صدق خاص و عام
تا به حدی هم غنی و مال دار
نیک‌رأى و نیک‌بین و نیک‌گوی
بر کسى هرگز نرفت آزار شان
آنکه دیده‌بلکه‌گوید بیش از این
حق ادا کردم به والله بی گزاف</p> | <p>در دهی کز حوزه ی باخرز بود
زادم از مرد وزنی بس محترم
در نسب تیموری و مذهب حنیف
آن یکی موسی یکی زیبا به نام
وه چه نیکو مهربان بودند و یار
نیک‌خواه و نیک‌خوی و نیک‌روی
بد رضای خلق و خالق کارشان
نه منم تنها به وصف شان رهین
گر بگویم تا قیامت نیست لاف</p> |
|---|---|

مناجات بر جناب قاضی الحاجات

<p>جایشان را جنت الابداد دار
شامل عفو و عطا و جود کن
کائنات از وصف تو مانده است مات
ترهات است گفتن صد چون منی
بردن نامت چو جاهل واره ها
از کرم ما را به نام آدم علم
هم تو بر لا تقنطوا دادی نوید
تو کریمی و رحیمی و غفور
از تو می‌خواهیم عفو ای کان عطا
جرم بخش و عیب پوش و دادرس
غرق ذنبیم و تو غفار الذنوب
بر غفوری چون تو غفران می سزد
جز ز خوانت بذل نعمت ای کریم
فضل و بخشایش تو را لایق تر است</p> | <p>ای خدا ارواحشان را شاد دار
روح ایشان را زمن خشنود کن
ای به حکمت کرده خلقت کائنات
خود مگر مدح و ثنای خود کنی
با همه این ها نداریم چاره ما
خود اراده کردی کز کتم عدم
ما نبودیم و تومان کردی پدید
ما ظلومیم و جهولیم و کفور
با همه این ظلم و جهل و جرم ها
در دو عالم نیست جز تو هیچ کس
ما همه عیبیم تو ستار العیوب
بر کریمی چون تو احسان می سزد
از که خواهیم رحم و رحمت ای رحیم
رحم تو بر قهر تو سابق تر است</p> |
|--|--|

از که جوییم چاره ی بیچارگی
 از که پرسیم سیره ی راه نجات
 با که گوئیم آنچه را بر تو عیان
 با که رو آریم که بی ردّ و ملول
 گر چه ماییم درگنه بی باک سر
 گر ز ناپاکی شدیم اکنون هلاک
 آب از تو سیره ی پاکی گرفت
 جز سیاهی چیست برمشتی جماد
 یا علیم السرّ و ای دانای راز
 یا غیاث المستغیثین الامان
 بی نیازا در نیاز ما نگر
 روزی از تو می خوریم و روزها
 شهدهوت را کمر بستیم سخت
 از جهولی مانده بر طبع لثیم
 با همه اینها چه بی خویش آمدیم
 ای حکیم قادر جلّ و جلال
 هر چه ممکن نیست در امکان توس
 تا علم اندر عدم افراشتی
 پس تو خود قادر تری کاین کار ما
 گر ببخشی عالمی را چه زیان
 زشت و زیبا هر دو مخلوق تو اند
 زشت ها را می توان زیبا کنی
 پس چه کم گردد بگو ز الطاف تو
 زحمتی نبود تو را از یک «گنی»
 آن «گنی» را که رضای تو در اوست

با که رو آریم از این آوارگی
 زین همه ظلمت سوی آب حیات
 سر زد از ما آشکارا و نهان
 با همه جرم و خطا سازد قبول
 در گنه بخشی تویی چالاک تر
 شستشو از توس ای دریای پاک
 شستشو رادرس بی باکی گرفت
 ای طلوع فجر و ای خورشید داد
 یا خفیّ اللّطف ای بنده نواز
 یا امان الخائفین عاصیان
 آبروی ما به رسوایی مبر
 می کنیم شب در پی نفس و هوا
 عقل و طاعت را شکستیم پاودست
 از ظلومی برده ره سوی جحیم
 دست حاجت بر درت پیش آمدیم
 نیست ناممکن تو را ممکن محال
 بوده و نابوده در فرمان توس
 بل عدم را بی علم نگذاشتی
 رونقی بدهی تو در بازار ما
 بر تو ای بخشنده ربّ مهربان
 خیر و شر پابند و در یوغ تو اند
 دوزخی را جنّت المأوا کنی
 جز که افزون تر شود اوصاف تو
 چیست گریک «گن» به سودما کنی
 کافری را محو و عصیان را رفوست

آن «گنی» کز تن چه جان آید برون
 آن «گنی» که محو گردد از میان
 آن «گنی» که بوالبشر خندان شود
 آن «گنی» را که در او باشد نجات
 بی ز خوف دوزخ و شوق بهشت
 تو که بتوانی به یک «کن» دو جهان
 یک «گنی» گفتی و پیدا شد دو کون
 که اول مأمور کرد بر امر «کن»
 آنکه را نبود حدی ز اوّل پدید
 گر بگوییم آنچه شاید بود کرد
 می نشاید شاید و شاهد تورا
 بی ز اوّل قایم و قادر بُدی
 رفت سخن جایی که کوتاه شد زبان
 قصّه ی پیری که نادیده شباب
 قصّه ای کز غصّه اش ز انسان که هست

همره «لا خوف علیهم یحزنون»
 جر مه‌ای عاصیان و طاغیان
 قلب شیطان از حسد بریان شود
 در دو عالم خطّ غفران و برات
 در لقایت وارهیم از خوب و زشت
 پس چرا نکنی تو ای آرام جان
 چشم داریم تا «کن» دیگر به عون
 کان کند مجبور حالا این مکن
 کی توان بستن بر او سدّ جدید
 قایل شاید بود قایل به حد
 خواند غیر از قادر و واحد تو را
 بی ز آخر دایم و ظاهر بُدی
 پس به سوی قصّه باید شد روان
 شهدشادی را شبی حتّی به خواب
 گر بگوییم نه قلم ماند نه شست

شرح وفاداری و سرپاری قلم

آه قلم بشکست و دست از کار ماند
 ای قلم ای غایت مهر و وفا
 چند شب دیگر وفا کن ای قلم
 بی وفایی از تو بس دور است دور
 کوتاهی ها سر بلندی از تو یافت
 خون نخوردی خون دل دادی برون
 بی گله از سر گله انداختی
 هر چه اسراری است از ایثار توست

قصّه ی شوریده و بازار ماند
 ای امین علم اسرار خدا
 تا کنم شرح غمی با تو رقم
 گر وفا داری کند بر دیده نور
 جاودانه ارجمندی از تو یافت
 کاستی لیکن بقا را رهنمون
 سر بدادی تا دلی بنواختی
 آنچه جاوید است در بازار توست

در فنای خود بقای خاکیان
 از سرت سرّ سخنها سر گرفت
 در زبانت خفته راز عالمی
 عهد را بر سر وفا را ساختی
 سر نهادی همچو اسماعیل پست
 ای عصاره‌ی لوح و محفوظ از الم
 ای انیس و مونس تنهائی ام
 ای نکرده شکوه از من سالها
 روز تنها هم قرین من تویی
 خامه‌ی جان رابه نوکت بندهاست
 ای فدایت جان که جان کردی تباه
 گر چه آزردم تو را بر من مگیر
 جز از آزارت ندارم چاره ای
 پيله را از کرم نبود جز خراش
 من همان کرمم تو آن پيله مرا
 دست من در زیر حلقه تو گرفت
 گرچه خونم در نمارنگین تر است
 خون من ریزد ز بونی آورد
 خون من هر جا چکد باید برید
 ای بکش خون دلم با خون خویش
 سالها سنگ صبورم بوده ای
 جز تو کس بر حال من محرم نبود
 تو مکن دیگر چو یاران ترک من
 جز توام درد دست نبود هیچ هیچ
 تا نفس باقیست بر تن از سرم

خواستی تا محفل افلاکیان
 از لبّت زیبایی به هر دفتر گرفت
 از بیانت حل نیاز عالمی
 از سر ایشار جان در باختی
 بهر فرمان پیش نز بهر شکست
 ای به سوگندت سزا «نون والقلم»
 محرم راز دل شیدائی ام
 با کسی هرگز در این احوالها
 کنج شبها هم نشین من تویی
 صفحه‌ی دل را بر آن پیوند هاست
 خسته از دستم نگشتی هیچگاه
 هستم از آزدنت بس ناگزیر
 کرم سان ز آزدن دیواره ای
 کرم را چاره نباشد جز تلاش
 نیست کاری جز خراشیدن تو را
 دفترم از خون پاکت بو گرفت
 خون تو اندر بها سنگین تر است
 خون تو فرّ و فزونی آورد
 خون تو بر دیده می باید کشید
 بر سرنوکت که صبرم نیست بیش
 راز دار اشک شورم بوده ای
 روز و شب یار و شریک غم نبود
 صبر کن بر رنج خود تا مرگ من
 چند روز دیگر از من سر مپیچ
 پا مکش چون دیگران از بستم

باش تا این تیره شب گردد سحر
بار بر بندیم و عزم ره کنیم
بخت باز آید و یا عمرم به سر
غصّه را با قصّه ای کوتاه کنیم

شروع به قهّی زندگی

رفت از یادم بکلی داستان
الغرض مادر به جز من مولدی
پیش از من طفلکائی زاده بود
بسته بودش با خدای خویش عهد
گر خدا طفلی دهد بگذارش
هست یادم اندکی ز آن چند مزار
همچنینم تا دوازده سالگی
سال آخر عازم مشهد شدیم
گوسفندی کشت و اسپندی بسوخت
هست یادم کان به گوش راست من
در کنار مرقد آن نیکنام
چون غلام علی کز اوّل گفته بود
بنده آسا حلقه در گوشم کشید
گردنم را بست و دستم را گشاد
خواند از ردّم همه سوی قبول
از ابابکر و عمر عثمان علی
از علی تا حضرت مهدی همه
هر یکی از آل و اصحاب رسول
گر همی خواهی بری ایمان بسر
دل به مهر شان سپار و کم مزین
دین و ایمان را به لا طایل مسوز

شرح احوالی برای دوستان
می نبود بر خوان عمرش مائدی
ناشده سه ساله از کف داده بود
پای هر پیر و مزاری را به جهد
سال یک گوسفند نذری آردش
کشتن گوسفند کش بودش قرار
بردی هر سالم به دربار یکی
بر امام هشتمین مقصد شدیم
عشق را بخريدو دلبندی فروخت
کرد سوراخی بدون خواست من
حلقه ای افکند به گوشم چون غلام
این غلامی را به نامم سفته بود
خرقه ی تسلیم بر دوشم کشید
داد بر شستم کلید صد مراد
دل به مهر آل و اصحاب رسول
هر یکی را در کمال قابلی
در زمان خویشتن هادی همه
«اقتدیتم اهتدیتم» را قبول
ظنّ بد بر هیچ یک زیشان مبر
کارشان با حق گذار و دم مزین
زانکه در ظلمت نتابد نور روز

در پی دین پیرو دیندار باش
الغرض آن مادر نیکو خصال
صدقه و خیرات بسیاری بداد
با دل پرشوق در شش سالگی
تا کند درپیش آخندم به درس
پیش حاجی خواجه فیض محمد سبق
الحق استادی به حق استاد بود
زهد کیش و متقی و پارسا
در شریعت عالمی بس ارجمند
سرمه ی چشمم غبار خاک او
فیض حمد و قل هو الله احد
اوّل از قرآن شروع کرد آن جناب
بعد از آن دیوان حافظ را گشود
گفت لیکن سرکش و خونی نگفت
آخرش را کرد پنهان زیر لب
از الف و ب و ت و ث و جیم
دال را نابرده سر دینم برفت
بیش از سیزده نبودش سال من
رهزن دین ودلی را هم بزد
مه مثالی خور جمالی جعد مو
صد چو عذرا بر در او عذر خواه
صد چو شیرین بر لبش بسته نظر
صد چو لیلی رابه لیل اندر فرار
صد فلاتون را حکیمانه ورق
با چو اوایی چون سر و کارم فتاد

از لعین و لاعنان بیزار باش
بر امام هشتم کرد اتصال
تا نگهدارد خدایم از گزاد
دست من بگرفت از دلداگی
کز خدایش بود بر دل این هوس
هم امام مسجد استادی به حق
هم خلیفه صاحب ارشاد بود
در سلوک فقر از اهل صفا
در طریقت پای بند نقشبند
رحمت حق بر روان پاک او
باد بر ارواح پاکش تا ابد
ختم قرآن و به آغاز کتاب
عشق را اوّل خوش و آسان نمود
تا گریزد هر که بیرونی نگفت
مشکلش را بی ز تفسیر و تعب
ح و خ و دال را شد حرف نیم
صبر و طاقت تاب و تمکینم برفت
کز در آمد عشق و رفت اقبال من
تیری از مژگان به ناگاهم بزد
عنبرین زلفی دو گیسو مشک بو
صد چو وامق بی رمق با درد و آه
زخم ها بر دل بجای زخم سر
صد چو مجنون در خم زلفش شکار
داده چون من بر خط و خالش سبق
رفت از دالم بکلی جمله یاد

تن به مکتب ماند دل در پیش او	جان به تار زلف کافر کیش او
بس که زارو بیدل و شیدا شدم	در میان کودکان رسوا شدم
بسته شد مکتب ز من یکبارگی	باز شد صدها در بیچارگی
شد کتابم عارض سیمین او	خطّم از خال لب مشکین او
دفترم شد قامت رعناى او	خامه ام دو نرگس شهلاى او

انهای عشق از حرف و دل تا حرفی

جای حافظ ماند دیوان رخس	پر غزل از خطّ و خال فرّخس
جای دالم دامی از غم باز کرد	جای ذالم ذلتی آغاز کرد
جای را راهم به بد نامی کشاند	جای زایم زهر ناکامی کشاند
جای سین سیلاب غم شد یار من	جای شین شد شب نشینی کار من
جای صادم صبر از سر رفت و من	جای ضادم ضعف پیدا شد به تن
جای طا طاق دو ابرویش به پیش	جای ظا ظاهر درست و سینه ریش
جای عین عالم به چشمم شد سیه	جای غین غیرش رمید از هر نگه
جای فا فریاد بی فریاد رس	جای قافم قیل و قالی ماند و بس
جای کافم کفر زلفش در میان	جای لامم لیل شد لیلای سان
جای میم مژگانش از هرسو به صف	جای نون نام و نشانم را هدف
جای واو واحسرتا واحسرتا	جای ها هر دم به صد غم مبتلا
جای یا یاد رخس از شر و خیر	برد از درسم چو صنعان سوی دیر
الغرض و اماندم از درس و سبق	خال او درسم شد و خطّش ورق
جان و دل افتاد در فرمان او	همچو یوسف در تک زندان او
وصف و رویش درس من شد صبح و شام	واله و شیدا میان خاص و عام
شوخ چشمی آمد و استاد شد	آنچه را خواندم همه از یاد شد
عشق آمد خامه و دفتر بسوخت	شد قلم چاک و ورق راسر بسوخت
شاه عشق آمد در مکتب بیست	در پی صیدم چو صیّادان نشست

اینها انبای عشق از حرف الف تا حرف یا

گفت دل بسیار و دیده باز کن	باز گرد و از الف آغاز کن
از قد سرو «الف» وارم بگو	از در واز بام و دیوارم بگو
«با» بیان کن بعد از این از رأی من	«تا» تمنّا را بنه در پای من
«ثا» ثنای چشم جادوی مرا	«جا» جمال و جلوه ی روی مرا
«حا» حکم از کس نخواهی هیچگه	«خا» خریداری اگر این است ره
«دال» درد عشق را با جان بخر	«ذال» ذکر مبس تو را بر کف ثمر
«را» رضایم را به دست آر و گذیر	«زا» زهرچه هست جزم در ضمیر
«سین» سر سودای زلفم ساز کن	«شین» شعار سو ختن آغاز کن
«صاد» صابر باش و دیگر دم مزن	«ضاد» ضایع گر شدستی جان و تن
«طا» طمع از سر بکن فرهاد وار	«ظا» به ظاهر شاد و پنهان بی قرار
«عین» عالی تر اگر گفتند بسی	«غین» غیر از من نجویی بر کسی
«فا» فقری را به جان آماده باش	«قاف» قربانگاه را سر داده باش
«کاف» کفر زلف من کار تو بس	«لام» لیل بی ز من یار تو بس
«میم» مجنون وار بگذر جان و مال	«نون» نسازی تا نسوزی پر و بال
«واو» ویران با دل حیران بخر	«ها» هوایم را اگر داری به سر
«یا» یقین دان هر که را عشق است کار	اولش رسوایی و پایانش دار
وای شاگردی که زین گونش سبق	همچو استادی بگرداند ورق
خاصه استادی که در املاک دل	باشدش مالک به آب و خاک دل
من چه گویم خود تو دانی حال را	خنده ی شمع و حدیث بال را
از دل بلبل چه می پرسی دگر	در کنار گل به خار اندر نگر
گر نه ای دیوانه از مجنون می پرس	در پی لیلا جگر بی خون می پرس
گر تو را بر سر هوای عشق نیست	رو سر خود گیر در اینجا مایست
با چنان حال و چنین دردی سه سال	کرد با بزم نامزد در این مجال

هم به رسم خویش آخر والدین
 چونکه تک فرزند بودم مادرم
 آنکه را با کفر زلفی بوده سر
 عاشق از عفت و بی عفت بری است
 چون که از عفت گذشته بود کار
 والدینم چون که بودند هر دو پیر
 مدت سه سال بودم نامزد
 سیصدوسی بود که زن دادند مرا
 با زن و فرزند کارم به نشد
 جان زارم بس که از غم زار شد
 تار بگرفتم که شاید زیر و بم
 تار چون خود کاسه پر خون کردم را
 تار دل نگسست دست از کار شد
 شب همه شب هر طرف دیوانه و ار
 روز ها با خلق و شبها زیر دلخ
 بی خبر از خویش واز فرزند و مال
 گاه بلبل وار سر در باغ و راغ
 گاه از طعن رفیقان گوشمال
 گه هدف از طعنه‌ی ناموس و ننگ
 جمله شبها را به بیداری به روز
 حال بیرون و پریشان یک طرف
 تا که کارم سر به رسوایی کشید
 روی آوردم به سیگار و حشیش
 مدّت چند سال را با چرس و بنگ
 نه به کار زندگی بودم سری

بی رضایم جفتی را کردند قرین
 کرد جفتی زاهل عفت همسر
 کی توان کردن سر از عفت بدر
 کافرو اسلام در چشمش یکی است
 مرهم عفت نکرد دردم قرار
 راضی گشتم بر رضاشان ناگزیر
 تا که آخر والدین با جدّ و جهد
 سر در این بیت الحزن دادند مرا
 آسمان سینه ام بی مه نشد
 طالب درمان چو یک بیمار شد
 بگسلاند از دلم زّار غم
 زیر و بم بدتر زمجنون کرد مرا
 عقل خوابید و جنون بیدار شد
 تا سحر گه پای هر پیر و مزار
 ز آتش آه جگر می سوخت حلق
 جغد آسا سر به زیر پرو بال
 واله و سرگشته با صد درد و داغ
 گاهی از کف دادن مال و منال
 خوردمی از خویش و از بیگانه سنگ
 می رسانیدم بسر با درد و سوز
 عشق پنهان طعن خلقان یک طرف
 پای دل در مرز شیدایی کشید
 بلکه آسایم شبی در بی هُشیش
 دست شستم از جهان نام و ننگ
 نه به جفت خویش نیکو شوهری

نه پی نابودن و نه پای بود
 نه سری در کشت و کار و ملک و باغ
 با چنین احوال و بخت و ازگون
 فوت مادر بعد از آن باب عزیز
 با چنین حالی به روز و شب قرین
 چرس و بنگ آخر به تریاکم کشاند
 حل نشد از چرس و بنگم تا که کار
 همچو مرغی کو به دام افتد به بال
 می فتد تار دگر بر گردنش
 دل چو دیدم صید دست دام عشق
 برهم از تنهایی شبهای تار
 نه به نادانی که دانا از خطر
 چون گزیده مار کز طاقت به طاق
 نیش هجران را کم از ماری مدان
 عاشقان را از خطرها باک نیست
 عاشقان معتاد عشقند و نگار
 عشق را گر نام کردم اعتیاد
 چیست معتادی به جز از عاداتی
 هر دو معتادند جویای قرار
 این بیفتد خلق از وی در گریز
 عاشقان را در خطر خوشتر وطن
 عاشقان را با جنون هم خانگی است
 عاشقان را زهر غم تریاق دل
 عاشقان را مایه دربی مایگی است
 عشق را صدسر و هر سر در غمی

نه غم نقصان نه در سودای سود
 نه زمیش و گاو و بز کردی سراغ
 ناگهان دست اجل آمد برون
 بر غمم افزوده شد از این دو نیز
 عاقبت گشتم خراباتی نشین
 بر دم دیو خطرناکم کشاند
 رو به تریاک آوریدم آشکار
 در تلاش آید خلاصی را خیال
 از تلاش و سعی بیجا کردنش
 گفتم از تریاک جویم کام عشق
 بل کنم افسون به افیونی قرار
 بودم و لیکن نبود چاره دگر
 گشته و تریاق می جویم درفاق
 سوز فرقت را کم از ناری مخوان
 اعتیاد عشق کم از تریاک نیست
 از درون نشئه می جویند قرار
 زانکه عاشق راست عودت در نهاد
 می کشد معتاد را بر عودتی
 این یک از تریاک و آن دیگر زیار
 آن بیفتد با خلیق در ستیز
 شمع را بهتر کز آتش پیرهن
 با سر عقل و خرد بیگانگی است
 زخم ها پیرایه ی اوراق دل
 با غم و رنج و بلا همخانگی است
 بر سر هر غم دوصد پیچ و خمی

ای ندیده در خراب آباد عشق
 از لب شیرین نخورده شربتی
 در خماری شب نبرده انتظار
 پای ننهاده به وادی بلا
 حال مجنون را چه داند عاقلی
 حال بلبل را چه پرسى از زغن
 هر کجا باغی و بزمی شد پدید
 بی تأمل بی تحمّل بی ملال
 خواه گلشن خواه صحرا خواه باغ
 خواه صید و خواه دانه خواه دام
 خواه مسجد خواه کعبه خواه دیر
 خواه به تخت و عزّت و تاج و نگین
 تا هزار و سیصد و هم سی و پنج
 الغرض با این کشاکش در نهان
 در نسب سیّد ولی احمد به نام
 در طریقت فکر و ذکرش قادری
 شور و غوغای عجیب آغاز کرد
 جنب و جوش ذکر تا اوج فلک
 دل به مهرش دادم و دست ادب
 او چو معشوقی شد و من عاشقش
 یار من او گشت و بر جایش نشست
 آنچنان پا بند گشتم در خوشیش
 او به ما خوش ماهمه خوشدل به او
 تا که جمعی چند اربابان عهد
 از شکایت های جمعی قوم دون

در بلا ناگشته ای معتاد عشق
 پی نبرده شکرى را قیمتی
 پشت در ها سر برهنه سایه وار
 چین زلفی را نگشته مبتلا
 تا نداده در پی لیلا دلی
 حُسن از اعمی جُعَل را از سمن
 بلبل و پروانه آنجا پر کشید
 با تقبّل از فنا و از زوال
 خواه گلخن خواه سوختن پر به لاغ
 خواه چاه و خواه زندان خواه بام
 خواه شور و خواه شرّ و خواه خیر
 خواه به فقر و فاقه و محنت قرین
 می کشیدم در همه ایّام رنج
 گشت پیدا گردی از کرمانشهان
 شهرتش شمس الزّمان علمی تمام
 در فصاحت و بلاغت نادری
 خلق را با خویشان دمساز کرد
 می رسیدی از ثریّا تا سمک
 بیعت او را به جان کردم طلب
 او چو عذرایى و من هم وامقش
 جلوه ی یارم به سیمایش نشست
 کز سرم رفت فکر تریاک و حشیش
 او چو گلبن ما چو آب و گل به او
 سعی در انکار وی کردند به جهد
 شد دو بارش پا به زندان اندرون

مدّت یک سال کم یا بیشتر
آنچه را از مال و میراثم به جا
بی خلل آب و زمین بفروختم
مدّت پنج سال در خدمت چو دال
همچو گل در باغ دل جا کردم
جای عنقا گر بسازی پرنیان
رفت چون عنقا هم او سوی دیار
با سر بشکسته بختی واژگون
فقر و فاقه نیز بر علّت مزید
آن غم خفته ز نو بیدار شد
افعی افسرده از سرما چو یوز
آتشی کو پیش در آغوش بود
با چنین آتش به جان بیقرار
باز افتادم به دام اعتیاد
سال چندی را بر این منوال حال
گاه با خویش و گاهی بی خویشان
از دل زارم کسی آگاه نه

اولین شب مصادف شدن با حضرت خلیفه (قدس سره)

تا شبی را سور بود و محفلی
عارفی هم دعوت آن سور بود
عارفی از عارفان نقشبند
من به صرف شام هم دعوت بُدم
بر گزیدم خانه ای که مه نبود
خانه ای که بود مهمانان دور
از دل گرداب سر زد ساحلی
از ده تونه که کمتر دور بود
محرم خلوت سرای نقشبند
لیک دور از خلق را عادت بُدم
هیچ کس از مردم این ده نبود
ناشناس از حال من بی شرو شور

آمدم در خانه و کردم سلام
از قضا آخند درس کودکیم
بود بنشسته چو مه در پیش مهر
در نگاه اولین آن خور نگه
گوئیا خود پیش از این از شهرتم
بیعتم را پیش شیخ قادری
نام من پرسید از آخند و شناخت
دیده ی همّت به رحمت باز کرد
گرم کرد بازار صحبت را چو روز
گاهی لعل از سنگ بیرون می کشید
گه کشیدی رمز دُرد اندر میان
دست همّت از سر غیرت گشاد
در شب تاریک خورشیدی دمید
بدری بر صدری نشست جای هلال
خور دمیدو رخت بر بست اختران
گل شکفت و خیمه در گلزار زد
نه گلی بل یک جهان گلزار بود
بُد سعید محمد به نام آن بوالحکیم
زیب عقل و زیور اخلاق بود
مانده از وی خود کتابت ها بسی
حافظ و هم سعدی ایام خویش
در زمان می زیست پنهان از زمان
از زر و از زور دایم در نفور
از صفات همّت و طبع بلند
جز تبسم بر لبش نقشی نبود

بر در خانه نشستم ز احترام
زاهل ده تنها همان مرد سلیم
پهلوی آن عارف خورشید چهر
رنگ زردم دیدو احوال تبه
دیده و بشنیده بود از بیعتم
احمد شمس الزمان گُرد دَری
در کنار خود نشانید و نواخت
مهربانیها چو مهر آغاز کرد
بر خریداران اسرار رموز
گه دُر از دریا به هامون می کشید
گاهی سر صاف را کردی عیان
هر یکی را گوهری در خور بداد
جای ظلمت نور امیدی دوید
بانگ زد بر بام دل ها چون بلال
محو شد مه از میان آسمان
آتش حسرت به جان خار زد
بلکه صد گلزار پیشش خار بود
در تخلص گه «ندیما» گه «ندیم»
معرفت را بی نظیر و طاق بود
نظم و نثری خوش حکایت ها بسی
بود اما نه به بند نام خویش
در جهان اما نه در بند جهان
هم ز دنیا هم ز دنیا دار دور
می زدی بر اهل دنیا ریشخند
دیدنش صد رنج از دل می زدود

همچو گل دایم شکفته بی ملال
 پیکری چون کوه و رنگی ارغوان
 مال دنیا را فقط چند میش و بس
 خوشتر از بی‌ملکی‌اش از مالکان
 پنج خلافت نامه را از پنج پیر
 اولین از شاه معصوم ولی
 سومین پیر مرادش در رشاد
 بعد از آن هر سه خورشید هدا
 شمس را چون غیبت آمد در افق
 در حیات شاه محمد مظهري
 گر چو او مردی هم از آغوش رفت
 باز آییم بر سر آن شب که پیش
 با همه عیبم به بی عیبی خرید
 گاه گاهی از سر قلب سلیم
 زان که می‌دانست می‌دانم به راز
 ای دریغا قدر او نشناختم
 مرگ او دیدم نمردم ای دریغ
 در پی او پرنسوختم ای دریغ
 او برفت و من نداده جان هنوز
 کاش می‌دانستمش این مرد کیست
 تا که سر در زیر پایش کردم
 کاش جانم لایق قربان بُدی
 بود او خضر و من از وی بی خبر
 او بُدی موسی و من آن بی ادب
 او همه ره بود و من از راه دور

بی خزان از گردش ایام و سال
 نز نیازی بر رخ ماهش نشان
 رسته از دام علایق بی هوس
 همچو زنده در میان مردگان
 داشت بر دست ادب آن بی نظیر
 دومین از شاه محمد انوری
 شاه محمد یوسف آن عالی نژاد
 شاه شمس الحق و راشد رهنما
 شاه محمد مظهر آمد در تُتُق
 کرد رحلت زین جهان سرسری
 قصه‌ام از غصه‌اش از هوش رفت
 داروی دردم شدو مرهم به ریش
 زان همه رسوائیم نادیده دید
 نکته ای می‌گفت غیر مستقیم
 پرده را پاره نکردی ز احتراز
 یوسفی از جهل ارزان باختم
 از حیاتش بر نخوردم ای دریغ
 سر در آن مجمرندوختم ای دریغ
 می‌برم روزی به شب ارزان هنوز
 این چنین مردی از عالم فرد کیست
 در میان دیده جایش کردم
 تا فدای جان آن جانان شدی
 ناشده آخر سفر آمد بسر
 «منّ وسلوا» را شده «حنطه» طلب
 او همه عقل و و لی من بی شعور

وصف او را نیست پایانی پدید
 باز گردیم بر سر آن شب که وی
 لحن داوودیش تسکینم بُدی
 یک دوسه سالی گذشت بر این مدار
 خود مگر بگشایدم زین در کلید
 کرد مریدم آن مراد نیک پی
 مرهمی بر زخم دیرینم بُدی
 با همه غمها به او بودم قرار

رجوع به قصه زندگی و رفتن به ترکمن صحرا بهت کار به سال ۱۳۴۰

بیست و هشت ساله بُدم یا بیش و کم
 عاقبت از دست فقر و فاقه باز
 روی ماندن چون نبود در ده دگر
 پیش از نوروز بستیم بار را
 بر دهی با نام پشمک از محن
 در هزار و سیصد و چل بود سال
 بر سر یک سازمان کردیم جا
 بود هفت خانه به جز من اندر آن
 خانه ی دیگر رضای کاشمری
 دو بلوچ و دیگری از جام بود
 خوب می دانست لفظ ترکمن
 با دوصد پارتی و چندین رابطه
 تا یکی هکتار بگرفتند زمین
 نه به صف جاماند و نه بر کف درم
 شد زبان مرد و زن بر من دراز
 با زن و دو بچه بی زاد سفر
 رو به شهر گنبد عزم کار را
 بهر پنبه چینی و یا کاشتن
 هجری شمسی زبخت پرملال
 خانه ای از نی به سر کردیم به پا
 گرد و تُرک و یک قزلباش عوان
 همچون بی نان به هفت سرنان خوری
 گاه گاهی را به من همگام بود
 زانکه چندین سال می بودش وطن
 پیش اربابان شدند واسطه
 تخم پنبه کارم و سازم وجین

صاحب زمین حاجی مراد قلچ نام داشت شاید مرده باشد خدا یا مرزوش

گاه گاهی را به عنوان سلف
 بعد سیزده پنبه ها را کاشتیم
 هر که را از بخت دل خرم نشد
 روز کاشتن یک زن از همسایه ها
 چند تومان دادی به صدگون معترف
 هیچ از زحمت فرو نگذاشتیم
 رفت هر جا در جهان بی غم نشد
 داد مشت کنجدی را بی صدا

گفت این یکمشت را در گوشه‌ای
چون که مانع بود هر بذر دگر
بخت را بین با من مسکین چه کرد
پنبه‌ها گل کرد علف‌ها شد وجین
از درون غوزه سر کردی برون
هر چه اربابان پی دفع ضرر
هفت و نیم مه عمرم آنجا شد تلف
پنج تومان بود اجرت هر کارگر
نه سر ماندن نه دو پای گریز
نه به تن جامه نه وجهی در مضاف
جای نعلین پیرهن در پای ریخت
ز آن یکی همسایه ها از فرط جود
با لباس کهنه کفش پاره پار
الغرض ز اوّل بترا از آن میان
گر نمی بودی دلم از پشم هم
گریه می کردم نه از تحقیر خود
حق چنانم کرده بود در صبر محو
وای کز روزی عزیزی گشت خوار
بیست و پنج سال عمر وی آید بسر
پیش از این گفتم زن همسایه وار
جز همان چند بوته‌ی کنجد که پیش
در کفم سرمایه ای از زور و زر
شد همان کنجد کرایه راه ما

بذر کن پنهان برای توشه ای
در میان پنبه زار از هر نظر
با همه آوارگی ام از نبرد
کرمی پیدا شد در آن سال از کمین
غوزه‌ها از ساقه می شد سرنگون
سعی ها کردند نیامد کارگر
تا ادا کردیم همان وام سلف
گاه گاهی را شدی پیدا اگر
نه دل رفتن نه یارای ستیز
نه اثاثی جز پلاسی و لحاف
تارها از کهنگی از هم گسیخت
کهنه کفشی را به من احسان نمود
ناامیدانه گریختیم زان دیار
روی و پس پشت از پشمک روان
سکته می کردم در آن پشمک زغم
بلکه از دوری روی پیر خود
که نه از سکرم خبر بود و نه صحو
خاصه آن را کو بناز آماده بار
کار فرما باشد و نه کارگر
داد مشت کنجدی کاین را بکار
داده بود تخمش به من آن خوب کیش
غیر آن کنجد نبود چیزی دگر
تا به مشهد توشه‌ی دلخواه ما

پس آمدن از ترکمن صحرا به مشهد مقدس

<p>بر در آل محمد آمدیم
جوئیمش رمز سلامت از سلام
خواستیم از حق به اعزازش عفی
آبروی ما نریزد پیش خلق
هر شبی را هشت قران بی از نفاق
گفت من از عبدل آبادم ز جام
آمده بودند پی تحصیل کار
جز چغندر کندن اندر روستا
تن به هر کاری که باشد می دهیم
می برد هر کس به کندن قادر است
کرده دو ماشین پر وبسته قرار
مردهارا پنج تومان بی چای و نان
من یکی سنی بودم بی خوف و دُرد
تن سپردیم بر سر دشوار وی
زان به کار خویش دادیم رونقی
یعنی مشهد قبله گاه عارفان
همّتی از روح آن کأس الکرام
پیش حق کردیم او را واسطه
در وطن از غربت و رنج سفر</p> | <p>پس از آنجا تا به مشهد آمدیم
رفتیم اوّل تا به پابوس امام
سر نهادیم و بر آوردیم کفی
کز طفیل آبرویش بلکه حق
گوشه ای رفتیم و بگرفتیم اطاق
در اطاق دیگری یوسف بنام
با زن و سه دخترش در این دیار
گفتمش در شهر کار است گفت لا
صبحدم دروازه قوچان می رویم
گفتن اربابی در آنجا حاضر است
رفتیم و دیدیم ز مرد وزن سوار
اجرت زننها به روزی چار تومان
در میان آن همه از تُرک و گُرد
مدّت چل روز کردیم کار وی
ماند بعد از خرج بر کف مبلغی
باز پس گشتیم به شهر قدسیان
خواستیم با جدّو جهد از آن همام
با دعا و با درود و فاتحه
باز گشتیم از در آن نیک فر</p> |
|---|---|

پس آمدن به خانه و آمدن حضرت خلیفه بر کنه شاد به دیدن حقیر

<p>شد خبر از ما ز که و مه همه
نیمی شاید از ترحم می گریست
پیر من یعنی که آن دستگیر من</p> | <p>آمدیم در ده چو اهل ده همه
نیمی می خندید از کارم به زیست
تا ز تونه شد خبر آن پیر من</p> |
|--|---|

یعنی آن پیری که پروازش به عقل
مر پیمبر را چو یک عمّـر صفت
آن خلیفه حقّ و امواج شعور
شیخ وقت و غوث و اوتاد زمان
آمد اندر خانه ام از افتخار
قلبم از رخسار ماهش شاد شد
چون غمم او بود کاو آمد ز در
چند ماهی را چنین بگذشت حال
آمد اخباری که در دشت کرات
کارمزد می گیرند و هم بذرگر
چون نبود در خانه چیزی را زمال

می کشیدند پیرها نازش به عقل
در گه حاجت به وقت مشورت
قطب عقل و قایق دریای غور
صحبتش صهبا دَمش احیای جان
بر دلم بخشید آرام و قرار
مرغ روحم از قفس آزاد شد
رفت یکباره همه غمها ز سر
بی خبر از گردش ایام و سال
چاه‌هایی گشته دایر چون قنات
هر یکی را درخور کار و هنر
تا به سال نو کنیم خرج عیال

رفق به دشت کرات بهت کارمزدی یا دهقانی ۱۳۴۱

بعد از نوروز بستیم بار را
بر سر چاهی رسیدیم از نخست
بود اگر پیدا نمی شد خانه ای
باسه قسط سالی به سی تا صد تومان
چون که مجبور بودم و ناکرده کار
کار سخت و مشکل و من تازه کار
مدّت پنج ماه به کار مزدی بسر
چون نبودم کاره ی این کار را
حاجی درویش احمد از خوش فرخی
قوم ماکو بود اما کو چو او
من رضایم زاو رضا باشد خدا
هیچ اربابی نبود در آن دو دشت

روی با دشت کرات و کار را
جز به کارمزدی نبود کاری درست
جز به کارمزدان به هر بیگانه ای
گندمش هفتاد و پنج من بهر نان
بی خبر از زحمت لیل و نهار
جای بی آبله نماند جز از عذار
بردمش اما به صد خون جگر
شد نسق دیدم دو سه چاه دار را
کرد دهقانم در آن سال ای اخی
حق به فضل خود بیامزد بر او
مهربانی هاش را بدهد جزا
بهتر از او خوش معاش و با گذشت

آنچنان می داد از هر خرمنی
بود سال چل و دو و چل و سه
سفره از نان شد جوال از آرد پُر
سال یکباری اگر فرصت شدی
همچنان بودیم تا پنجاه و هفت
پیری بنشست بر سر فرماندهی
شاهی در ایران سرانجامی گرفت
کارگر و دهقان بشد بیکار و خوار
قیمت کالا و حیوان شد بلند
آن چه در کشور کم از بنیاد بود
گشت پیدا هر طرف از ابتلا
هم به کابل انقلابی شد پدید
مرز افغان شد دچار تاخت و تاز

بیشتر از سهم ما ته خرمنی
اول دهقانی و حلّ گره
کیسه از سیم کاسه از مازاد پُر
بهر دیدار خلیفه آمدی
کانقلابی نو شد و شاهی برفت
بر گرفت تاج از سر شاهنشاهی
نام جمهوری اسلامی گرفت
مالک و ارباب و خان شد کامیار
قیمت انسان فقط یک نیشخند
دزد و بیکار و گدا معتاد بود
دزد و هم بیکار و معتاد و گدا
ملک را بگرفت کمونیست پلید
ماندن ما خود نبود آنجا نیاز

پس آمدن به دشت پل بند به سرچاه های تیره ی شاه عباس

سید احمد شاه که بود آل رسول
بُد جوان اما چو پیران سر به راه
با سلام و با علیکی از ادب
راست تر از مو به هنگام حساب
مزد هر کس را نهادی در کفش
رفتم اندر دفترش خواهان شدم
داد چاه پای تپّه را به ما
چون نبود آنجا زمستان خانه ای
کار ما بود روز و شب بی انتظار
از جو و از گندم و از خربزه

کردی در فصل نسق دهقان قبول
دور از هر عیب و نقص و اشتباه
بی ز احوال پرس می نگشود لب
دادن حق را بدون عذر و تاب
تا طلبکاری نماند در صفش
با چهاریک راضی و دهقان شدم
هشت نفر دهقان بُد و صحرا جدا
ساختیم در نصرت آباد لانه ای
بیل و داس و تخم و شخم و کشت و کار
زیره هم می کرد گاهی معجزه

دستم از بس بیل را بو کرده بود
 رخت بر بست از تنم خود خستگی
 فارغ از شعر و شعور و زیر وبم
 نه ز آقا نه ز احمد خان شدیم
 هیچ از ارباب کس ظلمی ندید
 چون قلم در دستشان بود و زبان
 چند نفر بودند صاحب کار نام
 کاسه لیس و پای خیز و کفش بوس
 صحنه ساز و پارتی باز و سر به گوش
 خفیه نال و سفره پال و لقمه خوار
 هر یکی پای تملق دلقکی
 در میان آن همه بی آبرو
 در خمیدن از همه معروف تر
 نحس تر از آن همه منحوس ها
 ظالم و مظلوم نماتر از همه
 هر که چون او در تملق یار ماند
 چاپلوسان زین نمط برده کلاه
 کاش مار ازین هنر شستی بُدی
 تا نماندی در جهان بیکار و فرد
 تف بر آن نان کایداز وک وک زدن
 تف بر آن نان کایداز سجده جبین
 تف بر آن وجهی که نگرفته هنوز
 آب خود بردند نه از ارباب را
 روی خود کردند سیه نه مالکان
 سالها می رفت پی در پی چو مه

روز و شب با آبله خو کرده بود
 جز به بیل می نبود دلبستگی
 حتی فکرش هم نبود در خاطر
 ذره ای ناراض تا دهقان بُدیم
 جز تنی چند کار پرداز پلید
 می کشیدند نقش ها بر میل شان
 هر یکی در کید ابلیسی تمام
 جل کش و شیطان و شوهره عبوس
 کوچه تاز و دلق گیر و خود فروش
 گوش و دُم جنبان خشک کهنه کار
 پوز کج کردی و جنباندی فکی
 بود یک خائن تر ناشسته رو
 در مکیدن عامل و پر پوف تر
 پیش تاز از آن همه در بوس ها
 آتش و هیزم بیار دمدمه
 وانکه این کاره نبود بیکار ماند
 ما بماندیم سر برهنه پای آه
 در تملق پایی و دستی بُدی
 در میان این همه دهقان به درد
 پیش از خوردن چوسگ دمک زدن
 روز و شب پیش خدایان زمین
 همچو خر باید به در مالید پوز
 ریش خود کردند نه از احباب را
 از برای خوردن چند لقمه نان
 تا به خرداد بهار شصت و سه

خبر شنیدن فوت حضرت خلیفه (قدس سره) ۱۳۶۳/۲/۲۲

در شب جمعه به روز بیست و چار
گفت آن قطب تو و آن پیک حق
مرغ روحش از قفس پر باز کرد
چشم بر بست زین جهان پرفسون
نور چشمت حضرت عبدالحکیم
تا سه شب از بس که غمناکش بدم
سر نهادم بر سر خاکش چو خاک
خاک نتواند گرفت از من تو را
سنگ نتواند شکست بال و پرم
چشم سر بستی اگر از دل میند
دست اگر شستی زده را از من مشوی
دام اگر چیدی کف از دانه مگیر
دیده بگشا تا ببینی در برت
عادت من رو عودتم سوی تو بود
بوسه گاهم مدتی دست تو بود
بر قد سرو تو می بستم قیام
قیمتم قرب غلامی تو بود
مستی ام از چشم مخمور تو بود
ای فرو بسته دم از نو باز کن
زان نیی کز نو حکایتها کند
زان نیی کز نیستانش شد جدا
زان نیی کاو پرده ها را بر درد
زان نیی کز ناله های زیر و بم

آمد اخبار و پیامی ناگوار
کرد اجابت دعوت و لبیک حق
رو به سوی قدسیان پرواز کرد
کرد دل هارا به داغ خویش خون
بی پدر شد با سه تا خواهر یتیم
روز سوّم بر سر خاکش شدم
گفتم ای خاکم به سر ای خاک پاک
دستم از دامن سرم از خاک پا
زانکه خودریگ همین بام و درم
روزن دل را به آب و گل میند
از سرم پای و ز بزمم عطر و بوی
راه بام از مرغ دیوانه مگیر
کیست کاین بنشسته بر خاک درت
حجّتم مو حاجتم کوی تو بود
چهره ام آلوده ی شست تو بود
بر لب می گفتم اسرار سلام
حرتم از نیک نامی تو بود
هستی ام از نفخه ی صور تو بود
همچو مولانا ز نی آغاز کن
ابتدا از بی نهایت ها کند
از نوایش یافت جان ابدانها
شمس را از آسمان زیر آورد
کافر و اسلام را دوزد به هم

زان نپی کز ضجّه هایش در فلک
 زان نپی که فهم نکند چشم و گوش
 نی اگر بشکست از نو نی بساز
 چیست نی مائیم نی حق نائی است
 از نیستان بهر حکمت او برید
 هر نپی کو بر لب اهلی رسید
 هر نپی کو نغمه ناساز داشت
 همّتی ای روح راحت همّتی
 همّت ای خورشید علم و معرفت
 باز آ تا باز آید باز ها
 باز آ تا باز آید قدسیان
 باز آ تا باز آید عزم ها
 باز آ تا باز آید مثنوی
 باز آ تا باز آید بایزید
 باز آ تا باز آید در حضور
 باز آ تا باز آید در وطن
 باز آ کاین خیمه شب بازان به فن
 سر برون آور کفن پوشی بس است
 سر برون آور که جای بلبان
 سر برون آور که این من ها فتد
 سر برون آور چو خضر از قعر بحر
 بیش از اینم در چرا میسند هان
 بعد از این هر چه که می خواهی بکن
 رفت سخن جایی که باید شد خموش
 رفت خضر و سر کشید اندر نقاب

زاستماعش در سماع آید ملک
 جز به جان و قلب و روح سر خموش
 تار را بر بند و راهی طی بساز
 صاحب نای نیستان آلت
 تا ز هر نی نغمه ای سازد پدید
 صد هزاران نغمه ز او آمد پدید
 از نوایش رهروان را باز داشت
 همّت ای صبح سعادت همّتی
 همّت ای معشوقه ای عاشق صفت
 از دیار یار بار اندازها
 از بخارا شاه قصر عارفان
 نثر ها و نظم ها در بزم ها
 روح شمس الدین حسام و مولوی
 احمد از هند و ز مهنه بوسعید
 روح پیران کمل شاهان غور
 جان های رفته از ملک بدن
 همسری دارند به موسی از رسن
 ماه را با مه هم آغوشی بس است
 بر سر گلبن نشسته کرکسان
 داغ حسرت بر دل اعدا فتد
 کشتی را بشکن و طفلی سر ببر
 در چراگاهای چند و چون چران
 عفو کن از ما به عیبی در سخن
 «بَیْنَكَ بَیْنی» ببايد داد گوش
 صبر کن «کالصبر مفتاح الجواب»

بازگشت به قهه‌ی زندگی

بازگردیم بر سر غوغای خویش
دوسه‌سالی را پس از آن پاک گِل
آنچه صاحب کارها را انتظار
بود از فضل خدایم دو پسر
آن یکی برهان یکی یزدان به نام
کم‌شمردند و حقیر و خورد و خوار
پیش اربابان کشیدند بارها
چون نبودیم خاک‌لیس و کفش‌بوس
ماندیم اندر خانه بیکار و یله
بعد از هشت سال دهقانیّ شان
کردنم آخر ز دهقانی برون
چون نبودیم کار دیگر را بلد
آمدیم درخانه‌ای کو چندی پیش
بر دهی کان نصرت آباد است نام
شیعه و سنّی به هم صد خانوار
بی تعصّب در غم و شادیّ هم
آن چنان در هم و بر هم مهربان
ای بسا گشتم به هر ملک و بلاد
نه به باخرز بلکه در ایران زمین
گرچه در ثروت ز هر جا کمتر است
گر نداری باور از من ای عزیز
چند شبی را از کرم مهمان ما
الغرض کوتاهه درازی سخن

در پی دهقانی و صحرای خویش
سر به دهقانی بُدم اما نه دل
بود از من زان نمی شد آشکار
در تملّق بیش از من بی اثر
سیرچشم و با گذشت و پر همام
از حسد بر جای من در کشت و کار
نقشه‌های سر کشی در کارها
بر سر غربال ماندیم چون سبوس
با زن و فرزند و هشت سر عائله
بین چه کردند بر من این ناراستان
سال شصت و شش به خواری و زبون
در میان مملکت از نیک و بد
ساخته بودیم سرپناهی بهر خویش
مردمی مسکین ولی با احترام
در کنار هم برادروار یار
پای بند عهد و آزادی هم
که نمانده کینه را جا در میان
بهتر از این ده ندیدم بی فساد
در محبّت نیست جایی به از این
لیک در مهر و محبّت سرور است
خودبیا با چشم خود می ده تمیز
باش و پا بگذار بر چشمان ما
چون شدم محروم از دهقان شدن

از چنان چاه با چنین ده آمدم
 برده‌ی کان جملگی همرنگ ماست
 فرق چندانی نداریم بین هم
 هیچ یک دارای ماشینی نبود
 ملک تقسیمی به نام شصت نفر
 مابقی مشتی ز من بیکاره تر
 رو به هر شهر و دیاری بهر کار
 رفته‌ام دو سال در فصل نسق
 بار دیگر بلکه دهقانم کنند
 قول می‌دادند و می‌رفت روزها
 رفت فرداها و ما زان فرد تر
 راست می‌گفتند ولی ما از شتاب
 بی‌خبر کو قصدشان فردا تراست
 همچنین یک ماه چون گو در میان
 کار پردازان مگس آسا به چرخ
 تا که صحرا ها نهانی بسته شد
 عاقبت گفتند طمع تیمور مبر
 بعد از نوروز آیی کار هست
 هر که کارشان به یک‌مه می‌گزید
 می‌شدی بیزار مزد کار خویش
 بود مثل من یکی کز بهر کار
 با زن و هفت دختر خود نه نفر
 نام وی احمد بود و شخص حقیر
 کار وی بودی موتور بانی همی
 در همان سال چاه هارا بی ز فرق

از هدف سر خورده بر زه آمدم
 پای زور و زر همه همسنگ ماست
 جز به یک مقدار آن هم خیلی کم
 صاحب اموال و تمکینی نبود
 بود نیم خرج شان می‌شد اگر
 سالی نه مه از وطن آواره تر
 بی سر و پا رو به هر ملک و دیار
 پیش اربابان مگر کز بهر حق
 فکری بر حال پریشانم کنند
 شب شدی گفתי برو فردا بیا
 مانده از فردا به فردای دگر
 صبح فردا را همی کردیم حساب
 نه همین فردا که روز محشر است
 پاس می‌خوردیم به چوگان زبان
 گه به پوز و گه به چشمک دادی نخ
 خرخران از خردوانی خسته شد
 نیست دهقان لازم امساله دگر
 روز مزدی از گل و دیوار هست
 مدت یک سال باید می‌دوید
 پاره می‌کرد عاقبت طومار خویش
 با تن چندی دگر در انتظار
 جمله نان خواره به خانه بی‌پسر
 بیش از ده سال شاید چون اسیر
 پیش این ارباب با مزد کمی
 کرده بود ارباب برقی در نسق

بلکه او را همچو من یک ماه پیش
مدّت یک ماه به بیگاریش تن
چون شنید این حرف را بگریست سخت
خود بدیدم اشک او را چون شنید
در میان گریه گفت ای میرا هل
بعد یک ماه دادن تن بر ستم
غافل از آنکه به قانون و حوش
تا نباشد خون مظلومی به چنگ
تا بدیدم گریه ی آن مرد ریش
گریه ی او زد به جانم التهاب
آدم بیرون چو شمعی سوخته
از خود و از کار ببریدم امید
گفت زن دهقان شدی با این همه
چون نبود بر لب جوابی را ز شرم
تا نسق هست و چنین در بارها
ریش و هم قیچی به دست ناحق است
هر قبا گیری جهان گیری شود
سگ صفاتان را چو جا ایوان شود
گفت پیغمبر که در آخر زمان
عالمان سوء برای سود خویش
بلکه در منبر امام جمعه ها
او هم از تأیید ایشان بی ملال
هیچ واعظ می نگوید ای فلان
هر که یک هفته کند کارت اگر
عاقبت از کار و مزدش بی گهی

داده بودش قول دهقانی خویش
داده بود بر وعده ی دهقان شدن
آنچنان کز رخ بریخت اشکش به رخت
باد و چشم خویش کز چشمش چکید
پس چرا با من نگفتی از اول
چه جوابی را به فرزندان برم
سفره ی گربه بود از پوست موش
سفره ی ظالم ندارند آب و رنگ
شد فراموشم غم ایام خویش
برد از سر صبرم و از سینه تاب
از میان جمع جان افروخته
بعد یک ماه رو به خانه بی نوید
با تکان سر به وی گفتم که نه
گفتمش بگذر دگر زین سردو گرم
گرمی بازار صاحب کارها
کاله ی ما در جهان بی رونق است
چاپلوسان هر یکی میری شود
هر مخنّث رستم دستان شود
احمقان حاکم شوند بر عالمان
ظالمان را خود کنند توصیف بیش
می رساند تا به فرعونی و را
خون مردم را به خود داند حلال
مزد کار خلق را ده پیش از آن
مدّت یک ماه بماند پشت در
با دو صد نفرین رود دست تهی

تف بر آن واعظ که روی منبری
 بگذریم کار جهان این است و بس
 چون شدم خانه نشین بی قال و قیل
 حمد لله الحکیمی کاو هنوز
 بلکه بیش از آنچه از وی انتظار
 آنکه پیدا کرده ما را از عدم
 قصدم از قصه نبود از خویشتن
 بل بماند بعد از من یادگار
 تا ز یمن برکت نامش خدا
 مقصد دوم مرا از این سخن
 بر سر مظلوم ها از ظالمان
 شعر نیست این ها همه در دلدل است
 که به دست ظالمان بسمل شدند
 مگذر ای خواننده از وی سر سری
 ختم کن بسمل به بسم الله کلام

یاد نارد از غریب و مضطری
 سفره ی رنگین بود جذب مگس
 بر قلم آویختم بر جای بیل
 بی ز روزی ام نکرده هیچ روز
 داشتیم داده است بی حد و شمار
 رزق ما را وعده داده نیز هم
 بود قصدم از خلیفه پیر من
 نام وی در دفترم از افتخار
 در کنار وی کند حشر مرا
 ز آنچه پنهان می رود در این وطن
 که نباشد هیچ کس آگه از آن
 تجربه هفتاد ساله بسمل است
 طعمه ی یک مشتی از قاتل شدند
 جمله تاریخ است اگر خوب بنگری
 بر رسول و آل و اصحابش سلام

به یاد گل کستان معرفت و کمال، اعلم العلماء و اعظم الاخفاء، و اتم شرع و کاشف احوال حبيب العاشقین و طيب الشاكرين
 و شفيق المساكين و اروي عظم و شفا بخش و تكميلى پير يقيم مرحوم حضرت خليفه ملام سيد محمد مصومى مختص به ندیم. اخلف الاخفاء
 طریقه ی علویه نقشبندیه مجددیه - قدس الله سره الاقدس و نور الله مرقدہ الشریف و برود الله مضجعه اللطیف - اللهم انزل علینا من
 فیوضه و برکاته و انفضا بعلومه و اسرارہ. آمین تاریخ این نظم سه سال بعد از فوت حضرت ایشان (رحمه الله علیه) ۱۳۶۳

کاش میمردم نمی دیدم غم مرگ تو را
 پیش روی خویش داغ روی گلبرگ تو را
 گر بدانستی که بی تو در جهان خواهم بزیست
 ترک از جان کردمی نه در جهان ترک تو را

بازم آمد به سر هوای گل
 هم هنر هم هنر نمایی بود
 سبزه از هر طرف به سرسبزی
 برگ با شاخه دست بر گردن
 شمع سرگرم نور افشانی
 شعله بگشاده بال جانانه
 غنچه با خنده از سحر می گفت
 کای صفا دوست کای صفا پرور
 رفته ای و وفا برفت با تو
 ای جدا گشته با خدا از من
 ای ندیم و انیس دل ریشان
 ای رفیق طریق ره تازان
 ای قناعت به تو برازنده
 ای خلف در خلیفه اللهی
 ای به پیری ز پنج پیر تو را
 شاد رو حت ز روح شاد مبر
 وامگیرم نفس که خود نفسی
 نور از دیده قوتم از دل
 دل مکن از طریق دلداری
 باز کن دفتر و قلم بر گیر
 چشم بگشای و عزم میدان کن
 ساری ره رسیدگان را بین
 شانه گوشان ناف بر سینه
 باز آی و دوباره مستم کن

یاد روزی که در بر بلبل
 هم سخن هم سخن سرایی بود
 لاله سر در پی دل انگیزی
 سینه از مهر در هم افشردن
 بزم را داده نظم روحانی
 جای سوختن بساز پروانه
 بلبل از زخم بال و پر می گفت
 ای حیا بحر و ای وفا لنگر
 دل اهل صفا برفت با تو
 بپذیر جانی را فدا از من
 ای دل ریش برده چون ایشان
 ای فلاح و سلاح جانبازان
 افتخارت به فقر پاینده
 ای مکلف به حق و حق خواهی
 دستگیری به دستگیر تو را
 حال ناشادی را ز یاد مبر
 وای اگر ای نفس به تن نرسی
 از سرم دست و پای از محفل
 زانکه ما خوابیم و تو بیداری
 پای غم از سر رقم بر گیر
 شرح اسرار علم عرفان کن
 هاری سگ گزیدگان را بین
 پف به خورشید و تف بر آینه
 مست تر ز آنچه را که هستم کن

بزم را باز نظم دیگر ده
جام را باش و خصم را پی زن
بشکن پرده های آنجُم را
دست همت ز جیب بیرون کن
غم ما خور که ما غمت خوردیم
گر خطایی برفت از ما پیش
آفتابی و آفتاب هنوز
سر زن و پرده را کنار بکش
گر چه دوری ولی نه دور از ما
دوری از مهرومه به گردون نیست
با همه دوری باز نزدیکی
بی خبر را تو از خبر بر گو
زان سری گوی کان دو سر دارد
زان سری گو که گفت اگر هشیار
زان سری گو که با تبر بشکست
بگو زین دست و دست پرا نی ها
بگو زانها که رشته بگسستند
بگو عاقل کجاست جاهل کیست
بگو از عالم و کمال علم
علم گو دانش است مدرک نیست
شرک گویی دلیل این شک است
منکر خضر کی شود موسی
ره به حضرت چه نیست موسی جو
بیا ای خضر وقت و فرخ پی
فرق ناکرده بز ز بزغاله

جمع را پیش شمع دیگر نه
پای «جَم» گیر و بر سر «کی» زن
در میخانه و سرخُم را
عقل را محو جهل مجنون کن
عمری نشناخته بسر بردیم
سیر ارواح تو بود زان بیش
شب فرا آمد ای بتاب امروز
دیده هارا از انتظار بکش
از نظر بلکه نه به نور از ما
نقطه جز در میانه ی نون نیست
بشکن ای مَهر مَهر تاریکی
سخن آخر شد و ز سر برگو
هر سرش نغمه ی دگر دارد
گشت دیوانه و نشست بر دار
زهر نوشید تا شکر بشکست
زان همه جهل و خر دوانی ها
سر رشته به پای خود بستند
غرق گرداب و فرق ساحل چیست
تو به تو زینت جمال علم
مدرک بی زدرک جز شک نیست
اهل شک تا شکار بی درک است
تا نجست راه موسوی آسا
ره سینا بگیر و بیضا جو
سامری بین و مشتی خر با وی
کره ی خر به جای گوساله

تازه کیشان روزی یک مذهب
منکر روح به نام روحانی
برگ قر آن به آتش اندازد
دین بسوزد هم افتخار کند
برده از بین کرامت انسان
غافل از سرّ و سر به گمراهی
می نداند که حضرت عزّت
بی نیاز است حق ز مدحت خویش
گر جهان سر بسر شود کافر
مهر حق جز رضای خوبان نیست
بر سلیمان همان به مهر آمد
گر به دریا شکاف پیدا کرد
بطن ماهی که کوره ی هضم است
از برای رضای صالح خویش
بو لهب پیش تر ز سلمان دید
بار دیگر بیالبی تر کن

تهمت شرک می زند بر اب
از «نَفَخْتُ» نخوانده جز فانی
تا کز آتش به خاکیان نازد
شهد ریزد مگس شکار کند
اندکی را گذاشته بر نسوان
بر خلاف سلف صف آرای
خود ندارد به طاعتی حاجت
نه به مدح مرهمی نه ذمّش ریش
نه از آن سودی بر خدا نه ضرر
قهر حق جز برای ایشان نیست
که به عادان دیو چهر آمد
ور به آتش نسوخت و رسوا کرد
بهر یونس سرادق بزم است
ناقه از سنگ می کشد بی ریش
دید امّا به دیده ی تردید
رازی را پروّ سَرّی را سر کن

در بیان اشاره بر انبیا و اولیا که در ملک وجود حکم درک و شعور و باقی جوارح فعال را دارند

باز گو مقصد نبوّت را
از عدد راه بر احد بردن
آن که در هر عدد احد نشناخت
گر نبودی مدد ز هر عددی
همچنانی که جمله ی اعضا
انبیا چشم و گوش ملک تن اند
تا که آدم به عالم جسم است

رمزی از سیره ی ولایت را
بر احد از عدد مدد بردن
بر عدد تن زد و احد را باخت
کی نَفَس را بُدی به تن مددی
هست فاعل به حلّ مشکل ها
اولیا دست و پای این بدن اند
مدد حق ورا از این قسم است

مدد چشم رهنمایی هاست
 مدد پای گر یقین دانی
 مدد فک طعمه خاییدن
 مدد دست لقمه را به دهان
 بلکه هرموی را به تن کمکی است
 موی از او و هم مدد از اوست
 همچنین هرچه از نبی و ولی است
 ای که حق را علیم می دانی
 گر چه خر را خدا نگه دارد
 زین همه مُمدد و همه امداد
 چنگ از اهل دل مکن کوتاه
 وای اگر تن ز دیده پوشد چشم
 چشم اگر نیست در عصا آویز
 به خیالی مرو پی کوران
 رو از آنها که دیده را خستند
 چشم داشتی ز چشم اگر داری
 ملک تن از دو چشم معمور است
 هیچ موجودی بی کرامت نیست
 بخصوص نسل حضرت آدم
 بی کرامت مدان تو کافر را
 گیر از هر یکی کرامت ها
 شکر منعم کن و به نعمت کوش
 گر خری رو سپاس آخور کن
 اگر هم آدمی چو آدم شو
 مؤمن آیینه است مؤمن را

مر بدن را ز سر فتادن هاست
 هست مرکوب تو چو حیوانی
 نرم نرمک گلو به بلعیدن
 معده را خود کمک بود دندان
 گر هزار و هزار گرچه یکی است
 هرچه از هر که می رسد از اوست
 مُمدد خلق و مائد علوی است
 نزد استاد خر چرا رانی
 عاقل از ریسمان نه بگذارد
 بی خبر از چه برده ای از یاد
 از ستیزه به جنگ حبل الله
 بی شک اندر به چه فتد از خشم
 گر نه فرعونی از عصا مگریز
 تا نیفتادی روی برگردان
 در پی محو خود کمر بستند
 کم نگر سوی دیده از خواری
 تن بی چشم شمع بی نور است
 هر که را چشم این سعادت نیست
 که «لَقَدْ كَرَّمْ» است و هم «عَلَّمْ»
 از حماقت میند دفتر را
 زین به دار بقا و زان به فنا
 از سر و دست و پای تا پاپوش
 و ر سگی شکر کاسه ی پُر کن
 در پی آدم مکرّم شو
 «نَحْنُ أَقْرَبُ» مر اهل موقن را

آینه مشکن از سر تهدید
«نَحْنُ أَقْرَبُ» که خوانیش یکسر
قادر مطلق اوست در پنهان
هم از آدم مدد به آدم شد
آنچه از علم و از هنر دانی
حاجت خلق را به دست خلق
بی فسون گرچه ازدها عجب است
انبیا جمع این سبب بودند
اصفیا آب صاف این جوی اند
اتقیا تیغ این کمر بندند
قدر انسان خدای داند و بس

کاو نماید تورا به «حبل ورید»
گفت حق با زبان پیغمبر
واسطه در میان بود خلقان
از سبب عالمی منظم شد
از خدا دان به دست انسانی
می برآرد خدا به زیر دل
همز موسی ولی عصا سبب است
اولیا شمع این طرب بودند
عیب شویان این در وکوی اند
تیز برآن زود پیوندند
کاو دُری را نهاده زیر خس

اشاره بر کلمه مبنی اهل صورت از رزمیرت که «صورت پنهان است»

دین چه شد پیروان مذهب کیست
آنکه دل برگزید مشرک شد
مُهر مشرک به دست و بی تحقیق
کار اهل طریق شرک آمد
یا محمد دگر نباید گفت
با «أنا» خفت و با «أنا» خو کرد
کالبد دید و کالبد پنداشت
شد کرامت به زندگی کردن
کاسبی شد کرامت انسان
با کریمان همه کرامت مُرد
خضر و موسی به عهد خود خضرین
گشت اگر گشت و یا شکست شکست

شرک چیست و شفیع مذنب کیست
صانع در صنع دید مشرک شد
می زنند بر جبین اهل طریق
ذکر و فکر عتیق شرک آمد
حرف «یا» را ز هر چه باید سفت
با «أنا» مرد و با «أنا» رو کرد
گلبنی کند و خیره خاری کاشت
چند روزی برای نان خوردن
آنکه سگ وارتر رباید نان
مدّتی بود و رفت مهلت برد
بود آن هم به مجمع البحرین
قصّه ای بود و رفت ورق را بست

گر چه تابوت بود تسکینی
پاره ی گوشتی در درون تنگ
آنچه ناید به چشم و گوش و قیاس
فتحی از بهر قوم تعیینی
چیست تسکین به تابوتی از سنگ
نیست آلا توهم و وسواس

جواب از فرقان مجید به کوه طکران تنگ دید

غافل از «یُرْزَقُونَ» به «عِنْدِ اللَّهِ»
«قُتِلَ فِی سَبِيلِ» ناخوانده
بی خبر زانکه روح در رفتن
سال های نیامده طی کرد
به فنای جهان فنایش نیست
در زمان می رود زمانی نه
پی نبرده به «لَا یَمُوتُوا» راه
در ضلال دلیل جا مانده
نیست در بند مردن و خفتن
روز های گذشته را پی کرد
انتہایی درابتدایش نیست
در مکانی که زو نشانی نه

اشاره به روحانی عالم ارواح و خواب حضرت یوسف علیہ السلام

اختار از چرخ بر زمین آرد
جبرئیلش به خواب بنماید
بی سر و دست و پای و بی از تن
تن به بستر به جانبی پنهان
دیده آنچه ندیده از دیده
بی زچندی ز عالم بیچون
در کمک نیست از کمک خالی
چون ز ما می رسد به او مبهم
عالمی دارد از دل بررزخ
چون سخن رفت زین جهان بیرون
رفت باید به بستر و خوابید
ماه و خورشید خوشه چین آرد
عرش در فرش آب بنماید
با سر و دست و پای در رفتن
سر به بالش به چالش کیوان
آن شنیده که گوش نشنیده
از قیاس و ز جسم در بیرون
در مدد نیست بی مدد والی
هم از او می رسد به ما بی کم
آب در چشم روز و شب را یخ
از برون رفت بایدی به درون
آنچه نادیده ای در آنجا دید

اشاره به زنده شدن ماهی مرده بریان شده‌ی حضرت موسی عَلَيْهِ السَّلَام به دیار حیات همواره خضر نامیده

<p>این قدر بس که جای گفتن نیست
رفت باید که تا نیاید پیش
به دیاری که مرگ و مردن نیست
دیده بر بستن است و دل دادن
این پذیرفتن است به جان نه چرا
باش تا خود چرای برگیرند
چاره اینجا رضا و تسلیم است
نیست راهی مگر که خاموشی</p> | <p>گوش هوش و سر شنفتن نیست
از «فراقی و بینک» تشویش
سوختن منع زنده گشتن نیست
ترک از این مشّت آب و گل دادن
تا چرای چرنده ای به سزا
محرم راه هر سفر گیرند
غیر از این ره سراسرش بیم است
چاره ای جز به مصلحت کوشی</p> |
|---|--|

سکوه از نملایات روزگار

<p>حرف کم کن که حرف بسیار است
با که گوئیم که ناله ای نکند
چرخ را تا که بوده این بوده
ای بسا سینه ها خراشیده
تا به کی چرخ را سر تیزی است
پا به در سر بر آستان تا کی
تا به کی دید و دم نباید زد
تا به کی همچو شمع باید سوخت
تا به کی در به در ز در راندن
بند بی دانه و قفس تا کی
تا به کی بایدی تملّق سفت
تا به کی جُبه و قبا در بر
حرف تا کی پی فروش زدن
تا به کی دست و ریش جنابندن</p> | <p>گل مکرر شنیدنش خار است
حمله ای یا حواله ای نکند
کشته و بسته و نیاسوده
خاکی از جایی هم نپاشیده
دل دریدن پی قبا دوزی است
خاک بستر جُل آسمان تا کی
خون دل خورد و کم نباید زد
تا شب جمعی را به جان افروخت
بر در از انتظار واماندن
زنده ی سرد بی نفس تا کی
کفش لیسید و جای چارق خفت
آفت دین و آلت منبر
حلقه ی بندگی به گوش زدن
اغنیا خواندن و گدا راندن</p> |
|--|---|

تا به کی چرخ و آسمان او را
تا به کی کوته و بلند از او
تا به کی او و دفتر و قلمش
تا به کی بایدی ز هر جایی
تا به کی کار جوی و بیکاره
عمری در پای کشت و کار گذشت
بود بر سر هوای کار هنوز
بعد بیست و سه سال دهقانی
عیب چیدند و خوار بگرفتند
گشت انبارها پُر و مارا
چاره ای را نبود جز رفتن
مصر ماند و گروهی قبطی وش
کاخ فرعون جای سبطی نیست
راست نامد در این وطن گویا
جز به مردن دگر علاجی کو
گویی ایام چاره جویی نیست
عنکبوت وار باف و ارزان ده
این همه خواندن و نوشتن ها
این همه گیر و دار از دانش
این همه قیل و قال از فرهنگ
تا که بر جای مرهم ریشی
هر که بهتر زند به سر سنگی
آنکه سنگش نخورد بر پای
دم دگر از هنر نباید زد
هنر آخر علامه می خواهد

حلق از ما و ریسمان او را
ریش از ما ریشخند از او
سر بباید نهاد در قدمش
جای نان خورد نوک سر پایی
در به در کو به کوی آواره
در پی روزی روزگار گذشت
ضعفی ناگشته آشکار هنوز
بی زشرمانه با ستم رانی
دستم از کشت و کار بگرفتند
ماند دست تهی تری از پا
همچو موسی به جانب مدین
سبطیان رفت چو تیر از ترکش
جز تنی چند غیر قبطی نیست
جامه ی فقر جز به قامت ما
بر چو ما فرقه ای سراجی کو
رنگ در چهره ی نکویی نیست
خود معلق بمان و هی جان ده
رشتن و دوختن گسستن ها
تا شود اسوه ی ستم سازش
اکتفا کرده زان به چند تا سنگ
بشکند دست و پای درویشی
در هنر بیش باشدش رنگی
در هنر نیستش ورا جایی
سر ز سوراخ در نباید زد
فرق از خاص و عامه می خواهد

آستین گشاد و دستاری
جامه ی نوقبای زرینی
چند مهر قبول بر کاغذ
قلم و دفتری و چند تا میز
گر هنر از خط و نوشتن هاست
بعد از این شال بهترک بندم
گوشه ای گیرم و شوم خاموش
لب ببندم و گریه ساز کنم
پیش از آن دیده کز جهان بندم
خود بگیریم که بعد از مرگم
گریه باید کند کسی کز دست
گریه بر من چرا که بهبودم
بلکه موجودی عاطل و باطل
نه خدا را به بندگی بنده
نه به همسایه سایه ای بر سر
نه به خویش و به اقربا قابل
نه پسر را طریق بابایی
نه به یاران رفیق مشفق وش
نه به ارباب زارعی کامل
بی ندیم و انیس و بی کس و کار
خوار تنها نه پیش اهل جهان
شکوه از کس نمی کنم جز خویش
راضیم از خدا و از تقدیر
چه کنم اینم و جز اینم نیست
غمم از کوتاه آستینی نیست

جاه و مال و مقام و مقداری
سر تکان دادنی و تحسینی
دُمی بالای کول چندین گز
نیش در خیر کند و در شر تیز
ادب از باب شال بستن هاست
بر خط خویش کمترک خندم
حلقه ی خامشی کشم در گوش
دیده دوزم و در فراز کنم
رشته ی مرگ در میان بندم
کس نگرید به شاخ بی برگم
داده شخص شریفی را از شست
نرسیده است بر کسی سودم
شاخه ی خاری خشک بی حاصل
نه به بنده طریق ارزنده
نه به همراه راحتی در بر
نه بر آورده حاجت سائل
نه به دختر به رسم هم پایی
نه به دوستان به دوستی بی غش
تیره بختی بنام یک «بسمل»
پیری دل پر زخون و بی غمخوار
خوارتر زان به دیده ی یاران
قسمتم این بُدست نه زین بیش
چون سزایم به بیش از این تحقیر
بیشتر زین در آستینم نیست
خالق از کوتاه و بلند غنیست

کوته افسار و خود پسند نیی ام
تاب دارم نه طاقت خفت
روی دارم نه در خور برزخ
بر گنه از نگاه رحمت بیش
هستم از بندگیش شرمنده
که خدا را به بندگی گویم
چون که خلقم نمود تاوانم
که فروشنده ضامن دَرک است
رفع باید کند فقط صانع
وعد « لا تَقْنَطُوا » امیدی هست
بر محمد و آل وی صلوات

حمد لله اگر بلند نی ام
عیب دارم نه ریب بر رحمت
صبر دارم نه از تَف دوزخ
چشم دارم نه چشم طاعت خویش
ولی با این همه سر افکنده
بیشتر زین نمی شود رویم
اگرم کفر یا مسلمانم
در قوانین صنع این فلک است
عیب مصنوع را بلا مانع
با همه این به دل نویدی هست
به ندیدم به ختم این آیات

برداشتن کوله بار غم به غم زیارت و کارگری به جانب شهد مقدس سال ۱۳۶۵

آمد از خانه مرا از اهل رنج
بل پی تنبیه فرزند و عیال
با کسی جز پاکشیدن از میان
قصد غربت کردم و عزم سفر
اهل خانه را بجا بگذاشتم
رنج مرگ و زحمت گور و کفن
رنج غربت را کشم نه از حبیب
بادودست خویش بندم شست خویش
دیده شوید تن به اشک شور من
پوشد از چشم خلایق پیکرم
کز شرم آسوده بل مردم شود
دل به حق بسپردم و تن بر قضا

اول مرداد سیزده شصت و پنج
نه چنان رنجی که جنگی و جدال
نه چنان رنجی که بتوان گفت از آن
خانه چون تاریک آمد در نظر
کوله بار بار غم برداشتم
تا نمردم خود برم با خویشتن
پیچم از درد و نیچم بر طبیب
خود بمیرم گوشه ای کزدست خویش
گوشه ی دیوار گردد گور من
رهگذاری خاک ریزد بر سرم
تا که نامم از دو عالم گم شود
با چنین قصدی ز خانه بی صدا

رو به غربت کردم و پشت از دیار
جانب مشهد به عزم پای بوس
در حریمش بستم احرام نیاز
دست بر دل دیده بر در دوختم
خواستم از حق به حق حرمتش
توشه ی ره بود زادی مختصر
بودزاد ره همه هشتصد تومان
در همان روز اول ناگشته شب
جیب زن هم پول و هم دفتر ببرد
پول یک چایی و یا یک نان نماند
جیب خالی دست خالی تر از آن
آن پلی کز پول می بستم شکست
پول تا پل بود چون بشکست او
از سر هر چه و هر چیزی جدا
بل ز مادر زاده ای بی زاد تر
زاد تن رفت زاد روح آمد پدید
و ه که از هر چیزی خوش است
نه ز دزدی خوف بر دل نز عسس
هر کجا زر هست زهری در میان
زر چون خود رنگ سازد مرد را
کس ندید از زرو زهرش رنگ و رد
و ه چه خوش گفته است آن کان حیات
«هر چه را کم در جهان زان داشتیم
قلب دنیا دار را کاوند اگر
نیست دنیا جای ماندن ای دبیر

اولاً بهر زیارت بعد کار
سر نهادم بر در سلطان طوس
با دو دست کوتاه امید دراز
شمع مهرش را به جان افروختم
قرب حق را در قبال قربتش
بعد پا بوسی کنم کاری مگر
لای دفتر در ته جیبم نهان
از قضای نا بجای بوالعجب
آنچه را در جیب بود یکسر ببرد
حتّی یک تومان بجا پنهان نماند
سینه ی پر غم به جای آب و نان
پیک بی پولی به جایش خوش نشست
با پَر بی پول بر جستم ز جو
از خود و از خلق خالی با خدا
تازه تر از گل ز باد آزاد تر
شد سبک جانم از آنچه می کشید
هر کجا خوابی و بر خیزی خوش است
نه غم طوفان امواج هوس
باشد و امّا نباشد زو امان
باد هر چند بیش پیدا گرد را
جز غم و حسرت از این فرهنگ زرد
خواجہ ی انصار آن پیر هرات
بل به جان آسایش آن داشتیم»
هیچ نبود غیر خوناب جگر
مرگ را چه تخت عاج و چه حصیر

رنج گنجی بود و من غافل از آن
 رنج را گنجی همی پنداشتم
 قصّه کوتاه به که بی پول و پله
 بستم بودی به شب صحن امام
 ظهر بیرون گشتم آخر از حرم
 بر سر ایوان به خطّی دل ربا
 خنده بنشست بر لبم از خرّمی
 گفتمش ای کاش دیروز از پگه
 پیش رفتم تا مگر مهمان شوم
 صف درازا می شد و من در میان
 ساعتی بگذشت تا نوبت رسید
 هر که را کارتی بُدی گشتی قبول
 دست من بگرفت و گفتار و مایست
 گفتمش ما خود مگر مهمان نه ایم
 گر درون جا نیست مارا از کرم
 نیست گر کارتی به کف ای وای ما
 کو یکی محتاج تر از من به نان
 بوم را بامیست ما را بام کو
 حیف از این نامی که در ایوان گُشک
 کاش جای این خط و نام خوشش
 جای مهمان خانه دعوت خانه اش
 یک نفر از من بتر در بین صف
 دست وی چون من گرفتند و زبون
 یک جوان مردی چو دید این کار خفت
 با دلم گفتم که این مهمان سرا

گنج رنجی بود و من مایل بر آن
 گنج را رنجی همی انگاشتم
 می گذشت روز و شبی زین غائله
 مر غریبان را جز او که بود مقام
 دیدم ایوان و خطی پر پیچ و خم
 خوش به نام حضرتش مهمان سرا
 رفت از سر فکر احساس کمی
 آمدی اینجا نماندی گرسنه
 اشکمی را بلکه سیر از نان شوم
 غافل از خویش و شر مکر زمان
 نوبت من هم به صد زحمت رسید
 آنکه بی از کارت رانندی چو غول
 دیگر اینجا جای بی از کارت نیست
 بی زر و زوار این سلطان نه ایم
 رو یکی نانی بیاور دست کم
 فقر خود پیدا است از سیمای ما
 کان زمن واجب تر آمد ای عوان
 شوم را شامیست مارا شام کو
 یک غریبی را نباشد نان خشک
 می نوشتند خانه ی مسکین رُفش
 تا نبستی دل کسی بر دانه اش
 همچو من بی کارت خالی جیب و کف
 کردندش از صف به بی رحمی برون
 داد کارت خویش باوی خود برفت
 هست شاید از برای اغنیا

چون به مهمانی نگشتم مفتخر
 سفره ی سینه نهادم پیش رو
 جای نان و نانخورش با خون ناب
 روز بی آزار در بازارها
 تا که شب شد بستر آسفالت پهن
 شب به پایان آمد از بانگ سحر
 دست و رویی شستم و کردم نماز
 صبح ناگشته برون رفتم ز در
 ساعت شش بود کامد زان کنار
 پیش آمد گفت کارت چیست هان
 گفت نان داری به خود گفتم که نه
 بین ره یک نان سنگک را گرفت
 رفتیم هر دو در میان مزرعه
 مزرعه مستأجر بنیاد بود
 خود برفت تا چای و نان آرد مگر
 رفت او من ماندم و بیل و زمین
 پیشه ام شب پیشه راندن بود و بس
 بعد سه روز و سه شب کامد ز راه
 همچو بختم در سیاهی رفته بود
 تیره تر از طالعیم سیمای او
 گفتمش ای جان چرا دیر آمدی
 جامه را از چه سیه کردی به تن
 یا به سهو افکند چرخ از بخت من
 یا بتی چون من دلت خاموش برد
 گفت بابم مرد و ما در ماتمش

خود نشستم بر سر خوان جگر
 دست و پایی شستم از خون گلو
 سفره را کردم مزین از خضاب
 بر سر آوردم پس دیوارها
 خوابگاه بی نوایان صحن صحن
 بخت بد بیدار شد بار دگر
 منتظر کاخر چه زاید بخت باز
 بر سر پنج راه به کاری منتظر
 یک جوانی بر موثر تنها سوار
 گفتمش کاریگری ای کاردان
 گفت می آرم میان مزرعه
 داشت چون در کار تعجیل شگفت
 با موثر بی از هراس و دغدغه
 در کنار خط مهر آباد بود
 رفت و تا سه روز و شب نامد دگر
 با علف عمری تلف اندر وجین
 روز کارم بیل و دفع خار و خس
 چهره در هم پیرهن بر تن سیاه
 همچو روزم در تباهی رفته بود
 خم تر از من قامت رعنا ی او
 یا مگر از جان من سیر آمدی
 یا بود این هم ز عیب چشم من
 جای من بر قامت تو رخت من
 کز منت سه روز و شب از هوش برد
 بودیم اندر پاسداری غمش

توجه می خوردی سه روز و شب بدان
در خیالش رفته بود که رفته ام
گفت من معذورم و عذرم پذیر
من هم اینجا خود عزایی داشتم
خویشتن بر خویش اشک شور را
ناله ها پی در پی از من با خبر
درد ها از هر طرف در تاب و تب
صفّ مژگان از هجوم باد و گرد
مردم چشمم ز راه مردمی
من نبودم بی کس اینجا یک نفس
رفت یک شادی اگر صد غم زدر
رنج و محنت بود با من همنشین
بی ز نانی هم نوای روز بود
زخم های پشه جای خویش داشت
خستگی کار روز از تن به شام
آبله از مهر دستم می فشرد
آفتاب از رحم بستر می کشید
درد شانه و کمر از فرط کار
گر ز گردی خسته گشتی موی من
این همه با من و من با آن همه
لیک خوش بودم که دورم زان گله
هر گه یادم آمدی از آن سرا
زین همه خدام گرداگرد تو
نز برای تو که از بهر حقوق
این همه سر ها که بر در می زنند

گفتمش آری همان یک قرص نان
روز اوّل ترک کارش گفته ام
گفتم این بخت من است از دیر دیر
چون تو خویش و اقربایی داشتم
در کنار خود دل رنجور را
آه ها سر در گریبان تا سحر
می رسانیدند جانم را به لب
از پی خورشید شب را می نورد
خشک می نگذاشت رخسارم دمی
بی کسان رابی کسی خود یار بس
آمد از ره در گریبان کرد سر
داغ غربت هم قطار و هم قرین
بی ز خوابی شب مرا دلسوز بود
ریش ها را مرهمی از نیش داشت
مرغ شب با نغمه کردی التیام
خار در پا سر ز شفقت می سپرد
از وفا شب سایه بر سر می کشید
بیش از هر کس مرا غمخوار وار
گه عرق گه دیده شستی روی من
زان همه با این همه بی همه
از صف مهمانی و آن هلهله
زیر لب می گفتم ای امام رضا
کامرانی می کنند از ورد تو
می دمند گه گاهی هم بادی به بوق
کاش دیدی بر که خنجر می زنند

که غلام حلقه در گوش تورا
 که از این مهمانسرا نان می خورد
 که درون می ماند و که در برون
 که به نامت می خورد نان تورا
 که چو افعی حلقه بر گنج زر است
 که ز سیری می کشد نقش رُحَل
 که سر اموال و وجه بی حساب
 سر بر آور تا ببینی یار کیست
 سر بر آور تا ببینی دوست کیست
 حامل حق عامل اخلاص کیست
 سر بر آور ای شه ایران زمین
 ای غریب و از غریبان باخبر
 گر نیم لایق به شهرت ای شهیر
 بی کس و خوار و غریب و بی وطن
 در دیار بی رفیق و آشنا
 بر د رت آخر به امید آمدم
 همّت ای شاه خراسان همّتی
 همّتی ای هشتمین سلطان راد
 همّتی ای نسل پاک مصطفی
 هم به حقّ حرمت جدّت رسول
 هم به حقّ حیدر صفدر شکن
 هم به حقّ حرمت خون حسین
 هم به حقّ حرمت زین العباد
 هم به حقّ جعفر صادق سیر
 هم به حقّ زهد و تقوای تقی

که به سبّی این سبو نوش تورا
 مشت که بر سینه آسان می خورد
 که سر خوان است و که سر پرز خون
 پای خوان خون غریبان تو را
 که برون از حلقه در کُنچ در است
 که شده از جوع جویای اجل
 جای نوشابه به کف جام شراب
 طالب گل طامع اثمار کیست
 مغز را که خورده جُرم پوست چیست
 برده ی نان و مرید خاص کیست
 تو غریبی مر غریبان را ببین
 این غریبت را هم از یادی مبر
 بر غریبی ام نگر عذرم پذیر
 بی سرو پا در میان انجمن
 بی زر و بی زور و بی نام ونوا
 ذره ای در پای خورشید آمدم
 همّتی ای کان احسان همّتی
 همّتی ای مر مریدان را مراد
 همّتی ای نور چشم مرتضی
 هم به حقّ قرب و اعزاز بتول
 هم به حقّ مجتبی خیر الحسن
 که به جای آب جاری شد ز عین
 هم به حقّ باقر آن کان مراد
 حرمت کاظم که می بودت پدر
 هم به حقّ شأن والای نقی

حرمت مهدی و هادیّ زمن
در حیات و در ممات از اجمعین
بیش از این میسند مه را زیر میغ
حلقه در گوش در این خانه ام
راضیم زیشان رضا چون نام دوست
بی شکایت از همه هستم رضا
سائل عفو از خطا و نادم
تو رضا ما نارضا از خشک و تر
نان به کامش تلخ و آبش شور باد
پرو بالش در دو عالم گنده باد
ای رضا بهر خدا از ما مگیر
افتخارم زین عطای تو بس است
چون رضای تو رضایی از حق است
لیک بی از داد و شکوه می روم
تو به اصلش وصل دان نه فاصله
گر چه اندر بندگی دارم کمی
دست من از دامن اهل ولا
می روم و باز می گویم مدام
تا ابد بر اهل و بر اولاد تو

هم به حقّ عسکری یعنی حسن
هم به حقّ مؤمنات و مؤمنین
یک نگه شاها مکن از ما دریغ
من یکی کلبی از این کاشانه ام
گر رهم بستند چون خدام دوست
گر خورم صد سنگ و چوب از این سرا
خادمانت را غلام و خادم
بنده ایم و بنده را نبود دگر
هر که ناراضی است از تو کور باد
هر که ناراضی است از تو مرده باد
ما رضاییم تو رضا از ما مگیر
از همه عالم رضای تو بس است
نا رضائیّ تو کفر مطلق است
گر چه از بامت گرسنه می روم
سر گذشتی بود گفتم نه گله
بار الها از تو می خواهم همی
از کرم کوتاه مگردان ای خدا
آمدم با صد درود و صد سلام
رحمت حق بر تو و اجداد تو

نفری بزاهدان همراه چهل نفر که تقریباً سی نفر از علما بودند در تاریخ تیر ۱۳۶۴

همرهانی چند یاران جوان
صرف و نحو و درس و بحث و قیل و قال
در گمان علم بیش از حدّ ظن
وقت ظهر و موسم راز و نیاز

شد سفر وقتی مرا بر زاهدان
جمله اهل منطق و فقه و کمال
هر یکی در پیش خود استاد فن
در میان ره بشد وقت نماز

تا رسیدیم بر دهی بس با صفا
جمله از ماشین برون جستیم باز
بر لب جویی وضو می ساختم
ریگ را برداشتم کردم نهان
بود ملّایی ندیدم پشت سر
چیست گفتا آنکه بگرفتی ز آب
کرد تأکید اندر این وهم و گمان
خنده‌ای کرد از تمسخر گفت حال
که هنوز بر آن خرافات قدیم
تا به کی از ابله‌ی و بی‌هشی
باشی از کهنه پرستان خرف
گفتم آری ما سر آن باوریم
دین ما اسلام و مذهب مان حنیف
هر قیاسی را که ردّ قدمت است
گرسنن ها کهنه گشت و بر خطاست
ما بر این کهنه خرافت زنده ایم
تو اگر داری خدای نو هوس
بس کند ما را همان کهنه خدا
بر خراف و بر خرافاتی چو بیم
لا الهَ گر چه جزو آیت است
گر خرافت هست ختم صبح و شام
گر خراف است «حمد لله» شریف
گر خرافت شد «الم نشرح» بدان
گر خراف است «قل هو الله احد»
گر خرافت دوستی اولیاست

نخل خرماها چو اشتر در نما
هم وضویی تازه سازیم و نماز
ناگهان بر ریگی چشم انداختم
بهر ختم صبح و عصر خواجگان
دیده بود کز آب بگرفتم حجر
گفتمش چیزی نبود اندر جواب
گفتمش ریگی است ختم خواجگان
بر تو ام هرگز نمی رفت این خیال
می تنی چون خوره بر پشم و گلیم
بر عقاید های کهنه دل خوشی
از نو و نوآوری ها منحرف
آستان بوس رواق آن دریم
در طریق نقشبندیم ای حریف
در طریق و مذهب ما بدعت است
این همه بدعت که نوشد از کجاست
زانکه در قرآن قدیمش خوانده ایم
رو بگو ما را خدای کهنه بس
این خدایان نو تازه تو را
لا الهَ گوید الا الله قدیم
بهر الا الله کمال مثبت است
این خرافت را به جان هستم غلام
ما از آن اهلیم و سر بر آن ردیف
پس مرا جزو خرافاتی بخوان
ما بر آنیم خواه قبول و خواه رد
حمد لله این خرافت آن ماست

گر خرافت اولیا را پیروست
 گر خرفها سهل و اهل باورند
 بی طلب بردند بو از رازها
 خود نه ای اخلاص را ای منحرف
 کی بگنجد شیوهی موسی و خضر
 راندند ز انطاکیه شان را به قهر
 باز در کشتی نشاندندشان به مهر
 قهر را جایش به مهر آباد کرد
 عقل ظاهر بین کجا این باوری
 جز خرافاتی که باور داشت وی
 با خر سالم بدون زخم و ریش
 نزد ظاهر بین بود این از محال
 هست اینجا رمزی کاو ناید بسفت
 خر چه باشد کاو شود زنده جدید
 یافت خر این گل اگر چه خار بود
 بار اینان کش کم از خر نیستی
 بار دوستی را چنین باشد سزا
 ما اطاعت را ز خر آموختیم
 بار دوستی را اگر نابرده ایم
 نیستیم نومید اگر عمری تلف
 در حجاب پوست انسان گر سگیم
 بین سگی را چون پی پاکان گرفت
 گر تو را شد خصلت ناباوری
 پس خرف بود آنکه پذیرفت بی پدر
 صدق می خواهد به مریم بگردد

ما پی آنیم تو را گر پای نیست
 بی شک و بی شبهه ایشان سرورند
 بر وجود انبیا اعجاز ها
 شیوه ی صدیق را گویی خرف
 در تصوّر پیش چشم اهل غدر
 شان کنند ویرانه شان معمورتر
 او به سوراخی کند کشتی کدر
 مهر را رسم ستم بنیاد کرد
 باوری باید به باطن یاوری
 این عزیر است و خدایش کرده حیّ
 میوهی بی عیب از صدساله پیش
 اهل باور را یقین و بی جدال
 بشنوی یا نشنوی بایست گفت
 چونکه بار دوست بر تن می کشید
 چونکه مرکوب «عزیر» و بار بود
 زنده گردی گر بر این در ایستی
 مهر دوستی را چه باشد در جزا
 زان حیات دیگری اندوختیم
 سر به پای مهرشان بسپرده ایم
 لیک در بانیم بر این اصحاب کهف
 در پی اصحاب کهفی در تکیم
 گشت مردم چون ره مردان گرفت
 از محبت بوی هرگز کی بری
 مریمی را بکر و از بکری پسر
 عیب بر عیسی نگیرد از حسد

صادقان در هر زمان و هر مکان
چون نبودند اهل صدق اندر خیال
ای نکرده فرق از خَم تا به خَم
غیب را از وهم پنداریش عیب
ای نکرده فرق دال دُر و دَر
تار در چشم تو بود کاو تار بود
از تفکّر در تصوّر مانده ای
از تصوّر جمله برهان جستن است
در تصوّر کی بگنجد بی دلیل
در تصوّر کی بگنجد سنگ شد
در طبیعت می نگنجد این جواب
بارها بشکست طبیعت را مُضِرّ
قطع اسباب است قرآن سر بسر
جمله ی پیغمبران را بارها
در میان آید چه پای دوستان
باد و باران را ز خود چشمی نبود
در طبیعت نیست جز فرمانبری
باوری باید در این جا ذوفنون
اهل باور بود اصحاب رسول
آن که صدقنا بگفت صدیق شد
آنکه صدق گفت رست از هر فتن
آنکه صدق گفت شد جایش نعیم
آنکه صدق گفت رست از هر دلیل
انبیا را منحرف پنداشتند
چشمشان چون می ندید جز انحراف

طعنه ی تیر ملامت را نشان
بی پدر فرزند را دیده محال
در خَم خود راه خُم را کرده گم
مجرمان را مجرمان خوانی به ریب
ذکر را در سطر ها خوانی ذَکَر
ور نه بر احمد رفیق غار بود
از تدبّر در تکبّر مانده ای
در تفکّر از رسن ها رستن است
سبیطیان را بی سبب جستن ز نیل
ناقه ای زاید هم از ناقه ولد
قبطیان را خون و بر سبطی چو آب
تو طبیعت را به طبعی در مُصِرّ
مگذر از قرآن به لفظی مختصر
گشت بی اسباب حلّ کارها
بگسلد طبع طبیعت از میان
چشم او دادش اگر خصمی نمود
«نار» از این سرو «بردا» زان سری
تا بداند صادقون از کاذبون
از پی معجز نکردندش ملول
آنکه کذب گفت رد و زندیق شد
آنکه کذب گفت شد خوار و لعن
آنکه کذب گفت شد هیمه ی جحیم
آنکه کذب گفت شد خوار و ذلیل
پیروانش را خرف انگاشتند
هر چه را دیدی زدی مهر خراف

چشم را از عیب باید پاک کرد	تا که سرغیب را ادراک کرد
ورنه باید همچو آن مرد از گزاف	خواند بر هر چه و هر کس را خراف
چون سخن بگذشت از حدای عزیز	می کنم ختمش نه بر اهل تمیز
زانکه می دانند صواب از ناصواب	از ضمیر خویش بی خط و کتاب

بلبل و فراق گل تاریخ نظم ۱۳۶۴

از قضا روزی گذر افتاد ز اغ	در گلستانی زمستانی به باغ
بلبلی را دید نالان و نزار	بوسه می زد جای گل بر نیش خار
سینه می سایید بر خار از فراق	جان همی کاهید به نار اشتیاق
گاهی سر بر شاخ و گه بر در زدی	گه میان برف و یخ پرپر زدی
گاهی دُم کندی گهی پر ریختی	گاه خاک باغ بر سر ریختی
پیش هر خار و خسی بردی سجود	از در و دیوار تا از خاک تود
گاه شاخ خشک را کردی خطاب	کو گل و کو گلبن و کو آن گلاب
گفت زاغ ای بلبل زار حزین	گل کجا اندر زمستانی چنین
گل برفت اکنون تو ای ابله برو	نیست بر آوای تو گوش شنو
بهر چه بر خار بوسه می زنی	دست حسرت را به سینه می زنی
روز را بر ما سیه کردی چو شام	خواب را بر ما به شب کردی حرام
نیست دیگر از گل و از مُل خبر	غیر مشتی خار در این بام و در
گفت بلبل زاغ را اندر جواب	بلبلان را کی روا باشد عتاب
آن که از کتم عدم گل آفرید	رنگش از خون دل بلبل کشید
گرچه می دانم که گل رفتست لیک	عاشقان را بی وفایی نیست نیک
آنچه در باغ است چه خار و چه خس	هم به نام گل کنند اطلاق بس
فرض عین آمد مرا اعزازشان	می کشم تا زنده هستم نازشان
تو نه بشنیدی که مجنون مزید	دیده بر دیوار لیلی می کشید
کلب لیلی را همی بویید کان	کاو سگ لیلی بُد و لیلش جان

می زخم بوسه از آن بر نوک خار
خارگل خارا ستولی اغیار نیست
تا گلم در گلبنی مأوای داشت
رفت اگر ساق گلم از دسترس
تا مرا جان برتن استای زاغ زاغ
پرو بالم بر گواهم برگ گل
نیستم بلبل که خود عین گلم
تو مخوان بلبل بگویم لب لب
لب و لبم دان و بلبل همچو پوست
لب و لبم گر از این سر خوانی ام
قشر بگذار و به مغز اندر نگر
ردیک حرفی ز قرآن مجید
انبیا را تو نپنداری جداست
این جهان خانه حق است و پراساس
گرگ و میش و بره و چوپان و سگ
اینچنین می کن تو عالم را قیاس
باغبان خار و گل اینجا یکی است
ای دریغا همدلی کو همدلی
کو رفیقی تا که پا در ره شود
کو دگر مرغی که تا بلبل صفت
کو ندیمی تا تمیز کس کند
دیده ای کو تا که بگشاید به باغ
دیده ای کو تا که بگشاید به گل
بگذریم بسمل سخن کوتاه به

کاو ز دست غیر گل را شد حصار
چشم بندی جز پی پندار نیست
خار در چشم حسودش پای داشت
زخم خارش بهتر از تیمار کس
بوی گل از خار می جویم سراغ
خون سرخم عارض گلرنگ گل
گر زدلتنگی کشم پر بلبلم
لب لبم را زگل پر کرده حب
حافظ آفات مغز نغز دوست
بلبلم زان سر که با گل دانی ام
تن مزن گر خود نه ای اهل نظر
هست ردکل قرآن در وعید
از یکی انکار جمله انبیاست
هریکی بر جای خود دارد سپاس
لازم و ملزوم هم آمد به تک
ظالم و مظلوم را هم زین اساس
پاسبان جزو وکل او بی شکی است
تا که بگشاید گره از مشکلی
از دل و درد دلی آگه شود
سر کند بایی دگر از معرفت
فرق بین بلبل و کرکس کند
چهره ی گل را نه بر سیمای زاغ
شاخ گلبن را نه هر چوب دهل
جز که بسم الله و بسم الله به

سؤال کردن شخصی از مجنون که چه نام را دوست داری تاریخ نظم ۱۳۲۲

گفت مجنون را یکی ناداده دل
 زین همه نام پر از فرزاندگی
 گفت دیوانه شدن خوش نام نیست
 زانکه لیلایم اول دیوانه خواند
 کرد آن زیبایم این زیبا پسند
 از «ظَلُومٌ وَ جَهْلُومٌ» وا رهاوند
 کرد پستم تا بگیرد دست من
 بعد از این هرگز نخواهم خویش را
 نیست بهتر بر سرم زین نام خوش
 این دُر لب های لیلای من است
 کرد او دیوانه و دیوانه خواند
 از سرا و خانه و ملک و دیار
 از جهان بیزارم و از زار او
 دوریم زین بام افسانه بس است
 خوشترم زین پس کنم با وحش زیست
 روز محشر خوش ندارم کز پسم
 آصفی ام از صف دیوان برون
 هُدهُدم جایی ندارم در صفی
 مرغم و مرغان ندارد خوش قفس
 باغ را بگذاشتم از بهر زاغ
 غنچه را بر جغد و گلبن را به خار
 زین گلستان بس کنندم بلبل
 مرغکی از گل گرفته نام گل

کای دل از کف داده ی خوار و خجل
 گو چه خوش داری بگفت دیوانگی
 گفت رو رو به از اینم کار نیست
 گفت مجنون و ز عظم وارهاوند
 نام از خاکم به «کَرَمَنَّا» بلند
 در پناه «عَلَّمَ الْأَسْمَا» کشاند
 خود عنان اختیار از شست من
 غیر از دیوانه نام و کیش را
 در دو عالم شربت زین جام خوش
 زیور دین زیب دنیای من است
 دستم از دامان هر بیگانه راند
 در فرارم در فرارم در فرار
 سایه ی سنگم به از دیوار او
 بام صحرا نام دیوانه بس است
 تا نگویندم که این دیوانه نیست
 غیر مجنون عاقلی خواند کسم
 مفلسی ام با سلیمان اندرون
 پیکم و خوشتر به نامه در کفی
 با وجود آب ودانه یک نفس
 بام را بر بوم و لانه بر کلاغ
 شاخه را بر خوشزیان روزگار
 بلبل را مشتاق از نام گلی
 بلبل را از دو لعل لام گل

خسروی نه فرق فرهادی مرا
 نز برای نفع و سود اندوختن
 صد بلا بر جان به یک آن می دهم
 فیل گشتم سر به فیلستان زدم
 هم دلیلی بر سبیلی باشدم
 بر نخوانم غیر از این دستان دگر
 دست بر دامان الا الله زنم
 حق اگر خواهی ز خود بیگانه شو
 جهل چه بود یعنی بی حاصل شدن
 نفس را دایم کشیدن زیر بار
 دور مانی از کمال معرفت

گر بُدی بهتر از این دادی مرا
 شمع را پروانه ام در سوختن
 می خرم جان و به جانان می دهم
 پشه ای بودم به هندستان شدم
 تا که فیلستان و فیلی باشدم
 رو نگردانم ز هندوستان مگر
 جای واویلا دم از لیلا زنم
 گر خرد داری دلا دیوانه شو
 عقل چه بود از خرد جاهل شدن
 ظلم چه بود یعنی بی رحمانه وار
 تا ز خود جاهل نگردي در صفت

مطربی تاریخ نظم ۱۳۷۳

مطربی دیدند از رونق فتاد
 از میان رفت گرمی بازارشان
 طبل سازان کاره ی هر کاره شد
 چون ندیدند چاره ای زین کَر و فر
 عاقبت بر حیلۀ ای آویختند
 مصلحت را چندی ای رامشگران
 رو به هر ملک و دیاری سر کشیم
 در پی چاره بر آییم خود مگر
 پیش گیریم کیش آرایشگری
 از سر ناخن گرفته تا به حلق
 پشت از استاد و رو بر هر دیار
 کبر ها را جای حرمت کاشتند

عده ای از مطربان اوستاد
 کس خریداری نماند در کارشان
 سازها بشکست دهل ها پاره شد
 ساز سازان و دهل بازان دهر
 جمع گشتند رأی ها انگيختند
 گفت چندتن زان میان با دیگران
 چوب بگذاریم و کلکی بر کشیم
 کس نمی رقصد به ساز ما دگر
 جای چنگ و رشته ی رامشگری
 با خط و خال نوی پر زرق و برق
 سر بر آوردند از کنج و کنار
 جعبه و مقراضها بر داشتند

آنچه را صورت که خود می خواستند
 جای عمامه به سرها با کله
 پیرهن را تنگ کرده آنچنان
 چون شدند فارغ هم از شرّ لباس
 هر چه در باطن بدیدند کاستند
 همچنان رفتند مقرّاضی به کف
 تا رسیدند بر سر صوم و صلات
 سوره ی «الملک» را برداشتند
 با «لَقَدْ صَدَّقَ» اگر دانی چه کرد
 سوره ی «یاسین» که بودش بامداد
 هر دعایی را که بود بعد از نماز
 از مراقبه که صبح و عصر بود
 صدقه و خیرات و اسقاطی که بود
 جمله تسبیحات اکمال نماز
 آنچنان شستند مغز نغز خلق
 بی اراده مشتی را بر سر کلاه
 از «يَذَٰللَهُ فَوْقَ آيِدِيهِمْ» رها
 دین و مذهب را عروسک وار خوش
 بلکه هفتاد و سه مذهب این چنین
 مستحب آخر حصار است ای پسر
 دزد را مقصد اگر دیوارهاست
 سینه انبار است و کالا اعتقاد
 دوستیّ اولیا و انبیا
 دست خود از زیر دستشان مکش

نوجوانان را بر آن آراستند
 با کلاه و بی کُله بین گله
 تا به حدّی که شدی عورت عیان
 رو به مسجد آوریدند بی هراس
 ظاهر بی باطنی آراستند
 بهر جذب مشتری از هر طرف
 دست بر مقرّاض رو سوی لغات
 عصر را بی از «نبأ» بگذاشتند
 آنچنان کز «والضّحی» انگیخت گرد
 وا بریدند و بدادندش به باد
 جای آن کشتند از سیر و پیاز
 فرض تقدیری و رمز نصر بود
 کاتش خشم خدا را می زدود
 گفتند این ها کهنه شد نبود نیاز
 که مترسک ماند بی روحی چو دلق
 بی ادب صوری به سیرت اشتباه
 دست بنهاده روی دست خدا
 با مُد روزش رخ داماد گُش
 می شود پیدا به نام اهل دین
 دزد را از سنّت خیر البشر
 قصدش از کالای در انبارهاست
 کاله ی خود را نگه دار از فساد
 شد حصار شرّهر انسان نما
 تا نیفتی در یدِ هر غول وش

حکایت مصادف شدن روباه با شغال مکتب‌رو دامن از کوستان تاریخ ۱۳۶۵

<p>روبهی بر دامنی از کوهسار
 بر سر تلّی ستاده بی درنگ
 با غروری از تکبّر دُم تکان
 ره‌گرفت بر روبه گفته‌است راست
 که تویی روباه و رو اندر بهی
 در دیار علم داری صد غلم
 بر جبینت معرفت‌ها آشکار
 هر مسافر را به تو افتد نظر
 پوستت را قطعه قطعه ز افتخار
 از نوایت بهر بیماران تب
 بر دُمّت آرایش و زیور دهند
 با همه این بیش و کم آموختن
 گوی چند علم است در انبان تو
 فنّ و فوت و مکر و حيله بر شمار
 هر چه داری از حیل بی‌خوف و بیم
 تا منت یارم ز اغیاری مترس</p> | <p>شد مصادف با شغالی سگ شعار
 هر طرف افشان به ناخن خاک و سنگ
 از سر نخوت سرش بر آسمان
 آنچه را گویند در شأنت بجاست
 از فن و فوت جهانت آگهی
 که فرو ماندست از شرحش قلم
 در وجودت خاصیت‌ها بی شمار
 سعد گیرد بر خودش طیّ سفر
 هر قبایی را فزاید اعتبار
 بر نخی هفت تا گره بندند به شب
 بر کُله دوزند به فرق سر نهند
 بی نخ و سوزن قبا‌ها دوختن
 تا رهاند از هلاکت جان تو
 آنچه داری از صغار و از کبار
 آنچه پیدا و آنچه پنهان در گلیم
 ران به هر سویی که می‌خواهی فرس</p> |
|---|---|

جواب روباه به شغال

<p>گفت روبه ای وفا دار عزیز
 خاک ما را تا ید قدرت سرشت
 حیلتم عشق است و عشقم حیلست
 داد ما را حق فقط این رمز و بس
 آنچنان پرگشته‌ام از این یکی
 گل پرستم گل پرستم گل پرست</p> | <p>برده ای از همگنان گوی تمیز
 بهر ما در لوح یک حیلست نوشت
 عشق را یکتا شدن خاصیت است
 نیست جز این بر سر و سرم‌هوس
 که دو عالم شد به چشم اندکی
 نیست غیر از گل مرا چیزی به دست</p> |
|---|--|

سوی گل گر چشم بگشایی نکو
 این همه فرهنگ رنگ یک گل است
 آرزوی دست آمد ساق گل
 سایه سر خم کرده زیر پای گل
 گوش می جوید زهر کس زاو سراغ
 از حیل های جهان ما را جز این
 گر نبودی عشق بفسردی وفا
 گر نبودی عشق بودی صبر تار
 گر نبودی عشق بودی جای گل
 گر نبودی عشق بشکستی رضا
 گر نبودی عشق صادق کی بُدی
 تا که از معشوق عشق آموختم
 حيله را بردند از ما سال پار
 آزمودم وقت تنگی بارها
 کاروان ها هر طرف در تاز و تک
 عاشقان را مقصد و مقصود یار
 پاکشان از چار اصل و چار فصل
 وصل را بر اصل دیده اصل شد
 از تکاثر بر تکامل راه یافت
 عشق چون همخانه با معشوق شد
 از عدد تا راه بردم بر احد
 ازدهای مهلکم بر هر دغا
 گر ز نار و بادم و گر ز آب و گل
 تا نهادم پای بر فرش زمین
 چون یکی گشتم هزاران یافتم

گل یکی اما هزاران رنگ و بو
 شب نمی کاویخته یک سنبل است
 جان نجوید جز در ایوان طاق گل
 ببلان در غلغل و غوغای گل
 بینی بو جوید چه در صحراچه باغ
 نیست چیزی غیر عشق آتشین
 گر نبودی عشق کی بودی بقا
 گر نبودی عشق بودی فقر خوار
 ببلان را چشم بر چوب دهل
 گر نبودی عشق بگسستی قنا
 فرق صادق از منافق کی شدی
 هر چه جز معشوق بودش سوختم
 تا که در حاجت از او گیریم کار
 «عسر یسراً» گشت بر من کارها
 جمله را بر کعبه ی مقصود یک
 نیست جز از وصل امکان قرار
 در گریز از نسل اندر اصل اصل
 فارغ از ما و منی و نسل شد
 یوسفی را از درون چاه یافت
 چون جنین از مادری مرزوق شد
 پی نبردم جز به «الله الصمد»
 لیک اندر دست موسی ام عصا
 در ید موسی شدستم متصل
 در ضمیر می نگنجد بیش از این
 از هزاران بر یکی بشتافتم

اعراض شغال بر روباه

<p>گفت با روبه شغالک کای هلال
کی کند یک فن در این وادی کفاف
با یکی فن هر چه هم گیرا بدن
حیف باشد بر تو نام روبه‌هی
گفت روبه بی تحمل کای شغال
آنچه را آموختم از نیک و بد
لیک بر گو تو چه داری خیر و شر
لب گشا ای پر دل پاکیزه خو</p> | <p>بر تو می ترسم که افتی در وبال
از شر هر دیو و دد اندر مصاف
کی توان با صد به یک انبان شدن
شد گمانم اینکه مرد آگهی
بیش از این ممکن نشد بر من مجال
در گشادم وانمودم از سبد
شاخ و برگت هست مصداق ثمر
آنچه را از من نهان داری بگو</p> |
|---|--|

بیان کردن شغال شماری از دانش خود را بر روباه

<p>گفت آخر تو کجا و یک چو من
روبه‌هی تو و منم شیر شکار
تا بدانی شرح و رمز قصه را
بر سر و ریشم از آن آرایشی
می نگنجم در زمین و در زمن
بر لبم بنهفته اعجاز مسیح
ور بخواهم لیل را اضحی کنم
بر سر هر سفره دارم جای خود
هیچ ناخوانده نماند از من کتاب
عمرها از «عمر و» در پای قصاص
تا شدم استاد در کهنه دری
هر چه در فهمم نگنجید سوختم
کرد صدگون کذب هایی را ردیف
بیش از این گفתי نگشتی گر ملول</p> | <p>آن شغالک با تمسخر خنده زن
تو ز یک گویی و من بر صد هزار
کوتاه گویم بر تو اینک ماجرا
در بن هر موی دارم دانشی
مغزم آکنده ز اسرار کهن
در فصاحت گوی بردم از فصیح
دست به جیب آرم ید و بیضا کنم
هر کجا آشی منم آنجا نخود
بر دل صحرا و اندر قعر آب
سال ها از «زید» بگرفتم تقاص
سینه ها پر کردم از نو آوری
هر کجا علمی که بود آموختم
چون شغالک دید میدان بی حریف
رو به روبه کرد کای نادان گول</p> |
|--|---|

<p>نیست آب ما و تو از یک بریق
 من به شومیّ تو گردم مبتلا
 گشت پیدا ناگه یک گرگ کهن
 لرزه بر اندام و در دم گشت لال
 چشم ها باز و بصیرت بی ز نور
 رنگ و رویش گشت مانند برس</p> | <p>رو که من بر تو همی ترسم رفیق
 کو مبادا دشمنی آید هلا
 سخت بودند هردو سرگرم سخن
 دید تا آن گرگ درّنده شغال
 رفت از سر نخوت و باد و غرور
 موی بر تن تیغ شد از خوف و ترس</p> |
|--|--|

مثالی که مر قحیر را تحقیر نماید نمود

<p>امتحان می کنند بر این و آن
 بر تو باشد پوست جستن یا که مغز
 امتحان است و تمیزی بایدت
 شهر دل را حاکمانند وامیر
 مرد می خواهد که سر بر در زند
 خود رها کن دامن آن خرّقه گیر
 مر محمّد(ص) را یتیمی ای دغا
 بولهب زان جز یتیمی را نیافت
 حاسدانند مبتلای صد بلا
 اطلسی را بوریا انگاشت او
 گو شود سگ از حسد در چه هلاک
 بگذر از خود بینی و مگذر ز پیر
 در پی موسی شو و خضری گزین
 غرق او به از نجات جبرئیل
 این کرامت بس که باشی یار غار
 بیش از این میسند بر نادان ملال</p> | <p>امتحان است ای برادر امتحان
 پیشت آرند جوزهایی خوب و نغز
 هر زمانت را عزیزی آیدت
 منگر اندر بینوایان حقیر
 هر صباحی بر تو مردی سر زند
 رو متاب از خرّقه پوشان دلیر
 پادشاهان را مخوان هرگز گدا
 نور احمد گر چه در کونین تافت
 از حسد مر جهل را شد ابتلا
 چون گدا بود و گدا پنداشت او
 بدر را بر صدر از حاسد چه باک
 با خود آ و دامن مردی بگیر
 تکیه بر دانش مکن دامن بچین
 گام بر آتش بنه همچون خلیل
 بگذر از اعجاز رو صدیق وار
 باز ران اسب سخن سوی شغال</p> |
|--|---|

کفتوی روباه با شغال به چاره جویی بهت نجات

<p>گفت روبه ای رفیق مهربان
مر تورادر سینه صد علم و فن است
بر سمند علم چون هستی سوار
عضو عضو توست انبار فسون
او فقط یک گرگ بلکه بیش نیست
چون تویی را خوف بر دل کی سزد
زان همه یک جمله ای دسترس بر او
آن همه سرّ نهان تو چه شد
آن می بی دُرد صاف تو چه شد
کرو فروگیر و دار و لاف و پوف
در ریاضی و ریاضت بی حریف
درس و بحث و هندسی و قال و قیل
گاهی بر این گاهی بر آن تاختن</p> | <p>گو چه شد آخر چرا گشتی چنان
گرچه گرگ است او ولیکن یک تن است
گرگ چه بود یک زمانی پای دار
بهر چه دُم را کشیدن زیر کون
گرچه بیگانه است بر ما خویش نیست
تا یک گرگی چنین واپس خزد
جان ما را در خلاصی بس از او
تیر ها اندر کمان تو چه شد
دوخت و دوز و تون و باف تو چه شد
صرف و نحو و فقه و تجوید و حروف
«عمرو» و «زیدی» سالها کردی ردیف
می تراشیدی چها از خود دلیل
هر دمی را مسلکی نو ساختن</p> |
|--|---|

تن زدن شغال در پیش روباه از خوف کرک

<p>رفت از خاطر به کَلّی هر چه بود
خود نمی دانم شغال یا شبیه
آفتاب زردم اندر بام شد
گفت بنشین گفت کو یارای آن
گفت از آن هم بکَلّی نقل گیر
گفت کردم صرفشان از بهر حلق
گفت اینجا کو دگر خوش باوری
روپها فکری بکن در ساختن
گویا داری نجاتی را خیال</p> | <p>سر بر آورد آن شغالک گفت زود
تا بدیدم چهره ی گرگ کریه
رفت خورشید سرورم شام شد
گفت پس برخیز گفتا کو توان
گفت تا زود است کمک از عقل گیر
گفت ز آنها بی که می گفتی به خلق
گفت پیش آور دلیلی از دری
آنچه را ساخته بدم خود باختن
لیک اندر تو نمی بینم ملال</p> |
|--|--|

ز آنچه را از سینه‌ی من رخت بست
داد علم عشق و باقی در شکست
کوه خس را نیم طوفانی بس است

یا که اندر سینه‌ی تو چیز هست
گفت روبه آن که ما را از الست
عشق طوفان مکرو حیل چو خس است

استقبال کردن روبه گرگ را و به طمع تیره‌ی حرب ترا و را به دام خود کشیدن

در کجا بودی تو ای سالار طی
بخت بر ما کرد تا امروز رو
فاضل و عادل امینی چون تو گرگ
ساکن یک خانه و یک در شدیم
بین ما شد اختلاف از نیک و بد
چاق و فربه بی کم و بی قاله ای
مدّتی را در جدال و در مصاف
روی آوردیم به قاضی اجلّ
امر از تو و زما فرمانبری
بود اما از طمع آن جمله را
صید دست روبه چون خرگوش شد
کز طمع بر دانه ای کرده هوس
بر سر دام طمع گشته اسیر
از قناعت گوهری را شد خلف
چون خری در چشم خلقی پشت بام
تا نریزد آبرویت بر ملا
گفت روبه را که پیشی جو به ره
پیش از این جایی میان لاخ و سنگ
در پی آزار ایشان شد درون
جانب آن لانه شادان چون نسیم

رفت روبه پیش گرگ و گفت هی
چند روز است در پی تان جستجو
روی آوردیم سوی میر بزرگ
ما دو تن از بخت بد همسر شدیم
داد حق ما را به فضلش نه ولد
هر یکی چون برّهی یک ساله ای
شد میان ما به قسمت اختلاف
چون نشد اندر جدل اشکال حلّ
مهتری کن بر ضعیفان مهتری
گرگ را گر چه به خوردن اشتها
گول خورد و از طمع خاموش شد
ای بسا مرغان که جاشان شد قفس
ای بسا آزاد مردان دلیر
از طمع بر بیش پوچ آمد صدف
طامعان خوارند ولو در هر مقام
دل نگه دار از شر حرص و هوا
الغرض گرگ از طمع دل بر همه
دیده بود روبه یکی سوراخ تنگ
که ز تنگی گرگ نتوان از برون
شد روان بی از هراس و خوف و بیم

در پی اش گرگ و شغالک له له زن
 گرگ می خایید خُمش دندان تیز
 روبه را چون بهره بُد بخت بلند
 از طمع او را به دام خود کشید
 عاقلی را کن به هر ره پیشوا
 روی از یاران عاقل بر متاب
 دیر نگذشت بر درلانه رسید
 گرگ بر در از ولع در انتظار
 گفت روبه گرگ را کای مست بنگ
 زانکه بین ما نمانده اختلاف
 رو بجو روزی تو از جای دگر
 بی نیاز از محکم قاضی شدیم
 هر که در ماقبل کاری بنگریست
 مر قناعت را رضا آمد حصار
 صبر کن در این حصار و سرمکش
 بیش از این گفتن کشد اندر ملال

آن یکی از حرص و این از ترس تن
 گشت بیدارم عجب بخت عزیز
 صید را در دام حرصش کرد بند
 جام بنمود و به کام خود کشید
 تن زن از خود بینی و در پی درآ
 سوی خود بینان جاهل در شتاب
 با شغالک پای در خانه کشید
 گفت با روبه که فرزندان بیار
 رو صلاح توست رفتن بی درنگ
 تو برو ما از جدل گشتیم صاف
 ما به قسم خویشتن بستیم کمر
 خود قناعت کردیم و راضی شدیم
 شد رضا مابعد را مقبول زیست
 حرص بر در در تکاپو گرگ وار
 تا که گرگی هست در پیرامنش
 گر خطایی رفت می جویم حلال

حکایت ملک چرسی به شهر حرات تاریخ نظم ۱۳۶۵

بود وقتی را ملنگی در هرات
 می کشید از هر چه می آمد به چنگ
 گاه تبرزین گاه کشکول دلق
 همچو گرگی سر به بوی طعمه ای
 از قضا را شد سر کویی گذر
 با همه حسنی که دارد آن نگار
 گفت ای دختر تو را قیوم کیست

گوشه ای را بگذراندی حیات
 گاه خمر و گاه چرس و گاه بنگ
 هر دمی رنگی عوض کردی به خلق
 هر طرف در پرسی بهر لقمه ای
 دختری دید ایستاده پای در
 در لباس و چهره اش فقر آشکار
 گفت یک پیر زال مادر خوانده ایست

می بریم روز و شبی با هم بسر
گفت گر این خسته را جودی کنی
صد ثمن دارم به جیب از سیم و زر
می دهم از جان و دل قول شرف
نفس و شیطان اندک اندک زین نسق
گفت دختر یک زمانی صبر کن
رفت پیش زال و آنچه را شنف
می دهد او صد تومان و هیچ جا
گفت آن پیر زال ای دخت عزیز
از خرد دور است اگر مانع شوم
ره زیاد است از کف پا تا فلان
خود نمی دانست کاوّل یک خلل
هیچ شیطانی نگفت اوّل که باز
بلکه می گوید تن از مسجد مزین
هیچ شیطانی نگفت بت سجده کن
هیچ شیطانی نگفت از دین بر آ
هیچ شیطانی نگفت بر امتی
ابلهان را اینچنین دان ز ابتدا
کشتی ای که ناخدایش احمق است
همچو آن دختر که با دست ملنگ
جاهل است آن کس که بر ابله تند
کوته بین تار چشم کور دل
وای از مکاری شیطان انس
مکر شیطان را «ضعیفاً» گفت حق
سایه کن بر خود «بربّ الناس» را

حلق و دلّی را به مزدی مختصر
از کرم بی درد سر سودی کنی
بدهم و مالم کف پایت ذکر
نگذرم پای تجاوز از هدف
می نماید باطلی را عین حق
تا صلاح جویم ز مادر بی سخن
یک بیک را بی کم و بی کاست گفت
جز کف پایم ندارد ادّعا
از چنین سودی صلاح نبود گریز
از مساسی در کف پا چه الم
از زمین نبود زیان بر آسمان
می کند بنیادها از ریشه سهل
تو مرو مسجد مخوان هرگز نماز
لیک گر دستت رسد خشتی بکن
گفت از اسلام چیزی رخنه کن
گفت بیش و کم کن از آداب ها
جز به نام حق بنا کن بدعتی
فرق نکند ماهی را از اژدها
سیراوپست و مسیرش ناحق است
مادر ابله به بادش داد ننگ
احمقی را پیشوای ره کند
یاری می جوید ز کور پا به گل
بر توواز تو توراً هم خاک و جنس
وای از شیطان هم خون و علق
کاو براند از تو این خناس را

سینه‌ی تو جنت است ای پرشعور
 گر نرانی در درون لانه کند
 ذرّای گر زخم باشد از برون
 گر نسازی مرهمش دمّ مسیح
 زخم ناسور است آخر کم مگیر
 کرم اگر افتاد سمّ از وی مگیر
 وای اگر افتاد بر اندیشه ات
 منکریّ اولیا زخم تن است
 رخنه سازد در میان جان تو
 رو ز حُبّ اولیا هرگز مپیچ
 اسپر اخلاص بر سر گیر پیش
 صحبت نااهل را دان چون مگس
 گوشت را مگذار هرگز بی نمک
 گوشت فاسد را نمک کردن چه سود
 الغرض شد روز دیگر آن ملنگ
 بر دم در دید آن زیبا نگار
 بلکه امروزم دو صد تومان ستان
 رفت دختر گفت مادر را به جدّ
 لیک می گوید که بنشین یک دمی
 گفت مادر دخترک را ای عروس
 تو دلش مشکن برو مانند برق
 کار صیّادان چنین باشد صفت
 نفس هر روزت به یک رنگ آورد
 دانه می ریزد که در دامت کشد
 گفت پیغمبر به یاران بر ملا

خانه ی حق و نه جای مار و مور
 زخم چرکین بر دلت خانه کند
 کاسه ای گردد ز کرم اندرون
 بر دلت افتد خورنده‌ای و قیح
 هر چه بی قدر است بی مرهم مگیر
 گر به دل ره کرد دمّ از وی مگیر
 نیست تدبیر از فساد ریشه ات
 کرم را بر زخم پنهان خوردن است
 وای اگر افتاد بر ایقان تو
 جان و دل کن در ره ایشان بسیج
 تا نگردي بر سر هر نیش ریش
 ایمن از آلودگی اش نیست کس
 ورنه افتد کرم و گندد کمّ کمک
 خود نمک از پیش می باید نمود
 آمدش آن جایگه سرمست بنگ
 گفت ای دختر بیا و زر شمار
 باش تا مالم خم زانوت هان
 کان ملنگ امروز دو چندان دهد
 در خم زانو گذارندم همی
 او که جای آرد می خواهد سبوس
 از کف پا تا خم زانو چه فرق
 دام پنهان دانه ها بنمایدت
 تا تورا چون صید در چنگ آورد
 وانگهی سگ وار بر بامت کشد
 حبّ دنیا را سر جمله خطا

حبّ دنیا همچو گردابی مهیب
 مهر دنیا در درون دریای ژرف
 تا که نفس باد شهوت می دمد
 حبّ حق در آن چو کشتی نجات
 وای اگر بر موج شهوت سر زدی
 چاره‌از گرداب جز غرقاب نیست
 دوستی سیم و زر رنج و بلاست
 گاهی ترساند ز فقر و فاقه ات
 گاهی در ایوانت آرد گه به باغ
 کاخها از سنگ و آهن بایدم
 بعد از این کارها بی غم شوم
 این همه زخم تو را مرهم نشد
 ای که سیم‌وزر دوچشم‌ت کور کرد
 نه زکات و نه صلات و نه صیام
 نه به دیناری گشوده مشکلی
 بلکه بر خواری زده خار دگر
 باز گیرم قصّه ی دختر به چنگ
 روز سوّم آمدش بر در شتاب
 گفت امروزم هر آنچه هست زر
 گفت بنشین یک دمی تا مشورت
 رفت دختر گفت مادر را سخن
 هرچه در کف داشت یکباره بسفت
 لیک آن مادر نمای زر پرست
 گر نبودی خر نمی دادی ز جهل
 گفت ای مادر مشو در غم برو

هر دمی صدموج و نیرنگ و فریب
 باد شهوت کرده طوفانی شگرف
 در پی هم موجها بر می تند
 ناخدایش عقل و برهاند حیات
 ناخدای عقل را خنجر زدی
 این چنین مرگی به‌والله آب نیست
 با وجود گنج بدتر از گداست
 گه کشد صد شاخ حرص از ساقه‌ات
 گه کشاند بر دلت صدها سراغ
 گنج و گوهر زر چو خرمن بایدم
 پیش از آنکه بهر حاجت خم شوم
 عمر رفت و آرزو ها کم نشد
 سیم‌وزر را کی توان در گور کرد
 جز شریک ظلم و شرّ خاص و عام
 نه کشیده خاری از خسته دلی
 بر سر مشکل شده بار دگر
 که چه کرد بر دختر نادان ملنگ
 دید دختر را به کف بسته خضاب
 گیر و بگذارم میان پا ذکر
 جویم از مادر طریق مصلحت
 بر در آمد باز آن بخت کهن
 لیک آنجا کاو نباید گفت گفت
 گرگ را بگشاد و دست خربست
 دل بر آن مادرش مگّار سهل
 از چنین کاری به بند غم مشو

از برون مالیدنی بر روی پوست
رفت دختر شادمان پیش جوان
لیک می‌پنداشت چون ایام پیش
خویش را بسپرد بی‌از قید و باک
دنبه را بر گربه ای نتوان نمود
کرد کاری را که هر گربه به موش
تا که دختر با خود آمد زان خطا
سوختم ای وای خاکستر شدم
کاش در کوهی دریدی ام پلنگ
کاشکی می‌مردم از تنگی جوع
کاش اندر بی‌نوایی ساختی
آه کاین پتیاره ی پر زرق و برق
درد جوع بهتر که ریزد آبرو
فاقه به زان زر که با ننگ آیدت
این دو روزه گر به عسرت بگذرد
وای کاین دنیا نشد در عقد کس
مرگ بر این زال پر نیرنگ و کین
نیست دنیا جز که کام اژدها
عاقلی کی میکند همخوابه مار
در برون نقش و درونش زهرناک
جاهلان بر ظاهر امرند خوش
آنکه را نه عقل دور اندیش یار
عقل را کن در مصائب پیشوا
گر نداری عقل عاقل را بجو
چون سبو را آب جزو آب جوست

منع کردن نیست اندر شأن دوست
کانچه را گفתי بجا آر ای فلان
نیست بر این مارک زیبای نیش
تنگ در آغوش عشقک همچو تاک
چون نمودی در رباید از تو زود
می‌کند در زیر دندانش خموش
گفت اینم از کف پا شد سزا
آبرو را در بهای زر شدم
تانیفتادی در این وادی ننگ
با چنین کاری نمی‌کردم رجوع
پا بر این دام هوس ننداختی
لقمه‌ای ناخورده ام بگرفت حلق
معه خالی به که خاری در گلو
شیشه‌ی ناموس بر سنگ آیدت
به که جاویدان به حسرت بگذرد
یک دو روزی را مگر بهر هوس
عقد ناگشته ستاند مهر دین
کام جستن ز اژدها باشد خطا
گرچه باشد ظاهرش نقش و نگار
تو بجویی نقش و او جوید هلاک
عاقلان را باطن امر است هوش
نقش ماهی بیند اندر جلد مار
نه چو آن دختر به هر مادر نما
نیست آبت‌گر مکش دست از سبو
آب جو هم جزوی زان بحر نکوست

پا مکش از جمع و خیل کاروان
 رو دلیلی جو دلیلی جو دلیل
 از سفینه نوح زین طوفان آب
 تا که نورت ره نماید سوی طور
 وانگهی با خضر خود ملحق شوی
 «کلبهم باسط زراعیه» را هدف
 تا شود «برداً سلاماً» بر تو نار
 تا ز گهواره گشائی لب فصیح
 از ورا بشنو صدای ما ورا
 «اذ هما فی الغار» را گردی رفیق
 در «و لوکان نبی بعدی عمر»
 تا بگیرد جای تو خود هر دو دست
 در بکن از این حصار خیبری
 بر در نفس دغل بازت بزن
 تا غسل جو شد تو را از کان جان
 از بلای کربلا هرگز مترس
 مر حسین را کربلا آمد ولا
 یک بلا بخريد و صد رونق گزید
 چشم خاصان را بود عین ولا
 دامن خاصان حق را ول مکن
 زانکه مهر شان بود داروی ریش
 بی خطر تر از شر هر انس و جان

رو بجو از هر طرف جوی روان
 خود نمی دانی اگر چه از سبیل
 رو دلیلی جو چو کنعان سرمتاب
 رو دلیلی جو چو موسی سوی نور
 تا سزاوار کلام حق شوی
 رو دلیلی جوی چون اصحاب کهف
 رو دلیلی جو چو ابراهیم وار
 رو دلیلی جو چو عیسای مسیح
 رو دلیلی جو چه احمد در حرا
 رو دلیلی جو چو صدیق صدیق
 رو دلیلی جو که بدهندت خبر
 مصطفی را گیر عثمان وار شست
 رو دلیلی جو دلیل حیدری
 چون علی در از حصار دل بکن
 چون حسن مطلوب را بر زهر دان
 از حسین آموز رمز و راز درس
 کربلا را اشقیا بیند بلا
 از بلای تن ولای حق بدید
 چشم بند خلق را گشته بلا
 ترک اهل حق تو ای بسمل مکن
 حب شان را کن دلیل راه خویش
 نیست راهی به ازین در دو جهان

کن سخن را ختم با نام خدا

با درودی بر محمد مصطفی

حکایت رفیق حضرت موسی علیه السلام بر کوه طور و پیام فرستادن حامد تاریخ نظم ۱۳۶۴

<p>موسی عمران همی رفتی به طور
 بر سر ره دید مرد حاسدی
 گفت حاسد کای کلیم الله کجا
 سوی آن هادی که می خواند مرا
 تا در آنجا پرده ها را بردرم
 گفت موسی را حسودک کای کلیم
 چون رسیدی بر در آن بی نیاز
 گوی از این بی نوا ای نیکبخت
 در هلاکت می گذارم روز و شب
 چون اسیر تن بود و فقر گلو
 عاقبت حقدش درون پر آه کرد
 ناله ها بر داشت چون طبل تهی
 فقر تلخ آمد به ظاهر در مذاق
 تا توئی بر هر کس و هر د رگدا
 زخم فقری را که او مرهم نهد
 بی نیازت سازد از هر آن و این
 گر ز فقرت زخم شد دل نیست غم
 آنکه داند به ز تو احوال تو
 رو زبان از ولوله خاموش دار
 بیش و کم هرگز نگردد ای عزیز
 باز گردیم بر سر قصه ی حسود
 گفت موسی را گر او منت نهد
 یک بز شیری دهد آخر مرا</p> | <p>بر دهی افتاد راهش بی فطور
 بد سگال و مفلس و بی مائدی
 گفت سوی بارگاه کبریا
 پا در آن وادی بی چون و چرا
 بی زبان از وی کلامی بشنوم
 کاو تو را داده چنین لطفی عظیم
 واگشودی پرده از اسرار راز
 تا به کی در قحط جوع ایام سخت
 می نیایم هر چه می جویم طلب
 پای بند و اشربوا و تا کلو
 فقر دل طبل دلش رسوای کرد
 کاو نبود از «فقر فخری» آگهی
 مر محمد مشربان را اشتیاق
 بی نوائی بی نوائی بی نوا
 شاهی چون زاده ی ادهم دهد
 آنکه بدهد در شکم رزق جنین
 چون زننده زخم داند از کرم
 می فرستد قسم تو دنبال تو
 آنچه را او خواست بر تو هوشدار
 پیش هر کس آبروی خود مریز
 کاو خدا را چه سفارش کرده بود
 جان مسکین من از محنت رهد
 تا که از قحط خورش یابم رها</p> |
|---|---|

رفت موسی سوی حیّ بی نیاز
گفت یارب آگهی گان مرد ده
گفت موسی را حق ای پاکیزه هوش
بز دهم همسایه ی دل ریش او
تارسد بر هردو شان زین مرحمت
بعد چندی را که موسی بازگشت
گفت یا موسی چه آوردی ز راه
گفت از رحمت تو را گاوی بداد
نیست جایز در جوارت کز آلم
داد حق او را اگرچه او نخواست
گفت ای موسی نخواهم از خدا
خیر خودجستم نه خیر این و آن
باز گرد و با خدا از من بگو
کی رضا بدهد دلم تا دیگری
راضیم جانم بر آید از بدن
در گذشتم از چنین گاوی و شیر
آتش فقرم اگر سوزد برون
بهر آن فرمود خلاق و دود
فرض شد از حاسدان جستن پناه
حاسدی گر بر سر راهت فتاد
کی تواند دید نام اولیا
مقبر ایشان زیارتگاه خلق
او ز خاک تیره و این خود ز نار
اولیاء را هست از این خاک گِل
آفتابا هر صباحی بر فروز

باز گفت اسرار دل با دل نواز
از تو می خواهد بزی را شیرده
می دهم گاوی و را پر شیر و خوش
کان فقیر است و بود هم کیش او
وارهند هر دو ز فقر و مسکنت
مرد را بود بر سر راهش نشست
از حریم رحمت آن پادشاه
بز دهد همسایه ات را بهر زاد
خشک لب همسایه و تو در نعم
از کرم اما ز گاو تو نکاست
این چنین گاوی که جان سوزد مرا
از برای خود نه از همسایگان
در گذشتم از بز و از گاو او
داشته باشد بز شیرآوری
تا نبینم بر تن او پیرهن
بل نبینم دیگری از شیر سیر
به که سوزد از حسد دایم درون
قل اعوذ الله من شر الحسود
تا نیابد زهر چشمش بر تو راه
گوی بسم الله و برخوان «ان یکاد»
بر فراز چرخ و ز ایشان بر خلا
او درون چاه بدری برده دلق
او به رحمت این به لعنت آشکار
حاسدان را آتش اندر متّصل
حاسدان را گوی کای حاسد بسوز

حکایت صاحبلی مسافر در زمان از بی جایی به مسجدی خرید تاریخ قلم ۱۳۶۴

یک شب از بی جائیش صاحبلی دید ملّائی به مسجد اندرون جامه ی روحانیت کرده به تن مصحفی بگشاده اندر پیش رو دستی را بر کارد و بر دستی قلم گفت صاحبدل به ملّا کای عمو گفت بتراشم ز قرآن اشتباه خود چه بر این کار صالح دیده ام لازم آمد بر من این امر خطیر بین چها کردند این قوم یهود چشم چون بر «خرّ موسی» یم فتاد حضرت موسی خری صاحب نبود خر ز عیسی بود موسی را عصا برّه کی ماند از شر گرگی سلیم خر کجا آسان تواند بر درخت هر کسی داند که موسی خرنداشت «خرّ موسی» را تراشیدم از آن عاقلی را کی قبول افتد چو من کاو خر نابوده بر موسی دهد جای دیگر «شغلتنّا» خوانده ام چون نبود جایز به قرآنی غلط «شَدْرُسنا» بر سرش کردم رقم حرف قرآن راست و فعلش هادی است

رفت مسجد چون نبودش منزلی سر به روی مصحفی کرده نگون مرده ای گندیده زنده در کفن بر کشیده تا به سینه ریش او می تراشد خط و انگارد رقم چه تراشی و چه بنویسی بگو تا نباشد بر قرائت خوان گناه زحمت تصحیح از آن بگزیده ام نیست چون در علم تفسیرم نظیر در حق عیسای مریم از جحود ظلم بر عیسی دلم یاری نداد غصب خر کردند خود قوم یهود خر گریزد از عصا و چوبها در کنار هم به یک آخور مقیم پای آسایش کنار چوب سخت «خرّ موسی» را در اینجا که نگاشت تا خر عیسی نویسم ای فلان بگذرد از چاک بی از دوختن بار عیسی بر سر صحرا نهد در غلط افتاده حیران مانده ام شغلتنّا را تراشیدم ز خط راست کردم صورت و معنی به هم حرف کج را باید از قرآن شکست

در جهان عِلْم عِلْم افراشتم
 تا سحر با کارد تیزی و قلم
 گوئی افتاده میان درّه ای
 وای بر قومی که زین گون پیشوا
 وای بر قومی که زینسان پیشرو
 وای بر قومی که فرعون شد امیر
 وای بر قومی که هادی سامریست
 وای بر آن گوسفندانی که گرگ
 وای قومی را شد اعوج دیده بان
 کج ببیند راست را از اعوجی
 یک به دو بیند دو آمد چار شد
 بعد از آن از عقل خود گیرد قیاس
 همچو آن مرد مفسّر کز خری
 هر کجا لیلی نبود نیلی کشید
 هر کجا قصری نبود ایوان کشید
 هر کجا حلقی نبود حلوا کشید
 هر کجا آهی نبود آهن کشید
 هر چه گفتم باز ناگفته بماند
 زین نمط تفسیر قرآن می نمود
 گه ز جهل و گه به تقلید و غرض
 تا چو کخ مخّ عبادت را فسرد
 قصه کوتاه به که زین ها بی حدند

بر هدایت پای تا بگذاشتم
 حمله بر قرآن به جای بیش و کم
 گرگی ظالم سر به جان برّه ای
 رهنما گردد به مخلوق خدا
 سر کشد بر مزرع گندم چو جو
 شاد قومی را که موسی شد دبیر
 شاد قومی را که هارونش ولی ست
 بر گله چوپان شد و میر بزرگ
 چشم را پوشیده بگشاده دهان
 کج را هم کج تر کند خود از کجی
 چار را تمیز او دشوار شد
 از قیاس خود ز تو خواهد سپاس
 بر قیاس طبع بودش داوری
 هر کجا آبی نبود بیلی کشید
 هر کجا رقصی نبود کیهان کشید
 هر کجا دادی نبود بلوا کشید
 هر کجا بذری نبود خرمن کشید
 درّ مقصد خلط و ناسفته بماند
 حرف تصحیح بر سر آن می فزود
 کردی آداب عبادت را عوض
 پوست را بگذاشت و مغزش را بخورد
 روزی بر یک حزب و دینی می تنند

همسر شدن رهگذر و مجنون و بیکان اورانش زدن و مجنون را نوازش کردن تاریخ نظم ۱۳۶۹

<p> رهگذاری گشت با مجنون رفیق
 چندانسگ درنده چون شیر زیان
 همچو آتش کاوفتد بر خشک و تر
 زخمها بر جان بی خویشش زدند
 سرهمی مالان شده بر پشت پا
 ای هم آواز ره و رسم طریق
 شمه ای زین رمز واگو کاین سگان
 مر تو را سر پیش پا انداختند
 مر مرا دشمن تو را آرام جان
 مر مرا غم بر تو شاد و خرمند
 بر لبم زهر و تو را چون نیشکر
 در پی قتل من و بر تو فتوح
 آب صاف تو و بر من خون خام
 سر این مشکل نباشد پیش جان
 میش جان شد بی خطر تسلیم دوست
 بنده ی لیلی شدم تا زنده ام
 دست بر دامان بی برگی زدم
 وار هیدم از عذاب زخم سگ
 میش اویم میش اویم میش او
 پاس میشی پاسبان بر من گزید
 حافظ از آزار گرگ اندیشه ها
 سگ مرا شد روز و شب چون پاسبان
 لیک بر گرگان بخاید نیش را </p> | <p> گاه ره پیمائی و طی طریق
 در میان ره بشد ناگه عیان
 حمله کردند بر غریب رهگذر
 جامه بدریده به تن نیشش زدند
 لیک مجنون را چو صاحب از وفا
 گفت مجنون را مسافر کای رفیق
 سر این معنی مکن از من نهان
 از چه رو بر من چو شیران تاختند
 مر مرا کین گشته بر تو مهربان
 مر مرا زخمند و بر تو مرهمند
 مر تو را نوشند و بر من نیشتر
 مر تو را کشتی مرا طوفان نوح
 مر مرا آتش تو را «بردا سلام»
 گفت مجنون ای رفیق مهربان
 زین تن گرگینه بر کندم چه پوست
 از سر این پوست دل برکنده ام
 پشت پا بر عالم گرگی زدم
 تا بخوردم زخم لیلی را به رگ
 تن سپردم بر هلاک نیش او
 چون مرا درگله ی خود میش دید
 سگ چه باشد پاسبان میشها
 تا شدم میش و ز سگ جستم امان
 پاسبانی می کند سگ میش را </p> |
|---|---|

وای گرگی را که میش او نشد
تا نگشتی میش گرگی گرگ گرگ
روز و شب سگهای دربان وی اند
کج مبین هرگز تو بر میشان او
آب و خاک و باد و آتش زین نسق
وای اگر بیند به ریشی میش خود
میشی چون موسی ز فرعون چو گرگ
خاک در خویشی چه سربیرون کند
باد چون سر بر خط فرمان کشد
بر ابابیلی اگر فرمان رسد
آتشی را بین که در سعی و سلام
سنگ چه بود کاو بزاید اشتري
زین نمط بسیار خویشانند ورا
خویشهادار دچه سنگ و چوب و آب
گفتنی بسیار اما مشکل است
قصه کوتاه به که باید میش شد
عاقلان را خود همین یک نکته بس
میش شو سر در ققای گله کش
گرگ را از سگ چه شکوه ای عزیز
جای دم دم را گرفتی دم مزین
تا دم خر را به کف داری چو دد
بگذر از دم رو دم عیسی گزین
تابه کی چون خر به دم چسبیده ای
رو دمی جو تا ازو آدم شوی
گیر دستی را کزا و اضحی شوی

با سر تسلیم پیش او نشد
نیش سگ را شو پذیرای بزرگ
کو تورا چون سایه سر اندر پی اند
تا نیفتی در ید خویشان او
هست خویشانش درین درس و سبق
عالمی سوزد به نیش خویش خود
غرقه اش سازد بر آن خویش بزرگ
دفع موسی از شر قارون کند
خط استهلاک بر عادان کشد
انتقام از قوم بد کاران کشد
«کونی بردا» را به جان آمد غلام
آرزوی صالحی را در خوری
حافظان گله اش را در چرا
بر یکی منجی به دیگر اضطراب
بر زبان آورد آنچه بر دل است
ورنه راضی بر هلاک خویش شد
دُر به دریا به که در دامان خس
تا ز گله وانمانی گرگ وش
جز که جنگ و کینه و خصم و ستیز
دَم چه بگرفتی دَم از استم مزین
لاجرم از وی نبینی جز لگد
کز دَمش شناسی از سرتاسرین
جز که و آخور ز خر چه دیده ای
با ملک اندر فلک همدم شوی
همچو موسی با ید و بیضا شوی

دامن اخلاص می آور به چنگ
منجی ای جو منجی ای جو همچونوح
چيست ظلمت جز که دوری ز آفتاب
نیست تاریکی به شیئی در وجود
هر کجا نوری نتابد ز آفتاب
ظلمت تن را به مهر اولیا
اسم اعظم حبّ و مهر اولیاست
دامن او گیر کاو دامن گرفت
تا بیاموزاندت در کاشتن
ای بسا مانده هنر ز ایشان نهان
گفت شیطان من ز نار و این ز خاک
گر ندیدی در میانه خویش را
ای خدا ما را به حبّ اولیا
دست ما را از ولا کوتاه مکن

تارهی از مستی ای مخمور بنگ
پای نه وانگه به کشتی فتوح
چيست خشکی هر کجا گرفت آب
خشکی را جسمی و جان و تار و پود
ظلمت اندر ظلمت است و اضطراب
آفتابی ساز در خور ای کیا
«کنت کنزاً» رمزی از این ادعاست
بیش از تو حاصل از خرمن گرفت
رسم بذر و موسم بر داشتن
که نبرده بوئی را بوجهلیان
غافل از زیر و بیم سرّ مغاک
در شقاوت کی بکندی ریش را
دار تا جوئیم به تو ز ایشان ولا
پای ما را دور از این ره مکن

حقیقی دور از انتظار و انتظاری دور از حقیقت تاریخ نظم ۱۳۷۰

بی مقدّم چینی و بی حاشیه
این حقیقت را که در شرع آشکار
در همه آدابها بهتر ز ناس
از صفات حسن خلق و تصفیه
از فنای نفس و از سرّ بقا
از بلای هستی و خود زیستی
از مسیر و مسلک اهل طریق
از قناعت بر سریر عزّ و فخر
از مرید و از مراد و از طلب

دور از رسم و رسوم ماضیه
داشتیم از علما زان انتظار
خوانده و داننده و معنی شناس
از کمال و از صفای تزکیه
از مقام خوف و از رمز رجا
از ولای بی ز خود در نیستی
از سلوک سالک و فرق و فریق
در رضایت از غنا در عین فقر
از رموز «کنت کنزاً» را سبب

قلب و روح و سرّ و اخفی و خفی
گوئی اینها را نخوانده در کتب
بی دلیلی همچو موسی ز آب نیل
آنچه را بایست جستن بی فساد
بایدی بودی همه بر عالمان
بر مدارسهای دینی سر به سر
جای آن را صورتی بگرفته خوار
خوش نشسته پای جنگ عمرو و زید
غافل از معنای مولانای روم
شرح ملاً خوانده از ملاً بدر
بی خبر از بوالحسن تا بایزید
از سخن هاشان گزیند نکته ها
صفحه ی دیگر نخوانده از گمان
دست پیر از غایبان کوتاه نیست
از طریق و از طریقت در نفور
شاد از بی پیری و از پیرها
پیروان پیر را پر می کند
حیف انسانی که خود با این شعار
نیست از بی پیر دشنامی بتر
ای خدا چشم حقیقت بین بده
الخصوصاً پیروان شرع را

حاصل اثبات را از منتفی
یا نبرده پی به لفظ ربّ و ربّ
بر خدا چسبیده خود بی جبرئیل
می کند از خود طلب بی اوستاد
درس بگرفتی کز ایشان طالبان
تانمندی خلق ز ایشان بی خبر
دور از سیر و مسیر اعتبار
در حریم کعبه دارد عزم صید
فارغ از جامی و آن بحر علوم
بلز هفت اورنگ و رنگش بی خبر
از مراد و مرشد و پیر و مرید
تا فروشد لا به لایش عیبها
زانکه فرمودست مولانا ش هان
دست او جز قبضه ی الله نیست
از سر کبر و حسد از پیر دور
دست بیعت را به کج تعبیرها
لب به طعن اولیا تر می کند
باشد از بی پیری اش در افتخار
گفتنش حتی به موجودات شر
حبّ پیران مهر اهل دین بده
یک به یک از مقتدی تا مقتدا

حکایت شخصی که حال پدرش را پرسیدم و جواب وی تاریخ نظم ۱۳۶۳

حال پرسیدم ز پیر مرد پدر
دیر شد او را ندیدستم عیان

دیدمش روزی رفیقی در گذر
گفتمش چون است حالش ای فلان

گفت بخشید عمر خود را بر شما
گفتمش الله بیامرزد که وی
او که بخشد بر من این عمر عزیز
گوسفندان در گله بسیار داشت
گفت آری آن همه از بهر ما
گفتمش ممنونم از وی زین سخا
این سخاوت را ز که آموخت کاو
گر بدی این کذب را صدقی عیان
خود نمی بایست می مردی پدر
بین چه می بخشند این قوم سفیه
عمر نابوده دهند بر هر کسی
پای عمرش حاتم طائی شوند
دست بخشش می گشایند و سخا
لیک بر مالش شوند حلقه چو مار
از پی مشغولی و نرمی پشت
پای نان و سفره با مش و لگد
دور شو اکنون که وقت خوردن است
نیست دیگر وقت ناز و باز تو
چون طویله خالی آمد از علف
این همه جنگ و جدل کود خور است
تا که آخور خالی خر خاری خوش است
گر نباشد جو همه خرها خمش
چهره با دست ریا پرده مکن
یک دم پیشش تو می بنواختی
دست نسیه گیر و نقد لقمه ده

رخت بر بست زین جهان بی بقا
عمر نیکی را به خوبی کرد طی
پس بگو دیگر ز اموالش چه چیز
هم سرا و خانه و املاک و کاشت
داد اما عمر خود را بر شما
داد تن بر مرگ و جانش را به ما
جان صدها همچو حاتم سوخت او
صد هزاران خضر بودی در زمان
عمرها بگرفته بودش زین ممر
تشنه ای را وعده ی آبی به تیه
لیک از مالش نمی بخشند خسی
بر جو مالش به رسوائی شوند
دوست و دشمن را کنند بذل و عطا
تا نخسبد بر سرش پای غبار
گر به را بر سر کشند دست درشت
می زنندش کای خبیث مرتدد
وقت بازی نیست وقت راندن است
پای سرگرمی بدیم هم راز تو
جمله خرها مهربان از هر طرف
تا که جو در توبره یا آخور است
آخور ابر پرشد لگدها خرگش است
گردن هم را همی خایند خوش
در نوازش پشتی آزرده مکن
سفره را دیدی لگد انداختی
قهر نقدی از نواز نسیه به

دست کم بگذر ز مشیت و سقمه ای
هیچ و پوچی بافتی بر یکدگر
گاهی از سوراخ و گه از در شدن
هم بر این تکرار عادت شد زبان
با دوصد نیرنگ به صدرنگ آمدن
بی تعلق از تملق پای قال
دُر نروید جز صدف از هر علف
گوهر یک رنگ نامد زو چو دُر
سر نزد از ناف نافه مشک صاف
از برون خود از کجی هایش نکاست
سر نزد از دامن بیضا برون
یوسف صدیق را نامد ملاک
سوختن پروانه را بودی ملال
کی کلام حق شنیدستی به طور
کی بدادندی جنان بی وفات
کی شدی پر فضل فصلی کامیاب
دود آتش شعله ی آتش نشد
حرمت عشاق را بردی جنون
بر زبان آنچه ز دل باید شنفت
جوید از دل هر که از جان مایل است

گر که نتوانی گذشت از لقمه ای
عمری در الفاظ بی معنی به سر
گه به این و گه به آن چاکر شدن
صدقه ی این و گهی قربان آن
دوست و دشمن را به یک سنگ آمدن
در تواضع پشت خم کردن چو دال
نیست جز از وقت بیهوده تلف
تا ز بی رنگی صدف ناگشت پُر
تا نشد سنبل به ستر صدق ناف
تا نشد سرو از درون خویش راست
تا نشست خورشید دامن را ز خون
تا نشد دامن به پای صدق چاک
تا نشد مر شمع را سوختن کمال
تا نشد موسای را صندوق گور
تا نداد ادريس جان پیش از ممات
تا بهاران را نشد بر سر سحاب
تا دل ققنوس بی از غش نشد
تا نبود قیس را دل پر ز خون
تا چه گویم کاو نمی آید به گفت
باقی این قصه گفتن مشکل است

دو برادر در طریقت که هر کدام از جانی که هم رانی شاتند بین راه با هم رفیق شدند زیارت پیرشان که یکی بودی رفتند

تاریخ نظم ۱۳۶۷

نزد شیخشان چو مشفق با شفیق
هم طریق و در طریقت یار غار

دو برادر می شدند ز اهل طریق
از دو قوم و دو قبیله آن دو یار

در نسب دور ولیکن در حسب
 هردو را مقصد به عزم کوی شیخ
 ره دراز و خود سخن را شد مجال
 گفت آن مر آن دگر را کای فتی
 در جوابش گفت ای یار رشید
 دوستی از بهر دوستی ای بشیر
 تا شنید این حرف را آن بی ز دُرد
 چون بدید این کار را آن نوجوان
 گاه دستش را گرفتی گاه پا
 گاه نبضش را همی کردی سراغ
 مدتی را در کنارش هم چنان
 چون ندید در وی حیاتی را اثر
 کرد پنهان زیر خار و خس تنش
 خود به مثل باد صرصر سوی شیخ
 تا رسیدش بر در آن نیک زاد
 سر فرو افکند بر در سایه وار
 شیخ چون دیدش پریشان و نژند
 گفت شیخا یک جوانی زین طریق
 هر دو بودیم عازم دیدار شیخ
 هم چنانکه راه می کردیم طی
 آن چنان گشتیم سرگرم سخن
 عشق آمد در میان از شش جهات
 کی رسد گفتا محبت بر کمال
 دوستی گوید به دوستی ای فلان
 این سخن تا در زبانم رفت او

یک الف را در تکلم از دو لب
 طالب دیدار و روی و خوی شیخ
 از رموز عشق و اسرار کمال
 چیست سر حد کمال دوستی
 بشنو از من سر این رمز جدید
 هم بمیرد گر بگوید او بمیر
 در زمان از پا در افتاد و بمرد
 ماند حیران و همی دادش تکان
 گاه بر سینه کشیدی از قفا
 گاه مالیدی سر و گوش و دماغ
 ماند تا دیری درین وهم و گمان
 از میان ره کشیدش تن بدر
 تا نیفتد برقی اندر خرمنش
 شد روان گریان به سوی کوی شیخ
 دست وی بوسید و بر در ایستاد
 با لب خشکیده چشم اشکبار
 گفت چه پیش آمدت ای هوشمند
 در میان ره شدیم با هم رفیق
 جرعه جوی باده ی سرشار شیخ
 گرم شد صحبت میان من و وی
 تا دگر نامی نماند از ما و من
 عاشق و معشوق هر دو گشت مات
 گفتمش وقتی که بی از قیل و قال
 رو بمیر او هم بمیرد در زمان
 در فتاد از پای و مُرد آن نیک خو

سعی ها کردم نیامد کارگر
 بر کناری بردم از بیم ددان
 چون شنید این حرف شیخ باتمیز
 از محبت چون پر آمد جام او
 تن همه جان گشته او را جان تنش
 آنکه با جانان دهد جانانه جان
 از محبت آنکه یک برهان گرفت
 چون رسد عشق و محبت در کمال
 از محبت هر چه را گوئی کم است
 از محبت گشت ظاهر فضل وجود
 هشت جنت از محبت شد بنا
 گر که شیراست و شراب و گر عسل
 شبمی از بحر بی پهنای حب
 عشق تحریک و محبت اصل اوست
 عشق حب است و محبت عین عشق
 عشق کار هر خس و خناس نیست
 عشق را اندر بیان نتوان ستود
 عشق را بگذار با عشاق خوش
 شیخ گفتا خیز و رو با چند کس
 سر به گوشش کن بگو ای گرم رو
 هم چنان کاو مرده از اسرار حب
 او برفت و بر سرش آبی فشاند
 گفت خیز ای داده جان بی قیل و قال
 بر جهید از جای همچون سرور است
 جمله برگشتند سوی شیخ شاد

در حیات وی ندیدم چون اثر
 زیر خار و خس ورا کردم نهان
 گفت می گفתי برادر باز خیز
 زنده می شد هم بر این الهام او
 پرده ای بر زندگی و مردنش
 هم توان بگرفت جان از جانستان
 چه عجب کز مرگ صدها جان گرفت
 خود نماند جای بهر قیل و قال
 چون محبت اسم ذات اعظم است
 از «نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي» فرود
 از محبت «تَحْتَهَا الْأَنْهَارُ» ها
 نهرها و بحرهای بیش و اقل
 چشمه ای از گوشه ی صحرای حب
 عاشقان ذرات محو وصل اوست
 عاشق و معشوق بین البین عشق
 درد عاشق از غم افلاس نیست
 عشق بی چون است و بی چون هست و بود
 ران به سوی آن حبیب حب و ش
 بر سر بالین آن مشکین نفس
 از محبت ای محبا زنده شو
 می شود هم زنده از انوار حب
 سربه گوشش کرد و این اسرار خواند
 خوش محبت را رساندی بر کمال
 لب گشود اندر سلام و عذر خواست
 آفرین بر این فن و تدبیر باد

در یکی از صباهای بهار در باغی پای گلبنی بودم شخصی وارد شد شروع به تعریف بهار کرد

تاریخ نظم ۱۳۶۴

روزی را در باغ پای گلبنی	بودم آمد پیش شخص مؤمنی
گشت چون من مست محبوبی گل	خیره شد بر چهره ی نیکوی گل
جای حمد گل دهان را باز کرد	صنعت وصف بهار آغاز کرد
گفت به به آفرینها بر بهار	بین چه گلها می کشد از شاخسار
آنچه می بینی همه اوصاف اوست	سایه ای از پرتو الطاف اوست
گر نمی بودی بهاری در شمار	این همه گلها نمی گشتی قطار
چون شنیدم این به خشم آمد دلم	ریش تر از تار پشم آمد دلم
گفتمش ای دور از رسم سبل	کور از طَبّال و بینا بردهل
خود بهار اوصافی از وصف گل است	جزوی از اسرار رمز آن کل است
مرکب از تن ساختند از بهر جان	زیر امرش چند روزی را دوان
این قدر میدان که بهر شه زنند	پیش پیشش خیمه و خرگه زنند
اسب را آرایش و زین و لگام	بهر سلطان و شه والا مقام
خانه را از بهر شه آراستند	نه که شه را بهر خانه خواستند
بهر مهمان گسترند مخلوق خوان	نه که مهمان گسترند از بهر نان
این همه نظم و نظامات بدن	این همه رمز و رموزات کهن
عقل و درک و فکر و فهم و گوش	شحم و لحم و دست و پیا و مغزو هوش
بهر روحی است کاو نیاید در سئوال	گفت قل الروح امر ربی ذوالجلال
این همه تن را شرف از روح دان	بگذر از کشتی به سوی نوح ران
باغ و بستان و اصف گل آمدند	باد و باران بند خیل این کمند
شبیم از بهر گل آمد در مطر	صبحدم را دانه دانه در قطر
فصلها ترتیب بر اکمال گل	خادمان بزم و استقبال گل

کرد در خواب وز خدمت پا کشید
تا ز سرمایش کند در رخت خواب
دست آرایش به عزم زینتش
تا گل اندر تیر عذرش را بخواند
می فرستند زیر لب بر گل درود
دل مکن از گل به یک بسمل شدن

دای به خدمت فرش خوابش گسترید
بهمن افکند بر سرش برگ حجاب
بست فروردین کمر در خدمتش
مدت سه ماه در خدمت بماند
فصلها هر یک به نحوی در قعود
تو هم ای بسمل به سهم خویشتن

اعراض شمال از نام خویش و رفتن به نزد سلطان مجمل تاریخ نظم ۱۳۶۶

قصه ی شیر و شغال آغاز کن
بود از زشتی نامش منقبض
گفت ای سالار جیش و عقل و هوش
آبروی ما شغالان ریختی
در میان همگنان نامی شغال
نام ما بر وی نهندش از کدر
دیگران با نام نیک و افتخار
وان دگر را نام ببر شوخ و شنگ
وان یکی را گرگ و خرس پهلوان
باددان هم کیش و هم پیشه نه ایم
در شکار مرغها خون ریز تر
می شناسیم سینه مرغ از خروس
می رباییم مرغ را غافل ز سگ
می خوریم از دسترنج دیگران
بر سر مخلوق می رانیم فرس
می کشیم پر مرغ بی پرمی خوریم
بیش و کم چه در خفاچه در حضور

این سخن پایان ندارد ساز کن
در شغالستان شغالی معترض
رفت روزی نزد سلطان وحوش
نام کم بود کاین ز بام آویختی
از چه مارا با همه این خط و خال
هر که باشد زشت و پست و بدسیر
غیر نام ما به پستی آشکار
آن یکی را نام پر هیبت پلنگ
آن یکی را نام یوز تیز ران
ما مگر از اهل این پیشه نه ایم
چنگ ما از چنگ ایشان تیز تر
بهتر از هر گرگ در فن و فسوس
بهتر از ببران به بردن از کلک
بی عرق ریختن ز چهره رایگان
بر مراد خویش دایم از هوس
گرزمیش و بره ای سر می خوریم
می ستانیم گه به رشوه گه به زور

بس که اندر حرفه خود پر هشیم
 نیست بر ما عیبی جز از نام ما
 گفت شیرش کای شغال مشتغل
 صوفی از مادر اول صوفی نژاد
 قیس را چون قصد در ویرانه شد
 گربه را دیدی کسی گوید پلنگ
 گر چه تشبیه اند در رنگ و صور
 آن یکی در آب دم جنبان کند
 آن به که همدان مرده موشی می خورد
 زین دو فرق است از زمین تا آسمان
 هم چنانکه فرق نی تا نیشکر
 آن نی ای کز بطن خود شکر دهد
 نی از آن گویند که در رنگ نی است
 ای نکرده فرق بار و فرق یار
 نقطه ی خود را به زیر بار نه
 تا به گرد نقطه ی خود می تنی
 چون الف قدر است کن از هر کجی
 نون از آن وجهش سبب شد نام نون
 چون تو را دیدند بر خود اشتغال
 خویش را از اشتغالی باز خوان
 تا که مشغولی شغالی بر تو بس
 شیراگر خواهی شدن شوری بزن
 تا شغالی این شغالستان تورا ست
 گل شوی پا در گلستان کشند
 لیلی گر خواهی برو دیوانه شو

جیب سهل است بلکه از کف می کشیم
 بر قد و بر قامت و اندام ما
 نام آمد وصف کردار عمل
 خود عمل این نام را بر وی نهاد
 در صفت مبدل به یک دیوانه شد
 ماهیان کی در خور نام نهنگ
 آن دواندر خشکی و این دوبه بحر
 وان به دم جنباندنی طوفان کند
 وین به جنگل نره گوری می درد
 همچو فرق کهکشان تا کاهدان
 گر چه هر دو نی نماید در نظر
 این دگر هم نی که بادی سر دهد
 در شکر آمد فزون کان دروی است
 زیر یک نقطه زبون گشتی و زار
 بار را کن یار و زین دشوار چه
 همچونون باشی همیشه منحنی
 همچونون حلقه مشو در اعوجی
 کاو نکرد از حلقه ی خود سر برون
 زان سبب گویند نامت را شغال
 وانگه از مرز شغالی باز ران
 زر نه ای ناخوش سفالی بر تو بس
 خویش را در پرتو نوری بزن
 خواری این باغ و باغستان تورا ست
 بلبل عزت به بستانت کشند
 شمع اگر خواهی بیا پروانه شو

گر صدف خواهی برو دریا گزین
تاخری زخم وجل و پالان توراست
آخوراست این خانه ودگان و بند
تا به کی پیچی به تاروپود خویش
بگذرا ز ریش وبه فکر خویش باش
ریشی کزوی مرهمی بر ریش نیست
ریشی کاو نزداید از دلها ملال
ای چو کژدم بر سر هر تار ریش
ای شغالک تا به کی جوئی دلیل
شد بر ابراهیم خُلت پایدار
هر که را نامی فرا خور داده اند
تا به کی گردی به گرد نام نیک
بود در آغاز شیطان نیک نام
هر عمل را نامی آید در تبع
فقر بگزین تا که مستغنی شوی
تا که در بند خودی بندهی خودی
بر در او رو که اویت در گشود
بند خود بفکن به بند او در آی
از سپاس خویش بگذر پاس شو
تا که در مرز خودی بذر خودی
بذر بر دامن نروید هیچ گاه
سالها بر دامنیت ماند اگر
دانه بر دامن چه گیری استوار
تا نگردد پست کی خرمن شود
گفت پیغمبر که «موتوا قبل موت»

از قناعت گوهر والا بچین
آخور واسطیلی و کهدان تو راست
که در آن سودوزیان و چون و چند
بر سر عمامه و تسبیح و ریش
مرهم ریش دل درویش باش
لکه پشمنی به صورت بیش نیست
نیست الا زحمت و رنج خلال
کرده ای پنهان ز چشم خلق نیش
رمز آتش را و اسرار خلیل
ماند بر نمرود ذلت بر قرار
بر خر آخور بر صدف دُر داده اند
نیست نام نیک جز فرجام نیک
خود تو انجامش بخوان اندر کلام
حرص را در پی نباشد جز طمع
خاک شو تا سر به علّین شوی
بر در خویشی و درمانده ی خودی
کم ستا خود را هم او باید ستود
پای بشکن بر سمند او بر آی
فلسفه کم چین و بی خناس شو
طعمه ی گاو و خر و دام و ددی
تا نباشد زیر خاکش جایگاه
نیست جز باری کشیدن بی ثمر
برفشان بر دامن خاکش بکار
زنده ی جاوید از مردن شود
عجلوا را بالصلوات از قبل فوت

مرگ برگ اصل شجر را مرگ نیست	کز بهار و از خزان بی درک نیست
ای شغالان شغالستان ریب	غافل از شیران شیرستان غیب
کرده بستانی به خارستان بدل	جای شیران را شغالانی دغل
ریسمانی چند را از ابتیری	با عصای موسوی در همسری
برده آب و آبروی بیشه را	عرض خویش و عزت هم پیشه را
بس شغالانند در این وادی تن	کبر و عجب و حقد و بخل و سوءظن
تا که نفست حاکم فرمان توست	خود شغالی تن شغالستان توست
تونه ای ببر ای حریف قیل و قال	تو حریف موشی ای سوراخ پال
طعنه بر شیر و پلنگان می زنی	می کشی از خود نخی بر سوزنی
آنچه را بر بوده ای زایشان نخست	هم به ایشان می فروشی نادرست
اصطلاحی را به خود بر بسته ای	بر سر خس چون مگس بنشسته ای
هر شغالی را اگر خوانی سباع	فرق جمع آخر چه باشد از جماع
این به جمع خویش جمع هش کند	وان به جمع خود می را خوش کند
از سباع تا از سماع فرقیست خوش	جای آن جنگل و جای آن به گوش
شیر جان را بایدت فرمانبری	کز شغال و از شغالستان رهی
چیست شیری سر به شیرستان شدن	جرعه جوی جام سرمستان شدن
بر در مستان دم از سستی زدن	دست بر دامان بی هستی زدن
در خماری ساختن بر در گهی	تا گشایندت به میخانه رهی

در فروردین ۱۳۶۳ تقریباً سه ماه قبل از فوت حضرت خلیفه که حقیر در سن پنجاه سالگی بودم یک باره حالت سوز و دوی ز منم آموختم و شعر مانند به حقیر دست داد و سر و کارم را به قلم و کاغذ کشانید و اولین نوشته ام همین ناله ای دل

است.

شخصی ناپیدا همی آمد به گوش	ناله ای با سوز و افغان و خروش
ناله ای با هاله ای از آه و دود	کاسمان از گرمی اش گشتی کبود

نالہ ای ہمراہ با امواج خون
 نالہ ای با قطرہ ہای خون خام
 همچو یعقوبی کہ در بیت الحزن
 یونس آسا خستہ در کام نہنگ
 یاچورہ گم کردہای در تاب و تب
 نہ ورا پائی کہ تا بر در زند
 نہ فلک کر کردہ لیکن لب خموش
 در حصاری حصر لیکن بی امان
 چون شنیدم گفتم ای یار عفیف
 پارہای از گوشت و خونی ام دلم
 دم بہ دم زیر شکنجہی چشم زار
 خوار چشمم خوار چشم نا خلف
 گہ بہ این سوگہ بہ آن سویم کشد
 گاہی بر قد رسا آویزدم
 گاہ در چاہ زنخدانم کشد
 گاہ بر غنچہ لبی تنگم کند
 گہ بریزد خونم از مژگان تیز
 گہ بہ بستانم کشاند گہ بہ باغ
 گاہ بر سرو و گہی بر سوسنم
 گاہ بر خال لب و رخسار ماہ
 گہ بہ مسجد پا کشندم گہ بہ دیر
 گہ بہ کعبہ گاہ در بتخانہ ام
 گاہ مغلوب خراباتم کند
 گاہ از درمان بر آرد دود من
 نہ مرا دستی کہ تا بر سر زنم

سر ز اقیانوس تن کردہ برون
 بوی خون از وی رسیدی بر مشام
 مانده از یوسف جدا با صد محن
 صید سان در زیر چنگال پلنگ
 رعد و برق و باد و باران نیم شب
 نہ بہ تن دستی کہ تا بر سر زند
 دیگی از سر رفته بی آتش بہ جوش
 بی زبان و بی دہان اندر فغان
 تو کہ هستی گفت یک قلب ضعیف
 در حصار سینہ ای پا در گلم
 زار ماندم زار ماندم زار زار
 ہر کجا خواہد کشندم بی هدف
 گہ بہ زلف و گہ بہ گیسویم کشد
 گاہی از چشم سیاہ خون ریزدم
 گاہ پا در بند و زندانم کشد
 گہ کمان ابروئی بر جنگم کند
 کہ ببندد بر دلم راہ گریز
 گاہی چون شمعم کشد دود از دماغ
 گاہ در گلزار و گہ در گلشنم
 گہ بہ تیغ غمزہ و تیر نگاہ
 گہ بہ عصیان دوزدم گاہی بہ خیر
 گہ دواند جانب می خانہ ام
 گاہ غالب در مناجاتم کند
 گاہ دردی را کند بہبود من
 نہ رہی پیدا کہ پا بر در زنم

سوختم زین چشم هرزه سوختم
هیچ گه جانم از او آمن نشد
من چو بنده در پی اش او چون امیر
او رها گشته من مسکین به بند
جز فغان و ناله ام تدبیر نیست
بلکه از درد درونم کم شود
کیست غمخواری که تا گویم غمی
کو یکی دم ساز چز افغان به من
کو یکی دلسوز بر عالم چو آه
تا که زودست پا بکش زینجا برو
رو سر خود گیر و می رو زود زود
وای اگر این دود گیرد دامن
نه توان صبر ماند نه ستیز
این بگفت و لب بلبست خاموش شد
تا ببیند دیده را پیغام چیست
باز چه سودا به سر می پرورد
رهزنش سرویست یا چشم سیاه
بر طواف کعبه است یا بتکده
باز حوری دل ربوده یا ملک
پای بند سبجه یا بر ساغرست
در گلستان ره زدندش یا به باغ
نیش طعنی خورده یا خار گلی
عشوه ای از راه بردش یا که ناز
تیغ ابروئست یا تیر نگاه
چون ندیدم چاره ای بیچاره وار

داد بر باد آنچه را اندوختم
یک دم از آزدنم ساکن نشد
او چو صیادی من بی دل اسیر
می کشاند همچو صیدم در کمند
ناله را چون من به پا زنجیر نیست
آه گرم دل به دل مرهم شود
با وی از این درد بی درمان دمی
غمخوری جز سینه بریان به تن
جز فغانم محرمی در سال و ماه
مر مرا بگذار با غمها گرو
تا به چشمت ز آتشم نارفته دود
سر کشد سوزد به کلی خرمنت
نه تن ماندن نه یارای گریز
زیر فرمان دو دیده گوش شد
در کجا بسته نظر مقصود کیست
باز بستر در کجا می گسترده
جای در دیرست یا در خانقاه
یا شده خود شعله ی آتشکده
در زمین می جویدش یا در فلک
یا پی ساقی سیمین منظرست
بلبلی دل برده یا شمع و چراغ
سوسنی سدش شده یا بلبلی
سیرت محمود یا راز ایاز
در خم زلفی است یا خال سیاه
خود دو اسبه رو نهادم در فرار

در بلای وی به جان ناویختم
خودهمان بهتر که زحمت کم کنی
رنج کم کن گر که درمان نیستی
شمع نتوانی شدن رو شب مباش
دردمندی را مرنجان دست کم
گر نداری میل غم خواری او
دو بلا سر بر درون عاشقان

خواستم زو عذری و بگریختم
زخمی را نتوان اگر مرهم کنی
بی سری را گر که سامان نیستی
گر طبیبی نیستی رو تب مباش
چون نداری همت و دست کرم
زار را بگذار با زاری او
کار دل ای است و کار چشم آن

حکایت دلکلی از فرعونیان که به دلکلی سبب آزار حضرت موسی (ع) می شد تاریخ نظم ۱۳۸۱

دلکلی از قبطیان دل سقیم
صحنه سازی یاوه گوئی هزلکی
نرد موسائی به هر جا باختی
بر سر بازار بگرفتی عصا
با تلفظهای بی جا در بیان
از تمسخر پیش خلقان از تبه
سبطیان دیدی بسی آزارها
سربه سر فرعونیان را بی ز فرق
دید موسی مرد دلک را عیان
برده جان از آن بلای سهمناک
غافل از الطاف بی پایان رب
بهر این دلک چرا دادی امان
این همه غرق و چرا او زنده است
گرچه این دلک نبودش خود کلیم
نرد موسائی به هر جا باختی
کردی ظاهر از تودر کردار خویش

بود اندر عهد موسی کلیم
بی خرد مردی تمسخر مسلکی
خویش را تشبیه به موسی ساختی
با گلیمی در بر و چارق به پا
بهر خنده کج همی کردی دهان
راه موسی را گرفتی گاه و گه
زین نمط هر روز از وی بارها
تارسید از امر حق فرمان غرق
بعد از غرق و نجات سبطیان
زنده و سالم بدون زخم و چاک
در تحیر ماند موسی زین عجب
گفت ای دانای اسرار نهان
او مرا بیش از همه آزرده است
گفت با موسی خداوند کریم
لیک خود را با تو تشبیه ساختی
بستی با خود چارق و دستار وریش

گرچه منظورش برای سخره بود
 شرمم آمد که ورا نابرده سود
 گر همه تشبیه کردند تو را
 گفت پیغمبر که هر قومی نه زوست
 سایه‌ات چون بر تو تشبیه آمده
 ماه چون از مهر سر را بر نتافت
 هست زینسان صدهزاران خوش‌مثال
 این چنین است هر که ترک‌دق کند

لیک تقلید محقق می نمود
 غرق سازم زانکه تشبیه تو بود
 دادمی شان را نجات از ابتلا
 گر کند تشبیه قومی هم از اوست
 لاجرم با تو ز طوفان رد شده
 روشنی از پرتو خورشید یافت
 که نه بتوان گفت خودجویی‌مقال
 خویش را تشبیه به اهل حق کند

حکایت خواب ابوالحسن ترقانی در قرن به کورستان با اصحاب تاریخ نظم ۱۳۶۷

قبله گاه اهل دل قطب زمان
 با تنی چند از مریدان شد برون
 هم چنان بودند سرگرم عبور
 سائلان از هر طرف در انتظار
 در گذرگاه خلائق توأمان
 آن طرف تر مردی با لباده ای
 کرده فرقانی به پیش خویش باز
 بر سر سجاده ای گسترده دام
 زیر چشمی چشم او دادی گواه
 آن طرف تر مطربی سرمست مل
 از صدائی کز دهل انگیختی
 شیخ از آن مرد قرآن خوان گذشت
 گفت خادم را بیاور آن نذور
 داد ز خادم به مطرب بی شکست
 زان مریدان بین ره آخر یکی

بوالحسن یعنی که شیخ خرقان
 جانب اهل قبور آن ذو فنون
 تا شدند نزدیک بر اهل قبور
 در سوال از میهمانان مزار
 از زن و از مرد چه پیر و جوان
 خوش نشسته بر سر سجاده ای
 ظاهری زاهدوش و قاری طراز
 ریش و سر جنیان پی صید عوام
 از درون و از برون نوک نگاه
 چوب کوبان بر پس و پیش دهل
 رقص و آهنگی به هم آمیختی
 با تبسم جانب مطرب بگشت
 ده به این مطرب که از ریب است دور
 در تعجب زین عمل از شیخ تشت
 گفت گرچه نیست در کارت شکی

تا بماند سود ما بر دل قرار
 بشنوید از آنچه دارید انتظار
 شد سروکارش به زندان خانه ای
 از طناب و چوب و فرش و ظرف دور
 نانی آویزان به سقف اندر عیان
 دور از دسترس به قدر سانتی چند
 هیچ اسبابی نباشد جزو و کل
 می کنی یا آن دهل از بهر نان
 بود قاری را به مصحف پای جا
 او دهل در زیر پای این مصحف است
 این نهاده پا به قرآن بهر زر
 این سرشهدی چو یک ناخوش مگس
 این به شانه مار و نیشش زیر دلق
 قصد وی طعمه ز مغز نغزها
 او به جان جویای سیم وزر و کان
 چون دهل خالی دلش از مکرور رب

لیک ما را دل ازین سودا بر آر
 لب گشاد و گفت آن شیخ کبار
 گر یکی را از شما بر بانه ای
 خانه ای خالی تر از زندان گور
 قفل سختی بر در و تو در میان
 تو گرسنه باشی و نان در بلند
 جز یکی قرآن و یک کهنه دهل
 تو بگو قرآن به زیر پا کشان
 لیک مطرب را دهل در زیر پا
 گرچه هر دو پای نان در صفاست
 او دهل را کرده زیر پا اگر
 او نشسته بر سر طبلی چو خس
 او دهل بر شانه شادی خواه خلق
 دام او قرآن و صیدش مغزها
 می دهد قرآن به زیر پاش جان
 لیک آن مرد دهل زن بی فریب

مرد کوته قدی را که زن بیوه ای بلندقامتی به زنی داند تاریخ نظم ۱۳۶۷

بیوه ای دادند او را بس دراز
 بهر ایشان حجله ی شادی زدند
 وقت عیش و کار ناگفتن رسید
 تنگ در آغوش یکدیگر شدند
 سرکشید از روی نافش بهر بوس
 تیر مقصد از خم پیکان پرید
 جاهلانه بر خیالی ادعای

مرد کوته قامتی را چون پیاز
 با کف و دف ساز دامادی زدند
 نیم شب شد موسم خفتن رسید
 در بیسته عور بر بستر شدند
 جفت شد داماد کوته با عروس
 بس که کوته بود چون بالا خزید
 گفت عروسش کای به دور از عقل و رای

کاش کوتاه بودی و عقلت بلند
آخر ای ابله کجا سر می کشی
گفت تا بوسم سواد روی تو
گفت درپائی چه کردی ای مگس
چه گهی خوردی به پائین ای لوند
یک نگه بر قامت خود کن اول
پله پله رفت باید سوی بام
پله ی پائین نکرده استوار
خودبین طول گلیمت تا کجاست
واجب آمد پای بیرون کرده را
کارشاهین است نه کار چون تو موش
کار در پائین نکرده خود تمام
شیر می خواهد به صحرا گور گیر
عیسی ای باید که پرد بر سما
بوس فرع است و جماع آمد به اصل
دُر شکستی تا به کف آری صدف
کشت ناکرده ثمر داری امید
جاهلان بر پوست چسبیدند نغز
شرع را زان رو ببايد دوست شد
تا توانی در حفاظ پوست کوش
هر طریقی را که بند شرع نیست
شرع میزان است ای یار شفیق
گر زمیزان شریعت رد شدی
شد طریقت سر به سر حمال شرع

تانکردی خویش را خود ریشخند
دانه ناچیده چرا پر می کشی
سر نهم بر طاق دو ابروی تو
که به بام افراستی بال هوس
کز تو آید در خور بالا پسند
در خور قدت گشا وانگه بغل
پخته ای باید درین سودا نه خام
اعتماد هرگز نشاید زینهار
پای بیرون از گلیم قطعش سزا است
از سرش بیرون کنند مقدار پا
گاو نر می خواهد و شاه وحوش
می دوی چون موش سوی سقف بام
تا سگی در خانه پای کور گیر
نه چو تو ای مدعی بی حیا
حل نشد از بوس هرگز کار نسل
سوختی زربفت از بهر کنف
سیب بی شاخ شجر داری امید
عاقلان را مقصد از پوست است مغز
کاو حقایق را حفاظ و پوست شد
ورنه کرمانش خورد یک سر خموش
بنده نفس است و کارش رهزنی است
سنگش اعمال هر اهل طریق
از طریقت دور و هم مرتد شدی
از برای حرمت و اکمال شرع

حکایت مجنون که از خداوند به جای روز بهر شب می خواست

مارخ نظم ۱۳۶۷

دید مجنون را یکی مردی به روز	با تن زار و دلی پر درد و سوز
زیر لب می گفت ای دانای راز	تا به کی این روزهای جان گداز
روز را با این درازی از چه رو	می کنی کم از شب شب کرده خو
ای خدا جانم رسید آخر به لب	ده نجاتم از چنین روز تعب
یارب از این محنت روزم رهان	در شب غمخوار پیروزم رسان
گرچه پیروزیست خلقان را به روز	عندلیبان را بود شاهین و یوز
ای که روزی را چنین احبب کنی	هم توانی تا قیامت شب کنی
ای خدا شب ساز کمتر روز کن	جای روزم شعله ی جانسوز کن
زآنکه شب لیل است و بالیلا قرین	ای هزاران بار بر شب آفرین
لیل چون همانم لیلای من است	ظلمتش نور و تجلای من است
تارشب چون تار زلف و موی اوست	ظلمتش در رنگ دو گیسوی اوست
در حروف روز حرف لیل نیست	روز بی از لیلی ام را میل نیست
روزی را کز وی نباشد روز نی	ز آفتابش بر مه ی من روشنی
این چنین روزی که سراندرمه است	ظلمت و تاریکی شبها به است
هم چنانکه بود مجنون در دعا	ناگهان شخصی بر آمد از قفا
گفت مجنون را که ای دیوانه وار	زین دعا کردن خدا را شرم دار
ای گسسته عقل و مانده از ادب	چیست حاجت ای اسیر دست شب
از دوا بگذشته بر تب می تنی	گشته ای خفاش و بر شب می تنی
در خمار خمیری یا از بنگ مست	یا شد از دیوانگی عقلت ز دست
گفت مجنون ای رفیق راه راست	گر مرا دیوانه می خوانی رواست
خاک من بر لیل اگر نا میختند	پس به لیلا یم چرا آویختند
بنده ی لیلا یم و مجنون لیل	در پی خانه سیاهان خیل خیل

روز را زان رو ندارم دوست هان
لیل از لیلی نپنداری جداست
کاو ندارد نامش از لیلی نشان
جز که یا کاندربی اش حرف نداست

مباحثی خوانی و باخرزی بر سر افتاد کردن از تمدن وطن خویش تاریخ نظم ۱۳۷۶

خوافی و باخرزی ئی در شهر خواف
آن یکی گفתי که ما سابق تریم
آن یکی می گفت خواف ماست به
هر یکی دم از تمدن می زدی
بحث طولانی شد و هر یک به جد
تا که پیدا شد یکی عبدالعزیز
چونکه پیش از این ورا می شناختند
دست او بگرفته گفتند ای خبیر
تو بگو از خواف و از باخرز و بر
گفت اگر گویم نمی گردید ملول
گفت آن عارف به باخرزی خمش
جام و باخرزی نبود و خواف بود
در زمان زکریای نیک بخت
کافران حیران که اینک چون کنند
آمد ابلیس و بگفت ارش کنید
گفتنش اراز کجا باید گرفت
گفت روستائی به خواف است و به نام
زودتر باید که در آنجا روید
آمدند نجار زینجا برده زود
خواف پر از ارّه و نجار بود

خوش نشسته هردو دریای گزاف
وان دگر گفתי که ما لایق تریم
وان دگر می گفت باف ماست به
لاف سبقت از تمکن می زدی
این از آن و آن از این می کرد رد
عارف و حاضر جواب و با تمیز
یاورش دیدند و داور ساختند
تو بده انصاف ما زین دار و گیر
زین دو سابق تر کدام است در اثر
گفتنش نه ما به جان داریم قبول
خواف کو باخرز کو ای بی ز هش
بیست قرن پیش دارای قعود
کز شر کفار بلعیدش درخت
از درخت اورا چسان بیرون کنند
با شجر دو نیمه از قهرش کنید
چاره ای کن اندرین امر شگفت
که برآبادش همی خوانند عام
ارّه و نجار زانجا آورید
کان زمان باخرز را نامی نبود
جام و باخرزی نبود اندر وجود

ابلهی که به خیال باطل خویش مثل غازیان صدر اسلام حرور با اسب و شمشیر بیرون می‌شد به صحرا می‌آفتابده جان خارهایی
که به زبان محلی کله کافر می‌گویند به جای کافر می‌زد

تاریخ نظم ۱۳۷۲

اسب و شمشیر و زنی بی از فتن
کله کافر همی خوانند شان
جنگها از غازیان در صحنه ها
از خیالی دنبه ای بر ریش بست
از کدام غازی مگر من کمترم
تاختی مرکب به خارستان و دشت
شادمان کاو کله ی کافر زدی
تا سر شب خار می کردی سقط
جانب ده تاختی غازی شعار
با زن و فرزند کردی صد فتور
نعره بر زن بر سر تکیه زدی
خویش را چون غازیان دادی نشان
چند کافر را کمر بشکسته ام
راست باشد کویکی زخمش به جان
با لباس مرد خود مردانه وش
در پی شوهر روان شد همچو دود
می زند بر گردن خاران به تیغ
کز نهیبش تیغ از دستش فتاد
این همه خاران مگر بی صاحبند
می نپنداری برادر می کشی
حمله بر وی چون شیر از نیام

ابلهی را بر دهی بودی وطن
خارهایی را که اغلب مردمان
چون شنیده بود در افسانه ها
آنچه را بشنیده بود بر خویش بست
گفت دارم چون سلاح و اسب هم
هر صبا با اسب و شمشیری به گشت
خارهای بی زبان را سر زدی
روزها بر وی گذشتی زین نمط
شامگاهان را به اسبی در سوار
آمدی در خانه با کبر و غرور
کاسه را از خشم بر کوزه زدی
خسته و کوفته چو جنگ بر گشتگان
خود نمی دانی مگر من خسته ام
گفت زن با خود اگر این کافران
تا یکی روز از قفای وی زنش
اسب و شمشیری مهیا کرد زود
رفت در صحرا بدیدش بی دریغ
تاخت بر وی اسب را مانند باد
گفت ای دزد ستمکار لوند
ز ابله‌ی پنداری کافر می کشی
تیغ بیرون کرد چون شیر از نیام

می کشم گفتا تو را ای پر دغل
زودتر پیش آی تا برم سرت
مرد بیچاره چو آن هیبت بدید
گفت بد کردم بیا خونم مریز
زنده گر خواهی بمانی ای خسیس
گفت این سهل است از جان حاضرم
کون برهنه کرد و اولیسید و رفت
بسته بود از بس که خوفش پیش و پس
شامگه پس آمد اما از خربش
خواست تا کاسه زند بر کوزه او
تو نه ای کافر کش ای ناپخته خام
زاحمقی بستی به خود این نام را
گر به قارقاری کسی غازی شدی
گر شدی هر نافی را پر مشک داغ
گر بدی معیار بر سبلت و ریش
سر بلند و سرفرازان دیگرند
گر نه ای کافر پی کافر مرو
نفس خود را کش که جهدا کبر است

تا کنم خون تو را ضرب المثل
خون بهای کله های کافرت
دل به کلی از حیات خود برید
گفت خاموش ای جهول بی تمیز
پیش آی و از پسم کونم بلیس
هر چه فرمائی به جان منت برم
زن بسوی خانه اش بی خوف و تفت
دید بی خایه نگفت چیزی ز ترس
با همان باد و بروت پیش خویش
زن بر آشفتش که ای ناشسته رو
کون بی خایه همی لیس مدام
پیشوای خویشتن او هام را
غازها در بر که ها غازی بدی
آهوی مشکین نکردی کس سراغ
گر به وبز بودی از انسان به پیش
گردن و گردن درازان دیگرند
خود اول بر دیگران اسلام شو
زانکه از هر کافر او کافر تر است

حکایت شیرفروشی در بازار تاریخ نظم ۱۳۶۵

مردی در بازار از بهر فروش
هر صباحی را به بازار آمدی
عرضه کردی هر کسی را کای عزیز
هر طرف تا چاشتگه پر سوختی
هوشمندی دیدش اندر رهگذار

سطل پر از شیر گاوی را به دوش
هر دری بهر خریدار آمدی
شیر پاک و خالصی دارم تمیز
جز دو رطلی بیشتر نفروختی
گفت ای جان برادر چیست کار

می فروشم گفت شیر پاک و نیک
 هر چه می کوشم و می جویم به جد
 گوئی سطلم پر شده از مور و مار
 شیر ناپاکان همه کرده فروش
 هوشمندش گفت ای دانا رفیق
 صورت آدم بلکه در باطن ددند
 جای یوسف هر سر بازار نیست
 چشم از این قوم بر بند چون شعیب
 رو بجو چشمی چو چشم بایزید
 چشم سر بر بند چشم سر گشا
 شیر را بر کاسه ی خرها مدوش
 از دلت راه تمیزی را گشا
 تا ببینی سر به سر بازار را
 مشتری بهر شرنده مشتری
 گر به جلد آدمی شد از غرض
 این خران سگ صفت را تو مخوان
 آنکه نوشیدست شیر زهرناک
 آنکه عمری صرف کرده بر خری
 رو به قرآن و «خبیثین» را بخوان
 پیش ناپاکان ز پاکان دم مزین
 زین ددان بگریز چون عیسی به جد
 گو بمیرید ای ددان بی ادب
 گو بمیرید ای حریفان سگان
 آدمی جو آدمی جو آدمی
 آدمی جو شیر آدم خورده ای

مشتری کم بینم اندر شهر لیک
 می نبینم مشتری جز یک به صد
 جای شیر گاو شیران شکار
 شیر پاک من به جا مانده به دوش
 شیر تو پاک است اما این فریق
 شیر بد خوردند شیر بد خرنند
 تا خریداری زلیخا وار نیست
 مشتری کاید تو را موسی ز غیب
 تا بدانی رمز بوی و سر دید
 صورت ظاهر مبین بر دل برآ
 همچو عیسی بر حواریون فروش
 وانگه در جمع خریداران درآ
 این همه خرهای بی افسار را
 مشتری خیر کی مشیت خری
 خر همان و گشته پالانش عوض
 جز به کاه و آخوری یا استخوان
 کی بنوشد او به رغبت شیر پاک
 گشته از اوصاف انسانی بری
 «طیبین» را عرضه کن بر طاهران
 پاک را پاکان شناسد بی فتن
 تا نماندی از صف اهل رشد
 حاملان هیمه ی نار حطب
 لایق آمد مر شما را استخوان
 در پی اش می گرد گرد عالمی
 گر ندیدی گیر دست مرده ای

<p>مرده ای چون بایزید ای بوالحسن
مرده ای چون ژنده پیل نیک نام
مرده ای همچون امام هشتمین
بر در ایشان نشین هر بامداد
خاک قبر مردگان زنده دل
مرده ی او بر تو افزاید حیات
زنده مشمارش که اینان زنده نیست
گر به جنبش زنده بودی هر فلان
گر به جنبش زنده بودی هر کلک
گر به گردون برشدی هر بوالهوس
این سخن پایان ندارد ای جوان
در بیان ناید دگر این ای عزیز</p> | <p>بر سر خاکش نشین و سر بزن
همچو مولانا ابوبکرش به جام
ژنده پیل آسای می بوسش زمین
از طفیل شان طلب کن هر مراد
بهتر از صد زنده ی دل مرده گل
زنده ی این می کشاند بر ممات
زنده گر باشد به جز درنده نیست
زنده بودی ریسمن ساحران
گاه را خود جان ببودی در الک
جای عنقا را گرفتی خرمگس
در غلاف اولی ترست تیغ زبان
جز به اوراق دل و چشم تمیز</p> |
|---|---|

سؤال میردی از هیچ که آیادوست به مقامی می رسد که مثل برادر شود

تاریخ نظم ۱۳۶۹

<p>بامردی نشین که عاقبت مردشوی
از بزرگ بگیر عبرت و از ترک بترس</p> | <p>سرسبز چو سرواز همه فرد شوی
کز شاخ اگر جدا شوی زرد شوی</p> |
|--|--|

<p>گفت شیخی را یکی برنا مرید
دوست آیا چون برادر می شود
در جوابش شیخ گفتا کای فتی
دوست جان است و برادر جای تن
تن به زیر خاک فانی می شود
رشته تن تا به خونت گرمی است
مادر و بابی ببايد کز طلب</p> | <p>دوست بتوان شد برادر ای فرید
در مراتب هم برابر می شود
صد برادر کاش می شد دوستی
جای جان عرش و جای تن کفن
جان بقای جاودانی می شود
تار جان را رشته ی نامرئی است
بر وجود دو برادر از نسب</p> |
|---|--|

لیک دوستان بی اب و امّ و رسن
 نازده سر گل ز کوی خرّقان
 از «لک و لی» و دوئیها فارغند
 مادری دارند محبّت نام وی
 شیر پستان محبّت خورده اند
 دور از آفات صلبند و نسب
 در نسب آنچه به کار آید منی است
 از منی من زاید و از من منی
 بانسب اخوانش از یوسف چه ساخت
 با نسب بوجهل با احمد چه کرد
 با نسب گل شاخ بی خاری ندید
 سگ کجا انسان کجا اندر نسب
 جذب محبوب است طالب را طلب
 حب لیل بود کز فرزانی
 مهر رامین ویس دل ناشاد را
 حبّ عذرا حبّه ی وامق بساخت
 گل گلانه با غل و حب نهان
 عشق معشوق است عاشق را به جان
 دوستان بگذشته اند از مرز صلب
 دوستی عشق است و معشوق است دوست
 ای سر و جانم فدای دوستی
 می کشی ام گر برای دوست کش
 در قفای دوست مجنون کن مرا
 در فراق دوست بیمارم مکن
 جرعه ای بی دوست در جامم مریز

در هم آمیزند بطحا تا قرن
 برده از بسطام بوی گل به جان
 بر یکی تا بی شکیها ملحقند
 بابی را کز مهر آمد جام وی
 سر به صلب باب رحمت برده اند
 فارغ از تشویش و خوش دل در حسب
 در حسب بی از منی ها ایمنی است
 بی منی ایمن ز هر ما و منی
 از حسب جان زلیخا می گداخت
 از حسب سلمان به چرخ افشانند گرد
 از حسب بلبل که صد خواری کشید
 زمره ی اصحاب کهفی ای عجب
 مه شکافد تا حبیب آرد به جیب
 قصد قیس هرگز نبود دیوانگی
 شور شیرین شد شرر فرهاد را
 گوهری از بهر خود لایق بساخت
 بلبلان را پاکشان در گلستان
 ورنه کو این خاک و راه لامکان
 از «یحبّهم» به تخت و تاج حب
 دوستی مغز است باقی جمله پوست
 در پی دوست و برای دوستی
 بر طریقی کان مراد اوست کش
 دوست گویان سربه هامون کن مرا
 کس به غیر دوست غمخوارم مکن
 رحمت بی دوست در بامم مبیز

از دلم مهر عزیزان کم مکن
خانکی را از نعیم دوستی
طاقتی اندر بلای دوستان
دور از ظلمت صفا بینم همه
شکر احسان وفای شان کنم
طاعتم را در رضای شان بدار
در منای دوستی خونم بریز
دوست ای پیرانه سر پیرایه ام
با همه جرم و خطا با حسن ظن
دوست ای شیرین تر از کان عسل
چشم پوشیده ز عیبم از حیا

بی ندیم و محرم و همدم مکن
جایکی ده در حریم دوستی
صبر ده صبر جفای دوستان
چشمی ده ز ایشان وفا بینم همه
ده زبانی تا ثنای شان کنم
حاجتم را از دعای شان بر آر
هر چه جز از دوست بیرونم بریز
دوست ای عمری به کف سرمایه ام
دوست ای ستار عیب و فقر من
دوست ای صافی تراز جان در مثل
دوست ای اندر خفا و در ملا

اشاره به دوستی الله تبارک و تعالی و حکمت حدیث «کنْتَ کَثْرَ حِیْنًا»

دوست ای سبقت گرفته در کرم
دوست ای سر در وفاداری هنوز
دوست ای بی انتها و ابتدا
دوست ای سحر آفرین بوالعجب
دوست ای مصداق زراع الحبوب
دوست ای اسرار نفخ عیسوی
دوست ای کارت برون از عقل وهش
گه دهی نورش ز بوی پیرهن
گه به نان خشک خورش تر کنی
گه کنی مالک به انس و طیر و جان
عنکبوتی را کنی گه پرده دار
گه نهی تاج «لَعْمَرُک» بر سرش

دوست ای بر دوستی ثابت قدم
دوست ای با یاری و یاری هنوز
دوست ای در آستین دست خدا
دوست ای برق براق و نیم شب
دوست ای تابوت تسکین القلوب
دوست ای دست عصای موسوی
دوست ای با ارّه و بی ارّه کش
گاه چشمی را کنی کور از محن
گه به دستش خاک ره را زر کنی
گه کنی مملوک دست دشمنان
گه کنی از دشمنانش در فرار
گه به سوی شعب بگشائی درش

در ره ی دوستی مرا کن سرفراز
دستم از دامان ایشان ای خدا
آنچه کاید بر زبان شان همه
هر گنه را بر دعای شان ببخش
آنچه را پنداردم آنهاست کن
همره دوستان به عشقستان بکش
هم ز دوستان بود نز دست قلم
جغد را چه نسبتی با بوستان
کی طمع بودی سر خود دنبه را
ورنه تا این حد نبود شایان من
هر کجا خورشید تابد روشن است
ظلمت ره را زعیب دید دان
از رسالات رسولان بر خوری
هر خرابی خود گواهی از بناست
می کنم ختمش به یاد دوست هم
مقصد از خلقت برای دوستی است
جنت بی دوست بسمل دوزخ است

ای حکیم دوست سوز دوست ساز
از عزیزانم مکن یارب جدا
صادقم کن بر گمان شان همه
هر خطا را بر عطای شان ببخش
کذب اگر گفتند بر من راست کن
از صف دشمن پی دوستان بکش
آنچه را گفتم اگر چه بیش و کم
من که ام تا دم زخم از دوستان
دیگ سربگشاد ورنه گربه را
جرئتم دادند ایشان در سخن
گر صفت کردم نه ز اوصاف من است
روشنی مه هم از خورشید دان
در افول مهر و مه گر بنگری
بودن شبها دلیل روزهاست
چون سخن از دوست بود اندر رقم
گر چه دوست و دوستی را ختم نیست
دوستی بالاتر از اخت و اخ است

برگ سبز تارخ نظم ۱۳۶۴

بی توانیست هر که این دارد

برگ سبز است تحفه ی درویش

چه به کف داری به هدیه دوست را
در شماری از درشت و ریز نیست
بر سر هر چه گذاری یش سزا است
می کند هر جا که خواهد مصرفم

گفت از یاران کسی کای پر بلا
گفتمش چه چیز و ما را چیز نیست
چه به چیزی خود سر هر چیزهاست
چه چه و کف چه که خود اندر کفم

خواه به ذلت سوزدم اندر جحیم
خواه کند از عدل دودم را بلند
خواه بگیرد در گنه خواه در صواب
من که ام و من چه ام ای دوستان
نیستم چیزی به چیزی چون برم
جانی را هست و نمی شاید نثار
صورتی هست و ندارد سیرتی
قامتی کاو کج تر از چرخ فلک
آهی را بر لب و لیکن بی اثر
دستی اما خالی از هر جودکی
دیده ای کز وی به جای دیدنش
پیکری هم چون هیاکل بی عمل
دامنی صد پاره و نادوخته
دفتری هم چون دل کافر سیاه
هیچم و از هیچ هیچی چون برم
می برم چیزی نه چیزی را بدان
می گذارم پوست را در پیش دوست
زین نبود بهتر من درویش را
نیست درویش آنکه برگی پیش اوست
تحفه ای بهتر ز برگ سبز نیست
زینت باغ جنان است برگ سبز
خضر و خضرائی حیات برگ سبز
برگ سبز آمد سعادت را دلیل
برگ سبز آمد قبای دوستان
رنگ سبز است بر زمرّد آبرو

خواه به عزّت سازدم جا در نعیم
خواه دهد از فضل سودی بی زچند
خواه ببخشد جرم خواه سازد عذاب
تا چه باشم یا کفی اندر میان
شاه را بر در پیشیزی چون برم
نامی را هست و نمی آید به کار
سایه ای کز وی نخیزد راحتی
اشک سرخی بر رخ اما بی نمک
ناله ی شوم و نوای بی ثمر
پائی را هست و نه پیدا سودکی
کندش بهتر ز رنج بردنش
خانه ی زنبور خالی از عسل
خرمنی در پیش کاهی سوخته
نامه ای بی هیچ پر از اشتباه
راستان را تاب و پیچی چون برم
پوستی خالی نه پوستی در میان
زانکه بهتر مغز را کارند پوست
برگ سبزی چون ندیدم خویش را
هست شاه و عالمی درویش اوست
شاد درویشی کزین تحفه غنی است
عزّت هفت آسمان است برگ سبز
خط جاویدی صفات برگ سبز
برگ سبز آمد سیادت را جمیل
بر قد سرو صفای بوستان
ایمنی چشم زخم هر عدو

پوشش عورات آدم برگ سبز
مصطفی را زان به پیروزی نوید
«هل اتی» ساقی ز شاخ برگ سبز
ید و بیضا را به کف آیاتها
کی بزادی سنگ جنگ و ناقه ای
کی بماندی یونس اندر بطن حوت
کی شدی جایش جنان بی ز مرگ
کی شدی فرمانبرش دیو عنود
کی شدی تسکین طالوت و ظفر
کی شدی آهَن به دستش موم سان
زان خط و خال مسیحائی کشید
برگ سبزی نصرت و اعجازشان
در خزان خزی بی برگی نمرد
مرگ آن کس راست کاورا برگ نیست
با کفی از برگ پر مرگی بده
خوار و پژمرده به چشم این و آن
تازه سازی لاله ی دل داغ را
غنچه را از ساق و برگ از شاخسار
فصلها در چرخه احسان توست
خالق باغ و رز و بستان توئی

رویش آیات عالم برگ سبز
برگ سبز اوراق قرآن مجید
لوح محفوظ است کاخ برگ سبز
برگ سبز اوراقی از توراتها
گر نبودی صالح را زان ساقه ای
گر نبودی برگی و در برگ لوت
گر نبودی بر کف ادریس برگ
گر سلیمان را به کف برگی نبود
گر نبودی برگی در تابوت سر
گر نبودی بر کف داوود از آن
برگ سبزی بر کف عیسی دمید
انبیا درویش و بر کف رازشان
ای خوش آن درویش کاوزین برگ برد
هر که دارد برگی بروی مرگ نیست
ای خدا بی برگم و برگی بده
خشک مگذارم چنین اندر جهان
سبز کن زان سان که سرو باغ را
سبز کن زان سان که سازی هر بهار
خشک و تر در قبضه فرمان توست
باغبان جنت و رضوان توئی

منا و صفت الله تعالی سَنَد تاریخ نظم ۱۳۶۳

وحده لا شریک الا الله
ریزه خواران خیل بسم الله
ای بصیر الامور و الامکان

اول هر کلام بسم الله
ای دو عالم طفیل بسم الله
ای قدیم الغفور والاحسان

ای حکیمی که حکم تو نافذ
 ای ز جودت وجودها موجود
 بی ازل بلکه خود ازل سازی
 کبریائی تو را برازنده
 پیش از حمد حامدان محمود
 بی زمان و مکان سزاواری
 آنچه در هفت زمین و هفت سماست
 هر چه موجود آفریده ی توس
 بی جحیم و جنان جزا دادی
 نه چنانی که از تو بتوان گفت
 وصف تو از صفاتها بیرون
 جز که از «لَا یُعَدُّ وَلَا یُحْصَى»
 بهتر از آنچه را به فرقانت
 گر طبق بر طبق همه اطباق
 بحر ها خامه و رقم گردد
 هر چه مخلوقی هست بنویسند
 همه گردد تمام و واماند
 لیک تو خالق و ما بنده
 گر شود صد زبان به هر موئی
 شکر یک نعمت تو نتوانند
 افضلین نعمت تو بر انسان
 الخصوصاً محمداً صلعم
 حبه لب لبو لولاک
 پیش از آن تا به حضرت آدم
 هر یکی نجم اوج ناسوتی

عقل از درک ذات تو عاجز
 بوده ای بی همه و خواهی بود
 بی ابد کرده ای ابد بازی
 به شهادت شهان تو را بنده
 بی عباد و عبادتی معبود
 بی ز جسم و جهان جهانداری
 احسن الخالقین تو را گویاست
 آنچه نبود قلم کشیده ی توس
 هر که را در خور سزا دادی
 نه بدان مانی کز تو بتوان سفت
 فکرها گنگ و عاقلان مجنون
 می نشاید ثنا و حمد تو را
 نتوان گفت در خور شانت
 آسمان و زمین شود اوراق
 همه اشجارها قلم گردد
 از کمال صفات تو هر چند
 وصف تو هم چنان به جا ماند
 از تو بییم گر چه خوب و یا گنده
 همه باشند در ثنا گوئی
 جز به عجز و قصور درمانند
 انبیا اند علیهم الرضوان
 فخر کونین و خواجه ی عالم
 مقصد ما خلقت والافلاک
 یک به یک تا به عیسی مریم
 رجم شیطان ز جو لاهوتی

صلوات و درود بر ایشان
 بعد حمد خدا و نعت رسول
 رحمت حق به آل و اصحابش
 چون ابابکر و عمر و عثمان
 حارسان شریعت نبوی
 هر یکی رهنمای اهل محن
 ای که در خیر خلقت آگاهی
 آفریدی بنفشه و گل را
 ناله بر بلبل حزین دادی
 فتنه ی عشق بر ملا کردی
 ابروان را کمان و زه بستی
 گیسوان را کمند عشاقان
 خال مشکین و چشم جادو را
 چمن و سبزه باغ و بستان را
 سوسن و لاله و گل و سنبل
 آفریدی بهشت و دوزخ را
 تا بسوزی گناهکاران را
 آن یکی را به جرم پنهانی
 آن یکی را به آتش هجران
 من ز خود آتش درون دارم
 سالها در فراق سر بردم
 رفت عمری هنوز می سوزم
 جای ساختن گداختم سوختم
 نکشیدم به کام دل جامی
 نچشیدم طعام شادی را

رحمت تو فرود بر ایشان
 به امیدی که حق کند مقبول
 پیروان طریق و آدابش
 مرتضی دان علیهم الرضوان
 وارثان ولایت علوی
 ناخدایان کشتی ایمن
 حکمت است آنچه را اگر خواهی
 نرگس و نسترن و سنبل را
 تن زار و دل غمین دادی
 حلقه ی زلف را بلا کردی
 دل و دین را بر آن گره بستی
 بستی بر تار جان مشتاقان
 تیر مژگان و قد دلجو را
 ترک تازی برگ ریزان را
 سرو شمشاد قمری و بلبل
 آسمان و زمین و برزخ را
 بنوازی تو بی قراران را
 وان دگر را به نار نادانی
 وان دگر را به حسرت و حرمان
 دامنی پر ز اشک و خون دارم
 زخمها بر دل و جگر خوردم
 روزم از شب بتر ز شب روزم
 تن به شمع امید افروختم
 نشنیدم ز وصل جز نامی
 جز به لب زهر نامرادی را

مرده ای را عسس نبندد کد
آتشی در دلم بر افروزی
گردنم را به طره ی مو بند
ابروان را کمان و مژگان تیر
وانگه جان دادنم تماشا کن
سوی بازار دار و گیر آور
جان و تن را به آتش عشقم
شعله ای از نگاه پنهانم
گوی این است سزای عاشق را
مخطی مهر و مجرم شفق است
هر که چون او به حبسروکار است
گرم گردان به نار سرکش عشق
این چنینم به اصل واصل ساز
عمری در سوختن شده کارم

سوخته ای را کسی نمی سوزد
گر همی خواهی باز هم سوزی
دست و پایم به تار گیسو بند
حلقه ی زلف را بکن زنجیر
داری از قد سرو بر پا کن
تن زارم ز دار زیور آور
سوز بر نار سرکش عشقم
برقی از آتش دو چشمانم
جار زن جمله ی خلیق را
کافراست این و کافر عشق است
زین گنه سوختن سزاوار است
دوزخ عشق را به آتش عشق
دست من گیر و اندران انداز
گر نسوختم بسوز صد بارم

ایضاً حمد و ثنای خداوند تعالی جل شانه در رمضان المبارک ۱۳۷۰

معیار طلیعه ی سعادت
خطی است به جانب هلاکت
لایق به مدیحه و ثنانه
زنجیر گشای گنج نایاب
نعت تو جلاده فلق ها
کفر تو به کفاری کفایت
مهر تو مزید دولت عشق
روشنگر راه راه پویان
ورد تو شفای هر چه رنجور

ای نام تو صیغه ی کتابت
هر نامه که نیست نام پاکت
بی نام تو نامه را بقانه
حمد تو کلید فتح هر باب
وصف تو صفا ده ورق ها
شکر تو شکوفه ی سعادت
حبّ تو حریم حرمت عشق
فکر تو رفیق بی نوایان
درد تو دوی زخم ناسور

ذکر تو ظهور روشنائی
 یاد تو حیات جاودانی
 عقل از صفت تو بر کناره
 در ظل جمال تو جهانی
 سر خوش ز عدم علم کشیدی
 هرگز نشدی از آفریدن
 ای آنکه خدائی و خداوار
 ای گشته ز «گنت گنز» بیرون
 ای صاحب تاج و تخت هستی
 ای داروی درد دردمندان
 ای دایره دار دور گردون
 ای جلوه ی مطلع بدایت
 خوش باش که خود همه ثنائی
 خوش باش که حق و به حق حق
 قایم به قیام خویش خوش باش
 خوش باش که بی مثال داری
 خوش باش که بی شک و شریکی
 خوش باش که بی کم و فزونی
 خوش باش که بی شکست داری
 خوش باش که خوش دلی جز این نیست
 خوش باش و به یک نگاه خوش کن
 خوش باش و به ناخوشی مکش کار
 بسمل که یکی ز ناخوشان است
 سر بر در این سرای دارد
 او را به جمال خویش خوش کن

بنیان کن ظلمت سیاهی
 سرمایه ی زاد دو جهانی
 وصف تو نه در حد شماره
 افراشته قد به زندگانی
 صدها علم از عدم کشیدی
 دل خسته از این نظام چیدن
 جز تو نبود کسی سزاوار
 گه لیلی خویش و گاهی مجنون
 ای مالک هر بلند و پستی
 ای عقده گشای مستمندان
 از دایره ی عقول بیرون
 ای حلقه ی مرکز نهایت
 شکرانه ی آنکه خود خدائی
 خلاق دو کون قدیر مطلق
 دایم به دوام خویش خوش باش
 سلطانی بی زوال داری
 ارباب حیات برگ و ریگی
 بیرون ز قیاس و چند و چونی
 سلطانی به نیست و هست داری
 هرگز به تو ناخوشی قرین نیست
 صدها دل بی پناه خوش کن
 کز خوش نسزد به ناخوش آزار
 ناخوش مکنش که سوخته جان است
 امید عفو از قفای دارد
 از فضل و کمال خویش خوش کن

خفت زده و نیازمند است
 مپسند چنین حقیر و خوارش
 کز ره به جدا فتاده عمری
 بگرفته ز جهل دست دشمن
 گم کرده رهم به راهم آور
 برهان ز بلای دست خویشم
 هر چند که روی حاجتم نیست
 لیکن چه کنم که غیر از این در
 چون ماه مبارک است و خوان ها
 بر خط خطا قلم کشیدی
 محروم نکردی از گناهی
 دادی همه را ز لطف یکسان
 من هم یکی زان همه ذلیم
 دُردم به صفا بدل کن امشب
 نومید مکن نواله ای ده
 این ماه به ما سعید گردان
 از جیب کرم بده نویدی
 آخر نه مگر خود آفریدی
 دیدی همه خود تو پیش عیبم
 جز عیب ز آب و گل چه خیزد
 زین آتش و باد و آب و خاکم
 اینم من و جز همین ندارم
 خواستم عملی کنم به لایق
 افسوس و هزار بار افسوس
 دل همهرهی ام نکرد روزی

در گنده نفس خویش بند است
 در بند بلا در انتظارش
 در کام هوا فتاده عمری
 از ظلم به باد داده خرمن
 رحمی به رخ سیاهم آور
 کز دست جفای خویش ریشم
 تاب طلب شفاعتم نیست
 امیدی نمانده جای دیگر
 بگشاده برای میهمان ها
 دست از بغل کرم کشیدی
 نگرفته ز هیچ کس پناهی
 سر خط نجاتی را ز نیران
 وامانده ز راه و سر به و یلم
 شادم به خط ازل کن امشب
 مقبول کن و قباله ای ده
 روی سیه ام سفید گردان
 هم شأن عطای خویش عیدی
 دانسته و دیده خود خریدی
 کفران و فساد و جهل ریسم
 بر آتش و باد چون ستیزد
 جز تو که توان کنند پاکم
 از خود بتری یقین ندارم
 اما چه کنم نشد موافق
 رفت عمر و ز سر نرفت کابوس
 آهم ننشست به پای سوزی

دستم نکشید از گنه دست
چشمم نفشانده از ندامت
هر چند خطا که بود کردم
آخر چه کنم که نفس سرکش
چندان بدمید در ترابم
اکنون که شب است و نوزده ی ماه
مولائی که من و را غلامم
یعنی که علی ولی والا
ابن عم مصطفی مکنون
در همچو شبی سپیده صبح
در وقت نماز با طهارت
از دست پلید ابن ملجم
آن زاده ی آشیانه حق
محراب سجود پر زخون کرد
بگسست ز قید بوترابی
از حرمت خون پاک حیدر
یارب تو بگیر که رفتم از دست
ماه رمضان به این هم سود
یارب تو برس به دادم امشب
آخر چه کنم چرا چنینم؟
هر چند ز کرده شرمسارم
تیرم به هدف نمی کند کار
خودتیشه به دست خویش هر دم
یا تیشه بگیر و پیشه ای ده
یک باره روانه ی عدم کن

پایم نشد از خطا دمی پست
اشکی به سراچه ی قیامت
دانسته و دیده تود کردم
شد هم نفسم چو زر در آتش
کز دود نماید به چهره آبم
بی دانه به پیش خرمنی گاه
چارم خلف و اول امامم
ساقی جنان و زوج زهرا
مصدق حدیث «مَنی هارون»
دید آنچه ندید دیده ی صبح
با صوم و صلوات در عبادت
منحوس زمان و ننگ آدم
از تیغ جفا به خانه ی حق
شد وصل و ز اصل سر برون کرد
پیوست به حق ز حق مآبی
محروم مکن مرا ازین در
زین چاهی که پیش روی من هست
من مانده کف تهی ز مقصود
جز تو که بود به یادم امشب
رو با که کنم که را گزینم؟
لیکن دری جز درت ندارم
خلق از من و من ز خلق بیزار
از ریشه ی خویش می کنم کم
یا ریشه بکن ز شر من جه
شرم ز سر دو گیتی کم کن

<p>کز شومی شر من رهد ده
باب کرم ت به روی این جیش
جرمی که فقط منش سزایم
یا نطفه ام از رحم فتادی
حلقم ببریدی جای نافم
بسپار به دست حق قضاوت
خواه بخشد و خواه به ذل کند پست
دفتر بدران و نوحه کم چین
از خلقت خویش کی کشد دست
بر هر چه رضا خدای را باش
بسپار عنان به قادر حی
در سایه ی او تو بی نشان شو
انگار چو شهد و تلخ میسند
بسمل شدن افتخار باشد
هم ختم کنم به لطف عامش
از ما به رسول و آل امجد</p> | <p>کز بودن من نبودنم به
بسته نشود دگر ازین بیش
مخلوق چرا کشد برایم
ای کاش که مادرم نزادی
یا دایه به تیغ تون و باقم
بسمل چه کنی ز خود شکایت
او حاکم و صاحب اختیار است
خاموش نشین و صبر بگزین
آن کس که تو را بیافریدست
تن ده به قدر قضای را باش
چند روزی که هست عمر در پی
بر هر طرفی کشد روان شو
گر زهر دهد بنوش چون قند
کشتن که به دست یار باشد
چون اول نامه بود نامش
با حمد خدا درود بی حد</p> |
|--|--|

مناجات به جناب قاضی الحاجات رمضان ۱۳۷۸

<p>به دادم برس تا نگشتم هلاک
به دنیا و عقبای پناه همه
به پیش تو ای کردگار رفیع
ببخشی خطا و پیوشی خموش
به اوصاف بی مثل و مانندیت
به سلطانی بی زوال قسم
غم دو جهان را به درمان ازوست</p> | <p>به نام تو سر سازم ای حی پاک
الهی توئی پادشاه همه
الهی که را و چه آریم شفیع؟
که از حرمتش رحمت آید به جوش
«خدایا به حق خداوندیت
به جاه و جلال و جمالت قسم
به ذاتی که هر ذره را جان ازوست</p> |
|--|---|

به روحی که از خود میدی به خاک
 به اسماء اعظم که عیسی ز وی
 به نامی که خواند آصف بر خیا
 به عرش و به کرسی به لوح و قلم
 به حق وصال و به حق لقّا
 به آب و به خاک و به باد و به نار
 به هر ذره ای از ازل تا ابد
 به حق هر آنچه که از هر نگه
 به تورات و انجیل و فرقان زبور
 به هر آیتی را که از آسمان
 به هر چه نبی و به هر چه رسول
 به آدم به شیث و به ادریس و نوح
 به مردان میدان فتح و فلاح
 به بیت و حطیم و به سنگ سیاه
 به فخر البشر سید المرسلین
 به صدیق و فاروق و عثمان علی
 به زهرای مرضیه یعنی بتول
 به حق حسن و حسین شهید
 به باقر به جعفر به موسی قسم
 به حق تقی و به حق نقی
 به مهدی امام امین و امان
 به پیر و مریدان اهل طریق
 به قرب قدمهای در کوی عشق
 به مستان مست از می معرفت
 به دانشورانی که بسته کمر

به خاکی که از روح شد جسم پاک
 همی خواند بر مرده می گشت حی
 کشید تخت بلقیس را زان و را
 به کاف و به نون قدیرت قسم
 به حق فنا و به حق بقا
 به ماه و به سال و به لیل و نهار
 که اندر وجود آمد از نیک و بد
 ز جودت وجودش هویدا شده
 به هر معجزی شد کز ایشان ظهور
 فرستادی از لطف بر انس و جان
 که بر درگهت یافت قرب قبول
 به کشتی نشینان کشف فتوح
 به مرغان فیل افکن بی سلاح
 به حجاج نادم شده از گناه
 حبیب خدا شافع یوم دین
 به ارواح ازواج پاک نبی
 که زوج علی بود و دخت رسول
 به زین العباد سعادت سعید
 به شاه خراسان کلید کرم
 به حق حسن آن شه متقی
 نوید زمین و امید زمان
 زهرکیش و هر مسلک و هر فریق
 به سرگشتگان تکاپوی عشق
 به صوفی صفاتان صافی صفت
 پی درس شاگرد نه از بهر زر

به آن دکترانی که دست مریض
 به بیمارهایی که ازدرد زار
 به مسندنشینان انصاف ده
 به مسئولهای وظیفه شناس
 به آن کاسب عادل رحم کیش
 به ریش جوانان پرهیزگار
 به دستی که هرگز نکرده دراز
 به کاریگران سر هر گذر
 به درماندگانی به خرج عیال
 به هر چه نهان و به هر چه ملا
 فَأَنْزِلْ عَلَيْنَا فَيُوضَاتِهِمْ
 نَفْعَنَا عُلُومَ وَأَسْرَارِهِمْ
 الهی توانا و دانا توئی
 همه کار تو هست حکمت گری
 مرا نیز زخم گران بر دل است
 همه تار و پودم ز هم ریخته
 مکن پاره این نخ که نخ شدم
 بکش خود نخم را و از نو بدوز
 به دست خودت سر به سوزن بکش
 مرا پینه ی پای عشاق کن
 به تنگ آورم لشکر خار را
 که نه د رغم تن برایم نه جان
 پی آب و نان آبرویم مریز
 ز گنج قناعت غنی کن دلم
 سروریش ومویم همه شد سپید

گرفتند بی اسکناس عریض
 شفای تو را می کشند انتظار
 که بگشاده از کار مردم گره
 که خلق خدا را ندادند پاس
 که قانع به کم گشت از کسب خویش
 به گیسوی زنهای شوهر شعار
 به جز از درت بر دری از نیاز
 که وامانده در پای یوم البتر
 نه در خانه چیزی نه روی سؤال
 به قرب و به قدر همه ای خدا
 وَبَلِّغْ عَلَيْنَا زَبْرَكَاتِهِمْ
 رَزَقْنَا بِأَثْمَارِ آثَارِهِمْ
 خطا بخش دنیا و عقبا توئی
 چه زخمی بدوزی چه فرقی دری
 که بی عشق دوختن به نخ مشکل است
 به تار نخ عشقت آویخته
 نخ پای هر دام مسلخ شدم
 چنانی که شب پینه کردی به روز
 ازین تنگنایم برون تن بکش
 که پایش سپر باشم از خار بن
 کنم حفظ از خار گلزار را
 نه از بهر جاه و نه از بهر نان
 ز مویه به پای عدویم مبیز
 به کنج توکل بده منزلم
 به موی سپیدم مکن ناامید

دگر بیش ازینم سیاهی بس است
 به شومی شرّ من ای مستعان
 به توفیق توبه دلم شاد کن
 در رحمتت را مبند بر رخم
 عنانم بگیر و به دستم مده
 در شوقی را بر دلم باز کن
 منور کن از نور عرفان دلم
 به عشقم فزا آب و نانم بگیر
 دلم ز آب و نان جهان سیر شد
 بریز آتش عشق اندر سرم
 به عشقم بسوز و به عشقم گداز
 چنانم بسوزان به عشق اندرون
 به جای زرم زیور عشق ده
 بزن بر سرم سنگ و خونم بریز
 سری راکه از عشق باید شکست
 که از دست این کله و این کلاه
 بده خلق را هر چه خواهند مال
 به هر بنده ای هر چه خواهد بده
 به هر کس هر آنچه که لایق بده
 به عشقم علامت ملامت بس است
 جز این آرزو نیست اندر دلم

من پیر را پر گناهی بس است
 مبند باب رحمت بر اهل جهان
 ازین دام شهواتم آزاد کن
 ز شرّ گناهان نا فرخم
 به پای هوسها شکستم مده
 به ذوق عبادت سر افراز کن
 که از هر چه جز غیر تو بگسلم
 جنونی بدهدو جهانم بگیر
 برفت عمری و عشق تأخیر شد
 که گردی نماند ز خاکسترم
 گهی شمعم و گاهی پروانه ساز
 که دود از دهانم بر آید برون
 تنی و دلی خوگر عشق ده
 که عشاق را سر نباشد عزیز
 کلاهی مده بشکن آسان تر است
 به جان آدمم ای جهان را پناه
 مرا عشق ده بی همه قیل و قال
 مرا عشقی تا جان بکاهد بده
 مرا عشق و زر بر خلایق بده
 سرعشق باشد سلامت بس است
 که در پای عشقت کنی بسملم

به تاریخ اردیبهشت ۱۳۶۶ جواب نامه ی دوست ادیب و فاضلم آقای قومان گل احمد خان شیدا مهاجر افغانی که در مین
 راه کنار چشمه میان گل و سبزه به سر نوشته بودند که مدبار از نظم بهتر بود؛ یادش بخیر

ببر ای باد از پوستی به مغزی سلامی از لب زشتی به نغزی

سلامی نه زبانی بلکه از دل
سلامی از وفا با باوفائی
سلام ای عاشق آشفته شیدا
سلام ای واله و مجنون بی دل
سلام ای هجرت و هجران کشیده
سلام ای تن به چاه و دل به کنعان
سلام ای شهد شیرین شور فرهاد
سلام ای هم زبان از هم زبان دور
سلام ای نور دیده یار مشفق
به نثر اما بسی از نظم بهتر
خطی بس دل پسندو صادقانه
نه خطی بلکه مشکی سر به نافه
رسید چون نامه مهرت به دستم
بخواندم و به یاران هدیه کردم
بنازم خط و خطاط و رقم را
نیاید از قلم این کار دل بود
به هر نکته هزاران راز پنهان
چه خوش بستی ز شب‌نم گل به زیور
چه بلبل وار از گل یاد کردی
به یاد آورده ای کبک دری را
گل زیبای را زیبا نوشتی
به نرگس فتنه و غوغا کشیدی
به شاخ سرو دلها بسته کردی
گل هفت رنگ را صد رنگ دادی
چو سوسن صد زبان گشتی به سوسن

بگو اما مگو از نام بسمل
بگو از آشنا با آشنائی
سلام ای وامق گم کرده عذرا
سلام ای دل به دریا تن به ساحل
سلام ای تلخی فرقت چشیده
سلام ای بلبل دور از گلستان
سلام ای همچو من در دست بیداد
سلام ای هم نفس با نیش زنبور
به مکتوبی مرا دانستی لایق
گلستانی درون نامه اندر
به الفاظ رشید عاشقانه
به اوراقی رقم چشم ظرافه
به اشک دیده اش پیرایه بستم
نثارش اشک خونین فدیہ کردم
که از وی رشک می آمد قلم را
به جای نکته بر جان متصل بود
سر هر نکته بر تار دل و جان
بنفشه را ز خجالت سر به چادر
مرا بلبل صفت دلشاد کردی
به خاطر بار دیگر تیموری را
به طاق عزّتش رعنا سرشتی
به سبزه فرشی از دیبا کشیدی
صف شمشاد را شایسته کردی
به هر رنگی دوصد فرهنگ دادی
کشیدی عندلیبان را به گلشن

چه خوش سفتی دُر رمز حقایق
 فرو نگذاشتی هیچ آشیانی
 ولی افسوس ای شیدای شیدا
 چه می پرسی ز احوال من زار
 میان خلق با دلقی دریده
 همی شویم غبار از چهره خویش
 گهی باخویش و گه از خویش بیرون
 ز همسایه همی پوشم غم خویش
 به دور از دوستان و بوستانها
 بهاری رفت نشد از گل دلم سیر
 نه از باغی اثر نه از چراغی
 نه از صبحی خبر نه از نسیمی
 نه شمعی در شرر تا پر بسوزم
 نه تیغی تا بیندازم سر خویش
 نه جلادی که جانم را ستاند
 نه هم کیشی که بامن خویش گردد
 نه هم دردی که از دردم بداند
 نه باری کز سر شاخم بخیزد
 می رس از من که با رنج و تعبها
 تک و تنها به کنج نصرت آباد
 به دور از یار و از یاران دلسوز
 چومرغی در قفس دل تنگ از ننگ
 به امیددی که حق از لطف و احسان

سمین و سنبل و یاس و شقایق
 که از بلبل نباشد داستانی
 به جای گل بماندم خوار تنها
 مباداکس چومن اندر وطن خوار
 به جای آبرو با آب دیده
 ز چشم خلق پنهان با دل ریش
 گهی عاقل گهی رسوا و مجنون
 از آن ترسم ز پوشیدن شود بیش
 چو برگ زرد خشکیده خزانها
 نشستم بلکه آید در مه تیر
 نه از سرو و نه از سوسن سراغی
 نه همراهی به بر نه هم ندیمی
 نه جمعی تا به ایشان چشم دوزم
 نه کاردی تا ببرم حنجر خویش
 نه صیادی که نعشم را کشاند
 نمک پاشم به زخم ریش گردد
 نه غمخواری که غم از دل براند
 نه برگی کز پس مرگم بریزد
 چگونه می برم روزی به شبها
 همه شاد و من بیچاره ناشاد
 به جان کندن شبی را می کنم روز
 به خون دیده چهره می کنم رنگ
 کند شادم دم آخر به ایمان

مخفی نماند پیش از این که این کلیات را به دست خط بنویسم، چهار مرتبه دیگر هم به چندین سال پیش به مرور زمان نوشتم و از هر کدام چندین نسخه فتوکپی شده باشد و شاید به جاهای دور یا نزدیک پخش شده باشد ولی هیچ کدام کامل و قابلیت چاپ را ندارد. چون به مرور زمان اشعار بسیاری به این چندین وقت از حقیر سروده شده که در آن ها نیست. حتی کلیاتی که به کتابخانه احمد جام است ناصحیح و ناکامل است. مجبور شدم که همین سال ۱۳۹۵ اقدام کردم که به دست خط کلیاتی کامل و تصحیح بجا بماند. در هر جا نسخه دست نویس اگر پیدا شد کمبود و ناصحیح است. فقط این دست خط قابل چاپ است و از نسخه قبلی مدرک قرار نگیرد. آخرین دست نویس و مدرک همین کتاب است. حقیر غلامعلی تیموری.

وصیتی به دوستان به نام سگوه ای از نامرادی
تاریخ نظم ۱۳۶۷

ای وفاداران خدا را دوستان	گر گذار تان شد اندر بوستان
بزمی و نظمی و جمعی هم نشین	با دل شاد و گشادی شد قرین
خنده ای و چهچه ای و نغمه ای	سایه سار ساحت بی سقمه ای
محفل و تار و دف و شمعی به پا	پرپر پروانه ها بر شعله ها
از من آشفته دل یاد آورید	یادی از این زار ناشاد آورید
پیش گلبن یادی از بلبل کنید	عرض ناشادی به شاخ گل کنید
پیش غنچه از لب گریان من	بر لب لاله دل بریان من
پیش نرگس از سرشکم دامنی	از زبانم ناله ای بر سوسنی
پای برگ از برگ بی از برگیم	پای شاخ سبز سرو از خشکیم
رنگ زردم را به تاراج خزان	خاک و گردم را به یغمای رزان
پای جو از آبروی رفته ام	پای تختی یاد بخت خفته ام
آه سردم را سر بال صبا	خون گرمم را به دامن فنا

گر نظر تان جانب شمشاد رفت
هر دو چشمش از رمد بی نور شد
بخت بد را ره چو شبنم سهو شد
بسکه رنج و درد بی درمان کشید
همچو تیری نارسیده بر هدف
از ستمها و جفاها پیر شد
کام نادیده دل ناکام ماند
عشق ویران کرد خان و مان او
در میان دوست و دشمن خوار شد
جان به لب دید و لب جانان ندید
عاقبت چون شمع جان در سینه سوخت
از چمن آخر گل ناچیده رفت
شهد ناخورده سر بشکسته برد
لیلی لیلی گفت و لیلایی ندید
طشت بد نامیش از بام اوفتاد
کارش از درمان و از دارو گذشت
رفته از دستش عنان اختیار
خورده از بس غم به عالم غم ازو
روزش از شام سیه تاریک تر
دیگر امیدش بدل گشته به یأس
شمع سان سر در گریبان تا سحر
می گریزد خیر و شر از سایه اش
دوستان عذرش ز پیری خوانده اند
داغ عشق و عیب پیری طعن فقر
جز خدایش نیست کس فریادرس

گوئید آن قمری صفت بر باد رفت
ناتوان و خسته و رنجور شد
در گلستان نارسیده محو شد
چون کمان در زیر بار غم خمید
در کویر عشق باطل شد تلف
بر سر کوی بلا زنجیر شد
دانه ای ناچیده سر بر دام ماند
سوخت از حسرت دل و دامان او
جغد آسا رانده از دیوار شد
خون دل خورد و رخ خوبان ندید
گشت خاموش و به دامان دیده دوخت
دامن پر خون به اشک دیده رفت
تلخ کام از خون لب آغشته برد
همچو مجنون سر به واویلا کشید
کوس رسوائیش در عام اوفتاد
دردش از افسانه و جادو گذشت
نه به روز آرام و نه شب را قرار
می گریزد غم به عالم هم ازو
هر دمی با صد بلا نزدیک تر
می گدازد همچو یخ از بخت نحس
جان همی سوزد به جای بال و پر
تا چه باشد بعد ازین سرمایه اش
از سر بامش چو کرکس رانده اند
خم شده پشتش به زیر بار جبر
در دو عالم بی کسان را یار بس

به تاریخ ۲۲ شهریور ۱۳۷۳ یکی از دوستان هم در بدنه نام آقای احمد طلافی به غم فرار از غم به غمخیزی حتمی آید و حتمی را نمی
 میندابدل نگین تر به عکده ی خویش بر می کرد و چون که حتمی هم از غم به جان آمده بودم از غمخیزی خویش به غم زارهای دیگر
 پناه برده بودم.

با دل سوخته تر سینه پر آتش رفتی
 غافل از آنکه دل ریش تر از پیش بری
 تو که خود نابغه ی پیچ و خم این راهی
 از چه پرسى تو که دیدی دگر از سوختن من
 زین غم و غمکده رو جانب غمها رفتم
 زین همه در بدری چاره ای بنیاد کنی
 مشّت خاکستری یک عمر به جای سودم
 سقف آلوده به خون جگر از غمهایم
 کم کنم از غم خود دامن این روستا را
 نفدت سایه ی غم بر سر همسایه ی من
 چند روزی مگر از خویش فراموش کنم
 دور ازین غمکده و دیده ی مردم گردم
 تن بی دل شده در چاهی نگون اندازم
 چون تو در گوشه ی غمزار حزینی بینم
 ما دو ناکام جدا از صف دلشادانیم
 ما دو تا وامق نالایق بی عذراییم
 مادو گردن زده ی دشنه ی یک جلا دیم
 مادو عاشق و ش محنت کش زخم ستمیم
 ما دو سرمایه ز کف داده ی بی سامانیم
 پای بزم دگران با سر و جان ز آتش دل
 خوش به میل دگران رقص ادا باید کرد
 سودما زاری ما آه و فغان مایه ی ماست
 پیش چشم همه هر جا بنشینیم خواریم
 مادو نامیم که به یک نام سر و کار شدیم
 طالب طا شده و کشته ی میمیم هر دو
 بر غم و غم زده ای چون من و تو یار شود

ای که خوش آمده بودی و به ناخوش رفتی
 به امیدی که بیائی دل بی ریش بری
 تو که از سابقه ی درد دلم آگاهی
 تو که خود واقفی از ماندن و از رفتن من
 گر بگویم ز چه رفتم به کجا ها رفتم
 رفته بودم که بیائی و مرا یاد کنی
 رفته بودم که بیائی و ببینی دودم
 رفته بودم که بیائی و ببینی جایم
 رفته بودم که برم جای دگر غمها را
 رفته بودم که دگر بیش ازین سایه ی من
 رفته بودم که ز دل آتشی خاموش کنم
 رفته بودم که به صحرای بلا گم گردم
 رفته بودم که دل از سینه برون اندازم
 رفته بودم به غمستان که غمینی بینم
 مادو فرهاد شکست خورده ی بیدادانیم
 ما دو دیوانه ی سرگشته ی بی لیلایم
 مادوتا شیر شکست خورده یک صیادیم
 ما دو ماتم زده ی گوشه ی دیوار غمیم
 ما دو بیچاره ی آواره ی سرگردانیم
 ما دو شمعی که بایست بسوزیم باطل
 مادو طلبیم که بی شکوه صدا باید کرد
 مادو نائیم که سرمایه ی ما ناله ی ماست
 مادو مجنون و ش دل خسته بی مقداریم
 مادو مرغیم که به یک دام گرفتار شدیم
 بر سر فا و الف دل به دو نیمیم هر دو
 غیر غم کیست که بر ما و تو غمخوار شود

هم ندیم سفر و محرم منزل گردد
 که به یک عمر هنوز از من و تو ترک نکرد
 که نخواندی به جز از ما به سرایت ای غم
 جای تو بر دل ما پای تو بر دیده ی ما
 از همه عیش جهان با تو قناعت کردیم

جز بلا کیست که بر ما و تو همدل گردد
 آفرین برستم و رحمت حق بر غم و درد
 بارک الله به این مهر و وفایت ای غم
 مروچند روز دگر زین دل رنجیده ی ما
 زانکه از هر چه بریدیم به تو عادت کردیم

لهزی خار پشته سنگ پشته تاریخ نظم ۱۳۶۴

گفت ای خو کرده با رنج و محن
 تا به کی باید کشی بار گران
 نه به خود با دیگری نبود روا
 آنچه را تو می کنی بر خویش فرد
 خار تو در زیر این بارم بکشت
 می کشم بار گران از کار تو
 به که زخم خار تو بر تن کشم
 بر سر هر خار جانی خسته ای
 جان ما ایمن کجا ای دزد کار
 در غم مردن به از غم خوردنت
 جان خود خستم نه دامان کسی
 تا به چشم خویش بینی جمله یار
 مرهم زخم دل هر ریش باش
 رو دل ویرانه ای معمور کن
 رو بجو حق از دل بشکسته ای
 بار نیکی هر چه هم سنگین مهل
 بگذر از آرایش و خود خواستی
 در قطار آید مهار خود کشد
 چون مگس دایم سوار دیگران

خار پشته سنگ پشته را به طعن
 تا به کی خم وار باشی چون کمان
 خود به دست خویشتن بر خود جفا
 هیچ حمالی چنین ظلمی نکرد
 در جوابش گفت مسکین سنگ پشته
 تا توئی و دامن پر خار تو
 تا تو را خار است من آهن کشم
 بر سر هر موی خاری بسته ای
 نیست از زخم تو ایمن جان مار
 خواری بارم به از خار تنت
 بار خود هستم نه بر جان کسی
 خار بن برکن به جایش گل بکار
 بگذر از خار و تهی از نیش باش
 خار کبر و عجب از تن دور کن
 بار غم بردار از هر خسته ای
 بار کن مهر و محبت را به دل
 خوی کن بر بار صدق و راستی
 ای خنک جانی که بار خود کشد
 بار خود باشد نه بار این و آن

از جبین ریزد عرق نه آبرو در پی طعمه چوسگ هر کو به کو
ای بسا زین خارپشتان در جهان صورت آدم در سیر خارش نهان

ساقی نامه تاریخ نظم ۱۳۶۶

خدا را بیا ساقیا می بده	به آهنگ زار دل نی بده
خدا را بیا ساقیا از کرم	که سنگ از خماری به سر می خورم
بده ساقیا می به آهنگ چنگ	که با مرگ دارم سر عزم جنگ
بده ساقیا می به پیش از اجل	که جان را سپارم به جانانه سهل
بده ساقیا می به آهنگ ساز	به تار و دف و رقص و ناز و نیاز
بده ساقیا زان می ارغوان	دود در رگ و پی چو خون جوان
بده می کزین پیر دیو سپید	دهندم چورستم ز هفت خوان نوید
بیاور سبو تا به سیری زخم	ته باده بر دیو پیری زخم
بده ساقیا زان می لعل فام	که فاتح تر آیم به اسرار جام
ازان می که بر سر سرور آورد	ظهورم زداید حضور آورد
بده می که از خود پرستی رهم	ز پستی برایم به هستی جهم
بده می که تنگ قفس بشکنم	سر و دست و پای هوس بشکنم
ازان می که نوشید باد بهار	ازان می که سرسبز شد شاخسار
ازان می که یک جرعه عیسی چشید	ز مستی سر و پایه گردون کشید
ازان می که یک جرعه نوشید سنگ	ز مستی بزاد اشتی بی درنگ
ازان می که یوسف به یعقوب داد	کز آن نور بر چشم معیوب داد
ازان می که نوشید جامی عصا	ندانست چوب است و یا ازدها
ازان می که نوشید لبی کوه طور	به رقص آمد و داد از کف شعور
ازان می که خوردند مستان ازو	دریدند یک باره دامان ازو
بده ساقیا زانچه داری به کف	که وقت وصال است نه وقت تلف
بده ساقیا زان می تند شور	که بیخم بکند این سر ناصبور

بده ساقیا می که دارم هوس
 به خوانی که مستان نشستند جمع
 بده ساقیا جامی از آن حریم
 به همراه فرزندش عبدالحکیم
 بده می که سرمست گیرم قلم
 بده می که تا سر به سوران زنم
 بده می که تا باز چشم تمیز
 پی حاجی سرور بگیرم چو باد
 بده می که دارم سرطیبات
 ابوبکری و خالقی و عرب
 بیا ای صبا رو به کاریز کن
 شمیمی ازان بر مشامم بریز
 به دوکان صوفی غفور ار شدی
 سلامی بگو و کلامی شنو
 به جای تن از سینه ام دل بده
 بیا ای صبا عرض احوال زار
 خمی پر کن از خون سرخ دلم
 بکن قطره قطره و هر قطره ای
 پس آنگه رسان عرض این دردمند
 ز سر درون رمز اسرار صدق
 به حاج عبدالرحمان و عبدالواحد
 به عبدالجمیل و به عبدالجلیل
 بده جامی را هم به خواجه حکیم
 به آن عارف شوخ طبع ظریف
 به یک بزم صد رزم کوتاه ازو

نشینم به خوان شکر چون مگس
 چو پروانگان حلقه بر گرد شمع
 که در بر کشم قبر پاک ندیم
 به حاج احمد و حاج عبدالکریم
 زنم نام پاک رضا را رقم
 قدم در پی شیر مردان زنم
 گشایم به دیدار عبدالعزیز
 بروم غبار و بجویم مراد
 ز یاران دیرینه جویم حیات
 گل و بلبل و شمع بزم طرب
 دم خویش را مشک آمیز کن
 ز خضرائی بستان به کامم بریز
 به حاج خواجه کریم چون برابر شدی
 لبی تازه کن ده پیامی ز نو
 نمونه ز خرواری مشکل بده
 بگیر بر لب و رو سوی ریزه آر
 به سرخی لعل لب قاتلم
 بده ریزه ریزه به هر ریزه ای
 به سرخیل و سر حلقه ی نقشبند
 رسان بردر حاج خواجه عبدالخالق
 به حاج خواجه ستار دامت ممد
 یکایک همه نورچشمان ذیل
 به آن شیردل مرد بی خوف و بیم
 سخن سنج بی از بدیل و حریف
 به یک نعره صد دیو در چه ازو

بکش سهمی را بر در نقشبند
 خصوصاً چو دیوانه ای مثل او
 ببر سهمی بر پنج برادر بده
 به یکمیم و چار عین عالی مقام
 سرشکی ببار و بجویش مراد
 بیا پس به پلبند و هم بنده وار
 بر حاجی آخند بنشین و گو
 پی حاجی رحمت و بابش بگیر
 بگیر پای شان را و بیدار کن
 بخواه آنچه خواهی خجالت مکش
 چه از دوستان جمله فارغ شدی
 تو را بر سر جام و باده قسم
 بده باده ای ترک تأخیر کن
 بریز باده ای تا نریزد حسود
 بریز باده ای تا نبردست باد
 بده می بگیر جانم و جای جان
 بده می که دیگر خماری بس است
 به جامی که هرگز ندارد خمار
 به جامی که هم جان و جانها ازوست
 به جامی که مستانه مستان زدند
 بده ساقیا جامی چون آفتاب
 برو ساقیا باز ساغر فشان
 نشین بر در و عفو تکرار کن
 به جایم بگو با عزیزان همه
 دگر باره باید سر جام شد

که دیوانگی را بشد سربلند
 که میش گله هست و گرگ عدو
 عظیمی بپرس و برابر بده
 میپرسش ز نام بگویش سلام
 که هستند هر یک به مهر اوستاد
 به میرزائی و محمدی گوش دار
 به در یوزگی هر چه خواهی ازو
 به روز ار نشد شب به خوابش بگیر
 به در یوزگی حاجت اظهار کن
 سر از بزم دست از ارادت مکش
 مرا نیز جامی بده سرمدی
 به مستان از پا فتاده قسم
 لبم را ز جان لبست سیر کن
 به جای شرابم به لب آب رود
 غبارم چو نامم ز دلها ز یاد
 به گورم یکی جرعه ای برفشان
 درین وقت کم هوشیاری بس است
 خمارش خماری و مستش قرار
 دل و دین و روح روانها ازوست
 تهی باده بر خودپرستان زدند
 که دیگر نماند ز مستی حجاب
 بر دوستان و سلامم رسان
 ز جرم و خطا عذر اظهار کن
 که کارم گذشت ست از حوصله
 به رندان سرمست همگام شد

همه نیشها بر سر نوش رفت
به جای مزه گر بخوردم سلام
منش خوردم و او همی کرد پر
روا نبود از عاقلان لعن و سب
که «لَا تُسْرِقُوا» را ببردم ز یاد
نوشتی اگر شب نمی گشت طی
ولی دُر به دریای ناگفتن است
سلام علیکم دگر والسلام

بنوشید چندانکه از هوش رفت
بخشید ای دوستان گرام
کرم کرد ساقی و گفتا بخور
ز مست و ز دیوانه گر شد ادب
مرادر «کُلُوا» آن چنان خوش فتاد
قلم در کفم مست و من مست می
ولیکن سخن هرچه خوش سفتن است
نماند حرفی ناگفته جز از سلام

ای دوست

بی جسم هماره در حضوری
مهرت به روان شکستنی نیست
در چشمی و حاجت نگه نیست
جز دل نسزد تو را به منزل
واصل شده را طلب ادب نیست
بیدل شده شمائل توست
روحو و به جسم در زمینی
در پیکر دوستان دمیدن
هر روزنی را ز توست نقشی
مجدوب تو حلقه های دل ریش
محصول کمال کامل توست
با حسن خصال، گوی سبقت
شمشاد گزد لب از ندامت
بخشید تو را علوم و تدبیر
بی افت و پر دوام بادت
گاهی بدمی به سوی بسمل

ای دوست به جسم گرچه دوری
یادت به زمان گسستنی نیست
دوری دیار سدّ ره نیست
ای بر تن دوستان شده دل
در عشق سراغ از سبب نیست
هر جا که دلی است منزل توست
تنها نه دلی به جان عجینی
نفس نفسی نفس کشیدن
خورشید صفت به نور بخشی
با جاذبه عقول حق کیش
خوش آنکه مقیم محفل توست
خوش برده ز همکنان به دقت
برخیز که سرو در قیامت
نازم به خدایی کاو به تقدیر
عیش دو جهان به کام بادت
امید کز آن نفوس کامل

کربهی خادم و موش ناپس تاریخ نظم ۱۳۸۰

گر به ای دل به کینه آکنده
نه نماینده بلکه سلطانی
جمع کرد گرد خویش بی مشکل
داد تشکیل محفلی پنهان
گفت ای قوم غافل بی عار
گر نباشیم به فکر خود امروز
دیگر این موشها به چشم چرند
تا به دیروز صید ما بودند
خوان ما خون و گوشت آنان بود
حالیا خود شدند با فرهنگ
بسکه ما را به زرق عیان کردند
لعن بر گربه ها شده آزاد
ریختند آب و احترام ما
گر برین شیوه بگذرد ایام
موش که بود که سر به لانه کند
بگشاید زبان به طعن ما
ترسم آخر شود برین دستان
پرده ها از فساد بر خیزد
بیش ازین گر شویم به غفلت فرد
همه گفتند هر چه فرمائی
گفت باید اول به جای سلاح
چهره ها را به شیوه ی زهاد
نیش و ناخن به زیر ریش کنیم
بتراشیم سخن به قول سلف
هم برین شیوه های نرمانرم

گر بهستانی را نماینده
داشت بر هر چه گر بهستانی
غایبانه گروه ظالم دل
دور از چشم جمله ی موشان
تا به کی خواب و موش در انبار
می شویم پس همان عمو نوروز
جانب ما به سخره می نگرند
قید تقلید کید ما بودند
فرش ما پشم و پوست ایشان بود
ما سر استخوان به سگ در جنگ
خلق را نیز بد گمان کردند
حتی تا دور دست موش آباد
قصدشان گشته محو نام ما
نر شما ماند و نه از من نام
فکر اهل و عیال و خانه کند
بسته باشد کمر به لعن ما
گر بهستان بدل به موشستان
مرگ بر گربه باد برخیزد
طعمه دیگر طمع نباید کرد
ما مطیعیم به جان و دل داعی
ظاهر خویش را کنیم اصلاح
بنمائیم به خلق بی افساد
جای سبوت به ریش بیش کنیم
تا کنیم صرف وقت شان در صف
سرشان را به شیره مالی گرم

مرگ شان را کنیم سورشان
 زان میان پیر گربه ای برخاست
 لیک آن کذب ها که از مایان
 زانچه کردیم از سر تلبیس
 پرده یک سو شود و ما رسوا
 بی خبر ها همه خبر گردد
 گفت آن گربه ی نماینده
 آنچه گفתי اگر چه مقبول است
 این چنین قومی را بدون درنگ
 ملتی گر ز جهل گول افتد
 تو نخواندی مگر چسان فرعون
 کرد دعوی «رَبِّی الْأَعْلٰی»
 آنچه فرعون به آن خرفها کرد
 گر چه از ما بسی ریا دیدند
 باورشان به داوری پوشی است
 عقلشان گشته چشم و گوش شان
 هر چه را بشنوند بی تحقیق
 این چنین قومی را به نیم حیل
 گر طمع طعمه بی تعب دارید
 لیک وقت شکارشان باید
 پیش از جیغ و کس خبر گشتن
 در مثل گفته اند بکش و مایست
 بکشید تا بقیه لال شوند
 بکشید و کشید بیرقها
 بکشید ورنه می کشندت خوار
 روز رفت هان ز جای بر خیزید
 اول آن میر خوش سراینده

تا شود فخرشان قبورشان
 گفت این گفته ها اگر چه به جاست
 مانده بر یاد و خاطر موشان
 ما به ایشان نکرد صد ابلیس
 چنگ و دندان پر ز خون پیدا
 سمّ ما آب و بی اثر گردد
 در جوابش به تسخر و خنده
 لیک این فرقه بیش ازین گول است
 می توان کرد هر دمی صد رنگ
 گر خدا هم شوی قبول افتد
 او و هامان به مصر بی از عون
 از قبولی خورده مخ کخها
 می توان بی ز شک به این ها کرد
 دیر فهمان زود تأییدند
 عادت شان عدو فرموشی است
 فکرشان ذکر عیش و نوش شان
 یک صدا می شوند در تصدیق
 می توان برد تا به کام اجل
 نیش پوشید و ریش پیش آرید
 زنده از چنگ تان برون نجهد
 بی صدایش کنید به چنگ و دهن
 سر ببریده را صدائی نیست
 یا که از خوف بی سؤال شوند
 گورهاشان به چشم احمقها
 ز انتقامی که کشته ایم بسیار
 زانچه گفتم بر آن بیاویزید
 جست از جا به فکر آینده

کند از بیخ و بن سبیلش خفت
 با قبای بلند و سر دوشی
 لب به ظاهر همی خدا خوانان
 رو به قبله نشست زاهد وار
 زیر چشمی به طرز دزدانه
 در شک افتاده از قبولی ورد
 با صدای به گریه چون خویشان
 تا به کی سر به لانه باید بود
 پا برون نه که لانه تاریک است
 ترسم از اینکه فیض و فوز نماز
 واجب آمد به توبه پیش از موت
 پا برون نه که موسم شادیست
 ظالمان رفتن و ظلم بردند
 نیست دیگر کسی به جز از ما
 کردیم از جان قبول خدمت تان
 خادم خدمتیم نه بر قدرت
 نه پی جاهیم و مقام گزاف
 ملک آن شماست و ما خادم
 آن قدر گفت بر در سوراخ
 گفت ای صالح صلیب به دوش
 با همه بی گناهی آن مظلوم
 گفت ای یار غافل از احسان
 وقت خوردن به حلق یک گربه
 بیم آن بود که بد بتر گردد
 من که بودم رهین انعامش
 کشتمش تا که از خواص شود
 گفت ای میر عادل غمخوار

وصله کردزان به چانه ریشی زفت
 در کمین گاه خانه ی موشی
 نیش و ناخن به آستین پنهان
 لب به خُر خُر به حالت اذکار
 دید موشی به گوشه ی لانه
 ولی از بیم برون نمی آید
 گفت ای فرقه ی سیه پوشان
 پیرو حرف دشمنان حسود
 وقت تنگ و نماز نزدیک است
 بگذرد حسرتش بماند باز
 «عَجِلُوا بِالصَّلَاتِ قَبْلَ الْفَوْتِ»
 گوشها کر ز بانگ آزادیست
 هرچه ناخورده حسرتش خوردند
 حامی جان و مال و دین شما
 تا نیفتد خلل به عزت تان
 شیفته ی زحمتیم نه بر زینت
 حامل عدلیم و پی انصاف
 خیر خواهان بی شر و سالم
 تا که موش از دلش بر آمد آخ
 تو نبودی که موشکی را دوش
 کردی از نوجوانی اش محروم
 جد این موش لوس در کهدان
 زده بود استخوان او ضربه
 زخم آن گربه بیشتر گردد
 خورده بودم بسی ز اقوامش
 هم از این کشمکش خلاص شود
 دوش موشی که گوشه ی انبار

صرف صبحانه ی تو می شد نغز
چون که در مغز او فلاح نبود
این بود خود سزای بی مغزان
گفتش ای پر ز مهر و کین خالی
دیگر آن موش پر ز هوش سطر
چه خطا کرده بود در این شهر
که به بستر به وقت خوابیدن
غایبانه ز ما گله می کرد
خودخواندی که شخص غیبت گر
تا نکردست آتش افروزی
گفت این هم درست ای آقا
لیک آن موش پیر خدمتکار
گفت هر چند ندیده ام کینش
چون خلل در عقایدش دیدم
کشتمش از طریق غمخواری
هر که در آن جهان فرستادم
گفت این هم صحیح ای اوستاد
آن جوان موش عارف شبخیز
دادی تمییز حق چه از باطل
زانکه ترسیدمش که روزی چند
بکشند و به گور اندازند
پیش از آنکه خطر خبر گردد
بنده از راه خیر اندیشی
خیر او جسته و و را خوردم
نعمتی را که می شود زان خورد
خود نبش نیدی در کلام الله
گفت موشش که ای ولی نعمت

گوی جرمش بگفت خوردن مغز
مغز خوردن ورا صلاح نبود
که کند پا درازی با نغزان
هر چه گفتی همه درست ولی
که دریدی ورا به قهر از جبر
گفت کاری چه زین بود بدتر
لب نبستی ز عیب ما گفتن
غیبت ابر و وصف مه می کرد
گفت بدتر ز قتل پیغمبر
قُتِلَ مَوْذَى قَبْلَ أَنْ يَوْذَى
آنچه را گفته ای صحیح اما
اتهامش چه بود با سرکار
لیک از دست دادن دینش
دامنش را ز کفر بر چیدم
تا نیفتد به دوزخ از خواری
وعده ی قصری در جنان دادم
در فلان شب به شهر موش آباد
چه خطا کرده بود گفت تمیز
بیش ازین ماندنش نبود قابل
بی تمیزان بر او حسد ورزند
پشم و پوستش به دور اندازند
گوشت و پوستش همه هدر گردد
جستمش از خطر بر او پیشی
صرفه کردم به خاک نسپر دم
هست اسراف اگر به خاک سپرد
مصرفان نیستند حبیب الله
وقت تان گر چه هست پر قیمت

دیگر آن موش مقبل کامل
گفت جرمش به جانب منبر
با سر انگشت خود نشان دادی
دست او را شکسته ام کز لج
هرکسی گرچه از عوام و چه خاص
مرتدش دان و مفسد فی الارض
گفت ای حضرت اولوالالباب
لیک آن موش تازه نو داماد
چه گنه کرده بود آن مرحوم
در جوابش بگفت ای گمراه
برده از یاد کرده دامادی
این سزای کسی که بی دستور
باز گفتش که در فلان محله
بگرفتی به سایه اش بردی
چه شنیدی ازو به همسایه
گفت بر کف نداشت جز آهی
جز تن و یک نفس به عاریه
خوردمش تا رهد ازین ذلت
وعده اش داده ام به حور جنان
خود به قانون نخواندی این مجموع
هر که خواهد که بی خطر باشد
شادی در موش زار یعنی چه
ما نکردیم بی حساب هرگز
کشته ایم گاهی گر فساد را
تا به حال هرچه موشی را خوردیم
خوردن تان نه نعمت است بلاست
جنگ و دندان ما شده خسته

اتهامش چه بود ای عادل
از دم در کشیدی گاهی سر
الحذر از فریب مان دادی
نکند با اشاره این سو کج
که ندارد به ما سر اخلاص
خوردنش واجب است و قتلش فرض
گر چه کار شماست عین صواب
که شب عاروسی به موش آباد
غیر جشنی به شیوه ی مرسوم
در شب یادبود یک گربه
جای نوحه نشسته بر شادی
نوحه بگذارد و بگیرد سور
نو جوان موشکی که از گله
بدردی و بیضه اش خوردی
که به دست تو گشت بی مایه
تا کند صرف عقد و زن خواهی
عاجز از شیربها و مهریه
نکشد بار این همه محنت
وا رهاندم و را ز قید زنان
بیضه داری دگر شده ممنوع
بایدی لال و کور و کر باشد
خنده بر این دیار یعنی چه
کاری را جز پی صواب هرگز
زنده کردیم ازان نهادی را
خُرخری در عزای او کردیم
راحتی شما و زحمت ماست
ز استخوان شما که بشکسته

آیا این است سزای زحمت ما
مزد ما را خدا دهد نه همی
جای اینکه برای دل جوئی
دست کم یک تشکر خالی
متهم می کنی به عدوانی
چون کمر بسته ایم در خدمت
ترک خدمت نمی کنیم هرگز
هدف ماست چون که حق خواهی
مقصد ماست جمله امنیّت
موش چون این شنید بی تشویش
شد پشیمان و دیده پر گریه
تا کند عذر خویش از موشی
گر به جست و ز جاگرفت حلقش
نوش جان کرد که نوش جانش باد
نوش جان باد خون هر احمق
تیز تر باد گربه را دندان
بخور ای گربه نوش جانت باد
بخور ای گربه و بگو یا حق
که جز این نیست در حدیث و خبر

حق شناسی به پاس خدمت ما
از چنین رنج و از شما قومی
نکند درد دست تان گوئی
زین همه سالها به حمّالی
گر به ی ظالم همی خوانی
بشنویم بیش ازین اگر تهمت
ز اتهامی نمی شویم عاجز
نه پی شهرت و تن آسایی
کسب و کار و فزونی نعمت
کرد گل گولی اش از اول بیش
رفت و بگرفت دامن گربه
که بخوردم فریب خرگوشی
سر بسر پاره کرد به تن دلش
خون هر بی تمیز موش آباد
که نکرد فرق دلق از دلقک
بر چنین موشهای تن بی جان
ظلم بر این فریق به از داد
عاقلان اشرف اند بر احمق
احمقی را سزا از این بهتر

بهت کتابهای حضرت پیراجاجی شاه عبدالله مجددی تاریخ نظم ۱۳۸۳

حضرت حاجی شاه عبدالله	بار دیگر به یاری الله
قطب الاقطاب نقشبنديه	پیشوای طریق مرضیه
شیخ افغان و مرشد ایران	وارث اب و خلف اجدادان
شارع شرع شاه امان الله	هشتمین جانشین حق آگاه
چندی افکند به شهر مهر آباد	رخت هجرت ز پرچمن آباد
منبع فیض اهل عرفان شد	مسکنش گوشه ی خراسان شد
چه مرید و چه منکر از همت	از درش کس نرفت بی حکمت
لنگرش سنگر صغیر و کبیر	در گهش باز بر امیر و فقیر
هم بر آن شد که با همه زحمت	با همه مشکلات در غربت
این کتابی که پشتو بود و عرب	بل به سعی بلیغ و یاری رب
حجه السالکین به اضمامش	طرق الراشدین بود نامش
مولوی غوث محمد آن مرحوم	از تصانیف عمّ شان معلوم
تازی و پارسی و پشتو هین	مانده ده ها کتابهای گزین
غیر این شه که ابن عمشان بود	ترجمه کردندش نه آسان بود
پارسی کردندش نیازی بود	زانکه پشتو و هم به تازی بود
همچو روغن به شیر در فقدان	معنی در لفظ آن چنان پنهان
گشت پایان به فضل حق این کار	لیک با سعی و کوشش بسیار
شود آسان برای خواننده	تا که بهتر به معنی آینده
که ستیزه گرفته جای تمیز	خاصه در این زمان باطل خیز
رنجها برد و گنجها بگشود	با همه اینکه خود مهاجر بود
واجب آمد دعا به اهل عجم	شکر این نعمتش در این عالم
که بیوشند عیب این مفلس	خواهم از قاریان هر مجلس
به دعائی دریغ نمایند	هر گهی این کتاب بگشایند
هم مصنّف و هم مفسّر را	عفو جویند از خدا به دعا
چار حرفست بدون کوتاهی	شده شمسی حساب اگر خواهی

غین و شین فا و جیم از تاریخ بیستم برج تیر بی توپیخ

ایضاً بہ کتاب جامع السلوک تاریخ نظم ۱۳۸۳

باز از سعی مرشد آگاہ	حضرت حاجی شاہ عبداللہ
مرشد و رهنمای اہل طریق	مسلک نقشبند را صدیق
با وجود کمی امکانات	این کتاب جوامع الخیرات
غین و شین فا و جیم از ابجد	سال شمسی ز ہجرت احمد
در خراسان بہ شہر مہر آباد	چاپ و تجدید اتفاق افتاد

ایضاً بہ کتاب نمر عثمان ۱۳۸۳

بعد حمد خدا و نعت رسول	بہ امیدی کہ حق کند مقبول
رحمت حق بہ آل و اصحابش	تابعان طریق آدابش
ہم ابوبکر و عمر و عثمان	مرتضی دان علیہم الرضوان
بعد از ایشان طریقہ ی این راہ	شد محول بہ علما باللہ
علمای علوم بی تفریق	عامل شرع و حاملان طریق
وارثان ولایت نبوی	حارسان شریعت علوی
بی شریعت نمی شود کامل	در طریقت حقیقتی حاصل
ما فقیران نقشبندیہ	خادم شرعیہ و طریق ہمہ
چون بزرگان ما سلاسل وار	در طریقت بہ شرع بستند کار
ہر یکی رهنمای بحر محن	ناخدا سان بہ ساحل ایمن
تا خلافت بہ این حقیر رسید	بہ امیدی کہ حق کند تأیید
ہستم از حی ذوالمنن سائل	کندم یاری اندرین مشکل
خلق را چون خلف از این طوفان	بکشم سوی قایق ایقان
حمد للہ کہ تا ہمین ساعت	دادہ توفیقم اندرین خدمت
با ہمہ زحمتی کہ ہست بہ پیش	خدمت خانقاہ و مہمان بیش
قصدم این شد کہ چند اوراقی	کہ سرودند جمع عشاقی
از خلفای ابوی و جدم	مخلصان جدید و ہم اقدم

مخلصی گرد آرم از اوراق کنمش نام نغمه ی عشاق
تا که از بهر مخلصان خالص یادگاری بود ازین مخلص
خادم خلق به نام عبدالله ابن شاه شمس الحق حق آگاه
خرقه پوشیدن پیرا حضرت حاجی شاه سید عبدالله مجددی بعد از فوت عم بزرگوارشان حضرت محمد مظفر مجددی قدس الله سره
اول فروردین ۱۳۷۷ شمسی

ای پیر تو را پیری پدروار مبارک تاج و کمرو خرقه و دستار مبارک
از شرق نبوت شفق صبح سعادت تا غرب ولایت به سر ایثار مبارک
از شمس الحقت شعشعه نور وراثت از مظهر الحق جرعه سرشار مبارک
بر چهره عیان جلوه آثار مجدد برسینه نهان صفحه اسرار مبارک
خیل خلفا را به وجود تو تفاخر سیل عرفا بر در و دربار مبارک
این سلسله عالیه نقشیه تا حشر منسوب بر آن دولت بیدار مبارک
از دست منه آنکه تورادست گرفت است ای دوست خدادست خدایار مبارک
تا هست جهان و به جهان هست شب و روز در هر شب و روزی دم صد بار مبارک
شاهی به توارزنده و درویشی به بسمل این بر من و آن بر توبه تکرار مبارک

درویشم و نبود به کفم برگ و قیمتی جز شعر هدیه تا کنمش صرف خدمتی
در شاخ خشک خویش ندیدم چه برگ سبز خواهان عفتم از اثر کم سعادت

مضامین به من الیقین تاریخ نظم ۱۳۹۵

حمد رب المصطفی کنز الطریق که ملقب کرد ما را بر صدیق
شاه عبدالله که میر قافله است چلمین قطب زمان ز این سلسله است
نیست گر بوبکر اما زان جناب هست از شرع و طریقش فیض یاب
در تواریخ از مشایخ بی زچون کس ندیده است و نخوانده تاکنون
در میان خواجگان نقش بند این چنین شیخ و شهمی همت بلند
لنگرش را در بیان نتوان ستود از پری نعمت و انوار جود
از دعای خواجگان این طریق هر کجا این لنگر است و این فریق
بر دوامش می فزاید روز و شب بی دریغ از فضل بی پایان رب
زان که در این لنگر بی از حریف نیست جز اتباع بر شرع شریف

چون ز بدعات و خرافات است دور
هر طرق کان عقل و شرعش حاکم است
در طریق نقش‌بندان کبار
ره نوردانی که شب پی می کنند
حق تعالی هم به یمن این روش
نام وی مسعود لیکن در مثال
خالق یعقوب و شاه ما یکی است
آن که نازاده دهد پیغمبری
یوسف و یعقوب اگر پیغمبرند
آنچنان دارند بر دلها رسوخ
ای خدا بر ما مریدان ضعیف
هم دعا و هم نیاز ما پذیر
تا نگردیم زاین در و درگاه رد
کن قبولم گرچه خود ناقابل

تا ابد باقی است این پهنای نور
تا قیامت مستدام و قایم است
راه شرع است عقل بروی شمع وار
هم به نور شمع ره طی می کنند
شاه ما را داد شاهی شه منش
سیرت و صورت و شی یوسف جمال
گر کند مسعود را یوسف شکی است؟
گوچه باک از باور و ناباوری
این دو وراثت ولی و رهبرند
که ربودند گوی سبقت از شیوخ
اسقامت ده بر این سلک حنیف
عمر ما کن ختم بر مرضای پیر
در ثناگویی بمانیم تا ابد
در منای نقش‌بندان بسملم

پیران پرچمن تاریخ نظم ۱۳۷۷

بیا تا ای دل گمراه زنیم چنگ
چو هوجویان و هوگویان به هوهو
برانیم بر زبان شهد شهادت
به مهر آل و اصحاب پیمبر
ز صدق دل به صدیقان کامل
دو دست بر دامن پیر طریقت
به معصوم ولی شهزاده انور
کشیم پا در پی شهزاده یوسف
به پای شاه محمد مظهر الحق
به پیر وقت و میر نقش‌بندان
برای جستن از هفت خان دوزخ
ز قرب دولت شان بسمل از حق

به بای بسم بسم الله زنیم چنگ
به لا اله الا الله زنیم چنگ
به دامن رسول الله زنیم چنگ
به آیات کلام الله زنیم چنگ
به سلطان شاه امان الله زنیم چنگ
به اولاد ولی الله زنیم چنگ
به پیرو نایب دلخواه زنیم چنگ
به شمس الحق حق آگاه زنیم چنگ
سپهر آسا به مهر و ماه زنیم چنگ
به سید شاه عبدالله زنیم چنگ
به این هشت قطب عالی جاه زنیم چنگ
مددخواهان گه و بیگاه زنیم چنگ

تجید و ست دادن و لنگر حضرات مشایخ نقشبندی بر چمن و لنگر انداختن صوفیان را به لنگر شریف در پیشگاه قطب الارشاد حضرت پیر و مولاج سید عبداله مجددی را تبریک گفته دوام خیر و برکت و مقام قرب و عزت را از درگاه قادر متعال، جل جلاله، از برای آن وجود محدود و کلیدی متعلقین و مریدین و محبین آن حضرت را به جد و جهد خواستارم. با عرض معذرت و به امید عنود و دعای خیر که سخت محتاجم.

احقر الفقرا و خادم الغلّا غلام علی تیموری، هفتمین محرر رمضان المبارک ۱۳۸۷/۶/۱۸

این خانقہ کہ نام شریفش بہ لنگر است	دارالامان فرقہ بی بام و بی در است
سرچشمہ ی محبت و میعادگاہ عشق	میدان سرگذشتن عشاق بی زر است
دلخانہ ی مراد مریدان مہرورز	خمخانہ ی فتوت فتیان بی سر است
آرامگاہ غایت غلیان بی خودان	خلوت سرای خالی شدن از شر شر است
پیران این طریقہ و میران این فریق	میراث دار حضرت صدیق اکبر است
با نام پاک حضرت پیران پرچمن	شاہ و گدا بر این در و درگہ برابر است
از ہر کجای ہر کہ درآید در این سرای	نانش ہمیشہ حاضر و چایش مکرر است
شکر آن خدای را کہ در این عصر بہر ما	پیری عطا نمودہ کہ دستگیر مضطراست
نام شریف حضرت عبداللہ بی زشک	باشاہ نقشبند صورت و سیرت مصور است
بستہ کمر بہ خدمت مخلوق چون عمر	کاندر سخا چو حیدر و ہم آل حیدر است
سر مستی اش ز بادہ شمس الحق شہید	بی دُردی اش گواہ دل صاف مظہر است
رفتند اگر چہ از در این خانقہ ولی	ارواحشان ہمیشہ سایہ بر این بام گستر است
درویش را چہ بہتر از این حشمت و جلال	کمتر گدای درگہ او شاہ کشور است
تا حال اگر نبردہ پی نبرد پی بہ رمز شیر	آنرا کہ چشم و دل پی شیر سماور است
در پیشگاہ عشق بجز جان نمی خرنند	بازار خود فروشی برو جای دیگر است
بسمل بہ تیغ دوست مرا بسمل آرزوست	ورنہ بہ خود مری ہمہ کس را میسر است

ان الله و ملائكتہ يصلون علی النبی یا ایہا الذین آمنوا صلوا علیہ وسلموا تسلیما تاریخ نظم ۱۳۷۰

بناز ای شمع کیهان کرہ خاک	سزد کز فخر نازی بر صد افلاک
شہی بر تو قدم بنہاد کاو را	خداوند جہانش خواند لولاک

وصف حبیب از زبان محبوب

وصف بلبل از زبان گل خوش است	مدحت گل از لب بلبل خوش است

ما کجا وصف کمال احمدی
 ما کجا وصف صفات او کجا
 ما کجا آن شأن والایش کجا
 ما کجا و آفتاب روی او
 ما کجا و رمز علم «مِن لَدُن»
 ما کجا و حق حمدی این چنین
 کرد مدحش آنکه او را آفرید
 لایق مدحش خداوند است و بس
 وصف احمد را احدا بیست گفت
 بی ز وصف مابه خود موصوف بود
 گر چه حد ما نباشد وصف او
 کیمیا را نیست حاجت بر ثنا
 مدح ما بر او نیفزاید کمال
 ذکر او کام و زبان را تزکیه
 آنکه او را خواجه ی لولاک کرد
 تا مقام قاب قوسینش کشید
 آنکه را بگذشت پا از نه فلک
 آنکه در بگشود بر وی آسمان
 آنکه را خواند و رضایش کرد حق
 آنکه را بر خوان «يُعْطِيكَ» به شب
 تا به جائی که محمد حمد شد
 نه زمان ماند و بیانی و زبان
 آنکه امر آمد به شأن وی درود
 آنکه او شد «رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ»
 هر چه گفتند و بگویند تا ابد

گفتن حد از خصال بی حدی
 مو کجا آن طره ی گیسو کجا
 سر کجا دیده کجا پایش کجا
 ما کجا عزّ سگان کوی او
 ما کجا و آیت اسرار کُن
 عرش را نقشی کشیدن بر زمین
 از حبیبی اش به محبوبی گزید
 سیر عنقا را کجا داند مگس
 کز میانش میم احمد را بسفت
 خلعت «لولاک» را معروف بود
 لیک وصف اوست ما را آبرو
 بل ثنا را حاجت است بر کیمیا
 بل به ما افزایش از مدحش جمال
 فکر او روح و روان را تصفیه
 مفخر کل مظهر افلاک کرد
 دو جهان در زیر نعلینش کشید
 تا به جائی که بماند عقل ملک
 از مکانها رو به سوی لامکان
 عرش را صحن سرایش کرد حق
 خواند تا مرز «فَتَرَضَى» بی تعب
 گشت احمد با احد پیوند شد
 نه نشان از قرب و بعدی در میا
 شد درودش فرض بر کل وجود
 بر همه اهل سماوات و زمین
 جمله موجودات عالم بی عدد

پیش خورشید جمالش ذره ایست
بر وی و بر آل و صحبتش از ودود
بر نبی و بر ولی و مرسلین
جمله مخلوقات را تا یوم دین
کز درازی سخن زاید کسل
مدحت گل از لب بلبل خوش است

بلکه در بحر صفاتش قطره ایست
پس همان بهتر که بفرستیم درود
هم به ازواج و به تبع و تابعین
بلکه بر اهل سماوات و زمین
باز آئیم بر سر حرف اول
وصف بلبل از زبان گل خوش است

مشایخ طریقه علیّه نقشبندیّه مجددیه تاریخ نظم ۱۳۸۴

ز لا اله الا الله خدا را
که باشد به ز بسم الله سزا را
کز این بهتر نباشد ابتدا را
از الطافش گنه کاری چو مارا
ابو القاسم محمد مصطفی را
دگر عثمان علی مرتضی را
چه از اهل زمین و چه سما را
نویسم زان مشایخ نامها را
که دست آویز باشد این گدا را
کز او بگرفت سلمان این لوا را
نشست و یافت اصل مدعا را
سپردش بایزید با وفا را
اویسی یافت این ملک بقا را
بسی شبها مراقب تا ضحی را
ز خیرش بهره ها شاه و گدا را
در این مسند نشست او آشکارا
خراسان یافت از وی بس عطا را

ندیدم به زبسم الله ثنا را
نگویم گر که بسم الله چه گویم
به نامش می کنم آغاز دفتر
کریمی کز کرم هرگز نکرد کم
پس از حمد خدا نعت پیمبر
ابابکر و عمر شیخین عادل
از آل و صحب و از احباب و اتباع
به دل دارم ز سلک نقشبندان
کشم در نظم نام پاک ایشان
اول صدیق اکبر یار احمد
پس از وی حضرت قاسم به مسند
چو صادق یافت این خلعت ز جدش
هم از طیفور شیخ خرقانی
به پیش مرقدش برپا ستادی
پس از وی بوسعید آمد ابوالخیر
ابوالقاسم گرگانی پس از وی
از او پوشید خلعت شیخ فارمد

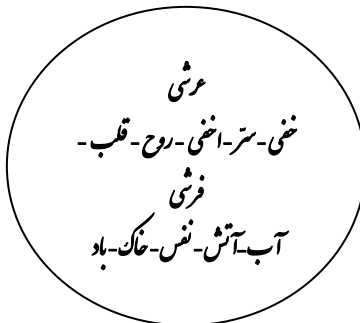
ابویوسف چو آمد خوشه چینش
از او شد ماوراء النهر پر نور
چو شاه غجدوان بنشست به مسند
ز فیض خواجه عارف بهره ور شد
هم از وی فغنوی محمود انجیر
چو نوبت با علی رامتنی شد
به حق خواجه سمّاس یا رب
چو سید میر کلالش جانشین شد
بهاء الدین ز فیضش مقتدا شد
امام نقشبندان جهان شد
بَدَل شد هندوان با قصر عرفان
بگفتند پیش از ما اهل تحقیق
همان سکه که در بطحا و یثرب
ز یُمْنش خواجه ی عطار بگرفت
به نام حضرت یعقوب چرخ
پس از وی خواجه ی احرار نو کرد
ز جود و بخشش اش مسرور خلقان
خداوندا طفیل خواجه زاهد
به مسند چون بر آمد خواجه درویش
چه شاه امکنه شد خرّقه پوشش
چه رنگین شد جهان از باقی بالله
میان خواجگان نقشبندی
پس از وی احمد فاروق سرهند
بجای انبیای مرسل آمد
طریقت را به شرع اندر یکی کرد

علم کرد دعوت خلق خدا را
گرفت نورش ورای مرزها را
ز خواری رست و گلشن شد بخارا
امام عصر آمد اولیا را
به قامت لایق آمد این قبا را
ملک گویا به وی صد مرجبا را
بخشا امّتان مصطفی را
به نار عشق پختی خام ها را
به نقشش خیره کرد اهل سما را
به دل ها ریخت طرح نقش ها را
ز برکاتش چو او بنهاد پا را
به چشم دل چه دیدند فیض ها را
دوم نوبت زدند اندر بخارا را
طریق خواجه ی مشکل گشا را
بچرخانید حق این گردنا را
بنای ابتدا در انتها را
بشد سرخیل جمع اسخیا را
کمال بندگی بخشای ما را
به حق کرد آشنا خلق خدا را
بکلی ترک کرد او ماسوا را
بقا بخشید اصحاب فنا را
نگین آمد فریق اصفیا را
مجدّد الف ثانی آشکارا
پی تجدید دین مصطفی را
زدود از هر دو بدعات و خطا را

به وقت فترت اسلام آمد
 ز نسلش خواجه‌ی معصوم بنشست
 مسیحا دم بود و پاکیزه طینت
 پس از وی خواجه سیف الدین علم شد
 رسید نوبت به سید نور محمد
 بخوان تفسیر و دیوانش که دانی
 چه شاه دهلوی غلامعلی شاه
 مقامش از مکاتیبش هویدا است
 رسید تا بوسعید را این سعادت
 خلف احمد سعید آمد پس از وی
 بشو ای جان فدای دوست محمد
 به ملک غور او دادش بشارت
 ز فیض شاه ولی الله چه گویم
 رسید بر شاه معصوم این وراثت
 نشست جای پدر شهزاده یوسف
 چه شمس الحق در این میدان فرس راند
 پس از ایشان محمد مظهر الحق
 هم او رفت جانب الله و بسپرد
 که چون خورشید اندر سایه خویش
 گشاده در بروی پیر و برنا
 خداوندا از آفاتش نگه دار
 به حاج احمد بکن یارب تو یاری
 دوام بندگی این سلاسل

بقا بخشید اسلام هدا را
 ملقب عروۃ الوثقی شعا را
 وراثت از پدر بادش گوارا
 پی امراض باطن زو شفا را
 به میرزا جان جانان داد جا را
 فسون عشقو اسرار خفا را
 به عبدالله لقب آمد ثنا را
 مجدّد مائه شد ارتقا را
 نخوردی جز به ذکر حق غذا را
 خوراندی در خور هر کس دوا را
 که مصداق است لفظ «قل کافی» را
 به سلطان شاه امان الله بنا را
 که ریزان است دایم چون بها را
 ولایت از سیادت مرتضی را
 ز حلمش شرم می آمد حیا را
 معطر کرد از فیضش فضا را
 گرفت جای برادر او لوا را
 به جایش شاه عبدالله لوا را
 کشید همچون پدر خلق خدا را
 به مهر آباد مشهد آشکارا
 شهنشاهی چو او صاحب سخا را
 که یاری کرد در این نظم ما را
 بده حاج احمد و هم بسملا را

اشاره ای از سبقات طریقه ی عالیہ ی نقشبندیہ مجددیہ تاریخ نظم ۱۳۸۵

خداوند متعال انسان را ازده لطیفه آفرید
که پنج لطیفه آن از عالم امر یعنی عرشی هستند:
۱- قلب ۲- روح ۳- ستر ۴- نخی ۵- انخی
و پنج لطیفه ی دیگر از عالم خلق یعنی فرشی هستند:
۱- آب ۲- خاک ۳- آتش ۴- باد ۵- نفس

بر رسول و آل و اصحابش درود
کانچه از خلقان نهان آرم به نظم
کاشفان سرّ این سبک عتیق
نقشبندیّ مجددیّه نام
نیست بیرون نه زاصل و نه به فرع
که در اندیشه است بی از گفت لب
بر زدند بر هر یکی نام و صُور

بعد حمد خالق کلّ وجود
از خدا خواهیم دهد توفیق و عزم
از بزرگان شیوخ این طریق
شمه ای از نقشبندان همام
از طریقی که سر موئی ز شرع
چار سیر و چل سبق می جو طلب
جمله را کردند سیر اندر سیر

صلّوا و سلّم حبیبش را
بیش از آنکه بخواهمش زان فرد
از رموز طریق صدیقش
که به حق سهل زاو توان پیوست
«ثانی اثنین» آن یگانه رفیق
نقشبند مجددیّه به نام
ذکر با رابطه بدون مقال
ذکر بی رابطه بود معیوب
الله الله به هر یک عضو جدا
نقشبندی بنام در تحقیق

حمد لله خالق یکتا
گر کند یاری ام که یاری کرد
سر کنم بابی را به توفیقش
از طریقی که اقرب الطرق است
از ابابکر حضرت صدیق
چار سیر است و چل مقام عظام
بی کلام و زبان به نقش خیال
زانکه فرموده صاحب مکتوب
هر سبق یا لطیفه نام خدا
چل سبق دان طریقه ی صدیق

هر مقامش زفیض سرشار است منشأ عشق حی دادار است

سبق اول الحیفه «قلب»

نور او زرد گفته اهل مقیم	سبق اول است قلب سلیم
ذکر با رابطه بدون لب	جای وی زیر سینه سمت چپ
گردد انوار حق در او پیدا	قلب ذاکر شود به نام خدا
به صفات حمیده جور شود	از صفات بهیمه دور شود
اندک اندک کشد به سوی کمال	گردد آرامگاه نور جلال
ظلمت و جهل را بدور کند	نور یزدان در او ظهور کند
می نگنجم به عالم امکان	زان سبب گفت حضرت یزدان
می بگنجم چو گنج در ایمن	لیک در قلب بنده ی مؤمن
آدمی مشرب است ای دانا	آن که در این لطیفه گشت فنا
زیر پای یکی رسل باشد	هر یک از این لطایف ارشد

سبق دوم الحیفه «روح»

نور او سرخ خوانده این مردم	روح آمد لطیفه ی دوم
ذکر با رابطه بدان اولی است	جای وی نیز زیر سینه راست
در بشر حق دمید بهر کمال	بوده جایش مقام قرب جلال
کس نباشد به کُنه روح علیم	باشد از امر کردگار قدیم
از ملک بگذرد به سیر و سیر	گرشود عقل کل به وی رهبر
آگهی یابد از اصول و فروع	پس کندسوی اصل خویش رجوع
حق چو آنعام گفت بَلْ هُمْ أَضَلْ	ور بماند اسیر نفس دغل
هست در مشرب خلیل خدا	هر که در این لطیفه گشت فنا

سبق سوم الحیفه «سر»

اوچو خورشیدو آن دو چون انجم	سرّ که باشد لطیفه ی سوم
کشف بر سالکان ربّانی	نور وی شد سفید و نورانی

جای وی نیز فوق سینه‌ی چپ ذکر با رابطه به نقش طلب
آنکه در سر شود فنا آنگاه هست در مشرب کلیم الله

سبّ چهارم لطیفه «خفی»

چون خفی چارمین لطیفه بود سالک راه را وظیفه بود
نور او شد سیاه و بی ظلمت کشف بر سالکان با همّت
جای وی نیز فوق سینه راست بل یه اندیشه نقشبندان راست
هر که در این لطیفه یافت مراد عیسوی مشرب است ز اهل رشاد

سبّ پنجم لطیفه «اخفی»

باز اخفی که پنجمین آمد حلقه ی خمسه را نگین آمد
از لطایف همه بلند آمد نور وی سبز و دل پسند آمد
جای وی دان که اوسط سینه است طُرُق نقشبندیان این است
این لطیفه به فیض فوق خفی است زیر پای محمّد عربی است
گر به اخفی شود فنا ز طلب هست بی شک محمّدی مشرب

سبّ ششم لطیفه «نفس»

نفس را می شمر لطیفه ی شش زاده ی آب و خاک و باد آتش
جای او در میان پیشانی است تیغ فکرت زدای ظلمانی است
نور وی ابلق است ای یاران می شود کشف کامل الایمان
نفس اماره غرق لذّات است در پی عیش و نوش و شهوات است
گر شود فضل حق به وی یاور هم به اخلاص و همّت رهبر
سوی لوّامگی کشاند رخت پشت از خبط و رو به جانب بخت
مطمئن شود به همّت پیر بل به فضل خدا امان ز سعیر

سبّ هفتم «سلطان الاذکار»

هفتمین ذکر سلطان الاذکار هر بن موی ذاکر جبار

ذاکر الله جمله ی اعضا
که جوارح از او برد فرمان
الله الله به هر یک عضو جدا

جای وی فرق سر بود تا پا
زان سبب نام وی بود سلطان
همره رابطه به نام خدا

سبق هشتم «نفی اثبات»

که مسمی نهاده اند ملوک
ماهی شک و ریب و ظلمات است
به الا الله خدا کند اثبات
از پی دفع هر پریشانی
هرچه جزاوست جمله باید کاست
بیخود و بی همه به او آگاه
أنتَ مَعْبُودٌ وَأَنْتَ لِي مَقْصُودٌ
بازگشتی ز اصل سوی فراق
بر محمد بخوان رسول الله
بزداید چو موج هر چه کفی
طاعت حق پذیردش به دوام
شرع را دل طریق را جانند

هشتمین از مقام سیر و سلوک
نام اصلیش نفی اثبات است
لا کند دفع جمله موجودات
لفظ لا را کشد به پیشانی
پس اله را کشد به کتف راست
ضرب سازد به قلب الا الله
معنیش را به کنه دل منقود
بود این بازگشت استغراق
بعد از لا اله الا الله
برهد از قیود شرک خفی
رغم ارضای نفس بدفرجام
نقشبندان که میر عرفانند

سبق نهم «وقف قلبی»

یعنی غفلت نبایدت یک آن
کو بود از مقام محبوبان
بگذری از تردد و ز عدد

نهمین را وقوف قلبی دان
قلب باشد ملازم سبحان
پس مراقب شوی به سوی احد

سبق دهم «مراقبیت احدیت»

کز تو گردد هر آن چه جز حق گم
و منزّه ز عیب و نقص و زوال
می کشند سالکان عرفانی

احدیت مراقبه است دهم
کاوست مستوجب جمیع کمال
انتظار فیوض ربّانی

در شب و روز سیصد و شصت بار
تا که منظور ذات او باشند
آن که را یار نیک دمساز است
گفت آن پیشوای هر دو جهان
ساعتی فکر در ره اسرار
فکر در محو خویش و هستی ذات
همچنین گفته است جای دگر
هست ایمان بندگان خدا
نه سهم از آن مراقبه است و یقین

حق بود در قلوب بنده نظار
واقف از وسوسه عدو باشند
در ره حق ز خلق ممتاز است
آنکه مبعوث شد به انس و به جان
به زهفتاد سال شب بیدار
سالکان را بود مدار نجات
کابن مسعود داده است خبر
عشر ارجز از دیدگاه ما
یک دیگر همه عبادت بین

سبق یازدهم «سیر آفاقی»

سبق یازده سیر آفاقی است
سیر آفاق دید انوار است
بیند انوار حق به هر رنگی
«سَنُرِیْهِمْ» بگفت حضرت رب
«سَیْرُوا فِی الْاَرْضِ» امر یزدان را

سالکان را مسیر مشتاقی است
در صفاتی که ظل اسرار است
در همه چیز حتّی بر سنگی
کاندر آفاق این نشانه طلب
پند و وعظی است اهل ایقان را

سبق دوازدهم «سیر انفس»

سیر انفس دوازدهم میدان
روزنی از مشاهده انوار
از تجلّی حق شود محظوظ
سیر انفس ز بعد آفاقی است
«أَفْلا تُبْصِرُونَ» خطاب به ماست
خودشناسان خدا شناسان اند

هرچه جز اوست جمله فانی دان
می شود در قلوب هر بیدار
در پناهش ز نفس شر محفوظ
خودشناسی به سالک اطلاق است
متن قرآن و از کلام خداست
ره نوردان کوی عرفان اند

سبق سیزدهم «فنای قلب»

سیزدهم شد فنا ی قلب سبق
سالک اینجا فنا شود مطلق

فرد گردد ز جمله موجودات	برگزینند ز جمله حبّ ذات
انس گیرد به ذکر و یاد خدا	گردد از ماسوای دوست جدا
خودپسندی رود به کتم عدم	زایدش انکسار و عجز و ندم
این لطایف که جمله پنج آمد	در خزینه خدا چو گنج آمد
اصل هریک بود به فوق العرش	گرچه انسان بود به حیطة فرش
اصل قلب از تجلّی افعال	به فنایش چه یابد عبد کمال
جمله افعال را ز حق بیند	خویش را خوار و مستحق بیند

سبق چهاردهم «فناى روح»

چاردهم را فناى روح بدان	سالکان را بود فتوحى زان
روح دارد مناسبت به ملک	بوده در قرب حق به فوق فلک
چون ثبوتیه اصل روح بود	سالکش زیر پای نوح بود
از صفات بهیمه دور شود	قانع و خاشع و صبور شود
سلب بیند همه صفات ز خویش	همه اوصاف را ز حق در پیش
ماسوا را صفت نمى داند	هر صفاتى ز حق همى خواند

سبق پانزدهم «فناى سر»

پانزدهم را فناى سرّ مى دان	ذکر فیضش کجا توان به بیان
اصل سرّ دان که در شیونات است	ممتزج از صفات و از ذات است
مى شود از انانیت بیرون	سالکى را که گشته او محصون
مضمحل گشته در شیوناتش	محو مدهوش غرق لذّاتش
سالکان را رسد به همّت پیر	پیر باشد معین راه خطیر
چون که باطن به پیر بسپاری	مى شوى از صفات بد عارى

سبق شانزدهم «فناى نفس»

سبق شانزدهم فناى خفى است	بس بقاهایی کاندرا آن مخفى است
فیض یزدان تو را شود شامل	گر نباشی از آن به دل غافل

جمله بیند ز ذات پاک جلال
بلکه کم از جماد انگارد
کند آنگه به کفر خود اقرار
نکند درک ذات عقل و تمیز
عشق را جذبه ی جلیل آمد
کرد اقرار عاجزی از دل
بلکه مأمور در تکامل بود
چون که دیدش کمال بی همتا

سبق هفدهم «فنای اخفی»

سالکان را رهایی از اوهام
زانکه وی را به جمله فضل جلی است
متخلّق به خُلُق مولی دان
هر کلامش چو درج گوهر بار
در صفت های حق بشو موصوف
روز و شب در پی شکار حطام

سلب بیند ز خود همه افعال
خویش ناچیز محض پندارد
جمله طاعات خویش بی مقدار
داند حق را منزّه از همه چیز
عقل در این مکان علیل آمد
عشق نشناخت هم و را کامل
مصطفی عشق و عقل را کل بود
کرد اقرار عاجزی آنجا

هفدهم را فنا ی اخفی نام
که در اینجا فیوض مصطفوی است
شأن جامع فنا ی اخفی دان
شاد ارواح حضرت عطار
صوفیا جامه چه کنی از صوف
هر که جز این بود چو «کالا نعام»

دایره «ولایت صغری»

سبق چهارم

نام کردند ولایت صغری
وحدت اندر وجود جو آنجا
سالکان را رسد به هر بابی
تا که گردد فنا و مستهلک
بهر تکمیل امر جبار است
کاید اینجا معیت سبحان
ترک کن منهیات ای انسان

هیجدهم را مشایخ والا
در مقام ولایت صغری
نعره و ذوق و شوق و بی تابی
جمع جمع الجمع است بر سالک
فرق از بعد جمع هشیار است
«أَیْنَمَا کُنْتُمْ» از کلام بخوان
کاوست با ما به هر زمان و مکان

بسمل در مسیل عشق ۱۴۳ حکایات

ترک کن زانچه ترک باید کرد پیش از آنکه به مرگ باید کرد
امر او را به جان و دل بپذیر تا زلوث گنه شوی تطهیر

«دایره اولی ولایت کبری»

بقی نوزدهم

نوزدهم دان ولایت کبرا در مراتب بلندتر از صغری
از مَنی و اَنّا به دور شود جز حق از عیب خلق کور شود
«نَحْنُ اقْرَبُ اِلَيْهِ حَبْلٌ وَرِيدُ» گشته خرق حجاب و قرب پدید
رسته از ظل به اصل پیوسته در شمار رجال برجسته
بهره یابد ز رشته ی توحید از وجودی سوی شهود پدید

«دایره ولایت ثانی کبرا
مستی به محبت اول»

بقی بیستم

بیستمین نام ثانی کبرا است در طریقت مقامی بس والاست
گفت یزدان «يَحِبُّهُمْ» ما را از «يَحِبُّوْنَ» برد دل ها را
گر نبود زسوی وی کششی عشق را کی بودی به سر روشی
عشق باصنع خویش می بازد لیک لیلا بهانه می سازد
چون پرگاه در نشیمن باد هر کجا می کشاندش خود شاد

«دایره ثالث ولایت کبرا
مستی به محبت ثانی»

بقی سی و یکم

بیست و یک دان ولایت ثالث کز نبوّت ولی بود وارث
از شیونات ذات بی همتا اندر این جاست بهره سالک را
مورد فیض نفس را میدان چون رسد فیض حضرت سبحان

ذکرو تهلیل بر زبان گفتن نافع آید ورا در این موطن
یا خیالی به ذکر اگر مشغول کز مشایخ چنین بودست معمول

«دایره رابع ولایت مستی به قوس»

سپتیمت

بیست و دوم ولایت رابع	هر سه تای دگر در او جامع
در ولایت مقام آن چار است	هر یک بهر فیض دادار است
چون ولایت ز انبیا باشد	وارثان را رسد روا باشد
بر طفیل حبیب پاک احد	بر محبان رسد ز فیض مدد
پیرو تابعان احمد باش	وانگه منظور ذات سرمد باش
حشر هر کس بود به محبوبش	لیک بنگر که کیست مصحوبش
طالب صحبت عزیزان باش	همچو کلب سرای دربان باش
کردن طی این دوایر را	دافع وسوسه است و خاطر را
به یقین دان که رهبران طریق	چون پدر بر مرید خودیش شفیق
نور وی همچو نور خود دیدند	سالکان را ز نفس حر دیدند
فیض شد از دماغ بر سینه	سینه شد صاف همچو آیینه
وسعت سینه گردد از حد بیش	گم کند سالک هر چه هستی خویش
در مقام رضا کند مسکن	راضی از حق به گلشن و گلخن
گر نشد طی علامتش کم نور	همچو خورشید در خسوف حضور

«دایره مراقبه مستی به اسم الطاس»

سپتیمت و سوم

بیست و سه اسم ظاهرش گفتند	نقشبندان که این طُرُق رفتند
اسم ظاهر برای سیر صفات	نیستش آگهی ز حضرت ذات
سیر در علم و سیر در ظاهر	بنمایند دفتر خاطر

«دایره ولایت علیا سنی به اسم الباطن»

سبق میت و چهارم

بیست و چارم به اسم الباطن	صُورِ ظاهر و سیرِ موقن
در علیم است سیر در باطن	فرق بسیار اندر این موطن
بلکه از خاک تا به عرش مجید	فرق آید میان این دو پدید
زانکه باطن به هردو مشغول است	کز شه نقشبند معمول است
هر یک اینجا جناح طیران است	سوی قدسی که فوق امکان است
نفس اماره مطمئن گردد	از صغارت رهد مُسن گردد

«دایره کمال ولایت»

سبق میت و پنجم

بیست و پنجم سبق کمالات است	هر ولی را کمال حاجات است
در کمال ولایت ای طالب	صحو بر سکر می شود غالب
از ولایات انبیا بی شک	بهره یابد بخورد خود هر یک
سیر فی الله که در شیونات است	محو انوار حضرت ذات است
از بقا بهره ور شود سالک	جان باقی ببخشدش مالک
لال گردد زبان در این موطن	شرح این راز کی شود ممکن
در مقام ولایت کبرا	شد حصول مقاصد اعلا

«دایره کمالات نبوت»

سبق میت و ششم

بیست و ششم مقام پیغام است	به کمال نبوتش نام است
از کمال نبوت ای سالک	عقل ها قاصر است و مستهلک
چون نرفتیم راه مردان را	به که گوئیم به ترک تاوان را
کاین سخن در زبان نمی گنجد	در کلام و بیان کجا گنجد
هر که را فضل حق شود شامل	عهد بندد به فرقه ی کامل
زانکه در این طریق ربّانی	نقشبند مجدد ثانی

گفته اند راه این بنای حنیف
از طفیلش رسد به هر خادم
نیست از فضل کردگار بعید
اکتفا می کنم به نام شریف
«قاب قوسین» و رمز «او ادنی»
از «دنا» قرب حق شود ظاهر
یأس و نومیدی است و دید قصور
دائم الحزن و واصل الفکر است
فیض حق بهر عنصر خاکی است
گفت «کرّمنّا» بر بنی آدم
بر ملک نیست این مقام کمال
رو به حق است در همه اوقات
هر کمالی چه صغرا و کبرا

نیست جز در قفای شرع شریف
نعمتی را که می دهد منعم
که مبدل کند شقی به سعید
تا نیفتد کلام ها ز ردیف
از کمالات این مقام علی
«فَتَدَلّی» به رغم هر منکر
فارغ از ما و من و کبر و غرور
اندر این راه نکته بکر است
لفظ قرآن در این بیان حاکی است
خاک از افتادگی بشد محرم
عند قرب الوصال ذات جلال
بهر ارشاد واصل است به ذات
پلّه های نبوّت است تو را

«دایره کمالات رسالت»

بنیّت و مہتمم

بیست و هفتم در این طریقه و کیش
عالم خلق و عالم امرش
تصفیه تزکیه چو شد سالک
اندر اینجا چه دفع اسباب است
گر لطایف و گر کرامات است
لیک تقلید از زبان کتاب
ورنه معنی کجا و فهم ما
این کمالات را اصول شمار

شد کمال رسالت ای درویش
بعد از تصفیه چشد خمرش
جان باقی ببخشش مالک
در جاتش به فضل و هّاب است
جملگی جزو این کمالات است
می کنم شرح اندکی دریاب
عفو می خواهم از خدا ز خطا
بعد از آن بر قصور کن اقرار

بنیت و ششم

«دایره کمال اولوالعزم»

بیست و هشتم کمال اولوالعزم است	پیشه ی واصلان این بزم است
این مقام شهودی و عالی است	می رسد هر که را که اقبالی است
جمله ای زاین کمال ای دانا	می نویسم ز قول مولانا
هست اینجا مقام بی رنگی	نیست آداب و رسم فرهنگی
شد اکابر و اشرف مخلوق	محرم سر عاشق و معشوق
نه ملک واقف است زاین اسرار	جز محبان حضرت دادار
نه عبارت که تا بیان گردد	نه به تقریر این عیان گردد
اندر اینجا خموش باید شد	همه را هشت و هوش باید شد

بنیت و نهم

«دایره حقیقت کعبه ربّانی»

بیست و نهم حقیقت کعبه است	این جهان مزرعی و او حبه است
سالکا در حقیقت مسجود	که بود خانه ی خدای ودود
مقصد کلی عنصر خاک است	خاک اینجا به فوق افلاک است
عظمت و کبریائی سلطان	گشت مشهود سالک عرفان
بیند اینجا توجه عالم	رو به جلّ و علا اجلّ و نعم
وسعت باطنی زحد بیش است	هر که را دین مصطفی کیش است

بنیام

«دایره حقیقت قرآن مجید»

سی که آمد حقیقت قرآن	نه نوشتن رسد در آن نه بیان
تا ابد بکر و بذر اسرار است	حرف حرفش کلام جبّار است
گوشه ای از کنوز قرآنی	کشف گردد به اهل ربّانی
از حروف مقطعات کلام	بهره گیرند عارفان عظام
کعبه با آن علوّ شأن و مقام	هست قرآن ورا به فضل امام

بهر خاصان حضرت منان
مورد فیض حضرت انسان

کشف گردد بواطن قرآن
هیئت وحدت اندر آن میدان

«دایره حقیقت صلاة»

سبق سی و یکم

از حقیقت صلات آمد پیش
لیک بهر تکامل انسان
زانکه مؤمن به هردو محتاج است
عاجز از درک آن کلام و عقول
نفس را عقل کل شود غالب
از صفات بشر رهد مطلق
پر شود صفحه دلش ز کلام
می گذارد نماز ذات خدای
خود کند حمد ذات خویش مگر
جز نمازی که رسم عادات است
گر بود در مقام عجز و نیاز
این روایت شد از رسول الله
گر به اخلاص او گره نبود

سی و یک از حقایق ای درویش
از صلات و حقیقتش چه بیان
گفت آن شه صلات معراج است
لاجرم گفتم از زبان رسول
ز این حقیقت چو بگذرد طالب
نفس قدسی عطا شود از حق
از ملک بگذرد به قرب و مقام
شد مقامش به فوق قرآن جای
نیست در خورد ذات حمد بشر
جامع جمله ی عبادات است
باز دارد ز منکرات نماز
«يَسْجُدُ السَّاجِدُ قُدُومَ اللَّهِ»
بهر ساجد ز سجده به نبود

«دایره حقیقت معبود صرف»

سبق سی و دوم

هست معبود صرف را مقصود
در نظر سیر جانب الله
بی من وما و بی مسیر و اثر
ظاهر و باطنی ز شرک رها
مستحق عبادت اوست همین
سوزد از نور او سگ ابلیس

سی و دوم حقیقت معبود
اندر اینجا قدم شود کوتاه
طیّ این منزل است به سیر نظر
راه یابد به شارع و حدا
گفت لا معبود از کمال یقین
چون که گوید تنزه و تقدیس

گرددش نفی جمله موجودات از دلش غیر حبّ و عشق ذات
به تجرّد شناسد یزدان را به تکامل به فضلش ایمان را

«دایره حقیقت ابراهیمی»

سبنی وسوم

سی وسوم از این حقایق ها از براهیم دان خلیل الله
این مقام فناست و قربانگاه سر نهادن به زیر سیف الله
جرمه اینجا به خویش باید زد جهد پیش است بیش باید زد
مطمئننه رهیده از تلوین هست تصدیق قلب وهم تسکین
تابع و متبوع هر دو یک رنگند گرچه دو نخل لیک پیوندند
هر دو همبسترنند و هم آغوش هردو از چشمه سار وحدت نوش
هر دو چون شیر و شکر آمیزند هر دو از جام فیض لبریزند
به طفیل حبیب پاک احد امتان یافتند این مسند

«دایره حقیقت موسوی»

سبنی و چهارم

سی و چار از حقایق ممتد که مسمّی به موسوی باشد
اندر اینجا بدون گوش و زبان سالکان راست رمزها پنهان
سحرهای درون شکسته شود فرشیطان ونفس خسته شود
گشته ظاهر به عارفان کمل که بود این تعین اول
هم محیط است بر همه اشیا جمع اضداد خیر عالم را
ذات حق نیست تعین اول که خدا خوانده اند بعض ملل
ماوراء همین مقام الله گشت مکشوف شاه امان الله
اندر اینجا ظهور استغناست بی نیازی ز خلق عارف راست

«دایره حقیقت محمدی»

سبنی پنجم

سی و پنجم که اهل این گویند این حقیقت محمدی گویند

چشمه‌ای از شراب تسنیم است
ماه را یک اشاره بس به دو نیم
این بود گر تو راست فهم رسا
ظاهرش «فی غیابت الحب» است
کی شدی گستریده این ابعاد
نشدی خلق عالم امکان
به طفیل تو گشت موجودات

تاج بر حمد حلقه ی میم است
گشت پیدا جهان ز حلقه ی میم
لَبَّ لَبَّ همه حقایق ها
زانکه ایجاد را سبب حب است
گر نگشتی سبب تو بر ایجاد
گفت «لولاک» حضرت سبحان
هر چه از جن و انس و مخلوقات

«دایره حقیقت احمدی»

سبق سی و ششم

چون حقیقت به احمدی ختم است
هستی خود سپرده بر مالک
از هزاران یکی چنین شاید
وصل عریان بود زدید قصور
سر محبوبیت ز ذات خدا
که به عاشق رسد به هر اوقات
دل چو مجنون رود سوی لیلی
این بشارت ز علو همّت خود
«يَأْتِي مِنَ بَعْدِ إِسْمِهِ أَحْمَدُ»
سر مکنون ذات مستند است
غیر از بندگی نه زندگی است بدان
احمد آمد و را پی تعظیم

سی و ششم به احمدی رسم است
آید اینجا برون ز خود سالک
وصل عریان در این مقام آید
گفت شخصی ز عارفان غور
کشف گردد در این مقام علی
حبّ جذبی است مختفی در ذات
دور دارد و را ز هر میلی
داد عیسی ز بهر اَمّت خود
داد اخبار این کلام احد
احمد اسمی که سامی احد است
حلقه میم طوق بندگی است به جان
بنده ی ذات اوست حلقه ی میم

«دایره حب صرف»

سبق سی و هفتم

تا ابد گر کنی به حب تکرار
هر دگر زان دو صد دگر آید

سی و هفتم ز حبّ صرف شمار
هر نفس حبّ دیگری زاید

دوست دار خدا و خلق خدا
خلق را خیر بینی خود را شر
دور باش تردد و ز عدد
لَمْ یَلِدْ یولدش نبی گفته است
تا که گردی ز عظمتش آگه
گشت مستغرق محبت او
نفس را زشتی و شروری نه

دشمن خود شوی عدو آگاه
عشق ورزی به مسلم و کافر
حبّ صرف است حبّ ذات احد
ذات پاکش منزّه از جفت است
حبّ غیرش مده تو در دل ره
گر به دل جا گرفت عظمت او
غیر را بر دلت عبوری نه

«دایره لاتعین»

سبنی و هشتم

خود مقامی است به نام لاتعین
اوست مالک فقط همه مملوک
او نگفته است آنکه این را سفت
خاصه او و تابعش که ولی است
کاین کرامت به وی پدید آمد
به طفیلش رسیده اند امم
آن که سنّت کحل بصر باشد
می شود قطع این به سیر نظر
تا از این سیرشان نشان باشد
اندر این نشئه می شود معمور

سی و هشتم در این طریق از بن
سیری و فضلی است نه به سلوک
اندر اینجاسخن نه بتوان گفت
این مقام محمد عربی است
خلعت مصطفی مزید آمد
نیست اینجا مقام سیر قدم
طیّ این سیر بی نظر باشد
از پی تابعان پیغمبر
لیک باید ز وارثان باشد
آنکه دارد نشانی از شه غور

«دایره سین قلح»

سبنی و نهم

سیف قاطع ورا نهاده نام
اندر این جایگاه عنوان است
محو گردد به یمن همّت پیر
ذکر نام و بشارتش اینجاست

سی و نهم مشایخ عظام
سیف قاطع که تیغ برآن است
هستی سالکان به این شمشیر
در محاذی ولایت کبراست

نه توان برد بیش از این نامش نه به اخباری از در و بامش

«دایره قیومیت»

بن‌پلم

چلمین را مشایخ مرحوم	کرده اند اختتام بر قیوم
لفظ قیومیت بود ظاهر	کاین چنین منصبی بود نادر
از هزاران یکی به این منصب	شد مشرف به اهل علم و ادب
منصب انبیای عظام است	تابعان را طفیل شان کام است
منصب فضلی است نه به سلوک	گوش کن این سخن به قطع شکوک
آنکه را فضل حق شود رهبر	از ملک بگذرد به فضل و هنر
نام این منصبش نهند به سر	گردد از وارثان پیغمبر
عالم و وارث نبی گردد	تابعان محمدی گردد

بعد از این مقام های علی	چار سیر است نقشبندان را
هر چهار سیر ضمن این سبقات	طی شود بهر تابعان ثقات

۱. سیرالی الله ۲. سیرنی الله ۳. سیرعن الله بالله ۴. سیرعن اشیاء بالله

حاجی احمد

حاجی احمد که احمدی بخت است	کامل العلم و عارف وقت است
شمع اصحاب و پیر را اخلف	به سلیمان وقت چون آصف
در میان برادران طریق	پیر را یار غار چون صدیق
یاوری همچو آو نخواهد زاد	جامع و کامل و رؤوف و رشاد
حمد لله که شد دگر بارم	به ندیمی دگر سر و کارم
آنچه بر من به سالها مشکل	کرد او از کمال خود کامل
چل سبق را که بود از پیران	همره چار سیر از ایشان

بپذیرفت خواهشم را ساق
کرد تفسیر آن چنان موجز
به مروری ز نظم با تصدیق
خلفایی به حق گوارش باد
گنجی کاندرا به ای مخفی است
حق و را حشر با حبیب کند
خواستم تا ز پرده بگشایم
همچو او بی به وصف حاجت نیست
من نیم ماد حش که خود مدحی است
دانمش نیست چون به وصفش خوش
بیشتر ز این دگر نمی گویم
دوست آن است که بی اشارت دوست
خواهم از حیّ قادر ذوالمن
بپذیرد و هم مدد سازد
برگزیدم و را به جان و دل
در طریقت بود خلیفه ی من
این چنین دوست و یار روحانی

یاریم کرد اندر این اسباق
که من از رمز آن بُدم عاجز
کرد تحسینم آن یگانه شفیق
جان صدها چو من نثارش باد
بحری کاندرا لفاف مشّت کفی است
به لقای خودش نصیب کند
سیرتش را کمی نمایانم
زانکه او را صفت نهایت نیست
لیک از دیده خفاش خفی است
پس به میلش همی شوم خامّش
چون اشارت همی کند اویم
بپذیرد به جان اطاعت دوست
این کم اخلاص و حبّ را از من
ثبّت در دفتر ابد سازد
بل به جای ندیم بس کامل
در شریعت ابوحنیفه ی من
مر تو را باد بسمل ارزانی

تهدیم برنی های نیثانی که مرکز شرح شد ۱۳۹۵

بعد از عرض و سلام ای بوالحسن
ای عزیز شارح شرح نکو
شرحی از آن زنده های بی نفس
شرحی زان نی ها که اندر نیستان
صدهزاران داستان اندر درون
بی ز نام و بی نشان بر روی هم

بر امیدی آنکه بپذیری زمن
شرحی زان نی های خامّش مانده گو
زیسته با پشه مرده چون مگس
شرحه شرحه بی ز شرحی داده جان
بی شکایت گشته مشتی خاک گون
گنده و پوسیده و گشته عدم

بس نواها در درونشان فسرده
ای رسول سرّ سیر خامّشان
زانه همه ناگفته ها شرحی بکن
در جهان زایشان کسی بویی نبرد
خامشانه ده به ما زایشان نشان
یا رموزی زان فضای بی سخن

هفت وادی و هفت خوان نظم ۱۳۹۵

گرچه دور است از ادبای اوستاد
هفت وجهی را که فرمودید از آن
کاهل عرفان زان رموزی سفته اند
نه چنان وادی که از وی بگذری
هر یکی را فتح کرد و درگذشت
یا چو هفت وادی که با طی سفر
طی نه آن باشد که اندر پی کنی
درگذشتن نیست هم از وی به مرگ
هفت خوان و هفت وادی کز برون
هفت اوصاف است یعنی هفت تار
تارهای خوان و وادی را به جان
ور یکی تاری شود کم زان عداد
حق تعالی زان به فرقان مبین
جمله ی طاعات ها بر بندگان
چه نماز و روزه و حجّ و زکات

از نگاه این حقیر کم سواد
ای عزیز رازدان عارفان
هفت خوان و هفت وادی گفته اند
رو به سوی خوان دیگر آوری
همچو رستم بعد از آن فارغ نشست
طی نگردد جز به طی عمر سر
بل به پای عمر باید طی کنی
کونشاید بعد مرگ از وی به ترک
تو مجو الا مگر اندر درون
متّصل با هم طنابی استوار
بافت باید تا شود یک ریسمان
رفتنش در چه نشاید اعتماد
جمع کرده نام وی «جبل المتین»
هست تمرین یعنی مقصد را بدان
واجب آمد بهر تعویض صفات

مراغل عشق نظم ۱۳۹۵

آن یکی مهمان مرا گفت ای فلان
چیست عشق و سرّ سیر عشق چیست
کیست عاشق چیست در میثاق عشق
خواهشم بپذیر و بر من کن عیان
عاشق و معشوقه و مشتاق کیست
که جهان پرگشته از اوراق عشق

شبهه ای را زان همه بسیار گو
 از حقیقی و مجازیه‌هاش گو
 عشق تا کی سربه‌جان عاشق است
 گفتمش در گفت ناید این رموز
 عاشقان پیش از ازل عاشق بُدند
 بلکه در عشق مجازی چون خطر
 شرط آنکه دور از آلودگی
 وای اگر در شهوتی آلوده شد
 عشق سه فصل است و در سه مرتبه
 سال های اول عاشق بدان
 آتش دنیا به آبی شد خموش
 همچنین تا فصل دوم سوخت و ساز
 باز می سوزد ز روزی کو مباد
 فصل سوم چون شود او آشکار
 در نظر باشد چو کوهی استوار
 آتش عشق از درونش شعله ور
 بوی دودش را نمی داند کسی
 ای بساکوهی که هست آتش فشان
 سر به مهر و باقی و پاینده است
 غافل از سوختن نباشد لحظه‌ای
 ای فقیر بینوا تو سوختن بسمل ببین

ده نشان زان بحر بر ما یک سبو
 کوتاهی ها و درازیه‌هاش گو
 چند سال و ماه عاشق شایق است
 عشق سوز است عشق سوز است عشق سوز
 تا ابد هم خود ابد را ممتدند
 هست بُردش از حقیقی بیشتر
 باشد از شهوات پاک و بیشکی
 ماند شهوت عشق سرد پرده شد
 این حقیر از آنچه کردم تجربه
 هیچ جز سوختن نخواهد در جهان
 آتش عشق آورد دریا به جوش
 می شود خود اندکی کم زان گداز
 کم شود این آتش کم از نهاد
 عاشق دیوانه را گیرد قرار
 لیک اندر بطن خود او بی قرار
 ظاهرش از فعل او هست بی خبر
 آشکارا هم نگردد بر خسی
 لیک از آتش نباشد زو نشان
 ذاکر حق است تا او زنده است
 روز و شب در حسرت یک لمعه‌ای
 آتش عشق حقیقت را گزین

عرض شگری از زبان فی

بشنو از فی چون تدبّر می کند
 زان جدایی کز دم انوار جود
 بی زبان با صد بیان رمز خیز
 آن لبی خواهم که بادرکی رشید
 تا از آن ناگفته ها لب تر کند
 وصل در آغوش نی زاری بدم
 بی خبر از رمز هجران و فراق
 وصل جوئی نیست جز لذّات نفس
 وصل جفت است و به جفت اندر نفاق
 وصل خواهی پیشه عشاق نیست
 وصل اگر مثل وصال عالم است
 سوختن با عشق عاشق را جحیم
 عاشق سوز است نه جویای ساز
 عاشق از سیری و سیر آبی بری است
 از جدایی شد در اسرار باز
 گر جدایی می نیامد در وجود
 شد جدایی و اصف اوصاف وصل
 کرد عریان آنچه را عریان نبود
 عاشق عشق است عاشق های عشق
 از جدائی ها تشکر می کند
 باب راز «کُنْتُ كَنْزاً» را گشود
 زیر لب می گفت کای اهل تمیز
 بوسد آن دستی که از وصلم برید
 با اشاراتی سری را سر کند
 مست خویش و غافل از یاری بدم
 پی نبرده حکمت جفتی و طاق
 لذّت فرقت چه داند ذات نفس
 بی نفاقی نیست الا در فراق
 جز به فرقت سوختن مشتاق نیست
 عمرها در سوختن فرقت کم است
 به ز وصل بی ز عشق اندر نعیم
 جان به کف در انتظار نیم ناز
 تشنگی در تشنگی رامشتری است
 شمع خامش کی شود پروانه ساز
 که همی گفت این همه که می شنود
 پرده ها بدرید از اطراف وصل
 گشت خود بریان و برهان ها نمود
 شیفته لذّات سوختن های عشق

متفرقات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي
 رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ يَا مَيِّسِرَ كُلِّ عَسِيرٍ
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِنِي بِالصَّالِحِينَ يَا مَعْشُوقَ الْعَاشِقِينَ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَبَارِكْ عَلَى سَيِّدِنَا وَنَبِيِّنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَاصْبَائِهِ وَأَتْبَاعِهِ وَأَتَابِهِ

هو الحي القيوم

ابتدا از بقای بسم الله	انتهای در قفای بسم الله
هر دو عالم طفیل بسم الله	ریزه خواران خیل بسم الله
ذره ذره به هر صباح و یگاه	شد علم از عدم به اذن الله
بی زبان و دهان گه و بیگاه	همه گویای سبح لله
هر چه در عرصه ی وجود آگاه	در سجود اند پیش بسم الله
گرد هر صفحه هفده بسم الله	رکعات نماز راست گواه

حم و ثانی الله

ثنا و حمد بی حد دادگر را سزاوار صفات ناشمر را

به هر چیزی ز هر چیزی مبراً	نه بی جایی نه جایی زو خبر را
محمد مصطفی خیر النبیین	درود بی حد آن خیر البشر را
به اولاد و به اصحابش تمامی	رفیقی چون ابوبکر و عمر را
به عثمان جامع فرقان اعظم	علی کآمد مدینه ی علم در را
حسن کز حق بر او صد بار احسن	حسین جان به کف خونین جگر را
به زین العابدین زببنده ی زهد	محمد باقر هم چون قمر را
به جعفر صادق اندر سر و سیرت	به کاظم بند ارباب شر را
رضا راضی به مرضای الهی	تقی متقی خوش سیر را
نقی جمع نقود گنج تقوا	حسن سیاره ی سحر سحر را
به مهدی قائم آل محمد	قوام خیر و دفع شر را
به حق جمله ی ایشان بیامرز	به فضلت بسملائی در به در را

شعری حسیب از کلام محبوب تاریخ نظم ۱۳۶۹

ای گفته ثنایت ایزد پاک بس است	«لَوْلَاکَ لِمَا خَلَقْتَ الْأَفْلَاکَ» بس است
صَلُّوا عَلَی النَّبِیِّ وَ سَلِّمُوا تَسْلِیْمَا	از کثرت کوثری اعطیناک بس است
تسکین دل کرسی و آرامش عرش	بر سر ز غبار کفش تو خاک بس است
از فرقت این بس که ستون می نالید	سنگ ریزه گواهی چست و چالاک بس است
آتشکده فارس اگر چه خاموش نشست	حور و ملک و فلک طربناک بس است
از لات و منات و از حیل تا به هبل	سردر قدمت نهاده بی باک بس است
آغشته ی زهر کفر را در دو جهان	یک اشهد نام تو به تریاک بس است
طاعات تو همقرین به طاعات خداست	این فخر تو را سند به املاک بس است
شیطان نشد از رحمت تو بی بهره	نا خوردن سیلی اش به امساک بس است
از کوی تو هر که سرکشید گوی برو	وان دل که تو را مانده به فتراک بس است
ساقی چه توئی دگر غم ساغر نیست	مخمور تو را شراب بی تاک بس است
دشمن نکند بسمل اگر فهم چه غم	مه را به دونیم و سینه چاک بس است

عزیزی تعریف یکی از مهابرین افغانی که تخلص ربه حزین گذاشته بودی کرد مختصر هم نادهیده به تعریف آن عزیز این شعر را
برایش سرودم اما وقتی که دیدم پشیمان شدم ولی آن عزیز ارزش صبر بر آن را داشت. تاریخ نظم ۱۳۶۶/۹/۱

میگفت عزیزی که غمینی شده پیدا	محزونی تخلص به حزینی شده پیدا
بیت الحزنی ساخته در گوشه طبیات	یعقوب صفت پیر حنینی شده پیدا
در نظم نظامی ای و در علم امامی	در شعروادب خال جبینی شده پیدا
شوریده دلی بار دگر از در گلشن	بلبل صفتی شاخ نشینی شده پیدا
از لوح قضا سر ز سراپرده ی تقدیر	ماهی به سراشیب زمینی شده پیدا
از دامن ایام سر از بام حوادث	بر جمع بلا دیده قرینی شده پیدا
صنغانی دگر از نوو منصور دگر بار	بر دار سر و دیر گزینی شده پیدا
در حلقه ی فقر فقرا خاتم عزت	بر تخت وفا تاج و نگینی شده پیدا
نشاخته دوستی خوش و دلباخته یاری	جان سوخته باعشق عجینی شده پیدا
پیری که ندیم دل ما بود اگر رفت	غم نیست که غمخوار حزینی شده پیدا
ترسم نشود فرصت دیدار و بمیرم	بسمل که اجل هم ز کمینی شده پیدا

یاران دیرین تاریخ نظم ۱۳۶۴

ای صبا از من برو یاران دیرین را بگو	سرور جمع جماعت رونق دین را بگو
ای صبا از جای من نظمی ببر در طبیات	مهربانی ابوبکری خوش طین را بگو
دوستان بی وفا عبدالواحد و احدی	خنده مرموز و روی ترش پرچین را بگو
باز عرض عرضمندان ربه ارزه عرضه دار	در بزن بر خالقی بر جایم آمین را بگو
باز گرد از ارزه بر کاریز لبریز از پیام	حاجی خواجه و به خضرائی نشین سین را بگو
بال و پر بگشای ای پیک خجسته بال و پر	سوی پلبد آواز من ماه و پروین را بگو
رو بروی محمدی بنشین زمیز زائی پیرس	از دل ریشم خبر ده چشم خونین را بگو
حاجی رحمت را بگواز ما به رحمت یادکن	پیش بابش حال این درمانده مسکین را بگو
نزد مولانا محمد رو به بند دست ادب	طالب مطلوب شو استاد خوش بین را بگو
حاجی آخوند را بگو عذر من ناخوانده درس	نسل عارف احمد جام ژنده فیلین را بگو
ریزه ریزه عرض حالم را بسوی ریزه بر	یک به یک آن مردمان نیک آئین را بگو
نوخطان غنچه برب پنج عظیمی ربه نظم	چار عین عفو و میم مصطفوین را بگو
پور عبدالخالقا از من ببخشا نام خویش	خواجه زاده های اهل عز و تمکین را بگو

ای صبا از من هر آنچه دیده‌ای از بهر حق
از خطاهایم به پیش آن ختن ها دم مزین
آنچه از صبر و تحمل آنچه از درد و فراق
پیش یاران این همه شبهای غمگین را بگو
ناف پیشکین بسته به نافان مشکین را بگو
آنچه بسمل می کشد زین چرخ پر کین را بگو

داستان دوستان

به تاریخ ۱۳۶۵ دوستان لمباتی شب جمعه ای همدیگر را دیدند و گفتند که ای کاش دوستان ریزه
هم می آمدند و بختی می زدند و می خندیدند و می خندیدند و می خندیدند

دوستانی که اهل طیباتند
با لب پر ز شهد شان امشب
بهر دلجوئی حقیر فقیر
قایق غرقه ی مرا زین بحر
با همه سور و سیر عنقائی
جای پای شما فقط خالی است
از شماست انتظار چون ایشان
هم به ریزه روند و هم کاریز
شمع و پروانه و گل و بلبل
جای شادی است زانکه از بسمل
جمعه شب را به نصرت آبادند
مرهم زخم فرق فرهادند
به عیادت حدیثی منقادند
به نسیم کرم فرح بادند
لانه ی عنکبوت را یادند
بر دو چشم که پای بنهادند
بر سر وعده و به میعادند
تا به پلند و بندش آزادند
دست بر دست یکدگر دادند
یادی کردند و هم بر آن شادند

به یاد یاران تاریخ نظم ۱۳۶۹

هر محفلی که در روی تار و طرب نباشد
بی بوسه و کناری بی غمزه ی نگاری
یک جو بها ندارد یاران اعجمی را
بویگری در ترنم میرزائی در تکلم
هم باده حاج محمد رندانه حاجی رحمت
خواجه کریم جامی هر دم به او سلامی
خضرائی بادل شاد سرسبز تر ز شمشاد
بی خالقی صراحی خوردن بود گناهی
دستی به زلف یار و جامی به لب نباشد
گر محفل عزایش گویند عجب نباشد
گر شوخ چشمی ساقی دروی عرب نباشد
محمدی از ان خم ساغر طلب نباشد
خوش نغمه حاجی آخند آن خوش نسب نباشد
مارابه نیک نامی جز او سبب نباشد
پیوسته سر به میعاد بر کفر طب نباشد
یادش به هر صباحی دور از تعب نباشد

کم گیر بی عظیمی جامی مگر به بزمی
گوسوختن نشاید پروانه را به شمعی
بی روی دوست شیخوان روزی که رفت بیدوست
هر چند که نام ایشان بی پرده گفته آمد
هر جا که هم ندیمی باشد پیاله گردان

به تاریخ ۱۳۶۷ به یاد سالهایی که همراه دوستان به زیارت می رقیم یادش بخیر

یادی از بطام

مرا بخت سیه یارب دگر بیدار خواهد شد
طلوع مهر کنعانی ز شرق مصر خواهد تافت
به عزم خاک بوسی مزار مظهر عرفان
خمار آلوده در پای خم خمخانه خیام
خدارامو کب ماروی در بسطام خواهد کرد
به خرقان خر قه پوش بوالحسن قطب زمان یارب
کنار قبه هشت گوش آن سر حلقه خوبان
ز بارانهای الطاف وز خرمنهای فیض شان
دوباره بخت سویم از نگاه مهر خواهد دید
رفیقان فرشته خوی و یاران صفاسیرت
دل دیوانه ام بسمل درین پیرانه سراز عشق

دوباره نور با ظلمت قرین و یار خواهد شد
زلیخای دلبرای پای در بازار خواهد شد
به نیشابور سر بر مرقد عطار خواهد شد
صبحاحی مست صهبای می سرشار خواهد شد
سرنا لایقم لایق بر آن دربار خواهد شد
طوافم مرقد آن قدوه ابرار خواهد شد
رفیقان جمع در آن گوشه دیوار خواهد شد
به دامن خوشه ای از آن همه خروار خواهد شد
فلک را جای کینه دست بی آزار خواهد شد
به این درد و غم و پیری مرا غمخوار خواهد شد
شبی را از سرم بی رنج دست بردار خواهد شد

خان کا کا تاریخ نظم ۱۳۶۴

برو قاصد بگو گوید ابوبکری زیبا را
خدا را از سر تحقیر کمتر بین گرم نو نیست
به حسن ظن به مسکینان کرامت کم نمی گردد
نریختم آبروی فقر به پای خوان خان غم نیست
مخوان اهل نظر را بر سر خوان مگس هرگز
به جانبازان کوی غم گذشتن از درم غم نیست
لب شیرین و از فرهاد سر سالم چه می جویی
ز جان باید گذشتن اندرین سودا نه تنها نان

به جای من به خان کا کا رفیق حاجی عیسی را
به چشم عیب جوئی آستین کهنه ی ما را
سلیمان با همه شائش گرامی داشت آنها را
نبوسیدم اگر از بهر نانی دست دونه را
به دام و دانه دل بستن هواداران عنقا را
که پیش چشم عاشق قدر و قیمت نیست دنیا را
به جز از ترک نام و ننگ خریداران لیلا را
بیا در پای دار و بین سران بی زتن ها را

اگر سودای شمع بر سراسر پروانه باید شد
بدون دوستان در بوستان از دیده ی بلبل
چه غم از خار بلبل را به جان تا در حریم گل
به خال هندویی حافظ همی بخشد سمرقندی

قاصد ی به یاران تاریخ نظم ۱۳۶۴

برو قاصد بگو یاران شب را
به خضرائی و حاجی خواجه کریمی
به میرزائی و محمدی بگو چیست
به پیش حاج محمد حاجی رحمت
بگیر اذن دخول از حاجی آخند
برو راز دلم در ریزه بگشای
عیادت را بسی مزد بزرگ است
شمارا جمله ی شبها عزیز است
قبول افتد گر از من عرض حاجت
ببخشائید از بسمل اگر رفت

عشق کوکاز صناعان و غزال تاریخ نظم ۱۳۹۰

ایا صناعانک صناعان وش من
همی رفت کاتشم خاموش گردد
تو ای سه ساله طفل بی غش من
به عشقت تازه کردی آتش من

غزل

بسی گشتم میان عشقبازان
ندیدم عاشق سه ساله ای را
به دختر عاموی چار ساله ی خود
تو ای غزال ترسا کیش وحشی
چه در جمع و چه تنها در همه حال
تو گویی ز آتش صناعان چو ققنوس
به شهر و روستاهای خراسان
به جز طببات صنعانی چو صناعان
غزالش نام وحشی چون غزالان
دل صناعان وش ما را مرنجان
فراموش از غزالش نیست یک آن
زده صنعانی سر از امر یزدان

بدون اختیاری عاشق آسا	کشد آه و همی گوید خداجان
جوانی گر بود عاشق عجب نیست	عجیب است عشق از طفلی بدین سان
رکورد عاشقی را خوش شکستی	بنازم نازت ای صنعان دوران
پس از ده سال دیگر خواهی دانست	چه آوردی به روزت ای پسر جان
بیا بسمل که باید از نو آموخت	الفبای محبت را ز طفلان

دی ماه سال ۱۳۶۳ اولین بار به عزم روستای سوران به زیارت دیدار حضرت صوفی عبدالعزیز

هر جا زدیم سرو سری نیافتیم	آخر به عزم قریه سوران شتافتیم
برزنجه رفیع سعادت کشیده رخت	آنجا رخ نکوی عزیزان بیافتیم

کوی عزیز

ما به سر در کوی جانان می رویم	با دل و جان جانب جان می رویم
در ازل بستیم دل بر عهد عشق	بر سر آن عهد و پیمان می رویم
سر زدیم از ظلمت ابر سیه	در پی خورشید رخشان می رویم
از خم کوه و کمر بی خوف و بیم	پا برهنه مست و خندان می رویم
از زلیخای درون بگریخته	یوسف آسا چاک دامان می رویم
خرقه و سجاده و تسبیح زهد	پاره کرده همچو صنعان می رویم
بد سکالان را به بد بگذاشتیم	رو بسوی خوب خوبان می رویم
صبر اگر چه هست مفتاح الفرج	بر فرج بی صبر آسان می رویم
دل به نقاشان چیره داده ایم	بی دل و زار و پریشان می رویم
دست بر دامان ابراهیم وقت	جان به کف از بهر قربان می رویم
دل به هر نقشی منقش کی کنیم	بهر نقش نقشبندان می رویم
در قفای محمل لیلی و شان	از خود و بیگانه پنهان می رویم
شیشه ی ناموس را بشکسته ایم	مست و خندان پای کوبان می رویم
گر چه در ظاهر نخواندستم ولی	غایبانه نامه خوانان می رویم
پای بزم حضرت عبدالعزیز	بر امید جود و احسان می رویم

شوق دیدارش چنان کش کرده دل	نیست گرممکن به امکان می رویم
بی سروبی پا و بی دل سوی وی	پای سر کرده به سوران می رویم
صحبت مرد خدا مردت کند	زین سبب سردر پی آن می رویم
شکر حق بسمل ندیمت گر برفت	با تو در بزم عزیزان می رویم

گلزار یاران فروردین ۱۳۶۴

یارب چه شد به یاری که یاران نیامدند	بستند عهد و بر سر پیمان نیامدند
از جام آمدند به باخرز خدای را	ما را خطا چه بود که ایشان نیامدند
گراز خطا نبود چه شد موجب ملال	بر خاطر شریف که آنان نیامدند
استای راشند و به سوران که سور بود	یک نوک پا به کلبه ای احزان نیامدند
جای ملال نیست بسمل و جای مقال اگر	رفتن چو روح از تن و چون جان نیامدند

به یاد دوست صوفی ملا عبدالعزیز به غم روستای سوران یادش. نخیر فروردین ۱۳۶۴

باز طغیان کرد دل بر آرزوی روی دوست	پای از سر ساختم گشتم روانه سوی دوست
جرقه ز دبر سر هوای حضرت عبدالعزیز	کرد بی صبر و قرارم یاد گفتگوی دوست
همچو مرغ نیم بسمل بی سروپا تن خزان	با پروبال شکسته ره سپار کوی دوست
از رفیقان دغل بگریختم بل دل ز غلّ	تا که بزدایم ز انفاس مسیحا خوی دوست
آرزوی دارا اگر دارم مکن عیبم ز جهل	زانکه دار عاشقان نبود به جز از موی دوست
شاخ خشکی را اگر سر سبز گرد دچه عجب	گر به صدق دل نشانی اش کنار جوی دوست
پامکش بسمل ز کوی دوستداران ندیم	از عزیزانی که دارد شمه ای از بوی دوست

پرواز دل به سوی سوران به شوق دیدار حضرت صوفی عبدالعزیز فروردین ۱۳۶۵

دوش دل پرواز کرد بر عزم دیدار عزیز	همچو پروانه به عشق شمع رخسار عزیز
فیل شوقم را به خواب آمد شبی شیران هند	یاد حاجی سرور و چشمان بیدار عزیز
بر سرم موج خیال و جان به بحر آرزو	غوطه بر دریای نطق لعل دربار عزیز
بلبل آسایر زان سردر پی صبح وصال	بر امید غنچه ای از صحن گلزار عزیز
کی شود یارب به قله لشکری شاریباز	سر برم با گنده تن کنده ی بار عزیز
پای قله چائی را شامل ز مشمولی شویم	ساقیم باشد دلاور باده سرشار عزیز

کی شود یار بندیدم و همدم خوبان شوم
همچو مژگان هم ندیدم چشم خمار عزیز
بگذر از بخت سیه بسمل اگر طرفی نبست
لیک عفو و بخشش است پیوسته اطوار عزیز

«فراق عزیز (رحمه الله علیه) تاریخ نظم ۱۳۸۰»

دردا که رفت جانم من از جهان نرفتم
جان و جهانی از بر من از میان نرفتم
حاجی خلیفه صوفی عبدالعزیز عارف
بود هم زبانی و من با هم زبان نرفتم
اورفت و من بماندم با در دو غم هم آغوش
بر خاک اونشستم زین خاکدان نرفتم
جای هزار دستان چون بوم زین غمستان
هم داستان به دوستان در بوستان نرفتم
مرگش بدیدم و ترک بسمل ز تن نکردم
سنگش به سر نشاندم خود بی نشان نرفتم

«سر مزار حضرت خلیفه ندیم (قدس الله سره) تاریخ نظم ۱۳۷۴»

اگر چو شمع بسوزم به داغ تو شاید
هزار همچو مرا سوخته تو می باید
مزار تو دل زار مرا امیدی بس
هنوز بوی توزین سنگریزه می آید
برید آنکه تو را رشته حیات کجاست
پی ممات من آخر چرا نمی آید
چو هد هد از پی سیمرغ پر کشید به قاف
دگر مسیر شهر سبار اجزاو که پیماید
دریغ زان همه عرفان و معرفت کامروز
برفت بر دل خاک و دگر نمی زاید
ره طریق که جوید پی رفیق که پوید
که بلبلی کند و رزمز گل که بگشاید
سرم اگر بلند نشد در زبان شعر چه غم
میان گور گرم سر به پای تو ساید
چو غنچه بسته دهن خون همی خورم بسمل
لبی که بسته ندیمی نسیم نگشاید

برفت آنکه چو گل بود ماندنش زیبا
ز بوستان حقایق به گلشن عقبا
مگر به پای کوثر و باغ جنان گلی کم بود
به قد و قامت طوبا چو او گلی رعنا
برفت جائی که از وی به غیر نامی نیست
به کوه قاف چو سیمرغ و در فضا عنقا
به جای آنکه شود هم ندیم ما امروز
نشدندیم و بگفت بسملا شوم فردا

«فراق سه بزرگ تاریخ نظم ۱۳۸۱»

خدا را دل کجا دلبر کجا شد
ندیم از بر برفت مظهر کجا شد
عزیزی کو به عزت برگزیدم
چو نور چشم خود دیگر کجا شد

خلیل بت شکن آخر کجا رفت	رفیق جمره زن هاجر کجا شد
چه شد جام و چه شد مینا چه شد خم	صبح و ساقی و ساغر کجا شد
الم ها با قلم ها ماند در پیش	رقم های خوش از دفتر کجا شد
صدای چنگ از محفل بشد لنگ	نوای آن نی لاغر کجا شد
نمی آید چرا دیگر به گوشم	سرافیل زمان آخر کجا شد
سه تا نورو سه تا مهر و سه تا ماه	سه تا راه و سه تا رهبر کجا شد
عزیز و شاه محمد مظهر من	خلیفه صاحب آن سرور کجا شد

«فراق حضرت پیر شاه محمد مظهر (قدس الله سره)

ای مظهر عشق و مظهر ما	ای هادی دین و رهبر ما
ای شاه و امیر نقش‌بندان	جمشید و قباد و قیصر ما
ای صاحب تخت و بخت و عزّت	ای تاج و کلاه و افسر ما
بگذار دو پا که چشم داریم	چون نور به دیده ی تر ما
دل ها همه باغ توست سایه	ای سرو مگیر از سر ما
سوگند به جان تو که جانی	در جسم و وجود و پیکر ما
بیمار تو ایم تو خود گواهی	برما و به حال مضطر ما
ای از پدری به مهر برتر	غمخوارتری ز مادر ما
آخر چه شده است که می نیایی	یک بار دگر تو در بر ما
باز آی ز مصر ای مبشر	با پیرهنی تو در بر ما
بی محرم و بی ندیم ماندیم	ای مونس و یار و یاور ما
ای مرشد و ای مراد بسمل	بگذار قدم تو بر سرما

تاریخ فوت خلیفه به حساب ابجد

چه آرام است درین آرامگه خاک	سعید محمد خلیفه عارف پاک
خلف از خلفای نقش‌بندان	روانش شاد اندر عرش و افلاک
به شه راه هدایت هدهد آسا	به وادی فصاحت چست و چالاک

ندیمی بود تخلص بر ندیما
نه جسمی بلکه جانی از جهان رفت
زمین را بین چو خورشیدی نهان کرد
به سن هفتاد و چار از دار فانی
به لیل جمعه بیست و چار مرداد
وفاتش خوان تواز شمس «غمش باک»

به تاریخ ۱۳۷۴ به سرزمین عارفی و ارسته از خلق و پیوسته به حق مرحوم خلیفه سعید محمد مصومی (قدس الله سره)

اینکه در خاک خفته میر نبود
عارفی بود در خط عرفان
شاعری بود بلکه بی شهرت
در کتابت تخلصش به ندیم
پیری بر حق و مرشدی کامل
بر شغالان بیشه ی عرفان
به سه تا خانه گلی می زیست
ملک و آبی نداشت جز چندمیش
در قناعت چنانکه از فقرش
اغنیای را ز بام و در می راند
با همه فقر و فاقه در تبلیغ
بی نیاز از تمام خلق الله
از دهی زاد و بردهی شد فوت
نام پاکش سعید محمد و پیکان
قدس الله سره الاقدس

تألف

آفر توای جهان که تو ماندی و جان برفت
دُرّ نسفته ای و گل ناشکفته ای
ما ماندیم و جهانی سیه پیش چشم خویش
جانی که بود جان جهان از میان برفت
قدرش نهفته مفت ز کفرایگان برفت
مارا به غم گذاشت و خودش بی نشان برفت

به یاد حضرت خلیف

ای که یادت نمی رود هرگز	به گذشت زمان و لیک هنوز
رفتی از بر نرفته ای از دل	هستی در بزم ما شریک هنوز
گر به جسمی ز چشم ما غایب	پیش مائی به نام نیک هنوز
تو برفتی و من بماندم زار	بر سر خاک تو چو ریگ هنوز

فوت حضرت فاطمه رضی الله عنها تاریخ نظم ۱۳۸۰

وای از آن روزی که رفت از این جهان دخت رسول	زوج حیدر فاطمه یعنی که زهرای بتول
گر نمی گشتی زمین خم زیر این بار گران	آسمان هرگز نکردی این چنین حملی حملول
نه مرا تنهادل از داغ چنین ماتم بسوخت	بلکه وحش و طیر از این داغ و ماتم شد ملول
بر سر این مرگ بسمل دادمی ای کاش جان	چاره از دست اجل با جان اگر گشتی قبول

به عرفای جام تاریخ نظم ۱۳۷۹

ای نامه ببر ز من پیامی	در محضر عارفان جامی
بر گوی هر آنچه را که داری	با عرض ادب ز هر کلامی

ای دم تان گرم که دم ها تان همه بی دود بود	خالی از هر ریب و رنگی خالص و پرسود بود
بزم تان و نظم تان و جمع تان و قصد تان	جنگ با جهل و جلال معرفت مقصود بود
صادقانه مجلسی و عارفانه محفلی	فیض شمس و روح مولانا در آن مشهود بود
نور سیما فی وجوه هم من آثار السجود	از درون و از برون پیدا به تار و پود بود
از دبیر و دکتر و استاد و شاگرد و ادیب	طوق برگردن چو قمری در وفا منقود بود
بر اطاع الله عباد و بر رسول الله مطیع	مقتدا و مقتدی ساجد به یک مسجود بود
نکته ها از صرف و نحو و منطق و تاریخ و فقه	بهر حلّ رمز و راز روزن مسدود بود
سعی در گفتار و در رفتار و در کردار نیک	در حد امکان ز عهد باستان معهود بود
از شمیم عطر ایشار و تواضع و ادب	درب و دیوار سرا و خانه مهر آلود بود
بحثهای خارج از ابعاد عرفان گاه گاه	بر سر حسن ایاز و سیرت محمود بود
چهره ها شاداب و خرم فارغ از آلام فقر	از مدار کسب و کار پر ثمر خشنود بود
حمد لله آنچه را ملزوم مهمان داری است	با تشکر از همه از هر جهت موجود بود

حسن خُلق و حب و رحم و علم و عقل وجود بود
گفتمش آنچه و فور و آنچه را محدود بود
قیس و رامین و امق و فرهادها کمبود بود
همچو عنقنای را خود از میان مفقود بود
ورنه پیش از جام جامی نام وی جَمُود بود
بسمل باخرزی از ناقابلی مردود بود

بی تکبر از تشخّص بی تعلّق از طمع
چونکه می دانم نمی رنجند از آن گستاخ وار
خسرو شیرین و عذرا و یس و لیل هر چه بیش
عشق کز «أَحَبُّ» باب «کُنْتُ کُنْزاً» را گشود
جام را جامی به جام عشق جام شهد کرد
در میان آن همه مقبول جام و حق فقط

تهدیم به دوست کو حکم پارسا تاریخ نظم اردیبهشت ۱۳۸۴

اجابت کن تو از من این دعا را
تو دوست کوچک من پارسا را
محقق کن برین نامش بقا را
نیوید جز ره صلح و صفا را
نخواهد از خدا اَلّا خدا را
بجز عشق و محبّت ماسوا را
گشاید خود به حکمت بابها را
به خدمت داد حق وعده لقا را
شفا باشد به دستش هر دوا را
چو جد خویش احمد آشکارا
چو بابویش طریق انبیا را
بود که یاد آرد بسملا را

الها خالقا پروردگارا
موفق کن به پاس پارسائی
چنان که پارسایش نام کردند
نجوید جز طریق پارسائی
نگوید جز حقیقت در همه حال
نگنجد جای در اعماق قلبش
رسد تا همچو بابش در بزرگی
کمر بندد خلائق را به خدمت
حبیب حق طبیب خلق گردد
شود جام از وجودش جلوه جود
به عزت سربرد عمری به پیری
بیند هر گه مرغی نیم بسمل

دکتر احمد جامی و همه اولادش
در هر دو جهان کن ز کرم دل شادش

یارب برسان به رتبه اجدادش
زینسان که مرا به دیدنی شاد نمود

**

خانه و مطبخ و خوان و نوالی داری
در و دیوار منقش به سفالی داری
دور از محنت ایام مجالی داری

نه از آن دوست که ای دوست تومالی داری
نه از آن دوست که صحنی و سرائی مرمر
نه از آن دوست که دست پر و دامان بلند

دوستت دارم از آن روی که با خلق حسن لب پر خنده دل پاک و زلالی داری

سیرنیدم تاریخ نظم ۱۳۸۸/۷/۷

رفت آنکه راه سیری ندیدم ز دیده رفت
بشکسته بال تر ز بلبل و افسرده تر ز گل
آمد به روزهای چارده تیر ماه ای دریغ
یوسف صفت به جرم حسن کمال و جمال خوش
بر تنگدلان گذاشت جای و هماساز تنگنای
تنهانه در وطن غریب بلکه به عالم غریب وار
آمد روان چو مهر و دوان رفت همچو ماه
گلزار علم و معرفتی بود و ما ز جهل
دانشوران بسی به حسرت جاه و مقام وی
شاگردهای وی همه مافوق دکتراست
در ساده زیستن ز انشتین هنوز بیش
تنهانه ز این جهان که هم از آن جهان به زهد
چون شیخ خرقان شده بر نفس خود سوار
با آن همه مدارک علمی و فخرو فضل
یا رب عیوب این همه اهل بصر چه بود
نامش به پرفسور محمد جامی است در دُول
باضعف پیری خوش بُدم که گزیدم عجب گلی
بسمل چه شد که بخت سخت سیه پیش روی ماند

چون نور دیده ای که ز دیده رمیده رفت
در مشت کودکان وشی بتپید و کفیده رفت
در بیست شهر یورهنوز بسر نارسیده رفت
دامان صدق از پس و از در دیده رفت
سوی فضای فیض لایتناهی پریده رفت
پشت از وطن چو باد به غربت وزیده رفت
از پشت ابرها به جوار سپیده رفت
از وی گلی نچیده معرفتی ناچشیده رفت
او زان مقام جاه به فقر آرمیده رفت
بس پرفسور کز او به مقصد اعلای رسیده رفت
پیچان چو شاخ پربار فرو سر خمیده رفت
دست از جنان و حور و قصورش کشیده رفت
شاخ غرور و کبر و هوا را بریده رفت
چون ابن ادهم از همه یکسر بریده رفت
کز آن همه که داشت کسی ناخریده رفت
چون جد خویشان ز شهوت و شیدش رهیده رفت
کامد خبر که دست بگز کان گزیده رفت
رویی که باد و دیده سیر ندیدم ز دیده رفت

بیان لب تاریخ ۱۳۸۳

نسیم از سبب بگذر به یاران بی سبب برگو
نه از خط و نه از خامه نه از قاصد نه از نامه
نگوئی از سیه روزی اگر پرسند ز من روزی
اگر دانند مرا قابل به پای خویشان بسمل
نه از قول قلم نه از رقم نه از کتب برگو
بدون حرف از شامه به تعظیم ادب برگو
ز هجران که جانم را رسانیده به لب برگو
ز عمق جان به صدق دل مرا سر در طلب برگو

هفت طاق و هفت جنت تاریخ نظم ۱۳۸۴

مرحبا دخترم ثمانه جان در سلیقه شدی خدیجه سان

برگزید برگزیده ی یزدان
طاقی را چون امیر طاقه چیان
طاق تر از تمامی خوبان
جفتی چیدی که نیست در ایران
هم به جفت و به طاق بودن تان
ثمری چون امین و آیدا جان
مهر اندر جبین جفت شان
به رحیمی خویش در دو جهان
از شر خلق و فتنه ی دوران
عمری پر آبروی و با ایمان
ششصد و یازده به ث ثمان
که ز نحسی نداری جا به جهان

هم چنانکه خدیجه الکبری
برگزیدی تو در زمانه ی خویش
جفت تر جفتی را به هم جفتی
طاقی چیدی که نیست در مشهد
ای بنازم به طاق چیدن تو
طاق و جفتی چنین مبارک باد
چه ثمر به ازین که خود پیداست
مسئلت دارم از خدای کریم
حافظ جان و مال تان باشد
عزت و برکت و شرف بدهاد
سه الف جمع یک صدویازده است
خط سیزده فقط توئی بسمل

گزیده وفا

چشیده جفا و شنیده سقم
شمیده بلا و مکیده الم
شده حلقه چون نون به پای قلم
به پای تعلّم برای امم
نه بگشوده بابی به جز از کرم
زسیم وزر و زور و جاه و حشم
نبسته کمر پیش اهل ظلم
مقدّم به آثار و ایشار و رحم
غبار دل بسمل از همّ و غمّ

ندیده مراد و کشیده ستم
گزیده وفا و نچیده صفا
بریده ز خلق و خزیده به دلق
خمیده چو خمّ و خریده به جان
نه پیموده راهی به جز خیر خلق
نه بشکسته عهدی شکسته طمع
گسسته ز کین و نشسته به مهر
به علم و به عقل و به حسن و کمال
به خستن چوباد و به شستن چو ابر

اظهار تاسنی از ۱۶۴۱ تن از یاران جلسه ی شوی مشهد که در یکم بهمن ۱۳۹۰ دست جمعی به قیامی غرق شدند

گشتند غریق غرقه غرقاب بحر عشق

هم محفلان باده ی سرشار نهر عشق

شانزده تن از طریقه ی اصحاب مثنوی

یک جان شدند در پی سیمرغ شهر عشق

این چه مرگی بود که ما را مات کرد
همدلی از همزبان گر خوشتر است
این نه آن افسون که هر افسانه خوان
سوخت آن که همچو پروانه به جمع
این نه مرگ است بل فنای دوستیست
مرگشان آمد گواه زیست شان
جز مگر این تشنگان نهر عشق
شاد روحشان چنان کاندلر حیات
ختم کن بسمل اگر چه ختم نیست

همدلی را در عمل اثبات کرد
لیک همجانی فسون دیگر است
در عمل آرد چو این جانباختگان
شرم دارد جان دهد تنها چو شمع
نه فنا بلکه بقای دوستیست
همدلی را زاین چه بهتر در نشان
غرقیان غرق عمق بحر عشق
هم نشد جانشان جدا اندر ممات
عشق را امکان ختم و کتم نیست

غمم اگر چه فزون بود شد دود صد چندان
زدست دادن یک دوست صدمه صیبت است اگر
زداغ هر یکی صد داغ در جگر دارم
به حیرتم که زداغ کدام یک گریم
نبودمی به جهان و ندیدمی ای کاش
مرا به دوست پرستی کسی اگر خواند

زدست دادن جمعی عزیز از یاران
زدست دادن جمعی چه سان شمار توان
که تا به حشر فراموش کی توان زایشان
چه سان بسوزم و زارم چه سان شوم بریان
که صید معرفتشان نگشتمی زین سان
بگورواست به بسمل به کیش عشاقان

دختر نیکوکار تاریخ نظم ۱۳۹۲

طیبه دخترم ای سیده پاک ضمیر
می سزد گر که بگویم ز جبینت پیدا است
بیشتر ز آنچه محوّل به وظایف هستی
هیچ فرزندی به مام و پدر خویش نکرد
کاش در کشور ما مثل تو بودی مسئول
به یقین دان در زوی آنچه بکاری بی کم
بیند هر کس عمل خیر و شر خویش به چشم
دل به چند روز مقامات مصوّر مسپار
من کجا شاعر و شاعر و شاعر و شور کجا

سیدی بر تو گوارا چو یکی طفل ز شیر
اثر مهر و محبت به سرشتت تخمیر
کرده و می کنی براهل رجوع بی تغییر
خدمتی را که تو کردی به من پیر حقیر
صدی پنج به غم خواری مسکین و فقیر
چه در این حشر صغیر و چه در آن حشر کبیر
پیش از مرگ همین جا چو بهشت و چو سعیر
چه بسا اوج که موجی بکشاندست به زیر
چونکه تو طیبه ای طینت توست عذر پذیر

حُسن اخلاق تو شد موجب گستاخی من ورنه من بسمل عشقم نه که مدّاح شهیر

تبریک عید

از من این تبریک عید هر روز باد هر صباحت بهتر از نوروز باد
بلکه در هر روز صد نوروز نو بر تو و بر اهل تو پیروز باد
شب چوروز و روزت همچون آفتاب بی زوال و بی خلل هر روز باد
سرو قدت سبز تر از هر بهار راست در هر انجمن بی قوز باد
طالعت میمون و ش و خورشید وار کوکب بخت تو شب افروز باد
نور عزت بر رواق مستدام دیو ظلمت محو همچون یوز باد
چشم تو روشن که چشم روشنی نرگس آسا مست و پر مرموز باد
آنچه داری از خداوند انتظار جمله حاجات روا امروز باد
هر که نتوان دید بر تو روز خوش روز هایش بی دُم و بی پوز باد
خرم و خندان بماند هر که او همچو بسمل گر تو را دلسوز باد

در زمان ۱۳۶۷ که آقای رمضان میرزائی از روستای پلنبد به نمر جماعت چهار ماهه بود و تخری داشت به نام پروانه که در

حقیقت به کرد و در استان پدر پروانه ای بود خصوصاً به این تحقیر به اندک مرئی که شاید از فراق پدر فوت کرد با تاسف از مرگ

وی چند کلمه ای نوشته آمد یادش بخیر

می سوز دلا تو هم که پروانه بسوخت چون شمع به داغ دل پروانه بسوخت
تنها نه من و شمع که پروانه چو شمع تا پای نفس به داغ پروانه بسوخت
زین غصه ی دل مریم و عبدالباسط از داغی چنین مادر و فرزانه بسوخت
ناپخته جگر نماند در آن جمع کسی ناسوخته دلی کز غم این خانه بسوخت
ایوان بشکست و بلبل از بام پرید سقف وقفش از مرغ تهی لانه بسوخت
شب زلف عزا به دست اغیار سپرد نفشانده غبار گیسو را شانه بسوخت
هشیار به افسوس گزان دست خرد دامن بدرید همچو دیوانه بسوخت
مخمور به خمار حسرت چشم خمار مست از غم آن نرگس مستانه بسوخت
هر کس که شنید و دید پروانه صفت از سوختن پروانه چو پروانه بسوخت
بابایی نبود و گر نه می سوخت چو ما می دید اگر چه جانی جانانه بسوخت

بسمل من و تو اگر بسوزیم چه عجب زین غم همگی چه خویش و بیگانه بسوخت

به یاد روزی که با احمد طلائى در باغات ارزنه بودیم. تاریخ نظم ۱۳۷۸

شبى رانیست که دل خاطره خواهی نکند	یاد روزهای طلائی به طلائی نکند
همه شب غنچه زیبا و گل رعنا را	به خیالی نکشد ناله و آهی نکند
پای آن تخت و لب جوی و درخت بادام	همچو بلبل هوس نغمه سرائی نکند
یاد روزی که من و تو بودیم و باغ عمو	کاری کردیم که هیچ دزد به جائی نکند
سینی آلو و آن قابک گیلاس کجاست	تا دگر باره بیاید و جدائی نکند
پای بیدال بلندی که در آن محوطه بود	کز بلندیش فلک فکر کلاهی نکند
می نشستیم و به هم راز دلی می گفتیم	حرفهائی که کسی با کسی گاهی نکند
وای اگر سینه دلدل به چنین آب زلال	دل پر زخم مرا پاک و صفائی نکند
ترسم آخر به همه بخشش خود بخشنده	به گنه گیرد و از لطف نگاهی نکند
در نظر دارم ازین پس بزهرنگ به ریش	گر فلک پوست مرا فرش سرائی نکند
جای شادی همه بسمل سرو کارم شده غم	ترسم از روزی که غم نیز وفائی نکند

پرده ی اخاذی تاریخ نظم ۱۳۷۷

موشکی سر به موش بازی شد	به خیالش رسید که تازی شد
دم علم کرد بر سر میدان	جای شیران بتاخت و تازی شد
کرد فریاد تا به فریاباد	روبه تورانه تا گرازی شد
بود ملا و باز ای والله	در پس پرده ی اخاذی شد
روی ناشسته رفت در محراب	غسل ناکرده را نمازی شد
به اذان بلند نماز دراز	به گمانش که فخر رازی شد
از پی دفع و رفع موشی خویش	همه جا را به چاره سازی شد
گر نشد شیر یا پلنگ ولی	بلکه با گرگ هم محاذی شد
غیر حقه چه می توان گفتن	حقه ای گر به حقه بازی شد

به کورستان طیات تاریخ نظم ۱۳۶۷

به مزاری همی گذشتم دوش شهری دیدم به شور بسی خاموش

شهری پر از گدا و شاه به هم
 نه فقیری ز فقر در شکوه
 نه غنی را به عزتی ز غنا
 نه دوکائی نه حجره ای نه متاع
 زان همه باغ و راغ و مزرعه ها
 نه صدائی ز ساز و چنگ و سرود
 نه ازان ساقیان سیمین ساق
 زان همه شهد و شاهدان در بر
 نز اثر بود و نز ثمر پیدا
 دیگر از شور و شر نبود خبری
 جای بوس و کنار و نرگس مست
 بر سر از ناز جای افسر کج
 ریخته در هم و شده بر هم
 مهره های کمر به دور از هم
 در مغاکی فتاده بس ناخوش
 کرمکائی براو عجب سرگرم
 با سروشی خموش می گفتند
 گربه را نیز شرم باید کرد
 این چنین لقمه ای نمی ارزد
 اولش آن و آخرش این است
 دل شادی نبرد کس بسمل

مشت خاکی و تلی خاک به روش
 نه زملکش ملک به طبل و خروش
 نه امیری به ناز و نعمت و نوش
 نه خریداری در میان نه فروش
 نه درختی برون نه شاخی بتوش
 نه نوائی ز بانگ کوشاکوش
 جشنی در جوش و محفلی به خروش
 نه قراری نه یار در آغوش
 جز سر استخوانی خاک به گوش
 غیر از دیگ حسرتی در جوش
 خاک در چشم و سنگ در پهلوش
 گژدمی کج نشست بر ابروش
 گردن از سر دو پای از زانوش
 شانه گریان به حال دو بازوش
 او دل از خاک و خاک را از بوش
 جست و خیزی میان چند تا موش
 کای همه بی هشان کجا شد هوش
 گر به سر نیست دیگ را سرپوش
 هرچه شیرین ولی به زخم گلوش
 زین همه نقش و زان همه منقوش
 لب شیرینی زین عروس تروش

صدایماترینخ نظم ۱۳۷۳

ای رفیق صدا و سیما بین
 یک دو روز از سر و صدا بگذر
 این قدر تند مران کمی آرام

هین بیا بی صدا صداها بین
 بی صدائی بی نواها بین
 بر سر ره نشسته ها را بین

<p>چشم های پر از تمنا بین
آنچه نشنیده ای در اینجا بین
رقم کور بی رمقها بین
یک طرف خنده های بی جا بین
دست پر خون و چشم حاشا بین
خشت پائین بنای بنا بین
ای رفیق صدا و سیما بین</p> | <p>گوش ببرند چشم سر بگشای
لحظه ای صبر کن بیا نزدیک
پاره کن دفتر و قلم بشکن
یک طرف ناله ی یتیم شنو
یک طرف قتل و قاتلی بر سر
به کجا می روی چنین بالا
وزن بالا به روی پائین است</p> |
|--|--|

فصل نق تارخ نظم ۱۳۶۷

<p>هنگامه خون خوردن و آیا کردن
تفریق ز ارباب و رعایا کردن
در خدمت ارباب دعایا کردن
با زیر و بم نوی صدایا کردن
خود را به دو صد شکل وادایا کردن
تعظیم و تواضع و ثنایا کردن
شبها به امیدها صبا یا کردن
یک ماه ز عمر خود فنا یا کردن
بسمل من و تو مانیم و آیا کردن</p> | <p>آمد نسق و وقت خدایا کردن
شد موسم تحقیر فقیر و فقرا
با دست ادب به سینه و پشت دو خم
هر لحظه به گوش کار پرداز جدید
ماننده ی یک مترسکی بر دم در
با پوزک و با چشمک و با گوشک و دم
هی رفتن و هی آمدن و باز هنوز
با اشکم گشنه و لب داغ زده
ترسم بکنیم این همه دهقان نشویم</p> |
|--|---|

در پی نان نظم ۲۵ مهر ۱۳۶۹

<p>با سر تعظیم خم از پیش خان باید گذشت
جای نان از در برون پر خون دهان باید گذشت
خم خم و پس پس سر و گردن تکان باید گذشت
سودنا برده به کف با صد زیان باید گذشت
در غربی سربه کار این و آن باید گذشت
گوش کرو چشم کور و بی زبان باید گذشت
بی گل از بهر گل باز یگران باید گذشت
باز بیکار و گرسنه از میان باید گذشت</p> | <p>بهر نانی تابه کی آسان ز جان باید گذشت
پای یک لقمه هزاران سقمه می باید چشید
با تملق دست روی سینه و دم روی کول
آبرو را تابه کی در جستجو بایست ریخت
سربه هر ملک و دیاری چون غباری تابه کی
تابه کی صد ناسزا رابی خطا باید شنید
چند سرگردان و حیران غلط غلطان همچو گوی
کار جوی و کار پوی و کار خواه و کار گر</p> |
|--|--|

گرهمی خواهی که بسمل بر لب نانی رسی لب‌بند کز داستان راستان باید گذشت

نهایی در نسق تاریخ نظم ۱۳۶۶

ای کاش دگر نسق نمی شد	بر این روش و سبق نمی شد
زینگون نسق و نسق شدن‌ها	بر فرقه ی مستحق نمی شد
چند سال نسق شدیم به ناحق	امسال به رنگ حق نمی شد
خون از سر و صورت ار چکیدی	بهتر که ز شرم عرق نمی شد
صد کاسه ی سر شکستی و راز	از حجره ی سینه لق نمی شد
خون خوردی به جای نان چه بهتر	کز نانی چنین رمق نمی شد
یا آنکه بمردی هر چه دهقان	یا ظلمی بر این سبق نمی شد
یا فرقه ی فقرا نمی بود	یا فقر بودی فرق نمی شد
یا ناظر و جانشین ارباب	این لاشه خوران دق نمی شد
یا آنکه چو ما و همچو ما را	از صُلب به رَجِم علق نمی شد
آن روز که زد به بخت ما سر	ای کاش سر از فلق نمی شد
پایت بشکستی به که بسمل	تا باز پی نسق نمی شد

نیم شاعر و لیکن این رقم را نوشتم تا بماند بیش و کم را
گر از دهقانی ام بیرون نکردی گرفتی بیل نگرفتی قلم را

کشاورزی کار تاریخ نظم ۱۳۶۷

منم بسمل یکی پیر کشاورز	حنیفی ز اهل گندم شاد باخرز
کنون بیکاره ای در نصرت آباد	چو من بیکار بسیارند در این مرز
نه ملک و باغی و نه کشت و کاری	نه از آبی نه از دیمی بر و برز
چهار بز دارم و سه خانه ی گل	به هشت سر عایله بی باغ و بی رز
به جای باغ کال فرشمی را	به جای سرو بر سایه ی گز
ندیمم دفتری و خامه غمخوار	رفیق و هم نوایم جز جز جز
دو فرزند داشتم بردند به خدمت	مرا بگذاشتند چون مهره ی حرز

به جورم آن چنان دامن دریدند که نتوان دوخت بسمل دیگر این درز

استمار ۱۳۶۷

یا به ملکش مالکان را زارعی در کار نیست	چرخ برگشته مگر یا بخت ما بیدار نیست
یا برای گندم و جو جای در انبار نیست	یا جوال خان و جیب حضرت آقا پر است
یا برای کشتن ما ریسمن و دار نیست	یا برای زیستن ما در زمین جائی نماند
یا که حیوانیم جامان جز به مسلخ زار نیست	یا که ما از نسل دیوانیم و ایشان از ملک
از چه ما را بار هست و بهر خوردن خار نیست	اشتران را در چرا بی بار باشد مشّت خار
یا که قانونی برای ما جز استعمار نیست	فرق از انسان و حیوان نیست گودر این دیار
بر سر پیری دگر از خواب دست بردار نیست	هر که را بسمل چو ماند در جوانی بخت خفت

به تاریخ آبان ۱۳۶۷ با هم رفت و آمد یک ماه نقّ تام شد و دهقانی نصیب حقیر شد

جامه ی ارباب پند

جامه ی ارباب پسندی را در گرو	نذر کردم گر نمردم هر نسق کاید ز نو
در صفا اول نشینم پیش از یاران جلو	قد و قامت را به یارانم به طرز تازه ای
ریش جنبانم به تصدیق کلامش چون خلو	هر چه را گفت حضرت ارباب هی گویم بلی
هر که آنجا بر کمّاج خویش می ریزد علو (الو)	بر نخیزم زان میانه به رفوت چند نماز
چشم باز و لب ببندم همچو گربه از معو	در کنار در نشینم با ادب تر از همه
کا و مبادا دیر جنبم گر بگوید کای آهو	وقت را از دست ندهم حاضر و آماده باش
تن سپارم بر سر هر صبح بی شب شد برو	در شمار و در قطار انتظاران نسق
وانمانم در میانه خوار و بیکار و ولو	تا دگر امسال را بسمل چه سان شصت و شش

سیلی رو تاریخ نظم ۱۳۶۸

پيله آسا سر به زیر بال و تار خویشتن	کاش می مردم به خواری درد یار خویشتن
پای زحمت می فشردم پای کار خویشتن	دست حاجت پیش هر ناکس نمی کردم دراز
تانمی ریختم به خواری اعتبار خویشتن	ملک خود می کاشتم نه ملک هر چاه دار پست
با زن و فرزند سر اندر کنار خویشتن	نان ز ملک خویش می خوردم نه نان ناکسان
خوردن سیلی رد اندر عذار خویشتن	عذر روزاری پیش این و آن برای کسب و کار
کردن تعظیم هر ناکس شعار خویشتن	مرگ بسمل به ازین دهقانی پر گیر و دار

نسق و نغمات تاریخ نظم ۱۳۶۸

ترسم از روزی نکشت گر گل مرا خارم کُشد
دست تنگ و سال ننگ و جنگ ایران و عراق
رفتن اندر پیش اربابان به دهقانی نکشت
وعده ی امروز برو فردا بیا کاری نکرد
کاش اول گفתי کاری نیست ای مردک برو
تا به کی باید نشستن بر در این قتلگاه
سالها ارباب بسمل صد چو ما را زین نسق
پیش چشم خلق عیال واری به ناچارم کُشد
جیب خالی و گرانی های بازارم کُشد
لیک از رد کردن هر ساله از کارم کُشد
خجلت و تحقیر پیش چشم اغیارم کُشد
تا نماندی منتظر کاخر چنین زارم کُشد
مرگ کو تا دور این در بر سر دارم کُشد
هر نسق کشت است و حق دارد نسق وارم کُشد

کول کمتر مورخه ۱۳۶۸

دلم بیزار شد از کار ارباب
نه از ما فرقه دهقان که شیطان
بجز یک عده ای از کاسه لیسان
به جان آمد دلم از بس که بشنید
نچیده غنچه شادی به عمری
طمع از نان بریدم بس که خوردم
به سر بردن به فقر و فاقه بهتر
چو یوسف سر به زندان بلا به
هزاران فحش در خانه شنیدن
اگر دامان ما از فقر بدرید
چه غم بسمل اگر از تو نماند دست
دگر از وعده ی بسیار ارباب
نکرد بیرون سر از اسرار ارباب
که می ریسند نخ افسار ارباب
به هر سال از نسق اقرار ارباب
کسی جز خار از گلزار ارباب
به جایش گول از گفتار ارباب
پی نان این همه آزار ارباب
به صف بودن سر بازار ارباب
به والله بهتر از دربار ارباب
درد روزی اجل طومار ارباب
نماند در جهان آثار ارباب

در همراه سال ۱۳۶۸ که مرا بعد از هشت سال دهقانی بدون خطاب جرم اینک چاپلوس نبودم با هشت سرعاید دهقان مکر دزد از

یکاری مجبور شدم به روستای نصرت آباد آدم و تن به امید خدا سپردم.

چه غم ار آقا کَرَم یا خان نکرد
هر چه را خواهی و لیکن از سلام
بانه بر برهان که سرباز است تمام
چهارده چاه شان بود و دهقان نکرد
بر علیکی ترک از احسان نکرد
هم به یزدان خوفی از یزدان نکرد

این یکی حقش بُد آر پنهان نکرد
راند و رحمی بر من و طفلان نکرد
حق دهد انصاف شان گر آن نکرد
فکر بیکاری مسکینان نکرد
تا که فرق گرگ از چوپان نکرد
کاو نظر بر حال درویشان نکرد
اعتنا بر گفته ی میان نکرد
جای ما را خالی از شیطان نکرد
سال نهم یادی از پیمان نکرد
یادی کز سه تن یکی دهقان نکرد
گر چه ما را بر سر و سامان نکرد
سفره ی ما را شبی بی نان نکرد
او کند هر چند که این و آن نکرد

عذر بر من گر چه پیری آشکار
از سر کارم به هشت سر عایله
مانده بود انصاف می بایست کاو
کار را بر دست بدکاران سپرد
کاسه لیسانش چنان بفریفتند
یا فریب چاپلوسان خورده بود
هر چه گفتند مفسدان یک یک شنید
راند ما را همچو آدم از بهشت
خدمت هشت ساله را نادیده دید
از شلوغی بر سرش شاید نماند
ای خداشان بی سر و سامان مکن
گر نکرد از بابها لیکن خدا
چه غم ای بسمل هوالر زاق اوست

توان کشت و کارم بود در شصت
گرفتن ظالمانه بیلیم از دست

نبودم کاهل و بیکاره و پست
به هشت سر عایله این قوم جبار

به تاریخ ۳۶۷ یک ماه به خدین باری رقم و صد دهقانی می دادند ولی در آخر به بگویم از آنچه گذشت می گذرد.

جیمی را گشته بار می خواهد
خم شده از تو کار می خواهد
با دل اشکبار می خواهد
نور از آغوش نار می خواهد
نوش از نیش مار می خواهد
نانی با اعتبار می خواهد
بر زبان آشکار می خواهد
مانده در انتظار می خواهد

این نه دال است پیشت ای ارباب
الفی بوده کاو ز ناداری
التماسش اگر پسندت نیست
تن به سوختن دهد اگر چه عجب
بهر خرج عیال و اولادش
خم شده گر چو نون ولیکن نان
نه به چشمک به چشم هم چشمان
بر سر وعده های آن روزت

<p>خون دل در کنار می خواهد
 کرده ای چون قرار می خواهد
 کاری با افتخار می خواهد
 این زن و بچه دار می خواهد
 شتر است بلکه خار می خواهد
 سرفرازی ز بار می خواهد
 کز بلندی به دار می خواهد
 در قفس هم شکار می خواهد
 تا به محشر فرار می خواهد
 مردم پولدار می خواهد
 بسمل از کردگار می خواهد</p> | <p>دفع زردی چهره را سرخی
 از تو دهقانی ولو شش یک
 نه به خیرات و صدقه از دسترنج
 بلکه انصاف از تو بی انصاف
 نیست خر تا که آخوری از تو
 می خورد خار و می کشد خواری
 فقرا را سری است منصوری
 شیر هر چند صید روبه شد
 ورنه از این گروه صاحب کار
 انقلاب هم به نام مستضعف
 همه نان از شما و کار شما</p> |
|--|--|

روزاربعین سال ۱۳۷۲ که آخوند ابراهیم مشهور به آخوند دیوانه از مهاجرین افغانی که مدت ده سال را در کنگا بود و عذای خود را بدر کرده و به افغانستان رفت خدایارش باد که همدی بود عارف

یادش بخیر باد که رفت و به جا گذاشت ما را به پای حسرت داغ فراق خویش

※

<p>چون ندیماهم ندیم و غمگسارم بود رفت
 موسوی مشرب هم اسماعیل وارم بود رفت
 با همه دیوانگی ها هوشیارم بود رفت
 با بز چندی مهاجر در دیارم بود رفت
 زانکه او آگاه تر از من به کارم بود رفت
 خنده اش مرهم به زخم قلب زارم بود رفت
 اشک چشمش شبنم صبح بهارم بود رفت
 با توکل در قناعت هم قطارم بود رفت
 در خلوص و در صداقت جان نثارم بود رفت
 سیرت و صورت مثالی زان نگارم بود رفت
 تازه تر از هر جوانی هم شعارم بود رفت</p> | <p>آنکه چندین سال را اندر کنارم بود رفت
 نام او آخوند ابراهیم قوم دُرزائی
 مردم جاهل و رادیوانه می خواندند ولی
 مدت ده سال را دور از دیار خویشتن
 می ندانم در کنار که نشینم بعد از او
 شوخی اش تلقین صبرم بود و هزلش به زجد
 گریه اش جان سوز تر از ناله بلبل به گل
 بی طمع از هر کسی وبی هوس از روزگار
 در شجاعت چون پلنگ و در شهامت همچو شیر
 در شباهت بود تشبیه خلیفه پیر من
 رفته بود عمر شریفش بیش از هفتاد سال</p> |
|--|---|

چون نگریم آنکه بسمل مهربان تراز پدر در غم وشادی رفیق و یار غارم بود رفت

به تاریخ ۱۳۶۹/۸/۲۵ رفته تحسیر همراه آخوند ملا ابراهیم به شهر سیر چند جهت ولادی پسر بزرگش گل احمد خورشیم گل احمد
شیدا نام داشت و خواهر زاده آخوند بود از خانهای سرشناس و قمعندان یک چهره بود دارای دو زن و چند پسر و دختر مشکی که

اجاره داشت زیر زمینی داشت جلد عروس را به زیر زمینی و خود در طبقه بالا

کسی کم دید دو گل از نهال احمدی پیدا یکی از شاخه باخرز یکی از ساقه ی قاین به دورنگ و دو بومابه یک نام از دو تا گلبن یکی خُسر یکی دامادیکی سرو و یکی شمشاد نشسته در کنار هم به یک شهر و سر آن هم من و آخوند ابراهیم گرفتیم بعد از این تصمیم امیدوارم گر از بسمل نیامد خدمتی قابل

در بهار سال ۱۳۷۱ با شکر از پیر مرد هاجره به نام سعد الله که برادر آخوند ملا ابراهیم بودند و فرزند ی نداشت خادم مسجد روستا شد

بچ بزد داشت یکی از بزنهای خود را به ما هدیه داد چون ما چهار بزد داشتیم یکی تلف شده بود

امسال اگر سعد الله ما را کمک نمی شد با شیر این سه تا بز ما شش نفر همه پُز صلح و صفا که سهل است مهر و وفائی بود نه از کره خبر بود نه از پنیر و قیماق خویشان اگر گذشتی از ما به طعنه لیکن از دختران از آبرو ماندی به ریش اگر مو رحمت به شیر و بابش کز ما رسید به یادش شکر خدا که بسمل این غم نماند بر دل

تأمین ما به شیر این سه بُزک نمی شد بی جنگ اگر بماندی بی از کلک نمی شد بی دوغی داغش هرگز از کاسه فک نمی شد شیراز و ماست و کشکی، مشککی نمک نمی شد بیگانه در میانه بی دست مَسک نمی شد لیکن ز مادرشان تن بی کتک نمی شد ورنه کسی به فکر ما زین غمک نمی شد وای آن دمی که این غم از صد به یک نمی شد

شکر از نوه عزیزم حنیفه تاریخ نظم ۱۳۷۱/۶/۲۷

تشرای حنیفه جان بابو سلامت را علیک ای دختر پاک فرستادی برایم نامه ی نغز ز بی بی ات خبر دادی تو با من که قلبم شاد کردی از سلامی به پاکی دل ساقی و جامی پس از احوالپرسی خوش پیامی هم از حورا و از برهان کلامی

فرستادی سلامی را ز یزدان	ز سمنانش به تلفن اهتمامی
ولی از مادر و بابت نبردی	از اسماعیلک غُرَّاب نامی
از افروز و سمیه وز فاطم	نپاشیدی نمک اندر طعامی
نکردی آگهم از حال مسعود	نه بخشیدی به قلبم التیامی
چرا ننوشتی احوال حمیرا	ز عبدالله و سرو و گل رقامی
ز داوود و ملنگ محمود نوزاد	نگفتی زان دوتا ناپخته خامی
نیآوردی به نامه نام بلقیس	که باشد مونست هر صبح وشامی
دگر از باقی همسایه‌ها	که هستند با تو هم دیوار و بامی
رسان از من سلامی را به ایشان	بجای من به یک یک هر کدامی
خصوص از من به ملا شیر محمد	به اسماعیل و مامانش سلامی
پسر خاله ی من صوفی عظیم را	به فرزندان و هم زوج گرامی
تشکر از تو با این سن که بابا	نوشتی نامه ی پر احترامی
خداحافظ خداحافظ حنیفه	رساند حق تو را در هر مقامی
مکن از بابوی پیرت فراموش	خصوصا در نماز هر صبح و شامی

در شادی و غم به تاریخ ۱۳۷۲

یا رب ده ما را با صفا تر گردان	از هر چه دهی که هست بهتر گردان
در سینه ما چشمه از مهر بجای کینه	از عشق پر و خالی ز هر شر گردان
یک یک چه زن و چه مرد از پیر و جوان	غمخوار چه خواهر و برادر گردان
از راه حرام ده نجاتی از فضل	روزی حلال را میسر گردان
چند روز که زنده ایم به هم همسایه	در شادی و غم شریک و یاور گردان
دردوستی ما هر که دهن باز کند	سیراب ورا ز حوض کوثر گردان
آن را که کشد نقشه ی کین در پی ما	ناکرده عمل به جان وی برگردان

سرود پاتریک نظم ۱۳۸۱

در حیرتم که خلق شدم از چه دنده‌ای	از اشک صاف دیده و یا خون گنده‌ای
از خاک مرده زنده‌ای از مرده ای بتر	اکنون به نام بنده ای از بند کننده ای
نه زنده ای که زنده ای در زندگی من	سازد به سوزی و بنوازد به خنده‌ای

نه مرده ای که سینه درندم درندگان
نه سودی رابه خلق نه نفعی به دام و دد
بسمل به نام بنده ای از بندگی به دور
برگرد نعلش من بنشیند پرنده ای
نه طعمه ی خزنده نه برگ چرنده ای
کمتر ز چار پا سر دو پا رونده ای

به تاریخ روز نهم رمضان المبارک ۱۳۷۹ مادر برهان رابه مرض سرطان به بیمارستان موسی بن جعفر پیش آقای دکتر مسکرائی که
خدایش خیر دلوریم. بعد از آزمایشات گفت این مریض شما سرطانش بدخیم است ده ده صد امیدیش نیست به امید خدا
عل می کنیم فقط شما دعا کنید اگر چه مادها بیدار کردیم ولی آقای مسکرائی و اتحاد دست شما بخشی داشت و تحیرم در همان ایام که
مادر برهان بستری بودند امیدانه چند خطی نوشتم

ای خوش آن روزی که از خود خانمانی داشتم
روز و شب در انتظار مقدم مهمان بدم
آنچه را کم داشت مردم با همه ناز و نعم
در فقیری سازگار و در غریبی یار غار
پنج و پنجاه سال با وی در غم و شادی شریک
من به غیرش عشق می ورزیدم اما او به من
من نمی گویم ملک بودش ولی بی لی و لک
غمگساری رابه خانه آبرویی در برون
دیگر از داشتم مگو بسمل که از داشتن گذشت
زوجه ی مهمان پذیر و مهربانی داشتم
زانکه در خدمتگزاری اش گمانی داشتم
بیش از آن با وی من اندر خشکانی داشتم
در همه احوال با وی کامرانی داشتم
بی زهر گون اختلافی زندگانی داشتم
با همه عمری که صرف خردوانی داشتم
در زمین بی از لک و لی آسمانی داشتم
بر سرپیری هنوز ناز جوانی داشتم
حالی از دارم بگو نه یک زمانی داشتم

ایضاً به کریمه خوکن

دلا با کریمه خوکن بعد از این که ز خنده ها بگذشت
غم از هرشش جهت آمد فراق از چار سودر پیش
ندیدم کربلا را کریمه چشم سر ولی در سیر
صدای بوم می آید به گوشم از در و دیوار
زمان نغمه و تار و دف و نای و نوا بگذشت
تعب جای طرب بگرفت بلا آمد و لا بگذشت
بدیدم آنچه بر آل پیمبر بر ملا بگذشت
که دیگر چه چه شادی از این بام و سورا بگذشت

ایضاً به قروفاقه

روانت شادای جانم که از تن همچو جان رفتی
ز گل آزار دید بلبل ولی از توندیدم من
به فقر و فاقه عمری ساختی با من ولی افسوس
من از تو راضیم حق از تو راضی باد جاویدان
مرا بگذاشتی با غم ولی خود شادمان رفتی
گل بی خار بودی خود ولی خوار از جهان رفتی
که قدرت را ندانستم توازن قدر دان رفتی
که هم بار استی زیستی و همچون راستان رفتی

بر تاریخ ۱۳۷۱/۲/۲۵ اولین ترجمین که شاید سوابه خاندی حقیر تشریف آوردند با شکر از ایشان

<p>آن شب شب بیست و پنج دو بود
شد خانه ی ما چو روز روشن
کرد سفره ی بی فروغ ما را
با شالک زعفرانی بر سر
روپوش سپیدی بر سر دوش
دو دست به کمر به جای توشک
از هر طرفی به احترامش
سر پیش نهاده پر تغالان
سبزی به کناری در نظاره
از ماست و خیار و سرکه و سیر
بر خاستم و سلام کردم
از ما چه عجب که یاد کردی
آخر تو کجا و ما کجا گفت
در مجلس ما ادب نگهدار
یک امشب را که شد میسر
گر عمر دهد خدای بسمل</p> | <p>هفتاد و یک از بهار شمسین
آن شب که قدم نهاد ته چین
از نور جمال خویش رنگین
در قاب نشست به تخت تمکین
چون کوهی به کوه برف تزئین
تکیه زده روی گوشت مغزین
صف بسته ز ترش و شور و شیرین
دو دست به دل انار مسکین
در طرفی به ظرفی از ملامین
آماده ی امر بر فرامین
گفتم که قسم تو را به هر دین
یا ره به غلط فتاد پایین
پر حرفی بس است بگیر بنشین
تا سفره پر است و خالی از کین
می خور و بگو که بعد از این
سالگرد مرا ببندی آیین</p> |
|--|--|

داس ویل تاریخ نظم ۱۳۷۰

<p>خوشا روزی که بی از قال و قیلی
نبودم بی سر و سامان چو امروز
نه عار اقربا نه بار فرزند
ز شعر و شاعری از ریشه فارغ
نبود این دفتر پر غم به پیشم
دو دست جای قلم بر دسته بیل
به خاطر جمعی با جمع رفیقان</p> | <p>سر و کارم به داسی بود و بیلی
بدم دهقان نه بیکار و علیلی
نه خوارخانه و اهل و عییلی
ز کشت و کار می خوردم نویلی
برای خویش داشتم جل و جیلی
به خانه شیر و در صحرای چو پیلی
گذشتی عمر در جمع حصیلی</p> |
|--|---|

نه گردن کج به شاهی یا وکیلی
به خفت عشر خوار هر قبیلی
نبود چشمم به دست هر بخیلی
ز بره های پروار خصیلی
به پیشم ماند بی چربی سبیلی
برونم کردن آخر بی دلیلی
به مثل دیگران هر یوم و لیلی
دل پرغم به چشم آل و ایلی
بده جای قلم بر دست بیلی
کنم کار و خورم نان حلیلی
عرق نه آبرو پیش رذیلی
دگر رنگین نسازم رخ به سیلی
به دور از شعر بسمل چند میلی

نه محتاج کسی جز از خداوند
بدم خود عَشْرده نه عشر خواهان
جوال از آرد مملو سفره از نان
شکمبه ها همه پر گوشت قورمه
قضا را گربه آمد دنبه را برد
پس از سی سال دهقانی و زحمت
به جرم اینکه دستمال کش نبودم
به هشت سر عایله بی کار ماندم
بیا بار دگر ای بخت سر سخت
که تا بار دگر از بازوی خود
بگیرم دسته ی بیل و بریزم
بشویم از عرق این مشت اوراق
قلم را بشکنم دفتر بسوزم

خدایت راضی ای بابا تاریخ نظم سال ۱۳۶۸

خلاق از تو خوشنود و تواز ایشان رضا رفتی
به هر زخمی دوا بودی به هر دردی شفا رفتی
که دایم دست پر در خانه های فقرا رفتی
بر این شیوه خودم دیدم که چندین بار هارفتی
ولی هرگز طلب از وی نکردی از حیا رفتی
میان خلق از رحم و سخاوت هر کجا رفتی
به صد سال عمرت ای پیر کهن کز پیش مارتی
اگر چه خود غنی بودی ولی بی ادعا رفتی
نپرسد بسملا آخر چه آوردی کجا رفتی

خدایت راضی ای بابا که راضی از خدا رفتی
بنازم حسن رفتار که در گفتار و در پندار
نمی گویم که حاتم بودی اما می توانم گفت
برهنه آمدی در خانه دادی جامه با درویش
به نام قرض می دادی بزومیش و جوو گندم
حدیث نام نیک توبه خوش خوبی زبانش دبود
بجز مهر و محبت کس ندید از تو ترش رویی
برنج و گوشت و نان خشک در پیش تو یکسان بود
امیدوارم که حق از حرمت روح بلند تو

مبارک مرگت ای خواهر تاریخ نظم ۱۳۶۹

مبارک ترا از آن زیستت کزین بدبی شکی بهتر
نمی دانم بگویم این یکی یا آن یکی بهتر

مبارک مرگت ای خواهر که از صد زندگی بهتر
چنین مرگ و چنان زیستی که دیدم از تو چون بابا

از آنکه داد توفیقت به امر بندگی بهتر
 بسان فاطمه ای فاطمه یک روزگی بهتر
 قناعت عادتت چون توسخاوت مسلکی بهتر
 و لیکن خود گرسنه ساختی با اندکی بهتر
 به خشنودی ارواح تو بر کف چیزگی بهتر
 نکرد همچون تو بر بسمل کسی غمخواری بهتر

بیمار ز دخدایت دامن آمرزیده پیش از مرگ
 ز بازار جهانی رفتی ندیدی هیچ جز آزار
 ندیدم و نخواهم دید زنی از خویش و بیگانه
 نبردی دست اندر کاسه بی مهمان و مسکینی
 ز ما بیچارگان جز حمد و اخلاصی نمی آید
 مبارک مرگت ای بابا صفت مادر خصال من

جای یل تاریخ نظم ۱۳۶۷

باشم و از خود کنم خود کار خویش
 مالک خود باشم و سالار خویش
 کم کنم از دیگران آزار خویش
 از حیای بی حد سرشار خویش
 می دوند سر در پی اشکار خویش
 در میان دوست و دشمن زار خویش
 نه فروشی بر سر بازار خویش
 نیست جایی بر سر دیوار خویش
 گشته کارم گریه بر کردار خویش

نه ز خود کاری که خود بادار خویش
 ناصر خود گردم و منصور خود
 نه دهم کارم کسی کز کار وی
 دوستان ندهند کاری را ز شرم
 دشمنان هم رشته بر کف کو به کو
 در میان من مانده ام بیکار و ویل
 نه خریداری به بازار کسان
 بهر هر بومی ست بامی و مرا
 جای بیل و داس بسمل روز و شب

نامه ی سیه تاریخ نظم ۱۳۷۵

فرزندی و بمیرم از من خلف نماند
 ناخوانده خاک گردد گردی به کف نماند
 جزمشتی موش خورده چیزی به رف نماند
 دامن کشان گریزند پائی به صف نماند
 چندان که بر مزارم تخم علف نماند
 نام و نشانی آخر زین پوف و پف نماند

ترسم از آنچه کردم عمری تلف نماند
 زین نظمها که گفتم با خون دیده سفتم
 بعد از سرم به جای آثاری زین ورقها
 این دوستان که هستند هم داستانم امروز
 گورم شود لگد کوب در زیر پای احشام
 جز نامه سیاهی در پیش روی بسمل

مار و مار تاریخ نظم ۱۳۷۸

در اول جوانی به عشقم دچار ساخت
 نه تیموری که از سرمردم منار ساخت

من تیمورم که چرخ مراتار و مار ساخت
 من تیمورم که سنگ به سر می خورم ز خلق

<p>من تیمورم که نرم دلانم شکار کرد
 من تیمورم که جای ندارم به هیچ شهر
 من تیمورم نه تیموری کافشاند به چرخ گرد
 من تیمورم نه تیمور تیغ و تبر به کف
 من تیمورم نه تیموری کآتش به باغ زد
 من تیمورم نه تیمور کاخ ستمگری
 من تیمورم نه تیمور عاشق به تخت و جاه</p> | <p>نه تیموری که سنگدلی را شعار ساخت
 نه تیموری که شهرزخون لاله زار ساخت
 آن تیمورم که چرخ ز گردم غبار ساخت
 آن تیمورم که با کف پر پینه دار ساخت
 آن تیمورم که پای گلی سربه خار ساخت
 آن تیمورم که بر ستم روزگار ساخت
 آن تیمورم که عشق به فقرم دچار ساخت</p> |
|--|--|

<p>آخر فلک مرا به کلک بی کلاه ساخت
 بر جای قتل و غارت او دامن مرا</p> | <p>از تیمورم به تیمور لنگ اشتباه ساخت
 بگرفت و روز را به چشم سپیدم سیاه ساخت</p> |
|---|--|

خاک کراهِت تاریخ نظم ۱۳۸۱

<p>قسمتم این بود که دیدم همه
 قیمتم آن قدر که از مرد و زن
 آب بریخت و رخ بی آب ماند
 هیچ علامت ز سلامت نماند
 خاک کراهِت همه بر جان خویش
 هر چه نه لایق ز خلائق به جان
 از غم بی دلقی نه کز طعن خلق
 روز و شبم در پی یک کام دل
 یار به اغیار خوش و من خُمُش
 جای بر و دولت بخت سپید
 با همه این جز در خالق ز خلق
 عمری همه بسمل و در پی هنوز</p> | <p>دانه همین قدر که چیدم همه
 بر سر بازار شنیدم همه
 بس که ز مژگان بچکیدم همه
 بر سر و پا تا که خمیدم همه
 بار ملامت بکشیدم همه
 بنده به ناچار خریدم همه
 در پس دیوار خزیدم همه
 رفت و به ناکام دویدم همه
 دامن حسرت بدریدم همه
 ماند به سر موی سپیدم همه
 حلق طمع را ببریدم همه
 رفت و به مقصد نرسیدم همه</p> |
|--|--|

هفتادسال تاریخ نظم ۱۳۸۳

<p>رفت عمرم بیش و کم هفتاد سال
 هیچ کس از حال من آگه نشد</p> | <p>سربه سربا درد و غم هفتاد سال
 آنچه پنهان می کشم هفتاد سال</p> |
|--|--|

از جوانی تا در این پیری هنوز	کم نشد عشق از دلم هفتاد سال
کس مبادا همچو من در عاشقی	خوار و زار و متهم هفتاد سال
تیر طعن این و آن از ننگ خلق	بر دل و جان میخرم هفتاد سال
گوئی خاکم را قضا با غم سرشت	با سرشکم زد به هم هفتاد سال
در هزار و سیصد و سیزده بدست	روز مادر زاد من هفتاد سال
باد و سیزده کی توان خوش بخت زیست	آنکه را شد این رقم هفتاد سال
شد هزار و سیصد و هشتاد سه	تا همین دم پای غم هفتاد سال

دست و پای لرزان تاریخ نظم ۱۳۸۴

شدم پیر و چرا حالا به روز من نمی خندند	به ریختنهای آب از چشم و پوز من نمی خندند
به دست و پای لرزانم لبی رامی کنند شیرین	و لیکن بر عصا و پشت قوز من نمی خندند
هم آنهایی که تا دیروز به رویم خنده می کردند	چه شد که امشب به تاریکی روز من نمی خندند
سر بالین من بسمل ترش تر می کنند رو را	خمش تر می روند از بر به سوز من نمی خندند

آدرس غم خاندی حقیر تاریخ نظم ۱۳۶۸

اگر دوستی گذر با خرزش افتاد	به دلجوئی به خاطر آمدش یاد
ندارد گر ز من نام و نشانی	به این آدرس که می گویم بسش باد
غلامعلی به شهرت تیموری ام	تخلص بسمل نا کام ناشاد
اگر پرسند کجا غم خانه دارد	کجا بیت الحزینی کرده بنیاد
بگوئیدش که در شرق خراسان	به شش فرسنگی اندر غرب تایباد
سرای بی دری را رو به مسجد	به باخرز روستای نصرت آباد
ز شصت و یک گذشته عمرش در همه حال	نشدا ز شصت غم یک لحظه آزاد

نگفتم ای پسر تاریخ نظم ۱۳۷۲

نگفتم ای پسر دست از رفیق بدبشو نشین	به دوستان حیل بازو به یاران دو رو نشین
نگفتم دشمن دانا به از صد دوست نادان است	به این محرم نماهای بترا از صد عدو نشین
نگفتم از تلف با ناخلف عمر ای پسر بگذر	به پای لاف و پوف خود سران یاوه گو نشین
نگفتم دل به هر قلاش و هراو باش کمتر ده	سردیگان و پای خوان هر ناشسته رو نشین
اگر خواهی ز شر تخمه ی ناپاک مانی پاک	تمیز حق و باطل کن چوریگ اندر کدو نشین

به سگ بنشین به خرخون کز و کمتر به شرافتی
پی هر کس مرو چون خس چه لعلت هست در دسترس
پی گل گیر و بلبل شو بیکش از جزو پاکل شو
مشو حل در خم تیزاب همچون گوشه بی از رگ
توای برهان وای یزدان همین را از پدر بشنو

به این مشت دغل باز پریشان کرده مون نشین
پی مردار چون کرکس به بال آرزو من نشین
جعل آساز جهل آخر سر سرگین و بون نشین
به هر سازی نرقص و پای هر دف از غلو نشین
نکرده از کسی خیر و شرش تا جستجو نشین

زهر اکرم تاریخ نظم ۱۳۷۱/۱۰/۱۰

زهر اکرم ای دختر هفت ساله ای من
ای هم دمک هم کمک هر غمکم
دوستان تو از تو دردستان خشنود
از دفتر و درس تو معلم راضی
دردیکته تو نیست بجز بیست دگر
هم نام به نام حضرت زهرائی
او نور دو چشم احمد و حیدر بود
کوچکتر از آنی که بفهمی بابا
جز شعر نبود هدیه مرا جان پدر
امید که روزی به مزارم آیی
باشد که پس از مرگ به یادم روزی

ای مرغک خوش بال و پر لانه ای من
داروی شفای دل دیوانه ای من
از خوی تو خرم دل همسایه ای من
از مشق تو پر عشق شده خانه من
چیزی که شود جان پدر بانه ای من
خاک قدمش به فرق تو دیده ای من
تو قوت قلب و مرهم سینه ای من
از دست تهی و دل رنجیده ای من
از بهر تو ای دختر فرزانه ای من
سنگی بنهی به گور پاشیده ای من
خوانی و بدانی هدف از ایده من

بر مرکه خرم تاریخ نظم ۱۳۶۸

هرگز نگفتمت که سفرای پسر مکن
هرگز نگفتمت ننشین بی رفیق و دوست
هرگز نگفتمت نکنی کار بر مراد
هرگز نگفتمت که بزن طبل سروری
هرگز نگفتمت که چشم به مال کسی بدوز
هرگز نگفتمت که غنی باش یا فقیر
هرگز نگفتمت که رشته الفت ببرز خلق
هرگز نگفتمت که منه پایه دام عشق

گفتم سفر بدون صلاح پدر مکن
گفتم که هم نشینی به هر که خرم مکن
گفتم به امر خیر و لیکن به شر مکن
گفتم که پا ز حد گلیمت بدر مکن
گفتم که وجه اندک خود را هدر مکن
گفتم جدل به امر قضا و قدر مکن
گفتم به بد رفاقت ازین بیشتر مکن
گفتم همین یکی تو به مثل پدر مکن

دعا و نصیحت به برهان و نروان و پسر عموی شان به تاریخ ۱۳۷۴/۹/۱

خدای هر دو عالم حافظت در دو جهان گردد
همای بخت بر فرقت هماره سایبان گردد
سرا و خانه ات دارالامان از میهمان گردد
بجای دشمنی بر جان و مالت جان فشان گردد
نمیرم تا ببینم کامرانت کامران گردد
تو خود از صالحان محسوب و او از عارفان گردد
مرید شاه محمد مظهر روشن روان گردد
به حب اولیا تمییز حق از باطلان گردد
که حق از دیده منکر چو خوردر شب نهان گردد
به صحبت کلبی با اصحاب کهف از کهفیان گردد
تو را در انجمن حاصل سفر اندر مکان گردد
طریقت در شریعت دان که جای در جنان گردد
طریقی را که مقبول قبول کاملان گردد
سرا فیض جماعت هر که تا بدبی نشان گردد
به روزها کار کن کز کار میزانت گران گردد
که روزی صدمه دور از تو و از دیگران گردد
رضای خالق از خشنودی خلقان عیان گردد
به بدهر کس نشیند گرچه نیک است از بدان گردد
سرا و خانه ات بیغوله گاه ناکسان گردد
نه مر د است آنکه صید و سخره نامردمان گردد
سر و کارت مبدا عاقبت با خائنان گردد
نگیرد هر که زان عبرت به عبرت داستان گردد
به خاک کوچه ها پامال پای این و آن گردد
که او از پیش و توازی درون بر هر دکان گردد
چرا بیهوده صرف مستراح و دیگدان گردد
تنی و اشکمی کاوسیر از چند لقمه نان گردد
به خواری احتیاج کیسه همسایگان گردد
ولی بی مال اگر لقمان بود عاق زمان گردد
کنید کاری که دشمن خوار و دوستان شادمان گردد
ملال سامع و درد سر خوانندگان گردد

الهی ای پسر یزدان زمانت بی زیان گردد
سرت سبز و دلت شاد و لب خندان تنت سالم گردد
همیشه سفره ات پر باد از ته چین و برچینها
نه تنهاد و ستانت بلکه از جان دشمنانت نیز
اگر چه پیرم و پا بر لب گور و نخواهم ماند
چنان تعلیم ده او را که در آداب شرع و فقر
خدا پیرش کند در پیروی پیر تا چون تو
خلاص از نفس جز اخلاص بر اهل ولایت نیست
ره و رسم حقیقت را مجو از منکران هرگز
طریق ما طریق صحبت است و سیره اصحاب
نظر اندر قدم را هوش در دم باش تا خلوت
رضای حق اگر خواهی و خشنودی پیغمبر
موافق با شریعت جز طریق نقشبندان نیست
نماز فرض را مگذار جز با جمع در مسجد
به شب می خوان کتاب و صبحها فراق اعظم را
دعا در حق خلق و صدقه و انفاق در خور کن
سپاس نعمت خالق کن و شکر عطای خلق
مشین با بد که ننشیند غبار بد به دامانت
مکن آلوده از هر لوده ای خود را که دیر یازود
نه ای کودک تو خود مردی کم مردانه باید بست
دگر از شب نشینیهای بی جا بر حذر می باش
اسیر سیم و سنجاق از شهید مثنوی کم نیست
مکن پا از گلیم خویش بیرون پیش از آن تاسر
مده زن را مجال مدپرستی از سر هستی
به وجهی کز برایش این قدر باید عرقها ریخت
مکن اسراف در پوشیدن و خوردن که جایز نیست
نکرد در زندگی هر کس قناعت عاقبت روزی
اگر چه مال ملعون خداوند و رسول اوست
تو و برهان و ابراهیم و امرا الله و عبدالله
سخن کوتاه به بسمل از آن ترسم که بیش از این

گفتمش آنچه را که باید گفت گر چه گفتند به ز من بسیار
عاقلان را بس است یک حرفی جاهلان را چه سود از تکرار

شکر از برادر مریت خسرو سلیمانی که گوش دایم کم شواتر بود تاریخ نظم ۱۳۷۲

کس نبرده دل هرگز این چنین به آسانی
گر چه برده اند خوبان یک دلی به صد غمزه
الخصوص در خدمت از بلندی همت
از فقیری همچون من چون منیژه بایشن
که به غمزه گاهی ناز که به سوز و گاهی ساز
جام جم به کامش باد چرخ سر به بامش باد
پای گرد از مویش چین غصه از رویش
سالکی چنین مشفق در طریق حق صادق
نه به دل توان تابش گفتن یکی بابش
هم چنانکه از ما برد خسرو سلیمانی
برده او هزاران دل از سر ادب دانی
با خلوص و بی منت از طریق مهمانی
که به خواب و گه بیدار می کنند گه بانی
گوش بسته چشمی باز از نگاه پنهانی
تا ابد قیامش باد فتح و نصر یزدانی
دور باد از کویش بی سری و سامانی
دوستی چنین لایق باد بر من ارزانی
شرح قصه خوابش بسملاتو کی دانی

از مادری گل تاریخ نظم ۱۳۶۵

نیم سید که سرداری فروشم
نه خانم تا که ویران خانه خلق
نه خواجه تا خراج جد و امجاد
نه شیخم تا بگیرم دامنی شیخ
نه آخندم نه ملا مولوی ام
نه صوفی یم که درد تیره را صاف
نه قاضی ام نه مفتی ام نه واعظ
نه میرم تا که میراثی پس از مرگ
پدر از خاکم و از مادری گِل
نمی بینم به چشم خویش بسمل

به خلق الله فخاری فروشم
کنم جور و ستمکاری فروشم
به عنوان طلبکاری فروشم
حدیث دیو و جن داری فروشم
که پوشم چهل و هشیاری فروشم
به رنگ دین و دین داری فروشم
که حق از بهر مرداری فروشم
به فرزندان کله داری فروشم
چه دارم جز مگر خواری فروشم
بهایی تا به دیناری فروشم

عرض اعترافی که به دست عالم بزرگ مولانا دین محمد طینی مہاجر دادم کہ بہ کعبہ بجایم بخواند تاریخ نظم ۱۳۶۵

ای بار خدایا من حیران چه نویسم ای عالم سرواقف پنهان چه نویسم

از کفر نهان کرده درایمان چه نویسم
از عمری به سربرده به عصیان چه نویسم
نابرده به سرعهد ز پیمان چه نویسم
گفتن نبود زان یکی آسان چه نویسم
از خرمن نابوده ز دامان چه نویسم
از سود چه گویم وزن نقصان چه نویسم
ناگشته ز افعال پشیمان چه نویسم
از خود همه سرپیچی ز فرمان چه نویسم
پاداش بدی این همه احسان چه نویسم
آگه تری از من به گناهان چه نویسم
امید اجابت بودم زان چه نویسم
برهانی یم از غیر خودت هان چه نویسم
دست من و دامان عزیزان چه نویسم

شرمنده ام از نامه و پیغام به سویت
از طاعت و تقوا چه بگویم که ندارم
جز معصیت و توبه شکستن نشدم کار
هر روز به صدمرتبه مستوجب رجم
بذری نفشاندم که بچینم ثمرش را
سرمایه ی امر در طلب نهی نهادم
یک عمر که دادم همه برباد هم اکنون
از تو همه فضل و کرم و رحمت و غفران
از لطف تو و کرده خود در عجبم سخت
ای منبع جود و کرم و فضل و عنایت
با این همه یک خواسته ای از تو مرا هست
دیوانه خود سازی و از هر دو جهانم
خود «و ابغوا» گفتی و «الیه الوسيله»

چهارم بزم تاریخ نظم ۱۳۶۷/۲/۱۹

چار بز ریشوی قُمپَز داشتیم
ریش می جنبانیدیم و بز داشتیم

یاد از آن روزی که ما بز داشتیم
بیشتر از میش داران پیش پیش

چار بز داشتم یکی سرزای شد
بر سر چارم عجب غوغای شد
عده ای هم منکر این رای شد
صحنه بحث و جدل بر پای شد
سخت ترین مشکل خنثای شد
نه به نازائیدنش افشای شد
کرد کاری کاو سخن کوتای شد
بهر قربانی عجب دلخوای شد

زانچه می ترسیدمش ای وای شد
دومی مرد سومی استاق رفت
عده ای را ادعا آبستنیش
بین هر دو عده و این ادعا
رفت از نوروز سی روز و هنوز
نه بزائید تا رهیم از شک و ریب
عاقبت بز مرگی خان آمد ز در
شکر حق بسمل بز استاق ماند

مکتوبات تاریخ نظم ۱۳۸۵

بگو طیبات نگو که تایباد است
شهی مانند شاه نقشبندان
همه آب و همه خاکش به حکمت
گرم از حیث امکانات خالی است
اگرچه خشک سال و تنگ دستیم
به جرئت می توانم گفت طیبات
سلام از ما به مهمانانی کز لطف
چو مهر از مهر بهر شب زدودن
به دیداری دل ما شاد کردند
به جان و دل همی گوئیم خوش آمد
ملامت نیستند گر عیب گیرند
اگر خواستند بدانندم بخوانند
صدای طشت بدنامی من فاش
تن پیر و غم دیر و ز جان سیر
چو مرغی در قفس محبوس و مأیوس
کنون هفتاد و دو سال است بسمل

چو مولانایی در این خاک زاد است
ابا پاکن قدم اینجا نهاد است
همه بذر و همه مرزش رشاد است
و لیکن از محبت پر زیاد است
ولی دل‌های ما گرم و گشاد است
که طیبش به زمشک هر بلاد است
به چشم ما قدم منت نهاد است
نویدشان امید با مداد است
به سیمایی که صدها اعتماد است
به یک‌یکشان ولواهر نهاد است
به من شاگرد ایشان اوستاد است
کتابی را که عشق نامراد است
شده شصت سال کز بام اوفتاد است
نه صبری و نه تاب امتداد است
دلی پر خون و پایم در قلاذ است
هنوزم زخم سیزده ساله یاد است

میب مولانا تاریخ نظم ۱۳۷۵

خوشا با خرز و شهر طیبات و طیب مولانا
ابوبکر نام پاکش هم مصاحب با بهاء الدین
اگر پرسند از کیش و طریق و مذهب و دینش
نوای رب ارنی را ندای لن ترانی بس
خداراگر همی خواهی توسل جوبه‌وی بسمل

درخت پسته و ایوان پر از زیب مولانا
شه‌مشکل‌گشارا هم قرین بی ریب مولانا
حنیفی نقشبندی و بری از عیب مولانا
ندیده‌ای ید و بیضا تو اندر جیب مولانا
که از غیرت رها بخشد به دست غیب مولانا

شعر اصناف از شاعر تاریخ نظم ۱۳۷۷

شعر کاری نیست آسان ای عزیز
گر درو نبود تعهد در تمیز

شعر امضائست از شاعر به جا
شاعری کاو از تعهد خالی است
آنکه بر گفتار خود پابند نیست
گر ز فقری گفت همدل با فقیر
گر ز مردی و جوانمردی ستود
از گذشت واز فداکاری اگر
گر ز شمع می گفت و جان افروختن
شعری کان بی رنگ از خون دل است
ای که آسان می نویسی این اثر
بر سر هر حرف عهدی بایدت
شعر شوری از درون شاعر است
شعر شمع است و درون افروختن
عاشق درد است نه درمان طلب

پای هر امضائی می باید وفا
شعر مشمارش همه رمالی است
گفته اش را پایه و پیوند نیست
گر ز دردی خود بماند در نفیر
خود نباشد کمتر از دد پای جود
گفت باید بود در وی زان اثر
هم نشانی باشدش زان سوختن
ماهی خود مرده ای در ساحل است
برده ای آیا دران عهدی به سر
در پی هر عهد جهدی بایدت
آتشی پنهان که دودش ظاهر است
تشنه دوداست و گشنه سوختن
شیفته بسمل شدن در روز و شب

احسان باخرز تاریخ نظم ۱۳۶۸

منم بسمل یکی از جمع فرزندان باخرم
به گندمشاد عمری بگذرانیدم خوش و ناخوش
به خوف و جام و بیر جند گاه گاهی سر زدم اما
مبافای خواب لاف از نارو سرو و ناژو و عناب
به دام افتاده ای را در بلا افتاده می داند
نوا ی نعره ی حب الوطن را از بن هر مو
گاهی در طیبات و گه به سوران گاه در کاریز
ندارم آب و ملکی گر بز و میش و خر و گاوی
نیم طاووس هندی یا که طوطی سمرقندی
در این بیت الحزن باری امید یوسفی دارم
دل و دین رفته در یغما در این پیرانه سر اما
مگر که خاک گندمشاد خونم را به خود آمیخت
صفای عارفانش بین قیاس از من مکن چون من
اگر گفتم ثنا بسمل هم از باخرز و باخری

رگ و پی گوشت و پوست و خون پر از احسان باخرم
کنون در نصرت آباد ریزه خوار خوان باخرم
نشد خاطر تسلی جز که در ایوان باخرم
یکی خاری مرا خوشتر ز خارستان باخرم
کجا دانند جامیها جمالستان باخرم
به آواز بلند هر جا نواخوانان باخرم
به دل لبریز از عشق پریرویان باخرم
به نان خشک قانع در صف رندان باخرم
یکی داستان سرای ساحت بستان باخرم
بشارت را چو پیر پر غم کنعان باخرم
هنوز دل داده ی چشم سیه چشمان باخرم
که تا این حد ندیم گور و گورستان باخرم
که نه هم شأن ایشان و نه خود شایان باخرم
مکن منعم که مست جام سرمستان باخرم

در تابستان ۱۳۷۲ آقای مشایخی رئیس آموزش و پرورش طببات که گاهی به روستای نصرت آباد به کلبه ی حقیر تشریف می آوردند و از نوشته های سر و پا گسیخته ی حقیر می بردند و برای خود کپی می کردند مثل اینکه سه شعر که اندکی به نظر ایشان بی عیب تر می آید چون خود ایشان هم در ادبیات مهارت و تخصص شایانی داشتند خلاصه سه شعر از میان شعرهای حقیر را که مناسب می دانند به ماهنامه ی انوار جام می فرستند و حال اینکه آقای ادیب ماهنامه که حتما باید دارای اولاً درک و سواد کاملی باشند و گذشته از این وظیفه ی ایشان بازگو کردن کل متن شعر و در پایان دلسوزانه و معلمانه نقد کردن است ولی متأسفانه بدون اینکه یک بیتی از شعر را بنویسند فقط از هر سه شعر ایرادها را می نویسند در شماره ۷۲ صفحه ۳۶ آن هم غلط و اشتباه فاحش نمی دانم چرا یک چنین ادیبی شعر را این قدر غلط بخواند در بیت دوم شعر که بی نیازی از خلق (ما گداییم بل گدای راستان) ایشان نوشتند (ما گدائی گدای داستان) و در شعر دوم که در ایثار قلم است ایشان نوشتند (بی گله از گله انداخته) متن شعر این است (بی گله از سر گله انداختی) و در شعر سوم که متن شعر این بوده (همچو شمع در جمع جانبازان عشق) ایشان نوشتند که عین شمع سنگین است؛ بلی فقط این ایراد بجاست ولی اگر ایشان معلمانه می نوشتند شمع سان بهتر است چقدر زیبا بود. ماهنامه یا روزنامه کلاس امتحان است یا بازگو کردن و بعد نقد کردن. اکنون حقیر هم در جواب هر سه ایراد و نقد کردن ایشان با عرض معذرت می نویسم.

نقدسهل است که مایه را به ضرر می دهم نسیه کو خریداری

آنهم از شعر کم سواد چو من	طمع نقد را نباید داشت
زانکه نقدی نداشت در سفتن	نسیه دادم به یک شعر نبرد
کاش می داشت ارزش بردن	گفتم آخر ببر به مفت بگفت

جواب سنگینی حرف مین تاریخ نظم ۱۳۷۲

چنانم برد غین غم ز سر هوش که عین شمع را کردم فراموش
مکن عیبم به عین کز غین غمها نسوختی خود پیر بشنیدی از گوش

ایضاً شوی

شبی را گر به پای عیش جمعی به جان می سوختی همپای شمعی
به سوختن ساختی خوش بی تأسف رساندی جان به لب آخر به یک پف
سبک تر می نمودی عین شمعیت به جایش جیم سنگینی جمعت
همی دیدی که سنگین کیست در جمع که جان می باز دو که می کشد شمع؟

ایضاً جواب تشکر گدای داستان

ای که کج چون خود گمان پنداشتی گدیه سانم بهر نان پنداشتی
ما گدائیم بل گدای راستان تو گدای داستان پنداشتی
یار را با بار کردی در جوال کهکشان را کاهدان پنداشتی
آنچه را هستی و نقد توست آن نسیه پای دیگران پنداشتی
درک می باید نه مدرک ای ادیب درک خوردی نوش جان پنداشتی

ایضاً خطاب به تعداد محترم

از ما بگذر که چند صباحی در گوشه غم بسر رسانیم
لب بر لب یار دیگران را بگذاریم و خود به در بمانیم
سر برده به جیب نامرادی اشکی به دریغ برفشانیم
از بهر تسلی دل خویش بیجا همه جا قلم دوانیم
بامعری نه شعر خوش کنیم دل در کنجی نشینیم و بخوانیم
باشد که از این طریق آخر یک سوخته ای به برکشانیم
داغی که به سینه مانده عمری با وی دمکی ز دل برانیم
از بی ثمری خویش بسمل با اهل دلی اگر توانیم

اولین روز امتحان برق روستای ماترخ ۱۳۶۱/۶/۱۲

شکر خدا که کارگر آمد دعای ما
 مهمان که هست حبیب خدا هدیه شریف
 جمعی ز وارثان دولت و از آمران امر
 هر یک چو شمع بر سر این بزم بی نظم
 ما را رهین منت خود کرده اند همه
 آنها که سالها به پی شان نشسته ایم
 مشکل بسر رسید و دگر مشکلی نماند
 ای بخت تار و تیره برو شب بسر رسید
 دیگر ز آب و برق غم مدرسه چه باک
 ترسم که پس روند و نیارند دگر به یاد
 ای جان فدای هر قدمی کاو ز بهر حق
 مداح نیستم و نه بر مدح حاجتی است
 خوش آمدند و بار خدایا که خوش روند
 امید آنکه از نظر این همه کریم
 ما مشت بی سوادیم و از ماهر آنچه رفت
 نازم به آن مسببی که شمار اسب بساخت
 یارب به حق حرمت هشت و چهار تن
 کوتاه کنیم قصه خدا عالم است و بس
 جاوید باد آنکه به جان شد معین خلق
 ما راضی ایم از همه بسمل خدا شود

در پیشگاه حضرت جل و علای ما
 داد از حبیب خویش ضیادیده های ما
 بستند کمر به همت این روستای ما
 افزوده جلوه ای به رخ بی جلای ما
 از افتخار آمدن خود به جای ما
 امروز خود نشسته اند پی قصه های ما
 حلال مشکلات چه شد رهنمای ما
 زین پس سیه نبینی دگر کوچه های ما
 گر فقر و بی ز کاری نبودی بالای ما
 در پای عیش خویش غم دردهای ما
 بگذشت از رضای خویش و بزد در رضای ما
 مهمان خودش ثناست بدون ثنای ما
 از این ده ی خرابه ی بی در سرای ما
 افتد قبول خاطر شان عذرهای ما
 نشنیده و ندیده بگیرند خطای ما
 مسئل کار خیر و حسب از برای ما
 میسند تیرگی به ده پر صفای ما
 از زور و زر تهی کف پر پینه های ما
 پاینده باد آنکه گسست بندهای ما
 راضی از آنکه راضی نشد بر جفای ما

تاریخ نظم ۱۳۶۱/۳/۱۳ که چندین سال از بی آبی آب خوردن از روستاهای دیگر می آوردیم

ما آل حسینیم که مگر آب نداریم
 یا تشبیه عباسیم و گویا به پی آب
 آخر چه دهیم شرح ز آب اهل حرم را
 هم رازی ندیدیم علی وار مگر چه
 رو سرخی ما شاهد سیر آبی مانیت

کز تشنگی شب تابه سحر خواب نداریم
 جز دست جدا گشته ز گرداب نداریم
 چون اصغری را غرقه به خوناب نداریم
 دم سازی بجز زخم به محراب نداریم
 سیلی خوریم و حاجت سرخاب نداریم

چنگیم به چنگ چنگ به مضرب نداریم
 جز این دود را این ده کم و کمیاب نداریم
 مائی که به صد خانه یکی قاب نداریم
 هفت خانی به پیش رستم و سهراب نداریم
 ما را که به یک برق نگه تاب نداریم
 وجه کولر و قیمت یخچاب نداریم
 جز پینه به کف سودی از ارباب نداریم
 دیگر غم سر گیجه ی زرداب نداریم
 با این همه بی آبی هنوز آب نداریم
 باشد که برابر شویم اشتاب نداریم
 ممنونیم و هیچ شکوه در این باب نداریم
 در خانه عیالت که مِگه آب نداریم

ناییم به لب نایی و طبلیم نه طبال
 از آب اثری و اگر از نان خبری نیست
 مارا چه به خربوزه و هندانه و سبزی
 از پول چه گوئیم و ز پارتی چه زنیم دم
 گر برق نداریم درین ده چه تفاوت
 آفتاب نشینانیم و خورده به گرما
 سرمایه یک عمر به دهقانی و زحمت
 از بس که دویدیم سروسر گشته بی آب
 بی آبی ما در همه جا ورد زبان شد
 یک عمر بسر بردیم و گشتیم برادر
 از هر چه اداریست و از هر چه ادارات
 بی آب توئی بسمل و بی آب تر از تو

ای خوش سری تاریخ نظم ۱۳۶۸

دست عدو ز دامن میهن جدای کرد
 تا پای جان به دادن جاننش وفای کرد
 بگرفت سلاح و دامن عشرت رهای کرد
 دَینِ خدای را به خلق خدایش ادای کرد
 شادی به چشم دشمن پر کین عزای کرد
 پرواز سوی عالم بی منتهای کرد
 بی بیم از بلا رو سوی کربلای کرد
 چون تیر سر به سینه ی دشمن صدای کرد
 مفقود گشت و باز ز فقدان نمای کرد
 روز سپید را به چشم حسودان سیای کرد
 پر اهتزاز بر سر گردون بیای کرد
 یک دل سپرد و صددل مجروح دواى کرد
 کاخ شرف به زیور عزت بنای کرد
 اعدای را به مشیت برون از سرای کرد
 خشنود خلق را به رضای خدای کرد
 ای خوش دلی که فکر دل بی نوای کرد

ای جان فدای آنکه سر و جان فدای کرد
 از جان و دل بسیج شد و خود بسیج وار
 لبیک گفت و سر به کف و پا به پای عشق
 بی از توقع و طمع و چشم داشت مزد
 بگرفت جام شهد شهادت و شیروار
 پر پر شد و به هر پری صد بال و پر گرفت
 بی خوف از شهادت و از قطع دست و پای
 چون سنگ سخت در پس سنگر گرفت جای
 تن داد بر اسارت و سر بر سریر صبر
 شبهای تیره چیره تر از شیر در مصاف
 پر افتخار پرچم این مرز و بوم را
 یک جان بداد و مملکت جاودان خرید
 با قطره قطره خون و به بند بند استخوان
 بگذشت از خیال جان و لیکن ز خانمان
 رحمت بر آنکه در خور حد و مقام خویش
 ای خوش سری که بر سر سر فقیر شد

بشکسته باد پائی که نشست به پای حق
مردم مخوان هر آنکه به غم در غمی نشد
ترسم که حمل بر جنون کندم ورنه کردمی
بسمل سخن بس است دگر کونه کن که حق

ببریده باد دستی که ناحق جفای کرد
دعوی مردمی اگر ادعای کرد
جان را فدای آنکه عفی از خطای کرد
راضی ست از آنکه خَلق به خَلقی رضای کرد

اکوی وحدت تاریخ نظم ۱۳۷۱/۶/۱۲

بیایید ای مسلمانان رفیق و یار هم باشیم
چرا لاله صفت سر در بیابان خون خوریم تنها
ز چاه تفرقه بر رشته ی حبل المتین یک دل
ز یک بابیم و یک مادر مه و خورشید یک خاور
یکی جانیم به چندین تن همه پروانه یک شمع
اگر ترک و اگر کردیم اگر صاف و اگر دردیم
چه سنی ایم چه شیعی ایم چه روستائی چه شهری ایم
گر از ایران گر افغانستان یا ز لبنانیم
اگر درویش و مسکینیم و یا از اهل تمکینیم
چه اسلام ست شعار ما به قرآن افتخار ما
به اصل دین منافی نیست در ارکان اختلافی نیست
برای دین پاک خود هم از ناموس و خاک خود
مقدسات هر یک را چرا بیهوده دشمن وار
هدف پیروزی دین ست همه را آرزو این است
بخواهیم از خدا نصرت به پاس این همه نعمت
به دوستان دوستی مشفق به یاران یآوری لایق
بیائید ای مسلمانان به صدق دل یقین جان
بیا بسمل مکن ضایع نصیحت را از این لایح

به درد یکدگر درمان به غم غمخوار هم باشیم
اگر چون گل به شاخ گلبن گلزار هم باشیم
به شهر مصر وحدت بر سر بازار هم باشیم
به یک ملکیم و یک کشور پی تیمار هم باشیم
چرا وحشی صفت سر در پی آزار هم باشیم
ثناگویان یک وردیم چرا بیزار هم باشیم
چه هندی ایم چه رومی ایم همه در کار هم باشیم
سر یک سفره مهمانیم چرا دیوار هم باشیم
محب آل یاسینیم به جان ایثار هم باشیم
به توحید ست قرار ما برادر وار هم باشیم
ز فرع بگذاریم وعادل شویم هشیار هم باشیم
بکوشیم تا هلاک خود به حق انصار هم باشیم
بجای هم کناری بر سر انکار هم باشیم
شکست دشمنان زین ست اگر بسیار هم باشیم
به دور از کینه از شفقت طلایه دار هم باشیم
عدو خصم خویشان دشمن اغیار هم باشیم
امین سر پنهان محرم اسرار هم باشیم
کزین پس با تعمق پیرو افکار هم باشیم

ای کرم دی تاریخ نظم ۱۳۷۳

ای کرده به هیچ و پوچ سری خوش
ناکرده حساب روز محشر
آراستی عشرتی به رشوت
نه خوفی ز خلق و نه ز خالق
نگشوده گره ز کار مظلوم
بشکسته سر هزار حق را

خود را به خیال باوری خوش
چندروز به زور و زیوری خوش
از کیسه وجیب مضطری خوش
چون گرگ به نعش لاغری خوش
از خیر به دور با شری خوش
از بهر حقوق بیشتری خوش

با روی ترش به اهل حاجت	در پیش گشاده دفتری خوش
ناداده سلامی را علیکی	ناگفته کلامی از دری خوش
ارباب رجوع در انتظارت	تو تکیه زده به بستری خوش
لم داده به میز و گوشی بر گوش	با پشت خطی به لب تری خوش
نه گوش به کس نه گوشی از گوش	با غمزه و ناز سرسری خوش
از خوردن خون خلق نا حق	چون طفل به شیر مادری خوش
از آن همه ناخوشان به بیرون	می گفت خمش قلندری خوش
ای گرم دمی که با دم گرم	کرده دلی از برادری خوش
آدم شد و خود بسان آدم	آخور بگذاشت بر خری خوش
دندان طمع ز بیش بسمل	بر کند و بشد به کمتری خوش

رثوه کیران حق کش تاریخ نظم ۱۳۷۷

ای که خوابیده بر سریری خوش	شکم پُر ز فرط سیری خوش
غافل از حال خسته ی مظلوم	بی خبر از دل فقیری خوش
بر سر میز از پی رشوت	بسته بر ریش خود خمیری خوش
سنگ مظلوم را به سینه زنان	از شکست سر حقیری خوش
خالق و خلق از تو ناخوشنود	تو سر طعمه از دلیری خوش
بستی از پشت دست صد شیطان	تا خودت جای او بگیری خوش
گر تو از جان و از مقام خوشی	بسمل از عشق و فقر و پیری خوش

لب خشکیده تاریخ نظم ۱۳۷۸

بسی گشتم بسا دیدم که خود نادیده بهتر بود	به گپ و راستگانی را که بنده زور بود
به پای وعظ در منبر دم از چرخ برین می زد	ولی خود بهرگاه و جو به پای آخور خربود
لب خشکیده از تقوا گشاده دفتر معنا	دو چشمش جانب مردم دلش در جای دیگر بود
حساب حشرو نشر عیش و نوش دیگران کردی	ولی ریش خودش از آنچه کردی نوش جان تر بود
ز گفتار و ز رفتار پیمبر زان همه سنت	فقط خوشبوئی وزن را به جدّ و جهد باور بود
به ظاهر خویش را حامی مظلومان نشان دادی	به باطن یاور ظالم طرفدار ستمگر بود
به یک دستار بندی صد کله برداشتی و باز	هنوز در فکر سودای سران نو کله تر بود

بیمار ز خدا بسمل به اجدادی که پیش از ما به عهدی مردن و زیستن که زین گون قوم کمتر بود

گفت پیغمبر که در آخر زمان
 فاسقان گردند فقیه روزگار
 حارس و چوپان شود خانه نشین
 عارفان گمنام و عاقل بی نشان
 علما با الله همه سر زیر بال
 به تاریخ ۱۳۷۹/۲/۱۶ شکر واقعی بدون غلو از مهندس الهام پور از زحمات و کمال کثی و رساندن آب و جاری کردن
 قاتی به روستای خشکیده ی بابی طمع خط برای رضای خدا و نوع دوستی خدا خیرش داد.

بعد از حمد خداوند کثیر الحسنات
 تو که هستی ز کجائی که خداوند کریم
 بی طمع از سر اخلاص به ایثار چو خضر
 نصرت آباد که بود همچو کویری اکنون
 آرزوهائی که هرگز نبُدی باورمان
 آنچه را گفتن و رفتند و نیامد به عمل
 از تو و هر که چو تو هست به جان ممنونیم
 حمد گوی تو نه تنها من و این روستائیم
 چون به گوینده ی امن یجیب المضطر
 تا که این اب روان ست روان خواهد بود
 دیگر از آب غمی نیست اگر نان باشد
 گرچه ما را عوضی در خور این خدمت نیست
 طاعت حق به جهان خدمت خلق ست به جان
 لذت خدمت مخلوق کسی می داند
 طوف یک دل به خدا به زدو صد خانه ی گل
 دست افتاده گرفتن صفت فتیان است
 صدی پنج اگر مثل تو می بود به جد
 ای خوش آن ملک که دارد روستائی سالم
 پشت درها به دم دفترشان اهل رجوع
 بر محمد و علی آل محمد صلوات
 ای مهندس که تورا هدیه به ما کرده برات
 برسانی به لب تشنه ی ما آب حیات
 گشت از همت والای تو دارای قنات
 تو بر آوردی به چل روز به چندین زحمات
 تو به سعی و عمل خویش بکردی اثبات
 اهل این قریه زن و مرد به کل نفرات
 بلکه حمد تو شده کار دد و دام و نبات
 استجب گفته خداوند مجیب الدعوات
 نام نیکت به زبانها به جهان پر برکات
 گر نباشد چه عجب خاصه که در این سنوات
 مطمئن باش که ضایع نکند حق خدمات
 نه به سجاده و تسبیح و به صومی و صلات
 که نشد شیفته ی شهرت و صید شهوات
 کاندین خانه خدا هست و در آن لات و منات
 دل شکستن هنر جیره خواران جیبات
 ملک و ملت همگی یافتی از فقر نجات
 مشفق و صادق و لایق چو ستون فقرات
 نشود چون صف صافات به طول عرصات

از برای طمع رشوه به نام سوغات
دوست و دشمن نکند فرق سگ هار صفات
در کف دزد بود دادن تیغ و ادوات
آن هم از ترس به زیر لب خود این کلمات
که کند اشکم ما سیر به نانی هیهات
ماند بیکاره و بیچاره درین کنج دهات
مانده حیران سرشش راه به ششصد آفات
یا غم غارت و قتالی دزدان هرات
بهر تسکین دل خویش فقط این جملات
بخیریدی اگر بودی به کف برگ ممات

در بهار سال ۱۳۶۵- اولین بار که بهت بیماری چشم به شهادت جای دکتر صبح زاده که منشی اش به نام فولادی رفتم

بپذیر از من دل خسته سلامی تأکید
شهد آسایش گیتی به کامت جاوید
دور باد از تو چنین منشی دل سنگ پلید
حسن نیکوی تو نور دل و داروی امید
که مرا پا به شفاخانه چشم تو کشید
رد این تحفه ی ناقابل از توست بعید

فروردین ۱۳۶۷ آقای دکتر صبح زاده به دست مریضی از روستای ماسلامی فرستاده بودند

دل خسته ای را کرده ای دلشاد تشکر
مرا به صحت از تو خبر داد تشکر
از کام و زبانی که فرستاد تشکر
از ماندن بر وعده و میعاد تشکر
یوسف که به یاد پدر افتاد تشکر
از منشی چشم سبز تو فولاد تشکر
از بسمل دل خسته مبر یاد تشکر

باز تابستان ۱۳۶۷ فقط بهت ملاقات صبح زاده رفتم آن هم با کرفتن ویزیت فولادی نداد ملاقات میسر نشد

کار من پیش ز فریاد نرفت

حق ضایع نکند خود غم کم کاری نیست
جاه پرستان سگ هار ندچه ریزوچه درشت
گرگ را دادن چوب و نمند چوپانی
پیر مردی پس دیوار شنیدم می گفت
حالی کو آب رساند بر لب ما الهام پور
تا به کی در پی نان خون جگر باید خورد
نه دلی را که بمانیم و نه روئی که رویم
غم ناداری خوریم یا غم سال خشکی و فقر
بارها گفته ام و بار دگر می گویم
مرگ از نان نبودی گر که گرانت تر بسمل

السلام ای صدف گوهر دل صبح سپید
ای صبح زاده تو را دولت صحت بادا
هر گزندی به تو و اهل تو هرگز مرصاد
زخم چاقوی تو شد مرهم چشمان علیل
منت از چشم ندارم ز ترا خم دارم
بسملا تحفه بجز دیده معیوب نداشت

یارا چه شدی یاد مرا یاد تشکر
از آنکه رسانید و کشانید پیامت
از قاصد بی نامه و پیغام شفائی
از ثابتی عهد تو و حرمت قولت
یعقوب اگر یاد پسر کرد عجب نیست
از بام و در و پیکر و از چاقو و مقراض
تا از خلل و از علل دهر صحیحی

هر چه کردم که رود داد نرفت

تیر عذرم سپر چرخ شکافت	لیک اندر دل فولاد نرفت
این چه فولاد که آتش نگداخت	این چه سد بود که بنیاد نرفت
می رود آنچه درین محکمه نام	بر سر دام ز جلاد نرفت
آنچه خود در پس این در دیدم	از تبر بر سر فرهاد نرفت
در گذر بسمل ازین ددمنشان	کس ازین محکمه دلشاد نرفت

تابستان ۱۳۷۱ خبر آمد که دکتر صبح زاده در منزلش بومی تنگی جابجایی کرده افتاده و تنگ شده است.

چه شد ای دوست که بردست تو آزار رسید	خبرش دیر به گوش من بیمار رسید
بشکند دست فلک کاو بشکست قلب مرا	از جفائی که بران دولت بیدار رسید
کاش بشکستی مرادست که شریست به خلق	نه ازان دست کز آن خیر به بسیار رسید
حمد و لله که دگر باره بگفتند صحیح	دست سالم به سلامت به سر کار رسید
به مطب آمد و سالم به طبابت بنشست	به دوا و به شفا از پی تیمار رسید
آخر این هم مگر از بخت بد بسمل بود	ورنه بر دامن خورشید کجا خار رسید

تابستان ۱۳۶۸ قطب‌باز هم به قصد ملاقات صبح زاده بعد از دو سال رفتم باز منی اش همان فولادی بود هر چه کردم که ویزیتی بدهم
 نداد کارت معرفی قبلی را که داشتم پیش کردم قبول نکرد مثل این که طمع رشوت داشت فردایش آمدم با ویزیت و بی
 ویزیت راهم نداد و ملاقات میسر نشد.

آدمم بینمت بدید و نداد	به ویزیتی هم این یزید نداد
قصد من بود دیدن آن بی رحم	روی از من به هم کشید و نداد
پولها را به زیر میز انداخت	کارت را هم ز هم درید و نداد
هر چه کردم و هر چه را گفتم	ناشنیده همه شنید و نداد
گفتمش می نشینم آخر وقت	هم برین وعده ام نوید نداد
راضی گشتم به وعده ی فردا	هم به فردایم این امید نداد
خواستم تا صدا بلند کنم	بی امانم صدا برید و نداد
با دو تا چشم سبز چون گربه	از سر میز برجهید و نداد
چونکه نامت حسین بود آن شمرک	به درون راهم آن پلید نداد
طمع بسمل مکن که از فولاد	جز دریدن کسی نوید نداد

در تابستان ۱۳۷۱ برای چشم خود به مطب دکتر عشقی رفتم با وجودی که مرا می‌شناخت نمی‌اش بیدار خانم چون رشوه خوار بود
وزیرت نداد گفت برو چند روز بعد بنده هم آنقدر ندانم که هم رشوه و هم وزیرت بدهم.

حیف از آن عشقی که عشاق تو نامت نبرد	دم ز عشقت زند و شهد ز کامت نبرد
به امید نگه چشم تو با چشم طمع	چشم معلول بیارد و سلامت نبرد
بر سر خوان تو بنشیند و محروم ز در	هوس وصل به سر دست به جامت نبرد
گر برین شیوه ربابه بزند ساز رباب	هیچ عشاقی دگر یاد ز نامت نبرد
در گذر بسمل ازین درگاه که باوجه ویزیت	چون تو بی رشوه کسی غیر ندامت نبرد

در بهار سال ۱۳۷۳ به علت فشار درد چشم به مشهد به بیمارستان امام
رضا رفتم از ساعت ۹ صبح که رسیدم به صف نشستم تا ساعت ۲ که
دفتر ویزیت دادن بعد از ظهر باز شد ویزیتی گرفتم ویزیتم از دکتر
عباس کار گذار بود در انتظار نشستم تا ساعت ۸ بعد از ظهر که نوبتم
شد او مرا با همه ناراحتی و درد شدید مثل موش آزمایشگاهی به دست
چند دانشجو سپرد آنها هم آنقدر چراغ به چشمم انداختند و زیر و رو
کردند مثل سکه ای که در سطل آشغال جستجو کنند جهت آموزش
خود، اگر بگویم از چشم کندنهای زمان نادر شاه افشار بیشتر اذیت
شدم شاید باور نکنید خدا شما را گرفتار نکند آخر خودش آمد نگاهی
کرد و بدون اینکه قطره ای بچکاند یا نسخه ای بدهد یا بگوید چه علتی
دارد یا چه کار باید کرد یا کی بیا دستم را گرفته از اطاق بیرون کردند
یکی از پرستاران بیرون دستم را گرفت و از پله ها پایین برد تا کنار
خیابان و به ماشینی که مرا به حرم برد و در ضمن گفت فردا حتما بیا که
دکتر درخشان بعد از ظهر هست ویزیت خود را به نام او بگیر او آدم
دلسوز و مهربانی است خلاصه به هر عذابی بود به حرم رفتم و تا صبح از
بس که آب از چشمش می ریخت و خلش می کرد نخواستم. تا این که
صبح شد رفتم و به صف نشستم تا ساعت ۲ بعد از ظهر که دفتر باز شود
و ویزیت بگیرم تا ساعت پنج که دکتر آمد در انتظار ماندم وقتی که

نوبتم شد آقای دکتر درخشان نگاهی به چشمم کرده گفت چرا دیر
آمدی چشمانت نزدیک به کور شدن است ولی دستگاه که لازم است
اینجا نیست باید فردا بیایی. خلاصه کمی راحتم کرد و نامه ای داد که
فردا به بخش چشم بیایم.

ای دلا رنج پیش خار مبر	شکوه از دست روزگار مبر
چشم تا اکبر درخشان است	پیش عباس کارگذار مبر
طمع از صحت صحیح زاده	تو ز فولادی انتظار مبر
عشقی را هم به عشق زر بگذار	نام منشی رشوه خوار مبر
با چنین پول کم دگر بسمل	پا برون از ده و دیار مبر

خطابه دکتر درخشان تابستان ۷۳

اولاً با ما فقیران دوست کم باید شدن	گرشده حتماً شریک درد و غم باید شدن
ثانیاً دوستی مادست شستن است از سیم و زر	گرشده دست از سر سود و درم باید شدن
ثالثاً مگذار پا را بر طریق ما فریق	گر نهادی در وفاداری علم باید شدن
رابعاً یعنی که از هر چار سو و شش جهات	در بلاها و خطرهای پیش قدم باید شدن
پنجمین هم پنجه با معشوق را شایق مشو	یا که بسمل وار آماج ستم باید شدن

ایضاً به دکتر درخشان

یقین از بهترین بودی به لایق	که گشتی بهترین مخلوق خالق
علم بر بهترین علمی به عالم	طیب بر بهترین عضو خلائق

به تابستان ۱۳۷۳ آقای دکتر اکبر درخشان تخصص چشم شهد مقدس

ای کوکب درخشان بهر خدا گرفتن	بهرتر که دست کوری پیش از عصا گرفتن
هر کودکی تواند بگیرد دست کوری	فرق است ازان گرفتن تا از شما گرفتن
دستی که می توان داد بر دیده ها ضیائی	هرگز روا نباشد دست از دوا گرفتن
نازم به آن طبیبی کز راه پیش گیری	چشمی کند منور پیش از عزا گرفتن
از آن دم مسیحا زان کلک پر ز بیضا	زین در نمی توان رفت بی از شفا گرفتن
از خوان جود و احسان عیب است پادشه را	پای گدا شکستن دست از نوا گرفتن

چون یارمهربان شدخوفی ز پیش و پس نیست
من عاشقم نه مداح فرق است بین ماها
گرنغز نیست شعرم شایسته ی تو مهرم
ای اکبر درخشان شرمنده ام از احسان

دیگر نباشد از سگ بیم قفا گرفتن
او زر گرفتن آموخت من سر فدا گرفتن
دانم به شأن تو نیست جرم و خطا گرفتن
جز از خدا برایت کف بر دعا گرفتن

بنواز ای که داری نفس خجسته ای را
ز لب مسیح آسا به کف غبار فرسا
ز کرم بگیر گاهی نگرفته تا عصائی
عجب است از توای جان که از آفتاب احسان

به دم خجسته گاهی دل غم نشسته ای را
بکش از میان غمها سروپا شکسته ای را
نفتاده تا به چاهی به دودست خسته ای را
نکنی چو خود درخشان دل چشم بسته ای را

ایضاً به دکتر درخشان شهرور ۱۳۷۳

گفتی بیا بیامدم آخر به عسرتی
جای دو دست پر کف خالی کنون به شهر
اول سلام گویم و خواهم به احترام
بینم هر آنچه را که ندیدم به سالها
دستت ز دست برد حوادث به دور باد
اینک به پشت در رسیدم و راهم نمی دهند
ای کاش بخت من سپید بدی جای جامه تا
شاعر نیم ولی به سرم هست این شعور
قصدم مزاح بود نه اظهاری از گله
بسمل دعا کن آنکه به جان از صمیم قلب

از راه دور دیر به خدمت ز غربتی
چشم امید پر شده از عیب و علتی
از جان و دل به اهل و عیالت سلامتی
بر چشم خود ز چشم درخشان کرامتی
چون من مباد بر تن و جانت جراحتی
این جامه گان سفید درونم اجازتی
زینسان در انتظار نماندی به حسرتی
کاهل خرد خطای نگیرند بر خطی
گفتم حکایتی و ندارم شکایتی
خلق خدای را ز بهر خدا کرد خدمتی

آمن امرای احزاب افغانستان از پاکستان جهت تشکیل حکومت و به جان هم افتادن

کاش این نجوم نحس به کابل نیامدی
از بام آن و این همه با نامهای دین
یکدم ازین طریق و دیگر دم ازان طریق
غار تگران روز و تجاوزگران شب
درنده تر ز گرگ و به صورت لباس میش

این خاها به دامن این گل نیامدی
از بهر جاه ز کینه شده هُل نیامدی
که با کلاه و گاهی به سر جُل نیامدی
کرکس صفت به شیوه ی بلبل نیامدی
با چنگ تیز کرده به آغل نیامدی

<p>تا جای نان ز سینه به حلقومها روان
دیگر نرفتی روس کزین قوم جاه پرست
آهی نرفتی بر فلک و ناله بر ملک
ماندی نجیب و نورک و یا ببرک و امین</p> | <p>خون یتیم و بیوه به غلغل نیامدی
از موشکی مساجدی به تزلزل نیامدی
اشکی ز دیده خونی به کاکل نیامدی
کاین مشت جاه طلب به چپاول نیامدی</p> |
|---|--|

اشغال افغانستان به دست روسها به حکومت گرباجف ۱۳۶۴

<p>خورشید را خمش نتوان کس به پف کند
در خاک پاک میهن افغان چه جای سگ
در بستر پلنگ هژبر افکن دلیر
ماراخدای هست و سرافرازی دو کون
بسمل غمین مشو که بی ز خدایان جاه پرست</p> | <p>جز آنکه ریش و سبیل خود پرتف کند
صدها چغان چه کرد که یکی گرباجف کند
جائی به گربه نیست که دران خر و پف کند
بگذار بی خدا مُرد و آخ و اف کند
غافل از آنکه جان به سر طاق و جف کند</p> |
|--|---|

عشق جاه

<p>از بزرگ و کوچک و از مرد و زن
عشق می ورزند میان انجمن
دیگری عاشق به افزون داشتن
عده ای را سود کشتی و ترن
جمعی را سودای فرزندست و زن
عاشق است عاشق به دایم سوختن</p> | <p>خلق عالم جمله یک سر عاشقند
هریکی را در درون معشوقه ایست
آن یکی عاشق به ملک و مال و جاه
عده ای را برده دل ماشین لوکس
جمعی را بر سر هوای سیم و زر
بسمل بیچاره هم در این میان</p> |
|---|---|

حاج احمد تارخ نظم ۱۳۶۵

<p>ملول باد کسی کاو ملال حاج احمد
سر بخیل و تن دشمن و دل حاسد
زقید و بند جهان باز باد همچو نسیم
به دور باد ز شرّ حوادث ایام
نه من اسیر جمالش که مثل من بسیار
رسید آنچه به من از ندیم شاید بیش
دریغ و درد که رفت عمری نگشتیم سیر
خلاص کن سخن و بسملا خلاصه بگو</p> | <p>بخواهد از خللی در خیال حاج احمد
چو خاک ره به قدم پایمال حاج احمد
همای همت با فر و بال حاج احمد
همیشه حسن پر از خط و خال حاج احمد
به لوح دل همه پر از مثال حاج احمد
رسد به هر که ندیمش کمال حاج احمد
وی از وصال دلبرومن از جمال حاج احمد
به خط و خامه نگنجد خصال حاج احمد</p> |
|---|---|

در به تاریخ نظم ۱۳۸۱

<p>تا ابد بر سر آن عهد و وفا من هستم
 سر و سرگشته به دنبال شما من هستم
 چشم بر پنجره ی بام و سرا من هستم
 منگ شاگرد رها از همه جا من هستم
 تنی کز جان نتوان گشت جدا من هستم
 سائل مفلس بی نام و نوا من هستم
 توشه ی آمدن از بخت سیا من هستم
 در شب و روز به یادش به خدا من هستم
 مفتخر از تو میان رفقا من هستم
 معترف با همه ی جرم و خطا من هستم
 حالی هم بسمل جان دوست فدا من هستم</p> | <p>آنکه از یاد نبردست تو را من هستم
 عاشق سوخته و پیر و حقیر و گمنام
 در به در کوی به کو پای پیاده به سراغ
 تو همان نابغه استاد دبیرستانی
 تو همان جانی که بی از تو تنم رنجور ست
 تو همان جاه و جلال و صفت جبروتی
 چه کنم با تن پیر و کف بی مایه که نیست
 مستشاری اگر از من گله ای کرد بگو
 اعتباری اگر هست نه از کسب عمل
 گرچه عذر مرد و قول همه نامعقول است
 تیموری بودم و از سعی تو بسمل گشتم</p> |
|---|--|

فرورویشی تاریخ ۱۳۷۱

<p>از نظر هر چه کردی رد از من
 هر چه خورده نمی شود از من
 آن بزی را که خورده دد از من
 زحمت و رنج و خاک و گرد از من
 سطل آشغال و بوی بد از من
 فقر و درویشی تا ابد از من
 زیر سر خشتی در لحد از من
 تک و تنها احد احد از من
 هر قدر هم که می رسد از من</p> | <p>از تو ای دوست خوب و بد از من
 آنچه را خورده می شود از تو
 سگ و چوپان و گله ها از تو
 باغ و بستان و کشت و زرع از تو
 پرتغال و انار و سیب از تو
 عزت و ثروت آبرو از تو
 شهر و بازار سر بسر از تو
 تا سحر پای شمع و جمع از تو
 عالم از تو الم به بسمل بس</p> |
|--|--|

به تاریخ ۱۳۶۷ شهادت به نام شاه مردان از مهاجرین افغانی که بهایه ی بابودر تحقیقت شایسته ی شهادت بود رحمة الله علیه

<p>این نه گور یست که بروی بتوان زندان گفت
 کشته عشق شهیدست و نمیرد هرگز
 کمتر آمد به شهادت کسی چون شاه مردان</p> | <p>مصطفی روضه رضوان و خدام همان گفت
 لا یموتوا و به احیا صفتش قرآن گفت
 کاین سخن فاش به تقواش همه خلقتان گفت</p> |
|--|--|

شاد روح پدر و مادری کز بطنی چنین
دو برادر که ازو مانده یکی رحمان ست
بود همسایه ی ما قوم مهاجر بسمل
شاهدی زاد که جانانه به ترک جان گفت
یکی برهان که ببايست ورا انسان گفت
رفت در ملک خود و ترک من و ایران گفت

نالی محراب تاریخ نظم ۱۳۶۴

شنیدستم که محرابی بنالید
تو بی انصاف تا کی می خراشی
دراز و کوتاه را حدی ست آخر
کلام حق به آهنگ و ترانه
بیا بهر خدا مطلب ادا کن
دلم را رنجه کردی از امامان
مکن آیات را آلات ترجیع
در و دیوار از لحن تو ناخوش
ریا شرک است به هر شکلی که باشد
پشیمان می شود هر کس که یک بار
شکست زین درد سقف ناتمام
هنوز تا خشت سقفم را نخوردی
پیامبر راست گفت آید زمانی
سخن کوتاه کن بسمل مگر حق

ز خوش خوانی آخند جماعت
دل خلق و مرا ای بی مروت
مزه بردی ز قاری و قرائت
غزل خوانی و پنداری فصاحت
به آنچه واجب است از فرض و سنت
امامانی چو تو اندر امامت
تو را خوش آمده گر از صدایت
تو در تقلید سرخوش از سفاهت
به چشم خلق آن هم در عبادت
کند از بخت بد گر اقتدایت
تو را از سقف دل نزدود عادت
به فرق سر بیا بگذر سماجت
که قرآن را کنند آلات بدعت
کند از فضل خود ما را هدایت

حاجی خانم تاریخ نظم ۱۳۷۷

حاجی خانم ز راه بیت الله
با یکی غمزه رفت و لیکن باز
به لب و چشم و ابرو با مردم
جای چند موی را که کوتاه کرد
از صفا و منا و از عرفات
برد هر چه دو چند باز آورد
ساکی را پر ز کبر و ناز آورد
عیب جوئی و احتراز آورد
در عوض دامن دراز آورد
خبر از پنکه های گاز آورد

گر نخواند نماز عیبی نیست
قرص از بهر هر نماز آورد
آنچه کم داشت حاجی خانم بود
رفت آن را هم از حجاز آورد
بیش از پول خویش بل بسمل
رتبه و جاه و امتیاز آورد

جزیه گز

ای که می نازی به ملک و مال و جاه
گوئیامرگی تو را در پیش نیست
گز کنی باغ و سرا و خانه را
جزیه گز سهم تو آخر پیش نیست
آنچه را در پی دوانی روز و شب
پیروی جز نفس کافر کیش نیست
تو نمائی و بماند این همه
بر کسانی کز پی ات دل ریش نیست
صرف عیش و فارغ از گرگ اجل
دیر شاید لیک دور از نیش نیست
جای چون گورست بسمل بر همه
فرقی از سلطان و از درویش نیست

قاتل موش تاریخ نظم ۱۳۷۱

کم از گربه نه ای ای قاتل موش
ز کرکس نیز اندر صید خرگوش
به حيله بلکه از روبه به سبقت
ربائی طعمه را رندانه خاموش
دریدن را چو گرگ و در چریدن
دل از چوپان ز بره برده ای هوش
نه هرگز کمتری در پای آخور
خریت را به گاه عشرت و نوش
گرت از همت کوتاه حیا نیست
حیا کن از درازی دم و گوش
مسلمانی گرم در ختنه ختم است
براینت افتخاری بس به سر پوش
به دین گرسستی و کاهل غمی نیست
به دنیا چستی و چالاک و سخت کوش
گشادی ناقلا جیب طمع را
چه خوابی باز دیگر دیده ای دوش
چه قصدی را به سرداری بگور است
که بگشادی چنین سرمست آغوش
مگر اسلاف و اجداد نمرند
که از مرگ این چنین کردی فراموش
سخن کوتاه کن بسمل که مقصد
چه دانا داندش بیهوده مخروش

و بجای که کتار تاریخ نظم ۱۳۶۹

ای آنکه نمانده خاک و خاکت
بر چشم غبار مانده یا نه

نقشی ز نگار مانده یا نه	زان خانه ای تا به سقف مرمر
راهی به فرار مانده یا نه	از اجرت کار کارگراها
وجهی به کنار مانده یا نه	زانچه به ستم گرفتگی از خلق
نامی به دیار مانده یا نه	از آن همگی شعار و شهرت
اینجا به تو یار مانده یا نه	آنها که شریک ظلم تو بود
بی سیلی عذار مانده یا نه	باز آی و ببین دگر ز دستت
حمدی به مزار مانده یا نه	جز آه و فغان و لعن و نفرین
درکف به شمار مانده یا نه	آنچه که به کار آید امروز

یعنی چه

مهلکی را هلاک یعنی چه	خانی و زیر خاک یعنی چه
در حضيض مغاک یعنی چه	سر به اوج سما همی سودن
ترک از باغ و تاک یعنی چه	با همه عیش و نوش دل بستن
سخن بی ملاک یعنی چه	چون توئی را چه نسبتی با خیر
بی صفت این پلاک یعنی چه	سنگ لوحی به آن همه توصیف

میان محضر

قاضی سر عقد پای دفتر	دیدی که چه گفت میان محضر
چندان که نکردی عقل باور	از مبلغ ازدواج به داماد
کای عالم فاضل سخنور	دانی که چه گفت به قاضی داماد
از من نشوی اگر مکدر	گویم سخنی به جای این عقد
تو نصفه ی آن بده نه بیشتر	چون نیست مرا از آنچه گفتی
کن عقد برای خویش و می بر	از خیر چنین زنی گذشتم

در شهریور ۱۳۷۳ یکی از دودهای خاکبازی متنی از انبار حاجی عبدالغفور رحیمی زاده از قدوچای دروغن و بنج می برده به وسایل که

رسیده فهمیدند

به دزدان بگو گفته حاجی غفور که ای مشیت نادان بی از شعور

به مالی که داده خدای غفور	به دزدی دزدان نیفتد خلل
چه کم گردد از خوردن موش کور	کسی را که حق داده انبارها
چه باک از هلاک و چه غم از فتور	مرا تا خدا هست پشت و پناه
من آن خیل خرمن شما مشت مور	من عبدالغفورم شما عبد نفس
به چند پشه ای باشد از عقل دور	به زانو در آوردن پیل را
نباشد از روزنی بی ز نور	به جود و سخاوت چه خورشید و ماه
هزاران گواه هست بسمل حضور	اگر گویم حاتم نکردم غلو

روضه ی بلخ

در باغ و روضه ای که نباشی تو چلچراغ	نه باغ روضه ایست و نه هم روضه ای به باغ
هر روضه ای ز پرتو علم تو روضه باغ	هر باغ از شعاع شمع وجود تو روضه ایست
شد طیبات روضه باغت چو روضه باغ	تنها نه روضه باغ بشد باغ و روضه ای
لیکن چو بلبلان همه وقتم درین سراغ	امروز اگر به روضه ی باغت نشد سرم

اسیر ف تاریخ نظم ۱۳۷۱

با طالع سپید نشست بر سریر برف	دی آمد و دوباره سواره امیر برف
بار دگر به دامن سیمرغ و شیر برف	گوئی ز پشت سام نریمان فتاده زال
هر کس به نحوی محورخ بی نظیر برف	بر جای برگ بر سر هر شاخی چلچراغ
چادر به سر کشیده زمین از حریر برف	کوه و کمر شده همه خم از حیا چو خم
بگرفته تا به دام کشاند اسیر برف	هر جای کودکی سر ره را به مرغی
شد صید کید خویش خودش در خمیر برف	صیاد را که قصد پی قید صید بود
هنگام عیش منعم و مرگ فقیر برف	آسایش غنی و عزای گدای عور
مردند چه غم به حال غنی گریه زیر برف	بسمل هزار مثل من و تو ز فرط فقر

کرا به تاریخ نظم ۱۳۶۷

پاک و نپاک را به هم خشک و تر کرایبه	ای به سلف خریده خوش خیر و شر کرایبه
بی چک و گاهی چک به کف در در کرایبه	با اگر و مگر سلف با ولع رو به هر طرف
غیر که کیلوئی به چند از ثمر کرایبه	نیست درین وطن سخن بر لب هر چه مردوزن
کاشتن و کنون شدند برزگر کرایبه	جمله مقام دولتی کرده به ترک خدمتی
گشته ز هر که هر چه بیش جان به سر کرایبه	قاضی به پشت میز خویش دست کشان به تار ریش

ای بساور شکست شده لب گزودل به دست شده
چون فقرا نداشتند وجهی برای کاشتن
ریخته آب و پست شده از ضرر کراییه
داده چو من به کار تن بر اثر کراییه

خند و چون تاریخ نظم ۱۳۶۸

دیدنی چه کرد این همه آخر کراییه
تنها نه از طمع دل برزیگران ربود
جای حدیث و آیت و اخبار بر زبان
ملا سر خریدن و مفتی پی فروش
سر نازدهز خاک چه سرها که سر کشان
گویی برای عده مشتی نزول خوار
از بس گران خریدن و ارزان فروختند
کاری که نیست به زور میسر کراییه
بل مجتهد و قاضی دفتر کراییه
می خواند بی کتاب و خط از بر کراییه
در چند و چون تا به دم در کراییه
دل در خیال سود مکرر کراییه
پیدا شد از میانه سر خر کراییه
شد عاقبت به خاک برابر کراییه

سبل چکنری تاریخ نظم ۱۳۶۶

چیست ای برادر نام این سبیل چنگیزی
کرده ای دهان پنهان چون دژی به زیر مو
عرض و طول پیدانیست بلکه می زند پهلوی
مو علامت مردی نیست ای به موئی بند
مواگر بُدی مردی موی زیر ناف اولی است
بر قیافه ی اسلام خود بگو سزاوارست
بدعت هلاکوئی قال و قیل چنگیزی
لانه ی شیاطینی جل و جیل چنگیزی
که به گربه وحشی گه به ایل چنگیزی
مردی عفو و ایثارست ای ذلیل چنگیزی
فرق از خر و انسان ای علیل چنگیزی
هیکلی و خرطومی عاج فیل چنگیزی

دو کوزه تاریخ نظم ۱۳۶۷

فلانی را بگو دیدنی که چون رفت
یکی کون داشتیم با آب بردیم
بسی پیش از تو چون توزین سرخوان
ازین آخور چه خرها کز تو خر تر
گرسنه رفتیم و سر خم نکردیم
ز ما بیرون به تو آخر درون رفت
به بی آبی تو را از کف دو کون رفت
به جای آبرو کون پر ز خون رفت
نخورده چون تو آخر دُم حرون رفت
تو که ماندی بگو روز تو چون رفت

بنغ بنغ تاریخ نظم ۱۳۶۹

چیست ای چوپان که از هوش نرفت
از گماری بستن و خرجی شب
یاد از چائی و چای جوش نرفت
هیچ فکر از خوردن و نوشت نرفت

پشم و پول مزد پنج یک از رمه
 پس چه شد کاینهابه هوش و گوش ماند
 لیک وقت بردن گرگ لعین
 از سر سرپا و پاپوشت نرفت
 سود این سودا از آغوشت نرفت
 بغ بغاله در گوشت نرفت

پی دم

ای برده ز یاد دوستان را
 از همدم و هم قرین فراموش
 بشکسته سر کرم به سختی
 نگدشته ز پل مگر پی پول
 تا کی بدرانی و بدوزی
 سهم تو سه متر بیشتر نیست
 بگزیده به دوستی تومان را
 از جان شده هم قرین قران را
 بر بسته پی درم میان را
 پل ساخته نعش دیگران را
 با هم تو زمین و آسمان را
 تنگ کردی به دیگران جهان را

برج گل تاریخ نظم ۱۳۶۸

به دل دارم چو بلبل جای در برج حمل گیرم
 کلاغ و بوم و کرکس را به داغ باغ بنشانم
 قلم از مشتری لوح از عطارد خنجر از مریخ
 سریر سروری را از سپهر نیلگون بنیاد
 به ثور و جوز سرطان و اسد را بشکنم پهلوی
 بریزم زهر عقرب را به کام قوس و جام جدی
 از اینها چون شدم فارغ به دست همتای بسمل
 به تخت و بخت نوروزی همه ملک دول گیرم
 لب گل بوییم از نرگس شراب بی خلل گیرم
 کله از مهر و مه بر بایم افسر از زحل گیرم
 فلک را سرکشم در زیر و زهره در بغل گیرم
 به سنبل ساق گل از دست میزان دغل گیرم
 تقاص و انتقام از دلو و حوت پر جدل گیرم
 به همراه گل و بلبل گریبان اجل گیرم

برج گل ۱۳۶۹

به دل دارم چو بلبل جای در برج حمل گیرم
 سپر را از سر سرطان اسد را چون اسیر از سیر
 دونیش از عقرب و تیر و کمان از قوسک غاصب
 به جرم انتقام گل نفس را از تن حوتک
 کله از مهر و مه بر بایم از دست عطارد لوح
 به پیروزی نوروزی مرا بسمل چه شد روزی
 ثمر از ثور و از جوزا جواز بی جدل گیرم
 سلاح از سنبل از میزان طریق هر عمل گیرم
 کلاه و جبه از جدی و دم از دلو دغل گیرم
 دُمش را از دُمش همراه جانش زان محل گیرم
 به خط مشتری تاج مرصع از زحل گیرم
 بدرم زهره ی مریخ و زهره در بغل گیرم

قیل و قال مورخه ۱۳۶۹

سر ما هم تهی ز کِرِکَر نیست	خالی از قیل و قال و قِرِقر نیست
از سر روستای تا پائین	جای بی عکس تا به آخر نیست
بی سر و بی صدا از بوقابوق	بی دف و تار در معابر نیست
یاروئی کز رضای دل با وی	زنش در رأی دادن حاضر نیست
کرده دعوی قابلی از خلق	آنکه مقبول هیچ خاطر نیست
با همه روسیاهی در انتظار	به خیالش که خلق ناظر نیست
زنده سهلست که مرده ها از وی	یکی آسوده در مقابر نیست
ظاهر آراسته مسلمان وار	پای نیرنگ کم ز کافر نیست
در تمتع دو اسبه در تک و تاز	روز و شب جز پی تفاخر نیست
بر سر خوان خلق چون کرکس	لقمه ای راضی بر مسافر نیست
در پی جاه و منصب از تعظیم	بی تملق ز هیچ آمر نیست
کرد آنچه که داشت در قدرت	بیش ازین شایدم که قادر نیست
سینه ها ریش و زخمها در پیش	سنگ پیدا و دست ظاهر نیست

ترشی مورخه ۱۳۷۱

رب فروشی سر بازار ترش	جای رب رو به خریدار ترش
گفت چه خواهی بگفتش ترشی	گفت دل بر کن ازین کار ترش
در عبث صرف مکن وقت شریف	بیهده عمر پی بار ترش
هر چه دیدی همه ترشی انگار	هر چه خوردی همه پندار ترش
ترشی این همه مخلوق کم ست	سر به سر بر سر بازار ترش
از خریدار و فروشنده همه	چهره ها در هم و بسیار ترش
حاجت ترشی نباشد بسمل	زاین همه خلق به دیدار ترش

کت کهنه مورخه ۱۳۷۱

کتنی هر چند کهنه دیر خریدم	به سه صد تومان آخر خریدم

پلنگ آسا به مثل شیر خریدم	هم از دست دو تا روباه مکار
بدون میل و از خاطر خریدم	پشیمان بودم از اول و لیکن
شدم مجبور و در ظاهر خریدم	به رو درماندم و حاضر نبودم
بگو پالانی بی آستر خریدم	مگو بسمل دگر از کت خریدن

لیک کوک ۱۳۲۲

کیک هر کودک دبستانی	خورده آنکه بگو دگر نخورد
بهتر از کیک شان به پنهانی	بخورد بلکه گوی ایشان را
از سر حق مشیت طفلانی	ما ببخشیم خدا نمی بخشد
کار گرگی لباس چوپانی	از معلم کجا روا باشد
نیست فرهنگ به ننگ اگر دانی	این چنین ننگ آن هم از فرهنگ
طعمه ای از دهان مورانی	هیچ عاقل نمی خورد بسمل

فریب قیافه مورخه ۱۳۶۷

آرد و انبان به آبشار انداخت	بازم این خر دو باره بار انداخت
جل و پالان کشید کنار انداخت	تنگ برید و پاردم بر کند
از خری بین جویبار انداخت	تا به خانه نبرد این خائن
زو نبود آنچه انتظار انداخت	این صحب مرده را چه شد کاخر
از یمین خم شد از یسار انداخت	پوز در آب و دم ز پس جنبان
جفتک از بسی که ناشمار انداخت	آب را کرد ملوٲ از شاشه
پای چون موش در تغار انداخت	از رگ موشه گیش حاشا شد
بی خبر کو بسی شکار انداخت	ما فریب قیافه اش خوردیم
رنگ عوض کرد و پوست مار انداخت	پر طاووس در نظر بنمود
بار را جای ناگوار انداخت	گاه و جو را خوش و گوارا خورد
قول را خورد و بول وار انداخت	عهد را جای جو جوید از جهل
بر من این نابکار حمار انداخت	بار انداخت کم نبود که لگد
مرا از چشم دوست و یار انداخت	پیش روی خران و خرداران

همه خرابه خنده گفتند کیست	این کم از خرکه ننگ بشارانداخت
آب خود برد و حرمت ما را	خر خران را هم از خمار انداخت
نز خر مشکی بلکه لاسا را	سُرخه را نیز از عیار انداخت
هر چه خر بود در طویله همه	این صحب مرده زاعتبار انداخت
سبزه ای را نماند جز به فلک	بس که سرگین به سبزه زار انداخت
روز خود را به سود خود سر برد	لیک ما را ز روزگار انداخت
سر و پای برهنه در پی خویش	از غریبی و کسب و کار انداخت
صد چو ما و تو زاین نمط بسمل	سالها از سر منار انداخت

حافظ مرنه ۱۳۷۳

دیدمش روزی به جائی منزلی	بر درش ایستاده مرد مقبلی
گفتم اینجا چیست گفتا خانقه	گفتم از اهل دل اند گفتا بلی
گفتمش جای بزرگیست گفت بود	کوچکش کردند مشیت جاهلی
آنچنان کوچک که جز از چند جغد	نیست جائی از برای بلبلی
هم چنان که پیش ازین هالو بلند	کرد چند سالی درین جا سوگلی
فرق بین شان به جز قامت نبود	زان هویج تلخ و از این فلفلی
بین هر اهل دل و این خانقه	هر دو یکسانند اندر حایلی
هر چه اهل دیده دید زین ناقلا	اهل دل بشنید از آن ناقلی
جای بر اهل دل و دیده نماند	اهل دل رفتند با صد بی دلی
رفته اند ز انسان که از سر می رود	موی از بی مهری از فرق کلی
رو ابوبکری مجو زین سبزوار	نامی از عثمان و عمر یا علی
بگذر و بگذار تا بیرون نشد	از پی قتل ازین در قاتلی
رونشین در گوشه ای خاموش باش	صبر کن بر جور هر ناقابلی
همچو موسی پای زاین صحرا بکش	رو به بحرین کن به خضر ار مایلی
شاه محمد مظهرست بسمل و بس	خضر وقت و شیخ و پیر کاملی

خرامدم نداشت مورخه ۱۳۷۷/۵/۷

مشکلم را چه دید دوستی سخت	گفت قومت مگر قدیر نبود
گفتمش بود قدیر ولی سودش	جز ضرر بر من فقیر نبود
او چنین آرد در تغار بریخت	ورنه حاجت به این خمیر نبود
کرد آنچه که زود تر می شد	دیر کرد آنچه را که دیر نبود
گفت با وی چرا رجوع کردی	آنکه بر مشکلات دلیر نبود
تکیه بر غیر حق چرا کردی	مگرت یاد پند پیر نبود
گفتمش بود مقصد از دیدار	قصدم این قصه ی کثیر نبود
فرض عین ست صله ی ارحام	ترک ازین وصلتیم گزیر نبود
بگذر ای دوست از من و بگذار	خشت ما قابل قمیر نبود
به هدف کی رسید بی ترکش	از کمائی که خم به تیر نبود
گنه از ماست و دست کوتاه ما	ورنه او را جوی نظیر نبود
گله پاره منم نه رستم بیک	زانکه دستم به جیب زیر نبود
کی کند حل مشکلی مسئل	شکمش گر به رشوه سیر نبود
هفته ها رفتم و برون کردند	چون مرا جامه ی شهیر نبود
دزدها از لحاف پیداتر	یکی در شهر دزد بگیر نبود
بی خبرها همه خبر گشتند	با خبرها یکی خیبر نبود
من که از اولش به تو گفتم	سر ما لایق سریر نبود
خَرِ ما دُم نداشت از اول	اگرم داشت از حقیر نبود

دست و پا لرزو طیل تاریخ نظم ۱۳۷۸

پیرزالی به دم درب کمیده دیدم	با عصائی به کفش ناله کنان زاهل کرات
با دو پیر مرد و یکی پیرزنی مثل خودش	لنگ لنگانه همی رفت و همی گفت هیهات
اینچه پولیست که از بول خودش بدتر کرد	این سنان سیرت و خولی خصل و شمر صفات
مگر این چند تمن از کیسه این چند نفرست	یا که در کیسه ی ما نیست گمان سوغات
نه علیکی به سلام و نه مجالی به سوال	جز ترشروئی جوابی به خوشی یک کلمات

حاجت توپ و تشر نیست بر این مشیت ضعیف
ساعت ده شد و او بر سر چای و تلفن
هر قرانی که به ما می دهدش از سر قهر
گر بگویم که آقا به کدام روز آییم
برده سیری ز سرش رحم که عذر و زاری
عجبا این همه شعر از در و دیوار نخواند
کار یک لحظه ای را گاه به چند روز کشد
به شعار همچو حسین و به عمل همچو یزید
آنچه در کرب و بلا رفت بر اولاد علی
بعد یک عمر به دهقانی و زحمت آخر
عاید ما همگی مانده ایشان شد
مردیم از حسرت یک بار که گیریم به کف
کاش میمردیم و تا آب نمی ریخت چنین
عشو و رشوه سلاحت است که غنی دارد و زن
بار الها تو به فضل و کرم خویش بده

دست و پا لرز و علیل و کر و کور و له و لات
صد نفر پشت در و او به سر طول نکات
می زند دفتر ما بر سر ما چون جمرات
گویدش گم شو برو تا نشکستم سر و پات
نکند بر دل سنگش سر موئی اثرات
تا کند شرم ز کردار خودش زین حرکات
که برو روز دگر آی به چندین دفعات
دست بر چوب تر و لب به سلام و صلوات
رفت بر ما هم ازین حمله در مرز هرات
بر سر پیری شدیم جیره خور این حضرات
حالی کز سیری به سکرند و ما در سکران
چند تومانی ز کمیته نشنیده طامات
پیش این مشیت ستم پیشه به چشم نفرات
ما نه اینیم و نه آن مشیتی که واجب به زکات
یا به مرگ از شر این فرقه ناجنس نجات

در پی آمار مورخ ۱۳۶۵

هفت سال است شدیم در پی آمار برون
با دل شاد به طیبات به ثبت احوال
گفتن امروز برو روز دگر آ رفتیم
از درون آمدن و باز به بیرون رفتن
مشت خوردیم ز بهرامی به هر اندامی
از سعید و نه سعید ها چه سخنها ی قبیح
کاش جای من و امثال چو من بیرونی
به گمانم نتوان برد به جیب خالی

به شناسنامه ای هر سال به ده بار برون
بلکه خاری بکنیم از دل افکار برون
باز چون روز اول بار شدیم خوار برون
کفش ما پاره شد و هم در و دیوار برون
آخر کار شدیم خسته و بیمار برون
هم در آمار شنیدیم از آمار برون
می شد این جمع دغل پیشه اش را برون
سر چو تو بسمل از این پیچ و خم کار برون

سال از هشت گذشت تاریخ ۱۳۷۳

سال از هشت گذشت و نشد این کار درست
ترسم آخر بکشد کار به ده سال و هنوز
بخوریم باز همان مشیت و لگدهای قدیم
کفشها پاره تر و دیده از آن خونین تر

این شناسنامه هفت ساله در آمار درست
ما بمانیم و همان سایه ی دیوار درست
بشنویم باز همان فحش به بسیار درست
خاری بیرون نشود از دل افکار درست

ناڈُستان برونند باز درستان مانند
یا درست نیست که مأموری به ارباب رجوع
بسملا این همه تعجیل مکن کاخر کار
دست خالی دل پر غم چو گنه کار درست
بکند کاری به جز مردم پولدار درست
می کند دست اجل این همه یک بار درست

گر چه در هر گلبنی بی خار نیست
هست در هر جای آماری ز ظلم
طعم تلخ ناسزا هرگز نرفت
لیک دور از نظم و بی آمار نیست
ظلم در آمار ما آمار نیست
گر چه از مشّت و لگد آثار نیست

به پای ساختمان ارشاد شه تارخ نظم ۱۳۶۶

دار ارشادست گر این ارشاد کو
نیست براین بیستون گرتیشه ای
گر نه زیر نام پنهانست دام
جز نوای بوم زاین بام و بنا
قدر دانیها چه شد زاهل هنر
جشنها و بزمهای بی مزه
این همه اموال بیت المال را
بر در و دیوار بسمل جز شعار
آنکه بیرون شد ازینجا شاد کو
زاین همه فرهاد یک فریاد کو
این فضا را بلبلی آزاد کو
بانگ قمری اندرین بنیاد کو
وعده ها را پای بر میعاد کو
جز تمسخر بر سر افراد کو
گر ندادنش به دست باد کو
در عمل از آن یکی را یاد کو

اجل بدیدید اگر دامان ما را
نه از زخمش خلاصی یافت سلطان
به پیشش خویش و بیگانه یکی هست
خوشا آنان که تن دادند و بردند
نریختند آبروی فقر از فخر
درد روزی گر بیان شما را
نه از چنگش امان باشد گدا را
نه بشناسد غریب و آشنا را
به پای جور دست بی جفا را
نبوسیدند دست اغنیا را

خودستائی

ای که در خودستائی مغروری
گفت من نار آدم از خاک است
سجده بر خاک تیره کی شاید
پند باید گرفت از شیطان
نار از خاک بهتر است عیان
چون منی را نمی سزد بر آن

او چه کرد تا تو خود کنی نادان
وارث آدمند خود نیکان
عالمی را غریق در طوفان
همچو بلعم به موسی عمران
هم ز یمن وجود و برکت شان
بس علمها شکست در این میدان
دست کم بد مکن چو بد بنیان
گر ندیدی کمالی از خوبان

در تکبر مباش چون ابلیس
به حقارت مبین تو نیکان را
بهر نوحی ببین چه کرد از خشم
سر راه عزیزی خار مشو
هر چه رحمت کز آسمان آید
غره هرگز مشو به علم و عمل
دست نیکی نداری معذوری
عیب در چشم تو بود بسمل

الله

هر چه از وی کم کنی یابد رفو
بی الف لله ماند خاص او
هم به جای خویش می ماند له
هست ثابت بر کمال خویش هو
نغز مغزان رشید مغز جو

چار حرف است نام الله ای عمو
گر ز الله کم کنی حرف الف
گر ز الله کم کنی یک لام را
از له گر لام دیگر کم کنی
یوست را از بهر مغزش می خرنند

دیوانگی مجنون

چرا دیوانه گشتی سر به هر خار
برو عاشق شو و پرس آنگهی کار
ز سر عشق کی باشی خبردار
تبر دیدی ندیدی زخم کهسار
کجا ماند به پیش مست هشیار

به مجنون گفت کسی کای عاشق زار
بگفتش از من بی دل چه پرسی
ندیده لیلی و ناگشته مجنون
شکر دیدی لب شیرین ندیدی
چه آید چشم مستی در میانه

سؤال کردن سائل از حضرت علی کرم الله وجهه که بدبخت کیست مورخه ۱۳۷۹

شاه فقر و میر میدان سخا
کیست در عالم به بدبختی نشان
می کند بر خویش خلقی را عدو

گفت در نهج البلاغه مرتضی
در جواب سائلی کاو گفت هان
گفت مولا آنکه جای دوست او

می تواند کاشت تخم گل ولی
گفت زو بدبخت تر هم هست گفت
آنکه بودش دوستی بدهد ز دست
هست بدبخت و هم از خود بی خبر
نیست بدبخت تر ازو کس در جهان
بسملا این پند را در گوش کن

می فشاند خار از بی حاصلی
هست لیکن خوب می باید شنف
در سیه بختی او باید نشست
خود به بدبختی خود بسته کمر
از زبان نحس و از سوءگمان
دوست چشم است و به حفظش هوش کن

گشاده جبین به تاریخ ۱۳۸۱

شنیدم که پیری به گاه سفر
مرا گر بشد عمر بی گه هنوز
مده کینه در سینه ره ای پسر
مهر عمر بر سر به جنگ و ستیز
به جنگ و دفاع عمر فرسایشی است
سرایت اگر در ندارد چه غم
ز مهر و محبت سرائی بساز
بیامزد حق آنکه این دُر بسفت
به خلق خدا یار و همراز باش
بکن هر کسی را سلام و دعاش
اگر خواهی آسایش مستمر
مپندار خوبان به عالم کم اند
مده بر قضاوت جبین را گره
مکن باور از بد گمانان سخن
به بدخوی منشین که از خوی شان
بگیر دوستانی که بلبل و شنند
براین شیوه گر طی منزل کنی

همی گفت فرزند را کای پسر
شما را چه روز و فزون باد روز
که از تخم کین کس نچیده است بر
که بر هر دل و دیده باشی عزیز
به صلح و صفا چشمه سار خوشی است
تو را گر بود کوته دست ستم
به روی خلائق درش دار باز
خدارا به خدمت هم از خلق گفت
گشاده جبین و امم ساز باش
ولی منتظر بر علیکش مباح
به نیکان نشین از بدان در گذر
اگر چه کم اما مسیحا دم اند
به تحقیق بنشین و انصاف ده
که رفتن بود در چهی بی رسن
پذیرد اثر خویت از بوی شان
تو را بی گمان سوی گلبن کشند
خدا را رضا هم ز بسمل کنی

خوی خوش

گفت با مولا یکی از مومنان
گفت حیدر آنکه نتوان کرد دوست
گفت زو بدبخت تری هم هست؟ گفت
جای حُسن خُلق با صد سوءظن
کیست در عالم کسی بدبخت و پست
خلق را با خوی خوش اندر نشست
آنکه دوستانی بُدش بدهد ز دست
دوست را دشمن کند از جهل و خست

جواب موش به کربه مورخه ۱۳۸۱

بگفتا گربه ای یک روز با موش
ببستیم هر دو عقد دوستی را
چه بشنید این سخن را موش گفتش
چه می خوردی همین یک لحظه پیش
به زیر چنگت از یادم نرفته
برو این خوابهای پر کرامت
چو گربه کم نیند بسمل در این دهر
تو را در خواب با خود دیده ام دوش
کشیدیم تنگ یکدیگر در آغوش
که ای قتال بی انصاف خاموش
که از داغش مرا کردی سیه پوش
طنین ناله و زاریش از گوش
به حرفت هر که بدهد گوش بفروش
تو هم کمتر مباش آخر ز یک موش

از فراموشی فراموش تاریخ نظم ۱۳۶۸

می خوری بگذشت بر میخانه ای
قامتش از ضعف پیری خم شده
می کشد مستانه باده پی به پی
بی خبر از چار طرف گرد خویش
گفت میخوارش که ای پیر کهن
کردی محو و مست نوشانوش خویش
گفت می نوشم که از هوشم شود
تا ز سهو و سکر و از خوف و رجا
از فنا و از بقا فردم کند
نه غمی ماند نه شادی و شعور
وارهم از هیچ و پیچاپیچ هیچ
دید پیری بر سر پیمانه ای
چهره پر چین ابروان در هم شده
نه ز فروردینش آگه نه ز دی
کرده ساقی می بیاور ورد خویش
از چه چسبیدی به ساغر این چنین
جمع را از بانگ کوشاکوش خویش
از فراموشی فراموشم شود
همچو شبنم محو گردم در فضا
از وجود گرد بی گردم کند
نه مکانی نه زمانی نه ظهور
بی زهیچ و بی زهیچ و هیچ هیچ

نه منی ماند نه مائی در میان	نه ظهور از جسم و نز جان در گمان
می کشم باده که تا دادم دهد	آنچه را در یاد بر بادم دهد
بل ز عقل و جهل کلی ول شوم	بسملی را در خور و قابل شوم

خدا را باش تاریخ نظم ۱۳۸۲

پس از حمد و ثنائی مر خدا را	نصیحت می کنم بابا شما را
خدا را باش کاو باشد تو را نیز	ز هر چه غیر او بگذار و بگریز
به بند او در آ کازاد گردی	به بندش بنده ی دلشاد گردی
مشو در بند خلق و بنده خویش	خدا را بنده شو از خلق مندیش
به دل ذکر و به تن در کارمی باش	ز جاهل دور و با هشیار می باش
مکن تأخیر در امر عبادت	اگر خواهی بری گوی سعادت
بخوان دایم درود مصطفی را	به هر وقتی خصوصاً جمعه ها را
مده از دست دامن شریعت	بجز این نیست راهی در حقیقت
طریقی بی شریعت خود نباشد	اگر باشد جز استدراج شاید
به حب آل و اصحاب پیمبر	حنیفی وار این ره را بسر بر
به اهل شرع دایم هم نشین باش	طریقت را به شرع اندر یقین باش
اگر روزی شوی صد بار بسمل	مچین دامن ز جهل از بزم عاقل

عاب گل به نیم تاریخ نظم ۱۳۶۵

گلی آشفته بر باد سحرگه	چرا از پرده بیرون بردی رازم
رساندی بر سر هر شاخ و برگ	کشاندی پای هر سیر و پیازم
بگفتا در جوابش با دم نرم	کزین کوتاه ترست دست نیازم
تو را آخر کجا رمزی نهان بود	من آشفته تا در پرده سازم
نگنجد پرده ای در پرتو تو	نه من پرده در و نه پرده سازم
نماند از وصف تو در پرده چیزی	نگفته تا منش در گفته تازم
اگر رازی هم از سر رفت بسمل	نبود جز دود آه جانگدازم

گفتگوی غمناک تاریخ نظم ۱۳۶۴

<p>به گل گفتا چرا بی رنگ و تابی
 نوای بلبلان از هر کتابی
 تو سر افکنده و در اضطرابی
 که زردی نیست بر گل خوش نقابی
 بنوش از شبنم برگان شرابی
 به زیر لب بگفت او را جوابی
 به برگم شبنم و بر سر سحابی
 به دور از هر غم و هر التهابی
 بزد بر بام سرخم آفتابی
 تو را گر حمله ای هست و خضابی
 که هر صبح و سحر دارد حسابی
 کشد در کام گر خود بو ترابی
 که جاویدان نمی ماند شبابی
 که نبود این بنا را جز خرابی</p> | <p>سحرگه با تبسم غنچه ی تنگ
 طلوع گاهست وقت شادمانی
 بهار است و همه در بزم عشرت
 بیا اکنون نه وقت رنگ زردیست
 تنفس کن نسیم دلگشا را
 کجا شد چهره ی رنگین شاداب
 مرا هم جلوه ای بود و سحوری
 لبی خندان دلی شاد و دمی خوش
 هنوز دل در گرو بودم سحر را
 مخند امروز بر رخسار زردم
 منازای غنچه بر صبح و سحرگاه
 که آخر اثر در مرگت به ناکام
 روان خویش را خندان نگه دار
 میند بسمل دل این دار فنا را</p> |
|---|--|

سؤال بلبل از گل تاریخ نظم ۱۳۶۴

<p>از چه بر بستی به گرد خویش خار
 گشتی از خار جفایت در حصار
 جای دوستان دشمنان را در کنار
 کای رفیق روز غم شبهای تار
 آزمایم مرد لاف از مرد کار
 بلبلان را خوار تر دیدی ز خار
 باغ پر از ویز ویز و قار قار
 کرکس و بلبل نگشتی آشکار</p> | <p>بلبلی گفتا به گل کای گل عذار
 تکیه کردی بر سر شاخ ستم
 می فشانی خار و در بر می کشی
 با لب خندان به بلبل گفت گل
 بلکه تا صبر تو بینم خار خویش
 گر نبودی خاری در گلزار عشق
 هر مگس بودی به دعوی بلبلی
 پُر شدی باغ از کلاغ و زاغ و بوم</p> |
|---|---|

زان ره محصورم به خار امتحان
شمع بسمل سوخت زان پروانه را
آزمون بر کرکس و بوم و قنار
هر که رامیل است بگو دعوی بیار

بلبل آشته تاریخ نظم ۱۳۶۶

شبی نسیم سحر که به گوش بلبل گفت
به نیش خار ملامت زبان کشی تا کی
به تیر طعنه ی زاغ و زغن زمستان را
بگفت بلبل آشفته تا نفس دارم
طریق مذهب عشاق بی وفائی نیست
برو برو که ازین در نمیروم هرگز
مرا چو بال هوس هست و دیده امید
همین بس است که چاووش این گلستانم
شکافت سینه تور اغنچه را لبی نشکفت
غبار از سر گلبن به دیده تا کی رُفت
نشست بر سر هر خارو اشک باید سفت
به ترک گل نتوان تابه مرگ کردم جفت
نمی سزد گلی بیدار و بلبلی را خفت
به ناشکفتن چند روز گل به حرفی مفت
چه بیم از کس و هر ناکسی گرم آشت
مرا به لام لبش کشت و نام بسمل گفت

جواب جنده بلبل از بی وفائی دنیا تاریخ نظم ۱۳۶۵

بهار ی بلبلی هنگام پرواز
بگفتش این همه بستان ندیدی
ویا هم چشمت ای جان نیست روشن
همیشه مونس ویرانه باشی
چرا در شهر و در ایوان نیائی
بگفتش جغد کای دل داده بلبل
چو در بام شهان شادی ندیدم
نباشد خود در این گلشن وفائی
درین معموره آبادی نباشد
از این محنت سرا ویرانه بهتر
مسافر را اقامت صحن گلزار
بشد در راه با جغدی هم آواز
چرا ویرانه ها را برگزیدی
که از گلشن گریزانی به گلخن
ز یاران دور چون بیگانه باشی
چرا در باغ و در بستان نیائی
به ویرانه به از دو روزه ی گل
ازان رو پا به ویرانه کشیدم
نه در قصر و نه در ایوان بقائی
خراب آباد را شادی نباشد
ز خویش بی وفا بیگانه بهتر
نزیبید بسملا جز پای دیوار

مصادف شدن شخصی به شیطان در حالی که شیطان از محنتی به پهلوان فاده بود تاریخ نظم ۱۳۶۷

یکی دیدش به ره شیطان مسکین
ز فرط خستگی بر سر فتاده

بسان بسته ای اندر قلاده
 بگو آخر تو را چه روی داده
 مرا کرد از خرم آخر پیاده
 به ابلیسی ز من صد ره زیاده
 بگفتا رو نیم مثل تو ساده
 چه می آید ز شیطان پیاده
 کنون خود دام شیادی گشاده

تن بی تاب و هر دو پای مجروح
 بگفتش هی چرا نالان و گریان
 بگفتا آه انسانی به نیرنگ
 فرییم داد و با صد حیل خرد
 به لابه گفتمش کز خر فرود آی
 مرا من بعد ازین شیطان نگویند
 گرفت از من عنان شیطننت را

متاب دل از تفرقه و جواب دل از وحدت تاریخ نظم ۱۳۶۴

تو تا کی در پی هر این و آنی
 نیاسایم از آن خود هیچ آنی
 پی آن سر به هر جا و مکانی
 چه آن او شوی خود آن آنی
 عیان بینی تو آن بی این و آنی
 شود ز اوصاف در موصوف فانی

دل نا اهل را کردم نصیحت
 بگفتا تا که من اینم و او آن
 گریزانم از این تا آن بگیرم
 تو هم بگذار از این و آن او شو
 چه نفی این شود آن مثبت آید
 چه این وصفش به آن موصوف گردد

متاب روز به شب ۱۳۶۶

تورا ای شب بگو از من چه حاجت
 ربودی از من و از خویش راحت
 تو را موجب چه شد نور و سعادت
 مرا شام سیه گویند و ظلمت
 مکن از دیگران هر گز شکایت
 ادب می باید و اخلاص و خدمت
 نهادم سر به پای اهل همت
 ز حب دل محبان را محبت
 ز فیض شان گرفتم این عنایت
 گرفتم رو سپیدی از ارادت

بگفتا روز روشن با شب تار
 گه و بیگاه سر اندر قفایم
 جوابش داد شب کای شمع رخسار
 تو را روی سپید و نام نیکوست
 بگفتا روز شب را کای سیه خوی
 پنداری که این ره رایگانست
 گرفتم دامن صدق و تواضع
 عزیزان را به عزت یاد کردم
 زدودم زنگ دل زانفاس نیکان
 چه اندر بام خوبان پا نهادم

دلت تاریک شد ز ابر حماقت	تو را چون میل سوی اهرمن شد
ندیم مهر مه باشد کفایت	مرا بر سر به جز از مهر مه نیست
مبادا دیده بگشائی به ظلمت	بیا بگشای بسمل چشم در روز

عید رمضان سال ۱۳۶۶

بیامد عید و پول کم گرانی	شبی بی پولی ام در خاطر افتاد
صدائی را که می گفت ای فلانی	دراین سودا سحر در خواب دیدم
شدم حیران ازاین رمز و معانی	صدای بی زبان و کام شخصی
بگفت ارزانی ام ای یار جانی	بگفتم کیستی ای صاحب آواز
صدایم بشنود گردد جوانی	همان ارزان که اندر خواب پیری
چرا از آرزومندان نهانی	بگفتم جان به لب شد زانتظارت
به پشت گوشها دارم مکانی	بگفتا نیستم پنهان و لیکن
مرا دیدن توانی آن زمانی	تو هرگه پشت گوش خویش دیدی
بگردی گر دراین سودا جهانی	نخواهی دید رنگم را به جز نام
گذر زاین عید و عود سر گرانی	برو پای وعید خویش می ساز
بگو اشکر لک ما قد کفانی	به اسم و آرزویم اکتفا کن

وفای غم تاریخ نظم ۱۳۶۷

به غیر از غم کسی همراه جایی	ندیدستم به عمر خویش یک روز
چه سایه در پی ام سر در قفائی	شب و روز و گه و بیگه مداوم
مگر جز من نداری آشنائی	به او گفتم میان این همه خلق
نداری بر سرت گر ادعائی	برو دست از من بیچاره بردار
بگفت میسند بر من بی وفائی	دگر کی می کشی از دامنم دست
نکردم تا دم آخر جدائی	به هر طاق دلی کو پا نهادم
نورزیدم دریغ از جان فدائی	عزیزم دار که هرگز با عزیزان
چو بومان سر به هر کهنه بنائی	به هر بام و دری نشینم هرگز
نیم سگ تا گزم پای گدائی	من آن شهباز بازوی شهانم

متفرقات ۲۳۰ بسمل در مسیل عشق

تو هم بسمل در این چندروز دیگر مکن از من تقاضای رهائی

مجموعه سنده تاریخ نظم ۱۳۶۲

گفت مجنون را شبی لیلا خمش
این همه تاب و تبت از بهر کیست
گفت مجنون از من بی دل می‌رس
بر دلم آتش نهادی و هنوز
از خم زلفین و خال خویش پرس
خود تو بهتر دانی از حال درون
هم به دست خویش بسمل می‌کنی | نال و زاری و افغان تا به چند
کاین همه آه و فغان کردی بلند
مجمری پرسید آیا از سپند
باز گوئی بی قراری تا به چند
از من مسکین می‌رس ای نوش خند
صید را صیاد بهتر از کمند
هم به چشم مست ریش و نیشخند |
|--|--|

آتش

به شمع در شبی پروانه‌ای گفت
چرا تنها تو می‌سوزی درین جمع
بگفتا چون به سر دارم سر عشق
چنانم آتشی افتاده در دل
در این آتشکده خود می‌ندانم | مرا پر تو چرائی سر در آتش
نمی‌سوزد کسی دیگر در آتش
از آن رو سوختند سر در آتش
که می‌سوزم نسوزم گر در آتش
که سر در آتشم یا پر در آتش |
|---|--|

طریق دلبران

بگفت دل داده ای بر دل ربائی
بگفتا هست دل بر من و لیکن
تو دل اندر درون خود نگهدار
طریق دلبران شد دل ربودن
خطا را گاه کرد و کهر با شد
مگس آسا سر هر شهد منشین | تو را دل نیست کز من می‌ربائی
مرا شد آفرینش دلربائی
منه دل در حریم دلربائی
طریق کهربائی کهربائی
ملامتها به نام کهربائی
اگر بسمل همی خواهی رهائی |
|--|---|

بلبل مسافر تاریخ نظم ۱۳۶۸

مسافر بلبلی از ناشکیبی به دیواری کنار عندلیبی

نشست و احترامی کرد و گفتش
 بگو زاین باغهای پر ز نعمت
 بگفتش عندلیب ای ساده بلبل
 نه سهمی بهر تو ماند و نه بر من
 گرفته بوم بام و جغد دیوار
 کلاغان یک طرف کرکس ز یک سو
 زغن با زاغ چون در بیشه ضیغم
 سپاه و لشکر لش خوارگان نیز
 شکستند دست و پای باغبان را
 گروهی برده خوش منقار بر نار
 یکی بر شاخ شفتالو نشسته
 گروهی حمله کرده مر هلو را
 به بادا باد بر بیچاره بادام
 سرکشمش هنوز هم کشمکش هاست
 به زرد آلو نشد زردی نجاتی
 پذیرفته نشد ز انگور سوگند
 بگرد آوردن گردو گمانها
 یکی دست بر جوال دیگری برد
 کله بر بود کلاغ از کرکس پیر
 به جای نرگس و یاس و شقایق
 نه از بستان که از خارش اثر نیست
 کسی از هدهد و قمری نپرسید
 عسس کشتند و بر جایش مگس را
 چه آوردند به روز گل که دیگر
 نپائیدست اگر مظلوم غم نیست
 چه شد موسی فر فرعون کجا شد
 بنای ظلم را هر چند بلند است

الا یا ایها الاخوان حبیبی
 مرا هم بهره ای هست و نصیبی
 نه ای گر آشنا شاید غریبی
 به جز از حسرت و حرمان نصیبی
 سر قسمت به هکتار و جریبی
 به چنگال و به دندان چون کلیبی
 به جمع غاز پیوسته اکیبی
 یدک کش هر یکی با یک جنیبی
 به مرغان چمن هر یک نهیبی
 یکی ناخن فرو در قلب سیمی
 یکی بر سرو آویخته صلیبی
 گلابی را یکی با طعم و طیبی
 نهیب نعره و جنگ عجیبی
 به رنگ صلح و نیرنگ حزیبی
 ز سرخی نیز بر عناب زیبی
 نه از خواهش نه از عذری و عیبی
 به سوء ظن کشید و شک و ربیبی
 یکی از دیگری بدرید جیبی
 زغن را زاغ شد در پی فریبی
 گرفت جا هر هیولای مهیبی
 نه دردی و نه درمان نه طبیبی
 معلم زاغ شد کرکس ادیبی
 خطا کاران نشسته بر خطیبی
 طمع بلبل کند یا عندلیبی
 رسد ظالم به پایان عنقریبی
 ز شداد و بنایش کو شعیبی
 یکی روزی نهد سر در نشیبی

به این چند روز بسمل دل مکن خوش چه مرگی را همی در پی رقیبی

طغی خربک تاریخ نظم ۱۳۷۰

خوری از طعنه روزی با سگی گفت	تو خواری ما به عزت آشکاریم
غم بیش و کمیها نیست ما را	که بختی در خور و بیدار داریم
تورا یک استخوان هرگز نشد بیش	ولی ما جو در آخور ناشماریم
پر از سرگین نشان سیری ماست	طویل را که از نسل کباریم
خوراک ما جو است و یونجه ی سبز	به گاه خشک سر پائین نیاریم
دم چیده به یال و بال رنگین	به پالانی به اوج افتخاریم
تو را اول دو گوش و دم بریدند	ولی ما بر مراد خود سواریم
درین اسطبل ما را آبروئیست	ازان خرهای صاحب اعتباریم
جوابش داد سگ کای احمق خام	نپنداری که ما بی قدر و خواریم
اگر گوش و دم ما را بریدند	که دم از دم بلندی بر نیاریم
به جای یونجه و جو ای خر آخر	خوریم سنگ و وفا را پایداریم
نکردیم پشت از بی استخوانی	که تا در پشت این در پاسداریم
به نیم شب شناسیم یار از اغیار	هم از غیرت عدو خصم یاریم
به چوپان هم دل و با گله همراه	به کوه و دشت و صحرا هم قطاریم
به محنت خوی کردیم بی ز نعمت	ز همت بر کسی منت نداریم
نشان صبر ما این فخر ما بس	که از بهر جو و آخور نه زاریم
همه در خواب ما بیدار تا صبح	همه بیکار و ما در بند کاریم
نگرییم گر چه سیریم و گرسنه	ننالم کز شکایت بر کناریم
اگر کهدان و آخور اعتبارست	دگر بیزار ما زاین اعتباریم
ز سر سهل است که بهر دوست بسمل	نه یک جان بل ز صد جان می گذاریم

به تاریخ ۱۳۸۰/۱/۱۸ هجری به جناب آقای دکتر مسکرائی از جراحی سرطان کنونی که بدون طعم یک دینار فظنی بیل

الله انجام دادند ای کاش در کشور مادر همه ادارات مدی پنج این چنین جوانمردانی می بود چه می شد

به چشم خویش کز چشم خسان چون زر نهانی هست

دلا دیدی چه گنجی مخفی اندر مسکرائی هست

نهان از چهل انفاسی که غافل از معانی هست
به صورت در زمین اما به سیرت آسمانی هست
ز برگش سایه بر خلق و به شاخش آشیانی هست
کنی بی رنج از رنجت به هر جا ناتوانی هست
ز مرگش گر چه سرطان است امید زندگانی هست
نوید چشمه ی آب حیات جاودانی هست
نخواهد رفت کاو باب الحوائج را نشانی هست
محبت «کنت کنزاً» را به خلقت مژدگانی هست
نپنداری خلل از باغبان در باغبانی هست
براین دعوی مگس را هم سردستک پرانی هست
خرابی سرا و خانه از بی ناودانی هست
چه عیدی زاین بود بهتر که وقت صرف جانی هست
بکردی خدمتی در خور که یادت هر زمانی هست
به چشم اهل دل بسمل ولو کم قدردانی هست

به مس اندوده الماسی به دُر پیچیده کرباسی
سراغ از مه چه می جوئی که ما ناجسته اش دیدیم
ز سرو آزاد تر لیکن به ره واماندگان از رحم
عبادت چه از این بهتر که بی از چشم داشت و مزد
خوشا حال مریضی را که با تو شد سر و کارش
مشو نومید ای دل آنکه گاهی از دل ظلمت
روا ناگشته حاجت از در موسی بن جعفر پس
خدا رحمت کند روح محبان را که خوش سفتند
اگر دیدی که خار و گلبنی آبخور یک جوست
پر و بال از بُدی ارزش چه فرق از کرکس و بلبل
نباید کرد از باران شکایت گر شکست ایوان
مبارک باد عیدت گر چه خود سازنده ی عیدی
پذیرا ز من سلامی را اگر چه بی طمع زاین هم
اگر هر چند بی قدردم ز فقر و فاقه شکر حق

اولین مشرقات تاریخ نظم ۱۳۶۴

چاره ای در کارم
بی وفا دلدارم
دل کنی پر خون مرا
از جهان بیزارم
کرد خون آخر اثر
از دل خون بارم
قطع بادا هردو دست
بی تو کی بردارم
تا کفن بر سر کشم
در پس دیوارم
بنده را رسوا مکن
بر ملا اسرارم
از جهان قطع نظر
نعش بی مقدارم

ای طبیباً مرهمی بر این دل بیمارم
بیش از این میسند بر تن این همه آزارم
بی مروت تا به کی دل خسته و مجنون مرا
سر به کوه و دشت و صحرا خوار و وحشی وارم
بس که زیر لب خمش افشرد دندان بر جگر
ریخت از لب بر سر و بر صورت و رخسارم
گر بگیرم جام و ساغر بی خمار چشم مست
گر کند ساقی ضمانت از می سرشارم
شب همه شب از فراقت سر به بام و در کشم
دور از چشم حسود و دیده ی اغیارم
جعد گیسو بر سر بازار ای گل واکن
کز هجوم بد دلان بسته شود بازارم
بر سر موی تو باید گفت اول ترک سر
یا بگیرم تار گیسو یا کشی بر دارم

<p>واله و شیدا شوم
در پی زنارم
با چنین عشق شدید
ای مسیحا یارم
از ندیماناش ندیم
از دل افکارم
یک قدم بهر خدا
هر دم صد بارم</p> | <p>ترسم آخر از غمت صنعان صفت ترسا شوم
از صف مسجد کشاند در صف کفارم
آخر کارم نمی دانم کجا خواهد کشید
گر ازین بیشتر نشینی در پی آزارم
تا کشید رخت اقامت را به گلزار نعیم
کو ندیمی تا کند زخم نهان تیمارم
بسملم کردی و لیکن بر سر نعشم بیا
همچو مرغی نیم بسمل جان به لب مگذارم</p> |
|--|---|

سزاد تاریخ نظم ۱۳۶۵

<p>به خدا خوار شدم
تا تو را یار شدم
سربه هر موج چو خس
تا خبردار شدم
دامن از دست کشید
چون عزا دار شدم
کسی ام در نگشاد
رو به دیوار شدم
بگو ای یار قدیم
دم صد بار شدم
چون ندارم سر آن
شایق نار شدم
دیدنت بود مراد
گل خریدار شدم
رشته صبر گسست</p> | <p>تا به دام سر زلف تو گرفتار شدم
خوار و بد نام سر کوچه و بازار شدم
تا دل از ساحل تن رفت به دریای هوس
غرق طوفان غم و دیده ی خون بار شدم
بخت بد را چه زدم دست به دامن امید
دست بر دامن شام سیه ی تار شدم
بستم احرام طلب کوی تو را سعی مراد
پیش حجاج رهت منفعل و خوار شدم
کی ز تو جاه و حشم خواستم و ناز و نعیم
غیر از عشق تو را کز تو طلبکار شدم
نکند سود مرا وعده ی فردوس و جنان
بهر سوختن به سر شمع چو طیار شدم
اگرم پای طلب بر سر گلزار فتاد
به امید گل روی تو به گلزار شدم
عمرم اندر غمتای دوست ز پنجاه گذشت</p> |
|--|---|

بیشتر زانچه که می خواستی آزار شدم
دوستان بهر خدا طعنه به عشقم مزینید
دیگر از عقل گذشتست جنون وار شدم
دل آتش صفتم لحظه ای خاموش نشد
بسملا تا به دل و دیده سر و کار شدم

مستزاد تاریخ نظم ۱۳۶۵

تا به کی بار غمت بر دل بیمار کشم
خار هجران تو بر دیده ی خونبار کشم
به امید گل روی تو به تاراج خزان
هر صباح سینه ی پر غم به سر خار کشم
همه شب را تک و تنها به دو کلکین خیال
نقشت از آینه ی دیده به دیوار کشم
ما که بد نام جهانیم چه سیاه و چه سفید
پرده ی پاره شده از چه به رخسار کشم
قصه ی غصه ی خود قصه کنم بر بلبل
بلکه او را به سر قصه ی گلزار کشم
تار گیسو زدم شانه مینداز به دور
بده تا این دل دیوانه به مسمار کشم
تا شدم دست به دامان می و ساغر و جام
سر در این کارم و پا نیز در این کار کشم
بیا ای آفت جانها ز پس پرده برون
تا که بانگ شعف از گنبد دوار کشم
گر ندیمم شد و دل گشت ندیم غم او
به کجا این دل غم دیده به تیمار کشم

پیر و افکار شدم
بر من از ریش سپید
سر به کهسار شدم
بی غم و جوش نشد
به خدا خوار شدم

به تن زار کشم
ای ستمکار کشم
دل و دین و تن و جان
طعن اغیار کشم
ای مه برج جمال
دم صد بار کشم
از چه لرزیم چو بید
شانه از بار کشم
از جفا کاری گل
نالیه ی زار کشم
از سر کبر و غرور
بوی دیدار کشم
همه جز عشق حرام
تا سر دار کشم
خون نشویند به خون
همه جا جار کشم
به پریشانی مو
من بیمار کشم

حالی بسمل که دگر طشت من از بام افتاد
پس چرا طعنه ی دیوانه و هشیار کشم
پای بر دام افتاد
سر از این کار کشم

مستزاد تاریخ نظم ۱۳۷۲

رفت عمری و دلم در انتظار یار ماند
بر امید حسرت یک لحظه ی دیدار ماند
می توان گفتن کسی در کعبه ی مقصود شد
آنکه ره پیمود و شب را تا سحر بیدار ماند
بر سر بازار لیلی گر نباشد چه عجب
بر سر این سود کی بتوان کسی هشیار ماند
در ازل هر کس که پیوندش سر زلف تو شد
تا ابد آویز گردن رشته ی زار ماند
گر پی خوبان گرفتم چند صبا عیبم مکن
سایه ی خورشید گاهی بر سر دیوار ماند
نقد جان بر کف گرفتم بر سر بازار عشق
نقد جان رفت و دل آشفته در بازار ماند
سالها خون جگر خوردم به جام آرزو
آخر دامن خالی دیده ی خونبار ماند
ای بسا سرها برفت و داستانی سر نشد
جز سر منصور کز وی داستان و دار ماند
تا سر کوی تو را بسمل به جان شد معتکف
سبحه و سجاده رهن خانه ی خمار ماند

مستزاد تاریخ نظم ۱۳۶۷

ترسم آخر غم عشق تو کند خوار مرا
خوار چشم دل دیوانه و هشیار مرا
پیش اغیار مرا
سر به کهسار مرا

کند از خانقه و صومعه و کعبه برون	بر سر باده نگون
جای در میکده و خانه ی خمار مرا	روز و شب کار مرا
ترسم آخر نکند این همگی آه اثر	بر دل سنگ تو سر
تیره تر سازد از این بیش شب تار مرا	چشم خونبار مرا
ترسم آخر به پی ات مردمک دیده ی من	دل رنجیده ی من
پیش مردم بدرد پرده ی اسرار مرا	به ملا کار مرا
نیست بیمار غم عشق تو را چاره دگر	جز یکی بوسه مگر
از رخ ماه و لب لعل شکر بار مرا	غم سرشار مرا
گر به دل میل و هوای سر کشتن داری	قصد خستن داری
خود بگش پای مکش بر سر بازار مرا	کش کشان خوار مرا
می خورم خون دل خویش که خونم نخورند	به سخنهای چرند
از تمسخر سر هر کوچه ای اشعار مرا	عشق سر شار مرا
بر سر پیری بیا و به غم عشق مسوز	بسملت را شب و روز
بیش ازین در پی خود در به در و زار مرا	دم صد بار مرا

مستزاد تاریخ نظم ۱۳۷۰

ترسم برود یار و غمش یاد بماند	فریاد بماند
داغش به دل خسته ی ناشاد بماند	غم راد بماند
ترسم لبی از کام نگیرم و به ناکام	شرمنده و بد نام
تلخی غمش بر من فرهاد بماند	بیداد بماند
ترسم که شوم پیر و دگر باره شود دیر	از این همه تأخیر
هر لحظه جوان تر غمی نوزاد بماند	منقاد بماند
ترسم که بمیرم ز خماری دم این در	با این تن لاغر
بازم دل سنگ تو چو فولاد بماند	بی یاد بماند
ترسم که تو را با همه این ریختن خون	از چون من مجنون

بر هر دهنی دست مریزاد بماند	استاد بماند
ترسم ببرم حسرت آن سرو دلارا	در گور تن ما
چشمم نگران قد شمشاد بماند	ناشاد بماند
ترسم که پس از کشتنم ای آفت آفاق	در دفتر عشاق
بسمل مُرد و نام تو جلاد بماند	بیداد بماند

مستزاد تاریخ نظم ۱۳۸۳

امشب ای ساقی بیا دست من مست بگیر	رفتم از دست بگیر
بکشان جانب میخانه ی آن مست پذیر	که مبادا شوه دیر
تا که بی نوبتم از خُمره به خُم اندازد	مست مستم سازد
مست را جز نکند مست پذیران تطهیر	کاو قدیر است قدیر
که مبادا در میخانه ببندند و به جاش	این گروه قلّاش
بگشایند در ریب و ریا و تزویر	به گناه تکفیر
بشکندپا و سرودست و دل باده فروش	واعظ خرقه به دوش
که به تأیید کلامم تو نگفتی تکبیر	از چه ای بسمل پیر

مدرس تاریخ نظم ۱۳۶۸

غم مخور صفها صف بی شر شده	دختر نازا اگر مادر شده
طاق در صف رفته جفتی در شده	صاحب یک دخت خوش منظر شده

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

چند تنی هم صاحب استر شده

غم مخور گر صف دراز است و به صف	ک... سپر کردیم بر ک... طرف
پشت هم چسبیده و کوپین به کف	می خورد یک تیر آخر بر هدف

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

چند تنی غرق در و گوهر شده

زاین همه افسون که می خوانند دوش	لاف و پوف و وعده های عیش و نوش

با همه گندم نمائی جو فروش چه غم ار افتاد در انبار موش

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

چند تنی ملیاردر از زر شده

چه غم ار پالان بماند اشتر برفت خر برفت تو بره برفت آخور برفت

ترک و کرد و ترکمان و لر برفت سفره ی ما خالی از او پر برفت

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

چند تنی صاحب به صد موتر شده

گر که مستضعف نبودیم و شدیم بی درم در کف نبودیم و شدیم

پوست روی دف نبودیم و شدیم مرد و زن در صف نبودیم و شدیم

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

چند تنی را کاخ از مرمر شده

هیچ کفری برنگشت از کیش خود هیچ بزی مویی نکند از ریش خود

هیچ غداری نخورد از پیش خود هیچ گرگی کم نکرد از نیش خود

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

در عوض ظلم و ستم بیشتر شده

بر در خان خورد و پامالیم هنوز در پی نان سر به دنبالیم هنوز

سال به سال بدتر ز هر سالیم هنوز از دو گوش کر از زبان لالیم هنوز

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

واعظان مداح استمگر شده

غم مخور گر بد بتر شد به نشد کاری حل از زاری و لابه نشد

روز ما شب گشت و شب بی مه شد هیچ کس در فکر اهل ده نشد

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

رشوه ها بسیار نافع تر شده

داروی بی داروئی داریم درد جای نان گرم بر لب آه سرد

بخت را در جنگ و طالع در نبرد چه غم ار در خاک پامالیم چو گرد

زاین همه خر دار اگر بی خر شده

حمد لله گرگ و سگ بیشتر شده

یا مرتضی علی تاریخ نظم ۱۳۶۹

ای در کلام نازل منزل به آیتی مصداق در سخا و کرم را به شهرتی
معروف در ترحم و موصوف رأفتی در کعبه ی تولد و محراب حاجتی

یا مرتضی علی به عنایت عنایتی

یا صاحب ولایت و یا والی الولی ای جلوه‌ی جمال و سراپرده‌ی جلی
یا قابل قبول قبله‌ی محراب مقبلی ای شافع شفیع گناهان شفاعتی

یا مرتضی علی به عنایت عنایتی

ای کوکب هدایت و ای آفتاب علم ای گفته‌مصطفی به‌شأن تواندر کتاب علم
من شهر علمم و علی‌ام‌بای‌باب‌علم ای مفتخر به علم و عمل بی نهایتی

یا مرتضی علی به عنایت عنایتی

بسمل همان‌رمیده کودک‌بین‌دوشست توست هستیش از نسیم نفخه پر فیض هست توست
در انتظار جرعه ای از جام دست توست ای داده خود به قرب غلامی ام عادتی

یا مرتضی علی به عنایت عنایتی

اولین بخش تاریخ نظم بهار ۱۳۶۳

ای دل بیا که دور زمان بر مدار نیست غره مشو که وعده ی او پایدار نیست
بر طارم سپهر به جز این شعار نیست کای بی خبر بخیز که جای قرار نیست

فردا تو را مجال فریب و فرار نیست

ساقی بده به ساغر پر شور دلبری جامی که دو جهان نکنندش برابری
نبود چه اعتماد به فردای دیگری نه مهتری به جای بماند نه کهتری

کیست آنکه تیرشست اجل را شکار نیست

ساقی بیار باده ی مخصوص دست یار مگذار بیش ازین به دلم داغ انتظار
همچون ندیم سایه مکش از سرم کنار کاین چند روزه را نبود هیچ اعتبار

امروز در کنار تو فردا کنار نیست

ساقی بریزباده که جان می‌رود ز دست تعجیل کن که مهلت‌ماندن دگر کم است
تا مرگ از کمان اجل برنداشت شست زاین موج‌بیکران نتوان کس به‌حیله رست

مقتول این عجوزه ی دون را شمار نیست

ساقی مکن به ساغر خالی مرا فسون گر نیست می‌بریز به جایش به جام خون
تا گوش عقل را بکشم حلقه ی جنون سر مست زین خرابه گذارم قدم برون

چون اشتران مست که بند مهار نیست

ای سنگ دل ستمگر و ای ساقی عزیز بهر خدا بیا به لبم جرعه ای بریز
تا تشنه لب ز خاک نخیزم به رستخیز کانجا ز دست تشنه لبان نبودت گریز

زیرا که تشنه را به صبوری قرار نیست

ساقی بیا که وقت عزیزاست و مغتنم پیش از دمی که قصد به عزم سفر کنم
بگذار تا لبی ز لب باده تر کنم جامی خورم و رو به دیار دگر کنم

درکیش عاشقان لب خشک افتخار نیست

ساقی بیا که تا نکشیدند طناب شب جامی بده که چیره شود مستی بر ادب
تا مست وار جان بدهم در ره طلب کاین تن دگر سبب نشود وصل بی سبب

جائی که جای دوست نباشد به کار نیست

ساقی بیا که سخت دل آزرده از عدوست نه از عدوی جان خودم کز عدوی دوست
جامی بده که از سردشمن کشیم پوست بر دشمنش به دشمنی بردوستانش دوست

کلب‌سرای دوست شدن ننگ و عار نیست

ساقی بیا که باده ی عمرم به ته کشید روز مراد سر به غروب سیه کشید
پای سمند بخت شکست و به‌چه کشید گرگ اجل ندیم مرا زاین گله کشید

دیگر به زخم من کسی مرهم گذار نیست

ساقی مکش ز بهر خدا پای زاین حریم از چشم تار بسمل آشفته چون ندیم
چون نیست قلب سنگ‌اجل را دل‌رحیم نز گریه ی صغیری و نز ناله ی یتیم

چون شهر مرگ را درو برج و حصار نیست

مغنس تاریخ نظم ۱۳۷۰

باز از خم زلفت دین و دل به غارت شد جان به تار گیسویت طالب اسارت شد
سید بند صیاد نرگس خمارت شد کشته دو ابرویت گشت و بی قرارت شد

ناز و عشوه را کم کن مرغ دل شکارت شد

باغ حسن را و اکن برگ سیم و زر بگشای غنچه ی لب خندان از دم سحر بگشای

متفرقات ۲۴۲ بسمل در مسیل عشق

بس کن از پریشانی جعد از کمر بگشای دیده از سر شفقت باز کن نظر بگشای

بلبل دلم را بین سر به پای خارت شد

پیچ و تاب گیسویت عالمی به یغما برد چشم مست جادویت ره به طاق دلها برد

غنچه ی لب ت رونق از دم مسیحا برد هر که دید رویت را پا به دشت و صحرا برد

هر که ماند در کویت سر به پای دارت شد

پسته دهن بگشا طوطی از سخن افتد برقع از رخت بردار شور در چمن افتد

سرو بشکند قامت لرزه بر سمن افتد یوسف از فراق تو در چه ذقن افتد

کحل دیده ی یعقوب خاک ره غبارت شد

روز سرزده از شب یالب تو خندان است ماهی در محاق افتاد یا چه زنخدان است

این شعاع چشم توست یاد و شمع سوزان است سوسن است و یاسنبل یاد و زلف پیچان است

یا که افعی دو سر حلقه بر عذارت شد

آه کزین غم جانکاه جان بدر نخواهم برد در خیال وصل تو جز خطر نخواهم برد

از فراق خواهم سوخته ره به سر نخواهم برد دست آرزو روزی در کمر نخواهم برد

شد نصیب بلبل غم خار هم کنارت شد

تا به کی بگو بسمل سوزد از فراق تو تن به آتش هجران دل به اشتیاق تو

پای بر سر کویت دیده بر رواق تو بلکه جان دهد روزی بر در وثاق تو

عمری را درین سودا صرف انتظارت شد

در مع رسول اکرم ﷺ تاریخ نظم ۱۳۶۶

ای برده به تاراج لب ت لعل یمن را گل گشته خجل دوخته از شرم دهن را

سوسن به زبان آمده و گفته سمن را این کیست که آتش زده این ملک و وطن را

ای برده به تاراج لب ت لعل یمن را

از برق نگه آتشی برجست و جهان سوخت چرخ فلک و روز و شب و دور زمان سوخت

مردوزن و حور و پری و پیرو جوان سوخت تا زنده بجنبید بسوخت مرده کفن را

ای برده به تاراج لب ت لعل یمن را

گیسوی سیاه خرم سوسن به کمر ریخت باتار سر زلف چو در شانه در آویخت

لاله به فغان ناله کنان خون به جگر ریخت منصور به جان آمد و ببرید رسن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

گل از گل رخسار تو در باغ معطر از خال لبث غنچه بیاموخته زیور

عنقابشکست بال تمنا و بسوخت پر آهی بکشید بلبل و سر داد سخن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

نرگس به چمن دیده چه بگشاد تور ادید برخاک ره افتاد و سرو پای فرو چید

گفتا که مگر چشمه خورشید درخشید یا یوسفی در بند شده چاه ذقن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

ای برده دل از سینه صد یوسف کنعان مجنون به تمنای توسر گشته وحیران

در مصر زلیخا سر انگشت به دندان لیلی شده دیوانه و بدریده یخن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

ای تاج و کمر قیصر و ای فخر سلیمان ای بسته مسیحای دمت موسی عمران

ای غارت دین و دل و ای آفت ایمان جان کرده فدا در قدمت دولت تن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

لایق چه نبود نقش کف پای تو را کفش گستر دفلک بال و بشد در قدمت فرش

نعلین تو را بر سرو بردیده کشان عرش چون دید که نیکوتر از این نیست حسن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

شد کوکبه ی حسن تو را پای به بازار بازار شد از رونق حُسن تو چو گلزار

گلها همه بر خال لبث گشت خریدار خون شد دل ازین رشک غزالان ختن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

خون خوردن عشاق اگر بر تو حلال است لیکن ز وفا دور مساوی به ملال است

برگوی تور ابرمن بی دل چه خیال است آخر ز که آموختی این فن کهن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

بسمل که هنوز می زند از داغ تو پر پر بیعت به ندیمان تو را بسته چو چاکر

جایز نبود کر تو شود روزی مکدر مشکن دل این پر گنه عهد شکن را

ای برده به تاراج لبث لعل یمن را

نخس تاریخ نظم ۱۳۸۳

پیش ز خلقت دو کون حرفی زبیش و کم نبود حرکتی کاینات را جنبشی در قلم نبود
کرسی و عرش و لوح راسقف و پی و حشم نبود فوجی ز اوجها بلند موجی به زیرو بم نبود

عشق بُد و جمال عشق نامی هم از عدم نبود

نه فلکی به سیر بود نه به زمین زمانه ای نه به سما در و سری نه دد و دام و دانه ای
نه مه و مهر و مشتری نه به سحر نشانه ای نه گلی و نه بلبلی غلغلی و ترانه ای

عشق بد و جلال عشق خال و خطی علم نبود

باغ جهان جوانه ای صحن چمن سمن نداشت قیس قیاس از جنون بر سرش از محن نداشت
قله بیستون به پیش تیشه و کوهکن نداشت چشم در انتظار ها لیک یکی دهن نداشت

عشق بد و مجال عشق فرصت پیچ و خم نبود

نه ثمری ز خیر بود نه خطری ز شر هنوز نه گنهی ز ممکنات نه صوری کدر هنوز
نه دل ریشی در میان آتشی در جگر هنوز نه ره کفر و دین عیان بر سر داری سرهنوز

عشق بُد و وصال عشق غیری در آن حرم نبود

شعله ی آفتاب هنوز سایه ای بر زمین نداشت ظلمت شب به چهره چین سینه ای پرزکین نداشت
زهره دفی به کف به صف دیده ای در کمین نداشت صحنه کهکشان گمان زین همه آن و این نداشت

عشق بد و زلال عشق دُر دکشی دُرُم نبود

خلوتی بی چند و چون خالی ز هر غبار خوش حجله ای بی ز غیر دور از همه بر کنار خوش
محفل بی مثالی و باده ای بر قرار خویش مست به حسن خویشتن عاشق خویش بار خوش

عشق بد و کمال عشق نطفه ای در رحم نبود

یار به عشق خویش خوش نغمه عشق می نواخت از پس گنجی عدم آینه ای ز خویش ساخت
تا که در آینه به خود بنگرد از سر شناخت کرد اراده بزمی را جمعی و نظمی در گداخت

عشق بُد و ز کنت کنز سرّ خفی علم نبود

عشق بد و جلال عشق عاشق بی زوال خویش محو کمال خویشتن جلوه گر جمال خویش
مست وصال بی ملال وصل به اتصال خویش بی همه از همه به دور واله قیل و قال خویش

عشق بُد و غنای عشق بسملی غرق دم نبود

نخس تاریخ نظم ۱۳۷۵

ناصرها بگذر که ما را سر به کار دیگر نیست پای ما در دام و دل قید شکار دیگر نیست
رشته ی افسار ما در اختیار دیگر نیست کاله ی ما درد و بازارش دیار دیگر نیست

سیر ما سوی مسیر عشق زار دیگر نیست

رو تو را ما از سر تاج و کله بگذشته ایم از عبا و خرقه و سیم و صله بگذشته ایم
از شعار خشک و زهد چلچله بگذشته ایم از سر حرص و طمع بی هلهله بگذشته ایم

در نیاز ما فقط ناز نگار دیگریست

گر همی خواهی بدانی رمز و راز کار عشق از سه چیز ترک باید کرد در بازار عشق
ترک مال و جاه و جان جانانه پای دار عشق از سر این سه گذر یا از سر آزار عشق

جبهه ی عشاق را خود کار زار دیگریست

ما جهان را بر سر یک جام یک جا داده ایم بر سر ناموس و ننگ و نام پا بنهاده ایم
صد بلا را در بهای یک نگه آماده ایم مست عشقیم و خمار بی قرار باده ایم

جرعه ی ما از خم چشم خمار دیگریست

زاهدان جنت همی جویند و ما جویای نار واعظان منبر همی پویند ما مهر نگار
عاقلان جاه و جلال و ما جنون پایدار زر پرستان سیم و زر خواهند ما گل در کنار

عشق را نفرت ز ثروت افتخار دیگریست

کار عشق و عاشقی از عادت دیرین ماست خط و خال خو برویان آیت آئین ماست
حلقه ی زلف بتان دامی به کفر و دین ماست آبروی ما سرشک و خون دل تزئین ماست

نرد جانبازی جانبازان قمار دیگریست

ما غمی داریم که درمانش به جز از دود نیست نه غلط گفتم که دود هم از برایش سود نیست
داروئی را کان بجز نامی به لب موجود نیست راهی جز از سوختن تا سرحد نابود نیست

دیده ی امید ما را انتظار دیگریست

جغد را ویرانه ای و بوم را بر بام خوش کرکس و زاغ و زغن را سر به نعل خام خوش
گرگ را میشی و سگ را نیش خون آشام خوش هر کسی بسته به چیزی دل در این ایام خوش

وعده ی ما بر سر عهد و قرار دیگریست

مسجد و منبر تو را ما را دل خونبار بس چوکی و دفتر تو را ما را نوای زار بس
مال و جاه و زر تو را ما را ازان بیزار بس هر چه خشک و تر تو را رو که مارا یار بس

برگ بی برگی به کف بسمل ثمار دیگریست

مخمس تاریخ نظم ۱۳۸۳

ای یار آتشین و شم آتش بیا بزن ای نازنین مهوشم آتش بیا بزن
ای تک سوار سرکشم آتش بیا بزن ای دوخته به ترکشم آتش بیا بزن

ای سوخته در آتشم آتش بیا بزن

ای ترک تاز عرصه ی جولان بیا بیا ای غارت دل آفت ایمان بیا بیا

متفرقات ۲۴۶ بسمل در مسیل عشق

دنیا به کام توست خروشان بیا بیا آتش فشان صفت به سوختنم ای جان بیا بیا

ای آرش کمان کشم آتش بیا بزن

از آب و خاک و باد دلم سرد و سرد شد شمعم فسرد و فرصت اظهار گرد شد

جان بر لبم رسید و تن آماج درد شد با آه سرد هم نفس و هم نبرد شد

ای بر چهار از ششم آتش بیا بزن

با این همه که قدرت و زور و زمان تورااست از عرش تا به فرش کران تا کران تورااست

بر هر چه هست و نیست عیان و نهان تورااست بس نا شمار عالم پُر کهکشان تورااست

ای کرده سخت بی هشتم آتش بیا بزن

من تشنه ام به آتش و آتش نجات من در سوختن حیات و نسوختن ممات من

دودم دلیل و شعله نشان برات من خاکستر م گواه مثبت صبر و ثبات من

ای پاک کن زهر غشم آتش بیا بزن

ماهی نیم که سر بکشم زیر آب خوش کرکس نیم که بر سر نعش کلاب خوش

روبه نیم که چاله زنم بر تراب خوش شمعم به شعله شاد و درون بر مذا ب خوش

ای بر تن بلا کشم آتش بیا بزن

ای دلربا بس ست بریدی امان من زاین بیشتر به صبر نباشد توان من

شدم منجمد ز سردی چو یخ استخوان من آخر چرا نمی زنی آتش به جان من

ای قاتل ستم گشم آتش بیا بزن

روزی که لب به «قالوا بلی» باز کرده ام خود را اسیر دام تو طنناز کرده ام

از ساختن به سوختن آغاز کرده ام بسمل شدن به کوی تو را ساز کرده ام

ای دل ربوده خامشم آتش بیا بزن

نخس تاریخ نظم ۱۳۷۱

بجای گریه می خندم ز بیم اشک تر روزی مبادا همچو اشک تر بیفتم از نظر روزی

ندیده از شجر برگی نچیده از ثمر روزی من و دل مانم و لب خندی از گریه بتر روزی

به ناکامی کشد کارم اجل آید به سر روزی

همه از گریه راز خویش و من از خنده می پوشم عیوب گریه از نامردمان دیده می پوشم

به شادی سایه غم از سر همسایه می پوشم به خنده همچو آب از سنگ زخم سینه می پوشم

بود کز خنده ام خندان زند آن غنچه سر روزی

بسمل در مسیل عشق..... ۲۴۷ متفرقات

از آن ترسم که سر در گوشه ای خاموش بنشینم دم در چون غلام حلقه اندر گوش بنشینم
چو ماتم دیدگان جامه سیه تن پوش بنشینم به غاری یابه سوراخی خزم چون موش بنشینم

میان غار هم ایمن نمانم از خطر روزی

همه از خوف می نالند من از آمید می ترسم همه از بیم تهدید و من از تأیید می ترسم
همه از نکته ی ردّ و من از تمدید می ترسم ازان بذری که خود کشتم گرم روئیدم می ترسم

نبودی کاش فرزندی چومن بر بوالبشر روزی

دلا با بی قراری ساز که خوبان را قراری نیست بجز پیمان شکستن از هنر ها هیچ کاری نیست
سراغ از گل چه می پرسی که خاری هست ویاری نیست دراین صحرا خبر از اُشتر و اشتر سواری نیست

دل بی خویش و ره در پیش بسر دشوارتر روزی

غمش را عزتی دیدم به آب دیده گل کردم به صحن سینه بنشاندم مسمایش به دل کردم
به دود آه پروردم به خونس متصل کردم عنان اختیارم را به دستش داده ول کردم

برفت آن بی وفا از من دگر گرفت خبر روزی

به هر جاپای بنهادم طنین شیبه شب بود بجای بزم و نظمی عزم آزارم مرتب بود
صراحی واژگون ساغر تهی مینا معذب بود همان خونی که می خوردم همانجانبز برب بود

ندیدم بی شر شامی نبودم بی ضرر روزی

اگر دستم تهی از مال دنیا شد غمی دارم رضایم ز آنچه از این جیفه سگها کمی دارم
سر پیری به زخم دل ز پیران مرهمی دارم ازین بی پیر پیران با جوانان خوش دمی دارم

نشینم بر سر ره تا بیاید از سفر روزی

چه خوش بودی سگ کویش به دردم آشنا می شد به رغم این همه دشمن به دوستی هم نوا می شد
به جای راندنم از در درونم رهنما می شد شبی را با همه عیبم پذیرا در سرا می شد

نماندی جان به لب بسمل دم صدار هر روزی

عشق تاریخ نظم ۱۳۷۸

مکن از عاشقی منعم که دینم باور عشق است طریق و مذهب و کیشم کتاب و دفتر عشق است
خطم آئین عشق و پیروی از رهبر عشق است حیات و مرگ من عشق و قیامم محشر عشق است

گلم از آب و خاک عشق و باد و آذر عشق است

چه می پرسی از آئینم به عشق آئین نمی گنجد به فقه و منطق و تاریخ کفر و دین نمی گنجد
به چند و چون نمی آید به آن و این نمی گنجد به جز نامی به کاف کفّه ی تکوین نمی گنجد

عدم محو جلال بی مثال انور عشق است

به پیش از بیش و کم بودن بدم اندر عدم عاشق «نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي» به «كُنْتُ كُنْز» در ملحق

متفرقات ۲۴۸ بسمل در مسیل عشق

نه مجنون بود و نه لیلا نه عذرا بود و نه وامق نه بحری بود و نه بری نه موجی بود و نه قایق
وجود از ظلّ جود عشق و خلقت مظهر عشق است

نه از خاکم نه از بادم نه از آبم نه از آتش نه از پستم نه از بالا نه از شستم نه از ترکش
نه از شرقم نه از غریم نه با نقشم نه بی از نقش ز شهر عشقم و از ملک گمنامان عاشق وش
از آن شهری که خاکش از دیار کشور عشق است

نه قدری ام نه جبری ام نه دهری ام نه بابی ام نه عیسائی نه موسائی نه ترسائی مآبی ام
نه سرخم نه سپیدم نه سیاه وزرد و آبی ام نه در سودای معمورم نه در بند خرابی ام
طریقم عاشقی و رهبرم پیغمبر عشق است

در میخانه می روبم که از خاکش کُله سازم پی بتخانه می پویم که از بت آینه سازم
غبار شانه می جویم که کحل باصره سازم به می سجاده می شویم که پاکش از گنه سازم
چه در میخانه و مسجد صراحی داور عشق است

برفت بر باد اگر عمری به باد باده باداباد خراباتم خراباتی ز مادر زاده باداباد
به عشق و عاشقی ذاتی خدایم داده باداباد به تیر طعن و زخم تیشه سر آماده باداباد
خدا را شکر می گویم که راهم بر در عشق است

مکن عیبم به عشق ای جان به والله نیست مقدورم به ترک جان توانم گفت ولی از عشق معذورم
طناب «عَلَمُ الْأَسْمَا» به گردن کرده مجبورم نه مدهوشم نه دیوانه به دست عشق مقهورم
مزن طعنم به بدنامی گنه زیر سر عشق است

نمک پرورده ی عشقم دعاگوی سر عشاق اسیر و بنده ی عشقم غلام و چاکر عشاق
قتیل خنجر عشقم به پای منظر عشاق شوم صد بار اگر بسمل به قربان سر عشاق
بهای خون صد بسمل یکی مو از پر عشق است

مخمس تاریخ نظم ۱۳۷۸

گر نیم دیوانه ای باخرزبان بامم کجاست پرپر دست که هستم دانه و دامم کجاست
روزن روزی به پیش و شمعی در شامم کجاست استخوانم سوخت آخر پخته و خامم کجاست

آنکه برده است از دل و جان صبر و آرامم کجاست

گر نی ام مجنون چرا مجنون صفت دیوانه ام از همه خلق جهان آخر چرا بیگانه ام
همچو بلبل در پی گل سر به هر کاشانه ام مایل دیوانگان و طالب ویرانه ام

ریخت آنکه از نگاهی زهر در جامم کجاست

داروی این درد بی درمان من در دست کیست این همه زخم دلم آثار ضرب شست کیست
قامتم خم زیر این بار مشقت پست کیست آنکه با یک تار زلفش گردنم را بست کیست

پیش چشم دوست و دشمن کرده بد نامم کجاست

نیست گر دردی به جانم از چه پر پر می زنم همچو مرغی سر بریده تن به هر در می زنم
پشت کرده از خلاق مشت بر سر می زنم می کنم جان از قلم آتش به دفتر می زنم

کرده آنکه در جهان یک عمر ناکامم کجاست

سوختم چون شمع و بر خاکسترم تحسین نکرد رنگ زردم را به اشک دیده ام تزئین نکرد
دید مرگم را به ترکم گفت و سر پائین نکرد پای بر نعشم زد و بر قتل من لب چین نکرد

از برم رفت و نگفت آخر سرانجامم کجاست

رفت از دستم عنان و بر تنم تابی نماند بر دلم صبر و قراری دیده را خوابی نماند
غیر اشکم پیش مردم بر رخم آبی نماند بی ملامت شیخی و بی طعنه ام شابی نماند

آنکه بسمل از فراقش سوخت اندامم کجاست

مخمس تاریخ نظم ۱۳۷۲

کیست این دهقان که سنگش را به سینه می کشند با رقمهای درشتش بر جریده می کشند
عکس مظلومیش با رنگ پریده می کشند دستی پر از آبله پشت خمیده می کشند

روی او را گر ببینند صد کشیده می کشند

از صدای و اصفانش ملک ایران پر شده گوشها از مدح مشتی سود جویان پر شده
دفتر و روزنامه ها از حمد دهقان پر شده جیب او خالی جوال نوحه خوانان پر شده

نقش او را همچو خود سیر و لمیده می کشند

ز این همه خلقی که در پای سخن یارش همه بر سر منبر زبان سایان به تکرارش همه
پیش روی این و آن هستند انصارش همه گر ببینند مشکلی افتاده در کارش همه

جای دستی بر سرش ناخن به دیده می کشند

در مجالس از وزیر و از وکیل و از امیر در ادارات از دبیران تا مقامات شهیر
پشت میز و پای دفتر از نذیر و از بشیر از بلندگوها به وصفش دست جنبان در نفیر

صد سر و سامان برایش از شنیده می کشند

گرتو از مظلوم صد در صد همی خواهی نشان هست ده در صد ولی چون کرم در پيله نهان
که ز فقر و فاقه محرومند از یک قرص نان نه توان شکوه دارند و نه وجهی بهر آن

انتظار مرگ هر شب تا سپیده می کشند

نیست این دهقان به این اوصاف جز مامشت خوار نه هزاران چند ملیون پیر و برنا بی زکار
تن برهنه و گرسنه با زن و فرزند زار که به جای مرهمی بسمل به زخم ما چو مار

می گزند و نام ما را بر گزیده می کشند

مدرس مورخ ۱۳۲۲

زاین ملک بی سرانجام یک مرگ بی صدا به بی قرص و دارو مردن زاین داروخانه ها به
از صف برای نسخه در مسلخ بلا به آخر برو نداریم صد درد بی دوا به
زاین ظالمان طماع گرگان گله ها به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
از صبح پیش دکتر تا ظهر سایه واریم از ظهر بهر دارو تا عصر انتظاریم
افتاده روی اسفالت ساعت همی شماریم گوید به دست آخرین دارو را نداریم
ای کاش گفتی اول ماشین نرفته برده
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
در این دیار محروم شمر و یزید کم نیست از بهر جیب این خلق برکف کلید کم نیست
مظلوم کشی و خونس پنهان مکید کم نیست از کربلای آن روز عصر جدید کم نیست
از این قبیل اسلام چند کفر با حیا به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
ترسم به رشوه آخر این منشی پدر سگ بی نوبه پیش دکتر داخل کند یکایک
ما مانیم و دم در ایستاده چون مترسک تا نیم شب به حسرت رنگ زرد همچو زردک
زین شرمساری ماندن مردن به روستا به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
ما مشت روستائی باید به غم بسازیم از تاب و تب بسوزیم با دود و دم بسازیم
از بیش چشم دوزیم در پای کم بسازیم دل پر ز خون بمیریم با هر ستم بسازیم
از اتکا به دولت تکیه به یک عصا به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
راضی شدیم به تشبیه که بشنود سخن را در پیش او بگیریم صد بار اگر یخن را
با سخره دست آخر کج می کند دهن را گوید مگیر از این بیش وقت شریف من را
زاین ناسزا شنیدن در بستر عزا به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
ما گرمیض جسمیم ایشان همه روانی ست امراض ما به ظاهر زایشان به مخ نهانی ست
در چشم شان هویدا پندار بد گمانی ست در قلب شان قساوت تحقیر و سردوانی ست
از دیدن چنین قوم با درد مبتلا به
ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه
یا رب تو فقرا را از فضل خود شفا کن کپسول مهری هر روز شب قرصی از ثنا کن

درمان شان به دست اهل دل و صفا کن از قید غیر برهان در کوی خویش جا کن

بر بسملان عشقت دوری ز ما سوا به

ای تف به این دو تا قرص لعنت براین مشابه

مثنوی تاریخ نظم ۱۳۶۶

ای آنکه تو خود اله بودی ناظر به شب سیاه بودی

خاموش همه نگاه بودی خود شاهد آن گناه بودی

ظالم همه جا به ظلم معلوم مظلوم ز حق خویش محروم

ای آن که خودت گواه بودی

در ابرنهان چو ماه بودی

آن شب که سکوت هم ز حیرت می دید و ولی نکرد جرئت

انگشت به دهان گزان به حسرت از دیدن آن همه قساوت

مظلوم به سینه زان همه سنگ جایی به تنش نبود بی رنگ

ای آن که خودت گواه بودی

در صحنه ی قتلگاه بودی

ظالم همه جا به دست پرانی بی سفره و خوان به طبل خوانی

وعده شکنی و سر دوانی مظلوم خمش به نوحه خوانی

می گفت به خویش بلکه امسال حقم نخورد به مثل پارسال

ای آن که خودت گواه بودی

واقف ز درون چاه بودی

ظالم همه جا به می گساری عریان چو وزغ به زن سواری

تا ظهر به خواب در عماری مظلوم به حال جان سپاری

تا عصر به در در انتظارش بیچاره برای مزد کارش

ای آن که خودت گواه بودی

هم قادر و دل بخواه بودی

ظالم همه شب سرش به آخور از حل و حرام سفره اش پر
با اشکم سیر لب به گرگر مظلوم به در به سنگ و آجر
که بر در و گه به سینه می زد از آه به بام زینه می زد

ای آن که خودت گواه بودی
آگاه به دود آه بودی

ظالم به خیال حج عمره با ساکی پر از دلار و بدره
از خون به دلان بخت تیره مظلوم نشسته بر سر ره
امیدی که شاید اجرتش را بدهد و نریزد حرمتش را

ای آن که خودت گواه بودی
همره چو رفیق راه بودی

ظالم همه شب به پای باده در فکر منافع زیاده
که ویلا خرد گهی عراده مظلوم به پشت در ستاده
با نیمه ی مزد خویش راضی گشتست ز کار سال ماضی

ای آن که خودت گواه بودی
بنشسته به تخت جاه بودی

ظالم دل شاد پای خوانش افتاده شکم به روی رانش
مظلوم به فکر طفلکانش ایستاده به لب رسیده جانش
شاید ز حقش کمی بگیرد کز گشنگی بچه اش نمیرد

ای آن که خودت گواه بودی
حاکم به سر سپاه بودی

بعضی به ظلم به نام دکتر زیرمیزی به زیر لب به سر سر
در فکر که جیب را کند پر بیمار بدون وجهی در خور
نه بیمه نه کس کزاو بگیرد بهتر که به درد خود بمیرد

ای آن که خودت گواه بودی
همسایه ی بی پناه بودی

زبان رشوه خوران بی کراوات	بهتر که نگویم از ادارات
زانه‌ها که به جیب نیست سوغات	مشکل بتراش اهل حاجات
رانند ز در چو مشتی احشام	باروی ترش به فحش و دشنام

ای آن که خودت گواه بودی

بر ارض و سما تو شاه بودی

خاموش نشست و راز پوشید	تا کی بتوان به صبر کوشید
جان مفت به قرص نان فروشید	خون خورد و خمید و کم خروشید
چون مرغ به زیر تیغ قاتل	هر روز به نوعی گشت بسمل

ای آن که خودت گواه بودی

بی چون و چرا اله بودی

نق سال ۱۳۶۶ و نتهائی که بر این نق گذشت و می‌گذرد و خواهد گذشت بر امثال یامان

موسم کشت و بذر افشانی	شد نسق باز وقت دهقانی
گاهی چون مزدک و گهی مانی	پای نیرنگ به رنگ انسانی

نقشه ها می کشید و خط می زد

لکه ی لک لکی به بط می زد

می زدی زیر لب چنان سازی	کار پرداز به کارتن بازی
با همه سنگ ریزه اندازی	که نزد مثلش حضرت قاضی

گاهی پنهان و گاهی را اظهر

گه به کاسه گهی به توברה ی خر

هر یکی به ز دیگری به شعار	چند شیطان به نام صاحب کار
آبرو ریخته و مترسک وار	دست بر دیده گوش بر بادر

رقص را بهتر از عمو نوروز

کردی بی تار و دف به چشمک و پوز

متفرقات ۲۵۴ بسمل در مسیل عشق

روی ارباب هر طرف می گشت طاق بر طاق ورف به رف می گشت
خیره خیره و صف به صف می گشت در پی آن خر خرف می گشت

دید تا هر دو گوش و سمّش را

زان میانه کشید دمّش را

دیگری را بگفت کای یارو فرق از جارو چیست تا پارو
وان دگر را به خنده هم که عمو نان همی خواهی از خدا یا مو

او به خندید و ما هم از تائید

چون نداشت ریش به ریش ما خندید

هر چه را گفت ما به تقلیدش کردیم از خوب و بد به تائیدش
خنده کردیم به هر که خندیدش کان مبادا بیفتیم از دیدش

سجده ها از ادب ادا می شد

تا نماز همه قضا می شد

روز دیگر که باز آمد گفت که فلان و فلان نیرزد مفت
چون تملّق نمی تواند سفت وعده ای داد و خود برفت و بخفت

شب شد و رفت حضرت ارباب

تا که فردای را چه بیند خواب

زان همه خلق مانده در صفها نیمی در طاق و نیمی در رفها
از میان همه به لب پُفها جند تنی برجهید با کفها

یکی از پیش بیضه خیسaxis

دیگری از قفا به لیساليس

چاپلوسی چه بیرقی دارد کاسه لیزی چه رونقی دارد
هر یکی جای خود حقی دارد تا پی گوش احمقی دارد

رفت شیطان چه دید شیطان چاپ

بهتر از خویش سر کشید به خواب

تا نسق باشد و چنین کس ها کار مایان به دست ناکس ها
کیمیائی مجوی از مس ها بلبلی نیست کار کرکس ها

تا نشد چاک دامننت از خار

باغ را بر کلاغ و زاغ سپار

روزها می گذشت پی در پی تا سر چاه پیاده کردی طی
شب شدی و خبر نبود از وی پرس پرسان که باز آید کی؟

باز پس رو به خانه برگشتی

روزی با یک بهانه برگشتی

کاش می گفت روز اول بار گل تو نیست قابل دیوار
خواستمت بهر گرمی بازار نه به دهقانی از برای کار

حالیا گوش خود بخار و برو

سال دیگر بیا بکاریم جو

رفت نسق ماه کشت و کار گذشت قولها باز بول وار گذشت
خنده ها ماند و گریه زار گذشت سالهائی برین قرار گذشت

سرد شد باز گرمی بازار

ماند چند کاسه لیسک غدار

گوئی در این وطن حسابی نیست نظم و قانونی و کتابی نیست
یا به ما هست بر جنابی نیست یعنی جز این طریق و بابی نیست

باش تا دولت اجل آید

نظم و قانون هر عمل آید

با همه صبح زود رفتن ها دل به امید عهد بستن ها
دست از آبروی شستن ها پای دیوارها نشستن ها

آخر کار هم چنان موهوم

حرف ها پوچ و حرفه نامعلوم

متفرقات ۲۵۶ بسمل در مسیل عشق

بعدیک ماه ز راه و رنج سفر اهل خانه ز مادر و دختر
گفت دهقان شدی توجان پدر زاین همه رفت و آمدت آخر

با لب بی جواب سر را پیچ

دادم و گفتمش که یعنی هیچ

هیچ بابا بیا و هیچ مگو بگذر از هیچ سر پیچ مگو
من شدم منگ اگر تو گیج مگو غم نان خور دگر هویج مگو

روز انگار آب و شب را نان

تا زمین خداست دستور خوان

جان بابا دگر مگو از نان تا بود ظالمی به روی جهان
کاسه لیسان نمی دهند امان بابا نان داد در کلاس بخوان

هر چه خواهی بخور پس از خواندن

ای بسا این نخوانده و مردن

با همه این اگر دو شق گردیم زیر نام نسق نسق گردیم
غرق از شرم در عرق گردیم می رویم بلکه مستحق گردیم

چون عیال واریم و دگر چاره

نیست راهی جز این به صد باره

دست ما بیضه ی تو یا ارباب

بیضه مالان خویش را دریاب

چندین سال بود که حافظ چهاربزد داشتیم و در کله دانه داشتیم چون بزبیر شوخ و خراب کار است چنان را اذیت می کند فقط
کسی که اقلا دارای ده میش باشد اگر دوز داشت راهش می دهند ولی حقیر از این بهت اشتنا بودم از شرم هم که بود سالی به
یک گلدای از کله های روستا جاداشتم تا این که به سال ۱۳۷۱ این واقعه پیش آمد

دیدم که چه کرد آخر این چرخک مینایی این طالع شوریده از بخت سیه خواهی
با این شبک تیره این روزک تنهایی آورد چه پیش از نو سر کرد چه غوغایی

آخر بز کل زاید بزغاله ی خنثائی

از مال جهان ما را در گله چهار بز بود یک کل و سه تاشا خدارهم فربه و هم پُز بود
دربین گله هر چار در چشم همه قُز بود هر سالی به یک گله معروف به چار تایی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

ای کاش نمی زایید زایید اگر می مرد این مشکل خنثا را از بین گله می برد
بزغاله سقط می کرد یا گرگ اجل می خورد تا دیده نمی شد چار دوچار به رسوایی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

سالی به چنین مستی این بخت سیارابین بز داری ما را باش بی شیری ما را بین
از خانه و از بیرون طعن به ملا را بین نه پای فرار از ده نه تاب صف آرائی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

گوئی که قلم کج رفت بر بخت من مسکین درپیش رهی دشوار خر کند و ببرد خورجین
بیدار نشد یک بار این طالع بد آئین ما را به بلا بگذاشت خود رفت به آقائی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

از خلق نمی نالم خود بخت به کینم بس این طالع شوریده دایم به کمینم بس
از فقر و تهیدستی مَهری به جنبیم بس از این بز و بز داری سودم شده جان کاهی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

بر جای رز و باغی صد داغ به دل دارم از منزل و از مأوا سه خانه ی گل دارم
هر سَنگی خورم بسمل بی شکوه بجل دارم از جان و دلم راضی زاین مردم روستائی

آخر بز کل زایید بزغاله ی خنثائی

مخمس تاریخ نظم ۱۳۷۲

تیره ی تیره روز ها بسمل بی نوا منم نسل شکسته پوزها از ستم جفا منم
دسته سوخت و سوز ها بر سر شعله ها منم فرقه ی پشت قوزها در صف فقرا منم

رانده ز شهر و روستا مانده ز هر کجا منم

خون به دلم حلال باد شکوه ز یار اگر کنم سنگ و تبر خورم به سر ناله زار اگر کنم
خانه خراب اگر شوم ترک تبار اگر کنم پای ز عشق اگر کشم فکر فرار اگر کنم

از کرشم امیدوار بر قدرش رضا منم

شعله عشق یک طرف پیری ز یک طرف جدا داغ فراق یک طرف فقر ز یک طرف بلا
بار ملامتی به دوش بی ز حلاوت از غنا می کشم و همی خورم خون جگر به سالها

رانده و مانده از همه بی کس و آشنا منم

متفرقات ۲۵۸ بسمل در مسیل عشق

حلقه به هر دری زدم حلقه به حلقم اوفکند جای سری زدرسگی چنگ به دلقم اوفکند
دامنم از قفا درید از صف خلقم اوفکند کردنگاهی و برفت شعله به قلبم اوفکند

روی ترش خمش بیست دیده به در که تا منم

تیغ مکش به قصدمن حاجت تیغ و تیر نیست کشته ی یک نگاه را قدرت دار و گیر نیست
از همه جا رمیده را چاره جز این مسیر نیست از سر و جان گذشته را از در تو گزیر نیست

کوه به کوه و در به در در پی ات از قفا منم

بر در خائنه شدم سنگ زنان ز در برانند حلقه صومعه زدم نیزه به سینه ام خلاند
جانب میکده شدم رندی مرا به کفر خواند بر در دیر آمدم خاک به صورتم فشاند

تیری ز هر کجا جهد گو سپر بلا منم

بل نه به غربتی امید نه به دیار خویشتن نه ره روشنی به پیش نه به کنار خویشتن
نه به سرای دوست ره نه به سرای خویشتن جز شب و روز ساختن با دل زار خویشتن

زنده ی بی نفس هنوز بسمل بی نوا منم

مدرس تاریخ نظم ۱۳۷۰

دیشب ز حدخویش یکی یا به دری کرد آهنگ سخنرا نی به الفاظ دری کرد
دعوی هنر با همه ی بی هنری کرد بگشاد لب و عیب هنر با دگری کرد

چون راهی به جز مسخرگی بنده ندیدم

بهتر به جوابش بجز از خنده ندیدم

بر مسخره ای چاره بجز مسخرگی چیست غیر از کلک آخر به جواب کلکی چیست
راهی بجز از شوخی به هر پوک و پکی چیست از مهر صفت شب پره را غیر شکی چیست

با وی دگر از بحث و جدل فایده ندیدم

بهتر به جنابش به جز از خنده ندیدم

رو کرد به آن یارو که همرنگ خودش بود هم قاشق و هم کاسه به آش نخودش بود
هم لیست به اعداد شماران گدش بود خواهان و خریدار طرفدار مُدش بود

چون رحمتی زاین ابر پراکند ندیدم

بهتر به مقامش به جز از خنده ندیدم

پنداشت شریعت به لباسی و مقام است با صوت بم و زیر فقط کار تمام است
موسی به پی خضر شدن باور عام است ما می کنیم و می کنیم از احد جام است

امیدی از این پس چه در آیند ندیدم

بهتر به مرامش به جز از خنده ندیدم

می گفت کلامی که نه سر داشت نه پائی نه معنی ذم داشت نه مفهوم ثنائی
از جهل قیاسی و به تقلید ادائی از کاف کله ساختی از قاف قبائی

خیری که شود قابل خواننده ندیدم

بهتر به کلامش به جز از خنده ندیدم

از بوالهوسی دلو به چاه هوس انداخت خرمهره گرفت و گهر از جهل پس انداخت
دام از سر اوهام به بال مگس انداخت از نوح برید دست و به دامن خس انداخت

جز بوی ریا رنگی چه در گفته ندیدم

بهتر به مشامش به جز از خنده ندیدم

چون حرفی نداشت قابل گفتن ز پس و پیش می گفت همان را که خودش بافته از خویش
گاه از کمی نوش و گهی از پری نیش خود فهم نمی کرد چه رسد برمن درویش

بی ساز چنین ساز سراینده ندیدم

بهتر به رقاش به جز از خنده ندیدم

پنداشت که ما ز آنچه بگفت کور و کرسیم بی مایه و بی رایه و پوک و پکرسیم
مانند خودش مغز خری خورده خرسیم از احمقی اش بیش ازو بی خبرسیم

جز زخم ازین تخته ی بی رنده ندیدم

مرهم به خطایش به جز از خنده ندیدم

ای کاش بدانستی که تقلید کدام است تاریخ چه و فلسفه چه فقه چه نام است
اجماع و قیاس از که و منطق چه مرام است از خنده که ها سوخته از گریه که خام است

جز خامشی راه دگری بنده ندیدم

بهتر به قیامش به جز از خنده ندیدم

شب رفت سر خنده ای کز گریه بدتر بود آمیخته با خنده به لب خون جگر بود
چون زخمی که خندان به سراپای تبر بود یا آب که با قهقهه از جور حجر بود

با این همه بسمل صلاح گریه ندیدم

بهتر به ختامش به جز از خنده ندیدم

ای بلای جان تاریخ نظم ۱۳۶۵

ای بلای جان آفت نظر در قفای دین رهزن ثمر سحر سامری از تودر حذر الحذر حذر الحذر حذر

ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر

نیست کس چو تودر فسونگری آگه درفن و ناز و دلبری در فلک ملک درارم پری حور در جنان در زمین پری

ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر

مادری چو تو نازنین نژاد مهر و ما را رخ چنین نداد بردلت همه جور و کین نهاد یا بکش مرا یا بکش ز شر

ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 شد بلای جان نرگس سیه سوخته دین و دل تیریک نگه
 کج شد از سر کهکشان کله رجم ماه شد ثاقب نظر
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 پای دلبری بر چمن گذار طره بر سر نسترن گذار
 طعن نافه را بر ختن گذار ریز عنبر از گیسوان تر
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 ای عقاب دل ای همای جان آشیان تو سرو لامکان
 سایه بر سر گلشن عیان می نگنجدت گلبن صُور
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 تابه کی زنم دست چون مگس بر سراز غمت هر نفس نفس
 از دلم نشد آگه هیچکس بیش از این مزین بر تنم شرر
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 پیر شد تنم عشق کم نشد چاره غم همز غم نشد
 یک دمی دلم بی الم نشد بردلت نکرد ذره ای اثر
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 نیست بیش از این تاب طعن خلق خون دل رسید بر لبم ز حلق
 تا به کی کشم آبه زیر دل روز هانهان شب به پشت در
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر
 چشم مست تو کرده بسملم داغ عشق تو مانده بر دلم
 نیست بیش از این تاب مشکلم باندیم کاش بودی هم سفر
 ای سپیده دم لعبت سحر غارت دل و آفت جگر

تاریخ نظم این غم ۳۶۶ که از مجاهدین بر حق افغانستان و دیگر عیثانی که در کشور پراکنده شدند که هم و عثمان ثروت اندوزی
 و تن پروری و سودجویی بود مشمول شدند

دوستان یاران خدا را دیده حق بین کجاست
 پیروان مذهب حق غازیان دین کجاست
 حامی قرآن کجا رفت آیه ی آیین کجاست
 زاین همه اسلام کو مومن به یوم الدین کجاست
 سیف سیف الهی و غور غلام الدین کجاست
 کو غلام الدین دگر ای فاضلان کو افضلی
 کو شهادت کو شجاعت کو عمرها کو علی
 رحم انسانی چه شد کو عاملی کو عادلی
 ای خردمندان چه شد مر عقل را کو عاقلی
 از تمکن ها گذشتن کس پی تمکین کجاست
 پاکباز و راسخی را همچو سیف الله مگر
 چون غلام الدین شهیدی فی سبیل الله مگر
 سالهائی منتظر باید نشست در راه مگر
 کم بزاید مادری زاین گون قتل الله مگر
 آسمان کو ریسمان کو آن کجا و این کجاست
 در قمندانی دلیر و در چریکی بی بدیل
 استقامت در غزا و مستقیم اندر سبیل
 فی اطاع الله قتال و فی سبیل الله قتل
 بی هراس از آتش نمودیان همچون خلیل
 رستم و اسفندیاری با تن روئین کجاست
 مرگشان غم نیست بلکه دوستان را شاد کرد
 روح را از چنگ مرگ و ذلتی آزاد کرد
 لا یموتوا را حیات دیگری بنیاد کرد
 عندۀ تا یُرزقون را وه چه خوش ارشاد کرد

استجابت بر چنین مرگی بگو آمین کجاست

بود لایق آن که در شأنش شهادت رفت رفت
با تن پر خون به سوی حق سلامت رفت رفت
با شهادت زیست عمری با سعادت رفت رفت
بر آشداءِ عَلَى الْكَفَّارِ علامت رفت رفت

رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ را با دل بی کین کجاست

بلبلان رفتند جز یک لانه ویران نماند
بی غمی اندر هری بی دردی در گهسان نماند
نوجوانانی که جاشان جز دل بریان نماند
تایی بر بیگانگان و صبری بر خویشان نماند

باغ ویران شد خدا را سوسن و نسرين کجاست

کفر در ملک ست یاران ما هنوز اندر حیات
چون شکرشادیم به پاکستان به ایران چون نبات
نه به فکر کابلیم نه قندهار و نه هرات
غافلیم از کشتن جمعی حسین واران صفات

یا ور این کربلای صحنه ی خونین کجاست

گر به حق اهل جهادیم این همه قاچاق چیست
اسپیشل هایی چنین پر قیمت و براق چیست
این همه بنگ و حشیش و توبره تریاق چیست
شب همه پاسور بازیها به جفت و طاق چیست

سود در تریاک ار کم کیسه ی مُرفین کجاست

گر همه افغانیم آخر از چه در افغان نه ایم
واقف از بیچارگان و محنت ایشان نه ایم
بنده ناز و نعم در بند مسکینان نه ایم
گفته ی سعدی اگر حق است پس انسان نه ایم

حیدری پشت در یک بیوه ی مسکین کجاست

بر سر آوارگی ها تا به کی رشوت هنوز
در کمین این و آن جستن سر فرصت هنوز
جای حق اشغال کردن در پی ثروت هنوز
روس از آفت کشید دست و تو را آفت هنوز

این همه دزد و دغل را درّه کو سگین کجاست

ملک اگر در ظلمت است مارا چه غم نورزائی ایم
نسل افغان اصیلیم و تفاخرزائی ایم
دیو اگر در جنت است ما را چه کم حورزائی ایم
بر سر این ادعا هر جا که باشیم داعی ایم

جد این خاک زائیان آن آدم خاکین کجاست

این تفاخر پس که افغانیم نسل هفت بلا
این بزرگی بس که شاه خیلیم نه از خیل گدا
این تکاثر پس که گرگی را به سر داریم لوا
ما کجا و این همه میش و بز گم نامها

پس شبان و آغلی کو آخور چوبین کجاست

خانی و خان زادگی را وارث و خانیم هنوز
از کمی بیزاریم و بر بیش خواهانیم هنوز
بر سر هر خوان که بنشینیم نواخوانیم هنوز
در پی سودا و سود و نفع و نقصانیم هنوز

چرت ما بر هم مزن دیگر مگو غمگیم کجاست

عده ای در این میانه بی تأسف حضرتیم
چندی هم زیر لوای چاپ و چوپ و فرصتیم
بعضی میر و بعضی خواجه غرق ناز و نعمتیم
حالی کز هر گونه ماشین بی نیاز از حاجتیم

وقت تنگ است زود برگو شعبه ی بنزین کجاست

حضرت آخند که می گفت درب جنت هاست باز
فی سبیل الله شهیدی را که باشد پاکباز

خود در مسجد به بسته کاین کم است مزد نماز گوئیا از یاد رفته مر ورا آن فوز و فاز

طالِبُها را کُلابْ جیفَه کو سرگین کجاست

حاجیا خانا و آقا یک شبی گشتی چو سیر هم ره صوفی و شیخ و خواجه و ارباب و میر

با تن چندی دگر از این همه روشن ضمیر روزی بر مظلومی بگذر و شبی را بر فقیر

زان همه ناله ببین آن شعله ی نفرین کجاست

کم بگو بسمل ز مهر و از مروت دم مزن عیش ما را چند روز دیگری بر هم مزن

هر که خورد و هر که برد ناله به زیر و بهمزن خود نه ای بسمل کسی پس دیگران را کم مزن

کس کجا ناکس کجا کرکس کجا شاهین کجاست

به تاریخ ۱۳۶۹/۶/۱۷ روز آمدن اسیر مفقود شده ی روستای باب نام بجان خلیلی

هفده شش بود سال شصت و نه ماه صفر کز عراق آمد به ده سبحان مفقود الاثر

طوق گل بر گردن و روئی ز گلها تازه تر همره ساز و سرود با لب شیر و شکر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

بار دیگر پیک فتح و نصرت یزدان رسید بر خلیلی مژده ی آزادی سبحان رسید

تا به خواهر و برادر مادر نالان رسید خلق شاد و دست افشان بر سر هر بام و در

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

ماند صدامی به جا سردر خم دام خودش با دو صد تار بلا سر بر سر بام خودش

پا گرفتار خیال و حيله ی خام خودش بامها و دامها و حيله ها شد بی اثر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

بعد از هشت سال صید دست عمّال عراق آفتاب وصل سر زد از دل شام فراق

تیغ وحدت کارگر افتاد بر اهل نفاق نه به بامی دام ماند نه بنائی در خطر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

آفرین ای بر لب و لبیک گویان ولا آفرین ای هم شعاران شعار نینوا

آفرین ای سر سپاران خط خوف و بلا نعره ی یا لیتنی کنت معک را داده سر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

مرحبا بر صبرتان ای نو نهالان چمن مرحبا ای جنگ جویان دلیر صف شکن

مرحبا ای شاهدان زنده ی گلگون بدن صلح تان پیروزی و بر جنگ تان بادا ظفر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

ای دلیران هژبر بیشه ی آزادگی ای سلحشوران میدان سلاح سادگی

ای ز جان بگذشتگان غایت دلدادگی درس مشت تان مبارک باد بر این مشت شر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

باد پائیزی وزید و صبح پیروزی دمید
خار بر بست رخت و بلبل چتر گل بر سر کشید
جغد از دیوار و کرکس از سر گلبن پرید
باغ بی غم سبز و خرم شاخه شاد و ساقه تر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

اهل ایران شاد از آزادگان تا مرز ما
پر ثمر تر کشت ما و با اثر تر بذر ما
الخصوصا از همه ایران زمین باخرز ما
دشمنان را خیره کرد آخر ثمار این شجر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

این اسیری نیست یاران سرو آزاد من است
افتخارش از شما بل شادیش شاد من است
از خلیلی شاخی گل از نصرت آباد من است
بر جوانان چون برادر بر من بسمل پسر

باز شد روشن دو چشم اهل روستا ز این خبر

ای بلبل از قفس به گلستان خوش آمدی
در بوستان به دیدن دیدار دوستان
از محنت فراق و ز دست عراقیان
آخر ز دام و دانه ی صد دام سر به بام
در میهن عزیز ز مهمان عزیز تر
منت خدای راکه خرم و خندان و بی خطر
دیگر غم فراق دیار عراق نیست
آزادگی خوش است بسمل و آزادگان همه

به تاریخ ۱۳۷۷/۲/۱۵ نوشتن سنگ لوح پیر حضرت شاه محمد مظهر مجددی (قدس الله سره)

اینکه سنگ و خاک و ریگش به ز مشک و عنبر است
هفتمین پیری ز نسل شاه امان الله ز غور
مقتدای نقش‌بندان پیشوای سالکان
کشتی بحر حقیقت هادی شرع و طریق
شیخ وقت و پیر عهد و قطب الاقطاب زمان
اول تحویل قرن پانزده در چهل سالگی
آنچنان کالشیخ فی قومی نبی فی امتی
بارها گفتی که مقصد از طریقت مو به مو
در غیاب عالمان می گفت دایم اهل علم
او نمر دست و نمی میرند هرگز اهل حق

مرقد قطب طریقت شاه محمد مظهر است
ابن قیوم ولی از آل پاک حیدر است
فیض بخش مخلصان و عاشقان را رهبر است
مرشد و پیر و مراد هر مرید و مضطر است
ملک ایمان را حصار و شهر عرفان را درست
هیجده سال است مجدد زین مائه کاور رهبر است
بودوی زانسان که صدقش گفته پیغمبر است
پیروی از جمله ی احکام شرع انور است
موجب احیای شرعند شرع بر تن چون سراسر است
لایموتوا یرزقون بر وی گواه دیگر است

اولیاء الله را لاخوف علیهم یحزنون
غم مخورای شاه اگر دور از وطن گشتی غریب
می سزدای خاک گندم شاد اگر نازی به چرخ
در هزار و سیصد و هفتاد و شش از سال شمس
حسرتا دردا دریغا باز هم بسمل نمرد

آیهی لا تحسبن شاهد این باور است
جان سپردن در غریبی خود مقام اکبر است
یافتی قربی ز قطبی کافتابش چاکر است
لیل شنبه بیست و سه از برج اسفند اندر است
با چنین داغی کزین دو پیر اندر پیکر است

هو

۲۳ اسفند ۱۳۷۶

نمردم تا که ابدال تو گشتم
الهی بشکند بسمل دو دستم

جدا از سایه ی بال تو گشتم
که خود بادست غسال تو گشتم

هو

تو نوری و تورای نور حیف است
بیا در چشم ما مثل همیشه

بجای دیده سردر گور حیف است
که نور از دیده ماندن دور حیف است

به تاریخ ۱۳۷۸ نوشتن سنگ لوح حضرت خلیفه مآروح الله قدس الله سره شش سال پیش از فوت ایشان

حی و قیوم و لایموت الله
اعظم خلفای نقشبندیه
از خلفاء حضرت معصوم
بعد از ان شاه انور و یوسف
ششمین شیخ و مرشدش به حیات
در چهار سیر و چل مقام سلوک
عیسوی دم محمدی مشرب
ره تبلیغ را چنان پیمود
در شریعت چو کوهی مستحکم
آنچه را گفتی خود عمل کردی
فوت از وی ندید کس هرگز
ساده خوردی و ساده پوشیدی
فقر را فخر خویش دانستی

هذا آرامگاه طاب ثراه
حاجی ملا خلیفه روح الله
نوه ی سید شاه امان الله
حضرت شمس الحق و مظهر شاه
حضرت حاجی شاه عبدالله
از فنا شیخ تا فنا فی الله
صحبتش آیت کلام الله
که نپیمود کس چو او این راه
در طریقت چو عارفی آگاه
از اولوالعزم تا اطاع الله
حتی یک مستحبی را گه گاه
در همه عمر خویش سال و ماه
بی طمع از تمام خلق الله

کرد مصروف اولیاء الله
به حق لا اله الا الله
غین و شین فاو جیم به آبان ماه
نور الله مرقد عالی جاه
بسملا ختم کن به بسم الله

وفات: آبان ۱۳۸۶

گرفتند نمره طاعت همه بیست
اگر پرسند نداند خالقش کیست

به روح الله شدی آخر هم آغوش
که گفتی ما یشاء الله خاموش

به تاریخ ۱۳۸۰ هجرت سنگ لوح حاجی عبدالکریم عظیمی رحمه الله علیه

حکم لله الذی الحی و قیوم القدیم
شهرتش باشد عظیمی نام حاج عبدالکریم
در طریق نقشبندان چون پسر عمش ندیم
الخصوصا شاه محمد مظهر این بحر عمیم
کعبه دل را کشید اندر کنارش چون حطیم
در ملماتش هم چنان بر آستانش شد مقیم
در شریعت استوار و در طریقت مستقیم
در کرامت چون بهار و در لطافت چون نسیم
گر به سنگی دست بنهادی شدی آن سنگ سیم
با همه فقرش نداشت از هدیه و انفاق بیم
چون صدف کز خویش بگذار دبه جا در یتیم
عامل شرع و طریقت صادق و صاف و حلیم
در هزار و سیصد و هفتاد و پنج آن دل سلیم
شاد بادا از لقاء الله به جنات النعیم

وفات: سال ۱۳۷۵

در صفاتش بس این که عمری را
رحمت حق به او و احبابش
عمر هشتاد و شش و ترحیلش
قدس الله سره الاقدس
انا لله الیه هو المقصود

خوشا آنان که چون تو کرده اند زیست
چو بسمل بنده شهوت نگشتند

تو که ای روح رفتی زین تن پوش
به یادت هست وصیت پیش از مرگ

لا یموت الله و بسم الله الرحمن الرحیم
خادم این پیر کامل صاحب این مقبره
راسخ اندر مخلصی و کامل اندر صادقی
عاشق و خدمت گزار حضرت شاهان غور
از صفای عشق او این بس که بعد از فوت هم
هم چنان که در حیاتش داشت در خدمت قیام
در ارادت پایدار و در مروت پای بند
در سخاوت همچو خورشید و به رحمت همچو ابر
آن چنان حق برکتی بر کسب و کارش داده بود
خانه ی وی لنگر امن و امانی بود و هست
از پدر تنها بدو خود یک پسر بگذاشت و رفت
نام آن فرزند کزوی مانده حاجی احمد است
بعد هفتاد و سه سال از عمر با برکت برفت
هم چنان که خلق را از خلق نیکش شادداشت

هو

خوشا آنانکه ریش از سنگ رفتند در آغوش محبت تنگ رفتند
نماند از خون شان بی رنگ چنگی ولی خود ناخن بی رنگ رفتند

هو

خوشا آنانکه با خون خورده نان را نیالودند به نان ظلم خوان را
به نان خشک خود کردند قناعت نخوردند خون حلق دیگران را

به تاریخ ۱۳۸۰ هجرت سنگ لوح مولانا حاجی حلیفه مقصود آخذ (رحمه الله علیه) از روستای باقلق سمت رازو بر کمان و نمک

ی ترکمان که در میان علای ترکمن بی نظیر بودند

حمد لله خالق معبود	بر محمد و آل و صحب درود
صاحب این مزار فیض آثار	حاجی آخذ مولوی مقصود
اشرف القوم و اعلم العلما	صادق العهد و المراد و مرود
مذهب بو حنیفه را شارع	مسلك نقشبند را منقود
جز به شرع و طریق در همه حال	قدمی بر نداشت و لب نگشود
کرد عالم چو خویش صدها را	با دم گرم خویش از سر جود
نیست جائی به ترکمن صحرا	که ز علمش نبرده باشد سود
از همه همگنان به علم و عمل	گوی سبقت خوش از میان بر بود
قرب هشتاد سال عمر شریف	یا به تعلیم یا تعلم بود
آنچه سنت که بود احیا کرد	هر چه را بدعتی که دید زدود
وارث الانبیا توان گفتن	در حق وی که مصطفی فرمود
در صحبت اگر چه بست ولی	در فیضش نمی شود مسدود
رحمت الله الی الابد بر وی	نور الله علی الدوام فرود
آن چنانی که خلق از و راضی است	حق رضا باد و مصطفی خشنود
حمد و اخلاصی را بخوان و بخواه	غفر الله در قیام و قعود
گر میسر نشد مرا دیدار	حشر با وی کند خدای ودود

سال ترحیل آن جناب به شمس
بسملا ختم کن به بسم الله

طاوعین شین وغین بگیر شهود
انا لله الیه هو المقصود
وفات: سال ۱۳۷۹

به تاریخ ۱۳۸۰ هجرت لوح سنگ برادر بسیار عزیز طریقت مرحوم حاجی محمد علیخواج (رحمه الله علیه)

حمد لله که هم جان دوه جان بستان است
خالق وقادر وستار وعلیم است وحکیم
پیش بحر کرمش از جنب و پاک چه پاک
خوش بخواب ای که تو مهمانی واین بار گه را
شاد ارواح تو ای شاد روان حاج محمد
بعد از مرگ هنوز از لب پر خنده ی تو
خوش به حال تو که ناخوش نشد از دست تو کس
گفتن جان تو را با همه کس جانانه
گر که قدرت نشناختیم به حیانت لیکن
بی ز حمدی مگذر از سر خاک خوبان
حاوعین شین وزغین گیر حساب شمسی

حی و قیوم و قدیم و ملک و منان است
غافر الذنب و خطابش گنه کاران است
هر طرف نعره ی امواج بیا سبحان است
میزبانی است که زبان زد به هوای رحمان است
که علیخواج تورا شهرتی در دیوان است
هم چنان گوئی مزارت به همه خندان است
صحت نیکی تودر همه جا داستان است
همه جا ورد زبان جمله ی جاویدان است
درماتت همه عفو از کرم خواهان است
که به یک حمد تو صد حمد تورا یشان است
سال وصلش به لقای ملک الدیان است
وفات: سال ۱۳۷۸

تو که بودی که ز نابودن تو ریزه هنوز
با تو آن روز همین ریزه فقط بستان بود
بی تو کردست مرا ریزه ز شن ریزه بتر
ریزه ریزه همه ی ریزه شود گر بستان

داغها بر سر هر بام و در و ایوان است
بی تو امروز همین ریزه فقط زندان است
که درست کردن آن کار نه هر انسان است
بی تو در دیده بسمل همه خارستان است

به تاریخ ۱۳۷۹ هجرت لوح مرحوم خواج مولوی محمود خواج کریبی از نسل خواج انصار (رحمه الله علیه)

بعد از حمد خالق معبود
صاحب این مزار پر انوار
در نسب نسل خواج ی انصار
سی و چار سال عمر جز طفلی

بر محمد و آل و صاحب درود
نوجوان خواج مولوی محمود
در حسب زان جناب بردی سود
یا به تعلیم یا تعلّم بود

قدمی بر نداشت و لب نگشود
در غمش سوخت هر که دید و شنود
به یکی فاتحه کند خشنود
کاو به جانان سپرد جان از جود
حاو عین شین و غین بگیر شهود
انا لله الیه هو المقصود
وفات: سال ۱۳۷۸

جز به شرع شریف در همه حال
نه که اقوام بلکه بیگانه
رحمت حق به آنکه ارواحش
سال فوتش به هجری شمسی
روز آدینه پنج شهریور
بسملا ختم کن به بسم الله

به تاریخ ۱۳۸۶/۳/۲۶ هجرت کنگ لوح حاجی خواجہ سیف الدین جامی الاحمدی قدس اللہ سرہ

حی و قیوم و لایموت و مبین
بر محمد و آل و صحب گزین
حاجی ایشان خواجہ سیف الدین
احمد جام ساقی جامین
منبع علم و اسوہ ی آئین
مسجد از ورد فتحیش تزئین
آدمی صورت و مَلک سیرین
یار درویش و یاور مسکین
عامل جود و قابل تحسین
شب چو یحیی به حق نزار و حنین
دامنش از هوس نشد رنگین
جز به امر خدای و شرع متین
(کَلَّه عشق خواجہ سیف الدین)
کاش کردی خدا دو صد تعین
وفات: سال ۱۳۸۵

حمد لله خالق تکوین
صلوات و سلام بی ز شمار
هذا آرامگاه فیض آثار
نسل اطهار ژنده فیل الله
پایه ی شرع و آیت عرفان
مظهر زهد و زیور محراب
مصدر خیر و مشعل تقوا
مأمن خلق و مرضی خالق
با جبین گشاده دست کرم
روز با خلق همچو عیسی شاد
گرچه خود زاهل عز و ثروت بود
عمرش از صد گذشت و پانگذاشت
سال وصلش به حق از ابجد جو
بسملا عمر این چنین اشخاص

به تاریخ ۱۳۹۲ هجرت سنک لوح حضرت حاج خلیفه ملا عبدالرئوف مجیدی قدس الله سره

لیس فی الدار غیره دیار	هذا آرامگاه قطب مدار
حضرت حاج خلیفه عبدالرئوف	عالم و عارف رئوف آثار
اعلم خلفای نقشبندیه	در خلافت زینج پیر کبار
صحبتش در صورچو صحب رسول	رحمتش در سیر پیمبروار
جامع جمله ی محامد بود	متصف در صفات حق کردار
در جهان بود از جهان بیرون	جسمی بی روح روح با دادار
مهربان تر ز مادر و ز پدر	بر زن و مرد از صغار و کبار
برسر دوست و دشمن از رأفت	چون شجر بی دریغ از اثمار
از بر سائلی بنگذشتی	از کرم دست بی درم ایثار
تا ابد می شدی به جان مخلص	هر که دیدی ورا ولو یک بار
کردی با آن همه کهولت سن	در تهجد ملک وار بیدار
نه ز فرض و سنن که آدابی	فوت از وی نشد مگر به سفار
جز رضای خدا نداشت طمع	از بهشت و ز تحتها الانهار
وصف او را کسی تواند گفت	که کند بحر را به قطره شمار
مدح چون اوئی را چون او شاید	نه چو تو بسمل معاصی کار
در نود سالگی به حق پیوست	روح پاکش به سوی دار قرار
در سحرگاه جمعه هشت ربیع	غین و شین صادرابه شمسی شمار

وفات: سال ۱۳۹۰

در تاریخ ۱۳۹۳ هجرت سنک لوح مزار عارفی وارسته و به حق پیوسته حاج احمد غلیمی قدس الله سره

حکم لله الذی رب الرحیم المستعان	صل و سلم به روح خاتم پیغمبران
صاحب این مقبره حاجی خلیفه احمد است	آنکه وصفش شرم می آید مرا کردن بیان
از کمال دانش و عقل پیامبر گونه اش	سالها گشتم چو او عارف ندیدم در جهان
از امور شرع و سلک نقشبندان در عمل	شاه عبدالله را چون مصطفی صدیق سان
گرچه از رنج عیال واری و زحمت خسته بود	فقر را از فخر بر مخلوق کم دادی نشان

با همان اندک معاشی راکه از کسب حلال در حیاتش هم اگر نشناختندش چه عجب پاکزاد و پاک زیست و پاک باخت و پاک برد بسته بودیم عهد کاو بادست خود غسل دهد می ندانستم که در شصت سالگی آن پاک گل در دوشنبه اول اسفند شمسی سال وصل

سفره اش گسترده بود و خانه اش دارالامان کی برد پی اهل صورت سیر سرّ عارفان گوی عرفان را به چوگان سعادت از میان زیر پای عمّ خود دفنم کند در خاکدان انا لله گوید و انا الیه رجعت کنان با لقاء الله زغین و شین و صاد و آ بخوان وفات: سال ۱۳۹۱

به تاریخ ۱۳۹۴ بهت سنگ لوح والده پیرزکواری حضرت شاه عبداله به نام بی بی رابعه

حمد لله الذی الحی و قیوم المبین صاحب این مقبره حاج بی بی خاتون رابعه مادر قطب طریقت شاه عبدالله بنام پرورش را گویی میراث از خدیجه برده بود نیمی از عمرش به لنگر خدمت آن شاه کرد رابعه سان با خدا وامّ طاهر سان به خلق روزها در خدمت مهمان و شبها در سجود شاد و روحش که وجودش منبع پر فیض بود مولدش در پرچمن از آب و خاک ملک غور روز جمعه هفده بهمن به شمسی سال وصل

صل و سلم علی الارواح ختم المرسلین نسل سادات از شیوخ نقشبندان معین زوجه شیخ المشایخ شاه شمس الحق دین او پیمبر پرورید و این دوتا شاه مهین نیمی هم در لنگر این شاه به کلّ مخلصین بازن و مرد از مریدان بود امّ السالکین عمری در امر عبادت برد سر دو اربعین بادعایش بر همه اهل سماوات و زمین فوتش اندر حومه شهر امام هشتمین بالقاء الله زجیم و صاد و شین و غین گزین وفات: سال ۱۳۹۳

بهت سنگ لوح بی بی سفید پوش

حکم لله الذی الحی و قیوم العلی صاحب این بقعه ی علیا مقام پر فیوض بنت قیوم ولی همشیره شاه شمس الحق در همه عمرش نپوشیدی لباسی جز سپید در نماز و روزه و ختم دلائل ختم کرد جمعه زاد و جمعه زیست و جمعه خوانان جمعه رفت مولدش در پرچمن از آب و خاک ملک غور

صل و سلم علی الارواح پاک مصطفی جمعه سلطان مجدّی از اولاد ولا عمه شاه سید عبدالله قطب عصر ما بی بی خاتون سفید پوشش همه خواندی و را عمری را هفتاد سال اندر دعا و در ثنا اول ماه محرم جمعه سوی کبریا فوت در مشهد به غین و شین و صاد کامد ندا وفات: سال ۱۳۹۱

بہت سنگ لوح حاج خلیفہ شمس الحق برزگر قدس اللہ سرہ

حکمِ اللہ الحکیمی دادگر	صلّ و سلّم علی خیر البشر
صاحب این مرقد پر از فیوض	حاج خلیفہ شمس الحق برزگر
در حقیقت بود شمس الخلفا	حضرت قطب زمان را چون پدر
در خلافت جانشین عمّ خویش	حاجی روح اللہ آن کان گہر
بلکہ بیش از عمّشان آن پاک جان	در شریعت با طریقت برد سر
در طریق نقشبندان کبار	برنہست چون او بہ خدمت کس کمر
در تمام عمر حتی یک نفس	بی ز یاد حق نکرد از لب بدر
جان نداد الا کہ در آغوش پیر	ہمچو یعقوب نبی پیش پسر
شاد و وحش گر برفت اما گذاشت	جانشین فرزندى از خود خوبتر
سال وصلش با لقاء اللہ بہ شمس	غین و شین و صاد و ہا را می شمر
	وفات: ۲ تیر ۱۳۹۵

مش

بی پناہیم خدا یا تو پناہی بفرست	بر سر توبہ کشان اشکی و آہی بفرست
در بیابان بلا و خطر بی مددی	نصرتی را برسان ہادی راہی بفرست
لشکر نفس بہ ملک دل ما بردہ ہجوم	از کرم رایتی از فضل سپاہی بفرست

مش

ہمین دانش نمایانی کہ اکنون	بہ تجلیل بزرگان می زنند پر
بہ صدہا سال بعد از فوت ایشان	بہ وصفشان کنند کام و زبان تر
اگر خود زندہ می بودند بسمل	بجای مشّت خوردی سنگ بر سر

مش

ہر چہ کہ در وطن نبود دل ہمہ در سفر ندید	در بر خویش آنچه را پیش کس دگر ندید
چیست برون تن کز آن نیست تو را بدان گمان	در دو جہان بہ جسم و جان چشم کز آن اثر ندید
بر سر جوی آب جو با لب تشنہ ای عجب	ہر طرفی در التہاب دامن خویش تر ندید

مث

بگو بد کنشت بد اندیشه را
چه بسیار بودند پیش از تو نیز
زدند تیشه بر ریشه پنداشتند
به دست ستم تا به کی تیشه را
که کردند چون تو بدی پیشه را
و لیکن ز خود می زدند ریشه را

مث

تو را تأکید ازان رو در نماز است
نماز تو نیاز توسست و نه
توئی آدم و آدم ربنا گوی
که با او مر تو را امید ساز است
خداوند از نمازت بی نیاز است
ظلمنا ناله ی بس جانگداز است

مث

اگر هم پای شبنم هر سحر بیدار می گشتم
به آه سرد و اشک گرم غبار راه می رفتم
نمی ماندم چنین محروم از دیدار گل بسمل
به همراه نسیم صبحگاهان یار می گشتم
ندیم و همدم گل محرم گلزار می گشتم
اگر گاهی به مرغان چمن همکار می گشتم

مث

حافظان کلام بی ز ادب
به کمی فرق فاعل از مفعول
ای خنک آنکه بی ز حفظ ز فوز
به مثل چون نوار قرآن است
پر و خالیش هر دو یکسان است
حافظ فهم و درک و ایقان است

مث

همین سودم دراین سودا زیان بس
نبردم گر به عالم نام نیکی
غلام علی ام و اینک غلامی
که در عشقش نیاسودم به جان بس
چو بد نام ویم اندر جهان بس
ازان سوراخی در گوشم نشان بس

مث

دیدی که چه گفت به وقت مردن حاجی
با اهل و عیال با زبان بسته
گفتند که خاک پر کند گفت ولی
آن دم که بیستند دو چشمش ز برون
کو گنجی که پر نکرد چشم اکنون
ترسم نکند خاک پر این چشم درون

مث

نپنداری نماز تو نماز است	قیام و قعده ی تو کار ساز است
نیاز آور نه اینجا کفر و ایمان	که حق از کفر و ایمان بی نیاز است
خدا مستغنی است از هر دو عالم	هدف از آفرینش کشف راز است

مث

برهان پسر م خدا تو را پیر کند	برجاده ی شرع احمدی چیر کند
درسیر و سلوک نقشبندان مقبول	قابل به قبول اهل تدبیر کند
با قطب زمان به شاه محمد مظهر	بر حلقه اخلاص به زنجیر کند

مث

مردمی کن چو دیده ی مردم	تا شوی نور دیده ی مردم
مردم چشم مردمان گردی	مردمان هم به چشم تو مردم
آن چنان بین که آنچنان بینند	مردمان از تو و تو از مردم

مث

ای باد صبح بر خیز رو در حضور یاران	روشن کن از دو دیده جانم به نور یاران
پرسند اگر ز حالم بر گو که دیدم اما	ساعت همی شمارد بهر ظهور یاران
امروز اگر نیایند فردا دگر چه حاصل	آیند و کس نبینند جز در قبور یاران

مث

کو زبانی تا کند شرح مقام مادران	جز خدا در شأن مادرها به نام مادران
هیچ فرزندی نمی زادی از آدم در زمین	گر نمی کردی خدا برپا قیام مادران
گفت حق پیغمبر خود را به قرآن مجید	نیست جنت را دری جز زیر گام مادران

مث

یارب چسان بمیرم چون روی مردنم نیست	زادی برای مردن از بهر بردنم نیست
آخر چسان بر آم از خاک سر که بر کف	جز طوق شرمساری آویز گردنم نیست
پرسند اگر نکیرین از امر و نهی و اعمال	از آنچه را که کردم یارای گفتنم نیست

مث

کهنه شد عمری نشد این کهنه عشق از سر برون
خود بماند و کرد مرا چون کهنه کفش از در برون
گر که گفتند می رود روزی شنو باور مکن
کاید از آتشکده جز مشتی خاکستر برون
شیر را از بیشه ای کی می توان بسمل کسی
کردنش از باد بال پر پر کفتر برون

مث

ترسم آخر تیره گردد آسمان از دود من
از غم عمری که سر کردم به عشقی نامراد
کاش بشکستی قلم روزی که طالع می نوشت
از غبار آه سرد خون دل آلود من
غم هم از غم کف به کف زد از کف بی سود من
یا که بنوشتی بجای بودنم نابود من

مث

کاش بشکستی سر تبلیغیان
دست و پا و پیکر تبلیغیان
حضرت آخذ برون انداختی
از مساجد بستر تبلیغیان
تا که فکر و ذکر و تسبیحات ما
ماندی ایمن از شر تبلیغیان

مفردات

هر که بیرون کرد پا را از گلیم
از سرش بیرون کنند مقدار پا
مده از دست دست دوست لیکن
گریز تا پای جان از دست دشمن
گر بیاسائی به دیناری دل درویش را
بهتر از سالی که اندر سجده سائی ریش را
من هیچم و به هیچ نیز ددعای من
شاید تو را به هیچ ببخشد خدای من
شکر حق دارم به یاری این همه حق کیش را
در خور یاری نمی بینم اگر چه خویش را
غم را بگو که بر من مسکین چه تاخت و تاز
هر شادی ای که دیده ای بر من بیا بگیر
بر آرد حاجت حق در دو عالم

فرو

گدائیم و از ما دعائی است و بس نخیزد به جز این ز دست گدا

فرو

گر کلاه خویش را قاضی کنم ترسم اول حکم بر قتلم دهد

فرو

هزار خانه‌ی ظالم خراب شد از بن ولی خرابه‌ی مظلوم هنوز آباد است

فرو

حیف اشرف به آن همه شرفش که به دست تو بی شرف افتاد

فرو

توبه‌جای من به یاران بگو ای نسیم خوش‌پی به شماگوار بادا شب و شمع و محفل و می

فرو

فرار فره‌ی دیدم ز رویت از آن روزی که ببریدی ز چاریار

فرو

صدشکر خدارا که چنین حال تو را داد صدوای به حال کسی کاین حال ندارد

فرو

مارا در این طریق همین بس که از قناع از قید و بند هر دو جهان بی نیاز کرد

فرو

ز بزم تان نبودى بزمى بهتر اگر در بزم تان بزمى نبودى

معا

گر بر دلت آزرده‌ی چرک غم است غسلى به مى آور که مى رفع غم است

گر جام تهی بود و ز مى تر نشدی وارونه بکن مى مى وارونه یم است

مهاورد

هر جاکه سرى باشد سودائى به سردارد یا درد سر و پائی یا درد کمر دارد

جز بسمل آشفته کز درد دوسر دایم هم ز خم به دل از وی هم داغ جگر دارد

مما ادب

نیست جایز به ادیب و ادبا که ادب را بکشانند به بدا
نزد اهل ادب این جایز نیست سری بر زیر دو پائی به هوا

مما

تشنه هر گه شدی بگیر آب را بر سرش یک کلاه بنه و بنوش
گر کله بر گرفت و بابت شد زینهار در تمرشدش مخروش

مما

ستر را بر سه جای قسمت کن کمرش را به جای سر انداز
گر نشد ترس زودتر بر خیز پای او گیر و بر کمر انداز

مما

زاغ را سرببر به پا آویز خون نریزد ولی حلال شود
گل که در آب ته نشین گردد وانگهی بی غش و زلال شود

مرتبات

خدا را ای شه شیرین شمایل بلای آفت جان غارت دل
در این دریای نامعلوم ساحل چه مستم کرده ای دستم مکن ول

مرج

بیا ای من به قربان جفایت سرو جان و دل و دینم فدایت
بکن گاهی نگاهی از قفایت رسید جان بر لبم از پشت محمل

مرج

مرا کشتی بکش ترکم مکن یار چه شاخ خشک بی برگم مکن یار
فراموش از پس مرگم مکن یار ز مقتولان خود مانند قاتل

مرج

مکن منعم ز عشقت ای دلارام بیا و عکس خود را بین لب جام
اگر باور نداری از من خام بگیر آئینه را اندر مقابل

دلم خوش بود که یارم مه جبین است	بج	گه و گاهی نگاهش بر زمین است
ندانستم که ابری در کمین است		کند عیش مرا از ریشه باطل
چه خونم را به رگ تزریق کردند	بج	ز شادی جهان نفریق کردند
به درد و رنج و غم تطبیق کردند		مرا عاشق تو را معشوق کامل
میان خوب رویان زمانه	بج	ربودی گوی سبقت از میانه
مگیر بر عاشق پیرت بهانه		چه بندم کرده ای پیوند مگسل
بیا که از فراق ت پیر گشتم	بج	در این بیت الحزن زنجیر گشتم
ز عمر خویش واللہ سیر گشتم		پس از مرگم اگر آئی چه حاصل
چو شمع در جمع می سوزم توبی غم	بج	نشینی با حریفان شاد و خرم
من بیچاره در کاهش چو شبنم		شده محو تو و تو محو محفل
اگر در کشتنم داری تمایل	بج	بکش خونم حلالیت ای شه کل
بکش نعشم به پای بوته ی مل		که از خاکم بروید تاکی از گل
هر از گاهی که بر خاکم نهی پی	بج	ببینی در کنارم چشمه ی می
کنار چشمه ی می بوته ی نی		هیاهوئی به رغم هر ارازل
بیا ای نازنین خود پرستم	بج	بده جامی مکن کوتاه دستم
من آن دُردی کش چشمان مستم		ز دستت گر بود زهر هلال
مراجز عشق کیش و پیشه ای نیست	بج	مقام و مال و جاه و ریشه ای نیست
به جانبازی ولی اندیشه ای نیست		بیا این جان من گر هست قابل

مب

چوسایه سربه زیر پایم ای دوست
به امید نگاهی سوی سائل

چو باد آواره و بی جایم ای دوست
به دنبالت اگر می آیم ای دوست

مب

به ترک عشقم از آن تُرک تک ران
به حرف آسان ولی در صبر مشکل

الا ناصح بگو شمع پند کم خوان
کز آتش آتشی خاموش نتوان

مب

به خورشیدار که مه گفتم غلونیست
نبیند نور را جز نار جاهل

مکن منعم گرت از عشق بونیست
یکی حاسد کم از صدها عدو نیست

مب

به خوناب جگر اندوده گردد
که نتوان کرد دفعش هیچ عاقل

مکن کاری که آهم توده گردد
به دودش عالمی آلوده گردد

مب

به یک لیلائی صد دل کرد اگر خون
یکی دل با دو صد لیلا مقفل

خوشا بر عشق فارغ بال مجنون
بدا حال من بیچاره اکنون

مب

کنندم فاسق و فجار مانند
گذشته کار من از این مراحل

گرم دیوانه و مصروع دانند
به هر کیشی که می خواهند خوانند

مب

که از پرده برون افتاده رازم
به یک لیلائی مجنون داد صد دل

مکن از عشق خوبان احترازم
من و یک دل به صد لیلا چه سازم

مب

تن بی سر به خاک و خون خزیدن
به پایت همچو مرغ نیم بسمل

اگر داری خیال سر بریدن
بیا من حاضرم اندر طپیدن

غزلیات

إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 رَبِّ انشَعْخِ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي
 رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ يَا مُيسِّرُ كُلِّ عَسِيرٍ
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَالْحَقْنِي بِالصَّالِحِينَ يَا مَعْشُوقَ الْعَاشِقِينَ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ وَارْحَمْهُ

از خواری به خاری

کریم را احما آمرزگارا
 که دادند بر سر کوی تو جانها
 ز مال و منصب و نام و نشانها
 کنند اندر زمین و آسمانها
 پناه برده به دامن خزانها
 به نوح و کشتی و سر امانها
 به حسن یوسف و یعقوب سانها
 به بخت بی کم و تخت روانها
 به ختم المرسلین فخر زمانها
 به حق حسنین شاب جنانها

الهی خالقا پروردگارا
 خداوندا تو را سوگند به آنها
 بریدند از جهان دل با تو بستند
 به آنهایی که روز و شب سجودت
 به مرغانی که از خواری به خاری
 به حق آدم و ادریس و شیث
 به ابراهیم و اسماعیل و اسحاق
 به داوود و سلیمان و نگینش
 به حق حرمت عیسی و موسی
 به بوبکر و عمر عثمان و حیدر

به زین العابدین و باقر العلم	به صدق جعفر صادق بیانهها
به حق حضرت موسی کاظم	به سلطان خراسان آستانها
به تقوای تقی آن معدن جود	به اعزاز نقی آن جان جانها
به حق عسکری و آل و امجاد	به مهدی هادی خلق جهانها
به نور شرع و انوار طریقت	به حق رهبران و رهروانها
به حق آنچه آمد نام ایشان	به حق آنچه نامد بر زبانها
بکن محشور بسمل را به محشر	به فضل و جود خود در جمع آنها

طره‌ی زلف تاریخ نظم ۱۳۶۴

تنها نه من به طره‌ی زلفش هزارها	برده‌است صبر از دل و از جان قرارها
نظارگان نرگس مستش ز هر طرف	لیلی و شان سرو قد عذرا عذارها
صفها طویل تر ز روزازل سربه‌کف هنوز	تا وعده گاه شام ابد جان نثارها
دام هم چنان نهاده و صیاد در کمین	تارهم چنان گشاده و سرها به دارها
محمل کشان خیل غمش از ره مژه	با کاروان آه کشانش قطارها
آمدسری سحر زدوسری نگفت و رفت	از رمز گل به بلبل و از زخم خارها
ما را ندیدم همدم غم کرد و پا کشید	خود در حریم ناز سر اندر حصارها
بسمل بنوش باده که از دل نمی شود	بی می توان زدود خمار این غبارها

حدیث عشق تاریخ نظم ۱۳۶۹

بیا ساقی یکی سرشار تر جامی بده ما را	دلی سرشار غم دارم به لبریزی چو دریا را
به تعداد سر مویت به صافی لب جویت	چو زلفینت معطر بل به مستی چشم شهلا را
به رنگ چهره‌ی گلگون همانا تیره تراز خون	حلاوت بلکه صد چندان کند کار مسیحا را
به دودست خطابخشی به خوی بینوا بخشی	به درمان و دوا بخشی تو بیمارمان دلها را
به رندان خراباتی همانا باده پرتر به	چه او بهتر شناسد حرمت می قدر مینا را
حدیث عشق نتوان گفت بدون مل به گل هرگز	مگر دُردی به درمانی رساند قلب شیدا را
بزن مطرب به آهنگی نوائی را که سرسازیم	به پای خم به جای ساغری یکباره صهبا را
سر بی سوز با ساز زمانه در نمی آید	چه دارد چرخ ناموزون مخالف زیر و بالا را
اگر بشکست بالم در فضای آرزو لیکن	به سر می پرورد چرخ خیالم صید عنقا را

دل دیوانه ام گویا به سر قصد جنون دارد
مران از در خماران را به باد طعنه ی اغیار
اگر کوتاه شد دستم مکن زاین بیشتر پستم
بجز از می نمی بینم ندیمی بسملاً برخیز
به ترک عقل می جوید هوای کوی لیلا را
مکن زاین بیشترشادان حریف بی سرو پا را
ولو صدعهد بشکستم نه بگسستم تمنا را
رفیقی را که با وی کم تواند کرد غمها را

فداشک تاریخ نظم ۱۳۶۵

فشار عشق و گشاد غم و بلاد بلا
به فوج فوج جفا و سپاه سپاه ستم
زمان زمان حوادث سرا سرای فریب
نه زخم زخمی که بتوان ز مرهمی مرهم
نه پای پای تحمل نه تن تن طاقت
ز خانه رانده و از هم قطار وا مانده
نه یآوری که به یاری طلب کنم از وی
من حزین و غم این چنین مگر بسمل
قرین حسرت و دور از دیار و یار جدا
ظفر ضعیف و خطر پیش و فرجه ناپیدا
بنا بنای خرابی نوا نوا نوا فنا
نه از طبیب علاجی نه از دوا شفا
دلی چه سخت گرفتار و سرعجب رسوا
نفس رسیده به لب بی کس و کساد به جا
شود شریک و ندیم غم در این غوغا
به فضل خویش شود یا ورم خدای خدا

سکه تاریخ نظم ۱۳۶۵

نگیرم از سر زلفش هوس را
کنم چون خال هندو بر لبش جا
برویم از درش تا جان به تن هست
خیالش را چنان گیرم در آغوش
نه من تنها در این در می زنم سر
بجز من هر که دیدی سخته کردی
ببازم گر در این سودا نفس را
که رانم از لب قندش مگس را
به لب خاک و به دیده خار و خس را
که آگه زان نباشد هیچ کس را
بسی گم کرده راه پیش و پس را
فراق بسمل بی دادرس را

دردی کش تاریخ نظم ۱۳۶۷

دردی کشان در دیم جای مزه غمش را
کشتی نشستگانیم تسلیم بحر امواج
هر چند پیریم و خم با پشتواره ی غم
درد و جهان بجز یار چیزی نه ایم طمع کار
عشقش ندیم و همدم ز خمش بجای مرهم
خوردیم و کردیم آسان بر خویش ماتمش را
تن بر فنا سپرده ایمن شده یمش را
لیکن زدست ندهیم گیسوی پر خمش را
از یار یار خواهیم نه سیم و درهمش را
بسمل به جان خریدیم هم پیش و هم کمش را

شراب شادمانی تاریخ نظم ۱۳۶۶

بیادرمیکده سر کش شراب شادمانی را	که در پیرانه سر یاد آردت عهد جوانی را
بیا ازباده ی رنگین دماغ جان معطر کن	که تا ازچنگ عقل اینجا بیاسائی زمانی را
سکندر را اگر بر ساحت میخانه ره بودی	به دل هرگز نکردی یاد آب زندگانی را
به زهد خشک نتوان شست دل از زنگ پریشانی	بجز از خون دل نبود صفای جاودانی را
به سَرمی نبرده پی سر هر سست پیمانی	پیاله خورده ای داند مگر رمز معانی را
ز پیر میکده آموز ره سرّ انا الحق را	رموز عالم مستی طریق جان فشانی را
نوی داوودی بسمل به هر نائی نمی گنجد	به هر مرغی نبخشیدند لوای نغمه خوانی را

کیوان پرچین تاریخ نظم ۱۳۶۹

شانه شانه کمتر زن گیسوان پرچین را	تیز تر مکن جانا غارت دل و دین را
سر مده به جان ای جان دو بلای دیوانه	خنده ی لب لعل و خال عنبر آگین را
بس کند دو عالم را یک نگاه مستانه	خشم و قهر حاجت نیست عاشقان غمگین را
کج نشانده ای ابرو راست از چه می جوئی	بر خلاف آئینه راستانه آئین را
قرص مه بیارائی پیش دیده ی اختر	باز هم طمع داری بزم و نظم پروین را
مُردم از غم زاهد سرّ نداد و از سرّ دید	جای سیرت ساقی کاسه ی سفالین را
راه عشق کی شد طی بی می و نوای نی	گوی از من این باوی غافلان خودبین را
گر بسوزیم خوب است و ریسازی مطلوب است	هر دواز تو محبوب است بسملای مسکین را

باده ی صاف تاریخ نظم ۱۳۶۴

ای دل اگر زنی بزن باده ی صاف صاف را	بی می صاف کی توان برد بسر مصاف را
بردر میکده نشین کفش ادب بکش ز پا	بر سر بی ادب بزن سر زد اگر خلاف را
رنجه مکن تو و اعزاء عاشق خسته را به وعظ	بیش از این مده به خود ز حمت تون و باف را
دل بده و ریا ببر زانکه در این سرا دگر	زهد نمی خرنند مگر دود دل آه ناف را
سنگ به سر همی خورم طعنه به جان همی خرم	لیک به سر نمی کشم ننگ چنین لحاف را
بهرندیم و هم دلی رنج سفر کشی سزا است	بسمل تنگدل اگر قاین و جام و خواف را

کوی عزیزان تاریخ نظم ۱۳۶۵

ای که در کوی عزیزان گذر افتاده تو را	با خبر باش که یمن نظر افتاده تو را

سر تسلیم و دل از خط ارادت زینهار
بر در پیرمغان چون و چرا جایز نیست
آنکه در آینه دیدی رخ زیبای تونیست
تکیه بر زهد و ورع کم کن و افزای به عشق
گرتورا هست بسر تاج سلیمانی فخر
حرمت شب مبر از یاد رسیدی چه به روز
حمد ایزد بکن و شکر ولی نعمت هم
چون شدی محرم او قرب ندیمش بشناس
طعنه بر بسمل بی دل مزین از بی ثمری
گردل از خال و خطی در خطر افتاده تورا
مصلحت دیده گراز حلقه در افتاده تورا
بلکه عکس رخ او بر صور افتاده تورا
حالی کو پای در این بر که گرفتاده تورا
همت از آصف عالی گهر افتاده تو را
هم ز شب بود که پا بر سحر افتاده تو را
بخت شوریده اگر بی ز شر افتاده تورا
کز ندیم در او این هنر افتاده تو را
اگر دست به شاخ شجر افتاده تورا

سیرانه سرتاریخ نظم ۱۳۶۷

برفت عمری در این سودا ندیدم شادمانی را
بهار عمر گرفت و غنچه ای از باغ دل نشکفت
به فرزندی شدم نایل به نام کامران کردم
به دهقانی مردم عمری کردم صرف و در پیری
ندیدم از کسی یاری به هنگام گرفتاری
بر و برگ جوانی ام سفید از برف پیری شد
دلا آئین آسایش از این غداره کمتر جو
دل خوش بود کاندل بر ندیم کاملی دارم
شنیدم دوستان گفتند ترک عشق کن بسمل
نه در پیرانه سر هرگز نه بی از غم جوانی را
ندیدم غیر خارستان نشان گلستانی را
نه کام از کامران دیدم نه از خود کامرانی را
برونم کردن و گفتن نمی خواهیم فلانی را
در این عالم بجز خواری نبردم سر زمانی را
به جای سبزه از آهم به سر دود سیاهی را
بجز تلخی نمی شاید طمع این دار فانی را
برفت و کرد بر تن جامه از غم یک جهانی را
نپندارند که ترک جان توان نز عشق آنی را

خارشی بیداران به بال نسیم تاریخ نظم ۱۳۸۲

ببر ای نسیم امشب زیرم به مهر مه را
به نهایتی که تانی به لطافتی که دانی
به خرامش خماری ز دیار آن نگاری
به ظرافت از ظریفان دل اگر بر دعب نیست
ز من ار شدی بگویی به ادب به صد نکویی
به سفارشی به سوبش به نوازشی بگوبش
یکی جام صدقه ی سر بفشان بدور از در
توبه مصر و من به کنعان توبه تخت و من به احزان
به سلامی هر چه درخور به صفایی خورشبه را
به ورای عقل رانی بنورد فاصله را
به من آر زان غباری به قراری دل شده را
به ملاحظتی که دارد دل و دین و حافظه را
نه نکوست از نکویان به دریغ یک نگه را
به گدایی گر نوایی برسد چه باک شه را
به خماری مانده مضطر کف بی زر و صله را
توبه شاهی من پریشان غم توشه مانده ره را

دلم از شبان نمایی شده موسیا کجایی
بگیر از کف حریفان لب جام و لعل جانان
بگشای جعد سنبل نکند دگر به سر گل
به کنار بزم بنشین شبی را به یاد غمگین
به جنون اگر نشانه به فسون شدم فسانه
ز منش بگودرودی سر نامه گر گشودی
چه به فوز گشتی فایزه خدا که نیست جایز
به خدا که رشکم آید که خوشابه حال مجنون
چو اسیر دام عشقم چه غم ار حسود گوید
اگرم به کفر خوانند به جنون و جهل رانند
بجز از جفاندیدم ز فلک وفای بسمل

چه به گرگ دیو سیرت نتوان سپرد رمه را
بده داد و داد بستان به حریفی میکده را
هوس کلاه داری به سر ار نهی کله را
یکی نظم نغز بگزین تو به جایم آن گله را
بگو خال در میانه شده دانه دامگه را
نبریده اهل جودی به جفای سلسله را
به من غریب عاجز نفزایی فاضله را
یکی لیلی داشت و صد دل من و یک دل این همه را
هله پیرو پیرو عشق هله یار این یله را
به یکی نظر پذیرم ز نگار صد گنه را
یکی شام بی شیخون یکی روز ناسیه را

ترک سر تاریخ نظم ۱۳۶۵

گر سر عشق است بر سر ترک سر باید تو را
گر تو را فکر و هوای وصل خوبان بر سر است
با لب گریان و حال زار و آه صبح و شام
واله و مجنون و شیدا در زبان خاص و عام
ترک جان آسان بود از جان گذشتن کار نیست
سو ختم بر آتش شمع فراقش باز گفت
گفتمش در کوی تو موی سیه کردم سپید
گفتم از زلف پریشان پریشان خاطر م
گفتمش تا کی به سودای تو درد سر کشم
گفتمش دیگر ندارم جز دل و جانی به کف
گفتم از جنت گذشتم بر امید وصل تو
گفتمش تادل ندیم عشق تو کردم بخت
گفت کارت چیست بسمل گفتمش پر پر زدن

از سر هر دو جهان اول گذر باید تو را
همچو مجنون پایه هر کوه و کمر باید تو را
دامنی از خون دل چشمان تر باید تو را
کوس رسوائی از این عالم بدر باید تو را
داغ حسرت روز و شب اندر جگر باید تو را
هر شبی صد بار از نو بال و پر باید تو را
گفت با بخت سیاهت همسفر باید تو را
گفت کز حال پریشانان خبر باید تو را
گفت تا عشق است بر سر درد سر باید تو را
گفت این از ماست رو چیز دگر باید تو را
گفت این میراث را هم از پدر باید تو را
گفت ندیم غم کنم گر خوبتر باید تو را
گفت رو رو کز پر و سر بی اثر باید تو را

رمیده تاریخ نظم ۱۳۷۲

تورا به جان تو اکنون چه دیده ای از ما
مگر ز مردم چشم رسیدت آزاری

که همچو نور ز دیده رمیده ای از ما
که مهر مردم چشمی بریده ای از ما

چه دیده‌اند و چه گفتند دشمنان کاخر چه کرده و چه خطائی شنیده ای از ما
بگرد خویش کشیدی حصاری از اغیار رقیب را به وفا برگزیده ای از ما
مگر به بسمل بیچاره خود سیه‌بختی نبود کم که تو هم پا کشیده ای از ما

بهار تاریخ نظم ۱۳۶۳

بده ساقی مسلسل وار می را که از می به ندیدم هیچ شی را
بهار است و بیا تا سرکشیم مست ز در بیرون کشانیم نعلش دی را
به رغم خار از چشم خزان دور گلی بوئیم و برداریم نی را
به پای نی بگیریم دست ساقی بدل سازیم به جامی ملک کی را
به کام دل کشیم همگام با یار به تنگ آریم حسود سست پی را
یکی جامی ز ملک جاودان به چوبسمل یک خمار چشم وی را

کوی فامرخ نظم ۱۳۶۸

تا که خاطر به خیال رخ لیلا است مرا خانه در کوی فنا خرگه به صحر است مرا
دامنش گیرم و بر خاک درش جان بازم کاین چنین دادن جانی چه گوار است مرا
حاجت تیغ و تبر نیست دل غم زده را یک‌نگه کافی از آن نرگس شهلاست مرا
دل گم‌گشته چه می‌جوئی که عمریست هنوز داغ نادیدن او بر دل شیدا است مرا
مخورای صوفی فریب من دیوانه مست خود به گردن سر ز نار هویدا است مرا
به کجا دست شکایت ببرم از بر دل دشمنی بدتر از و دیده ی بیناست مرا
بسمل اردیر نشین شد ممکنش عیب که گفت وعده با پیر خرابات در آنجاست مرا

هرگاه تاریخ نظم ۱۳۷۳

ای دل‌شبی به فکر گناهان نه ئی چرا با این همه گناه پریشان نه ئی چرا
از رفته‌ها نخورده حسرت و از گفته‌ها دریغ از کرده و نکرده پشیمان نه ئی چرا
نه بیمی راز مرگ و نه خوفی ز روز حشر از دفتر حساب هراسان نه ئی چرا
غافل ز حق و در پی شهوات و شید نفس آگه ز دشمنی آدم و شیطان نه ئی چرا
عمری به ناصواب رساندی به منجلا ب مرگ در کمین و برگ به دامان نه ئی چرا
تن در رضای نفس و نفّس بی‌رضای حق ترک از فساد و پشت به خذلان نه ئی چرا

عمر عزیز صرف هوس کردی و هنوز نادم ز فوت و مایل جبران نه ئی چرا
از امر سخت غافل و بسمل به نهی خوش از حشرونشر خائف و لرزان نه ئی چرا

جزل تاریخ نظم ۱۳۷۴

رفت باید هم چنانکه رفته اند پیش از ما زاین جهان بسیارها
دست شوئیم هم چنانکه شسته اند ما ز کم ایشان هم از خروارها
ما نخواهیم برد ز انسان کاو نبرد ما ز مزد و او ز دزدی بارها
نیست آنجا هیچ کس را جز عمل فرق از بی پول و از پول دارها
شاد آن کس را که از وی ماند و رفت نام نیکو بر سر بازارها
وای آن کس را که رفت و ماند ازو گنجها از دست رنج زارها
شکر کن بسمل خدا را کاو نداد قوت بازوی استم کارها

زلف نماز تاریخ نظم ۱۳۶۸

عجب از زلف تو نبود سر ناسازگاری را کجام خوابه با گنجشک کس دیدست ماری را
من و بخت سیه را بین که از چشم سیه دارم طمع روز سپید از چنگ باز دل شکاری را
همان روزی که دیدم خال مشکین بر لبش گفتم که با این دل سیه مشکل توان بستن قراری را
دریغ از آن همه اشکی که داغش ماند بر صورت برفت و از دم نرمش نشستم زان غباری را
غم ما می خور ای ساقی که در قانون میخانه حرام است باده رندان را به بزم اندر خماری را
سلامت سربدر بیرون از این سوداخواهی برد به دل بسمل اگر داری سر معشوقه داری را

ساقی گل تاریخ نظم ۱۳۶۸

بیار ساقه ی گل ساقیا که محملها کشیده اند صراحی بسوی ساحلها
به یاد باغ دل داغدار بلبل را به شاخ خشک سپاریم و ساق بی گلها
ز فوج موج دل بر و بحر تنگ آمد به جز قرا به نگیرد قرار بر دلها
زدند خرگه به صحرای عشق اهل جنون بماند عقل و خرد همقطار غافلها
چه شد که تیر دعا کارگر نمی آید کجاست حلقه میخانه کو سلاسلها
بیا که از لب جانان دلیل بستانیم زلال چشمه ی کوثر از این ارازلها
کرامتی چه از این به که پیش اهل نظر به سجده بندگی آموخت ساجد گلها
به جز جنون هنر دیگری نمی دانم به غیر سوختن و ساختن به مشکلها

مرا بسوز که از سوختنم مگر سودی شود نشانه ی عبرت برای عاقل ها
حسود را چه رسد سراین سخن بسمل نسوخته کی ببرد پی به سوخته حاصل ها

میزان تاریخ نظم ۱۳۶۵

وای آن دمی که روز رسد بر فراز ما میدان سرخ حشر شود تاخت و تاز ما
وای آن دمی که پرده بخیزد ز خیر و شر بیرون فتد ز پرده اعمال راز ما
وای آن دمی که دفتر اعمال گسترند در معرض قبول نیاید نماز ما
وای آن دمی که جمله اعضا گواه شوند برخیزد از میان همگی احتراز ما
وای آن دمی که پله ی میزان کشند پیش جز بار معصیت نبود بر تراز ما
وای آن دمی که بر سر دوزخ کشند پل نبودره گریز بجز سوخت و ساز ما
وای آن دمی که سود نبخشد به هیچ وجه آه و فغان و ناله و سوز و گداز ما
بسمل بگیر دامن فضلش که جز به فضل زیرا به عدل می نشود حل نیاز ما

مرچ زنی بزین تاریخ نظم ۱۳۶۵

هر چه زنی بزین مزین بیش از این شر مرا هر چه کنی بکن مکن خوار دل و نظر مرا
راه دهی به ده مده دست عدو به تار زلف کوته کنی بکن مکن پای از این گذر مرا
هر چه خوری بخور مخور خون دل ای نگار من داری اگر بدارولی مدار دیده به اشک تر مرا
کاری اگر بکار مکار تخم جفا و کین به دل گیری اگر بگیر مگیر از لب چون شکر مرا
سوزی اگر بسوز مسوز خرمن انتظار من جایی روی برو مرو بی خبر از سفر مرا
ریزی اگر بریز مریز پیش کسانم آبرو هر چه دری بدر مدر پرده ز روی شر مرا
هر چه کشی بکش مکش سایه ی مهر از سرم هر چه شوی بشو مشو طالب درد سر مرا
هر چه تنی بتن متن تارستم بدست خویش دوزی اگر بدوز مدوز جامه ی غم به بر مرا
خواه دمی بدم مدم نار فراق بر دلم خواه گشی بگش مکش پیش کسی دگر مرا
سازی اگر بساز مساز جز که ندیم کوی خود خوانی اگر بخوان مخوان بی کس و در بدر مرا
رانی اگر بران مران بسمل خسته را ز در داغ نهی بنه منه حسرتی بر جگر مرا

پیک بهاران تاریخ نظم ۱۳۶۵

خبر پیک بهاران ز ره آمد به شتاب مژده بر غنچه که بگشامژها ز نرگس خواب
صحن بستان همه با خون جگر بلبل شست میل گل را به سر افتاد اگر شور خضاب

<p>عطر بر سوسن تربیز و بکش سنبل تاب
 که به قانون گلستان همه عیب است حجاب
 گرد اغیار ز رخسار بشوران ز سحاب
 زلف را چین بشکن ز اشک سحر عنبر ناب
 غنچه را بین که رخ از خار ستم بسته نقاب
 بنویس حرف وفا بر سر هر برگ و کتاب
 جای ورد سحری نغمه ای با چنگ و رباب
 موسم گل ننویسند گنه را به حساب
 هدف زخم زمانیم چه خمار و چه خراب
 یاری از خار مخواه رسم وفا را ز غراب</p> | <p>چهره آرای شد از شوق شقایق به شفق
 برگ احرام کش از قامت رعنا چون سرو
 چهره از خار حوادث به سر گلبن کش
 جعد گیسو بگشا از نفس نرم نسیم
 بلبلان را همه بین طوق وفا بر گردن
 پاک کن حرف جفا از ورق دفتر دل
 مطربا همزه بلبل به نوائی سر کن
 ساقیا توبه شکست است توهم خم بشکن
 ماکه بدنام جهانیم چه به بام و چه به دام
 بسملاتا که بهار است و نگار است به باغ</p> |
|---|--|

سنت دیرینه

<p>مکن تأخیر در کارم خماری برده تاب امشب
 ز بوی شبینم زلفت معطر کن شراب امشب
 که تا از شرم سربیزون نیارد آفتاب امشب
 حلال است می به کیش عاشقان بر جای آب امشب
 که از چشم خمارانت خماری برده تاب امشب
 ادای سنت دیرینه از بهر صواب امشب
 که بی از می مرا نبود به تن تاب عذاب امشب
 اگر در سلک جانبازان وی گردم حساب امشب</p> | <p>بیا ساقی به سرو قتم در این حال خراب امشب
 بریز از ساغر چشمان ز جام لب به کام دل
 بیا مطرب به بزم ما بزن چنگی به نظم ما
 به کام تشنگان وادی حیرت بریز جامی
 بیا فکری به حال زار دُرد دُرد نویشان کن
 سربالین بیماران گذر کردن گناهی نیست
 سزد گر بر سر خاکم بنای میکده سازند
 گذارم نقد جان خویش بسمل در کف اخلاص</p> |
|---|---|

غواص تاریخ نظم ۱۳۶۶

<p>که بردل شور دیگر دارم امشب
 دو چشم از خون دل تر دارم امشب
 بسوزم تا یکی پر دارم امشب
 نگه با جام و ساغر دارم امشب
 مگر این بار خود بر دارم امشب
 چو غواصی شناور دارم امشب
 هزاران زخم خنجر دارم امشب</p> | <p>هوای یار بر سر دارم امشب
 به یاد نرگس مست خمارش
 به شوق شمع رخسارش دمام
 به یاد بوسه ای از گوشه ی لب
 نه بتوان راز دل با کس بگویم
 ز خون دل به زورق مردم چشم
 مکن منع ز ناله کز دو ابرو</p> |
|---|--|

سر زلفت اگر آید به چنگم ز مال و جان و سر بگذارم امشب
به جای مشک بسمل نام پاکش دماغ جان معطر دارم امشب

مدعی تاریخ نظم ۱۳۷۷

بیا ای مدعی بنگر تو را گر باور است امشب چه بنشستی که در میخانه ساقی دلبر است امشب
بیا کامشب اثر در عقل و رنگی در خماری نیست به هر جا چشم مستی بر نگاه ساغر است امشب
بکش از آستین ریب دست و دست مستان گیر که اندر محفل مستان حدیث دیگر است امشب
دگر هفت خوان چه می جوئی بیا بهرام گور این جاست نظامیها به نظم اندر در این هفت پیکر است امشب
سنائی در ثنا خوانی دو صد عطار در سودا هزاران حافظ و سعدی چو بسمل بردار است امشب

از پروانه ی سوخته تاریخ نظم ۱۳۸۳

از سوخته پروانه ی در رنج و تعب بر شمع بر افروخته ی بزم طرب
از بلبل پر شکسته ی سنگ ستم بر غنچه گلان گلشن راز و ادب
از رند خرابات خمار آلوده بر مجمع مستان صراحی بر لب
از این خم سر شکسته از خمر تهی بر سبز رزان باغ پر بار عنب
از قیس دل آزرده و از ورقه ی غم بر گلشه ناز روز و بر لیلی شب
از تحفه ی درویش به برگ خشکی بر پیشگه ی قامت آن نخل رطب
از سینه ی صدریش به نیش از همه بیش بر ناوک اسباب به پیکان سبب
از نوک مژه چکان چکان خون جگر دود دلی مرقوم به اوراق کتب
از بسمل بی ندیم و غمخوار سلام بر آن همه معشوقه ی عشاق طلب

مردوثنای باری تعالی

حمد آن خدای را که سزاوار حمد هاست زبینه ستایش و مستوجب ثناست
یادش کلید قفل در هشت جنت است ذکرش شفا دهنده هر درد بی دواست
خلّاق کلّ شیئی و رزاق کلّ حی ستار عیب پوش و خطا بخش جرم هاست
نقش وجود پر تو ظلّ ظلال وی اسرار تار و پود قبا بافی بقاست
در گنجی عدم چه علم ها در انتظار آماده اوامر بی چون و بی چراست
کل وجود عالم هستی جنون وار سرگشته گرد نقطه اسرار بسملاست

در شب ۲۱ رمضان ۱۳۶۷ یک جفت پرستور به سقف مسجد روستای ماله داشتند و از چپ خود مسجد را مبتدل به چنان کرده بودند.
 منافقان خنجر زدند و پیداشدند و لاله آنها را به وسیله نر جان ویران کردند؛ به جرم اینکه مسجد را آلوده می کنند، در صورتی که خداوند فاضل و
 پرندگان را عفو فرموده است، ولی ایشان این عفو را نیز فرموده؛ چه کنیم!

چه شدای سقف که رنگی به تو و روی تو نیست	دلی در طرف کسی را نگهی سوی تو نیست
امشب از بام تو در گوش نوائی نرسید	چه شد آن نغمه جان بخش که در کوی تو نیست
چیست امشب که تو را زلف به جای شانه	جز غباری به سر و صورت و گیسوی تو نیست
حرم گل بُدی و خیزگه خار چرا	اثری زان همه گل غنچه ی خوشبوی تو نیست
زان حلاوت که مرا بود و طراوت که تو را	به کجا شد دگر آن آب که در جوی تو نیست
دل حیران من و لانه ی ویرانه ی تو	داندش حال که بی غم سر یک موی تو نیست
آه کزان بال همایونی دران ساحت قدس	جز یکی سایه ی وهمی به تکاپوی تو نیست
کس نپرسد ز من و تو به جز از بخت سیه	زانکه آبی به من و خال تو بر روی تو نیست
یا چو بسمل تو هم از دست ندیمی دادی	یا مرا دیده خلل یا که پرستوی تو نیست

دوست به یاد دوست تاریخ نظم ۱۳۷۰

ای خوش آن دوست که دوست را یاد است	در غمش غم به شادی اش شاد است
با دل صاف از لب شیرین	مرهم زخم فرق فرهاد است
اهل دل را به دل چو جان بر تن	عاشقان را به عشق استاد است
خار در چشم خارو گل را گل	یار را یار و مار اضداد است
فرد همچون الف ولی در جمع	بزم را نظم و شمع اعداد است
دشمن ظلم و یاور مظلوم	حیدری وار و فاروقی داد است
با همه عزّو ناز گاهی باز	یادش از پیر نصرت آباد است
از سر حبّ و مهر با بسمل	وعده را پای و سر به میعاد است

روایی به تاریخ ۱۳۶۷/۱۱/۲

نه تنها دل در این سودا که با وی نیز دیدم رفت	نفس با هم نفس از کالبد تا برکشیدم رفت
غلط کردم نفس گفتم که جان جان جانم بود	به جای جان جان از دو جهانش بر گزیدم رفت
ندیده آشیانش را چو عنقا زانو نشانش را	در این ساحل امانش را چو ماهی می طپیدم رفت
شدم مجنون صفت لیلا طلب سر در پی اش پویا	هنوز نگرفته دامانش به صد حسرت رسیدم رفت
خیال شاخ وصلش را همه برگ امیدم بود	به دست آرزو روزی گلی از وی نچیدم رفت
شدم تا بلکه از بامش به نامی خواندم لامش	به جای مهر دشنامش به گوش سر شنیدم رفت

نه سوزی را به ساز آمد گریبان ها دریدم رفت
به رویا نیز در خوابش ز جا چون برجهیدم رفت
هزاران ننگ و رسوائی به جان ودل خریدم رفت
به جای آن ز سر یک بارگی بخت سپیدم رفت
ندیده از برم بگذشت نداده یک نویدم رفت
ز دست خویشتن بسمل به چشم خویش دیدم رفت

نه از عذری به نیاز آمد نه از راه نیاز آمد
شیبی را از پی تیمار کنار بستم یک بار
سر بازار تنهائی زلیخا وار شیدایی
خیال مردم چشم سیاهش بر سر و سر ماند
به پای بوسه ای عمری گزیدم پاسداری را
نه تنها مال و جان از کف که دینم در قفای وی

آفت جان تاریخ نظم ۱۳۶۷/۶/۱۲

آفت جان من و از این دل دیوانه کیست
یعنی آن عاشق کش لیلوش فتانه کیست
این همه آتش بیار شمع بر پروانه کیست
ساقی این بزم و نظم و ساغر و پیمانه کیست
سر نهاده عاقل و جاهل در این میخانه کیست
در پی تاراج سنبل دست بر این شانه کیست
سجده گاه اهل دل را نرگس مستانه کیست
ساجد و مسجود را از کعبه و بتخانه کیست
این به زهر اندوده شیرین شهره ی فرزانه کیست
سربه صحرا دل به دریا پای در ویرانه کیست
سامری که ساحری چه زهره ی افسانه کیست
بر دل هر ذره ای این گوهر یک دانه کیست
بی رفیق و بی شریک و بی زن و بی خانه کیست
خالق این بزم و نظم بی حد و پایانه کیست

دوستان یاران خدا را جان چه و جانانه کیست
غارت دین و دل و یغماگر جان جهان
جمع ناپیدا و بزمی در میان ناساخته
بامست و جام مست و پیر و برنا خاص و عام
در صراحی چیست یارب کاین همه در پای خم
ناله ی بلبل چرا و خنده ی گل از چه روست
قبله ی اهل نظر محراب ابروی که شد
مقصد از دیر و کلیسا از بت و از بتکده
از چه برای بیستون صدها سر عاقل شکست
کیست این لیلا که جان عالمی در بند اوست
قصه ی هاروت و ماروت از کجا آمد پدید
نوح از طوفان چه می جوئید و عیسی ز آسمان
بی زمان و بی مکان و بی قرین و بی قران
این شهنشه کیست بسمل با چنین حکمت جز او

خانیه تاریخ نظم ۱۳۷۴/۷/۷

روی از ما و به سوی دگران کرد و برفت
تنگ شکر همه را پیش خران کرد و برفت
دل ببرد و هوس سوختن جان کرد و برفت
آن ستمگر به من از کینه همان کرد و برفت
قیمت بوسه به یک باره گران کرد و برفت
همه جا شهره به کفرم به جهان کرد و برفت
همه را شاد و مرا دل نگران کرد و برفت

بازم آن شوخ جفا پیشه نهان کرد و برفت
طوطی آسای مرا در قفس تنگ نشاند
دادمش دل که دگر باره ز من دل نکند
آنچه را دشمنم از قهر به من قصد نداشت
دل و دینم ز کفم مفت به یک غمزه ببرد
از ره مسجد آخر به خرابات کشاند
جای آنکه بکند رحم به عالم بسمل

بزم عزیزان تاریخ نظم ۱۳۶۵/۳/۲۱

خنده ی گل از لب خندان ماست

ما که خندانیم خنده آن ماست

از فقیرانیم امیران زمین
گو چه غم داریم ز طوفان بلا
نیستیم پابند شکر چون مگس
فارغ از غواصی بحر حیل
بزم بر دار الجلال افکنده ایم
عرشیانیم پای بر فرش زمین
با لب خندان بگیریم دامنش
زنده عشقیم و بر ما مرگ نیست
پیرو پیریم در ظلمت چو خضر
عرصه برسیمرغو عنقا کی دهیم
نقشبندان را غلام و چاکریم
عامل شرعیم و قایل بر طریق
چه غم ار از دیده پنهان شد ندیم
می بزن بسمل که در بزم عزیز

جاه و حشمت واله و حیران ماست
عشق کشتی یار کشتیبان ماست
نیشکر را ریشه بر دندان ماست
گوهر بی مثل در دامن ماست
نکبت فردوس در ایوان ماست
نه فلک در عرصه ی جولان ماست
گریه و زاری نه اندر شان ماست
مرگ برگی از لب جانان ماست
کاو خبر از چشمه ی حیوان ماست
تا مکان لامکان امکان ماست
شاه محمد مظهر از پیران ماست
بی خلاف این کز سلف ایمان ماست
روز و شب یادش ندیم جان ماست
ساقی و پیمانه هم پیمان ماست

غم خواریدان تاریخ نظم ۱۳۸۱

عزیزم را به یاران مهر کم نیست
غمی نبود ندارد گر غم من
هزاران بلکه یار غار دارد
به دیداری نکرد ما را اگر شاد
طمع هرچند کاری ناپسند است
روان مرده ای را زنده کردن
چو دریا می زند موج و به ساحل
به بی مهری گر از یاری بریدن
اگر بر چهره ام دیدی غباری

اگر چه بر من پیر دژم نیست
چه غمخوار است به یاران هیچ غم نیست
به هر جا خیمه زد نامحترم نیست
ولی از یاد گاهی بی الم نیست
به وصلی عیب از اهل کرم نیست
به عیسی زحمتی از نفخ دم نیست
لب ما تشنه و پروای یم نیست
ستم نبود ولی کم از ستم نیست
مکن عیبم که اندر چشم نم نیست

نه تنها مهر مهر از من بریده خبر از مه اثر از ذره هم نیست
بسی ناگفته در پشت قلم ماند بسی گفته که در بطن رقم نیست
در این بیت الحزن تا چندبسمل کسی را آگه از حال دلم نیست

مجت تارخ نظم ۱۳۷۵

محبت رازعشق است ناز شه نیست به تاج و تخت و سالار و سپه نیست
محبت عین معشوق است و عاشق خرد را پای در وی عقل ره نیست
محبت مرهم زخم جنون است ز سنگ انداز و از سنگش گله نیست
محبت فر فرهاد است نه خسرو به فرقش از تبر بهتر کله نیست
محبت وامقی را لایق آمد که عذرا را به عذری در نگه نیست
محبت حسن خلق و رفق و مهر است به مال و جاه و ایل و عایله نیست
محبت صدق و اخلاص و یقین است به قد و قامت و چشم سیه نیست
محبت زهد و تقوا و نیاز است بهشت و دوزخش را قصدگه نیست
محبت پیشه ی موسی و خضر است حیاتش رحمت و قتلش گنه نیست
محبت هست بسمل اسم اعظم به جز از ما یشاء الله همه نیست

زیربوم تارخ نظم شهریور ۱۳۶۷

امشب این میکده را سیر و صفای دگراست مهر و ماه دگر و نور و جلای دگراست
ساقی و ساغر و سقا همه در جوش و خروش دُرد نویشان همه را شور و هوای دگراست
جام را جلوه ای و بر دل خم غلغله ای صحن میخانه تو گوئی به نمای دگراست
می دگر باده دگر نشئه ی دیگر دارد یار امشب به سر مهر و وفای دگراست
ناله ی چنگ گذشت از فلک مینا رنگ تار را زیر و بمی نی به نوای دگراست
چهچه ی بلبل و قمری و هدای دهدد درهم آمیخته ی حمد و ثنای دگر است
جای شبیم ز پر مرغ سحر گوهر مهر ابر را رحمتی و جود و سخای دگراست
باغبان بسته مگر دست خزان از پس پشت یادراین باغ و چمن خاک ز جای دگراست
خاک کویش چه اگر داروی بیماران است داروی درد مرا بوسه شفای دگراست
این نه آن کعبه که بسمل بشمارند طواف هردمش سعبی و هرلحظه صفای دگراست

بنای دوستی

مقصداز عالم بنای دوستی است خلقت آدم برای دوستی است

سَبَّحَ لِلَّهِ كُلُّ كائنات	همصدا اندر ثنای دوستی است
صدجنان با تحتها الانهارها	قطره‌ای از خونبهای دوستی است
نیست دوزخ جز که از برزخ مگر	بهر تنبیه خطای دوستی است
آیت اِنَّا اِلَیْهِ راجِعون	سیری از سرّ لقای دوستی است
منتهای ساختن در سوختن	اقتدای ابتدای دوستی است
بت پرستان کرده ره گم تو مکن	زانکه بتها سنگ پای دوستی است
وامق و رامین و فرهادان و قیس	بسمل کوی منای دوستی است

پسین تاریخ نظم ۱۳۷۱

گفتم غم تو دارم گفتا که شادمانی است	در بارگاه ما غم اسرار جاودانی است
گفتم که از فراقت دارم به سینه داغت	گفتا که این حماقت خود عمق ره ندانی است
گفتم به چه کنم غسل گفتا به خون دیده	گفتم حرام گفتا این شرط جان فشانی است
گفتم که عشق از چه گفتا که زاده ی حب	گفتم که حب گفتا گنجی ز بی نشانی است
گفتم به کف ندارم از بهر مرگ برگی	گفتا که مرگ برگی از شاخ زندگانی است
گفتم که کار بسمل گفتا به خون طپیدن	گفتم مدار قاتل گفتا که جان ستانی است

جهان عشق تاریخ نظم ۱۳۷۰

در جهان عشق یاران عاشقی کار من است	عاشقی هر جاکه باشد در جهان یار من است
هر کجا پای غمی و هر کجا غمدیده ای	درد او درد من و آزارش آزار من است
بی دلی از هر دیار و بسملی از هر تبار	گردن او گردن من دار او دار من است
گر چو سرو آزاده ام اما نیام بی غم چو جغد	لانه اش بام من و پایش به دیوار من است
کس چه می داند که روز و شب چسان جان می کنم	دفتر و شمع و قلم داند که هم کار من است
گرچه از غم بر سر و بر صورتم آثار نیست	رنگ سرخم شاهد قلب شرر بار من است
ناصرها عیبم مکن از عشق در پیرانه سر	مایه ی یک عمر بر کف رنج سرشار من است
آنچه را یعقوب بسمل سالها بر دیده دید	زخم آثارش هنوز بر چشم خون بار من است

مقصود تاریخ نظم ۱۳۶۹

در حقیقت عشق او عشاق اوست	عاشق و معشوقه و مشتاق اوست
هم گل و هم بلبل و هم گلستان	باغ و راغ و شاخ و برگ و ساق اوست

کعبه را مقصود و در بتخانه بت	بر لب ساغر دل میثاق اوست
ماه او خورشید او سیاره او	روز و شب را افلق و اشفاق اوست
در احد واحد به کثرت در کثیر	جفت را جفت و به طاقی طاق اوست
هم پدید آرنده ی هر ابتدا	انتهای انفس و آفاق اوست
کل شیء هالک الا وجهه	مالک الملک علی الاطلاق اوست
ما که ایم بسمل که از خود دم زنیم	سر مثبت نفی را مصداق اوست

سرخ روئی خرابات تاریخ نظم ۱۳۶۸

هدف از این همه فریاد غم خویشم نیست	از پریشانی احوال دل ریشم نیست
گر چه در مسکنت و فقر اسیریم و زبون	طمع باغ و رز و گاو و بز و میشم نیست
ننگ ناموس شکستیم به شکست تن خویش	چه غم از غم اگر از مال جهان بیشم نیست
هر چه آید به سر ما ز قضا خرسندیم	شکوه در مذهب و در مسلک و در کیشم نیست
فارغ از زخم ملامت سپر تیر بلا	به امید لب نوشی غم صد نیشم نیست
سرخ روئی خرابات کفایت کندم	گر قبا در بر و رنگی به سر و ریشم نیست
دست حاجت بشکستیم چه کوتاه چه بلند	طمع از غیر که سهل است گله از خویشم نیست
نه خطر خواه به دوستیم نه ضرر خواه عدو	کینه از کافر و اسلام در اندیشم نیست
شکوه از تیرگی بخت ندارم بسمل	شکوه از آنکه دلم برده و در پیشم نیست

بخت خواب آلوده تاریخ نظم ۱۳۶۸

در جوانی بخت خواب آلوده گر بیدار نیست	موسم پیری گرم بیدار شد در کار نیست
خوش بود ساغر بدست ساقی و عهد شباب	عشق و مستی در جوانی ننگ و عیب و عار نیست
صید لاغر کی توان شد لایق فتراک شه	دفع زحمت از مگس هرگز پی اشکار نیست
سایه بخت چه بر سر شد غنیمت دان که زود	تا ابد این سایه را جا بر سر دیوار نیست
آتش دل را توان در سینه پنهان داشت لیک	دیده ی غماز عاشق قابل انکار نیست
کی توان کردن ملامت زاغ را از گرد باغ	هر متاعی نیست کاو را پای در بازار نیست
گر به سر پیرانه سر بسمل جوانی می کند	بگذر از عیبش که او از کودکی هشیار نیست

آغوش شمع تاریخ نظم ۱۳۷۷

عجب نبود اگر دل هم قرینم شده غم بنشست	مگر پروانه در آغوش شمعی بی ستم بنشست
صبا با آن همه آزادگی از همدمی با گل	گریبان چاک تر از وی به دامن الم بنشست
هر آنچه تیر از گردون بر آمد از کمان غم	خیال خم به سر افتاد مرا تا دید خم بنشست

تو گوئی آسمان را بر سر من سرنگون کردند
به یارانی که ننشستند به بسمل گوی ننشینید
که آهم از جگر بر خاست و واپس بر دلم بنشست
به شادی هر که باوی همنشین گردید کم بنشست

پرگار تاریخ نظم ۱۳۶۵

تا قلم خال لب را نقش بر پرگار بست
شعله ای از روی زیبایت به گلزار الست
شوق را اندر طلب در وادی کون و مکان
روی بنمود و هزاران دل چه سایه در پی اش
چهره خندان مست و عریان بر سر گلبن دوید
از سر غیرت نقاب از چهره ی یوسف کشید
چشمه ی آب حیات اندر دل ساغر گشود
گه چو صناعان گه چو منصور گه به مسجد گاه دیر
از مهارت میخور و میخانه را مردود خواند
فاش نتوان گفت سر دل به هر باد صبا
تا که از گلشن جدا شد غنچه ی روی ندیم
بسمل از خاک کف پایش به مژگان بر گرفت

کلی ناپیده تاریخ نظم ۱۳۷۳

چه شد او را که نشد یاری و یکبار برفت
گفت بار دگر آیم ولی افسوس که زود
مردم از درد و نپرسید که فلانی چونی
تلخی زهر غمش را نشکست از شکری
ذره آسای چو خورشید ز خود راند مرا
به بهائی نشمرد و به خطایم بگرفت
داروی درد مرا داشت به لب کرد نهان
گل ناپیده همه عمر به پایش بسمل

ساقی تاریخ نظم ۱۳۶۸

بیا ساقی که بیمی از عدو نیست
تهی شد باغ از ظاهر پرستان
بخشکید سبزه و بشکست آخور
خبر از حاسدان زشت خو نیست
نشان از کرکسان گنده بو نیست
سر بیش و کمی ها گفتگو نیست

که جزمی فرش ماتم را رفو نیست	بده جامی که جانی تازه سازیم
به آهنگ که ریگی در کدو نیست	بزن مطرب نوائی را که امشب
نگفتم بیش کم گفتم غلو نیست	اگر گفتم به عاشق می حلال است
که مستی لایق هر زرد رو نیست	به سست عهدان مگو اسرار مستی
که فردا این چنین آبی به جونیست	مده از دست بسمل مفت فرصت

خمار به تاریخ ۱۳۶۴

اسیر نرگس مستانه ی کیست	نمی دانم دلم دیوانه ی کیست
به طوف گرد کوی خانه ی کیست	نمی دانم دل هر دم خیالم
سر این شمع در کاشانه ی کیست	نمی دانم کجا سوزم پر و بال
بت مطلوب در بتخانه ی کیست	نمی دانم که کفرم یا مسلمان
لب او را هوای دانه ی کیست	خیالم روز و شب خال لب اوست
به دست ساقی و پیمانه ی کیست	کلید رمز جام سر وصلش
بگو مرغ دلم پروانه ی کیست	از اینم بیشتر مگذار بسمل

پایه گذار به تاریخ ۱۳۷۰

پایه گذار و بانی هر دو سرا یکی است	معاشقیم و هر دو جهان پیش ما یکی است
سوپی که می شود ز کمانهارها یکی است	صدها هزار تیر و کمانها ز هر طرف
خال هدف زمره و سعی و صفای یکی است	قصد از طواف کعبه و احرام و جمره ها
محراب مدعا و قبول دعا یکی است	چه مسجد و چه دیر کنشت و چه خانقه
دستی که می کشد ز دیده ما و شما یکی است	خاری که می خلد به دیده ما و شما دو تا است
بسمل بگو که خالق تحت و علا یکی است	پرسند اگر که فاعل این قیل و قال ها

قامت عشق به تاریخ نظم ۱۳۷۱

به عزیزان رو به سوی دوست	کردگارا به آبروی دوست
به شب و شب روان کوی دوست	به غبار دیار محمل یار
در تب و تاب و جستجوی دوست	به نفسهای درهم و برهم
به قد سرو پای جوی دوست	به قوام قیام قامت عشق

به صفای زلال شب‌نم صبح	به خم زلف و تار موی دوست
به چکاچاک سینه‌ی عشاق	به لب پر زهای و هوی دوست
کامم از جام دوست شیرین کن	در گه مرگم از سبوی دوست
روز و شب بسملم کن و جان ده	تا سپارم به آرزوی دوست

زنار تاریخ نظم ۱۳۶۲

به گلشن پا نهادم خار برخواست	به مسجد در شدم زنار برخاست
دم میخانه بنشستم به امید	بیست ساقی در و دلدار برخاست
به تار دل کشیدم ناخن صبر	فغان از گنبد دوار برخاست
گرفتم دامن دیوانه از ننگ	مرا بگذاشت و خود هشیار برخاست
به گریه خواستم دامن کنم تر	سرشک از دیده خونبار برخاست
شدم در خواب بل در خواب بینم	مرا کرد خواب و خود بیدار برخاست
به یادم آمد از منصور لب را	هنوز نگشوده بودم دار برخاست
نه سنگی از سر راهم بشد دور	نه خاری از سر دیوار برخاست
به یاری خواستم از هر که بسمل	به قصدم از پی آزار برخاست

نازک تاریخ نظم ۱۳۶۲

بهاری بی تو در باغ و چمن نیست	به گل رونق صفائی در سمن نیست
لب گل نازک است اما نه چندان	چو تو نازک دل و نازک بدن نیست
به عشوه طره ای بگشای و بشکن	اگر چه تار زلفت را شکن نیست
پریشان تر ز موی خویش گردان	که اکنون هم پریشان تر ز من نیست
دل و جان و روانم در پی توست	به جز نامی در این دیر کهن نیست
مکن با دیده ی رد از درت دور	که از خوبان چنین کاری حسن نیست
دوای درد زخم چشم بسمل	تو خود دانی که جز از پیرهن نیست

قاتل تاریخ نظم ۱۳۷۲

نه از دست تو بی دل می توان زیست	نه با تو با یکی دل می توان زیست
نه در زندان نه در کنعان نه در چاه	نه در بند و سلاسل می توان زیست

نه با آن خیل قاتل می توان زیست	نه بتوان شد حریف فوج مژگان
نه با زلفت مقابل می توان زیست	نه از خال لب ت دوری توان کرد
نه ماهی سان به ساحل می توان زیست	نه بلبل وار در بستان سلامت
نه با قوم و قبائل می توان زیست	نه با دوست و رفیق و آشنائی
نه از عشق تو عاقل می توان زیست	نه از هجر تو جاهل می توان ماند
دمی را بی ز مشکل می توان زیست	نه در غربت نه اندر خانه بسمل

پیر غلام تاریخ نظم ۱۳۶۵

گفتم که بگو گفت حرام است نگفت	شاعر همه گفت هر آنچه عام است نگفت
از کفر به عاشقان که نام است نگفت	شرمید و قلم گرفت و بر صفحه نوشت
خوبی که بر او سنگ تمام است نگفت	گویم من اگر حلال و یا جمله حرام
زان مست که سر چشمه ی جام است نگفت	از چشم خمار شکوه ای کرد و برفت
چون سنبل تر که مشک فام است نگفت	از زلف سیه چو بخت خود تیره و تار
زان غنچه که جان بر او ختام است نگفت	از لام لبش شبیهی بر لعل کشید
از نه فلکی که در قیام است نگفت	از قامت سرو و شاخ شمشاد بسی
از دام کجا دانه کدام است نگفت	از خال سیه بگفت و گیسوی بلند
زان رایحه ای که در مشام است نگفت	از زلف مثل به عنبر سارا زد
از قبله که مقصود امام است نگفت	نقشی زد و محراب به جای ابرو
در هر نظری که صد پیام است نگفت	از مردمک دیده براند مردم را
بسمل که یکی پیر غلام است نگفت	از حافظ و از سعدی و عطار بسی

حق به خوشتن تاریخ نظم ۱۳۷۱

حتی به خوشتن نیز از آن نمی توان گفت	یارب از آنچه کردم آسان نمی توان گفت
تا تو نرانی زاین در زایشان نمی توان گفت	نیستم اگر چو کافر اما ز کفر بدتر
مخفی نمی توان کرد پنهان نمی توان گفت	از واقفی ز احوال همچون توئی ز افعال
رحمان توان بگفتن سبحان نمی توان گفت	پیش تو چون سعیدی از خجلت پلیدی
دعوی توان نمودن ایمان نمی توان گفت	با اسمی از مسلمان بسمل به نام ادیان

معلم به تاریخ نظم ۱۳۷۲

حمد خدا که یاور و یار معلم است
بعد از خدا و نعت رسول گرامی اش
از نور علم و سعی معلم نظام یافت
دردفترسپید سینه‌ی هر دختر و پسر
دیوان شمس وحافظ واورنگ و بوستان
حرف الف که اول حرف است زان سبب
علمی اگر بماند و اگر عالمی به جاست
هرگز مباد بی زمعلم به روزگار
تنهانه هفته ایست روز معلم که قرن ها
جز راستی ندید و نبیند دگر کجی

تعلیم

کشوری را سخت تر ز این بیم نیست
هر کجا دست معلم سایه نیست
کار تعلیم و تعلم ز انبیاست
بی معلم تا قیامت در قیام
قدر تعلیم و تعلم بسملا

اسیر چشم

چه دلها بر سر کوی تو مخفی است
دل زاهد دل صوفی دل شیخ
بیا بنگر چه دلها مخفیانه
سر شک عاشقان بر دامن شب
شمیم مشک عنبر سر والیل
سمن از شرم و سنبل از خجالت
هر آنچه از وجود آمد به موجود
ندیم بلبلان تا هست بسمل

صلوا علی النبی به شمار معلم است
جریان علم شکر گذار معلم است
نظم جهان که برگ و ثمار معلم است
نقشی ز یادگار نگار معلم است
گنج گران بهای دیار معلم است
یعنی بنای راستی کار معلم است
از دست رنج شور و شعار معلم است
روزی که بی ز نور عذار معلم است
هر ماه و سال سلسله دار معلم است
بسمل هر آنکه راه دیده غبار معلم است

که در او آدابی از تعلیم نیست
بی خطر از سایه‌ی دژ خیم نیست
بر معلم به از این تکریم نیست
هر قوامی قابل تقویم نیست
حد ما و تو در این ترسیم نیست

غلام علی منم بد نامت ای دوست	اسیر نرگس بادامت ای دوست
چو مجنون کوه به کوه وادی به وادی	به جان بی صبر و بی آرامت ای دوست
برفت عمر و نرفته از زبانه	حروف پنج حرف نامت ای دوست
قلم از خون دیده می کنم تر	به دفتر می کشم ارقامت ای دوست
ازان هر روز می آیم پیاده	سر ره بلکه بینم نامت ای دوست
ز اموال جهان این بس که هستم	به عالم بسمل ناکامت ای دوست

عزت نفس تاریخ نظم ۱۳۶۸

منت خدای را که به ما این رقم نرفت	مارا فقیر خواند و غنی در قلم نرفت
از ما نرفت جور و ستم بر دل کسی	هر چند دلم ز جور خسان بی ستم نرفت
پای درم اگر ز درم کوتاه شد چه باک	لیکن غرور عزت نفس از سرم نرفت
اشکم به ته کشید و ز رخساره ام هنوز	زردی به چهره ماند و غبار الم نرفت
گفتم برون کنم غمی بسمل مگر ز دل	صد غم ز نو بزاد و یکی از دلم نرفت

فردا تاریخ ۱۳۷۳

خوش زی دلا که فرق غنی و گدا یکی است	امروز اگر که نیست به فردا فرا یکی است
مسند گزیده را و همان خاک ره نشین	د رکنج گور خانه و بام و سرا یکی است
حسرت چه می خوری به جامه ی دیباگرت نشد	چون کرم می خورد نمد و بوریا یکی است
چند روز عمر را چه به کاخ و چه سر به کوخ	در زیر خاک سنگ سیاه و طلا یکی است
اشکم چه پر ز گوشت و برنج و چه نان خشک	در سفره گرد و تاست به بیت الخلا یکی است
بسمل سپاس خدا را که بی فرق و فرقه ها	شاه و گدای را اجل اندر قفا یکی است

دوست

دوست را باد وستان دیدن خوش است	مشک را با شامه بوئیدن خوش است
یاد گلبن گرچه بی بلبل رواست	همره بلبل به گل چیدن خوش است
پای هر خس محو چون شب نم مشو	شمع سان در جمع گاهیدن خوش است
چشم را از حسن پوشیدن خطاست	چشم را از عیب پوشیدن خوش است
قتل قاتل گرچه هم نیک است لیک	انتقام از خصم بخشیدن خوش است
پای خنده بر قفای دیگران	بر خطای خویش گرییدن خوش است
جای ریختن آبرو از بهر خلق	خود طمع از خلق ببردن خوش است

وصف خور از خیل خفاشان مخواه مهر را با ماه سنجیدن خوش است
خلق پندارند بسمل ناخوش است می ندانند بسملی بودن خوش است

جلدی عشق تاریخ نظم ۱۳۷۶

عاشقم عاشق به عشق و عشق ایمان من است
کیشم عشق و مشرب عشق و مسلک و آئینم عشق
آبم عشق و خاکم عشق و بادم عشق و نار عشق
خنده عشق و گریه عشق و ناله عشق و آه عشق
مقصد و مقصودم عشق مطلب و مطلوبم عشق
در طریق عشق و پای عشق و کوی عاشقی
دعوی عشق و نشان تیر عشق از شست عشق
در منای عاشقی و قتل گاه عاشقان
پیش چشم منکران عشق و سر عاشقی
جرم من عشق و گناه هم عشق و دل دادن به عشق

شون تاریخ نظم ۱۳۶۴

صبحدم همراه گل آن مه تابان برخاست
بزم را شمع بسوخت و دل پروانه شکست
اشک از دیده ی نر گس به شقایق بچکید
کوکو از شاخه ی سرو آمد و قمری ز چنار
لیلی از شرم دگر پا به سراپرده کشید
خوب رویان همه در مصر سراپای به خون
رند را جای دگر در صف میخانه نماند
قیمت بوسه به بازار چنان کرد نزول
پری و آدمی و جن و ملک وحش و طیور
عاشقان نعره زنان از همه اطراف جهان

تیرگد تاریخ نظم ۱۳۶۴

بازدل بر هوس نرگس مستانه بسوخت
پرتو صبح وصال به افق گاه امید
لب لعلت چه درخشید به میخانه ی عشق
شبم زلف چو بر لاله ی تقوا بچکید
برق تیر نگهت خانه و کاشانه بسوخت
سرزداز گوشه دل شوکت شاهانه بسوخت
سینه خم دل ساقی لب پیمانه بسوخت
سنبل دیر شد و رونق بتخانه بسوخت

خرمین زهد مرا خال لبث دانه بسوخت	تیرمژگان سیه سینه ی صد توبه شکست
سامری را لب افسونگر افسانه بسوخت	گرهی ناشده باز از سر گیسوی هنوز
دامن شام ابد ز آتش این خامه بسوخت	رقم حسن چو بر لوح نوشت کلک ازل
بلکه دل بر من دل سوخته بیگانه بسوخت	آشنارا چه عجب بسمل اگر سوخت دلی

تشنه ی دیدار تاریخ نظم ۱۳۶۴

به گل ماند که در گلزار عشق است	دلی کاو ریش زخم خار عشق است
اگر چه تشنه ی دیدار عشق است	درونش چشمه ی آب حیات است
اسیر رشته ی افسار عشق است	هم آوردی ندارد گر چه لیکن
که زردی زینت بازار عشق است	مبین بر رنگ زرد و حال زارش
نه از زور و زری کاو زار عشق است	توانی گر ندارد ناتوان نیست
چه سر در خواب و چه بیدار عشق است	شبش عشق و غمش عشق و دمش عشق
به بند عشق و در مسمار عشق است	غلام عشق و صید و بنده ی عشق
ندیمش باده ی سرشار عشق است	چو بسمل بی ندیم و همدم غم

باغ دلها تاریخ نظم ۱۳۶۴

شاخ و برگ زهد بشکست ساق تقوار ابسوخت	قدسروت راست شد بر باغ، دلها را بسوخت
در فضای عقل پر و بال تمنا را بسوخت	نرگس مست از میان فوج مژگان سرکشید
رونق صبح ازل امید فردا را بسوخت	در گلستان خیالم خیمه زد خال لبث
شهر قیس عاقل و مجنون صحرار ابسوخت	لیلی خلوت سرای عشق در کوه خرد
گوهر بحر فصاحت در دریا را بسوخت	غنچه ی لب شد حجاب معدن کان صدف
آشیان آرزوی شام یلدا را بسوخت	بلبل شوقم پرید بر گرد گلزار هوس
صبرایوبی شکست تاب زلیخا را بسوخت	یوسف دل از فراق سر به چاه غم کشید
چه عجب بسمل اگر جان و دل ما را بسوخت	آنکه می سوزد جهانی رابه ناز عشق خویش

حال غم تاریخ نظم ۱۳۶۸

بر سر بلا بی من بر الم چه خواهد شد	بعد از سرم یاران حال غم چه خواهد شد
یار غم که خواهد بود کار غم چه خواهد شد	بی مدد چه خواهد کرد بی کمک چه خواهد دید
بی کسی سر انجامش بی حرم چه خواهد شد	رنج بر کدامین تن درد بر کدامین دل
از جفا که پرسد حال بر ستم چه خواهد شد	گر ستم کشی چون من بر سر ستمها رفت

ناخدای این کشتی بعد من که خواهد بود
 فقر و فاقه را بی من بر در که بنشانند
 پایمال هر ظالم سینه ی مذلت را
 جغد غم به بام که جام غم به کام که
 شعر غم که بسراید راز غم که بگشاید
 موج را چه پیش آید سرّیم چه خواهد شد
 حال زار محتاجان بی درم چه خواهد شد
 سر به خاک مظلومی در قدم چه خواهد شد
 زهر غم به نام که بیش و کم چه خواهد شد
 شرح غصه را بسمل بر رقم چه خواهد شد

مید تارخ نظم ۱۳۶۶

عرضه کردم بر صبا احوال احوال من برد
 باد را گفتم بغرید و سر طوفان گرفت
 بر سر بازار رفتم رفته گر راهم نداد
 کف به تار دل کشیدم ناله ای کرد و گرفت
 روی برشادی نهادم سر به ناشادی کشید
 زانوی غم را گرفتم پای بر فرقم نهاد
 دامن حسرت گرفتم در برم بنشست زود
 بر سر بخت سیه گفتم بیا فالی زنم
 هر سر زلفی گرفتم جانب دارم کشید
 با هزاران خاطر خوش دل نهادم بر اجل
 از همه نومید بسمل بر در یاران شدم
 بر پر هدهد نهادم یک سر بالم نبرد
 آب را گفتم برفت و گردی از شالم نبرد
 هر کسی پائی زد و گفتا که آشالم نبرد
 چشم در ره بی دلم بگذاشت و دنبالم نبرد
 پای غم بگذاشت با جرم کهن سالم نبرد
 چون غباری کرد زیر پای پامالم نبرد
 دست من بگرفت اما جز لب کالم نبرد
 بخت بد با دست رد ره سوی حمالم نبرد
 حلقه بر حلقم فکند و جانب خالم نبرد
 کشت و در تابوت کرد از ننگ حمالم نبرد
 از پی در دید همان برگشته اقبال من نبرد

پیرانه سرتارخ نظم ۱۳۷۱

هر چه کوشیدم مگر خود را جوان سازم نشد
 دل به دلبر کم سپارم جان به چشم مست یار
 واله و آشفته و حیران نمانم بیش از این
 در پی خورشید طالع اختر اقبال را
 از فضای همت عالی فرود آیم دمی
 با طریق و شیوه رسم تملق پیش خلق
 چند روزی چاپلوسی را کنم سرمایه ای
 عمری چون شمع از درون بر آتش دل ساختم
 عاقبت گفتم بیا تا آخرین فرزند را
 دوستان را واقف از احوال خود بسمل شبی
 عشق را پیرانه سر شاید نهان سازم نشد
 سینه را از تیر مژگان در امان سازم نشد
 چند روزی هم به مثل دیگران سازم نشد
 بخت را با خویش لختی هم عنان سازم نشد
 چون مگس بر تنگ شکر آشیان سازم نشد
 آبروی رفته را از نو روان سازم نشد
 بر در آقا و خان هم چون فلان سازم نشد
 یک شبی را بلکه در بزمی مکان سازم نشد
 رغم ناکامی به نام کامران سازم نشد
 یار و یاران را رئوف و مهربان سازم نشد

عجالتاریخ نظم ۱۳۷۰

هر که را بند ز دست تو اش آزاد نشد
آنکه با دست تهی ملک غمت شاد خرید
کیست آن کس که به ملک دمی از هستی زد
نفخه ی لطف تو را بود سلیمان راکب
فضل و جود تو رهانید ز طوفان و نه
آنکه درمهد تو آموختی اش دفتر عشق
چشم یوسف نگران رخ زیبای تو بود
برق غیبی به نهان خرمن مجنون می سوخت
سر کج باز نشد لایق گیسوی بلند
وعده رحمت و غفران تو را بست امید

بی همه قید جهانش عجباً شاد نشد
بسته سیم و زر و بنده ی شداد نشد
خان و مان دو جهانش همه بر باد نشد
باد اگر بود چرا پس مدد عاد نشد
نوح منجی پسر با همه فریاد نشد
نکته آموز تو را حاجت استاد نشد
کز زلیخا و زلیخا صفتان یاد نشد
نام شیرین تو را کیست که فرهاد نشد
شانه راست جز از شاخه شمشاد نشد
بسمل از دیر بجنبید و به میعاد نشد

کنت کثر تاریخ نظم ۱۳۹۰

خواست تا حق کُنت کَنَزاً را پدید
کرد عرضه بر جمیع کاینات
اختیارش بدهم و رمز خلف
جمله ی اهل زمین و آسمان
زاین امانات و خلافت عاجزیم
بعد از آن حق از سر حکمت به فضل
با کمال احسنُ الخِلَقَتِ صُور
در صفاتش کرد وی را متّصف
از نَفَخَتْ فِیهِ مِنْ رُوحِی به وی
کرد امر آنکه به کل کاینات
سجده کردند جز که شیطان از حسد
تا زمانست و زمینی هر صباح
کیست شیطان زمان بسمل بدان

کل کونین را بران دادش نوید
کیست تا بدهم بر این گنجش کلید
در امانت داریش سازم فرید
عرض کردند کای خداوند مجید
جز نُسَبِّحُ وَ نُقَدِّسُ نیست دید
آدمی از چار عنصر آفرید
از لَقَدْ کَرَّمَ به سیرت در مزید
رَبَّنَا إِنَّا ظَلَمْنَا یش خرید
با رموز عَلَمَا الْأَسْمَاءِ دمید
سجده آرید کاین خلیفه است و سعید
از تَكَبَّرَ زان اوامر سر کشید
هست هم انسان و شیطان حسید
آنکه از تعظیم انسانها برید

به زخم تاریخ نظم ۱۳۷۲

خدا را بخت من بیدار خواه شد	کسی خواه کرد به دردم وای وائی
نگارم یک شبی را در کنارم	به جز آهم دراین روز سیاهم
فلک را دل به احوال من زار	شیم بی غم ز یار و روز از دوست
پس از مرگم نخواهد کرد ترکم	ز چشمانی بخواهد ریخت اشکی
به دنیا گر نشد در حشر بسمل	
دل دیوانه ام هشیار خواه شد	
به زخم مرهمی در کار خواه شد	
نمک پاش دل افکار خواه شد	
کسی یارب مرا غمخوار خواه شد	
به جای کینه مهر آثار خواه شد	
به دور از طعنه ی اغیار خواه شد	
به گورم کس پی دیدار خواه شد	
ز دستی بر سرم تیمار خواه شد	
شفیعم احمد مختار خواه شد	

سبل راز تاریخ نظم ۱۳۶۴

رسید موسم شادی نگار باز آمد	شکفت غنچه ی لب از حریم سبل راز
طلوع حسن به محراب لامکان تابید	کمند زلف به تاراج عقل و دین آویخت
به تیر نجم حسد دفع زخم چشم حسود	گریخت لشکر صبر و خرد به غارت رفت
بیا سرای دل از نور عشق روشن کن	سحر زمستی شنیدم که گفت هر که نکرد
اگر چه پای ندیم از سرم بشد کوتاه	هوای خانقه بسمل گره ز دل نگشود
به کام غم زدگان یار دلنواز آمد	
به صحن گلشن دلها چو سرو ناز آمد	
رواق کعبه ی امکان سر نماز آمد	
حصار قطب یخ زهد در گداز آمد	
دعای رند خرابات کار ساز آمد	
سمند عشق به میدان تاخت و تاز آمد	
که صحن سینه ی اخلاص جای راز آمد	
خیال تکیه به تقوا چه سر فراز آمد	
بجای آن سر زلفش به کف دراز آمد	
میرید میکده شو زانکه بی نیاز آمد	

نخوردۀ ساغری ۱۳۶۸

در آغازم کشید فرجام برچید	چه دید خورشید رویش می پرستم
برد صبر و قرار و طاقت از دل	نخوردۀ ساغری از جام وصلش
به دانه ره نمود و دام برچید	
برفت و آفتاب از بام برچید	
گسست عهد و وفا آرام برچید	
صراحی را شکست و جام برچید	

بگفتم بوسه‌ای گفت هر چه خواهی	یکی ناداده صد ارقام برچید
هنوز می سوختم در آتش تب	نپخته بی ز تابم خام برچید
چه شد جای من بیمار بستر	ز بالینم یواشک گام برچید
به وصلش آرزو کردم شبی را	چو مه دامن ز فرش شام برچید
حریمی را نمود و در حرم شد	طواف و کعبه و احرام برچید
اول دیوانه کرد و بعد دامن	چو لیلا از من بد نام برچید
نچیده غنچه ای بسمل ز باغش	به صد داغ دلم ناکام برچید

کلبه‌ی درویش تاریخ نظم ۱۳۶۴

ترسم آن بی رحم آخر عهد و پیمان بشکند	پای امیدم به دست سنگ هجران بشکند
بار دیگر در میانه آورد سنگ محک	گلشن تقوا بسوزد سرو ایمن بشکند
مهر و مه را پیش خورشید جمالش تاب نیست	یک نگاهش بس که صدها پور دستان بشکند
بر سمند ناز تا کی می دوانی هوش دار	بر سلیمانی نشاید پای موران بشکند
کلبه‌ی درویش را هر کس توان کردن خراب	نازم آن بازو که کاخ زور مندان بشکند
هر گه از رخسار برق بر گرفتی با خبر	کو مبادا عاقل و دیوانه یکسان بشکند
کی توان بسمل کشد سر از در و چشم از رخت	اندر این سودا نه یک سر بلکه صد جان بشکند

مرغ دل تاریخ نظم ۱۳۶۵

هر سحر گه مرغ دل گر یاد گلزار آورد	یاد برگ غنچه‌ی لعل شکر بار آورد
نقش سنبل را به طاق دیده‌ی بلبل کشد	در خیال گل نشیند رو به دیوار آورد
شب همه شب عندلیب بی نوا پر می کند	بل نسیم صبحدم پیغام دیدار آورد
بر زلیخا انتظار از حد گذشت کاخر مگر	کاروان ماهی ز کنعان بل به بازار آورد
قیس مجنون شد ز خلق و سربه صحرازدان	بلکه لیلی را قضا روزی به کهسار آورد
دیده‌ی یعقوب را درمان ندارد هیچ سود	پیرهن باید که بهر چشم خونبار آورد
سنگ میزد بر سرش فرهاد عمری تلخ کام	تا لب شیرینی از شیرین بگفتار آورد
پا به دام زلف از آن بستم که در قانون صید	نیست صیادی که بی از دام اشکار آورد
خاطر بسمل مرنجان کو مبادا عاقبت	تخم ظلم آخر مکافات عمل بار آورد

دم اخلاص تاریخ نظم ۱۳۶۴

نعره مردانگی مردانه می باید کشید	ناز از نازک دل دردانه می باید کشید
گرد کبر و حرص و آرزو بخل را از تار دل	با دم اخلاص همچون شانه می باید کشید

پای غیرت از در هر خانه می باید کشید
جام تلخ نیستی مستانه می باید کشید
دست از دامن هر بیگانه می باید کشید
جان به تار گیسوی جانانه می باید کشید
بر گلوی منکران خصمانه می باید کشید
عرض حاجت از در شاهانه می باید کشید
همچو مجنون پای در ویرانه می باید کشید
تا به کی ننگ از دل دیوانه می باید کشید

در طلب باید شدن اما نه پیش ناکسان
بر طریق خوب رویان از در هستی مرو
از رفیقان دغل بگریز چون عیسی که بعد
گردن ذلت مبند بر دام تزویر و ریا
بر در پیر طریقت گیر تیغ دوستی
دست اگر گیری بگیر بر دامن شاهان غور
گر ندیمی رفت از بر همدلی پیدا نشد
یا ز سربگذار بسمل یا که دل در بندکش

نهی کریم تاریخ نظم ۱۳۷۲

به چاک دامن گل بر سر گلزارها خندند
به زاری نی و سوز دل دوتارها خندند
مبادا کاین خران بر ناقه زیر بارها خندند
که از تحقیر بر فقرم به گنجه مارها خندند
به عنوان تمسخر در پس دیوارها خندند
تبرها ریشخندانه سر الوارها خندند
که از بی دولتی بر دولت بیدارها خندند

نمی گریه که از اشکم به شبنم خارها خندند
ننالیم تا که از طعنه به آه و ناله ی زارم
نلرزم تا ارازلها نینند لرزه ی پایم
ندرم پرده ی فقر از تفاخر پیش هرناکس
نزارم تا به پای زاری ام این مردم آزاران
نسازم تکیه بر سروی که روزی بر سروریشم
نشان صبح را بسمل مده بر کور مادازاد

خواب پریشان تاریخ نظم ۱۳۶۹

سر به داراست آرزوی سر بداران می کشد
یاد شیرین کرده سر بر کوهساران می کشد
در پی لیلی و شان سر در بیابان می کشد
گاهی را از کفر توبه گه از ایمان می کشد
سر به دار آویزدم یا تن به زندان می کشد
بی خبر کاین چاک آخر تا گریبان می کشد
می شود از صبر کاری یا به هجران می کشد

باز سر از درد سر خواب پریشان می کشد
زخم تیشه رفته از یادش که از شکر هنوز
از دل آشفته ی مجنون نشد آگه که باز
نه به بتخانه سری دارد نه در مسجد دلی
بر سر این کار ترسم کاندربین پیرانه سر
دامن بد نامی ام بدید و خود نادیده رفت
آخر کارم بگو بسمل کجا خواهد کشید

مژده تاریخ نظم ۱۳۷۱

موسم چیدن آن غنچه ی ناچیده رسد
خار برخیزد و خیل گل بگزیده رسد
گریه ی آنکه به ما از شکی خندیده رسد

مژده ای دل که بهار آید و رقصیده رسد
باغبان بار دگر در بگشاید از باغ
نوبت خنده ی آن جمع که بر ما بگریست

برف ها آب شود بسمل و صحرا سرسبز مژده ی آب روان بر لب خشکیده رسد

دل آشفته تاریخ نظم ۱۳۷۱

ز این دل آشفته می ترسم سراز پندم کشد بر سر پیری دوباره پای در بندم کشد
کرد گندمشاد را بر من اگر غم شادگه باز هم در نصرت آباد بر دو صد چندم کشد
بر نوید سور سورانم کشاند پا به دام دانه ناچیده پر بر شعله پیوندم کشد
یا کشد چشم طمع دست طلب در طیبات خون به ریزه ریزدم یا جان به پلندم کشد
سازدم در حوضه کاریز دل لبریز غم داغ حسرت بر دو چشم آرزومندم کشد
پیش چشم اهل باخرزم بریزد آبرو جای گریه بر سرم خلقی به ریشخندم کشد
همچو فرهادم دهد آخر سرسبز به باد چون مگس با نام شیرین در پی قندم کشد
در پی کیخسرو خوبان چورستم بسملا ترسم این دل سر به البرز و به الوندم کشد

کوبه ی حسن تاریخ نظم ۱۳۷۱

باش تا کوبه ی حسن تو بر پای کنند پرده یک سو زده و خلق تماشای کنند
عاشقان را به سر شوق و طرب اندازند زاهدان را همگی واله و رسوای کنند
عارفان رمز و ره معرفت از یاد برند عالمان را علم جهل هویدای کنند
شبیم زلف سیه بر سر گل افشانند غنچه را در طبق لو لو و لای کنند
پرچم فتح و ظفر بر سر گردون بکشند عالمی را نگران قد و بالای کنند
جای نارنج سر انگشت ببرند به کارد آفرین بر نظر و صبر زلیخای کنند
چشم از نفخ مسیح و ید بیضا پوشند ترک از بام و در نقش کلیسای کنند
از در خانقه رو سوی خرابات نهند عذرتقصیر شک و ریب و ریاهای کنند
تا دگر سنگ ملامت به جراحت زنند جای آن همدلی با بسمل شیدای کنند

چرا یارب تاریخ نظم ۱۳۷۳

چرا یا رب کسی از حال اهل دل نمی پرسد ز کشته پشته ها می بیند از قاتل نمی پرسد
به درد اغنیا صدها گلو را میکنند پاره ز مرگ فقرا یک حرف ناقابل نمی پرسد
کلام اهل دنیا را صواب محض می داند سخن هر چند از مسکین بود کامل نمی پرسد
سر هر منبری تاکید بر تمجید جاهل هاست ولی یک بار بی تردید از عاقل نمی پرسد
به روی اهل ثروت با دو صد عزت گشاید در ز درویشان مانده بر در منزل نمی پرسد
قبا پوش و ردا بر دوش دوشادوش هر ظالم ز مظلومان افتاده به صد مشکل نمی پرسد
سلامش می کنی بی انتظاری از علیکش لیک ادب سهل است سنن رانیست چون قائل نمی پرسد
فلان خان را از این و آن همیشه حال پرسان است ولی از مزد مزدوران ازان سگ دل نمی پرسد

سخن هر چند بیهوده گر از اهل غنا چون وحی
 طمع زاین قوم اگر داری برو بسمل ریا آموز
 چو دُردر گوش و از معنی بی حاصل نمی پرسد
 که بی از ریب کسی از پرپر بسمل نمی پرسد

تلف تاریخ نظم ۱۳۷۲

پیری رسید و رفت جوانی به کف نماند
 پیکان همه تهی شد و ترکش به سرکشی
 من ماندم و کویر و بیابان خشک لب
 موی سپید و روی سیه در صف فساد
 کردم اگر همه زیان و نکردم اگر ضرر
 از خجلت گناه بسمل و از شرم اشتباه
 سرمایه ای ز عمر بجز از تلف نماند
 تیری دگر به زه اثری بر هدف نماند
 از کاروان توشه نشان جز اسف نماند
 پای فرار و جای قراری به صف نماند
 ناکرده شد وبال بکرده شرف نماند
 روئی که از خدای بخواهیم عف نماند

چاله تاریخ نظم ۱۳۷۳

فلک چرخ است کز نی ناله سازد
 عمو سوزد به قصد عمه از کین
 یکی را در پی زر با رخ زرد
 یکی را هر نفس بیزار از عمر
 یکی را چون منیژه بر سر چاه
 به بسمل چون رسد بی از گل و آب
 یکی برگ و یکی را ژاله سازد
 گنه را تا به پای خاله سازد
 یکی چندان که صد گوساله سازد
 یکی را بیمه ی صد ساله سازد
 یکی را سر به چاه و چاله سازد
 ز آهش گرد وی صد هاله سازد

کوشه ی قس تاریخ نظم ۱۳۷۴

هر چند بخت دل به منش مهربان نبود
 می رفت گمان ز مردم چشمم به دل ولی
 یک روز سر نزد به مرادم سر از فلق
 هرگز به نان خشکی نشد دست رس مرا
 بر بام آرزو نرسیدم به بال فقر
 صد دل به مهر دوست سپردم کز آن یکی
 بسمل چه شد که غم همه دارد سراغ من
 لیکن دلش به سنگ دلی دوستان نبود
 کم بینی ام به دیده ی یاران گمان نبود
 تا پای خون دیده ی من در میان نبود
 تا آبروی من به رخ من روان نبود
 جز گوشه ی قفس دگرم آشیان نبود
 از مهر سهل بلکه ز مُهرش نشان نبود
 غمخوار تر مگرز منش در جهان نبود

قصه جان تاریخ نظم ۱۳۷۱

آنکه برده دل از ما قصد جان ما دارد
 مُهر صبر و خاموشی بر دهان ما دارد

یعنی دم وزن دیگر رو ز بند دین بگذر
گفتمش گناه چيست گفت دم وزن مخفی است
گفتم آرزوها را در گنه نه بشمارند
گفتمش چه باید کرد آنچه را که شاید کرد
گفتمش مرو از بر یا مرا بخود می بر
گفتمش منم بسمل گفت رو ز من بگسل
ز این بتر خطر آخر آستان ما دارد
چون دلت طمع جامی از لبان ما دارد
گفت این شمارش ها امتحان ما دارد
گفت داغ این حسرت عاشقان ما دارد
گفت این گمان بر سر کشتگان ما دارد
خود منای بی از من بسملان ما دارد

هلهله تاریخ نظم ۱۳۶۹

دوش در کوی تو ای دوست عجب غلغله بود
هر چه گشتم که ببینم دل بی سلسله ای
لیک تو غافل از آن سلسله و غلغله ها
بند بر بلبل بی دل همه از جرم وفا
هر چه را دیدم و از هر که شنیدم بسمل
دل من نیز در آن جمع از آن قافله بود
از درازای ازل تا به ابد سلسله بود
کز که این غلغله و بهر چه این هلهله بود
خار با آن همگی جور و جفا سر یله بود
سر در این بادیه و پیرو این راحله بود

از نام تو تاریخ نظم ۱۳۶۸

هر جا که شدم دیدم از نام تو می گفتند
در مسجد و میخانه با سبحة صد دانه
هر جا که نظر کردم بر هر چه گذر کردم
هم عاقل و دیوانه هم ساقی و پیمانه
مؤمن به رحیمی ات کافر به کریمی ات
صادق به جنان از صدق فاجر به جحیم از فسق
هر ذره ای از ذرات در عالم موجودات
بر هر چه نهادم گوش پیغام تو می گفتند
رنده به هر دانه از دام تو می گفتند
آحاد تو می خواندند ارقام تو می گفتند
با ساغر مستانه از جام تو می گفتند
هر یک به قدیمی ات انعام تو می گفتند
با تقنطوی سابق ارحام تو می گفتند
با بسمل و با صلوات اعلام تو می گفتند

آه من است تاریخ نظم ۱۳۶۹

دیگر چه شد که درد به درمان نمی رسد
جان می کنم ز هجر و به سرمی برم فراق
گل کرده ام ز اشک سر راه ای عجب
روزی به آرزوی دلم تن نمی دهد
رنگ خلل به بام و درش نیست بسملا
دارد دوا به حال پریشان نمی رسد
لیکن خبر ز جانب جانان نمی رسد
می غلظدم به خاک و به دامان نمی رسد
شامی ز در به شیوه شایان نمی رسد
آه من است که بر سر ایوان نمی رسد

بخت بدکو تلخ نظم ۱۳۶۸

کیست تا از من دل خسته پیامی ببرد	یادی از من به لبش گوید و نامی ببرد
دامن از اشک ترم گیرد و بر خاک درش	همره خون دلم یک دو سه جامی ببرد
صبحدم را چه شد و شبم امید کجاست	با شمیم سحرم بر لب بامی ببرد
بخت بدکو که دگر باره به عکس افتد کار	هوس دانه ای را کرده به دامی ببرد
همه شب منتظرم تا که نسیمی از ره	برسد بلکه دران سوی و سلامی ببرد
مژده ی پیر هنی بر سر پیری آرد	رنج چل ساله به یک باره تمامی ببرد
کیست تا بر قد سروش سر تعظیم مرا	از رکوعی و سجودی به قیامی ببرد
شعر بسمل همه را گر نتوان ببرد ولی	زاین همه بیت و غزل یک دو کلامی ببرد

آه سرد تلخ نظم ۱۳۶۵

گفتم که آه سردم تا کی ثمر ندارد	گفتا ثمر به سرما هرگز شجر ندارد
گفتم که خون سرخم در رنگ آتش آمد	گفتا عقیق سرخ است لیکن شرر ندارد
گفتم که مردم از غم آخر چرا نیائی	گفتا که کشته ی ما از خود خبر ندارد
گفتم که باز کن در یک بار تا ببینم	گفتا جنون رهاکن کاین خانه در ندارد
گفتم که از فراق بر لب رسید جانم	گفتا که جان بجز این کار دگر ندارد
گفتم که چاره ای هست گفتا که هست اما	جز ساختن به سوختن چاره اثر ندارد
گفتم که رفت عمری جز درد سر ندیدم	گفتا که عشق بسمل جز درد سر ندارد

حاذی صبر تلخ نظم ۱۳۷۰

لب شاد تو چنانم دل ناشاد ببرد	کز لبم بارقه خنده را از یاد ببرد
تکیه بر تخت تبسم زدوشیرین بنشست	تلخی زخم تبر از سر فرهاد ببرد
از پی خال لب رفت نه تنها دل من	ای بسا دل که در این دامگه افتاد و ببرد
چون غباری سر ره را شده ام کز قدمش	سر پائی نه نهاده به سرم باد ببرد
دل سودا زده را برد و به سودی نخواست	سر رسوا شده را داد به جلا ببرد
زان همه اشک که ریختم به بهائی نشمرد	حرمت آه شکست قیمت فریاد ببرد
خانه ی صبر مرا با همه صبرم از بن	سیل طوفان غمش آمد و بنیاد ببرد
هر چه را عهدی که با او همه بستم بسمل	آن جفا پیشه شکست و همه از یاد ببرد

سوقن آزاد تلخ نظم ۱۳۶۹

دوش در کویت فغان و ناله و فریاد بود	هریکی با رنگ و نوعی طالب امداد بود

هر طرف اِنَا ظَلَمْنَا رَبَّنَا ورد زبان
جمعی در ناز و نواز و جمعی در عجز و نیاز
آه های آتشین و ناله های جان گداز
در میان آن همه بسمل من و پروانه را
پیر و برنا هم نوا شاگرد و هم استاد بود
بی ستون ها بی شمار و بی عدد فرهاد بود
خون دل بر کف به امید نوید داد بود
ساختن ممنوع ولیکن سوختن آزاد بود

مظفر خان تاریخ نظم ۱۳۷۳

باش ای دل که پس از مشکلی آسان برسد
پیک فرخنده خبر دهد نیکو منظر
صبح امید درخشنده تر از شام وصال
آنچه از دست بدادیم به کف بار دگر
اختر نحس کشد رخت اقامت به غروب
مدت تیرگی طالع بسر آید باز
آنچه را خواستم از نرگس مستش بسمل
مژده ی آمدن گل به گلستان برسد
صبحگاهی ز سبا سوی سلیمان برسد
برق تجدید نظر زان لب خندان برسد
از دم عیسوی مظهر خوبان برسد
کوکب بخت سر از گوشه ی ایوان برسد
موسم فضل و کرم نوبت غفران برسد
یک به یک از لب لعلش به دوچندان برسد

از طینخواه تاریخ نظم ۱۳۷۴

از محبت هر که راپیش از ازل لایق کشید
بال و پر پروانه آسا بر سر شمعش بسوخت
گرد و اوایلا به صحرا بر سر لیلا فشاند
خنده گل را بلای جان بلبل کرد و باز
نیل را بر سبب طیان مهر و به قبطی قهر کرد
از علی خواجه ندیمی مظهری از پرچمن
خواند عشاقش بنام و در صف عاشق کشید
دود از عذرا بر آورد شعله بر وامق کشید
قیس را از زیر کی با دام و دد لایق کشید
گریه های شمع را در انجمن شایق کشید
خط بطلان بر نجات کشتی و قایق کشید
همچو مولانا ز بلخ و احمد از نامق کشید

میل کرم تاریخ نظم ۱۳۷۸

من بنده ی آن گل که به خارم نکشاند
خار دگری با همه این محنت و خواری
خوانید به در خویش و نرانید ز بر خویش
آهوی دلم را ز لب چشمه ی حیوان
عیب بخیرید با همه ی کوتاهی جیب
مارا طمع بسمل بجز این نیست که از مهر
دست از سرو دامن ز کنارم نفشانید
بر چشم تر و قلب فگارم نخلانید
سر بر دم بادم چو غبارم ندوانید
بی آب و علف رو به فرارم نرمانید
میل کرم از دیده ی زارم نستانید
بیرون ز سر عهد و قرارم نمانید

لوح دل تاریخ نظم ۱۳۶۷

لب ما جز به لب باده و ساغر نکشد
تا لب لعل تو بر باده ی زیور نکشد

لوح دل را به خط و خال سیه بنوشتیم
سنگ دل سرمه نمودیم به هاوَنگ رضا
بی نیاز از دو جهانیم به همه فقر و نیاز
فارغ از حشمت و جاهیم که خاطر به خیال
حلق را با تبر فقر چو بسمل کردیم
بر سر خط سیه رنگی مصور نکشد
تا که بر دیده ی ما میل مکدر نکشد
اگر دست نیاز از بر ما سر نکشد
حسرت از ملک سلیمان و سکندر نکشد
طمع را بال شکستیم که دگر پر نکشد

کم کرده تاریخ نظم ۱۳۷۰

می به حال مست گم کرده ره میخانه می گرید
شمع می سوزد و لیکن شادمان در انجمن
عقل می بالد که دست از ساغرش کوتاه شد
دام می خندد که زیر دانه پنهان کرده دام
مصریان در پیشگاه تخت یوسف شادمان
گل همی خندد به حال بلبان بسمل به باغ
هم چنانکه عاقلی بر خنده دیوانه می گرید
شعله بر نازک خیالی دل پروانه می گرید
ساقی از نادانی ناخورده یک پیمانه می گرید
دانه بر مرغی که بردل مانده داغ لانه می گرید
بیت الاحزان بر سر یعقوب غم کورانه می گرید
باغ از داغی که روزی می شود ویرانه می گرید

شهباز تاریخ نظم ۱۳۹۰

بناز ای شمع شهنزادان که نازت بر شهان زبید
به ناز تو نیاز من به سوز توست ساز من
تو آن شهباز شهنازی که راز سیر اسرار
فزون از خوی خوبانی برون از حسن مهر و یان
نه صیدی بلکه صیادی به فن عشق استادی
گاهی معشوق و گه عاشق هم عذرا بی و هم وامق
نه از انسی نه از جَنی نه با حورو پری مانی
هنر پیش تو شرمنده هنرمندان تو را بنده
بدست خود مرا گِل کن به طرح نقشه دل کن
به نازت نازنینان را نیاز اندر جهان زبید
بناز ای شاهباز من که صیدت بی کمان زبید
به بر و بحر تنگ آید به اوج کهکشان زبید
از آنچه پیش ازین گفتند تو را صد بیش از آن زبید
به نوک غمزه دلها را به دام اندر نهان زبید
گاهی مجنون و گه لیلابه شأنت در عیان زبید
به دور از این و آن شاید برون از این و آن زبید
بخند کز خنده ات پیری اگر گردد جوان زبید
به پای خویش بسمل کن تورا نه دل که جان زبید

دم تیری تاریخ نظم ۱۳۷۱

بهار آمد نگار من نیامد
به درمان دل اغیار پنهان
به دم تیری گهی را در تماشا
رمید همچون رمد از دیده و رفت
مرا چون مرغی اندر دام بگذاشت
برفت و شمع بزم دیگران شد
سر عهد و قرار من نیامد
به درد آشکار من نیامد
ببیند چیست کار من نیامد
به چشم اشکبار من نیامد
و لیکن در شکار من نیامد
شبی را در کنار من نیامد

مرا کرد بسمل و یکبار رحمش به احوال نزار من نیامد

نثر تاریخ نظم ۱۳۷۳

دلم ز بس که کشید انتظار می لرزد	تنم ز لرزه ی دل چون حصار می لرزد
سرشکم از سر مژگان به کاروان تا صبح	چو زنگ گردن محمل قطار می لرزد
قلم به دست گرفتم که شرح قصه کنم	دوات و خامه و دست و نگار می لرزد
نه من که صید توام بلکه سینه ی صیاد	به خال دانه ی لب چون شکار می لرزد
عجب مدار که چون برگ بید می لرزم	چه بیم حادثه بیند چنار می لرزد
هزار سال گذشت از شهادت منصور	طناب دار هنوز پایدار می لرزد
به سن سیزده بدم تا که گشته ام بسمل	دلم هنوز از آن روزگار می لرزد

نثری او تاریخ نظم ۱۳۶۹

نه بی او با غمش خو می توان کرد	نه با او کار یک سو می توان کرد
نه پنهان با کسی زاو می توان گفت	نه ظاهر شکوه از او می توان کرد
نه از دست نگاه پر عتابش	به جای دیگری رو می توان کرد
نه از خوبان به پیش قد سروش	حدیث چشم و ابرو می توان کرد
نه از قیدش رهائی می توان یافت	نه در بندش تکاپو می توان کرد
نه با خار فراقش می توان ساخت	نه از شاخش گلی بو می توان کرد
نه از بخت سیاه خویش بسمل	گله از خال هندو می توان کرد

سفر بخیر تاریخ نظم ۱۳۹۰

سفر بخیر و خدایت به همره باد تا به ابد	نگاهداری تو از هر گزاد تا به ابد
خدای حافظت ای جان مرا نخواهد رفت	تو را به هر بلاد که باشی زیاد تا به ابد
رخت همیشه شادو قد سرو سبزتر از سرو	غبار غم به دلت ره مباد تا به ابد
طلوع طالع از مهر و ماه تابان تر	سریر بخت تو در امتداد تا به ابد
مراد من همه این است که رو نگردانی	ز عاشقی چو من نامراد تا به ابد
به بسملی مکنم عیب زانکه خلّاقم	بجای سیم و زرم عشق داد تا به ابد

عشق را با صبر تاریخ نظم ۱۳۷۳

عشق جز سر در پی مردان نشد	زانکه هر کس مرد این میدان نشد
عشق را با صبر نتوان کرد جمع	کاین دو هرگز بر سر یک خوان نشد

عشق ز اول سرکش و خونی نمود	تا گریزد هر که دست از جان نشد
آنکه نتوان از خودی خود گذشت	محرم خلوتگه خوبان نشد
بر دم این تیغ تا بسمل نگشت	قابل قربانی جانان نشد

واژگون تاریخ نظم ۱۳۲۱

برفت طالع چه بخت واژگون ماند	تن خوار و دلی زار و زبون ماند
به دست غم اسیر چرخ کج باز	فلک در پیش چشم سرنگون ماند
هزاران آه رفت و ناله از پی	هنوزم داغ حسرت بر درون ماند
چنانم تنگ بگرفت غم در آغوش	که دل از خانه ی تن در برون ماند
چه روزها کز پی هم رفت تنها	همان شبهای تار نیلگون ماند
نهادم جان شیرین در مقابل	به تلخی بر دو کوه بیستون ماند
غم سود و زیانم رفت از سر	هوای لیلی و داغ جنون ماند
چه خواری ها که بر جانم همه رفت	چه زاری ها که بر دل تا کنون ماند
فسونم خار ره شد زهره بدرید	ولی او همچو زهره بی فسون ماند
برفت عمرم به پای عشق بسمل	بجای بوسه ای لب پر ز خون ماند

قنوس تاریخ نظم ۱۳۶۳

به پیرانه سرم عشقی سبب شد	که دل از مرز قانون ادب شد
بسان آهوی وحشی گرفتار	اسیر دام زلف و چشم چپ شد
پر و بال همای پیر عقلم	گرفتار خیال خال لب شد
سپاه روز عقلم در اسارت	اسیر تاخت و تاز عشق شب شد
ز کف بگسست عنان اختیارم	برفت یک بارگی خواهان تب شد
مخند ای نوجوان بر عشق پیران	که نخل پیر را بهتر رطب شد
نسوخت قنوس را پر در جوانی	به پیری چون رسید آتش طلب شد
نباشد حاجت دوزخ به بسمل	که خود از آتش دل در حطب شد

امید وصل تاریخ نظم ۱۳۶۷

بهار آمد خرامان غنچه در گلزار می آید	نسیم صبح نوروزی ز کوی یار می آید
فضای باغ پر شد از نوای قمری و بلبل	خبرها از وفای وعده ی دیدار می آید
نقیب حاملان گل سراپرده به گلشن زد	امید وصل اندر پی شکست خار می آید

<p>به برگو و شاخه‌ی نسرين دُر شهوار می آید
 به مژده سنبِل تر نرگس بیدار می آید
 قدح بر دست یار از خانه‌ی خمار می آید
 ید و بیضای طور عالم اسرار می آید
 حریفان یک یک از هر گوشه دیوار می آید
 تو گوئی مشک چین از نافه‌ی تاتار می آید
 به امیدی کزین ره بر سر بیمار می آید</p> | <p>سواره شبنم آمد از سر بال سحر غلطان
 سحاب رحمت و رعد بشارت پیک دلها شد
 بیا ساقی به ساغر کن شراب ارغوانی را
 طلوع فجر بخت آمد شکست آئینه‌ی ظلمت
 گذشت ماه حرام و می دوباره روی کار آمد
 سحر باد صبا بر خرمن گیسوی او آویخت
 سر راهش به خاک اندر نشستم سالها بسمل</p> |
|---|--|

می در شب تاریخ نظم ۱۳۶۸

<p>به هنگام بهار آید نیامد
 به دل صبر و قرار آید نیامد
 به سیر لاله زار آید نیامد
 مهی بر شب سوار آید نیامد
 طبیب حال زار آید نیامد
 به چشم پر خمار آید نیامد
 که روزی در کنار آید نیامد
 کشیدم انتظار آید نیامد
 به سیرم پای دار آید نیامد</p> | <p>چرا گفتند نگار آید نیامد
 سر آید ظلمت شبهای هجران
 به همراه صبا بر بال شبنم
 به تخت نیلگون از فوق افلاک
 به بالین من بیمار گفتند
 چونر گس مست و همچون غنچه خندان
 کناره کردم از دین و دل و جان
 مرا گفتند نکردی صبر کردم
 به پایش جان سپردم بلکه بسمل</p> |
|---|--|

سوگند تاریخ نظم ۱۳۷۶

<p>به جانبازان سر در پیش سوگند
 به معشوقان عاشق کیش سوگند
 به دود سینه‌ی درویش سوگند
 که مانده بر سر تشویش سوگند
 ندیده از نوا جز نیش سوگند
 مکن خوارم به عز خویش سوگند
 بدست نفشش از این بیش سوگند</p> | <p>تو را یارب به حق خویش سوگند
 به عشق عاشقان و مسلک عشق
 به آه و ناله‌ی گرم یتیمان
 به زاری دل بی خانمان ها
 به حق بی نوایان تهی دست
 به آن ذاتی که در وی ذلتی نیست
 به فضل خویشتن میسند به بسمل</p> |
|---|---|

طلب تاریخ نظم ۱۳۷۳

<p>آرزو ها همه بی رنج و تعب باز آید
 کز مسبب چه بسا بی ز سبب باز آید</p> | <p>اگرم دست دعا پر ز طلب باز آید
 غم اسباب نباشد دگر حاجت به سبب</p> |
|--|--|

غنچه ای را که به خون دلی از جور خزان
بی عصا رفته و روز دگر از طرف شعیب
درد درمان شود و زهر همه شهد و شکر
نزد او گفتن حاجت همگی بی ادبی است
شده بود بار دگر خنده به لب باز آید
به عصا و ید بیضائی به شب باز آید
جای غم نغمه به آهنگ طرب باز آید
باش بسمل همه ناگفته ز رب باز آید

پیکاه عشق تاریخ نظم ۱۳۷۰

در پیشگاه عشق به خنجر نمی کشند
میر و حکیم و حاکم و سلطان و گاه و جاه
قاضی و شحنة محتسب و مفتی و خطیب
ملا و خان و سید و حاجی و خواجه را
پروانه می کشند که جان باخت و دم نزد
بسمل به دست یار ز صد افتخار به
با غمزه می کشند و به زیور نمی کشند
شاه و وزیر و خسرو و قیصر نمی کشند
محراب و سقف و مسجد و منبر نمی کشند
جاه و جلال و مسند و سرور نمی کشند
کرکس صفت نمی خرن و جعل پر نمی کشند
آن را که یار کشته به محشر نمی کشند

ورد زبان تاریخ نظم ۱۳۶۹

بر هر دری که سر بزدیم خانه ی تو بود
هر جا که تار طره ی زلفی گشاده چنگ
کوثر ز فرط کثرت عشقت سبو زنان
ورد زبان حور و ملک انس و جن همه
ما را نسیم کوی تو بس بود هم ندیم
بسمل دگر ز هر که و هر چه بریده دل
روشن به نور عارض جانانه ی تو بود
دامی نهاده بر سر آن دانه ی تو بود
مست از نگاه نرگس مستانه ی تو بود
هر بام و شام از تو و افسانه ی تو بود
کاو محرم و ندیم خلد آستانه ی تو بود
از هر که و ز هر چه که بیگانه ی تو بود

ناقوس حرکت تاریخ نظم ۱۳۶۵

شبی گریخت خواب آلوده دل بیدار برخیزد
بگیرد گوشه ای وانگه شود آسوده خواب خوش
چو پایش در میان آید چه کافر چه مسلمان را
چو سرو قامتش در گلشن الطاف بخرامد
نشیند غنچه ی شادی کنار بستر بلبل
گناه و معصیت را در حریم پاک او ره نیست
مشونومید بسمل جای نومیدی در این در نیست
زند ناقوس حرکت تا ز بستر یار برخیزد
دگر بیداری حاجت نیست گر آن دلدار برخیزد
ز قید خرقه و سجاده و زنار برخیزد
امیدها بشکفد گلها بروید خار برخیزد
نویا بوم غم از ساحت گلزار برخیزد
چه از خورشید رحمت پرتو انوار برخیزد
حریمی را که بانگ غافر الستار برخیزد

نشان سلی تاریخ نظم ۱۳۶۹

مکن منعم ز می زاهد که ترک از می نخواهم کرد
دگر راهی به جز میخانه راهی پی نخواهم کرد

ز تاج و تخت جمشیدی و ملک کی نخواهم کرد
که بی آتش به جان چون شمع شب را طی نخواهم کرد
کشد بر چوبه ی دارم گله از وی نخواهم کرد
دگر مرهم به زخم دل ز کل شیء نخواهم کرد

به باد باده عمری داده ام بر باد و دیگر یاد
زدم آتش اگر بر خانمان خویش دانستم
اگر روزی دو صد بارم به دست خویش دلدارم
نشان بسملی از هالک الا وجهه دارم

لال تاریخ نظم ۱۳۶۶

ز بدر خویش نکاهد ملال ما پرسد
به جمله ای ز خوی جمیلش مجال ما پرسد
ز خیل خلوتیاناش خیال ما پرسد
به یاد آرد و کار و مآل ما پرسد
نظر به بخت سیه از جدال ما پرسد
ز دست تنگی و خشکی سال ما پرسد
و گر نه ما چه کسیم کاو ز حال ما پرسد

چه می شود که مهی از هلال ما پرسد
شبی اگر که مجالی شد و محال نبود
خیال خوش چه میسر شدش بخاطر خوش
سر شکسته ی فرهاد و از دل مجنون
به نیم شب سر زلفی اگر به چنگ آرد
گذشت چندی و فیض شرف نشد نائل
مگر به طبع کریم و رحیمی خویشتن بسمل

رمضان المبارک تاریخ نظم ۱۳۶۹

شهر نزول قرآن ماه مبارک آمد
تبریک ای مسلمان ماه مبارک آمد
از بهر بند شیطان ماه مبارک آمد
یا اهل دین و ایمان ماه مبارک آمد
با خوان جود و احسان ماه مبارک آمد
بر عاصیان به غفران ماه مبارک آمد
آمرزش گناهان ماه مبارک آمد
از کرده عذر خواهان ماه مبارک آمد
با یا رحیم و رحمان ماه مبارک آمد
آخر نجات نیران ماه مبارک آمد
با الوداع به پایان ماه مبارک آمد
از خجالت گناهان ماه مبارک آمد

حمد خدای سبحان ماه مبارک آمد
ماهی عجب مبارک سر تا به پا تبارک
از حق پیام آمد ماه صیام آمد
ای طالبان رحمت ای مقبلان امت
مهمان شوید خدا را شد میزبان شما را
حق آمد از در لطف دیگر مخور تأسف
بر دار سر زبالش خواه از خدا به خواهش
دیگر نه وقت بازی است هنگام چاره سازی است
وقت صلاة و تسبیح بر پای شد تراویح
اوله به رحمت اوسطه مغفرت
با مرحبا به هر جمع با الفراق چون شمع
هر چند نه ایم بسمل در بندگیش قابل

نشد تاریخ نظم ۱۳۶۸

نام تو در زمان بلند شهره به خان نشدند
صیت جهان گشایی ات ورد زبان نشدند

ای دل اگر به کام تو ملک جهان نشدند
مسند سروری اگر بر تو رقم نزد نزد

باغ و سرا و مال و جاه گر که وفا نکرد نکرد
خانۀ ی گل آپارتمان مثل فلان نشدنش
نظمت اگر چه بسملا چنگ به دل نزد نزد
شعر تو چون شعیر پست ماند و گران نشدنش

جز صبر تاریخ نظم ۱۳۶۸

آخر کجا رویم که جامان نمی دهند
کار و مداری در ده برامان نمی دهند
چندان به شهر شهره به دیوانگی شدیم
حتی که جای پا به سرامان نمی دهند
دیگر کجا رویم که در ملک خویش هم
دهقانی از برای خدامان نمی دهند
بر خط ما هزار خطا می کشند خوش
لیکن نشان ز مشک ختامان نمی دهند
دشمن ز دشمنی ندهد کارم ار که سهل
دوستان به دوستی ز شرم و هیامان نمی دهند
جز مرگ چاره چیست دگر بسملا خمش
تا زنده ایم ز جور رهامان نمی دهند

قاصد تاریخ نظم ۱۳۶۷

پیکی قاصد شد و گفت قاصدی از دور آمد
جنت آرای پریوش صفت آن حور آمد
کوکب بخت بر آمد ز سر پرده ی غیب
زهره رقصان شد و خورشید سر سور آمد
با می و ساغر و ساقی و صراحی و سبو
با نی و چنگ و رباب و دف و طنبور آمد
نه ز شحنة شری ماند و نه ز قاضی ضرری
دوستان قاهر و دشمن همه مقهور آمد
همچو خورشید دلا سربکش از دامن خون
غارت شام سیه آفت دیجور آمد
خضر تا دید لب لعل ورا کان حیات
چشمه ی آب حیاتش به نظر شور آمد
ای صبا باز بیا با نفس نافه گشای
لبی تر کن و بگو باز چه دستور آمد
زاهدا خیز که اینک گه ما بیگه توست
شید بگذار که آن لعبت دیجور آمد
دولت بخت بر آمد ز افق گاه امید
زده والا برو بسمل که عجب جور آمد

دل کریان تاریخ نظم ۱۳۶۷

خدارا تا به کی بایست جان داد
نبرده سودی و تن بر زیان داد
دل گریانی را از خلق پوشید
لب خندانی را باید نشان داد
به جرم عشق در کنجی خزیدن
به عیب فقر تن بر ناکسان داد
نشست در پای تیر طعن بسمل
زام عقل را بر جاهلان داد

کوی یار تاریخ نظم ۱۳۶۶

پیک از سر کوی یار آمد
کای بی خبران بهار آمد
شاهین دو چشم مست در باغ
بر بلبل دل شکار آمد

خندان لب غنچه صبحگاهان	بر بال سحر سوار آمد
بر شاخه نشست با لب سرخ	از برگ ادب حصار آمد
نشکفت گل از حریم خلوت	تا بلبل دل فگار آمد
از چشمه‌ی دل سحاب دیده	غلطان در شاهوار آمد
مطرب به نوای چنگ می‌گفت	آهنگ بیا که یار آمد
ساقی بگرفت جام زرین	نوشید و سر قرار آمد
یاران همه غرق شادمانی	از بوسه به لب نثار آمد
نوبت چه رسید بسملا را	خورشید گرفت غبار آمد

در عوض تاریخ نظم ۱۳۶۷

آنکه جان در باخت جانانش دهند	جای اندر طاق کیهانش دهند
آنکه پر بر گرد شمع یار سوخت	در عوض صد بال پرانش دهند
هر که فرمان سلیمانی کشید	ایمنی از خوف دیوانش دهند
آنکه از جان شد گدای کوی دوست	تاج هفت اقلیم سلطانش دهند
هر که دست و دامن خضری گرفت	زندگی بی آب حیوانش دهند
آنکه شد در سلک یارانش ندیم	کنج خلوت با ندیماناش دهند
پا بکش بسمل ز هر چه غیر اوست	هر که او را جوید او آتش دهند

سیر خانه تاریخ نظم ۱۳۶۵

هر که در کوی تو دیوانه نشد	همدم ساقی و پیمان‌ه نشد
پای در خرگه لیلانکشید	تا که سر در پی ویرانه نشد
راه در کعبه‌ی مقصود نبرد	سرکه خاک در این خانه نشد
جامی از ساقی باقی نچشید	تا غلام در میخانه نشد
آنکه را اشک به دامن نرسید	در صدف گوهر یک دانه نشد
هیچ استادی ز هر چوب نساخت	تا که شمشاد نشد شانه نشد
تا نیاورد ز بلقیس خبر	لایق زیور شاهانه نشد
لبی بسمل به ترنم نگشود	تا به سحر لبی افسانه نشد

درخت شک تاریخ نظم ۱۳۶۵

تورا از لب اگر گوهر بیارد	ز شهرت دُر ز نظمت زر بیارد

سفیهان راجه سود از گوهر نظم	بجای صدق ز او منکر بیبارد
کسی را کز ازل خلط دماغ است	چه سرگین و چه مشک تر بیبارد
تن مرده چه داند قدر حیوان	گرش از چشمه ی کوثر بیبارد
درخت خشک را بهره نباشد	اگر باران ز بام و در بیبارد
به کوران کی توان بنمود خط و خال	گر از خال لبی زیور بیبارد
برند بد خوی را گر پای کوثر	ز طوبا بر سرش عنبر بیبارد
بریزند بر لبش جوی عسل را	به جای شهد از وی شر بیبارد
به گوش خر مخوان بسمل تواز مشک	به جز گاه تا به فهم خر بیبارد

هوس تاریخ نظم ۱۳۶۵

بت سنگین دلم گویا سلیمان بر جبین دارد	به خال لب چو خاتم عالمی زیر نگین دارد
گرفت بی فوج و لشکر تخت و تاج کشور دلها	به هر نیمه نگاهی صد سلاح آتشین دارد
عطارد وار گیسو را قلم آسای در انگشت	به دست مشتری گویا دو لوح یاسمین دارد
صف مژگان خون ریزش چو مریخ از سر هیبت	به قتل عاشقان خنجر به کف از بهر کین دارد
دو زلفین از بناگوشش چو زهره دائما رقصان	نپنداری سهیل آسائی اندر پی غمین دارد
طلوع عارض از چاک گریبان سر چو زد گفتند	مگر خورشید از چارم سما قصد زمین دارد
هنوز از نافه ی مشکین گره نگشود پیدا بود	که این آهوی وحشی طبع غزالان چین دارد
هوس بر بوسه ای کردم که ناگه خال لب برخواست	ندانستم که زنبوری به پاس انگبین دارد
کمر بر قتل من بست و ولیکن دست کوتاه کرد	چه دردم دید دانستم که بر مرگم یقین دارد
مکن منعم گر از آن سنگدل چون بید می لرزم	چرا که شیشه ی عمرم نهان در آستین دارد
نه من تنها شدم بسمل بسی فرهاد ها بی سر	به خون آغشته و ناکام تر از من چنین دارد

حق بود تاریخ نظم ۱۳۶۷

نه منی بودیم و نه ما حق بود	بی ز من حق و بی ز ما حق بود
نه زمین بود و نه سما پیدا	بی زمین و زمان سزا حق بود
ابتدائی نه انتهای نیز	ابتدا حق و انتها حق بود
لا اله نبود و الا الله	رمز مثبت به سر لا حق بود
نه عدد بود و نه عدد گوئی	احدی از عدد رها حق بود
سحر را مایه ی فسون انگیخت	عیسی و موسی و عصا حق بود
به خودی خودش خدا خود گفت	به خدائی خود خدا حق بود
نه فلک بود و نه ملک بسمل	مالک الملک لا فنا حق بود

پیک شادی تاریخ نظم ۱۳۶۵

پیک شادی ز لب شبنم نوروز رسید	زینت باغ و چمن شمع دل افروز رسید
مژده آورد سحر با لب تر بلبل را	همره ی باد صبا طالع پیروز رسید
خبر تهنیت از دشت و دمن موج زنان	خار بشکست سپر لاله ی دل سوز رسید
عندلیبان همه صف بسته که آياشب هجر	سر شد و صبح وصال و شفق روز رسید
منتظر تا لب گل غنچه بخندد نا گه	خار پیدا شد و از نو غم جان سوز رسید
بسملا شکوه ز خار و گله از بخت مکن	بلبلان را همه شبها به تو امروز رسید

کوی نثار تاریخ نظم ۱۳۶۵

وه خوش آمدچه بهار	بر سر قول و قرار	همره گل به دیار	دی گرفت راه فرار
گل شب با گل روز	گل حمراء گل سوز	گل خار و گل غوز	گل بادام گل نار
گل رعنا بشگفت	به گل زیبا گفت	راز بایست نهفت	از همه نه ز بهار
از ره آورد نسیم	نامه از یار قدیم	که گشادند حریم	زودتر پای گذار
سرو آمد به میان	بر لب آب روان	هدهد و قمری دوان	از سر شاخ چنار
سنبل و سبزه دمید	موسم غمزه رسید	در چمن زار امید	دست بر دست نگار
مسکن گل شده باغ	بلبل آمد به سراغ	مجمروشمع و چراغ	عطر مشکین تتار
ناله ها کرد کلاغ	گفت با کرکس و زاغ	جای ما نیست به باغ	تا به باغ است بهار
بلبلان چهچه زنان	پای هر برگ نهان	به نوا کرده عیان	که گل آمد به قطار
دوستان دست به کمر	دل شاد و لب تر	سر هرکوی و گذر	دست و پا بسته نگار
ساقیان باده به دست	که سر توبه شکست	در تزویر بیست	زاهد خلق شکار
مطربان با کف و دف	گرد گلزار به صف	رقص و شادی و شغف	هم می طبلک و تار
شبنم صبح نشست	بر سر نرگس مست	غنچه را خنده گسست	بر لب از خواری خار
خاور وصل دمید	از افق گاه امید	چتر زرین بکشید	به سر لیل و نهار
بسملا خیز که باز	راه دور است و دراز	به ندیمی است نیاز	تا سر کوی نگار

نخه نخه تاریخ نظم ۱۳۷۰

اگر بخت کند یاری که با یار	نشینیم در کناری دور از اغیار
دمی را بی کم از کم بی غم از غم	به خرگه تا سحرگه چشم بیدار
به روزی در تموزی بی ز قوزی	به لیلایی چو یلدایی شب تار
به باغی با ایای تر دماغی	به جای زخم پای زخمه ی تار
گلی گوئیم گلی بوییم و از گل	ز غنچه خنچه خنچه خالی از خار
صراحی باشد و ساقی و ساغر	سبو پر باده پر تر جام سرشار

بکوشیم و بنوشیم و بیوشیم	پیای بوسه از لب رمز و اسرار
به رغم چشم و خشم خشک حاسد	نهان از بیم دشمن شر اشرار
لب جوئی سر موئی گشائیم	بدون پرده و پروای پندار
حسابی و حجابی و کتابی	نباشد در میان ما و دلدار
من و او باشم و او باشد و من	به یک بستر چو یک گوهر صدف وار
دگر از ما و من چیزی نماند	به جز از یار بسمل از من آثار

فخر قمر تاریخ نظم ۱۳۶۶

آبرو کم ریز بهر نانی نان کس مخور	گر خوری هم از کسانی لیک از ناکس مخور
آب خویش و فخر فقر و عز درویشان مبر	حسرت جاه و جلال و جامه ی اطلس مخور
تابه کی موش از دهان گربه و مرغ از شغال	بیش از این روبه صفت پس مانده ی کرکس مخور
رهزنی بهتر ز طراریست ای مردم فریب	مال مردم را به زیر جامه ی اقدس مخور
صبر کن خود لعل گردد در درون سنگ سیه	چون صدف قانع شو و خون از برای خس مخور
تو نه ای بر بام بومی بگذر از این بانگ شوم	خون خلق از بهر دانگی کز تو ماند پس مخور
آب خود خوردن به است بسمل زنان ناکسان	حتی آب کس گر آبت هست در دسترس مخور

کعبه ی دلها تاریخ نظم ۱۳۶۷

کوی تو کعبه ی دلهاست مگر	یا کلیسای مسیحا ست مگر
جای تو فرش و یا عرش برین	به ثری یا به ثریاست مگر
پای در بری و یا بحر چو دُر	در صفای دل دریا ست مگر
کوه طوری بگو یا کشتی نوح	سیل طوفان تو بر پاست مگر
بر در میکده یا در دل خُم	به صراحی و به صهباست مگر
یا به شیرینی شیرین دهنان	یا به شوری و شررها ست مگر
جای تو بر خط و خال و قد سرو	یا به دو نرگس شهلا ست مگر
اینچه مکر است و چه شیدا ست و فسون	اینچه آشوب و چه غوغا ست مگر
همه جا قصه ی تو غصه ی ما	به دهان ورد زبان هاست مگر
سر بازار نشینی همه روز	پای در کفش زلیخا ست مگر
سر به باغی و براغی از چه	بر سرت میل چمن هاست مگر
این همه رسته به لب غنچه ی گل	جنت آماده ی دنیا ست مگر
نیست در فردی تو فردائی	وعده ات از چه به فردا ست مگر

به کجا بینمت ای سرو روان
جز غمت چیست به کف بسمل را
نکند جای تو رویاست مگر
یا نصیبش غم تنهاست مگر

بی جاہ تاریخ نظم ۱۳۶۸

خلق مست جاہ و ما بی جا به جانان مست تر
بی دل و دل داده تر سر در پی مستان هنوز
آن یکی بر طاعت و آن دیگری بر زهد خویش
مردمان مستی بدون رنج می جویند ولی
در بهار از بوی گل بسمل به تابستان ز مل
هر که را سودی و ما را کرده نقصان مست تر
سربه کف تربی هدف تر از دل و جان مست تر
مست اما در میانه ما به عصیان مست تر
ما به رنج اندر به کنجی شاد و خندان مست تر
همچو اشتر در خزان مست و زمستان مست تر

شکر تاریخ نظم ۱۳۶۸

پیش از همه از خدا تشکر
از آتش و آب و خاک و از باد
از حضرت مصطفی محمد
بوبرک و عمر علی و عثمان
از جمله تابعان ادیان
از مسجد و دیرو از کلیسا
از پیر و مرید هر طریقی
از جام و خم سبو و ساغر
از شیعه و سنیان عالم
از جمله چه کافر و مسلمان
از یار و رفیق و دوست و دشمن
از فاسق و فاجر و گنه کار
از شهری و شهریان عالم
از مهر و وفا و از محبت
از سنجی که خوردم از سر قهر
از هر چه که خلق گشته بسمل
پیش از حد و انتها تشکر
از آدم و از حوا تشکر
از باقی انبیا تشکر
از جمله امام ها تشکر
از زنده و مرده ها تشکر
از کعبه و از منا تشکر
از فرقه فقرا تشکر
از تار و دف و غنا تشکر
بی دعوی و ادعا تشکر
هستند به هر کجا تشکر
بیگانه و ز آشنا تشکر
از عابد و پارسا تشکر
از قریه و روستا تشکر
از کینه و از جفا تشکر
زان دستی که شد رها تشکر
از حکمت ربنا تشکر

مظلوم تاریخ نظم ۱۳۶۷

کیست یاران در جهان از من کسی مظلوم تر
پای دار بی کسی از هر کس و هر ناکسی
دامن حاجت تهی تر از کف پای نیاز
نز طبیعی نز حبیبی نز رفیقی چاره ای
یار پر کین چرخ بدبین در بدر بسمل هنوز
از رفیق و دوست و خویش و اقربا محروم تر
بر سر از سنگ ملامت خسته و مرجوم تر
التجا را بی جواب و عذر نامفهوم تر
هر کجا از هر نظر از هر کسی محکوم تر
درد پیدا دست کوتاه کار نامعلوم تر

دامن وفا تاریخ نظم ۱۳۶۷

ساقیا بده جامی کامشیم برد از سر
نائیا بزن نائی بر لب از نوای نو
جامی را به کف گیریم گوشه ای هدف گیریم
دامن وفا دوزیم خرقة ی ریا سوزیم
بوی عطر یک رنگی زاین دکان نمی آید
خود ستائی و نیرنگ گشته کاله ی بازار
کاش صد هزاران جان بودمی و هر دم یار
فکر زهد بی معنی ترک توبه و ساغر
تا ز چرخ بستانیم مهر را به جای قهر
خوانیم آنچه را خواندند از کتاب ما از بر
باده را کنیم قاضی جام را کنیم داور
رونهیم به میخانه پاکشیم برون زاین در
حمد و وصف ظالمها خطبه های هر منبر
کردمی هم او بسمل من زدی همی پر پر

تیر لطف تاریخ نظم ۱۳۶۳

نه آن خارم که از خاری شوم خوار
اگر خوارم به چشم خلق لیکن
نبردم بهر نانی ننگ دونان
ز فقر خویش و الله فخر دارم
نخوردم جز به خون دل طعامی
همه اویم همه اویم همه او
اگر بکشد اگر بخشد رضایم
گر امروزم به تیر طعنه دوزند
رسد روزی که آیند و نبینند
به خار گلبنی از گل دل آزار
به پای گل نه خار پای دیوار
نبستم گردن همت به مسمار
طلب از مزد کارم نیز شد عار
نگشتم تا به گرد خویش پر کار
همه یارم همه یارم همه یار
به لطفم یا به قهرم اوست مختار
ولی بعد از سرم این قوم جبار
مرا بسمل به جز از مشتی اشعار

پروانه می تن تاریخ نظم ۱۳۶۴

امشب مزنی صبح سر آهسته تر آهسته تر
خود شمع دل افروختم پروانه ی تن سوختم
یار است مرا امشب ببر آهسته تر آهسته تر
دیگر مزنی بر من شرر آهسته تر آهسته تر

وقتم مده دیگر هدر آهسته تر آهسته تر
ای صبح صادق دیر تر آهسته تر آهسته تر
نز پا خبر دارم نه سر آهسته تر آهسته تر
بگذر ز من ای سخت سر آهسته تر آهسته تر
خواهی بسوزی ام اگر آهسته تر آهسته تر

امشب شب قدر است مرا دلدار بر صدر است مرا
یک امشب شبی شد بخت یار با یار گشتم هم کنار
تادل به زلفش بسته ام دست از دو عالم شسته ام
یک امشبیم مگذار زار از فرقتم در انتظار
تا بسملی آموختم جان در تمنا سوختم

طرف چمن تاریخ نظم ۱۳۶۵

برده ای دل به شکار مردم از عشق تو زار
دل بلبل مشکن مزنم سینه به خار
از لب لعل نوید در شب ظلمت تار
باز کن نرگس ناز ای گل لاله عذار
مشکن این دل ما جان دهم بهر نثار
یوسفی کرده به چه به سر راه میار
از همه عیب بکش سوختی طور به نار
سوخت از داغ تو دل سر کشیده به غبار
بی تو گلزار حرام بر من خسته ی زار
چه شود گر نگری از دو چشمان خمار
بعد از آن سوخته ای ز آتشم کردی حصار
در غمت گشته کفن خود تو بر خاک سپار
یا که دشنام بده یا بکش بر سر دار
از غمت مردن من شبی صد مرتبه بار
بسمل دل به دونیم به غمت شد سر و کار

ای دم صبح بهار پای بر سبزه گذار
بیا از طرف چمن ای گل غنچه دهن
سرزن ای صبح سپید ای تو خورشید امید
خسته ای را بنواز چاره ی درد بساز
شبی در محفل ما گرم کن منزل ما
نرگس مست سیه عالمی کرده تبه
دست از جیب بکش بی شک و ریب بکش
از رخت ماه خجل مانده دو پای به گل
باز ای سرو همام سوی بستان بخرام
بیا ای کبک دری بی دلان را نظری
از که آموخته ای دل به هم دوخته ای
ای سیه چشم ختن کشته ی عشق تو من
خیز و یک جام بده از لب ت کام بده
ترس از کشتن من خون دل خوردن من
با که ات هست ندیم ندهی ره به حریم

نیم بسل تاریخ نظم ۱۳۶۶

آرزوی بار دیگر را به سر دارم هنوز
دامن امید پر زاد سفر دارم هنوز
نقطه ی خال لب ت زیر نظر دارم هنوز
خوف از روز فراق ت بیشتر دارم هنوز
کام جان از نام شیرین پر شکر دارم هنوز
دامن رنگین به پیش از چشم تر دارم هنوز
دین و ایمان از دو چشم ت در خطر دارم هنوز

دیده ام یک بار و مشتاق دگر بارم هنوز
بر سر کوی ولا بشکست اگر پای وفا
گر چه پر کارم بگردانند بر سر بی هدف
شام هجران را به سر بردم به امید وصال
مرگ تلخ از تیشه بیداد و بیم و باک نیست
شاهد درد درون را صد گواه از خون دل
گر چه جان از ناوک مژگان بدر بردم ولی

تا دلم شد هم ندیم کاروان شب روان محرم درد دل از آه جگر دارم هنوز
گرتو را از بی دلان خسته دل آگاه نیست همچو مرغی نیم بسمل پر و پر دارم هنوز

قامت شب تاریخ نظم ۱۳۶۴

ای دیده بیا اشک به دامن سحر ریز بر قامت شب دود دل و آه جگر ریز
بر شمع شبستان طرب خانه‌ی معشوق پروانه صفت بر سر هر شعله ای پر ریز
از خاک بکش پا به سراپرده ی اسرار بر دامن ایام شجر وار ثمر ریز
از سینه اوهام دل از غیر بشوران هر صبحگه بر لاله ی دل شبنم تر ریز
رو دست تضرع بکش از دامن حاجت از خلوت دل ناله ی شبگیر بدر ریز
با زورق نیستی به دل بحر فنا زن بر ساحل هستی در نایاب اثر ریز
از خود همه فانی شو و باقی همه او دان از آتش عشقش دو جهان را به شرر ریز
بسمل چه نشستی که ندیمان همه رفتند تا دیر نشد خیز تو هم زاد سفر ریز

ندیم آشنا تاریخ نظم ۱۳۶۸

ساقی بیا و یک شبی بهر خدا بریز بگذر ز جرم و جرعه ای بی ماجرا بریز
دوری مکن به دور که به دور فلک بلاست یک دور هم بیا و به دور از بلا بریز
مپسند بیش ازین و مرانم ز در به کین رسم وفای را و به ترک جفا بریز
زلف دو تایی را مکش اندر حساب خال از یک یکی یکی و به دو تا دو تا بریز
هر زخم را به داروئی درمان همی کنند هر دردی را جدا جدا به دوائی جدا بریز
صد بار راندی ام به خشم و نماندی به نیم چشم یک بار هم به چشم مهر بیا از رضا بریز
بی باده و طرب به سر تربتم میا جای سرشک جامی به خاکم خفا بریز
دریا تهی به قطره ای هرگز نمی شود تاخیر چیست سد سبب را بیا بریز
زاهد به شید دعوی عشقت کند اگر عشاق را به پیش بر او از قفا بریز
ساغر مده به غیر و سبو بر عدو دگر محرم شناس باش و ندیم آشنا بریز
بسمل گدای درگه دولت سرای توست از دولت سرت تصدقی هم بر گدا بریز

تجدید نظر تاریخ نظم ۱۳۷۲

دوش اندر خواب یار خویش باز بخت را دیدم کنار خویش باز
گفتمش بر گو چه شد کز این طرف آمدی بعد از فرار خویش باز
قصد تجدید نظر داری مگر یا که هستی بر قرار خویش باز

گفت من در خوابم این رویای توست	که شدی مست از خمار خویش باز
دست بردم تا بگیرم دامنش	ناخنم خورد بر عذار خویش باز
چشم بگشادم ز خواب و دیدمش	چهره پر خون از شکار خویش باز
نه خبر از بخت بود و نه ز رخت	جز رخ آلاله بار خویش باز
خود شدم حیران که بسمل بعد ازین	با که گویم حال زار خویش باز

سرکتاب تاریخ نظم ۱۳۶۸

شب رفت و سر کتاب باز است هنوز	آخر نشد و قصه دراز است هنوز
یک حرف نشد خوانده و صد دفتر غم	پر گشت و نه پیدا سر راز است هنوز
یک سرو نشد راست در این باغ مگر	در حشر گهی عشق نماز است هنوز
بر شعله چه شد که رفت و خاموش نشست	پروانه چرا به سوخت و ساز است هنوز
هر جا که دری بود بر آورد سری	خود در حرم کاخ فراز است هنوز
بنشسته تو گوئی به سر حرف اول	خلقی به نیاز و او به ناز است هنوز
قربان به منا کنند و بسمل همه جا	در آن چه سر و در این چه راز است هنوز

غبار فقر تاریخ نظم ۱۳۷۰

نه تنها یار و یاران کز برم نیز	دل و دلدار رفت و دلبرم نیز
برفت بخت و طلوع طالع از پی	گرفت اقبال سایه از سرم نیز
ببرد جانان به همراهش دل و جان	به تاراج غمش خاکسترم نیز
نشد کس مونس شبهای تارم	به روز بی نوائی یاورم نیز
غبار فقر از رخسار زردم	نشست خون دل و اشک ترم نیز
نسوخت جز از دلم بر حال زارم	کسی رادل به حال مضطرم نیز
فلک بسمل به جای مهر از کین	شکست از ضعف پیری پیکرم نیز

موی سیاه تاریخ نظم ۱۳۷۲

وقت سفر رسید هان ای دل بی خبر بخیز	پیش از آنکه باید رفت در این سفر بخیز
دست ببند و باز کن دیده و احتراز کن	زانچه که رفته ساز کن از گفت ای پسر بخیز

تکیه به مال و جاه ممکن عمر عبث تباه ممکن
بیش از این گناه ممکن کرده ای هم اگر بخیز
این همه هم سفر هلا دیدی که از نظر کجا
رفت دو چشم اگر تو را هست به سر پدر بخیز
موی سیه سپید شد بسملی ناخبرید شد
وقت اجل پدید شد یعنی کزین گذر بخیز

عاشق پیر تاریخ نظم ۱۳۶۲

بیا که عاشق پیر تو ای جناب هنوز
خیال وصل تو را دارد از شباب هنوز
نشسته بر سر ره چشم و چهره می ساید
به نقش کفش تو بر سینه ی تراب هنوز
اگر به صدقه نمیدهی ولی زکات رواست
به پیر همچو منی را به هر کتاب هنوز
من از فراق تو جان بر لب و تو از لب جام
دهی به دیگر و از من در اجتناب هنوز
خیال بسمل من گر تو راست بسم الله
که بیش از این نکشم محنت و عذاب هنوز

دیو تاریخ نظم ۱۳۶۲

از آن روزی که پیداشد شب و روز
نزد یکروز بر من روز بی سوز
به کامم ریخت شیر عشق مادر
زبانم را بگفت نامش بیاموز
اگر صد چاک گردد بر دلت باز
نخی از مهر بردار و ز نو دوز
چو دالی بر درش پستی دو تا کن
بمان آنجا که تا پشتت شود قوز
مرو هر در به رسم هر گدائی
نشاید جز در او کرد دریوز
اگر ظلمت دلت افسرده سازد
ز آتشدان دل شمع می بر افروز
به پیش غیر او سر خم نسازی
نخوردی تا که بسمل مشیت برپوز

شهره تاریخ نظم ۱۳۶۶

کاری را کن که کسی از تو و از کار تو کس
ببرد بار دگر از دل و جان بار تو کس
همچو من خسته و بیمار و پریشان نشود
نگسلد سایه ی امید ز دیوار تو کس
یار بیگانه مشو تا که دگر از بر تو
دست حاجت نبرد بر در اغیار تو کس
پیش هر زاغ و زغن خوار مکن بلبل را
تا نشد بانگی بلند از خطر خار تو کس
همچو اخوان به زر ناسره هرگز مفروش
زانکه ترسم نشود یوسف بازار تو کس
با خبر باش بر این شیوه اگر شهره شوی
بجز از من نکند صبر در آزار تو کس
خرده کم گیر به عشاق جگر سوخته خویش
همچو بسمل اگر گشت گرفتار تو کس

هی و هو تاریخ نظم ۱۳۶۴

دلا برخیز نسیم آمد اول از عطر و بویش پرس
ز تیغ و خنجر از مژگان ز در و گوهر از دندان
ز عنبر بو ز شکر خو ز بر و بحر و دشت و کوه
ز سال و ماه و روز و شب ز خاک و باد و آب آتش
در گلزار را بشکن ز هر یک غنچه جويا شو
به میخانه مرو بی از جواز و رخصت از ساقی
به پای خم نشین و درس از ساقی و ساغر گیر
چه از خویش و چه بیگانه چه از عاقل چه دیوانه
ندیم گل چو بلبل شو امین سرو و سنبل شو
رخ از مه نور از خورشید به ذاتش از صفت بسمل

دوم از آدرس و جایش نشان راه کویش پرس
دو زلف از زافعی پیچان طناب دا رمویش پرس
دل از باغ جهان بر کن گلی بگزین و بویش پرس
ز عرش و فرش و از کرسی هم از لوح سر هویش پرس
به پای نرگس و نسرین نشین حسن نکویش پرس
ز می خواران دیرینه شعار خلق و خویش پرس
ز مکتب خانه ی مستان خماران سبویش پرس
هم از دام و هم از دانه ره نزدیک سویش پرس
اگر جزوی بیا کل شو به دریا رهز جویش پرس
ز غوغای دو عالم آشکارا های و هویش پرس

انس ۱۳۶۵

ای خوش آن روز که بودیم من و تو مایل انس
دوش با دوش هم آغوش به هر غصه و غم
یکی مجنون یکی لیلی یکی رامین یکی ویس
غرق هم غرقه ی غرقاب غریق یک بحر
خبر از بی خبری و اثر از بی اثری
باغ بی خار گل از دیده ی اغیار به دور
ای خوش آن روز که من بودم و چشم مست
گه و بیگاه به یک خرگه و خرگاه به هم
هم ندیم غم و غمخوار غم یکدیگر
من و تو بودیم و بسمل سر آن زلف دراز

مایل و مونس و هم ساغر و هم محفل انس
دل و دل داده و هم دل شده دل در دل انس
یکی دیوانه ی دیوانه یکی عاقل انس
منجی موج نجات و صدف ساحل انس
نه طلوعی نه غروبی که شود حایل انس
بلبل آزاد دل شاد به گل حاصل انس
یکی فعل یکی مفعول و یکی فاعل انس
هم سفر بی ز خطر روی به سر منزل انس
دور از دیده ی نااهل و غم جاهل انس
همه شب سلسله جنبان در و سائل انس

دریک قس تاریخ نظم ۱۳۶۸

دی به خال هندویش پیرانه سر کردم هوس
بال بگشاید نسیم و عرض حاجت را برد
حاکم و قاضی و مفتی هر سه تن را بر سه درد
خلوتی دور از بخیلان و حسود تنگ چشم
صحن میخانه مزین از دف و تار و رباب
جامها اندر قطار و ساقیان ساغر به کف

بختیار یاری کند بر طالع افتد دسترس
نزد آن سرخیل خوبان حقیقی دادرس
ماتم و مرگ و غم و خواب شدیدی بر عسس
در چنان خلوت که بر دو کون نباشد هیچ کس
باده پر سرشار خم بی درد و پاک از خار و خس
لب به لب سینه به سینه فارغ از ایام نحس

نازهای بامزه و عشوه های آتشین
بی نقاب و بی حجاب و بی زمان و بی مکان
حاسدان گویند بسمل رو که او را جای نیست
جام های شهد و شیرین دور از نیش مگس
بادو نام و دل یکی چه چه زنان در یک قفس
بی خبر از آنکه پنهان جای دارد در نفس

امان بس تاریخ نظم ۱۳۶۸

چه می جوئی دلا کز این جهان بس
چه ندهد دست یوسف را خریدن
به تورات و به انجیل چه خوانی
اگر مقصود از مسجود حق است
مران از مسجدم بیرون چو کافر
هدف هر چند بسیار است بسمل
رضای حق وفای دوستان بس
در این سودا مرا پا در میان بس
مرا ایمان به عشق عاشقان بس
به جای مسجدم دیر مغان بس
مرا بیرون هم از شرت امان بس
به تیر انداز ماهر یک کمان بس

قبای سرخ تاریخ نظم ۱۳۶۵

گل را که تاج فخر نهادند بر سرش
بر بلبان اگر رقم پر نوشته اند
عیسی که بر سر بر ثریا جلوس کرد
میخانه ساختند و درش بسته اند به ظلم
رنگین قبا ی سرخ چمن در بهار عمر
آن نو عروس بخت کجا شد خدای را
شهبازی کاوندیم شهان است کی سزد
سو ختم در این فراق بسمل و کاید مگر شبی
از خون قبا ی سرخ کشیدند در برش
از نیش خار عشق بختند پیکرش
اول به شهر و ده بنشانند بر خرش
صدها خمار چشم طمع بسته بر درش
خندد خزان مرگ به دو نرگس ترش
کاید دوباره باز سر تخت و افسرش
خفاش را ز جهل نمایند همسرش
دودم ببیند و بشود بلکه باورش

تنام تاریخ نظم ۱۳۶۵

آن کیست که جان دارد پیوسته تمنایش
عارف همه او داند عابد همه او خواند
هم عاقل و هم جاهل هم فاصل و هم واصل
بت ساز نمی سازد جز خال خط او را
بسمل نه منم تنها سرگشته در این سودا
دلها همه سر دارد سرها همه سودایش
زاهد همه پیشانی ساید به قدمهایش
هم لیلی و هم مجنون آشفته و شیدایش
بتخانه نمی نازد جز بر رخ زیبایش
بگرفته دو عالم را یکسر همه غوغایش

مولانا تاریخ نظم ۱۳۸۲

خوشا باخرزو دشت و کوهسارش	هوای دلکش دایم بهارش
به سرسبزی کم از باغ ارم نیست	اگر خوافی نبودی در کنارش
حدیث گل مگو در پیش سوران	عزیز تر از گل آمد برگ خارش
ز یمن قبر مولانا به طبیات	به مهر آمیخته خاک دیارش
کسی کم ماند بی یاور به کاریز	ز یاران شریف جان نثارش
به خیر آباد آی و خیرها بین	به چشم خود چو خورشید آشکارش
اگر چه ریزه را راز نیست پنهان	ولی پنهان نمانده اعتبارش
به گندم شاد تا هست شاد بادا	دل عبدالحکیم پیروارش
جهان تاهست بسمل نصرت آباد	غبار غم مبادا بر عذارش

حارثه تاریخ نظم ۱۳۶۳

هر که از خال و خط زلف بتان است فارغ	از غم عشق و دل ریش نهان است فارغ
از فراق شب هجران و غم دوری یار	غرق در خواب و خور و سفره و خوان است فارغ
نه چو مردان به طلب در بدر و کوه به کوه	از طناب و تبر و دادن جان است فارغ
گرد گلبن نپزیده همه شب تا به سحر	غافل از حال دل بلبلیکان است فارغ
نه به دل آتش عشقی نه به جان خار مژه	بی غم از زخم دو ابروی کمان است فارغ
آنکه بسمل دل و جان داد به جانان هدیه	دیگر از کون و مکان دو جهان است فارغ

داستان تاریخ نظم ۱۳۷۷

گشتم بسی به باغ خود و بوستان خلق	نز خود گلی بچیدم و نز گلستان خلق
نه در بهار خویش بدیدم شکوفه ای	نه میوه ی رسیده به شاخ خزان خلق
نه تیر آه من به سرای سحر رسید	نه ترکشی به نیم شبی از کمان خلق
خلقی به داستان من از راست یا دروغ	من با دروغ و راست پی داستان خلق
هم عرض خلق بردم و هم عرض خویش را	خلقی در این میانه بسمل و من در میان خلق

تیشه تاریخ نظم ۱۳۶۴

تا به کی می بازی نرد جفت و طاق	بگذر از این بازی و بس کن مذاق
گاهی چون پروانه ام با نام وصل	که چو شمعم می گذاری از فراق

با ترش روئی اگر شیرین شدی سرکه می شد شهد و شکر از سماق
یا بگیر از دستم آخر تیشه را یا بکن خود بسملم بی طمطراق

بی سر تاریخ نظم ۱۳۶۸

ما رهروان عشقیم از پیروان معشوق سر در قفای عشاق دامن کشان معشوق
مستان بی خماریم رندان بی قراریم سر بردران بی سر در آستان معشوق
دامن دریدگانیم آفت چشیدگانیم در قتلگاه جانان قربانیان معشوق
عاشق و شان زاریم بی صبر و بی قراریم گمنام هر دیاریم آوارگان معشوق
تاصبح دیده بر دربی خواب و خور به بستر اختر همی شماریم در آسمان معشوق
آشفته تر ز فرهاد دیوانه تر ز مجنون از خانمان بریده کوکو زنان معشوق
از هر در و درائی از هر سر و صدائی دائم سراغ پرسان از کاروان معشوق
گفتند اگر چه داری بسمل بگو به زاری داغ غمش به سینه دارم نشان معشوق

کلید عشق تاریخ نظم ۱۳۶۶

آمد بهار و یار به کف با کلید عشق بگشاد باب نصرت و دست نوید عشق
بانگ ظفر به بام سحر با هزار فر بار دگر به اوج فضا پر کشید عشق
آمد سه فصل رفته جمالی به صد جلال پر جلوه تر ز بدر به صدر امید عشق
زیبی دگر گرفت سراپرده ی سپهر نور دگر نشست به حسن رشید عشق
شب چادر عزا به خزان سیه سپرد از شعلعه شهامت صبح سپید عشق
بلبل به انتقام گل از جا پرید و زد با دست رد به سینه ی شمر و یزید عشق
بستان کشید سر ز خواب زمستان به غنچه گفت بگشای لب به خنده که از ره رسید عشق
بگرفت شرق و غرب و شمال و جنوب را بانگ نوای نعره ی هل من مزید عشق
ساقی پیاله ده شد و مستان پیاله خواه رندانه رند از لب ساغر مکید عشق
از هر دری سری و به هر سر سری عیان با صد زبان بیان همه گفت و شنید عشق
مطرب بزن به پرده که عید از عدد گذشت شکرانه ی رسیدن ایام عید عشق
تنها نه ما و تو بسمل هر آنکه دید جانانه داد دین و دل و جان خرید عشق

در عشق تاریخ نظم ۱۳۶۳

به رویم بند هر در جز در عشق
به سنگ عشق بشکن دست و پایم
بکش از آستین دست محبت
بگیر دستم به پای خم بینداز
به کفر عشقم و هم پای عشاق
اگر محکوم قتلم قاتلم را
به جای جوی شیر و شهد جنت
نمی خواهم دگر خورشید و ماهی
بده بسمل به پای عشق جان را
خوش است جان دانی بر بستر عشق

در ای گل تاریخ نظم ۱۳۶۴

فروغ حسن مهر و یان که داند جز که اهل دل
ز کعبه و ز میخانه ز هشیار و ز دیوانه
رموز عشق و عاشق را نوای زار و امق را
درای محمل لیلا به کوه و دشت و صحراها
ره و رسم مسلمانی نوای پیر کنعانی
صدای تیشه‌ی فرهاد خراش دشنه‌ی جلاد
ز رمز مو ز سر رو ز گل برگ و ز برگش بو
ز عشاقان دل بیمار ز منصوران سر بر دار
ز جانباران خونین دل گرفتار دو صدمشکل
جمال و جلوه‌ی خوبان که داند جز که اهل دل
ز لیلا ی سیه‌خانه که داند جز که اهل دل
به دقتها دقایق را که داند جز که اهل دل
ز قیس آواز و اوایلا که داند جز که اهل دل
ز درد و سوز پنهانی که داند جز که اهل دل
غریو نعره‌ی بیداد که داند جز که اهل دل
ز مشکاز نافه‌ی آهو که داند جز که اهل دل
ز گردنهای در زار که داند جز که اهل دل
به پای عشق چون بسمل که داند جز که اهل دل

لا اقل تاریخ نظم ۱۳۶۸

گر هیچ نداریم لا اقل آزاده ایم آزاده ایم
بی باک از داغ خزان در باغ از برگ رزان
در کوی عشق و عاشقی و امق صفت در صادقی
با طالعی هر چند کبود اما به کوری حسود
فرزند جوریم و ستم پرورده ی رنج و الم
آزاده تر از سرو بر ایستاده ایم ایستاده ایم
رنج و بلا را هر زمان آماده ایم آماده ایم
جان و دل نالایی بنهاده ایم بنهاده ایم
باشاهد و شهد و شهود هم باده ایم هم باده ایم
دلشاد و خرم کز قلم افتاده ایم افتاده ایم

با خرقة‌ی صد پاره پار از کس نداریم هیچ عار
دردی کش میخانه ها سر درپی پیمانه ها
از لذت هر دو جهان جز وصل آن جانان جان
مارا مرنجان بی محل بسمل که ما خود از اول
دل در پی نقش و نگار ناداده‌ایم ناداده ایم
با عاقل و دیوانه ها هم زیرک و هم ساده ایم
دست هوس بشکسته ایم چشم طمع نگشاده ایم
گفتیم کز روز ازل دل داده ایم دل داده ایم

پناهه دو (۵۲) غم تاریخ نظم ۱۳۶۵

ز بس با غم نشستم گوئیا از غم نمودارم
به بزم غم ز نظم غم شراب غم کباب غم
طهارت غم عبادت غم سر سجاده‌ی غمها
قلم غم کاغذم غم دفتر و درس و کتابم غم
دلی از غم درون سینه‌ی غم پر ز خون غم
به باغ غم ز داغ غم بسان عندلیب غم
دروغ غم برونم غم گذشته غم کنونم غم
ز دست غم ز شست غم نشان زخم خست غم
سفر با زاد غم رو بر دیار غم غریب غم
هنوز پیدا نشد بسمل به غمهایم خریداری
در این غمخانه‌ی غم بی غم و غمخوار خودارم
به کام غم ز جام غم می غم در سبو دارم
نماز غم نیاز غم به آب غم وضو دارم
زبان غم بیان غم به لب غم گفتگو دارم
به اشک غم ز چشم غم رخ غم شستشو دارم
به پای غنچه‌ی غمها نشستن آرزو دارم
به صحرای غم از دریای غم صد آب جو دارم
ز تیر غم به خون غم چو شاهد در گلو دارم
سراغ غم ز هر غم دیده هر جا جستجو دارم
ز بس بازار غمها را چو خود بی آبرو دارم

پیش از این تاریخ نظم ۱۳۶۴

پیش از این کاندرازل بی چشم دیدی داشتیم
پای نهاده به صلب و سر نبرده در رحم
پیش از اینها کز مسبب بر سبب چسبیده سخت
پیش از آنکه تشنه و امانیم سر بازار تیه
پیش از آن کز نیل باب و ز آسمانها درگشود
پیش از آنکه خود بگوئیم لا احب الاقلین
پیش از آن کاندرازل گوئیم بلی را در ابد
پیش از وحدت که جا در محفل کثرت کنیم
پیش از آنکه هشت جنت را بیاریند خوش
پیش از داغ ظلومی خط نسیان و جهول
پیش از آن کز ما خطا آید خطا بخشی قدیم
پیش از این کز آیت لا تقنطوا بسمل نوید
بی زبان و بی بیان گفت و شنیدی داشتیم
شیر از پستان رحمت خورده عیدی داشتیم
برگ بی برگی سر هر شاخ بیدی داشتیم
من و سلوا نهر و خوان بی خریدی داشتیم
بابها مفتوح بی قفل و کلیدی داشتیم
خلعت خلت به بر بخت سپیدی داشتیم
بی بلائی را به جان و دل نویدی داشتیم
قل هو الله احد یکتا فریدی داشتیم
تاج کرنا به سر حسن رشیدی داشتیم
مهر ضعفی بر جبین بر کفر رسیدی داشتیم
غافر الذنبی و ستار العبیدی داشتیم
پیش از این بر بیش از این هایش امید داشتیم

دیوار غم تاریخ نظم ۱۳۶۶

ما غریبان سر کوچه ی بازار غمیم	گوشه گیران پس سایه ی دیوار غمیم
دل و دین باخته بادست تهی جان بر کف	در صف دل شدگان گرم خریدار غمیم
رنج را رنجه نکردیم به ملالی ز ملال	پشت از غم نکنیم تا که گرفتار غمیم
دیگران مست بنوشند و مانشته به بیش	همه شب در طلب دولت بیدار غمیم
نه به مالی شده دل خوش نه به جاهی خرم	شاد و خندان همه جا یار و پرستار غمیم
شکوه از خار نداریم و گلایه ز خزان	راضی از زخم غم و داغ غم و خار غمیم
بی حریم و حرم و همدم و بی مونس و یار	هم ندیم شب و روز غم و غمخوار غمیم
در گذر بسمل ازین قصه که در مسلک عشق	عاشقیم و به بهای غم و مقدار غمیم

سی (۳۰) سلام به بال ارادت بر لیلیان محل بزم ارم تاریخ نظم ۱۳۷۲

یاران بزم و مونس خلوت سلام سلام	ای رهروان کوی سعادت سلام سلام
از دردمند خسته سلام و دعاست بس	هر صبح و شب به بال ارادت سلام سلام
خود خواستید که پرده کشم بر جمال تان	در پرده ی دلم خمش به علامت سلام سلام
یاد آن شبی که خرگه به کوی فنا زدیم	جام جنون کشیده به نوبت سلام سلام
رمزی میان چشم شما دیده ام به چشم	از هر مژه به دیده ی شفقت سلام سلام
دست گدا کجا در سلطان وصل را	رسم گداست بر در دولت سلام سلام
امید عفو از کرم تان بعید نیست	معذورم از ادب به جنابت سلام سلام
بلبل به طوف گل نه پی مزد طاعت است	اظهار فدیة ای به کفارت سلام سلام
جز نام لیلی از لب مجنون لغت می رس	دیوانه را چه نسبتی به عبارت سلام سلام
بر لیلیان محفل بزم ارم بگوی	از قیس سر به قلعه ی غربت سلام سلام
از عمق دل سلامی در آمیخته به خون	تا منتها الیه نهایت سلام سلام
عشاق را به جان نسزد جز وفا و مهر	معشوق را نباشد ار که مروت سلام سلام
یارب توشمع محفل ما را مدام دار	پروانه را شبی است کفایت سلام سلام
بسمل به جز سلام چه داری تو در سله	در پیشگاه آن همه عزت سلام سلام

فخر بر اغنیاء تاریخ نظم ۱۳۷۰

بلبلی ام نوا چرا نکنم	صبر اندر بلا چرا نکنم
عاشقم عاشق گل و بلبل	عشق را بر ملا چرا نکنم
زخم خارش به جان چرا نخرم	بر جفایش وفا چرا نکنم
در خم پیچ و تاب گیسویش	جان و دل مبتلا چرا نکنم
دل به مهرش چرا چرا ندهم	سر به پایش فدا چرا نکنم
در بقای وی و فنانی خویش	هر دمی صد دعا چرا نکنم
در برش از چه روی ننشینم	از درش التجا چرا نکنم
از طبیبی چو او من بیمار	زخم دل را دوا چرا نکنم
یا رب و یا ربش چرا نزنم	ای خدا ای خدا چرا نکنم
کنج سلطانی ام چه داد از فقر	فخر بر اغنیاء چرا نکنم
طلب عفو و بخشش از تقصیر	طمع در دو سرا چرا نکنم
زیر بار گنه چه بنشینم	به کریمیش صدا چرا نکنم
هم ندیم سگش چرا نشوم	در غیرش رها چرا نکنم
از چو اوئی من گدا بسمل	حاجت خود روا چرا نکنم

بوته‌ی غم تاریخ نظم ۱۳۶۴

سالها در بوته‌ی غم سوختیم	سوختن را تا به غم آموختیم
دیده را یعقوب آسا از فراق	کور کردیم و به ماتم سوختیم
در میان جام دیدیم عکس یار	سرکشیدیم شادو خرم سوختیم
از درخت عشق گندم چیده‌ایم	در ظلمنا جان آدم سوختیم
حرمت احرام را نشکسته ایم	در حریم یار محرم سوختیم
جرعه ای افشاند از بالا به زیر	پر به علین اعلم سوختیم
بر دل اسفل از او تا دم زدیم	بر فلک عیسای مریم سوختیم
از ترحم مرهمی بر زخم دل	هم طبیب و زخم مرهم سوختیم

گرم کردیم و نما نم سوختیم	آتش دل را به آب دیده نرم
میخور و میخانه تا دم سوختیم	ساغری از جام چشمانش زدیم
دم فرو بردیم و بی دم سوختیم	بارخ زرد و دل پر درد و آه
و ز برون نار جهنم سوختیم	از درون نار سر بر کرده ایم
سینه‌ی موج و دل یم سوختیم	ز آب دیده دل به دریای غمش
هر سحر گاهش به شب‌نم سوختیم	برگ گل را در بهار آرزو
تاج و تخت ابن ادهم سوختیم	از شرار شعله‌های حلق دلق
کردیمش یک جای و باهم سوختیم	آب و آتش را به خاک و باد حل
ما به عهد خود مکرم سوختیم	بی وفائی پیشه‌ی عشاق نیست
تا نگوید یار ما کم سوختیم	سوختیم بسمل و می سوزیم هنوز

شبه‌ی شیرین تاریخ نظم ۱۳۷۱

کنی کاری که شیرین کرد بر فرهاد می ترسم	تورا تا شبه‌ی شیرین شدن شد یاد می ترسم
شوی بر خو برویان و انگهی استاد می ترسم	از آن ترسم که رسم و عادت لیلا بیاموزی
گرم پا از سر کوی تو دور افتاد می ترسم	نه بیم از دوری جنت نه از خوف جحیم اما
عروس دهر را روزی شوم داماد می ترسم	همی ترسم از آن سوری که رخ بنماید موری
از آن تیری که خور دستم به گندم شادمی ترسم	اگر چه خانه‌ام بسمل کنون در نصرت آباد است

حرمت قر تاریخ نظم ۱۳۶۷

ننگ دونان برای نان نکشم	حاضر م تا به پای جان نکشم
گله از فقر در میان نکشم	راضیم گر بمیرم از فاقه
جان ببازم ولی زبان نکشم	بی سر و پای همچو پروانه
پیش سگ ننگ استخوان نکشم	آبرو بهر دنبه از گربه
پوزه بر پای این و آن نکشم	به تملق دمی نجانبانم
دست بر دامن کسان نکشم	چاپلوسی پی فلوسی چند
از خر و آخور خران نکشم	دل ندادم به جو که زخم لگد
منت از خوان دیگران نکشم	خشک نانی گرم میسر شد

راضی‌ام تن‌دهم به‌نیزه‌ی طعن	به گمان بدی کمان نکشم
شاه اقلیم کشور خویشم	کار جز پیش کاروان نکشم
از قناعت غنی شدم در فقر	حسرت از سود و از زیان نکشم
در پی بیش‌گریه و تشویش	از کمی ناله و فغان نکشم
حرمت فقر و عزت فقرا	از تفاخر به دو جهان نکشم
تا سرم خاک پای این قوم است	سر به بام و در شهبان نکشم
حاجتم اوست هم به جز از او	ننگ از دوزخ و جنان نکشم
تا نسیمم ندیم بزم سحر	تا بهارم غم خزان نکشم
طمع حتی ز خویش هم بسمل	کنده ام تا ز مردمان نکشم

کشتی عشق تاریخ نظم ۱۳۶۸

ما خرابات نشینان در میکده ایم	تشنه‌ی عشقیم و سر مست خمارنگه‌یم
بنده‌ی حُسنیم و سر در قدم مهرویان	بسته‌ی زلفیم و دل بر سر نوک مژه‌ایم
همه در فکر خرابات سر آریم به صبح	دین و دل در گرو ساغر چشم سیه‌ایم
گاهی را عاقل و عاقل‌گهی دیوانه‌ی محض	گاهی مقبول و گهی رد شده‌ی جامعه‌ایم
چه غم‌ار کر کسم و یاکه به قمری خوانند	هر چه هستیم ولی مرغک این دامگه‌ایم
کشته‌ی عشقیم و بر کشته‌چه فرقی دارد	بسمل خالیم و یا بسمل رخسار مهیم

زخم جگر تاریخ نظم ۱۳۷۲

بلبلم بال و پر نمی‌خواهم	غیر زخم جگر نمی‌خواهم
می‌کشم بار خواری و از خار	باغ و راغ و شجر نمی‌خواهم
شعله‌ی عشق را چه روز و چه شب	از دل و جان بدر نمی‌خواهم
جز گل از گل دگر نمی‌طلبم	برگ و بار و ثمر نمی‌خواهم
گنج عشقی و کنج فقری را	بس دگر سیم و زر نمی‌خواهم
هر چه نعشی به نعش‌خواران ده	من یکی نعش‌خر نمی‌خواهم
وعد لا تقنطوا که خود دادی	عهد از این خوبتر نمی‌خواهم

بسمل عشقم و به جز عشاق نوحه و نوحه گر نمی خواهم

سائل صدق تاریخ نظم ۱۳۷۳

ما گداسانیم گدا صورت نه ایم	از گدایان گدا سیرت نه ایم
ما گدائیم بل گدای راستان	پاچه خیز و خار بن خصلت نه ایم
پای هر خوان در کمین استخوان	گرگ سان و گربه سگ طینت نه ایم
لقمه خوار هر غنی و هر فقیر	چار چشمی در پی فرصت نه ایم
نعل بند سم تراش هر کمند	خاک روب آخور خفت نه ایم
پای هر بام و بنائی از حسد	دیده بر دیوار از حسرت نه ایم
صابریم بر فقر و قانع در قدر	ناخوش از بیش و کم نعمت نه ایم
سائل صدقیم و واله بر وفا	مخلص زور و زر و زینت نه ایم
پیرو شرعیم و از اهل طریق	مشرک حق منکر بیعت نه ایم
شمع سان در جمع جانبازان عشق	کمتر از پروانه در همت نه ایم
از همه درها کشیدیم پا ولی	دست بردار از ولی نعمت نه ایم
زاده ی فقریم بسمل قوم غم	نسل خاکیم خالی از حکمت نه ایم

عنا صفت تاریخ نظم ۱۳۶۷

چیزی نداده گر به کس از کس نبرده ایم	چشم طمع به هر کس و ناکس نبرده ایم
روی نیاز بر کسی جز حق نکرده ایم	آز و حسد به سقف مسدس نبرده ایم
عنا صفت به پاره ای از استخوان هنوز	با لابه لاشه از لب کرکس نبرده ایم
مرجان به جان ز موج تلاطم خریدده ایم	خر مهره را به چم چمک از خس نبرده ایم
از زخم طعن تیر ملامت هنوز سر	زیر سپر به لاف مقدس نبرده ایم
بر هر دری که پای نهادیم جان به کف	پیش آمدیم و یک سر مو پس نبرده ایم
جز جان نداشتیم چه اگر خواست هر کسی	دادیم و تا نگفت خودش بس نبرده ایم
کردیم اگر ز نام دوست و رفیقی به شعر یاد	پای فروش مدح مخمس نبرده ایم
دل داده ی ندیمیم و جان بسمل قدیم	پرپر زدیم و سر به قفا پس نبرده ایم

راه غم مردادماه سال ۱۳۶۵

می‌روم در گوشه‌ی غربت شبی تنها مُرم
کوله بار بار حسرت را بگیرم در بغل
بی‌کس و تنها بمیرم گوشه‌ای دور از وطن
شهر را بی‌شر گذارم روستا را بی‌بلا
همسفر با آه سرد و همقطار اشک گرم
دل به موج و سر به طوفان سینه در گرداب غم
شاد بگذارم جهانی را ز خود بی‌درد سر
روز را بر دوستان تیره سازم بیش از این
چون نیم‌یاری همان بهتر که بسمل بار خویش
ز حمت گور و کفن بر دارم و آنجا برم
با دل پر غم به جای دور و ناپیدا برم
پیرهن بر خویش پیچم رخت از این دنیا برم
صد بلای بی‌سلامت از ملامتها برم
راه غم در پیش و سر بر دشت بی‌پهنا برم
قایق بشکسته ی تن جانب دریا برم
خود سر شوریده را همپای با غمها برم
دود بر چشمی نمانم این تن دودزا برم
کم کنم از دیگران بار و خودم تنها برم

جرم نکه تاریخ نظم ۱۳۶۵

به خدا کرد فراق به جوانی پیرم
گنهم چیست به جز عشق به طاق ابرو
یک سری داشته‌ام بر سر سودای تو شد
شب‌نم زلف می‌فشان به سر ره که مباد
دست از زهد کشیدم که به میخانه شبی
رو به محراب دو ابروی تو بستم تکبیر
گر به سهو از سر کوی تو غلط کردم راه
بر قد سرو تو بالا نرود پای خیال
بس که گشتم هدف خوار به چشم اغیار
پای بند دل دیوانه خرد نیست مبند
بسملا تکیه به تدبیر مکن کاند در عشق
که از این عمر گر انمایه به والله سیرم
که به جرم نگاهی دور ز فرقت میرم
کو دگر سر که به سودای تو از سر گیرم
تر کند دامن زهد و به ملا تزویرم
بلکه تا دست تو را همره ساغر گیرم
نسزد بر تو کزین قبله کنی تکفیرم
سجده ی سهو پذیر و بگذر تقصیرم
سر به خاکم که قد سرو تو بر سر گیرم
دگر از خار ملامت نبود تأثیرم
جز خم‌گیسوی مشکین نبود زنجیرم
کاوشکسته است به یک عشوهِ دو صد تدبیرم

جان‌باز

من عاشق جان‌بازم از دار نه بگریزم
صدبار کشندم یار شکوه نکنم زینهار
دیگر تو مخوان زاهد در کثرت‌م از واحد
می‌سوزم و می‌سازم با نار در آویزم
بیزار از آوازم بر تیغ نه بستیزم
جز عشق چه آغازم عشق است همه چیزم

از باده‌ی عشقم مست بی از سروپا و دست
جز عشق مپرس از من خفاشک خور دشمن
در چنگل شهبازم کو پای که بگریزم
من بسمل خور رازم در حشر چه برخیزم

سرغم تاریخ نظم ۱۳۶۵

بس که در محراب دل نقش رخت جا ساختم
سالها خون جگر خوردم به جام آرزو
ناله ی شب را به آه روز در آمیختیم
خون دل از دلو دیده بر کشیدم سالها
عمری را بر دم به سر بل غنچه‌ی دل بشکفد
خاک کویت را به جای سرمه از باد صبا
در طریق عشق اگر بشکست پای آرزو
به ز غم بسمل ندیدم چون ندیم و محرمی
گوئیا در سینه صحنی از کلیسا ساختم
تا سر زلفی سیه از آه شبها ساختم
زان دو افطاری برای شام یلدا ساختم
تا مناسب جائی را از بهر غمها ساختم
عاقبت صد چاکش از خار ستمها ساختم
با مژه بگرفتم و بر دیده مأوا ساختم
دامن امید را دست تمنا ساختم
سر غم را هم به غم آخر هویدا ساختم

به جان آمده تاریخ نظم ۱۳۶۴

من که از روز به جان آمده با شب چه کنم
با غم فقر توان ساخت و رخ زرد ولی
شمع را شعله به جان هست ولی نه شب و روز
از کناری به نگاری نرسیدم به بهار
در حاجات رها کردن اغیار چه سهل
به فقیری و حقیری شده راضی بسمل
روز و شب را با دل پر خونی لبالب چه کنم
از غم عشق و تن خسته‌ی پر تب چه کنم
من به این شعله‌ی جان سوز مرتب چه کنم
وای اگر قوس زند خیمه در عقب چه کنم
از غم حسرت یکبار به مطلب چه کنم
با سپاه سر پیری به تعاقب چه کنم

خرابت تاریخ نظم ۱۳۶۷

دلا بگذار شبی آرام باشم
چنان مستی که از دود شرارم
ره مسجد ندانم از خرابات
به رهن جام با دین و دل و جان
بلاگردان جان غنچه‌ی گل
پی لایلا به واویلا نشینم
دل صد ریش تر از شانه بسمل
خمار یار و مست جام باشم
بسوزد دوزخ و من خام باشم
به رندی شهره و بد نام باشم
یکی دُردی کش پر وام باشم
سپیر از آفت ایام باشم
به مجنون همدل و همگام باشم
اسیر زلف مشکین فام باشم

سرصرای تاریخ نظم ۱۳۶۷

ما بی دلان مست دل از کف پریده ایم
از ما مپوش سر صراحی که سالهاست
منعم مکن ز کوی خرابات و خم می
ای ناچشیده ز آنچه که مازان چشیده ایم
دادیم طلاق ز آنچه خوش آید مذاق را
در عقد می فروش به نقد آرمیده ایم
با مخلصان حضرت جانان به جان و دل
از منکران پیر مغان پا کشیده ایم
بسمل شدیم بسمل اگر چه به دست غیر
در پیش پای دوست به سینه خزیده ایم

مرم از زخم تاریخ نظم ۱۳۶۹

بنده ی عشقم و در بند بلا می خواهم
از بلایش به ملا عشق و ولا می خواهم
نرگسش را همه گر جو و رجفا می طلبم
در جفایش چه اگر سخت وفا می خواهم
جای بهبود چو شمع شعله به سر ز آتش و دود
مرهم از زخم هم از درد دوا می خواهم
زان سر زلف سیاهش شبک تیره ی خویش
صاف تر از لب لعلش به صفا می خواهم
اگرم بوسه گناهست به ضرورت بسمل
زار و بیمارم و از بهر شفا می خواهم

یک امشب تاریخ نظم ۱۳۶۵

ایا واعظ یک امشب را مکن از میکده دورم
یک امشب را که جام و ساغر و ساقی است در سورم
خمش کن شمع یک امشب بکش پرده به روی غیر
یک امشب را که مقدم هست فریب نسبه از حورم
مخوان بر من یک امشب را وعید و وعده ی جنت
یک امشب از می لعلش به والله نیست مقدورم
مفرما توبه یک امشب مرا از لعل لب زاهد
یک امشب یار شد ساقی ببخشا مست و معذورم
مکن منعم یک امشب را اگر از من خلاقی رفت
یک امشب خلوتست و یار به جامی داده دستورم
بیا ای محتسب یک امشبی بگذار خوش باشیم
یک امشب هر چه بادا باد به رسوائی چه مشهورم
بده ساقی یک امشب را هر آنچه در سبو داری
یک امشب هر چه باقی ماند بریزد بر سر گورم
هر آنچه خوردم امشب را به بزم یار از مستی
یک امشب از کرم بنگر به رنگ زرد رنجورم
بیا و باز یک امشب به پاس آن همه شبها
یک امشب را ازان تنگ عسل بی نیش زنبورم
بیا ساقی یک امشب را به کام تلخ شیرین کن
یک امشب از دل بست بر ساغر
مرنج یک امشب از بسمل اگر دل بست بر ساغر

سراغ تاریخ نظم ۱۳۶۷

ما بلبلان از دو جهان وارهیده ایم
از هر چه هست دست به جز گل کشیده ایم

جویا شدم ز باغ بگفتند به اتفاق
برگی به کف گرفتم و گفتم که گل کجاست
نادیده دوختیم همه جا دیده بر درش
گفتم ز شاهدان مصر بپرسم مگر همه
کردم ز اشک دیده سراغ از فراق گفت
گفتم به آه آهی کشید و به ناله گفت
در پای دل نشستم و از شرم شد خجل
از گوش کردمش سراغ بگفتا ز دیده پرس
نادیده دیده گفت که بسمل طمع مدار
ما هم به این امید خزانش خریده ایم
گفتا نسیم گفته که بویش شمیده ایم
ناآمده هنوز به خارش خلیده ایم
دادند نشان که دست به حسرت بریده ایم
ما نابجا ز رشک به دامن چکیده ایم
از راستان بپرس که ما کج دویده ایم
گفتا بخش ما پی غیرش طپیده ایم
ما هم سراغ وی ز زبانه شنیده ایم
از ما که مردمان دیده ی خود را ندیده ایم

سائل تاریخ نظم ۱۳۶۲

بارالها نظری کن که بسی غمگینم
شهره ام گر به گنه تو به کرم مشهوری
سائلی آمده بر ساحل پر رحمت تو
همچو مرغی مده سر سهل خودت بسمل کن
بر درت آمده و سائلکی مسکینم
در گنه بخشی من از بار گنه سنگینم
نپسندی که کشد موج گنه پایینم
نفس و شیطان قفسی ساخته بهر دینم

ب تر تاریخ نظم ۱۳۶۲

تا که سودای سر زلف تو بر سر دارم
از خیال لب لعلت به سراپرده ی دل
به که گویم ز لب از دل آزرده خبر
گرم از قهر برانی ز سر کوی تو دل
اقتدا بر قد رعنا ی تو بستم به نماز
به قد سرو مناز و به لب لعل که من
اگرم زور و زری نیست به جای زر و زور
تا برفت شمس و شفق گشت ندیم شب تار
همه را سعی جنان است و بسمل ز دو کون
کی توانم که سر از خاک درت بردارم
شاهد از خون دل خویش لب تر دارم
آنچه از دست تو بر جان محقر دارم
حاش لله که ز جور تو مکدر دارم
عکس زیبای تو در سینه مصور دارم
بلکه صد چند ز لب لعل تو باور دارم
تن زار و لب خشکی دل مضطر دارم
یاد خورشید جمال مه مظهر دارم
یک نگاه تو به فردوس برابر دارم

مذهب عشق تاریخ نظم ۱۳۶۶

گر بیش نداریم غم بیش نداریم	منت ز غنی ناز به درویش نداریم
نه بنده‌ی شاهیم و نه سربردر شاطر	شکوه نه ز بیگانه که از خویش نداریم
نه مال و منالی و نه جاهی و جلالی	هر جانب نشینیم غم و تشویش نداریم
در کسوت فقریم و در ایوان تفاخر	میراثی بجز این ز پس و پیش نداریم
بشکسته دلانیم و پذیرای ملامت	جز زخم علامت به دل ریش نداریم
نه دشمن گر گیم و نه بدخواه به روباه	در خانه خروسی به گله میش نداریم
شادیم به لب خشک تن زار و رخ زرد	حاجت به خضایی به سر و ریش نداریم
در مذهب عشقیم و هم مسلک عشاق	معشوقه پرستیم و دگر کیش نداریم
تا پیرو پیریم و ز احباب ندیمان	خوفی ز هلاک و سپه و جیش نداریم
بسمل چه خوری غصه که در عرصه‌ی عالم	جز نفس که بر خویش بد اندیش نداریم

بخت در مشهد مقدس تابستان ۱۳۶۱

از چه آب و خاکی بسرشتند یارب جوهرم	که به جائی نیست جائی از برای پیکرم
هر کجا پا می‌نهم گویند جای پای نیست	هر کجا که می‌نشینم سنگ بر سر می‌خورم
نه به مسجد جائی از دست مسلمانان مرا	نه درون دیر آسوده ز دست کافرم
نه به صحرا نه به دریا نه به شهر و نه به ده	نه سر بازار بی آزار ایمن از شرم
در مسافر خانه‌ای گر پا گذارم بهر خواب	پول ده شب خواب را باید به یک شب بسپرم
نا بجاها را به چشم و ناسزاها را به گوش	دیده و بشنیده را نشنیده باید بگذرم
ترسم اندر آینه‌گر خود ببینم خویش را	باورم گردد کز آنچه گفته‌اند زان کمترم
هر کجا رفتم نشد از بخت بد پیدا هنوز	جای بی آزار بسمل تا شبی بر سر برم

داسن فضل تاریخ نظم ۱۳۶۷

ما ز جانان همگی راحت جان می‌طلبیم	راحت جان خود از دادن جان می‌طلبیم
همه از وی طلب سفره و خوانی دارند	ما به جای همه زو عشق نه‌نان می‌طلبیم
ما نه آنیم که گردیم به جامی خرسند	بل صبو حی کشیم و رطل گران می‌طلبیم
نه طمع کار جهانیم نه طلب کار جنان	وصل او را به ویرای دو جهان می‌طلبیم
از پی شستن گرد رخ ناشسته‌ی خویش	خون دل را مدد اشک روان می‌طلبیم

هرچه هم پیر ولی در صف عشاق هنوز
اگرم جانب دوزخ کشدم گوی چه باک
طمع خلد گرم هست نه از کسب عمل
بی غم از هردو جهان بسمل و هم در دوجهان

دولت وصل به بر بخت جوان می طلبیم
بر دل نار هم او را به میان می طلبیم
دامن فضل گرفتیم و امان می طلبیم
غم او را هم از او نعره زنان می طلبیم

به شما گوار باد تاریخ نظم ۱۳۸۲

غمی در جهان ندارم به جز از غمی چه آن هم
غمم از سه خانه ی گل به سرای بی دری نیست
نه غم زوال اموال نه ز خشک و تری سال
غمی را که یک دمش را به هزار سور ندهم
غمی را که عیش و شادی به درش به خوشه چینی است
به فراق تا که یارم به غم حاجتی ندارم
به من ار نشد میسر به شما گوار بادا
نه پی سفر و جویی نه به خانه تاب و روئی
شب و روز می فریبم دل خویش را به خلوت
به امید آنکه روزی گذرند از این گذرگاه
به خیال می کنم صبح همه شب مگر که فردا
چه دهم که شرح نتوان به قلم فراق را جز
شده کار من شب و روز سر خاک ره نشینی
اگرم ز عشق گویم به جنون و جهل گیرند
به خدا غم کمی نیست غم بی ز هم زبانی
همه در وطن عزیزند من بی نوا چو یعقوب
به قضا رضا از آنم که به جز رضا رهی نیست

که به جای جان گزیدم به جهان ز جان مقدم
غم من غم قدوم نیست گر از این سرا شود کم
نه ز تیرگی اقبال نه ز بخت شوم بر هم
غمی را که داده شاهی به بهاش ابن ادهم
غمی را که در قیامش سر خرمی شده خم
شب و روز در کنارم شده خود هزارویک غم
شب و شمع و محفل و می به وصال محو و مدغم
نرسیده سر به جوئی شده محو همچو شبنم
که به هر شبی است روزی پی هر خزانی خرم
به عصای موسوی سا به لب مسیح سا دم
فرجی شود هویدا سفری شود مصمم
دل و دامنی پر از خون لب خشکی بر لبیم
تن پیر و دست خالی گهی مات و گاهی مبهم
اگر از غنا زنم دم بزنند ریشخندم
که مباد بر شمایان چو من این چنین به عالم
به وطن غریب و خوارم به حریم بی ز محرم
چه کند به قهر بسمل چه نهد به مهر مرهم

انتظار دیدار

یاران اگر نیابند امروز در کنارم
ترسم به روزی کایند بینند به سوگواری
با من نداشتند جنگ شاید ز فقر من ننگ
از حسرت و تأسف کاری نمی رود پیش
اینجا که نیست آسان همراه جان تحمل

فردا چه سود کایند در گوشه ی مزارم
جمعی نشسته گریان نالان به حال زارم
کردند از ترحم نزدودن این غبارم
آیید پیش از آنکه نارفته سر به دارم
آنجا چه سان توان بود بی جان به جان قرارم

بی‌دوستان چه‌ارزد در بوستان‌گذشتن
بگذار تا بگیریم خودپیش از آنکه‌غسال
پرسند اگر نکیرین از طاعت و عبادت
گورم اگر بکاوند خواهند دید بسمل
بی‌بلبلان به‌گلشن در دیده به که خارم
ترسم ز سینه‌شوید این داغها که دارم
گویم پیرس از ایشان من کلب‌درب‌غارم
کز بهر خیر مقدم ساعت همی شمارم

مدعی تاریخ نظم ۱۳۷۰

گر مدعی بگفت که ما اهل کثرتیم
گر مدعی بگفت که این قوم غافلند
گفتند اگر به‌طاعتی شب‌را سحر نکرد
گفتند اگر که مفلس و بی‌مایه و حقیر
گفتند اگر که کهنه‌پرستان‌پیر دوست
گفتند اگر که سخت‌بگیران مستحب
گفتند اگر خطاست خطشان بگو بلی
تا کوکب مراد چهارم سپهر بخت
داریم خدای را و رسولی شفیع خویش
آری بگو به کثرت عشق و محبتیم
آری بگو ز خویش نه ز اهل ولایتیم
آری بگو به خواب به دور از عداوتیم
بهتر بگو به جامه‌ی افلاس راحتیم
آری کهن پرست نه احزاب بدعتیم
آری بگو حنیفی و از اهل سنتیم
این است خطای ما که به خط ارادتیم
داریم به‌سر چه غم که در ایام ظلمتیم
هر چند گناه بنده و بسمل از امتیم

کهنه‌گدا تاریخ نظم ۱۳۶۶

ما کهنه‌گدائیم که گدائی نفروشیم
این خاتم عزت به گدائی بخردیم
از فقر به فخریم و از کدیه غنائیم
از صوف ریا خرقة‌ی سالوس گذشتیم
سرمایه و سود و سودای جهان را
مزدی نستاندیم ز طاعات و عبادات
صدمسجد پر سجده به سجاده‌ای از عجب
زهدی ننمودیم و منبر نگزیدیم
ضایع نکنیم کعبه به آزدن دلها
هرگز نکنیم رخنه در ارکان مروت
خو کرده بحریم و پرورده‌ی امواج
این کهنه قبا دل‌ق به شاهی نفروشیم
با جام جم و تخت طلائی نفروشیم
این کسوت همت به تباهی نفروشیم
نیرنگ نیازیده‌ی مرائی نفروشیم
بر هیچ نگیریم و به کاهی نفروشیم
با نام خدا نام خدائی نفروشیم
در میکده با عذر گناهی نفروشیم
رو در صف و محراب نمائی نفروشیم
باطل شده را سعی و صفائی نفروشیم
انصاف نگاهیم و جفائی نفروشیم
این در گرانمایه به ماهی نفروشیم

در حلقه ی میخانه ببستیم تعهد
دردی که به دَر دی بخریدیم دگر از دست
بسمل چه غم از غم که یکی لحظه غم عشق
پیمانه به هر بی سر و پائی نفروشیم
ندهیم به دارو و دوائی نفروشیم
بر عیش همه عالم واهی نفروشیم

آواره تاریخ نظم ۱۳۷۱

ما خانه به دوشان ولا خانه ی عشقیم
دستی به سروپا بدر وبی خبر از خویش
در کوچه ی رسوائی هم آغوش ملامت
همسایه ی دیوار به دیوار خرابات
بستیم کمر خدمت رندان جهان را
مسحور لب لعلیم و مفتون سر زلف
آواره ی بی خانه و کاشانه ی عشقیم
بی بال و پر وبی سرو سامانه ی عشقیم
در شهروده مشهور به دیوانه ی عشقیم
مستانه ی پیمانه ی جانانه ی عشقیم
جارو کش بام و در میخانه ی عشقیم
جان بسمل دو نرگس دردانه ی عشقیم

لابالی تاریخ نظم ۱۳۷۱

ما فرقه ی فارغ از جهانیم
منقوش به نقش نقشبندان
سر مست و خراب و لا ابالی
آسوده به سایه ی سلامت
بسمل شده ی منای توحید
بی سبحو صوف در صف عشق
بی کینه به کافر و مسلمان
بگذشته ز خویش با همه خوش
جز رحمت و خیر بر خلاق
بی نام و نشان هنوز بسمل
هم فرقه به کیش بی دلانیم
سر در پی پیر زنده جانیم
آغشته به عشق نیکوانیم
دل داده ی کوی دلبرانیم
از جمله جان فدائیانیم
دردی کش جام ساقیانیم
با دشمن و دوست مهربانیم
از سود به خلق شادمانیم
چیز دگر از خدا نخوانیم
خو کرده ی زخم بی نشانیم

خموش تاریخ نظم ۱۳۷۷

ای دل بیا که فکری به احوال هم کنیم
تا کی بسان سرو نشینیم راست وار
از ذکر عشق کاهیم و فکر درم کنیم
زخم تبر به سر خوریم و پشت خم کنیم

بی زر به کف به صف ننشینیم زرد روی
بندیم میان بسان فلان و ز هر فریق
دام ریای را بنشانیم به زیر دین
وانگه به رغم حاسد و کوری دشمنان
هر ظهر گوشت بره و صبحانه را کره
گفتا خموش بسمل و ترسم به جای آن
از دخل بیش جوئیم و از خرج کم کنیم
خود را به هر طریق که شد محتشم کنیم
چند روزی هم به نام خدا دُم قلم کنیم
ریشی تکان دهیم سر و گوشه علم کنیم
بی رنج نان خشک برنجی به دم کنیم
ز این خشک نانی را که هست بکاهیم و کم کنیم

هم تیشه تاریخ نظم ۱۳۷۰

ما فرقه فقیران فقیر الفرائیم
از تفرقه و وسوسه و دغدغه فارغ
هم پیشه به مجنونیم و هم تیشه به فرهاد
هم کیش به درویشیم و هم مسلک مسکین
در خانقه و صومعه و دیر و کلیسا
از هر چه که دلبر نپسندد نپسندیم
صدشکر که بسمل به پی پیر شدیم پیر
هم فرقه به هر فرقه ی بی فرق گزائیم
با جان و دل هم پای به هر بی سروپائیم
هم لانه به هر بلبک نغمه سرائیم
هم مشرب شاهانه و هم نوع گدائیم
با اهل صفا دل به کف و سر به وفائیم
از هر که رها کرده ی عشق است رهاییم
از فرقه ی لامذهب و بی پیر جدائیم

مفتون تاریخ نظم ۱۳۷۱

ما عاشقیم و بی عشق پیمانه نمی گردیم
تا بلبل این باغیم تن داده بر این داغیم
رنسیم و ردا بر دوش دردی کش و جرعه نوش
افسون شده ی یاریم مفتون و گرفتاریم
با هر که ندارد سر در کوی وفا بسمل
بی رنج و بلا هرگز مستانه نمی گردیم
با هر زغن و زاغی هم لانه نمی گردیم
از ساقی و ساغر کوش بیگانه نمی گردیم
سر مستیم و هشیاریم دیوانه نمی گردیم
بی خانه همی گردیم هم خانه نمی گردیم

مردیم زود تاریخ نظم ۱۳۷۸

جان کندیم و صدمبار به جائی نرسیدیم
بردیم جفاها و کشیدیم ستم ها
از سود که سهل است که از مایه همه عمر
بی داغ دل از باغ نچیدیم گلی را
نشنیده ز کس طعنه و ناگشته ملامت
با این همه نومید مشو بسمل از این در
مُردیم ز درد و به دوائی نرسیدیم
خوردیم قفاها به قفائی نرسیدیم
ناسوده سر آسوده به پائی نرسیدیم
بی خار به برگی و نوائی نرسیدیم
رسوا نشده سر به سرائی نرسیدیم
شاید تو رسی ما که به جائی نرسیدیم

کوهر شرف تاریخ نظم ۱۳۷۲

یک دل بدیم کش به باده صهبا سپرده ایم
مجنون شدیم و در پی لایلا هر آنچه بود
دیدیم چه عذر خویش به نازش همه نیاز
غم را به جان خریده و یاریم بلای را
از دست برد اهل زمان گوهر شرف
بر بوسه گاه خال لبش کام آرزو
تاجلوه‌ی رخی و سایه‌ی زلفی است سایه وار
اینجا همی گشند و در آنجا همی گشند
بسمل دگر چه ماند به جز عذر از خطا

پشمی دل تاریخ نظم ۱۳۶۵

دگر حاجت چمن نیست گلی پیش روی دارم
چه کنم دگر گلستان که چو سرو در زمستان
نه سر صفا و مروه نه به سعی در شتابم
نه به سبحة چشم دوختم نه به خرقه مرقع
غم دو جهان ندارم اگر تو یار باشی
نکنند اگر که خوبان گذر از وفا چه باک است
لب ساغری نجویم پی لاغری نپویم
چه غم ارب رفت از دست دل و دین و مال از شست
شودم اگر همه کس تو مرا به دوستی بس
دگر حاجت سپر نیست که به تیغ یار بسمل

حاشا تاریخ نظم ۱۳۶۵

سر ریش زلف دارد دل ریش درد مندم
من و دل پریش شانه دل شانه زو پریشان
کو به یک نگاه سوزد دل ماه و دامن مهر
به شراب خانه ی غم می خام به جام ازانم
دل و دین ببرد و حاشا شدنش گواه این است
یکی جرعه ای تمنا شدم و نداد اما
همه ریش زلف ازانم که به ریش دل بخندم
چه پریشم و پریشان شده را نیاز مندم
من بی نوا چه باشم که یک و یکی سپندم
که به رمز و راز روز می پخته کشندم
پی دل به جان برانیم سر و پا کشد به بندم
ستم از شماره بیرون ز جفای بل دو چندم

چه کنم دل پریشان سر پر هوس خدا را نکند به حرفم ار گوش ننه‌دسری به پندم
اگرم بهای خواهد دگر از کجای بسمل دلی در خور پذیرا عملی که او پسندم

بی‌گل تاریخ نظم ۱۳۶۸

شدم دیوانه دنبال دل دیوانه می جویم سراغ بی دلی از هر در و کاشانه می جویم
پی‌گل همچو بلبل در نوا تا پای جان هرجا نفس می برم و جان می کنم جانانه می جویم
به پای سرو می مالم سرودامن به هر خاری به سوسن می کشم دست و غبار شانه می جویم
نمی‌دانم چه سان بختی زدند بر من رقم کاخر همه معموره می خواهند و من ویرانه می جویم
شراب بی خودی بسمل مرا کرده چنان بی خود که سر مستی هنوز از نرگس مستانه می جویم

بسمی تاریخ نظم ۱۳۶۹

من غلام علی ام کز علی آموخته‌ام از علی سر ولای ولی آموخته‌ام
روبه بیشه ی مولایم و در جنگل عشق بهتر از شیر ژیان پر دلی آموخته‌ام
به خدا بلکه خدا را به وجودش واجب به حش جلوده حق منجلی آموخته‌ام
بی سر و پا شده ی اویم دیوانه و مست تا کزین شیوه ی ره عاقلی آموخته‌ام
در گه طفلی و خامی ز کفش جامی پر خوردم و پخته شدم کاملی آموخته‌ام
چون ندیدم ز ولایش چو منایی خوشتر دین و دل داده به وی بسملی آموخته‌ام

پرده ی دل تاریخ نظم ۱۳۶۵

در پرده ی دل نقشی به جز یار نداریم حاجت به سرا پرده ی اغیار نداریم
در آینه ی دیده تمنای وصالش تا هست به آئینه سر و کار نداریم
از زلف سیاهش نگرفتیم گله در دل جز شکر دگر شکوه ز دلدار نداریم
چون شمع خمش سوختیم از دود دل خویش آزرده ی خویشیم به کس آزار نداریم
در مسجد و میخانه خیالش همه در پیش محرابی دگر از در و دیوار نداریم
ما را به مسلمانی در اسلام همین بس در زیر یکی خرقة دو زنار نداریم
رو سرخی ما شاهد بی آبی ما نیست یعنی گله از یار به اغیار نداریم
بسمل اگر از داغ غم و زخم ستم مرد گو شمعی و از داغ ستم عار نداریم

چه سان کریم ۱۳۷۲

بگو ای بی وفا آخر چه سان سوزم چه سان گریم به چه ساز و چه آهنگی به چه طرز و بیان گریم
چه فصلی باز بکشایم چه بابی در میان آرم چه اوراق و کتابی با کدامین داستان گریم

به چه عهد و چه ایامی به چه وقت و زمان گریم
بریزم آشکارا اشک و یا مخفی نهان گریم
به صحرای غمت یا سر به باغ و بوستان گریم
چو شبنم قطره قطره یا چو سیل آساروان گریم
ز بی مهری یاران یا ز قهر دوستان گریم
و لیکن گر تو در جنت نباشی جاودان گریم
که در این خانه بی درچه سان سوزم چه سان گریم

به فروردین و یا مرداد به برج مهر یا بهمن
سر بازار یا در گوشه ی خلوت تک و تنها
چو لاله با لب داغ و چو بلبل با دل پر خون
گه و بیگه چو ژاله یا چو باران متصل دایم
ز تیر طعنه دشمن و یا بخت سیاه خویش
اگر بر دوزخ همراهم تو باشی تا ابد خندم
ندیم رفت از کف از که پرسم بعد ازین بسمل

طاق دل تاریخ نظم ۱۳۶۸

عشق را جفت به طاق دل مشتاق کشیدیم
کردیمش نیمه و هر نیمی به یک طاق کشیدیم
بستاندیم و به هر وعده سه اشراق کشیدیم
یکی بر خار سپردیم یکی بر ساق کشیدیم
پا نهادیم و سبک خرم و بی شاق کشیدیم
همره خال لبش از دل می شاق کشیدیم
سرخ روئیم که به قربانگه دل چاق کشیدیم
بر ورق هر چه جز او ماند از اوراق کشیدیم
خط بطلان به سر و پیکر اطباق کشیدیم

ز حمت دل چه دگر از عدد طاق کشیدیم
طاق ابروی و را جفت چه دیدیم دل طاق
به شمار سر هر موی و را عهدی چند
لب گل را بگرفتیم و دل بلبل نیز
به ملامتگه عشق و به ملالتگه غم
وعده ی باده دگر باره ز دست ساقی
رنگ زردیم اگر با تن لاغر لیکن
بهتر از خال لبش خطی ندیدیم خوشتر
به غمش تا که ندیمیم به سرایش محرم

زلف پریشان تاریخ نظم ۱۳۶۷

دل صد ریش تر از خویش بر ایشان دیدم
بر سیه روزی خود بیشتر آسان دیدم
سرو را بر قد سروش چه هراسان دیدم
زندگی را دگر از خویش پشیمان دیدم
من و دل دانیم و بسمل که چه پنهان دیدم

تا پریشانی آن زلف پریشان دیدم
مردم چشم و را روز سیه دیدم و دل
دگراز بی سروسامانی خود شستم دست
خال لب را لبی خشکیده لب آب حیات
آشکارا یکی از صد نتوان گفت هنوز

صورت غم تاریخ نظم ۱۳۶۷

هر دمی صد بار زخم نیم بسمل می کشم
بار نااهلان چو اشتر تا به منزل می کشم
سنگ جاهل می خورم ننگ ارازل می کشم
تا ز یک گرداب رخت جان به ساحل می کشم
من به جان از ناکسان این بار مشکل می کشم

شب همه با کوهی از غم آه از دل می کشم
تا سحر از شاخ هجران خار فرقت می چرم
روزها پهلول آسا سر به بازار جنون
هر دمی صد بار مرگ خویش می بینم به چشم
هر چه را مردم به تن از ظلم ظالم کم کشید

هم ندیمی را ندارم در بر خود چون ندیم
هیچ گدائی را نیامد بر سر از دندان سگ
جای شادی صورت غم در مقابل می کشم
آنچه بسمل من از این عقال جاهل می کشم

طلب دعا تاریخ نظم ۱۳۶۷

ای دل بی عمل بیا تا طلب دعا کنیم
عمری که رفته بر عبث سربه سر از پی هوس
پشت ز هر چه جز خدا رو بسوی خدا کنیم
مانده هر آنچه باز پس توبه ز هر خطا کنیم
روزک چندی را به جان دست بر آریم از میان
پیروی کلام حق از لب مصطفی کنیم
حاجتی بر دری بریم روی به یاوری بریم
گردن بسملی به پیش ترک ز ما سوا کنیم

بال آه تاریخ نظم ۱۳۷۲

ز بس از خون دل نامه به بال آه بنوشتم
سرشک از دیده خشکیدونه آهی ماند بر سینه
مرا جز از زبانی و دل پر خون نبود دیگر
مشو رنجه پذیر از من اگر کوتاه بنوشتم
اگر چه از خجالت سر به بازار تو نتوان شد
ولیکن هم چو یوسف سر درون چاه بنوشتم
زبان وصف ما بیش از مه و خورشید نسناید
ببخش ای مهر بی همتا تو را گر ماه بنوشتم
نباشد در کف بسمل دگر سرمایه ای جز این
که در دفتر تو را سلطان عالی جاه بنوشتم

کردار تبه تاریخ نظم ۱۳۷۸

آه که عمری را به کردار تبه بشکسته ایم
گفتی دل بشکن که دلهای شکسته می خریم
پای نفس دون نکردیم هیچ گه از دل برون
در عوض خورشید جان را سربه چه بشکسته ایم
گرگ شیطان را به جان خویشتن کردیم چیر
دست چوپان از قفا پشت گله بشکسته ایم
جهل و غفلت را به ملک تن چو سلطانیم مطیع
عقل و طاعت را سلاح فوج و سپه بشکسته ایم
آنچه را سالم به ما بسمل سپردند از اول
قدر شناختیم بدست خود همه بشکسته ایم

قرصی غم تاریخ نظم ۱۳۶۹

خدا را تا به کی باید من و غم هم قرین باشم
به چشم یار خوار و پیش یاران خوار تر از خار
به باغ آرزو هر کس گرفته ساقه ای بر کف
چرا باید من مسکین ز جمع مفلسین باشم
ز خویشان بیش از بیگانه صد هاریش بردل بیش
خورم خون جگر سردر گریبان چون جنین باشم
یکی از این همه آخر به فکر پیری چون من نیست
درین بیت الحزن تاکی مرا باید حنین باشم
تو گوئی قرعه ی غم را به نام من زدند بسمل
که تا باشم ستم کش در همه روی زمین باشم

عاشق دامن تاریخ نظم ۱۳۷۰

شاعر شعر دل خویشم و افسانه نی‌ام
کاهش جان و تن خویشم و زخم دل خویش
سائل خویشم و دودست تهی بر در خویش
بلبل داغک خویشم به گل باغک خویش
جغد بام خودم و نه سر هر بام چو بوم
راحت خویش بدیدم چه به سقف گل خویش
گریب‌رسند که بسمل تو که هستی و چه‌ای
شمع جانسوز خودم شعله‌ی پروانه نی‌ام
سر به جیب خودم و زحمت بیگانه نی‌ام
به هوای صله‌ی دولت شاهانه نی‌ام
عاشق دامنم و مشتاق بر و دانه نی‌ام
شوم شام خودم و شومی هر خانه نی‌ام
ننگ مرمر چه کشم طالب کاشانه نی‌ام
بگو عاشق وش مستم ولی دیوانه نی‌ام

کنه‌دل تاریخ نظم ۱۳۶۴

ماییم و کهنه دل‌قی هر جا که پا گذاریم
نه ملک و مال و جاهی نه کله و کلاهی
دامان فقر دوزی بهتر ز فخر ورزی
ساحل که سود نکند طوفان موج بهتر
ما را مکن ملامت ای غافل از کرامت
از این خرابه منزل بر خیز تا که بسمل
بی‌خوف و بیم دشمن پا هر کجا گذاریم
جز جامه‌ی محقر کز خویش جا گذاریم
زرین قبا‌ی حشمت بر اغنیا گذاریم
این کشتی تنعم بر ناخدا گذاریم
زاین گنج فقر فخری آخر چرا گذاریم
دامان خضر بر کف رو بر قفا گذاریم

بوم غم تاریخ نظم ۱۳۶۷

شدم دیوانه دنبال دل دیوانه می‌گردم
به جغد هم آشیان و هم نشین بوم غم دائم
چو بلبل بی تحمل در پی گل‌سر به‌هرخاری
ز خویش و اقربا با سینه‌ی صد ریش در غربت
نه در شهر شهرتی در پیش نه در ده دولتی از خویش
همه سر بر کله بسمل مرا جز آه بر سر نیست
پی‌مجنون همچون خود به هر ویرانه می‌گردم
ز بام خویش سر خورده به هر کاشانه می‌گردم
هزاران زخم بر دل خورده و بی لانه می‌گردم
سراغ شمع می‌جویم پی پروانه می‌گردم
میان خلق با دل‌قی شده افسانه می‌گردم
که‌گاهی ز آتشش می‌سوزم و گه سایه می‌گردم

طریق عشق تاریخ نظم ۱۳۶۹

خون به دل بادم اگر دل از غمش پنهان کنم
روزی صد پیکان به جان آید گر از جانان مرا
وعده‌ی فردای را هر چند دور است دیر نیست
در فراغش گر فروغی باشد و در هجر وصل
ریش باد آن دل‌گر از نیش غمش دل‌ریش نیست
در طریق عشق نبود چاره جز بسمل شدن
همچو گل صد چاک دور از خار اگر دامن کنم
بی ادب باشم اگر از مرهمی درمان کنم
رنج فرقت را به سر هر چند سخت آسان کنم
روز و شب صرف دعای فرقت و هجران کنم
خنجر آن جانی که جایش خالی از جانان کنم
کاش صد جان بودمی بسمل که تا قربان کنم

عارفی که حاضر بر و صفتش نبود علاج احمد تاریخ نظم ۱۳۸۲

چه غم از بیم جان ای دل که جای جان به تن دارم
اگر چشم و چراغ تن فقط چشم است من بی چشم
میان محفل خوبان یکی رندی تر از رندان
مخوان افسانه ی شیرین به گوشم بیش ازین ناصح
طلوع طالع ایمان فروغ غایت ایقان
چه غم گر مهر و مه بال نوازش از سرم گیرند
نگرید بر مزارم بعد من ترسم بشوید اشک
دوام خیر و برکت را به جان و مال و اولادش
به پیشش شرم می آید مرا بسمل اگر گویم

عزیزی را مقدم تر ز جان خویشتن دارم
ز چشمش چشمه ی مهری روان اندر بدن دارم
سنائی وار و مولانا وشی اندر زمن دارم
که شیرین تر صد شیرین نگاری بوالحسن دارم
رموز نفخه ی رحمان ازان ویس قرن دارم
به سر تا سایه ای را زان سهی سرو کهن دارم
غباری کز غم هجران نهان اندر کفن دارم
شب و روز مسئلت از کردگار ذوالمنن دارم
از آن خیری که او دارد از این شری که من دارم

معترف تاریخ نظم ۱۳۶۶

ای کریم مهربان آخر پشیمان آمدم
خسته گشتم آخر از عمری مداوم بر گنه
عقل را کردم اسیر دست امیال هوس
تا توانستم بر آوردم مراد نفس دون
عیبها در پرده کردم بر سرش مهر ریا
تا توانستم نکشتم بذر خیری غیر شر
هر چه ناشایسته بود و هر چه نابایست هم
ظلمی کان بر خویش کردم ظالمی هرگز نکرد
صرف شد عمری عبث بیهوده در بی حاصلی
چون ندیدم مرجعی جز از الیه راجعون
با سر و ریش سپیدی نامه ی بر کف سیاه
نا امید بسمل ز هر در بر درت ای کار ساز

معترف بر کرده ی خود عذر خواهان آمدم
پشت از بار گنه خم گشته نالان آمدم
صورت آدم بل به سیرت هم چو غولان آمدم
صید پا بسته به دست نفس و شیطان آمدم
با هزاران خود نمائی رو به میدان آمدم
چون ضعیف و ناتوان گشتم مسلمان آمدم
کردم از کردار زشت خود هراسان آمدم
چه کنم یارب که در خلقت بدینسان آمدم
پیر و فرتوت و تبه کار و پریشان آمدم
آیت لاتقنطوا در پیش خوانان آمدم
اکرم الضیفی و لو کافر چو مهمان آمدم
با سر خجلت فکنده در گریبان آمدم

طره ی موم تاریخ نظم ۱۳۶۴

جانا به تار طره ی موی تو مَر قسم
بر جام چشم مست سیه فام پر شراب
بر منبر دماغ و به محراب پشت چشم
بر غنچه ی نشسته به لب از تبسمی

بر پیچ و تاب زلف نکوی تو مَر قسم
بر شیفتگان رهرو کوی تو مَر قسم
بر ساجدان سجده به سوی تو مَر قسم
بر برگ نازک گل روی تو مَر قسم

بر قامت رسا و برخسار همچو ماه	جانابه خشم و قهر و به خوی تو مر قسم
بر عاشقان بی دل سر گشته بی هدف	گم کرده خویش در تک و پوی تو مر قسم
سوگند به جان جانی که جانها به لب از اوست	بی پا و سر به پای سبوی تو مر قسم
سوگند به خون دیده ای کز دیده هاروان	از هر مژه چکیده به جوی تو مر قسم
سوگند به غنچه ای که حصاری ز خار بست	بر بلبل صبور به بوی تو مر قسم
سوگند به صبح وصل و به شام فراق تو	در انتظار بام نموی تو مر قسم
جان بر اجل ندهم جز به دار عشق	منصور وار بر سر کوی تو مر قسم
بسمل نکرد گر که نکوئی تو بد مکن	ای نیک آفرین به نکوی تو مر قسم

پنهان تاریخ نظم ۱۳۶۵

بیا ای دل شبی پنهان گریزیم	ز دست فتنه ی خوبان گریزیم
ز جور خوب رویان همچو یوسف	گریبان چاک در زندان گریزیم
به گرگ وادی غم جان سپاریم	از این بی مهر دل چوپان گریزیم
کشیم ز این موج تن بر ساحل امن	از این دریای بی پایان گریزیم
بگیریم دامن آه سحر را	چو ناله بر فلک پیچان گریزیم
نمانیم بیش از این بسمل به خواری	از این سودای بی سامان گریزیم

ناسای تاریخ نظم ۱۳۷۰

چه شود اگر ببخشی گنه گناهکاران	بگشائی ام ز رحمت دری از حریم غفران
دل زار دردمندی به نوازشی نوازی	ز فقیر بی نوائی به کمال جود و احسان
چو توئی کریم نبود چو توئی رحیم یارب	چو تو قادری توانا چو تو پاک حی سبحان
من و این همه معاصی شب و روز ناسپاسی	نبود ره ی خلاصی تو اگر نبخشی عصیان
به چه روی سویت آیم که سیه تراز سیاهم	تو بگوئی گر که بسمل بدر آر آنچه پنهان

آستین کنه تاریخ نظم ۱۳۶۸

ناکسان آخر چه می خواهند دگر از جان من	می درند هر دم به نوع دیگری دامن من
چیست از ایشان مرا بر کف به جز از آبله	رنج چندین سال زحمت بر دل بریان من
سالها خون جگر خوردم به پای کارشان	جز به اشکم تر نشد از کار ایشان نان من
خود دیدم پیرهن کز ننگ دامن وارهم	پوست تا باقیست ساتر بر تن عریان من
می زخم سیلی به صورت بل بمانم سرخ رو	تا نبیند رنگ زردم مردم چشمان من

بر سرم آرد فرو باران اگر ایوان من
گو برو ای مردمک از دیده ی گریان من
تا نخندد پای نان خشک دسترخوان من
فقر عیسی صبر ایوبی بس است از آن من
گرچه مسکینی است پیدا از سروسامان من
دست جور جابران از حلق پُر پیکان من
بی خبر ماندست از فقرم لب و دندان من
مرقد پاک ندیم است روضه ی رضوان من
جای نان جان می دهی هر کس شود مهمان من

آبرو هرگز نریزم پیش پای ناودان
مردم چشمم اگر دارد سر نامردمی
نان اگر در آستین خوردم نه از هتک ادب
گنج قارون قصر فرعونی تو را ای مدعی
آستین کهنه ای دارم بهای هر دو کون
عمر کوتاه شد و لیکن از سرم کوتاه نشد
گر نکردم شکوه از فاقه به یاران چه عجب
گر ز گندمشاد ناشاد آمدم بیرون ولی
خانه اندر نصرت آباد است گو بسمل مرا

ترک سرتاریخ نظم ۱۳۶۷

چو شبنم بر سر کویش سفر کن
گلستان رخس را تازه تر کن
به جایم بر رخ ماهش نظر کن
ز دردم یک شبی او را خبر کن
دل او نیز چون من پر شرر کن
اگر گفت ترک سر کن ترک سر کن

بیا ای اشک از دامن گذر کن
بگیر همچون سحر اوراد را آغوش
به تار سنبلش چون سر نهادی
مخور ز این بیشتر خونم خدا را
مسوزان بیش از این جان و دلم را
چه بنهادی قدم بسمل درین ره

کنه خارتاریخ نظم ۱۳۶۸

با یار کهن کهنه تر از عهد الستان
با کهنه نشینان کهن در صف مستان
هر دم ورقی تازه ز هر طفل دبستان
سیمرغ طلب هدهد قافیم و کهستان
با کهنه کهن ماندیم و هم نو به نوستان
شیراز لب شیرینی نه از چوشک و پستان
پیرایه ی پیری بکنیم دفتر و دستان
اظهار گله پیش گل از خار گلستان
دلشاد چو شمشاد در آغوش زمستان
خاک نظر آنکه نخواند معنی بستان
زخم تبرش هرگز از این کهنه شکستان

ما کهنه خمارانیم و از کهنه پرستان
با ساقی کهنه زده ایم جام کهن را
بستیم کهن عهدی که جز کهنه نگیریم
از کهنه گرائی به پی کهنه تر از خویش
هرگز نشدیم کهنه از این کهنه پرستی
همراه پدر خورده بُدیم پیش ز مادر
از پیری گرفتیم پی پیر که از پیر
صد زخم به جان خوردیم و یکبار نکردیم
سر خوش به خزانیم که بی برگ از آنیم
خاریم به چشمی که تماشاگر برگ است
با سرو کهن کهنه ندیمیم که نشکست

صد بار شدیم بسمل و یک بار نبردیم از شمع شکایت به در و بام شبستان

اعتراف دوستان از اینکه قبلاً تخلص در شعر تیمور بود ۱۳۷۱

یکی از دوستانم گفت با من	که تیمور در لغت یعنی که آهن
مکن خود را تو با تیمور تخلص	که در اشعار زیبا نیست این فن
به او گفتم چرا زبید به خوبان	دل سنگی مرا عیب است آهن
تن من اسپر سنگین دلان است	همان بهتر که باشد اسپر آهن
نبشندی که شیرین با دل سنگ	چه آورد بر سر فرهاد کوه کن
نبشکستی تبر هرگز سرش را	اگر می بود از آهن ورا تن
تو که ای دوست هم دستی به خوبان	بگو گفت است تیمور بسملمن

جهان حسن تاریخ نظم ۱۳۷۲

ای مهر و ماه کهکش هفت آسمان حُسن	جولانگه جمال و گل گلستان حُسن
صیت صفات حسن تو کون و مکان گرفت	آوازه ی ثنای تو تا لامکان حسن
تا دید عالم وجود همه دید در سجد	از سر برفت حور و ملک را گمان حسن
از ظل ظل حسن تو یک پرتوی به طور	افتاد و سوخت کوه و کمر طامعان حسن
در مکتب جمال تو گل خون دل به لب	تر کرد دامن ورق از داستان حسن
به از شبیه لعل لب کس نگفت هنوز	زان خط و خال و زان همه نام و نشان حسن
عقل و خرد بماند به حصر قصور خویش	غیر از جنون ندید رهی در میان حسن
جانی جمال را و به وصلی وصال را	خیلی خیال را و جهانی به جان حسن
دیگر گذشت نوبت خوبان که بعد از این	نازند به حسن خویش و به ختم زمان حسن
هر چند تو را ندیم و مرا بی ندیم نیست	تابی مرا و شأن تو را در بیان حسن
تا کی سمند حسن دوانی و بسملت	در وادی فراق و نگیری عنان حسن

وصف یاران تاریخ نظم ۱۳۶۸

یارا مکن ملامت ما را به وصف یاران	لب تشنه را گزیری نبود از آب حیوان
بلبل به منع جایز بر فاخته روا نیست	این را ز سرو هرگز آن را هم از گلستان
خم گشته را چو مائی معذوریما که گفتیم	شمشاد را ستایش ای سرو سر بداران
شکر فروش باید شهد از مگس پیوشد	ور نه به دفع نرهد از شر قند خواران
نتوان نهفته کردن آن را که بر ملا شد	بر ساق و برگ اشجار فضل و کمال باران
هر چند سعی کردم شاید به سینه پوشم	لیکن نشد میسر خور در سحاب پنهان

آخر چرا بیوشم چشم از دو چشمی کانهم
 شد مردمان دیده از مردمان چو کوران
 هر کس ندیم ما شد ما هم ندیم اویم
 از جان ندیم جویان از دل ندیم خواهان
 باشد که از عزیزی بسمل عزیز گردیم
 هم بزم کھفیان شد کلبی به پاس ایشان

ملک دوکندم تاریخ نظم ۱۳۶۲

گر عاشق یکتائی از یک به یکی دم زن
 بر دیده ی دو بینان با خنجر دو دم زن
 دل از دوجهان بر کن بر دامن او آویز
 اسرار وجودش را بر سینه چو مرهم زن
 حق از حق و از حق حق کاوهست به حق مطلق
 حلقوم انا الحق را بر دار مکرم زن
 بر خوان ورق هستی از عارض زیبایش
 از لا به ولا بگریز زان باده ی بی غم زن
 رمز سخن از طوطی بی نطق و نوا بشنو
 بر رشته سمعش کش بر عیسی مریم زن
 از دیو درون هرگز تسخیر میسر نیست
 انگشت سلیمانی بر حلقه ی خاتم زن
 سر درپی صنعان شو بر خرقة بزن آتش
 زنارک ترسائی بر زهد دو عالم زن
 این حشمت فانی را بر خاک مذلت بین
 سر بر کله همت چون زاده ی ادهم زن
 می ده به جوی شادان این ملک دوکندم را
 دل تنگ مشو بسمل گر کرد ندیمت ول
 سودی که جز او باشد بر قعر جهنم زن
 بر سنگ سر گورش رو بوسه محکم زن

بی شراب تاریخ نظم ۱۳۶۲

ما بی شراب مستیم از چشم مست مستان
 افتادیم و شکستیم بر دامن درستان
 بی باده داده بر باد از کف هر آنچه بودیم
 بی جام جان سپردیم آسان به پای جانان
 دیوانه تر ز مجنون آواره تر ز فرهاد
 رسواتر از همیشه بیگانه تر ز خویشان
 در وادی ملامت بی شکوه و شکایت
 چون مرغ نیم بسمل در خون خویش غلطان

ترک جان تاریخ نظم ۱۳۶۹

ای بی وفا بیا نظری بر گدای کن
 برگ وفا به دامن و ترک جفای کن
 دیگرمران ز پیش و بکش در کنار خویش
 بگذر ز انتقام جرم و عفی از خطای کن
 مگذار زیر سایه ی بخت سیه مُرم
 روز مرا به سایه ی زلفت سیای کن
 کارم اگر خطا است خط ما مضمی بکش
 زخم تا اگر شفا است به قلبم عطای کن
 زان وعده ای که در هوشش سوختم چو خس
 کامم بده و بعد به جان ادعای کن
 عذرم پذیر و خورده مگیر و بدست خویش
 بسمل کن و بسوز و به بادم فنای کن
 ترک جان تاریخ نظم ۱۳۶۹

حریم طاعت تاریخ نظم ۱۳۲۰

دلا دست از من مسکین رها کن	ره این نفسک بی دین رها کن
بکش سر در حریم طاعت حق	در این خانه ی ننگین رها کن
به خود هم درد کن آه سحر را	قفای دیده ی خود بین رها کن
به هستی شو طریق نیستی را	همه حاجت شو و آمین رها کن
به کفر خود مکن اصرار دائم	طریق و شیوه ی دیرین رها کن
مشو ظالم به جان خویش بسمل	عنان این خروخورچین رها کن

موج نفس تاریخ نظم ۱۳۷۳

الهی جاهلم جاهل نمیران	به خود مگذارم و باطل نمیران
لب خشک از لب دریای جودت	سروسرگشته در ساحل نمیران
دلیم را زنده کن از مردن تن	تن زنده به مرگ دل نمیران
به موج نفس و شیطانم مده سهل	به گردابی چنین مشکل نمیران
چو خلقم کرده ای خود واقف باش	مکرم خوانده ای عاطل نمیران
بدست خویشتن خود بسملم کن	چو مرغ مرده بی بسمل نمیران

سحر سحر تاریخ نظم ۱۳۲۰

ای بهاری شده نوروز بزن	تکیه بر مسند پیروز بزن
سال نو را به می کهنه بدل	رغم اغیار سیه روز بزن
کشور گل بگیر از لشکر خار	خصم را ناوک دل دوز بزن
گوش دی گیر و دماغ بهمن	مشتی محکم به سروپوز بزن
دل اسفند چو اسپند بسوز	لرزه بر پیکر این یوز بزن
روزن خیزگه خزی خزان	به دم سحر سحر سوز بزن
داغ لاله به دل مهر و آبان	شعله بر آذر مرموز بزن
چترگل را به سردشت و دمن	پشت پا بر فلک قوز بزن
به سراپرده ی گلزار چو گل	همه جا شمع دل افروز بزن
همه شب همچو شقایق از خواب	سر به آرامگه روز بزن

گر نشد نیم شبی از بسمل یادی را کرده قضا روز بزن

لباس عشق تاریخ نظم ۱۳۶۸

دل و جانم اساس عشق گردان	مرا یارب لباس عشق گردان
نگهبان و حراس عشق گردان	سگ عشقم کن و سر بر در عشق
به زاری التماس عشق گردان	به آه و سوز عشق و ناله‌ی عشق
فلک آسا خراس عشق گردان	چو پرگارم به گرد عشق دایم
ندیم کوی ناس عشق گردان	اگر چو عامم از انعام عامت
مرا بسمل به داس عشق گردان	خداوندا به حق عشق و عشاق

پای همان تاریخ نظم ۱۳۷۸

چشم مهر از منظرم کوتاه مکن	دست یارب از سرم کوتاه مکن
هر صبا از خاورم کوتاه مکن	پرتو خورشید انوار جمال
نام عشق از دفترم کوتاه مکن	سر بلندم کن به کوی عاشقی
از خطا بال و پرم کوتاه مکن	بر امید من خط بطلان مکش
جامه‌ی شرع از برم کوتاه مکن	گرد حسرت بر سر و رویم مبیز
اشک از چشم ترم کوتاه مکن	ناله را از دل نوا را از جگر
از کنار بسترم کوتاه مکن	بی کسم پا ای طبیب بی کسان
پای مهمان از درم کوتاه مکن	سفره ام خالی دلم را از خلوص
مهر فقر از خاطرم کوتاه مکن	از زر و زورم بکن کوتاه ولی
از کرم دست از کرم کوتاه مکن	بی ندیمی را چو بسمل ای رحیم

پند مرا تاریخ نظم ۱۳۶۸

گفته ام در پس در این همه آزار مکن	من نگفتم که ز مرمر در و دیوار مکن
گفته ام روز کسی را چو شب تار مکن	من نگفتم بگذر از طرب و تار ولی
گفته ام نصرت و یاری به ستمکار مکن	من نگفتم که به داد دل مظلوم برس
گفته ام بر سر بارش تو دگر بار مکن	من نگفتم که بیا بار سبک کن از خلق
گفته ام قولی که دادی دگر انکار مکن	من نگفتم بده قولی که عمل نتوان کرد
گفته ام بیش ز یک سال به تکرار مکن	من نگفتم که بده روز به روز اجرت کار

من نگفتم که مکن جمع زر و زیور و سیم
من نگفتم به طلب از همه سبقت به سلام
من نگفتم که نبی گفته جهان مردار است
من نگفتم که به بسمل به زبان طعنه مزین
گفته ام آنچه که ماند ز تو انبار مکن
گفتم از رد سلامی به علیک عار مکن
بیش از این ظلم به خلق از پی مردار مکن
گفته ام پند مرا هر چه بد است خار مکن

به پای عشق تاریخ نظم ۱۳۷۲

گفتم بیا کنار نگفتم به آزمون
گفتم بیا بیار نگفتم بگیر و دار
گفتم ببرز سینه نگفتم به چنگ کین
گفتم ز سر برفت نگفتم هوای عشق
گفتم نشان بده نگفتم به قتل گاه
گفتم که بسملم نگفتم که قابلم
گفتم بگیر دست نگفتم به چند و چون
گفتم بریز باده نگفتم ز دیده خون
گفتم غمی ز دل و نگفتم دل از درون
گفتم خیال غیر نگفتم غمت برون
گفتم مه ی جمال نگفتم ره جنون
گفتم به پای عشق نگفتم به پای دون

کنه عشق

کهنه شد عمری نشد این کهنه عشق از سر برون
گفتمش رحمت نمی آید که پیری را چو من
گفت کردم رحم ورنه بایدی روز اول
گر که گفتند می رود روزی شنو باور مکن
شیری گر جا خوش کند در پیشه بسمل کی توان
خود بماند و کرد مرا چون کهنه ای از در برون
می کنی چون کهنه کفشی از درت مضطر برون
بیش از اینت کردم زاین آشیان زودتر برون
کاید از آتشکده جز مشتی خاکستر برون
کردنش از باد بال پر پر کفتر برون

آبشور تاریخ نظم ۱۳۶۵

در نمازم یاد آمد عارض نیکوی تو
چون به قد قامت رسیدم قامت آمد به یاد
چنگ زد نقش خیالت در سویدای دلم
وامکن از گردنم گیسوی مشکین فام را
سایه بر طاق فلک افکند تا سرو قدت
نه منم تنها به امید طلوع طالعیت
روی دل از طاق محراب عبادت رخت بست
خون دل از دیده ام جاری است آخر صبر کن
کی روا باشد که از آبشخور خال لب ت
قبله بنشست در میان طاق دو ابروی تو
حلقه شد دستم به دور حلقه گیسوی تو
شد مجسم پیش چشمم آفتاب روی تو
زانکه دل بستم گره بر زلف عنبر بوی تو
رشته ی حبل المتین آمد سر هر موی تو
چشم ره گم کردگان از هر طرف شد سوی تو
گشت سجاده نشین طاق دو ابروی تو
تا فشانم بر سر خاک غبار کوی تو
عالمی سیراب و بسمل خشک لب از جوی تو

از در ادا تاریخ نظم ۱۳۶۷

<p>غافل و بی خبر دگر از من بی نوا مشو
کار دگر مگیر پیش بار دگر بلا مشو
دانه نمی دهی مده از قفسم جدا مشو
پیشتر آی و روبرو در پی ام از قفا مشو
سینه دری بدر بدر مانعم از لقا مشو
در بر اغنیا مشین طالب هر گدا مشو
از در ادا میا بر سر ماجرا مشو
با لب می پرست خویش شاهد مدعا مشو
سوز چو شمع هر شبم روز مرا سیا مشو
من اگر از خطا شدم دور تو از وفا مشو</p> | <p>برده ای دل بیر بیر بهر خدا بیا مشو
ساز به هر طریق و کیش عاشق و مبتلای خویش
داغ نهی بنه بنه تار تنی بتن بتن
هر چه جفا بجو بجو هر چه که خواهیت بگو
سنگ زنی بزن بزن جنگ کنی بکن بکن
طعنه مزنی به فقر من عیب مگیر به صبر من
هر چه گنه نهفته گیر جرم و خطا نرفته گیر
خون دلم بدست خویش ریز ز چشم مست خویش
از غم خویش در تبم دارو رسان به جان لبم
دور ممکن ز پیش چشم بسمل خسته را به خشم</p> |
|--|---|

مویه تاریخ نظم ۱۳۷۳

<p>عشقی کز عشقش شوم مانند مو
از سر مژگان بریزاند به رو
مالم اندر خاک پیش پای او
من گذارم بر دم تیغش گلو
روزی صد بارم به دست هر عدو</p> | <p>مردم از عشق و خدا را عشق کو
موئی کز خون دلم مویه کنان
بر چنان روئی که از روی نیاز
او به دست خویش گیرد جان من
آن گلوئی را که بسمل می دهد</p> |
|--|--|

نشان تاریخ نظم ۱۳۷۳

<p>پرید مرغ دلم از آب و دانه
به دور از خانمان و آشیانه
به جان آشفته رسوای زمانه
ز خیل کاروان آه شبانه
بزد بر خرمن عمرم زبانه
نیاید پای دین تا در میانه</p> | <p>شدم تا تیر عشقت را نشانه
نشست بر بام غمها همچو بومی
سرمجنون گرفت و شور فرهاد
نشد بر کعبه ی کویت یکی را
چه آتش بود کز برق نگاهی
به جان بسمل نخواهی دید رویش</p> |
|--|---|

خون باده تاریخ نظم ۱۳۷۴

<p>به جود و همت رندان ساده
به خمهای شراب سر گشاده</p> | <p>خداوندا به حق خون باده
به جام و ساغر و صهبا</p> |
|---|--|

به ناز و غمزه ی گل لرزه ی شمع	به بلبلهای گردن در قلاده
به حق آب و خاک و باد و آتش	به روح و جسم و جان و جرم و ماده
به حق آنچه از مادر نژائید	به حق آنچه از مادر بزاده
به لب سیرابی دریا نشینان	به لب خشکانی در صحرا فتاده
به آنانی که از کف دین و ایمان	به پای عاشقی بر باد داده
تو را سوگند به جان جان آنها	که سردر پیش و جان بر کف نهاده
دم صد بار قصد بسملم کن	و لیکن بر جنونم کن زیاده

بی‌بها

همه جمعند تو ای دوست چرا تنهائی	با چنان جاه و جمال و به چنین زیبایی
خال مشکینی مگر کز همگی کثرت زلف	کشور حسن گرفتی به تک و تنهائی
یا که همتای نداری که به یکتایی خوی	کرده ای پیشه به تنهائی ز بی همتائی
گل به تنهائی اگر زینت باغ است ولی	همره برگ نشیند به چمن آرائی
عجبا این هم غوغا به پی توست و تو دل	بی غم از ولوله و هلهله و غوغائی
صف مژگان به در مردمک دیده رواست	دفع نامردمکان مانع هر بد خواهی
وامقی لایقت هر چند اگر نیست چه باک	بلکه خود لایق و هم وامق و هم عذرائی
طاق بنشستی و از طاق دو ابرو غافل	ترسم آخر بکنی دار دگر بر پائی
خوبرویان هم بردند دل اما نه چو تو	آشکارا سر بازار به این رسوائی
تا به کی همچو دُر از دیده نهانی باز آی	هر چه هم در صدفی گوهر این دریائی
نیستی دور چو مردم ز من ای مردم چشم	از نظر دور و لیکن به بصر با مائی
هر کجا شهد بریزند مگس بسیار است	هر کجا شور بپاشند بود شیدائی
تا به کی بسمل دل خسته بگو از غم تو	جان به لب آرد و تو روی به وی نمائی

طمع بوسه تارخ نظم ۱۳۲۲

ای دل ار خواهی که احوال پریشان نکنی	هوس پیچ و خم زلف پریشان نکنی
گر همی خواهی به مقصد بکشی پای مراد	نرسی تا که اول ترک دل و جان نکنی
اگرم خواستی جانی به سلامت ببری	طمع بوسه ی لعل لب خوبان نکنی
تا چو پروانه نسوزی و نسازی با شمع	سربه محفل نکشی ره به شبستان نکنی
همچو بسمل ندهی دل به خیال خط و خال	تا که ترک از سر و مال و دل و ایمان نکنی

به نام علی تاریخ نظم ۱۳۷۲

ما گدائیم گدای عام علی	بر سر سفره ی کرام علی
دربه در کوه به کوه وطن به وطن	به سراغ سرا و بام علی
نعل بند سمند اهل دلیم	دشمن دشمنان خام علی
خون ها خورده ایم تا خوردیم	باده ی در خوری زجام علی
بی نیازیم ز بیش و کم آزاد	بنده ی حقیم و غلام علی
هم اشدائیم و علی الکفار	تیغ خشمیم در نیام علی
رُحما یینهم تَراهم را	کسب صبحیم و وودشام علی
حاش لله از آنچه پندارند	در خور شأن و یا مقام علی
در گمان و بیان نمی گنجد	تقیه در مسلک و مرام علی
حلقه در گوش این دریم بسمل	تا دری باشد و به نام علی

سرکران تاریخ نظم ۱۳۷۳

گر تو بودی جای من جانا به جان می آمدی	درد من می دیدی آخر در امان می آمدی
از غم تنهائی ام در جمع می سوختی چو شمع	بر سر خاکسترم هر شب نهان می آمدی
بی سر و سامانی ام گر آمدی بر سر تو را	از همه سودای عالم سرگران می آمدی
این همه شبها که بی تو تا سحر جان میکنم	گر ستاره بودی هم از آسمان می آمدی
گر بدانستی ز احوال دل زارم شبی	هر چه هم بودی به جانم بدگمان می آمدی
جان نمی دادم دم صد بار بسمل وار کاش	با اجل یک بار اگر بر قصد جان می آمدی

خدا را تاریخ نظم ۱۳۶۸

اگر تو جای من بودی به جای من چه می کردی	به جای من تمنا از خدای من چه می کردی
خدا را ای نصیحت گو به جای من بگو از او	بجز یک بوسه ای زان رو برای من چه می کردی
اگر دردم بدانستی که درمانش به دست اوست	از او دیگر طمع جز از دوی من چه می کردی
اگر خود می شدی بسمل چو من روزی به صدمشکل	بجز از اشک ریختن در عزای من چه می کردی

شکارگاه تاریخ نظم ۱۳۷۲

بوز ای نسیم امشب به وزیدن نسیمی	ز کنار بی قراری به دیار آن کریمی
بگشا قلاد ما هم سر بزم داد ما هم	بنشین به یاد ما هم به علامت مقیمی
ز خطا دگر مزن دم خط مهر نافه بشکن	دل بی نوائی مشکن بشکن لب عمیمی

بنشین و روز و شب کن همه سعی بر ادب کن	یکی بوسه ای طلب کن اگر م نداد نیمی
بوز و بگیر کامی لب یار و حلق جامی	برسان ز ما سلامی به نسیم نیست بیمی
بگو ای نگار زیبا دگر از برای الله	چه شود کم از پیرسی تو ز عاشق قدیمی
به شکارگاه خوبان نه بهاست بسمل از جان	گذرند اگر ز رحمی بکشند اگر بهیمی

نغمه تاریخ نظم ۱۳۷۰

ای مرغک وحشی تو به دام که نشستی	کز ما بر میدی و به بام که نشستی
ای گوهر یک دانه و ای چشمه ی حیوان	تاج که شدستی و به جام که نشستی
عمری است که در کوی فراق تو مقیمیم	پیمان به که بستی به مقام که نشستی
بسمل همگی نغمه به نام تو سرایید	ای غنچه ی خندان تو به نام که نشستی

امضاء تاریخ نظم ۱۳۷۰

اینچه صحنه است که برپا کردی	بستی و گشتی و حاشا کردی
کردی محکوم به قتل چشمنم	زیر چشمانه تماشا کردی
هر چه دو ختم بگسستی از هم	هر چه رستم همه را وا کردی
روز ما را همگی تیره و تار	شب خود را همه اضحی کردی
هیچ معشوقی به عشاق نکرد	ستمی را که تو بر ما کردی
بسملم کردی به کیش اسلام	کافرم خواندی و امضا کردی

کوته یب تاریخ نظم ۱۳۶۹

نازم به تو یارب که به خارم نکشیدی	ماندی چو گل و پا ز کنارم نکشیدی
خواندی به درخویش و نراندی ز برخویش	بر باد ستم گرد و غبارم نکشیدی
عیبم بخردی به همه کوتاهی جیب	میل کرم از دیده ی زارم نکشیدی
دیوانه ی خود کردی و بیگانه ز مخلوق	با هر که به جز خود سروکارم نکشیدی
نشکستی دل خسته خون بسته بسمل	آخر خط بطلان به عذارم نکشیدی

به سخره تاریخ نظم ۱۳۷۲

نخریدمش به چونی که فروشمش به چندی	نه به هر سبیل پر پشت نه به مشت ریش بلندی
ندهم به اغنیایش اگر م به قهر سوزند	همه شب به مجمر فقر همه روز چون سپندی
به دو کون نمی فروشم یک قطره اشکی از عشق	اگر م به جهل گیرند اگر م به سخره خندی
دم صد هزار بار از کندم نگار بسمل	چه غم از که او پسندد تو اگر نمی پسندی

هوس باده تاریخ نظم ۱۳۶۲

هر گه میلی به می و گر هوس باده کنی	از لب باده نگه بر من افتاده کنی
یادی از رند خرابات خمار آلوده	محفل بزمی اگر نیم شب آماده کنی
قامت سرو تو را زینت نو حاجت نیست	بهتر آن است که گل بر ورق ساده کنی
مهر و مه را نرسد لاف جهان آرائی	برقع یک سو اگر از حسن خداداده کنی
شاهد بخت در آغوش بگیرم وانگه	بر سرم سایه گر از آن قد آزاده کنی
خرقه ی زهد به می شوی که در مذهب عشق	آنچه را پیش گذشت است مگر عاده کنی
دست کوتاه نرسد بر سر آن زلف مگر	گرهی باز از آن گیسوی خماده کنی
عمری بسمل همه در سجده به تشویش گذشت	وای اگر سجده بر این شیوه به سجاده کنی

اهدنا تاریخ نظم ۱۳۷۳

وفا ای بی وفا گفتم نکردی	به ترک از جفا گفتم نکردی
به دو چشم سیه گفتم ببستی	نگاهی از قفا گفتم نکردی
به لعل لب بگفتم لب گزیدی	به زلفین دو تا گفتم نکردی
بگفتم دل مده بر غیر بستی	به جای آشنا گفتم نکردی
بگفتم بر غریبان رحمت آور	به حاجاتی روا گفتم نکردی
به تکبیر آمدم تکفیر خواندی	به حمدت اهدنا گفتم نکردی
به هر نحوی که خواهی بسملم کن	به دست خود مرا گفتم نکردی

ساغر اعجاز تاریخ نظم ۱۳۶۹

صوفی در لذت رندی اگر عادت کردی	خویش از عادت دیرینه ملامت کردی
به قضای شده از دست در میکده را	همه شب اشک فشاندی و عمارت کردی
خرقه زهد دریدی به خرابات شدی	پای سالوس به نعلین ندامت کردی
به صداقت ز می ساغر اعجاز شبی	گر به اخلاص زدی کشف کرامت کردی
قد خوبان اگر از دیده ی بسمل دیدی	در انابت شدی و ترک حسادت کردی

کشتی ارادت تاریخ نظم ۱۳۶۲

ای دل بیا برون شو تا سیر جان ببینی	بر ذره ی حقیری صد کهکشان ببینی
رو باده ای طلب کن کاو عکس یار دارد	خود را به همراه او بی این و آن ببینی

طوق وفا به گردن بگذر ز سر چو منصور	بر دار آنچه او دید بی شک چنان ببینی
بر آستان جانان بی سر بیا نگه کن	سرهای بی سر و پا بر آستان ببینی
در کشتی ارادت بنشین و دل نگه دار	تا از بلای طوفان نوح زمان ببینی
جامی ز ساغر عشق در پرتگاه وحدت	بر دست آن حریف بی خانمان ببینی
تاکی به زهدکوشی یک بار هم به دیر آی	تاکعبه را در آنجا پا در میان ببینی
درمذهب طریقت هستی نشان کفر است	تا ذره ای تو بسمل بر خود نشان ببینی

طمع از موج تاریخ نظم ۱۳۷۴

ای که راحت ز نار می جوئی	روز از شام تار می جوئی
سازگاری ازین کهن عفریت	دیو ناسازگار می جوئی
سر سازش ندید کس از وی	تو از این روزگار می جوئی
جای تریاق زهر می طلبی	نوش از نیش مار می جوئی
طمع از موج و امن از طوفان	خواب در کارزار می جوئی
رمز آزادی و رهائی را	در قفس از شکار می جوئی
از فنائی بقا طمع داری	از فراری قرار می جوئی
آنچه بسمل کزان نباید جست	تو از این نابکار می جوئی

لیلی صفت تاریخ نظم ۱۳۷۱

هر چند به لابه گفتم ای بی وفا نکردی	با عذر و ناله گفتم ترک از جفا نکردی
آخر چه کردم ای جان کزمن کشیدی دامان	ترکم نمودی آسان یادی ز ما نکردی
تا کی کشم عتابت از زلف پیچ و تابت	زان چشم نیم خوابت یک بار وا نکردی
کارم ز چاره بگذشت روزم به شب بدل گشت	بگذاشتی به دردم دیدی دوا نکردی
عمریست در قفایت بسمل شدم برایت	لیلی صفت گذشتی مجنون صدا نکردی

ناوک مرکان تاریخ نظم ۱۳۶۴

باز ای بی رحم دل دام بلا آویختی	تا ز گردن حلقه ی زلف دو تا آویختی
از کجا آموختی این شیوه ی آموختن	کاین چنین زیبا به طرز دلربا آویختی
بارک اللهات به این چستی و چالاکی تو را	دل جدا بردی و در ایمان جدا آویختی
بر لب منصور بیچاره به جز نامت چه رفت	کانچنانش بر سر دار جفا آویختی
چهره ی ترسای بنمودی دل صنعان به چنگ	بر در دیرش به زنار عزا آویختی

تا تو گشتی دلربا در سینه ها یک دل نماند	این همه دل را بگو آخر کجا آویختی
شور بر شیرین زدی و تیشه بر فرهاد زار	قیس را سر در بیابان بلا آویختی
یوسفی در بند زندان و زلیخا را به غم	از همه دل برده ای آخر به ما آویختی
ناوک مژگان تو جانگاه بسمل بس نبود	که بر او بار گنه جرم و خطا آویختی

دارم امید تاریخ نظم ۱۳۶۴

و چه بگذشت زود عمری سرسری	سرسری بر باد از طاعت بری
کردم آنچه کان نمی بایست کرد	تو مکن یارب به عدلم داوری
در نهان کردم ولی بر تو عیان	غافل از اینکه تو بر من ناظری
آه اگر خود آنچه کردم از هوس	روز محشر پرده از وی بردری
وای اگر اوراق اعمال مرا	در قضاوت بر در عدلت بری
پرده از کردار زشتم بر مدار	محشر دیگر مکن در محشری
یا مرا از دو جهان معدوم کن	یا مسلمانم کن از این کافری
دست آویزی ندارم جز گناه	در قیامت ارمغان دیگری
با همه جرم و گنه دارم امید	از ترحم سوی بسمل بنگری

بیرق تاریخ نظم ۱۳۷۵

ای حقیقت بر حق ای حق یداللهی	فوق فوق ایدیهم مطلق یداللهی
پرچم عنایت را رایت کرامت را	کفه ی کفایت را بیرق یداللهی
رشته عداوت را از جهانی کوتاه کن	ای طلوع جاویدی رونق یداللهی
کی روا بود بسمل تشنه لب به در سائل	ای سقایه ی کوثر مطلق یداللهی

ابیات

اِنَّ اللهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا
 رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِي يَفْقَهُوا قَوْلِي
 رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ يَا مُيسِّرُ كُلِّ عَسِيرٍ
 رَبِّ هَبْ لِي حُكْمًا وَأَلْحِنِّي بِالصَّالِحِينَ يَا مَعْشُوقَ الْعَاشِقِينَ
 اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ

حرف (الف)

ندیدم به ز بسم الله ثنا را	ز لا اله الا الله خدا را
نگویم گر که بسم الله چه گویم	که باشد به ز بسم الله سزا را
هو	
الها خالقا پروردگارا	کریمما راحما آمرزگارا
منور کن به انوار محبت	شبستان دل تاریک ما را
هو	
چه جویم گر نجویم نام او را	به دل مهر و به جان آرام او را
کجا بندم دلی کز او نباشد	رهین منت انعام او را

هو

نمود روزی شد از روی تو پیدا سیاهی شب از موی تو پیدا
تو بودی و نبود کون و مکانی همه شد از هیاهوی تو پیدا

هو

مران ای چرخ اسب چیر خود را سمند ابلق شبگیر خود را
بده مهلت که سالی چند بسمل ببیند سیر روی پیر خود را

هو

دریغا حسرتا دردا فغانا رفیقا دوستا پیرا جوانا
بگوئیدش به جایم بی مروت ز غم مردم خدا را الامانا

هو

دلا هوشیار شو بر دار پا را نمی بینی مگر دام بلا را
نکردی گوش تا بر سر فتادی چو بسمل حرف اخوان الصفا را

هو

یکی خواهد به جان از حق درم را یکی مال و یکی جاه و حشم را
یکی تخت و یکی هم بخت بسمل من از وی رنج عشق و کنج غم را

هو

غمت برد از سرم فکر خوشی را خیال سروری و سرکشی را
بیا و خود به دستت بسملم کن نکردم تا خیال خود کشی را

هو

اگر خواهی رضای دادرس را به بیداری مکن ناراض کس را
اگر خواهی بر آرد حاجت حق بر آور حاجت هر ملتمس را

هو

فلک را چرخ در چنبر مبادا به سر سرگشتگی کمتر مبادا
چنان که روزگارم را سیه کرد شب و روزش ز من بهتر مبادا

هو

خوشا آنانکه با دسترنج نان را نیالوده به نان ظلم خوان را
به نان خشک خود کرده قناعت نخورده خون حلق دیگران را

هو

غمت برد از سرم فکر پری را خیال مهر و ماه و مشتری را
دو ابرویت به ایما و اشاره نشانم داد کیش کافری را

هو

پس از مرگم بسوزید پیکرم را کنید در کیسه ای خاکسترم را
به گندم شاد در خاکم سپارید که زیر پای او باشد سرم را

هو

برفت عمری ندیدم روی مه را به سیری یک شبی چشم سیه را
ز بس بر سرزدم بسمل شدم کور به جای مشت سنگ ده منه را

هو

دل مجنون وشی دارم خدایا نگار سرکشی دارم خدایا
بده برکت به آب هر دو چشمم که بر دل آتشی دارم خدایا

هو

نه من تنها اسیرم خال رو را شب تاریک هم می جوید او را
مه و خورشید از مشرق به مغرب فکنده در جهان این های و هو را

هو

اگر پوشی ز من آن خال لب را به پیش که کنم عرض ادب را
مکن کوتاه دستم را ز دامن که نتوان برد بر سر بی تو شب را

هو

نه بر دستم توانی تا قلم را بگیرم دفتر و سازم رقم را
نه بر تن طاقتی بسمل کزین بیش نویسم شرح احوالات غم را

هو

تو را درد و مرا درمان مبادا
تو را داغ و مرا بی داغ هرگز
مرا سود و تو را نقصان مبادا
مرا در دل تو را بر جان مبادا

هو

نه طول طاعتم نه عرض تقوا
قبولم گر کنند اهل محبت
نه ریگ مسجدم نه از کلیسا
همینم بس خر و خورجین ز ملا

هو

نی ام شاعر ولیکن این رقم را
گر از دهقانی ام بیرون نکردی
نوشتم تا بماند بیش و کم را
گرفتی بیل نگرفتی قلم را

هو

شبی گفتا به گل بلبل خدا را
لب پر خنده بر باد صبا چیست
که کاراز صبر بگذشت ست ما را
ز گریه کور کردی آشنا را

هو

به جای تیشه بگرفتم قلم را
ندانستم به دست خویش بسمل
که شاید کم کنم این کوه غم را
به جان خود خریدستم ستم را

هو

دلا بگذر ز من بگذار غم را
به جای رفتن از کف داس و بیل
میاور بر زبان شرح ستم را
بگیرم دفتر و حلق قلم را

هو

بسی دیدم شب و شبهای یلدا
همه شبهای یلدا صبح دارد
ندیدم یک شبی با این بلندا
چه شب بود اینکه صبحش نیست پیدا

هو

سرم بشکن ولی مشکن دلم را
بکش زار و ولی مگذار بسیار
بزن آتش نه یک سر حاصلم را
به جان بر لب رسیدن بسملم را

رفقن بہ کراہیہ دوہ سال ۱۳۷۰

بہ دل گفتم مگر امسال از کار بگیرم مزدی و پوشم بدن را
همان روز اول نگرفته مزدی به جایش بای دادم پیرهن را

حرف (ب)

زمان ۱۳۶۷ بی تاب شدن بہ دیدار حضرت صوفی عبدالعزیز

دلہ را یاد یاران کردہ بی تاب ہواۓ دوستداران کردہ بی تاب
نبودی گر زمین پر برف بسمل ہم اکنون می شدم آنجا شرف یاب

ہو

دلہ میل عزیزان دارد امشب بہ سر سودای سوران دارد امشب
زمستان است بسمل خوف سرما ز باد و برف و باران دارد امشب

ہو

دلہ داغ از فراق کیست یارب دواۓ دردم آخر چیست یارب
اگر از دست من آزرده گشتی بکن یک بارہ محو و نیست یارب

ہو

ندیدی دردی بر دردی مکن عیب بہ سردی از دم سردی مکن عیب
تو کہ در باغ عزت سرخ روئی بہ رنگ عاشق از زردی مکن عیب

حرف (ت)

محبت نہ زمین و آسمان است محبت نہ جہیم و نہ جنان است
محبت میم و حا و با و تا نیست الفباۓ محبت بی نشان است

ہو

محبت حبه ای از کان جوداست محبت خرمن سرّ جوداست
محبت بذر مرز کائنات است زمین و آسمانش در سجوداست

هو

محبت ریشه هر دو جهان است
محبت مسلخ تن پروران نیست

هو

محبت آدم و حوا محبت
محبت از نفخت فيه من روح

هو

الفبای محبت چهار حرف است
بود بایش بنای عشق بازی

هو

دو عالم گوشه‌ای از رمز عشق است
ازل را با ابد از خرمن عشق

هو

خوشابزمی که عشاقی دراو هست
به دور از دیده ی اغیار بسمل

هو

حدیث عشق کار تازه ای نیست
شمار بسملان این منارا

هو

من آن سروم که جرمم سربلندی است
خطایم پیش چشم خلق بسمل

هو

دلی دارم که بی یاد علی نیست
چه داند آنکه او را پیشه پول ست

کفم بی مایه از داد علی نیست
به پای تیشه فرهاد علی نیست

هو

بخندای دل که نرگس خنده کش نیست
گلستان جای جعدان ترش نیست
شنیدم در چمن سروی همی گفت
به شمشادی که اینجا گریه خوش نیست

هو

من آن مجنون وشی ام کز پس پشت
نشانم می دهد هر کس به انگشت
به پشت سر ز دست دوستان سنگ
به پیش روز دشمن می خورم مش

هو

نبودم کاهل و بی کاره و پست
توان کشت و کارم بود در شست
به هشت سر عایله این قوم جبار
گرفتند ظالمانه بیلیم از دست

هو

جهان بسمل بجز پتیاره ای نیست
زدستش بی گریبان پاره ای نیست
طلاکش ده نداده تا طلاق
که آخرا ز طلاقش چاره ای نیست

هو

غمت از رشته تحصیلم انداخت
ز فکر درس وقال وقیلیم انداخت
به جای کسب مال و جاه بسمل
به پای کار داس و بیلیم انداخت

در مرداد ماه سال ۱۳۷۰

گلم در نصرت آباد آمد و رفت
به مرداد ماه هفتاد آمد و رفت
پس از یک عمر بسمل کز فراقش
شدم چون مو نکرد یاد آمد و رفت

هو

من آن رندم که عییم عشق و مستی ست
گناهیم ساقی و ساغر پرستی ست
خطایم پیش چشم تنگ چشمان
لب پر خنده ای در تنگدستی ست

هو

شدم پیر و قدم شد دال بس نیست
به یک عمری هنوز پامال بس نیست
غم یعقوب را چل سال گفتند
گذشت از چل مراسی سال بس نیست

هو

به بیماری کشیم رخت اقامت
سر بالین خود بهر عیادت

بیا ای دل حیل سازیم علامت
مگر پای عزیزی را کشانیم

هو

که جز این در مرا جای دگر نیست
ولی از جود و فضل بیشتر نیست

مران از در مرا خیری اگر نیست
گناه هم گر چه از ابلیس بیش است

هو

یکی را بلبل و دیگر زغن چیست
رموز گردن و دار و رسن چیست

اگر گل هست خار اندر چمن چیست
تو که در پرده می گوئی انا الحق

هو

سرم خم پیش هر ناشسته رو نیست
به دل جز راستی ام آرزو نیست

من آن سروم که وابسته به جو نیست
به تیشه گر گندم ریشه بسمل

هو

چو مولنائی در این خاک زاد است
ابا پاكان قدم این جا نهاد است

بگو طببات مگو که تایباد است
شهی مانند شاه نقشبندان

هو

غم خرج عیال و عایله نیست
دگر جایی برای ولوله نیست

فقیرم گر چه از فقرم گله نیست
چو اندر فقر آمد فخر بسمل

هو

گلستان خالی از بانگ کلاغ است
که بازار اجل هر لحظه داغ است

بیا تا می به جام و گل به باغ است
بگیریم دست هم بسمل به گرمی

هو

به جام از جام خون خام نگذاشت
در این جا هم مرا آرام نگذاشت

دلَم در جام هم از جام نگذاشت
به باخرز آمدم کارام گیرم

هو

مرا دل شاد در کاریز نگذاشت به دامن اشک من ناریز نگذاشت
از آن جا آمدم در نصرت آباد در اینجا بی غم از من نیز نگذاشت

هو

سخن دارم ولی جای سخن نیست بیانش کار این کام و دهن نیست
نشینم بر امید کاروانی که بر هر رهگذر دلو و رسن نیست

هو

مده زحمت به خود بیهوده ای دوست به خونم دست خود آلوده ای دوست
ز غم می میرم و تو بی گنه تر ز شرم می شوی آسوده ای دوست

د فراق پیر دنگیر حضرت شاه محمد منظر قدس الله ستره

تو پاکی و تو را ای پاک حیف است تن پاکان به زیر خاک حیف است
تو جانی جای تو بر طاق دلهاست کفن بر تن گریبان چاک حیف است

هو

توشاهی و تو را ای شاه حیف است شهان رادوری از خرگاه حیف است
تو جا در قلب صد یعقوب داری چویوسف جای اندر چاه حیف است

هو

تو نوری و تو را ای نور حیف است بجای دیده سر در گور حیف است
به چشم ما بیا مثل همیشه که نور از دیده ماندن دور حیف است

پس از فوت پیر یتم حضرت خلیفه ندیم رحمہ اللہ علیہ

اگر آید اجل بر چنگم ای دوست کشم با چنگ و ناخن از سرش پوست
نبرد جان مرا بسمل به جایش ببرد جانی که جانم در پی اوست

هو

به سیم و زر اگر چه دسترسم نیست طمع از کیسه هر ناکسم نیست
به نان خشک خود بسمل رضایم هوای طعمه هر کرکسم نیست

هو

به سر شور گل و سودای باغ است
خیال سوختن اندر دماغ است

شدم پیر و هنوزم سینه داغ است
به شمع عشق چون پروانه بسمل

هو

پسند خاطر باخرزیان نیست
که بی از خار بسمل بوستان نیست

اگر شعرم تر و نظمم روان نیست
یکی خاری از این بستان سرایم

هو

ولیکن در ولایت چون علی نیست
که شیر بیشه را این پر دلی نیست

نمی گویم که در عالم ولی نیست
نه شیر بیشه بل شیر ولایت

هو

به جای شعر معری ناتمام است
گلم زین آب و خاک و سقف و بام است

اگر هر چند نظمم بی نظام است
نی ام گر حافظ و عطار بسمل

هو

بلا را هر چه بر سر بردم ای دوست
در اینجا زنده ام یا مردم ای دوست

غمت را هر چه آمدخوردم ای دوست
نپرسیدی ز اهل نصرت آباد

هو

گواهم دامن پر اشک و خون است
ببین تا یوسف درد تو چون است

غمی دارم که از گفتن برون است
بیا سر بر سر چاه دلم کن

هو

ز پشت سر همی کردم نگاهت
به دیده جای دادم نقش پایت

تو می رفتی و من اندر قفایت
به جای نقشی از تو یادگاری

هو

به آب و دانه و قندم هوس نیست
شکارم پشه و صیدم مگس نیست

من آن بازم که جایم در قفس نیست
اگر صد سال بی ازطعمه بسمل

هو

سر دیگدان آتش منزلم هست
هزاران شعله بر خاک و گلم هست

مزن آتش که آتش بر دلم هست
مزن آتش که خود از آتش دل

هو

دلم خود را به وعده شاد پنداشت
گرم نگشود قوم قلعه کاهی
در بازی به شهر آباد پنداشت
ملامت نیست شاید باد پنداشت

هو

خوشا داغی که درمانش غم توست
نیازش ناز و نازش بی نیازی
طبییش درد و زخمش مرهم توست
تبش از تاب زلف خم خم توست

هو

نه مالی را که در ایوان عزت
نه جاه و نه جمال و نه جوانی
نهم پای و کشم رخت اقامت
دراین پیرانه سر بی قدر و قیمت

هو

دلم از آتش بی آتشی سوخت
همه ساز از خدا خواهند و من سوز
چو آب یخ زده زین دلخوشی سوخت
غم نابودن جان کاهشی سوخت

هو

میان خلق اگر چه پستم ای دوست
از این بیشتر به صد چندان رضایم
هدف گاه سر هر شستم ای دوست
رسد بر دامنت گر دستم ای دوست

هو

بگیر دستی به کف تا هست نعمت
مکن کوتاه دست از کوتاه دستان
چو بازوی توانا داد حقت
که دستگیر تو باشد در قیامت

هو

اگر سر رفت اینک پایم ای دوست
ببازم جان و دل را بی سرو پا
ز سر تا پای بی پروایم ای دوست
دهی گر زیر پایت جایم ایدوست

هو

شب آمد نیل ماتم بر طبق ریخت
نه اشکی بلکه آتش بود بسمل
سرشکاز دیده‌ام جای عرق ریخت
که دامانم بسوخت و بر ورق ریخت

هو

پس از مرگم مشین بر خاکم ای دوست
مبادا دامنت آلوده گردد
کنار سینه ی صد چاکم ای دوست
ز خون دیده ی غمناکم ای دوست

هو

دلی کز عشق شد خالی دلی نیست
به دل ماند و لیکن دل نباشد
به پیش اهل دلها قابلی نیست
اگر باشد به جز مشت گلی نیست

هو

وفاگوئی براین چرخ فلک نیست
به آتش دیگران آمد نمک ریخت
دمی را خالی از کوک و کلک نیست
چه نوبت شد به من گفتا نمک نیست

هو

به پیری جز غم راه دگر نیست
نهالی را که از غم پروریدند
که بی غم عشق در پیرانه سر نیست
به جز از آه در پیری ثمر نیست

هو

دلا خون خور که خون خوردن صواب است
اگر از خون لب ت رنگین نباشد
به عاشق خوردن خون جای آب است
سر و کار تو را دار و طناب است

هو

مپرس از ریشه و بنیادم ای دوست
همان عهدی که بستم در جوانی
که من مجنون مادرزادم ای دوست
نرفته لحظه ای از یادم ای دوست

هو

میپوش از من که درد از داغ پیداست
رموز عشق را عشاق داند
پر زاغان به پیش زاغ پیداست
چه بوی گل که اندر باغ پیداست

هو

دلا سرکن نوائی را که شب رفت
بگیر همراه ساغر دست ساقی
می آمد در میان رنج و تعب رفت
که مستی سر رسید از سر ادب رفت

هو

چو در خلقت بود مقصود از دوست
ز سر سهل است مرا بدرود بسمل
مبادا لحظه ای کمبود از دوست
ولیکن مشکل است بدرود از دوست

رف(ح)

همه شب تا سحر در خانه تا صبح
همی سوخت شمع از داغ دل من
من و شمع و دل دیوانه تا صبح
من از داغ دل پروانه تا صبح

حرف (د)

حضرت پیر شاه محمد مظهر از مشایخ پرچمن غور در مهاجرت اول چند سالی به زاهدان بعد به مهر آباد مشهد آمدند و در آنجا فوت کردند و ایشان را به روستای کندم شاد با خرز دفن کردیم.

گلی از پرچمن عزم چمن کرد چمن شد هر کجا قصد وطن کرد
نه تنها زاهدان را بل خراسان که مهر آباد را همچون قرن کرد

تشریف آوردن حضرت صاحب به با خرز پیش از فوت

دلا بر خیز که قاصد از در آمد خبر از شاه محمد مظهر آمد
چو مهری سر ز مهر آباد از مهر شب هجران دو باره بر سر آمد

هو

غمم یا رب به پایان خواهد آمد به جان مرده ام جان خواهد آمد
به بالینم محمد مظهر الحق طبیب نقشبندان خواهد آمد

هو

خوش آن روزی که بختم از در آید خبر از شاه محمد مظهر آید
زمهر آباد مهر آسای بسمل محمد مشربی از در در آید

هو

الهی از گناهانم مکن یاد به پیش دوست و دشمن روز میعاد
شود غمگین ز فعلم دوستانت ولیکن دشمنت شیطان شود شاد

هو

محمد گل گل از روی محمد شده خوشبوی از بوی محمد
گل بی خار در عالم نباشد مگر از شاخ دل جوی محمد

هو

خدا را شکر کاین بر من عطا کرد به خویشم خواند و از خلقان غنا کرد
به چشمم درد و درمان را به یک سان ز شادی و غمم هر دو رها کرد

هو

یکی زلف و یکی گیسو پسندد
یکی چشم و ابرو پسندد
من از گیسو و چشم و زلف و ابرو
پسندم آنچه بر من او پسندد

هو

من آن مرغم که جگدم نام کردند
به جرم شیونم بر خویش بسمل
به سنگم دور از هر بام کردند
به شومی در جهان بد نام کردند

زمرانوهی حضرت صوفی عبدالعزیز

اگر زهرا به مهر عذرم پذیرد
دم رفتن خدا حافظ نگفتم
به دیوانگی ام خُرده نگیرد
نگوید بابویم بسمل بمیرد

هو

از آن ترسم که سرم فاش گردد
سخن بر دست خاص و عام افتد
سر و کارم به هر اوباش گردد
حدیث عشقم هر جا پاش گردد

هو

بهاری بی زیاران خوش نباشد
به گلزاری که نبود گلعداری
نشست بی عزیزان خوش نباشد
تماشای گلستان خوش نباشد

هو

شدم عاشق که بختم یار گردد
ندانستم که بختم خواب و خرننگ
خرم بار و رهم هموار گردد
بماند بار و کارم زار گردد

هو

خوشا بزمی که بی اغیار باشد
حدیث خط و خال و چشم و ابرو
می و معشوقه ای در کار باشد
دو گوش از من زبان از یار باشد

هو

هنوز نارفته روز از در شب آمد
همه شب را به جای خنده بسمل
دو باره در میان پای شب آمد
نفس بر سینه و جان بر لب آمد

هو

شب آمد تا که بی یارم بسوزد به تنهائی دگر بارم بسوزد
گشاید پیش چشمم صد در غم چو شمعی بر سر نارم بسوزد

هو

بیا تا خانه ام ویران نگردد دلم زاین بیشتر بریان نگردد
بده امروز یک بوسی که فردا به صد عذر از لب جبران نگردد

هو

سرم مشکن که زخم تیشه دارد سر کوی تو را اندیشه دارد
سری بشکن که جای مهر بر سر طریق دل شکستن پیشه دارد

هو

خوشا آنانکه مست و مست رفتند به پای عاشقی در بست درفتند
به دنبال نشان بی نشانی چو تیر بی هدف از شست رفتند

هو

من آن سروم که از سرمایه ی خود کشیدم تن به زیر سایه ی خود
سر از سرما و گرما خم نکردم به پای سایه ی همسایه خود

هو

ز بس خوردم غمت غم عادتم شد غبار غم قبای قامت شد
به جای آب و نان بسمل لب خون غذای هر دم و هر ساعت شد

هو

برفت روز و شفق باریک تر شد سیاهی دم به دم نزدیک تر شد
شب آمد از در و بسمل از آهم جهان در چشم من تاریک تر شد

هو

دلی دارم که آرامش ندارد به جز غم با کسی سازش ندارد
نصیحت می کنم هر چند بسمل به گوشش حرف گنجایش ندارد

هو

بنازم آنکه دردی را دوا کرد
یکی در بست اگر از راه حکمت
غمی را عیش و عیشی را عزا کرد
ولی صد در به لطف خویش وا کرد

هو

بسوز ای دل که امشب سر ندارد
اگر گویم شکسته پای خورشید
سر بیرون شدن زاین در ندارد
کسی بسمل ز من باور ندارد

هو

عزیزان بر مزارم گل بکارید
برای هر که اخلاصی بخواند
به هر برگی یکی بلبل نگارید
به پیشش خنچه‌ای از گل گذارید

هو

خوشا آنانکه بلبل وار مردند
به نام حق ز دست مشتی ناحق
به پای گل به زخم خار مردند
انا الحق گفتن و بر دار مردند

هو

خوشا کاری که با آهی بر آید
به چاه افتاده ای نومید بسمل
به یک آه سحر گاهی بر آید
به دلو لطف از چاهی بر آید

هو

خوشا آنانکه ترک از نام کردند
طمع از دانه ببریدند بسمل
به برگ روز فکر شام کردند
پریدند آشیان بر بام کردند

هو

همه باخرز تن دل نصرت آباد
سراسر خطه ی باخرز بزم است
قبول اهل قابل نصرت آباد
و لیکن شمع محفل نصرت آباد

هو

نباشد در زمین از نصرت آباد
تو گوئی مهر می بارد دراین ده
زمینی به ازاین از نصرت آباد
نروئیدست کین از نصرت آباد

هو

من آنم کز من انسان می گریزد ز شرم نفس و شیطان می گریزد
ز فعلم شرم دارد بت پرستان ز کفرم کافرستان می گریزد

هو

بخندم تا به مرگم کس نگیرد سر خاکم کسی از پس نگیرد
نگریم تا گل و مل در مزارم به نعشم خندد و کرکس نگیرد

هو

به زلفت حاجت شبنم نباشد ز حسنت جز وفائی کم نباشد
شعاع گوشه ی چشم تو کافیست اگر خورشید در عالم نباشد

هو

بتا بر من جفا زاین بیش میسند ستم بر خسته ی دل ریش میسند
اگر هر چند سزاوار جفایم تواندرشان و خوردخویش میسند

هو

دلم خوش کو زمشکل می گریزد ز ویرانه به منزل می گریزد
ندانستم که ماهی وار بسمل ز دریا رو به ساحل می گریزد

هو

شبی که عرش را سرمایه بستند به یک کن دو جهان را پایه بستند
به دست حوریان هشت جنت به خال لب تو را پیرایه بستند

هو

دو چشمت عاقبت کارم تبه کرد چو زلفت روزگارم را سیه کرد
به جای رحم بر مظلومی من به جرم عشق محکوم نگه کرد

بیا حضرت صوفی عبدالعزیز

به روز مه را به رخ نوری نباشد به هر باغ و رزی حوری نباشد
مرا گفتند بسمل رو به سوران که جز سوران گل سوری نباشد

هو

سر مژگان اگر تیزی ندارد دو چشمت میل خونریزی ندارد
چرا یکبارم از روی محبت نگاه مهر آمیزی ندارد

هو

ندارم دل که آن دلبر پسندد سری را کز من آن سرور پسندد
به جز از یک تنی را نیمه بسمل دگر چیزی کزین چاکر پسندد

هو

شدم از مویه چون موئی نیامد سر یک موی از سوئی نیامد
گذشتم از دل و جان لیک بسمل دلم برد و به دلجوئی نیامد

هو

بترس کز دستت آزاری نخیزد به آزارت دل زاری نخیزد
طمع جانا مکن دیگر ز بسمل که از بسمل دگر کاری نخیزد

هو

گلستان زینت رویت ندارد گلی دارد اگر بویت ندارد
پریشان روزگاری همچو بسمل اسیر طره ی مویت ندارد

هو

خوش آن عاشق که نامت را قلم زد ز اشک دیده بر دامن رقم زد
ز خون دل به لوح سینه بنوشت چو ابراهیم بر آتش قدم زد

هو

غمت دیدی چه خاکی بر سرم کرد به سنگ فرش خیابان بستم کرد
دل پر خون به چشم خلق بسمل ز خسه های بیابان کتم کرد

هو

شدم پیر و به خواری کارم افتاد ز گرمی رونق بازارم افتاد
طلوع طالع خورشید بختم برفت و بر سر اغیارم افتاد

هو

غم عشق تو پیران را جوان کرد
چه غم بسمل اگر شد بسمل تو
جوانان را جوانی جاودان کرد
نشد بسمل تو را هر کس زیان کرد

هو

مسلمان از فقیری غم ندارد
خدا را بنده تابع بر رسول است
چه اسلام است چیزی کم ندارد
دگر از بیش و کم ماتم ندارد

هو

شدم پیر و مرا خلقان نمایند
ملامت نیستند بسمل به والله
رفیقان دوستان یاران نمایند
که بد را هر کجا خوبان نمایند

هو

خوشا آنانکه در غم ریشه کردند
به جای کسب مال و جاه بسمل
ز خون رخ را خضاب از تیشه کردند
محبت را به عالم پیشه کردند

هو

خوشا آنانکه بی فرجام رفتند
بجا بگذاشتند از خویش بسمل
ندیده کام دل ناکام رفتند
به عالم نام و خود گمنام رفتند

هو

خوشا آنانکه از جان مایه بستند
نبرده دست حاجت پیش هر کس
طمع از کیسه همسایه بستند
ز پینه دست را پیرایه بستند

هو

خوشا آنانکه عاشق کیش مردند
نپوشیدند لباس میش و چون گرگ
برهنه زادن و درویش مردند
چو بره زیستند چون میش مردند

هو

خوشا آنانکه سر بر سنگ رفتند
نماند از خون شان بی رنگ چنگی
در آغوش محبت تنگ رفتند
ولی خود ناخن بی رنگ رفتند

رف)

اگر بهر کرایه بودمی زر به مهر آباد مشهد می شدم سر
به جای دست دیده می کشیدم به پای حضرت شه زاده مظهر

هو

نی ام گر بنده یا رب بنده انگار خطایم را خطی نا خوانده انگار
اگر هر چند گناه من عظیم است به رسوائی مکش نا دیده انگار

هو

مراتعین و شین و قاف شد کار به درد ت و ب گشتم گرفتار
چه سین و ر به سودای تو کردم به دال و آ و ر گشتم سر و کار

هو

مرا سوختی بسوزی در شرر یار به کوره عشق در آتش چو زر یار
به بینی آنچه را من دیدم از تو تو هم از دیگران از من بتر یار

هو

گلی افسوس کز گل بی وفاتر نیی چون خار اما پر جفا تر
به شیرینی ولی بهتر ز شیرین به قتل عاشقانت آشناتر

هو

شبنم از روز ، روز از شب سیه تر تنم از سر ، سر از پا بی کله تر
دل صد ریش و غم در پیش بسمل فغانم بی اثر حالم تبه تر

هو

غمت زار و ذلیلم کرد آخر پریشان و علیم کرد آخر
بدم دهقان و سالار سر چاه به دور از داس و بیلم کرد آخر

هو

قدم ای بی وفا آهسته بردار ز خاک ره سر این خسته بردار
به دنبال سر نشکسته کم رو سری کاودرپی ات بشکسته بردار

هو

اگر مخلوق را از حکمت فقر
به دیدی زخمهای اغنیا را
شدی معلوم قدر و قیمت فقر
نخواستی از خدا جز دولت فقر

هو

به بی پیران مگو بسمل تو از پیر
مریز آب صدف در آخور خر
صفت پیش شغالان حشمت شیر
میالا شهد را با سرکه و سیر

هو

یکی گفتا جوان از پیر بهتر
عزیزی گفت از صد پیر بی پیر
چنان کز قیر باشد شیر بهتر
یکی طفلی که دارد پیر بهتر

هو

ستم برجان من بی حد مکن یار
اگر بر بوسه ای لایق نیم هیچ
به یک بوس از لب خودرد مکن یار
مده بوسی رهم را سد مکن یار

هو

فلک تُم شی مرا تُم کردی آخر
به دام عشق و پا در وادی فقر
سر و سر رشته در گم کردی آخر
اسیر دست فاطم کردی آخر

هو

غمت از سر برون کرد دلغم آخر
چو کافر در صف اسلام بسمل
ببست ز ناز اندر حلقم آخر
سر انگشت نمای خلغم آخر

هو

دلا بردار از خواب گران سر
به جا آور چو اسماعیل قربان
طلب را پای کن اخلاص را پر
صفا و مروه ای را همچو هاجر

هو

بیا ترک از من مجنون مکن یار
بکن «بسمل» ولی در چشم دشمن
از این بیشتر دلم را خون مکن یار
به خواری از درت بیرون مکن یار

هو

بروای صبح صادق باد صرصر به جای من شبی راپیش دلبر
بگو آن بوسه‌ای که وعده دادی در این ماه می‌دهی یا ماه دیگر

هو

چه آشوب است که برپاکردی آخر جهان را به غوغا کردی آخر
گرفتی رونق از خال مسیحا ولی عکس مسیحا کردی آخر

هو

دلی کز عشق خالی ترک بهتر بزیستن با چنین دل مرگ بهتر
دل بی عشق شاخ بی ثمارست درخت بی ثمر بی برگ بهتر

هو

نشد از گریه کارم بهتر آخر ز اشکم دامن خشکم تر آخر
از آن ترسم که بد نامی بماند نماند ز آتشم خاکستر آخر

برباد آخند ابراهیم دیوانه سال ۷۲

تو که رفتی مرا بی زاد مگذار به ملک خود مرا بی یاد مگذار
تو که رفتی به شادی پیش خویشان مرا در این میان ناشاد مگذار

حرف (س)

خداوندا به حق ذات اقدس به «لا اله الا الله» کز این پس
بده بر بندگانت هر چه خواهند مرا در هر دو عالم بسملی بس

هو

الهی ناتوانم یک سخن بس نمی آیم به شرّ خویشان بس
اگر از فضل خود دستم نگیری ز صد شیطان شرّ نفسم به من بس

هو

نه زاغم نه زغن نه بوم و کرکس نه جگدم تا پرم بر بام هرکس
طمع از کس ندارم جز که «بسمل» سلامم را علیکی و دگر بس

هو

فلک بس کن همین درد خودم بس
به پیش از آن که تا گویند «بسمل»
فراق یار و طعن مردمم بس
برو گم شو برو گم شو گمم بس

هو

منم عاشق زمن ترک هوس پرس
مگو بالت کجا بشکسته «بسمل»
طریق دادن جان هر نفس پرس
شکسته بالی ام را از قفس پرس

رف(ش)

بده سنگی زنم تا بر سر خویش
به این حيله نشانم بلکه بسمل
به خون رنگین نمایم پیکر خویش
عزیزی را کنار بستر خویش

هو

بده سنگی زنم بر سینه‌ی خویش
نشانم بر عزای خویش «بسمل»
بگیرم بلکه از دل کینه‌ی خویش
سر بالین حسرت دیده‌ی خویش

هو

بیا کز اشک چشم خود گل خویش
بسازیم خانه‌ای را از محبت
به خاک و خون کشانیم ساحل خویش
برای دوستان هم دل خویش

هو

شبی را گر شوم با تو هم آغوش
چنان بدم به زلفت پای شب را
گذارم بر سر خورشید سرپوش
که صبح محشرش گردد فراموش

هو

چه می‌شدیک شبی از راه سازش
ز کین بگذاری و عذرم پذیری
به جای خشم با چشم نوازش
کنم یک بوسه‌ای گر از تو خواهش

هو

بیا تا ز آتش دل خود تن خویش
شریک غم کنیم بر خویش «بسمل»
به دست خویش سوزیم خرمن خویش
عزیزان را سر جان کندن خویش

هو

دلا گفتم فغان کم کن خمش باش
دلا گفتم بشو عاشق و لیکن
نگفتم گوشه‌ای گیر و ترش باش
نگفتم عاشق هر غمزه کش باش

هو

دلم رفت و نشد از دل فراموش
تو بی غم روز و شب را غافل از من
خیال حلقه ی پای بناگوش
من از داغ غمت دایم سیه پوش

هو

مرا تا کرده عشقت حلقه درگوش
گذارم از سر و نگذارم از عشق
نخواهم کرد از عشقت فراموش
چو مجنون گر بمانم خانه بر دوش

هو

دلا بنشین به کنعان بدن خوش
در این ناخوشکده چند روز دیگر
چو یعقوب اندر این بیت الحزن خوش
به روز با خلق و شب را با محن خوش

هو

خوشا با خرز و آب و تاب و مرزش
بنازم دست دهقانی که افشاند
صفای مردمان نیک ورزش
به جای خار تخم مهر برزش

هو

مشوای شمع امشب را تو خاموش
فلک امشب بجای بال خورشید
که روز از ما و تو کرده فراموش
کشیده چادر غم را در آغوش

هو

بشد نوروز و نو شد باز تشویش
از آن ترسم که آخر راه ندهند
ندارم در گله جز چار بز بیش
مرا «بسمل» کسی در گله ی خویش

هو

خوشا با خرز و طبع با صفایش
خراسان را چو خورشید است در شرق
نگه دارد ز آفت ها خدایش
نبودی خشکسالی گر بلایش

تاریخ فوت حضرت خلیفه حبیب (۱۳۶۳)

دلا برخیز آه دم به دم کش
ز خط چارمین شش حرف آخر
یکی فصل دگر اندر رقم کش
پی تاریخ فوتش «آب غم کش»

(سال ۱۳۶۳)

حرف (ع)

شود صد مرغ گرد دانه ای جمع به دور شمع صد پروانه ای جمع
مکن باور که عشق و صبر «بسمل» توان کردن به یک دلخانه ای جمع

حرف (ف)

یکی نان گر به اهل دل کنی صرف به از گنجی کز آب و گل کنی صرف
بدل چیزی است کاندرا آب و گل نیست ولو در مسجدی کامل کنی صرف

حرف (ق)

الهی گر نیم در فعل صادق به امر و نهی مقبول و موافق
ولی با این همه جرمی که بسمل امیدم هست بر الطاف سابق

حرف (ک)

خورم خون تادلم از خون شود پاک به جای خون نشانم بوته ای تاک
به صحن سینه تاکستان بسازم کز آنجا نردبان سازم به افلاک

حرف (گ)

من آن مرغم که از خونم شده رنگ پر و بالم ولی می پوشم از ننگ
ز تیر طعنه ای عقّال بسمل بجای آب ودانه می خورم سنگ

حرف (ل)

اگر پرسند در محشر از افعال چه کردی و چه آوردی ز اعمال
چه در کف داری از سرمایه بسمل بگیرم دامن فضل تو فی الحال

هو

غمّت تا گشت مهمان من و دل کشید صبر از کف جان من و دل
نشد از خون دل «بسمل» لبم خشک ز اشک دیده دامان من و دل

هو

بگو تا کی چرایی بیدل ای دل
از آن ترسم چو مرغ سر بریده
غم و درد و بلا را مایل ای دل
شوی آخر به خواری بسمل ای دل

هو

دلَم از دست رفت و دستم ازدل
نه دستی تا عنان دل بگیرم
تنم از سر سرم از پای غافل
نه پایی تا کشانم پیکر از گل

هو

وفا رمزیست از اسرار بلبَل
ستم از مکتب گل درس آموخت
جفاکشی شعار و مسلک گل
وفا از سینه ی بلبَل تحمّل

هو

اگر دانستی راه خانه ی دل
بسوختندی به شمع گرم انفاس
گرفتی دامن پروانه ی دل
نگشتی تا دگر دیوانه ی دل

حرف (م)

اولین بیت به سیامی حضرت خلیف

وسیع الصدّری از بهر ترخّم
ز «بسمل» گر بپرسند نام پاکت
لسان الافصحی بهر تکلم
سعید محمّد خلیفه شاه معصوم

هو

الهی آتشی ده سر به جانم
چنان سوزد که از سودای کونین
که دودش سر بر آرد از دهانم
نماند جز غم عشقت نشانم

هو

دلا برخیز تا از سر بگیریم
خلیفه را اگر ازدست دادیم
سراغ ساقی از ساغر بگیریم
دودست بردامن مظهر بگیریم

هو

مکن یارب ز فضلت ناامیدم اگر هر چند بدکار و پلیدم
به دست نفس و شیطانم دم مرگ به این روی سیه موی سپیدم

هو

اگر فضلت نباشد عذرخواهم نگاه رحمتت پشت و پناهم
دم آخر به پای دادن جان چه خواهد رفت بر حال تباهم

هو

شب آمد بار دیگر از در غم کشید دستم به زیر چادر غم
درشادی ببست و باز نو کرد حدیث عشق را از دفتر غم

هو

من آن شمع که سر بردوش دارم به دل آتش لب خاموش دارم
همه در عیش و «بسمل» من به ماتم همه شب نار در آغوش دارم

هو

دلا برخیز کامشب پر بگیریم به همت دست یکدیگر بگیریم
به پای بزم پیران طریقت سر سوختن چو شمع از سربگیریم

نوت پیرا حضرت شاه محمد منظر قدس الله سره الاقدس

نمردم تا که ابدال تو گشتم جدا از سایه ی بال تو گشتم
الهی بشکند «بسمل» دودستم که خود با دست غسال تو گشتم

هو

نگریم تا زگریه جا نمانم چو لاله پای در صحرا نمانم
دل پر خون لب پژمرده «بسمل» به دور از دوستان تنها نمانم

هو

خورم خون کز سر هر مژگ و مویم نریزد پیش مردم آبرویم
نگریم تا زسیل اشک «بسمل» زخون دل نماند خشک جویم

هو

بیا فکری به حالم کن که مُردم نکه بر زخمِ بالَم کن که مُردم
سر پیری برای آخرین بار شبی سیر از وصالم کن که مُردم

هو

یک امشب را که در جام شمایم چو کفتر بر لب بامِ شمایم
به خواری نشکنید بال و پرم را که خود بیدانه در دامِ شمایم

هو

نپنداری ز عشقت سیر گشتم به جان خسته به دل دلگیر گشتم
همان «بسمل» که بودم هستم اکنون اگر چه ناتوان و پیر گشتم

هو

دوباره شب شد و هنگامه ی غم خط غم باب غم بر نامه ی غم
کشید از سر لباس عیش «بسمل» سیه پوشید بر تن جامه ی غم

هو

شدم فرسوده از بس کار مردم به پای زحمت و آزار مردم
کنون از من نمی گیرد سراغی ز کارم پر چو شد انبار مردم

هو

من آن بذریگر بی دستمزدم که بذری گشتم و سودی نبردم
همه خون جگر خوردم پی نان ولی بی خون دل هرگز نخوردم

هو

دلَم را خون مکن کز تیر خوردم ز خون دیده ودل سیر خوردم
برون ناکرده «بسمل» از رحم سر ز راه ناف جای شیر خوردم

هو

رموز عشق تا تعلیم کردم یکی دل داشتم دونیم کردم
یکی را در خم ابرو سپردم یکی بر خال لب تقدیم کردم

هو

من آن مرغم که همبامی ندارم رفیق و دوست همگامی ندارم
به هر جامی نشینم می خورم سنگ به خون می غلطم و نامی ندارم

هو

مخوان بلبل حدیث غم به گوشم که من خود بیش از تودر خروشم
سفر کردم که غم از دل بر آید برآمد از دل و شد بار دوشم

هو

به تاب و تب نسازم با که سازم به روز و شب نسازم با که سازم
کنار چشمه‌ی حیوان لب خشک به خون لب نسازم با که سازم

هو

از آن روزی که از مادر جهیدم ز طفلی تا که در پیری رسیدم
ز شادی لفظی بود بسمل به عالم ولی من درهمه عمرش ندیدم

هو

شبی با گلّه در کهسار بودم گله خوابیده من بیدار بودم
به مثل میشِ برّه مرده «بسمل» همه شب در خیال یار بودم

هو

چرا یاران اول عاقل نگشتم به موج آویختم ساحل نگشتم
به هر روزی دوصد دَبّوس خوردم به یک بوسی هنوز قابل نگشتم

هو

مخوان بلبل نوای غم براریم که خود شب تا سحر غم می سراریم
نچیدم گرگلی از شاخه وصل ولی با داغ هجران آشنایم

هو

من آن توپم که بی تابانه جانم نیاسوده به سود این و آنم
به نام گل ولی ناکام «بسمل» هنوز بازیچه‌ی بازیگرانم

هو

من آن بد کار شوم روسیاهم
نبودی گر خدا ستار «بسمل»
که شیطان شرم دارد از گناه
بسوختی عالم از فعل تباهم

هو

به فا فایق شدی در اول نام
به طا طوری به میم میعاد بستی
الف را آفتی گشتی در ایام
که غین غم به نامم گشت ارقام

هو

چه سازم رویی و راهی ندارم
به خانه می نشینم می شوم خوار
به غم غمخوار و هم پایی ندارم
به بیرون می روم جایی ندارم

هو

بترس روزی که از دل بام سازم
کنم صد چاک دامان تظلم
زخونش عالمی را جام سازم
تورا رسوای خاص و عام سازم

هو

شدم چون موی تا در شانه سازم
ببافم مو به مو با مویه مویه
به هر تاری بنای خانه سازم
که افسار دل دیوانه سازم

هو

دلم از من من از دل داد دارم
دلم بنشسته خوش در نصرت آباد
دل از من شکوه من فریاد دارم
ولی من سر به گندم شاد دارم

تیمور به زبان ازبکی یعنی آهن

نیم از چوب شهرت تیمورستم
از آهن سخت تر در پایداری
بنای عشق را اندر خورستم
به جان آماده ی هر آجرستم

هو

من آن مرغم که از گل لام دارم
به جای گاف «بسمل» گوشه غم
ز دو برگش به بلبل نام دارم
همه شب خون دل درجام دارم

هو

من آن سروم که سیرازبیشه خوردم بجای آب، خون از ریشه خوردم
به جرم راستی زین کج پسندان به پایم ارّه برسر تیشه خوردم

هو

شدم در جام کانجا جام گیرم زشهر و شاهدانش کام گیرم
ولی نگذاشت بخت تیره بسمل در آنجا هم دمی آرام گیرم

هو

چنان با عشق خوگردست جانم که نتوان رفت با مرگ ازروانم
پس از صد سال اگر کاوند «بسمل» برآید بوی عشق از استخوانم

هو

چو آمد «ز» و «ل» و «ف» به دستم گرفتم «ت» و «و» و «ب» شکستم
دو «ل» و «ب» به «ل» و «ب» نهادم کشیدم تا ز «غ» و «م» رستم

هو

شبی دل را به دست باد دادم ره و رسم سفر را یاد دادم
به بال ناله ای از نصرت آباد نشانش راه گندمشاد دادم

هو

پی شادی گله از غم نکردم زبی چیزی شکایت هم نکردم
برای نانی «بسمل» پیش دونان سر تعظیم هرگز خم نکردم

هو

بترس از لب اگر برخیزد آهم زند خیمه به سر دود سیاهم
بسوزد خرمن من دامن تو نه از تو دانه ای ماند نه کاهم

هو

مرا کشتی زغم جانا دمت گرم همه با قهر تو با غمزه ای نرم
چنانم نرم نرمک سوختی خاموش که نتوان گفت «بسمل» باکس از شرم

هو

غم ناداری آخر کرد خوارم بریخت در پیش خویشان اعتبارم
گرم در چشم مردم حرمتی نیست ولی از دوستان امّید وارم

هو

خورم خون تا چو بلبل آبرویم
چو گل خندم نه همچون شمع بسمل

هو

ز بس خوردم غمت غم گیر گشتم
همه گفتند به پیری کم شود غم

هو

دل بردی تن بی دل چه سازم
به پای تن نشینم یا پی دل

هو

دوباره دل به قول دل نبندم
به اشک تر کنم رفع عطش را

هو

شبی در باغ دل سر می کشیدم
خیال دانه ی خال لب ت را

هو

نه بر تن طاقت و تاب ستیزم
نه بردل روزنی «بسمل» که خونس

هو

تو تا رفتی شد از گوشم جرس گم
تو چون دُر همنشین گشتی به دریا

هو

بریزم اشک و ازدل خون بگیرم
بجای خون بهای خویش «بسمل»

هو

نه دیوانه نه هشیارم نه مستم
خمار عشقم و سر در خرابات

نریزد پای هر خاری زمویم
بسوزم هر که را آید به سویم

چو مجنون قابل زنجیر گشتم
غمم صد وی شد و من پیر گشتم

به این یکمشت آب و گل چه سازم
میان این دو تا مشکل چه سازم

به عهد این دل غافل نبندم
طمع بر موج بی ساحل نبندم

قد سرو تو در بر می کشیدم
به تار دل چو دُر در می کشیدم

نه جان را پایی تا از غم گریزم
به همراه سرشک از دیده ریزم

نفس از تن گم و تن از نفس گم
به ساحل من تک و تنها چو خس گم

که تا از خون ره جیحون بگیرم
گواهی نامه ی مجنون بگیرم

نه زاهد پیشه و منبر نشستم
گهی اسلام و گاهی بت پرستم

هو

من آن وحشم که از جان سیر خوردم زبس سنگ از جوان و پیر خوردم
به هر جانب که کردم روی «بسمل» زدست دوست و دشمن تیر خوردم

هو

من آن برگ گلم کافسده گشتم نخورده بر زگلبن کنده گشتم
نبرده خنده ای تا شام بر سر به دست ناکسان پژمرده گشتم

هو

دل از من تنگ و من از دل به تنگم من از دستش به جان و او ز چنگم
من او را می دهم پند و ولی او نشسته پای رسوایی و ننگم

هو

زبس خوردم غمت غمزار گشتم زشادی جهان بیزار گشتم
برای حفظ غم ها از شر خلق به خود پیچیدم و دیوار گشتم

هو

الا ای آن که آیی بر مزارم گلای را از لبانت انتظارم
گل حمدی ز شاخ قل هو الله که تا خشنود گردد روح زارم

هو

من و یک دل به یک دل چون برآیم تنی با کوهی مشکل چون برآیم
از این گرداب غم «بسمل» خدارا دگر باره به ساحل چون برآیم

هو

اگر هر کس بدی گفت از برایم ویا از قصد بشکست دست و پایم
گر ایشان راضی اند من نیز بسمل رضایم زان که بیش از این سزایم

هو

نه صیّادم نه دامم نه شکارم نه دیوانه نه مست و هوشیارم
نه باخود از خودم نه بی خود از خود نبود و نیست جز از عشق کارم

هو

من آن عاشق وش مجنون سرشتم دل از کف داده ی بی سرنوشتتم
ندیدم جز جفا و جور «بسمل» به هر جایی که تخم مهر کشتتم

هو

چه خوش بودی به جای اشک ماتم
به جای دامنم برگل چکیدی
سرشکم را بها بودی چو شبنم
لب گل بوسه می دادی به جایم

هو

بها می داشتی گر آه سردم
نماندی بر سر بازار «بسمل»
خریداری به اشک و رنگ زردم
به خوار ی پیش چشم خلق هر دم

هو

نشد زاین چرخ جز حسرت نصیبم
همه بسمل به خان خویش خرم
به غیر از غم به درد دل طبیبم
من اندر خانمان خود غریبم

هو

زمانه کرد مسکین زمانم
بلایی کاو نمی بایست «بسمل»
حقیر و خوار چشم این و آنم
بیامد بر سرپیری به جانم

هو

مخوانید ای عزیزان اوستادم
نخواندم درسی جز از ثلث حافظ
که من شاگرد منگ کم سوادم
به پای عشق رفت آن هم زیادم

حرف(ن)

دلم یارب به خود منقاد غم کن
چو طفلانم به کف سی پاره غم
به کهسار غمت فرهاد غم کن
به مکتب خانه ی استاد غم کن

هو

خوشا پیری که در ایام پیری
اگر گردد جوان بی شک یقین کن
تسلّی بخش وی باشد جوانان
ز فیض صحبت و دیدار ایشان

هو

من از دل ناله ها دارم دل از من
من از او سر به کوه و او به صحرا
من از او بی خبر او غافل از من
گریزان جاهل از او عاقل از من

هو

تنم لرزان تر از هر بید مجنون
ز جرعه جرعه خون «بسمل» نه بتوان
دلّم لبریز تر از کاسه ی خون
به قطره قطره کرد از دیده بیرون

هو

شدم پیر و توان غم کشیدن
پسند خاطر دلدار بسمل
ندارم طاقت ماتم کشیدن
به جز از ناله ی هر دم کشیدن

هو

شدم پیرو چوپیران خوار بیرون
چو سیب کرم خورده کز دم در
زبازار جوانی زار بیرون
بیندازندش از انبار بیرون

هو

سرم را گر کنی سنگ فلا خن
بگیرم هم چنان با چنگ خونین
کشی ام از سرهر پنجه ناخن
به زاری دامت ای شاخ گلبن

هو

همین یک آرزو دارم ز یاران
مبادا خون ز خطّم شسته گردد
نخوانند شعرم اندر وقت باران
خجل مانم به پیش گل‌عذاران

هو

برو ای پیک دل مرغ سلیمان
اگر پرسند بگو الحمدلله
صبحی را به جایم پیش یاران
هنوز باقیست «بسمل» رابه لب جان

هو

به نامت می رسم می گوشم ای جان
چنان آهسته می رانم قلم را
به اوراق کتب می پوشم ای جان
مبادا بشنود دو گوشم ای جان

هو

بسوزای شمع تا سوزیم دو تاملان
تو رادرپیش پایانِ شبی هست
بریزیم اشک حسرت تا به دامان
مرا این آتش دل نیست پایان

هو

هواسرداست و وقت برف و باران
رفیقی بهتر از غم نیست «بسمل»
نه از بلبل خبر نه از گلستان
در این شب‌های سرمای زمستان

هو

نگارا تیغ از تو سینه از من
جفا در حق من شش روزش از تو
ستم از تو دل بی کینه از من
دعا در حق تو آدینه از من

هو

بیا ای ساربان حال مرا بین
اگر گم کرده ای بانگ جرس را
ره پر خوف و دشوار مرا بین
نوا ی ناله ی زار مرا بین

هو

اگر غربت بد است یارب چرا من
همه سردسرای خویش «بسمل»
وطن بر من شده سوراخ سوزن
مرا در خانه تابی نیست بر تن

هو

گل از تو گلبن از تو خار از من
دل و دل بردن و خون خوردن از تو
رخ از تو دیده ی خونبار از من
دم سرد و تن بیمار از من

هو

توان بیدردی را هم درد کردن
ولیکن عاشقی را از پی عشق
به آبی آتشی را سرد کردن
به صد اندرز نتوان فرد کردن

هو

جفاگفتی نگفتم بی اثر کن
ستم گفتی نگفتم دست بردار
بلا گفتی نگفتم کم خطر کن
ولیکن وعده را کوتاه تر کن

هو

دلا مگذار پا در کوی خوبان
نبینی جز سر بشکسته «بسمل»
اگر بگذاشتی رو بگذر از جان
به ذره ذره خاک کوی خوبان

حرف (و)

سرا و خانه بسیار است دری کو؟ دری کز وی برون آید سری کو؟
همه عالم پراز پیراست «بسمل» چو حاجی شاه محمد مظهري کو؟

هو

جهان پرشد ز عمرو و زید زد کو؟ سر دعوی ولی پای مدد کو؟
رفیق و دوست بسیار است «بسمل» به پای رنج و محنت یک عدد کو؟

هو

من آن سیلم که در ساحل شدم محو نبرده ره به سر منزل شدم محو
زاشک خویش «بسمل» بی بهاتر سر هر خار و خس باطل شدم محو

هو

من آن شمعم که پیش از دم شدم محو به سر نابرده شب کم شدم محو
ز راه دیده قطره قطره «بسمل» بسر غلطیده چون شبنم شدم محو

هو

دلَم آواره من آواره تر زاو سر و سرگشته تر بیچاره تر زاو
به پای بسملی بسمل تر از وی به دست غم گریبان پاره تر زاو

هو

به دل دارم بگیرم جامه ی نو کت نو کفش نو عمامه ی نو
نگوید تا دگر کهنه پرستم جناب مولوی علامه ی نو

هو

اگر من مرده ام گور و کفن کو کلنگ و بیل و خشت و گور کن کو
اگر هم زنده ام «بسمل» به عالم کسی غمخوار غیر از غم به من کو

هو

اگر من بلبلم بال و پرم کو گلی همراه و برگی در برم کو
اگر پروانه ام کو شمع و شامی نشانی زین همه خاکسترم کو

رف(ه)

الهی سینه ای آتش فشان ده
به آتش دان آتش خانه ی عشق

هو

مدد یا پیر دستگیرم خلیفه
بگیر دستم که بی از دستگیری

هو

چرا باخرز برایم تنگ گشته
توگویی خون من «بسمل» در این ملک

هو

از این ملک و وطن رنج سفر به
گذارم نصرت آباد را به اهلش

هو

بیا آخر بین کافی است یا نه
پیرس از مردمان نصرت آباد

هو

بیا که حجّ من روی تو گشته
دو چشمانت شده سعی و صفایم

هو

منم آن مرغک گم کرده لانه
نخورده آبی را بی سنگ «بسمل»

هو

بیا که نوشم از نیشی گذشته
قطار اشکم از چاک گریبان

دل آتش وشی را اندر آن ده
چو ققنوسم به آتش آشیان ده

مدد یا پیرو کیش حنیفه
نه بتوان رفت راهی بی زحیفه

دل مخلوق بر من سنگ گشته
چو آب یخ زده بی رنگ گشته

از این شوریدگی یکباره شر به
به غربت مردنم زین درد سر به

ز چشمم خون دل جاری است یا نه
نفس بر تن مرا باقی است یا نه

منایم خم خم موی تو گشته
طوافم طاق ابروی تو گشته

شکسته بالک بی آشیانه
نچیده دانه ای بی تازیانه

غمم از چاره اندیشی گذشته
حسابش از کم و بیشی گذشته

هو

خوشا آنان که سر دادند گُله نه
شب و روز از خدا و خلق «بسمل»
زبان در حمد و اندر دل گله نه
به جان راضی و خشمی در نگه نه

هو

درون اهل دل آشفته تر به
خريدارند صرافان گوهر
شبان بيدار و گرگان خفته تر به
دُری را در بها کو سفته تر به

هو

بیا که بر دلم تابی نمانده
فشردم بر جگر از بس که دندان
به روز صبر و به شب خوابی نمانده
به چشمه چشم من آبی نمانده

هو

به غربت هر که دیدم شاد مانده
به جز از من که جای مال و اموال
به مالی یا خیالی یاد مانده
دل و جانی به گندم شاد مانده

هو

بده ساقی که بی ساغر نمی شه
اگر گفتند می بسمل حرام است
شب عشاق بی می سر نمی شه
بگو عاشق به می کافر نمی شه

هو

از این ملک و وطن رنج سفر به
در این ساحل که سهلی نیست «بسمل»
از این یوم البتر بر سر تبر به
یک و یک بارگی موج خطر به

هو

گرفتم دامن شبنم سحرگه
نکرد فرق سیه را تا سیه چال
که شاید بر سر زلفش کنم ره
ز طالع بدم غلطید در چه

هو

مرا تا هست سر عشقت به سر به
سری که بر سرش عشقی نباشد
به پای عشق خونم در جگر به
تنش بی سر سرش از تن بدر به

هو

بیا که سوزم از سازش گذشته
غم عشقت چنانم کرده بی تاب
سر و کارم ز آسایش گذشته
که دل از مرز آرامش گذشته

هو

بیا ساقی خمارم ساغری ده
دلم مشکن بیا آخر خدا را
نشانم از جهان دیگری ده
خبر از شاه محمّد مظهری ده

هو

محبت مخزنی است که خم نمی شه
عداوت ازدهایی سهمگین است
به انفاق و محبت کم نمی شه
که زخمش جز اجل مرهم نمی شه

حرف (ی)

الهی ده به لطف خود براتی
بده مرگی که پیش از مرگ باشد
به فضل خویش از خویشم نجاتی
به کف برگ حیات بی مماتی

هو

تو که در ملک هستی پادشاهی
اگر ننوازی از انصاف دور است
ز عرش و فرش از مه تا به ماهی
چو «بسمَل» بنده ی نامه سیاهی

هو

اگر غم مایه ی بهبود بودی
اگر از آه شدی سرمایه «بسمَل»
خریداری به اشک و دود بودی
مرا یک عمر باید سود بودی

هو

به عالم هر که را باشد حبیبی
به جز از من که در عالم ندارم
به زخمی چاره دردی را طبیبی
به درد خویش غیر از غم نصیبی

هو

قدت را سرو گفتم سر کشیدی
رخت خورشید گفتم رفتی از ناز
پری گفتم پریدی پر کشیدی
دوباره پای در خاور کشیدی

بیاد حضرت خلیفہ ندیم

خوش آن روزی که سروی بود و باغی
سماع و وجدی و نظم و نظامی
گلی و بلبل و شمع و چراغی
کتابی و خطابی و فراغی

هو

دلا خوش باش اگر اهل تمیزی
ز اموال جهان این بس که «بسمل»
گرت در نصرت آباد نیست چیزی
میان شیعه و سنی عزیزی

هو

چه بودی اشکم از دامن گذشتی
خطا چندان که بودی قابل عفو
دلَم از چاک پیراهن گذشتی
کز این بار گران بردن گذشتی

هو

من آن سقفم که جای ارزیابی
به جای سعی در آبادی من
شدم ویرانه ای از بی حسابی
همه بنشسته در پای خرابی

هو

چه بهتر جام را زاین نیکنامی
تراش از تراش یافت عزّت
به از تربت به نام شیخ جامی
ز آبش آبروی و احترامی

هو

تو که سازم نه ای سوزم چرایی
تو که عزمی به بزم من نداری
غم شب آفت روزم چرایی
شرار آتش افروزم چرایی

هو

یکی خواهد به عالم شادمانی
یکی قصر بهشت و حور بسمل
یکی عمر دراز و زندگانی
من از وی داغ عشق جاودانی

هو

مرا کشتی الهی خود نمیری
کسی را دل به حال تو نسوزد
که تا عاشق شوی در وقت پیری
بسوزی و بسازی در حقیری

هو

اگر خواهی چو سرو آزاده باشی
بکن شادآنکه را در پای عشقت
همیشه سبز و شاد ایستاده باشی
چو «بسمل» گربه بادش داده باشی

هو

همه خوابند و من از بی قراری
به سینه می کشم نقش فلک را
به غم سرمی برم شب را به زاری
به انگشت می کنم اختر شماری

هو

خوشا آنان که بی گفت و شنیدی
نماندند بر سر بازار «بسمل»
خریدند جامه های نو به عیدی
کف خالی چو من از نا امیدی

هو

خوشا آنان که از غم برده بویی
نریختند آبروی فقر «بسمل»
به اشک سرخ رنگین کرده رویی
به پای هر کس و ناکس به جویی

هو

خداوندا به حق اشک و آهی
به حق جمله موجودات عالم
به حق آن که بر خیرش گواهی
به فضل خود بکن سویم نگاهی

هو

نگردد کم ز عزّ چون تو شاهی
فزون گردد تو را بل جاه و حشمت
اگر پرسی ز احوال گدایی
پذیری بر درت گر بینوایی

هو

الهی گر تو از یک دم ببخشی
که را یارا که دستت را بگیرد
گناه خلق دو عالم ببخشی
اگر از جرم شیطان هم ببخشی

هو

برفتی و نکردی هیچ گاهی
تک و تنها به صد آه کلاه دار
مرا از گوشه ی چشمت نگاهی
به مشّت وای وای بی کلاهی

هو

خوشاداغی که بهبودش تو باشی
مراد و مطلبش در هر دو عالم
سر و سرمایه و سودش تو باشی
ز حشر و نشر مقصودش تو باشی

رباعیات

کعبه به کجا غبار کوی تو کجا کوثر به کجا کنار جوی تو کجا
این خود مثلی است که بی مثل نتوان گفت از گل مثلی و گرنه روی تو کجا

لله

یارب چه کنم که در توان نیست مرا زین نفسک اماره امان نیست مرا
فضل تو اگر شامل حالم نشود امید نجات در گمان نیست مرا

لله

یارب چه کنم که خود تو دانی گنه را بهتر ز من آشکار و پنهان همه را
چشمم همه بر روزنه‌ی رحمت توست از فضل مبند به رویم این روزنه را

لله

یا پیر طریق ره طریقم بنما با اهل طریق هم فریقم بنما
از یمن توجّهی به وجه احسن با فرقه‌ی فقرا رفیقم بنما

لله

آخر تو گلی به دامن خار چرا با خار چو تو گلی شود یار چرا
من بلبلم و جای تو در چشم من است دوری تو از چشم من زار چرا

لله

شب از آن پنهان همی‌گیرم که پوشم راز را روز نتوان کرد پنهان دیده‌ی غماز را
تا به کی پنهان کنم با خنده «بسمل» زیر لب پیش چشم دوست و دشمن این دل ناساز را

لله

این سفید جامگان بهداری بر سیه نامه‌های هم چون ما
کاری کردند که هر سفید نکرد بر سیه پوست‌های آفریقا

لله

دیدم اثری نکرد افغان مرا نه دست نیاز و چشم گریان مرا
گفتم بکشم آهی دلش گرم کنم بر وی نرسید و سوخت دامن مرا

لله

هر که بیرون کرد پا را از گلیم از سرش بیرون کنند مقدار پا
هر که او نشناخت حدّ خویشتن ناشناسی خودبس است او را جزا

لله

بگیر دوست نکوو به جان بکش منت در این زمانه اگر در زمین شود پیدا
عزیز دار و گرامی شمار همچو ملک که دوست نیک عزیز و نکوست نزد خدا

لله

گدایی که نانش به رویا نبود چه از وی توان بود همسایه را
درختی که بر خویش سایه نبست طمع زاو نشاید کنی سایه را

لله

دیدي کاین فرقه ی کُله بردار چه کلاهی نهاد بر سرها
نه به بازار بلکه در مسجد جای عمامه بر سر ملا

رفت

یارب به چه سبب رسانی بفرست دلوی برسان و ریسمانی بفرست
یا روی چو موسای به بحرینم کن یا بر سر من خضر زمانی بفرست

لله

رمز ادعوا ربکم در روز و شب یعنی بی یاد خدا مگشای لب
با تضرعاً و خفیه در نهان در سویدای درون می گوی رب

لله

آنچه راهستم اگر عرضه کنم کامل نیست چون مراده به جز ایندل ناقابل نیست
ارزش هدیه ندارد به چه رو عرضه کنم دلکی را که بجز رنج دل بسمل نیست

لله

رفتی و مرا فراق گیسوی تو کشت نادیدن یک بار غم روی تو کشت
ناخوردن یک جام ز چشم مستت نشنیده کلامی از لب تو کشت

لله

گرچه دور بدولی نقش شما پیش منست
مهرتان مرهم قلب دل صدریش منست
گرروا بودی پرستش بجز از حق «بسمل»
گفتمی دوست پرستی به جهان کیش منست

لله

دیشب که تو را همه طرب بود گذشت
بر ما همه شب اگر تعب بود گذشت
در سفره‌ی تو اگر چه صد گونه خورش
بی سفره به ما به هر سبب بود گذشت

لله

یار آمد و جام ساغر داد و برفت
مستانه ندایی بر سرم داد و برفت
از «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ» به یُسْرًا یُسرا
امید گشادن درم داد و برفت

لله

ما عاشقیم و به عشق طی ممکن نیست
این بادیه را بی دف و نی ممکن نیست
فصلی چو بهار و با نگاری چون گل
نا خورده ز می توبه ز می ممکن نیست

لله

از باد ازل گل ابد حیران است
آتش به درون آب سرگردان است
رو باده بنوش و دل به پندار مبند
دوزخ نه به کفر بهشت نه بر ایمان است

لله

عاشق نشوی دلا که در عشق غم است
بی غم به جهان فرقه ی عشاق کم است
در مسلک عشق و کیش معشوقه به عکس
لطفش همگی قهر و به مهرش ستم است

جواب کسی که مرثیه کرده بود

تشبیه چه کنی به خر که پالان حیفاست
نابرده به سر بار به پایان حیفاست
انسانی که من باشم و زینسان که تویی
از بردن نام ما به حیوان حیفاست

لله

من عاشق عشقی ام که عشق ها عاشق اوست
آشفته وامقی که وامقی لایق اوست
دل داده ی دل داده ی دل داده دلان
مجنون به جنونی که جنون قایق اوست

لله

صد شکر نمردم و بدیدم شادت
ای جان پسر عروسی و دامادت
هر که پسری به پیری داماد کنی
از پیری من بلکه بیاید یادت

لله

برهان پسر م خدا به هر کار بس است
ما و تو نیافریده ایم غصّه مخور
در شادی و غم هم اونگهدار بس است
آنکس که بیافریده غمخوار بس است

رفتن نرودان همراه خورش قاضی بهت از دواج دخترش به قاضی دیگر

وای از آن روز که ملا یزدان
نیمی از عمر عزیزش آن روز
همره قاضی به قاضی می رفت
کم شد از بس که نه راضی می رفت

لله

ای شهری بیا به ده که ذی دام گسست
زنها همه بچه در بغل از پی شیر
نوروز به ده آمد و پیروز نشست
روسوی رمه دوان دوان تاس به دست

لله

اینکه پنداری اش تو ساحل نیست
خانه در بحر و خیمه در طوفان
فوج موج است جای منزل نیست
ای پسر کار هیچ عاقل نیست

لله

هر نفس کان بدون هم نفس است
خاصه آن هم نفس که هر نفسش
مرغی ماند که مرده در قفس است
زر کند آنچه را که بر تو خس است

لله

دیگران گفتند و من هم گویمت
رو بگیر دوستی که از سودش به تو
گر هوای دوست می جوید دلت
یا به دنیایت رسد یا آخرت

لله

گر بپرسند به با خرز شما زاری هست
گر بپرسند که میراثی از او هست بگو
«بسمل» آسای بگو پیر گرفتاری هست
آری آری قلم و دفتر و اشعاری هست

لله

آخر فلک مرا به کلک بی کلاه ساخت
از بهر قتل و غارت او دامن مرا
از تیموری به تیمور لنگ اشتباه ساخت
بگرفت و روز را به چشم سپیدم سیاه ساخت

لله

نیست مشکل برای ما مهمان
نکند گر طمع به گوشت و برنج
مشکلی گر برای مهمان نیست
زانکه ما را به سفره جز نان نیست

لله

هر که در این دهر بی دامن تر است راحتش بیش و غمش آسان تر است
هر که را دامن بلند و جیب پر رنج بیش و درد بی درمان تر است

لله

هر که او را سفره ای رنگین تر است خوردنش از ریدنش ننگین تر است
هر که او را سفره ای کم رنگ و روست مستراحش پاک و کم سرگین تر است

لله

نمی ارزد تیوتایی به توتی گر از وی بی نوایی را نوا نیست
طمع از صاحبش هرگز نداریم مسلمانی گر او را ادعا نیست

لله

یکروز را به دوست به عمری برابر است عمری که بی زدوست عزایی مکرر است
«بسمل» به پای دوست مرا بسمل آرزوست ورنه به خودمری همه کس را میسر است

لله

هر که را دیدیم از ما غافل است بی خبر از ما به درمان دل است
آنکه غافل نیست از ما بیشتر خود گرفتار هزاران مشکل است

لله

نکردی بی وفارفتی هنوز از تو مرا یاد است زیافتادم و از سرغم عشقت نیفتاد است
توبیش از خلق میدانی دگر حاجت به شاهد نیست گواهم کوچه های روستای نصرت آباد است

لله

بر در ارباب ثروت خود یکی کاسه لیزی از سه تا سه بهتر است
این یکی چون کار هر سه می کند خورده والا از سه تا یک بهتر است

لله

صرفه جویی به مصرف کم نیست مصرف نادرست اسراف است
بی ز افراط و دور از تفريط دین اسلام عدل و انصاف است

لله

این همه پول کز کف ملت کاش رفتی به کیسه ی دولت نه به هر پست فطرتی رشوت
تا شدی صرف خیر خلق الله

لله

به پای حرف لیکن در عمل سخت
به جای یاریش بر تن درند رخت

چه آسان است وصف روستایی
گذارش گرفتد اندر ادارات

لله

جز لب گریان و چشم تر نداشت
رفت جایی را که خود باور نداشت

غنچه تا از برگ سر را برنداشت
چون برید از برگ و بی برگی گزید

لله

قصد مقصود است ولی مقصود نیست
کعبه معبد آمد و معبود نیست

آنچه می جویی تو از بیت و حطیم
حق به دلها جو گرت مقصود اوست

حرف (د)

سزایم نبود کانچه احسان نمود
ولی او به رحمت دو صد در گشود

بنازم خدایی که از فضل و جود
سزاوار صدگونه ذلت بدم

لله

بر ما غم فقر و فاقه را آسان کرد
با گوشت و برنج دم سیاه یکسان کرد

الحمد خدای را که اینقدر احسان کرد
یک نیمه نان خشکی را همره دوغ

لله

«رَبُّكَ فِي نَفْسِكَ» ای ارجمند
نیست ممکن جز طریق نقشبند

آیهی «وَاذْكُرْ» ز قرآن گیر پند
در «تَضَرَّعاً وَ خِيفَةً» روز و شب

لله

میزان و پل صراط بر پا گردد
آنجا چه کنم اگر هویدا گردد

روزی که به سر قیام کبرا گردد
اینجا بتوان هر گنهی پنهان کرد

لله

خون بر جگر از فقر گدا باید بود
از خانه و کاشانه جدا باید بود

تا کی هدف تیر بلا باید بود
آواره و سرگشته پی خرج عیال

لله

در صلح و صفا نمونه ی دهر کناد
از هرچه گزند ی هست بی زهر کناد

یارب ده ما را شهره ی شهر کناد
ما مشت فقیر نصرت آبادی را

لله

ای خوش‌دمکی که با عزیزی گذرد
با همدلی از اهل تمیزی گذرد
در صحبت احباب مسیحا نفسی
با یاد خدا نه بهر چیزی گذرد

لله

یارب تو بگیر دستم از این دیو پلید
کاین نفسک امّاره امانم ببرید
امروز توان قلب سیه پنهان کرد
فردا چه توان کرد به این ریش سپید

لله

روزی که گل مرا منقّش کردند
از باد غم احاطه از شش کردند
با آب فراق شستشو دادن و بس
در بوته عشق سر به آتش کردند

لله

یک‌گندمی چون بهای این عالم بود
از خوردن آن نهی بنی آدم بود
چون خورد و بهای خورده ناچیز بدید
گفتا که «ظَلَمْنَا» چه بهای کم بود

لله

خاطر ز غمت اگر مکدر گردد
رو باده بنوش اگر میسر گردد
در می‌کده بس مراد و از کعبه به رد
بسیار نخورده باده کافر گردد

لله

گفتم به سر کوی تو چون باید شد
گفتا که به دو پای جنون باید شد
مجنون شدم و باز بگفتا «بسمل»
از مرز جنون نیز برون باید شد

لله

ای شهری بیا که ده صفایی دارد
بی دود سیه عجب هوایی دارد
از بَع بَع میش و برّه جای ماشین
بی تار و طرب به لب نوایی دارد

لله

روزی که زمین مس و سما موم شود
خلق از عملی که کرده مغموم شود
گر از گنه همچو منی در گذری
جرم من و هم فضل تو معلوم شود

لله

دیدی که چه گفت به وقت مردن حاجی
آن دم که ورا به دفن گه می بردند
آنها که به خنده مالشان می خوردم
امروز همه به ریش من می خندند

لله

نیست میرائی بهتر از دانش
تا نگشتی پدر به دانش کوش
در جهان کآنچه از پدر ماند
کز تو هم روزی بر پسر ماند

لله

اسب را فرق است از هوش بلند
عزت انسان به جود است ای عنود
ور نه خر دارد دو تا گوش بلند
نه به دستاری و روپوش بلند

لله

هر کجا گشتم بجز دود دماغ من نبود
همچو پروانه کشیدم بال تا یابم مگر
هر که رادیدم بی فکر فراغ من نبود
جز درون شمع در جایی سراغ من نبود

لله

رودوستی بگیر که صاحب دم باشد
در فقر و غنا امین و محرم باشد
در شادی و غم شریک و همدم باشد
گر جان به فدای او کنی کم باشد

لله

بی خبر قومی به رغم دین غم دین می خورند
خلق را درس قناعت می دهند و خود چو خر
با لباس اهل تقوا خون مسکین می خورند
هم از آخر هم ز تو بره هم ز خورجین می خورند

لله

به سر بردن به نادان یک شبی را
ولی یک لحظه با دانا نشستن
ز عمرت دست کم دو سال کاهد
اگر ده چند گردد بلکه شاید

سالی که راه را از وسط روستای ما کشند

ما را که گرسنه ایم و بیکار چه سود
ما را غم نان کشته نه بازار گشاد
از تنگ و گشاد کردن بازار چه سود
بازار گشاد با دل زار چه سود

لله

هر سبزه که از خاک و گلی می روید
زینهار که در پای ستم خُرد کنی
از داغ لب و خون دلی می روید
کز خون تو هم چنین گلی می روید

لله

یاران نفاق یار جانی نخرند
گوهر ز لبی اگر ببارد «بسمل»
خر مهره خران صدف به نانی نخرند
جز ظاهر الفاظ معانی نخرند

لله

عاقبت بخت سیه موی سرم اسپید کرد
جای کم کردن زردم دیده را کم دید کرد
لشکر غم را نهان سرداد در ملک تنم
دین و دل را بر کنار و عشق را جاوید کرد

لله

ای دست تو از دست رسم دور مباد
نامت به زبان هر نفسم دور مباد
مهرت ز دل و خیال رویت از سر
وصل تو ز بال هوسم دور مباد

لله

گر خلق جهان مرا همه یار شود
سرتاسر عالم گل و گلزار شود
بی روی تو مخلوق و بی بوی تو گل
گلها همه خار و خلق اغیار شود

لله

سوختم ز غمت عشق تو تغییر نکرد
دیوانه ترم کرد و به تدبیر نکرد
من پیر شدم بر سر این سوز و گداز
یک جو به دل سنگ تو تأثیر نکرد

لله

عاقل نشدم اگر جنون خواهم شد
از دایره ی خلق برون خواهم شد
خسرو نشدم اگر چه فرهاد شدم
در عشق تو آغشته به خون خواهم شد

لله

نیست دوست آنکه در جهان باشد
دوست در پای نان و خوان باشد
دوست آنست که در جحیم و جنان
یار و غمخوار جاودان باشد

لله

راز را با رازدان راز می باید کشید
پرده بر اسرار از آغاز می باید کشید
گوش نامحرم کجا و رازشهنازان کجا
رازشاهان را به چشم باز می باید کشید

لله

بهتر از مرگ نیست در دنیا
آنکه از شاخ زیست برگی برد
بدتر از مرگ هم نباشد و نیست
آنکه بی برگ مرد و برگی نبرد

لله

من برگی ام که ترک گلم کرده زار و زرد
در باغ زندگی به سر شاخسار زرد
جز شبنم سرشک ندیدم ز کس هنوز
آبی که شویم از رخ پر خون غبار زرد

لله

کتابم را مده با آن که از عشق
ز احسن القصص از وی چه پرسى
رموز «بشنو از نی» را نداند
اگر از حفظ صد قرآن بخواند

رف)

لله

روزی رسد و لو نخواهی تو به زور
بی شبهه رسد هر آنچه را کلک ازل
در خانه و در سفره چه نزدیک چه دور
یا گنج شهی تو را و یا کنج تنور

لله

همه او پر مزه اما سخنش پر مزه تر
هر چه رامز مزه کردم بندیدم «بسمل»
از لبش پر مزه گر از دهنش پر مزه تر
مزه ای از مزه ی فوت و فنش پر مزه تر

لله

ای گفته مرا می به شب قدر مخور
گفتم که اگر قدر به قدر است، بی قدر
بر قدری بسنده کن و این قدر مخور
خود قدر بدان به قدر و این قدر مخور

لله

تا کی به زیر بال کشیدن سر قصور
در جبهه مجال کم از جوجه ای مباحش
در تنگنای بیضه تن خفته ای صبور
بشکن به جنبشی در این دخمه حضور

لله

شیر معشوق است و عاشق هم چو گور
مور را با فیل هم خانه شدن
فیل معشوق است و عاشق همچو مور
نیست جز با پای خود رفتن به گور

لله

خنده ای را دوست تر دارم به دوست
یک شبی بردن بسر با دوست نیک
از هزاران شب به گریه تا سحر
به ز عمری طاعت بی دوست سر

لله

نیست از «بی پیر» دشنامی بتر
حیف انسانی به این شأن و شعور
نه به انسان بلکه بر هر گاو و خر
باشد از بی پیری خود مفتخر

به کجا از تو گریزم که بود جای دگر
به کدام ملک که در آن ملک نباشی مالک
بی غم از دست غمت منزل و مأواى دگر
سر راهم نکنی سبز زلیخای دگر

لله

به خدا جز خدا و پیغمبر نبود در جهان کسی بهتر
مهربان تر به حق فرزندان بیش از باب و بهتر از مادر

حرف (ر)

ماییم که اعجاز زمانیم هنوز مصداق کرامت جهانیم هنوز
افسوس که با این همگی قدرو شرف از دیده ی خویشتن نهانیم هنوز

لله

رفت عمرو هنوز در تلاشی شب و روز دل در گرو صرف معاشی شب و روز
دنیا یی که دل در طلبش باخته ای او ماند و تو دگر نباشی شب و روز

لله

الحمد خدایی را که نگسست هنوز مهرم به خود و به دوستی بست هنوز
کرد خلقتم آنچنان که یکدوست به قصد از کهنه و نو ندادم از دست هنوز

حرف (س)

عمری به هوای نفس کشیدیم نفس سر در پی آرزو به دنبال هوس
نه صبح هوس دمید نه شمع مراد رفت عمر و بماند آرزوها از پس

لله

من بلبلم و تو گل مرا بوی تو بس یک بوسه ای از برگ گل روی تو بس
من زاغ نیم که شکوه از خار کنم خاری به کفم به خواری از کوی تو بس

حرف (ش)

ای آنکه شب و روز چو موری به تلاش بر سفره و بر کاسه و بر دیگچه و آتش
نه بند حرامی و نه در فکر حلال از هر که و هر چه و ز هر جای که باش

نور چشم استاد موسیقی خلیل احمد شیری

از خوف خلیل خَم خَمک باید جَست ورنه باید دو شب و روز شوی مهمانش
گرچه از اهل غنائیست ولیکن بسخا کمتر از حاتم طائی نبود احسانش

لله

ای ناز تو بهتر از نوازش
قهر تو به از هزار مهرست
ناسازی توست جمله سازش
جور تو جواز سرفرازش

لله

یارب تو هر آنچه کرده‌ام بر من بخش
بی دانه و بی خوشه و بی توشه مکن
از فعل بدم به پیش از مردن بخش
هم خوشه و هم دانه و هم خرمن بخش

پندی بر برهان

برهان پسر من به قدر سرمایه خویش
هر کس که حساب خرج و دخلش نکند
رو خرج کن و مبین به همسایه خویش
دیری نکشد که بر کند پایه خویش

آن وقت صاحب سبز بودیم

من و این گوشه خلوت غم بی خویشی خویش
غم نابودن یک دو سه بُزَم سهل اگر
مانده بیکاره و بیچاره به درویشی خویش
نکند زن هوس میش زبی میشی خویش

لله

شانه را دید چو دل بر سر زلفش دل ریش
دیده خرسند که خاک قدمش جای من است
برد از یاد به کلی غم ریش دل خویش
غافل از سر که سر اندر قدم انداخته پیش

لله

آه از آن شبها که بی تورفت و تو در خواب خوش
می نشاندم در کنار خویش نقش روی تو
جای خالی تو پر می کردم از خواب خوش
در خیال خویش هر شب با دل بی تاب خوش

لله

یا کف به طبل شعر مزین ناشده شکار
یا پای بر طریقه‌ی اهل ادب منه
یا طبل وار لب به نوا هم شعار باش
یا بر سلوک اهل ادب استوار باش

حرف (غ)

از هر که هر چه حسن نکو کردمش سراغ
گفتم شب است در شب و گفتا خمش خمش
گفتا گل و گل و گل باغ و باغ و باغ
در باغ گل سراغ حرام ست از چراغ

حرف (ف)

دُر فقر را گر شد دستی صدف
قناعت به کم کن که از حرص و آرز
عزیزش بدار و نریزش شرف
خورد گرگ خورا به پای علف

حرف (ق)

هست قرآن رحمت و احسان حق آیه ی «واعتَصِمُوا» برهان حق
جز «بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً» چاره نیست زاین چه خذلان مگر ریسمان حق

لله

ای بی خبر ز عشق به لاف ادعای عشق با تار و پود حرف تنیده قبای عشق
جز عین و شین وقاف به پای سخن دگر از مال و جان و جاه چه کردی فدای عشق

حرف (ک)

هرگز نرسد به وصل آن یار سبک تا دل ز علایق نکند بار سبک
با پای سبک قدم سبک باید زد بی بار سبک در طلب یار سبک

لله

ای که یادت نمی رود هرگز از دمی را که دیدمت تا مرگ
بعد از مرگ هم نخواهم کرد مهتر ای دوست تا به محشر ترک

لله

سگ بمرد از گرسنگی و نخورد رشوه از کس تومی خوری چون سگ
گوی سگ بهتر است گر انسانی از چنین لقمه ای پدر خر سگ

حرف (ل)

ای که روزی گذرت جانب گورستان شد به دعا و طلب مغفرتی از چه ملول؟
بین خالق و خلاق به بخیلی کردن به دعایی که بسی از من و و نیت قبول

لله

هر چند سیاه و تیره چو شب گشت روز دل بازم امید وصل تو دارد هنوز دل
ویرانه گشت خانه عمرم به دست جهل جز فضل تو نمانده دگر در کنوز دل

لله

از دهر مشو به رنج و از چرخ منال کاین هر دو پذیرای فنایند و زوال
سرگشته تر از تو در قضا و قدرند گاهی به مسیر نقص و گاهی به کمال

لله

در دعا کردن چنان گشتم فضول
گر چه در حقّ خودم بی حاصل است
تا به تنگ آید خدا سازد قبول
بلکه در حقّ شما گردد حصول

رف(م)

یارب ز درت مران که بی در ماندم
بگشای دری که از شر نفس پلید
از دست هوای خویش مضطر ماندم
اسلام نگشته هیچ که کافر ماندم

لله

برخیز دلا که خیزی آغاز کنیم
شهد هوس از بهر مگس بگذاریم
پای طلب و دست عمل باز کنیم
جانان طلبیم به جان و پرواز کنیم

لله

گشتم چه بسی بسا مجالس دیدم
در خانقه از شیخ و به مسجد واعظ
شاگرد و معلّم و مدارس دیدم
هریک به یکی شیوه موسوس دیدم

لله

گرازاوّل تورامجنون صفت دیوانه می گشتم
ندانستم که بین شانه وزلفت سروسرّیست
چرا سایه صفت سردرپی بیگانه می گشتم
وگر نه خادم سرو و غلام شانه می گشتم

اولین بار رفتن به سوران به شوق دیدار عزیز به تاریخ ۱۳۶۳

هر جا زدیم سر و سرّی نیافتیم
بر زنجهی رفیع سعادت کشیده رخت
آخر به عزم قریه ی سوران شتافتیم
آنجا رخ نکوی عزیزان بیافتیم

لله

صد شکر که روستائی بی از هوسم
با اندکی از سواد فیض ازلی
در حوزه و مدرسه نشد دسترسم
شد اخلف نقشبندیه دادرسم

لله

گفتی که بساز نساخته سوز آوردم
گفتی به رخ سپید و قلبی سالم
تاریک شبی به جای روز آوردم
من روی سیه قلب ندوز آوردم

لله

ساقی بیا که مهر سر خمره وا کنیم
گیریم به پیش پیشه ی اهل طریق را
جامی خوریم وهم به دوامش دعا کنیم
دامان منکران طریقت رها کنیم

لله

همه شد شهیر «بسمل» من و تو حقیر ماندیم
پی هر شغال مرده نگرفته ایم افسوس
ز کنار اغنیا دور به صف فقیر ماندیم
همه سیر و ما گرسنه نه چور و به شیر ماندیم

لله

ز این همه نقشی که بر سقف زمان پنداشتیم
ظاهری نقش و نگار و باطنش پنهان چو مار
خود نبود نقشی و ما نقشش گمان پنداشتیم
نوش را دیدیم و نیشش بی زیان پنداشتیم

لله

دوست آینه است و تو ای بی زدم
من در اینجا می در اینجا هم تویی
خویش را بینی و پنداری منم
هم در اینجا می در آنجا نیز هم

لله

غم را بگو بیا که حریفتم فقط منم
صدبار آمدی و شکستم سرت به شکر
تو آل شیشه ای و من از ایل آهنم
مردی اگر بیا که گردنت از حمد بشکنم

لله

شبی خیال دیدن شمع و چراغ دل کردم
نه از چراغ و دل و شمع و غنچه بود اثر
برای غنچه ای دل سر بباغ دل کردم
هر آنچه گشتم و هر جا سراغ دل کردم

لله

ما اهل بلاییم و بلا می طلبیم
شادی ز غم و کمال هستی ز عدم
از بای بلا وا و لا می طلبیم
در فای فنا فن بقا می طلبیم

لله

گر بزرگی بودی بر جسم بزرگ
عزت ار بودی به تخت و مال و جاه
فیل کردی در بزرگی قد علم
بودمی فرعون و قارون محترم

لله

تا ساق گل است به ساق دستم
تا باغ گلی و گل به باغ است
بی ساغر و جام و باده مستم
در کعبه ی باغ گل پرستم

لله

کس راجه خبر هر آنچه کز خود خبرم
گر لطف خدا شامل حالم نشود
چه کردم و می کنم و در چه هنرم
حیوان چه که صد بار ز کافر بترم

لله

هر بار که پا بر در میخانه شدم
افسانه ی زلف تو چو آمد به میان
سودای تو بر سر زد و دیوانه شدم
از خویش به کلی همه بیگانه شدم

لله

گرد شمع رخ تو تا به سحر سوخته ام
بس که در آتش عشق تو جگر سوخته ام

شاد از آنم که از داغ تو پر سوخته ام
گر نسوزد دگر آتش دوزخ چه عجب

لله

این بار که خورده ام بگو کی نخورم
حالا که عف است چرا پیایی نخورم

گویی که مخور می ز چه رو می نخورم
گفتی که به یک باره ودو بار عف است

لله

از بد و نیک کم و بیش حسابی گیریم
نامه خویش بخوانیم و جوابی گیریم

وقت آن است که در پیش کتابی گیریم
کله خویش کنیم قاضی و دل را مفتی

لله

بی آتش و بی شرر کبابم چه کنم
بی تنگ قفس در اضطرابم چه کنم

بی می همه شب مست و خرابم چه کنم
بی دام هنوز صیدم و بی دانه به دام

لله

حاش الله طعن به طعم وی زدیم
ناکسان را از سر خم پی زدیم

هر که او گفت طعنه ما بر می زدیم
شهد از نیش مگس کردیم دور

لله

ای بسته ی سیم و زر و ای خفته ی خام
بر بی خبری نهاده ای سنگ تمام

ای بنده ی جاه و منصب ای بند مقام
ای بی خبر از این همه اخبار و خبر

لله

سر ناقابلی و روی کبود آوردم
به امید تو و کوری حسود آوردم

گفتی ای دوست بیار آنچه که بود آوردم
بود و نابود من این بود که آوردم پیش

لله

دست نیاز بر سر امید می کشم
تا صبح حشر نعره ی جاوید می کشم

عمریست انتظار تو را دید می کشم
چون جرعه نوش آیه ی «لَا تَقْنَطُوا» شدم

لله

به طاق ابروی جانان به جان نماز کنیم
گناه توبه ببخشیم و چنگ ساز کنیم

بیاید ای همه یاران که شب دراز کنیم
کنار خم بنشینیم و عذر تقصیرات

لله

ناقصی ها از من است نه از پیام
کی سلامت ماندش در دست جام

السلام کامد سلامت ای همام
دست و پا لرز و علیلی را چو من

حرف (ن)

ای عشق تو بنای آب و خاک و گل من
امید به فضل تو مرا کرده فضول
مهر تو بقای جسم و جان و دل من
این است به کف و گر نه کو حاصل من

لله

یارب ده ما را به وفا اعلم کن
درسینه هر مرد وزن از پیرو جوان
در صلح و صفا سرآمد عالم کن
از مهر پر و ز کینه توزی کم کن

لله

یارب ده ما را محفل مستان کن
ماراهمه عندلیب و این روستا را
از باده عشق شهره دستان کن
تبدیل به باغ و چمن و بستان کن

لله

رودوست بگیر نظر به دنیاش مکن
یادوست مگیر اگر گرفتگی «بسمل»
اسرار و را به هر کجا فاش مکن
در پای غمش نشین و تنه اش مکن

لله

نیک است کرم نه باج دادن
رشوت همه جا بد و بتر زان
دندان به ددان ز عاج دادن
با قاضی ازدواج دادن

بی اثنای منوین چندین سال به برق روستای ما

یارب رؤسای را به ما خوش بین کن
این خرکه به بام مانده چند سال هنوز
با اهل ده و قریه ی ما بی کین کن
از دست جوانمردی شان پایین کن

لله

این نه بسطام است که بستان من است
خاک کویش قبله ی اهل دل است
صد بهار بی زمستان من است
مرقد سلطان عرفان من است

لله

جنت آن است کز عمل سازی
بوسه کی می رسد به پیغامی
نه چو شداد به دست معماران
تا نلیسی غبار ره به زبان

لله

به دود آتش هجران دلم کباب مکن
مرا بجای عدوی خودت حساب مکن

بیابیا و به خون ریختنم شتاب مکن
به پیش چشم حسودان به حرف هردشمن

لله

یک تخصّص به مشفقى بودن
که رسد شفقتش به مرد و به زن

به تخلّص ز صد شفیقى به
مشفقى مى توان شفیقى شد

لله

کمترینم کمترین بندگان
بوی گندم بر شدى بر آسمان

این گمان توست و نه من همان
گرنبودى لطف و ستارى حق

لله

آرام و قرار و صبر از پیکر من
که رحم کند به این تن ابتر من

ای یاد تو برده خواب را از سر من
گر تو نکنى رحم به حال زارم

لله

در پرتو او بسوز بال و پر من
اشکش بچکد بلکه به خاکستر من

یارب برسان تو شمعى را بر سر من
من سوزم و او بر سر من گریه کنان

لله

فکرى به من ای سرو بلند قامت کن
یک باره بکش مرا ز غم راحت کن

مردم ز غمت بیا و یک خدمت کن
یا دست مرا بگیر و یا دسته ی تیغ

لله

در موسم گل ز باده پرهیز مکن
تکيه به کلام فتنه انگیز مکن

تا وقت گل است یاد پاییز مکن
از پیر خرابات بجو فتوا را

لله

از باده دهید غسلم و از برگ کفن
تا رنج خماری نکشد پیکر من

آنگه که شکست نهال عمرم ز چمن
در پای رزى سبز تنم دفن کنید

لله

سر مست مى و ترانه و ساز و من
با غصّه و آه و ناله دمساز و من

یاران همه در تنعم و ناز و من
در گوشه غم به گوشه ای دل نگران

الله

ای که حق داده تو را قدرت و مال
آنچه فرض است به عمری یک بار
این قدر کعبه را اشغال مکن
تو به خود فرض به هر سال مکن

الله

من کیم هیچ نوکر هیچان
نه که هیچم که هیچ هم چیز است
هیچ تر از هیچ چاکر هیچان
کمتر از هیچ بر در هیچان

الله

رمز این معنی بدانید ای گروه مؤمنون
در «آلَا إِنَّ» بشارت را ز قرآن مجید
اهل حق را نیست خوفی از درون و از برون
«أُولِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ يُحْزَنُونَ»

الله

صیغه‌ی امر است «الَا» ای مؤمنین
بعد از آن «کونوا مع» یعنی به صدق
«اتقوا الله اتقوا الله اجمعین»
هیچ ننشینید مگر با صادقین

الله

خدا فرمود «الَا» ای اهل ایمان
بجویدش به سوی حق وسیله
به تقوا الله در پیدا و پنهان
نبی وقت خود را از ولیان

رف(و)

تنها نه منم اسیر و پا در گل تو
فریاد و فغان و ناله از چرخ گذشت
بسیار چو من فتاده در مشکل تو
یک خشت نجنبید ز سقف دل تو

بیاد آخوند ملا ابراهیم دیوانه

ای دل دیوانه آن دیوانه کو
آن زبان و آن بیان و آن سخن
آن جنون و ش عاقل فرزانه کو
گریه ها و خنده ی مستانه کو

هو

ای شمع بیا امشب خاموش مشو
از سوختنم خبر به خورشید بده
خاموش دگر مثل شب دوش مشو
دیگر به عزای من سیه پوش مشو

هو

اندر عجبم دلا من از غفلت تو از این همه خیرگی و از جرأت تو
در پیش چنین راهی پراز خوف و خطر کسب تو شده خطا گنه عادت تو

رف(ه)

یار باز گلبن عشقت به دلم خاری ده لبی آغشته به خون چشم گهر باری ده
آتشی در جگر و شعله ی آهی بر سر سینه ی سوخته و جان شرر باری ده

لله

ای شهری بیا به ده که شد فصل فله ایام بهار و موسم توج و کره
زنهایی که رفته گله گله پس می آیند با دبه ای پر ز شیر از میان گله

لله

سرگشتگان کوی تو از سر گذشته به بار گران ز هر چه که باشد بهشته به
بی تو ز عرش و کرسی و حور و جنان چه سود فرشی که برده بوی تو از صد فرشته به

لله

حمد خدا که دل خرم و دل فروش نه دلهای ریش را دل سرخوش به نوش نه
دارم حکایتی و ندارم شکایتی خاموش از بیان و زبان در خروش نه

لله

خلق را دل برده گر پول و پله حبّ مال و جاه و ایل و عایله
ما مریدان را نبرده دل مگر شاه محمد مظهري زاین سلسله

لله

روزم همه در فکر امید رخ ماه شب بی رخ ماه بر سرم دود سیاه
یک عمر گرفتار چنین روز و شبی ظلم است به خدا اگر نویسند گناه

رف(ی)

یارب تو اگر پرده ز کارم بدری درحشر کنند خلق به سویم نظری
آنگه که ببخشی ام بداند شیطان از چه گنهی و از که در می گذری

لله

آخر چه کنم که حرف من گوش کنی
از کرده و کردار من نامه سیاه
بار دگرم به خود هم آغوش کنی
نادیده بگیری و به سر پوش کنی

لله

ای قطب زمان مظهر دوران مددی
مابسته این سلسله ایم سلسله وار
ای پیر طریق نقشبندان مددی
ای سلسله‌ی سلسله جنبان مددی

لله

از نرگس مست مست مستم کردی
در پای قد سرو و دو گیسوی بلند
با خال لب خمار و پستم کردی
آخر ز غمت عصا به دستم کردی

لله

ماری اندر دهان بود بهتر
کاروان را نمی‌زند دزدی
از زبانی به کام یاوه سرای
مگر از بانگ سگ صدای درای

لله

هر کجا علمی است عالم آیه ای
هر کجا کز علم واز عالم تهی است
دیو جهل آنجا ندارد سایه ای
جای غولان است وشیطان خانه‌ای

لله

ای آنکه بهای اشک تر می دانی
بربند مسافران دل در دل شب
اسرار دل صبح و سحر می دانی
گر رسم و طریق این سفر می دانی

لله

آنکه که اجل رسد تو هم نوش کنی
خودبار کسان شوی عمل بار تو نیز
لذات جهان جمله فراموش کنی
بر دوش شوی و بار بر دوش کنی

لله

با مردی نشین که عاقبت مرد شوی
از برگ بگیر عبرت و از ترک بترس
سرسبز چو سرو از همه فرد شوی
کز شاخ اگر جدا شوی زرد شوی

لله

از شاخ نشینان بر گل باشی از باغ مکش پای که بلبل باشی
تا محرم ساق و برگ سنبل باشی از خار بکش دست و بگیر دامن گل

لله

در بستر مرگ به حاجی حاجی دیدی که چه گفت جناب حاجی
با دست تهی به ناعلاجی من رفتم و ملک و مالها ماند

به برهان

در هر دو جهان چهره به مقصودبری برهان پسر من ز عمر خود سودبری
تو کام دل از حمید و داوودبری من کامی اگر ز کامران نابردم

به یزدان

خیر از خود و کار و خانمانت ببری یزدان پسر من بهره ز جانت ببری
تو کام دلی ز کامرانت ببری ناکامی من ز کامرانم بگذشت

خطاب به ارباب

جان به لب آمدن از من به لب از تو سخنی کار فرمایی چو تو کارگری را چو منی
یک سرانگشت که دل پاره کنی یادهنی دست پر آبله و عایله از من و تو را

لله

کمری بسته ای به قلّابی ای که با کوس و طبل اربابی
حجّ عمره به وجه بی آبی مزد مزدور را نداده مرو

لله

که گیری دست و بال ناتوانی از آنت داد حق دست توانا
توانایی به روز ناتوانی بگیر دستی که تا دست تو گیرد

لله

هر خروسی می شدی پیغمبری گر بُدی تنها به شب خیزی شرف
زاغ هم بنشسته بر زخم خری هر که بنشستی به خر عیسی شدی

لله

یک بار شبی اگر کنارم بودی آگاه دمی ز حال زارم بودی
می دیدی چه ها می کشم از دست غمت می مردم اگر ز غم گوارم بودی

لله

تنها نه منم کج که تو هم کج رفتی کج دیدی و کج خواندی و اعوج رفتی
ما را به کجی مگیر از کج دهنی زیرا که تو کج تر ز من از لج رفتی

لله

شدیقینم که تو از علت من بی خبری ورنه می دیدی زمن نیست به عالم بتری
از خطابخشی و ستاری حق است که نکرد پرده عیب مرا پاره به چشم دگری

لله

یارب به چه حکمتی تو هستم کردی یاهست به قصد دوست پرستم کردی
گر قصد نبود به دوست پرستی هستم این حلقه چرا خودت به شستم کردی

لله

گر پای چو من اسیر این دام شوی صد بار بتر از من و بدنام شوی
انگشت نمای هر کس و ناکس و دون دیوانه ی خاص و شهره ی عام شوی

لله

بر آینه ای نگر که دل ها بینی نه آینه ای که جمله خود را بینی
بی عذر به عذرا نظری باید کرد تا عالم بی عذر ز عذرا بینی

لله

پای شادی نشستنش سهل است بنشین پای غم اگر مردی
نزد مردان ز مردمی دور است لاف مردی خلاف نامردی

لله

درویشم و نبود بکفم برگ و قیمتی جز شعر هدیه تاکنمش صرف خدمتی
برشاخ خشک خویش ندیدم چو برگ سبز خواهان عفو از اثر کم سعادت

لله

دوستت دارم که صاف و صادقی دوستی را بیش از اینها لایقی
دوستت دارم نه بهر مال و جاه زانکه یار و غمگسار عاشقی

لله

راز تو هم طراز به پهنای کهکشان
بنواز مستمندی را بحسن خداداده رایگان

ای ناز تو نیاز من و صد چو من بجان
ای نازنین ناز پرور نازک خیال من

لله

کانچه را گم کرده بودم این زمانش یافتم
آنچه را بسمل به تار و پود دل بر بافتم

سالها در بوته های نار هجران تافتم
ترسمش سوزد بجای ساختن آخر به قصد

لله

می توان آموخت از علم و هنر
یا به دانشگاه جز صورت سیر

آنچه را از معرفت کان در سفر
کی توان آموخت اندر حوزه ای

لله

طالع سیه فام و بخت درهمی دارم
غمگساری صاحب دل دوست محرمی دارم

گرچه در وطن از خلق هر چه را کمی دارم
لیک با همه غمها خوشدلم که در غربت

لله

نه یک دفتر که صد طومار باید
لباب عشق را خواندن نشاید

حدیث عشق پیر بی ادب را
کتاب عشق را با لب توان خواند

لله

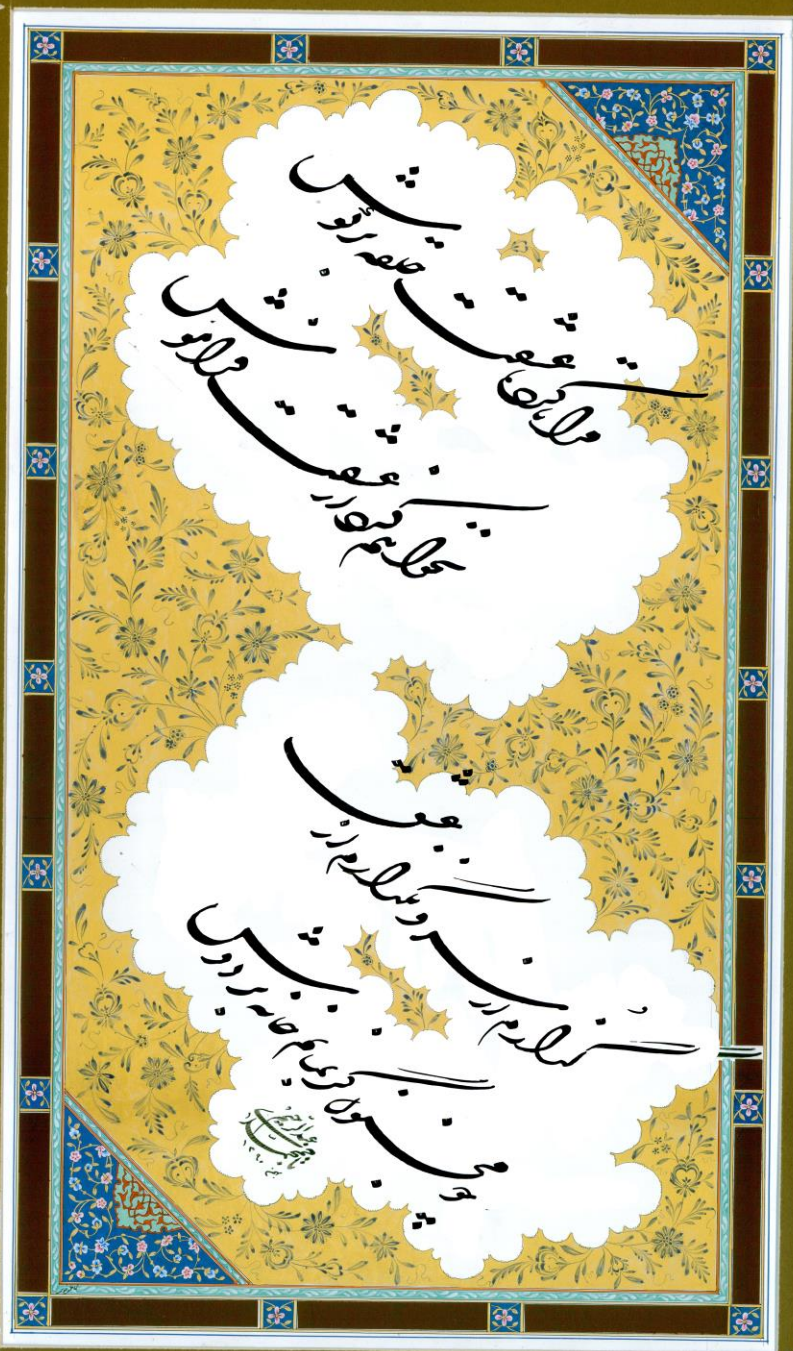
ورق پوچ زندگی ام را
گند گنداب گندگی ام را

پیش از آنکه اجل به هم پیچد
خود بپیچم که دوست داند و من

لله

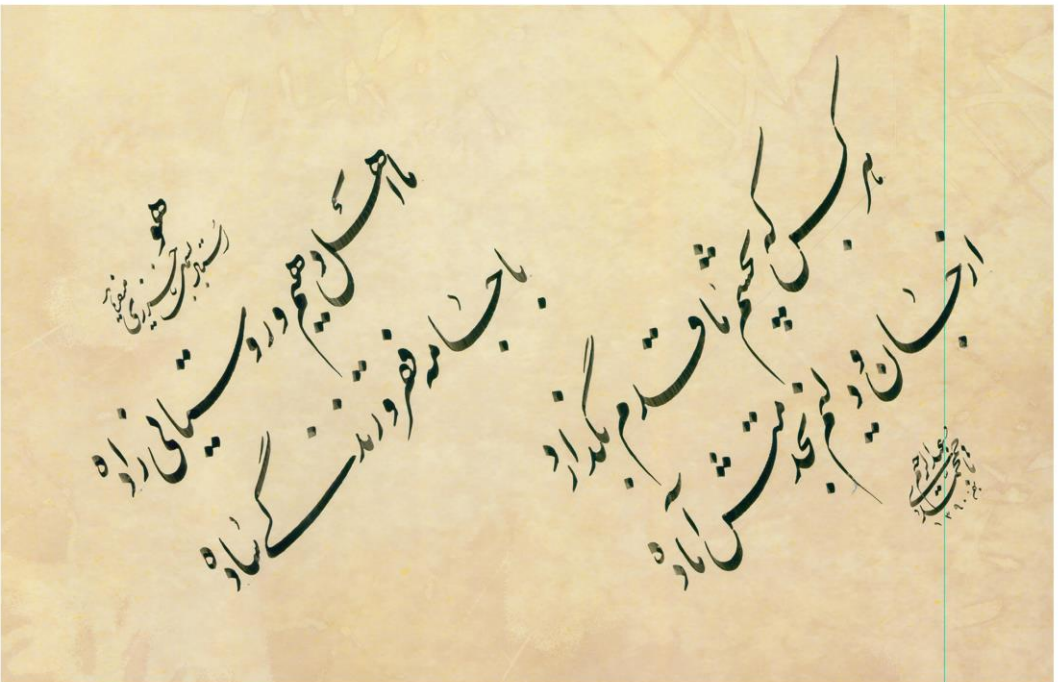
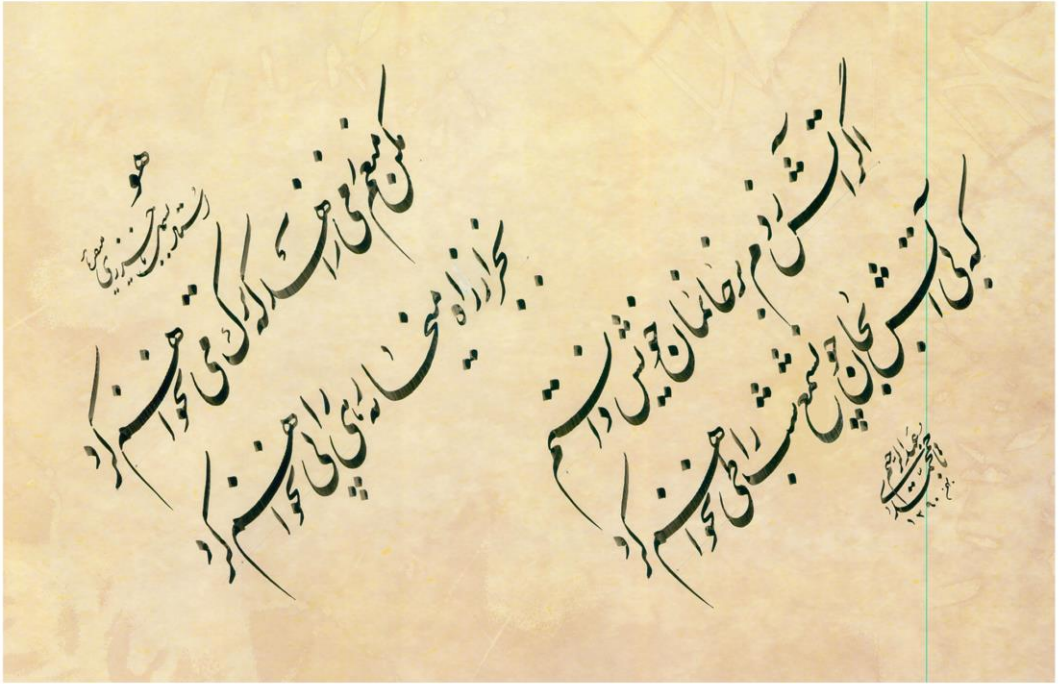
رضای خلائق رضای خداست
بدون رضای خلائق هباست

مپندار حق از خلائق جداست
صلات و صیام و زکات و حج ات

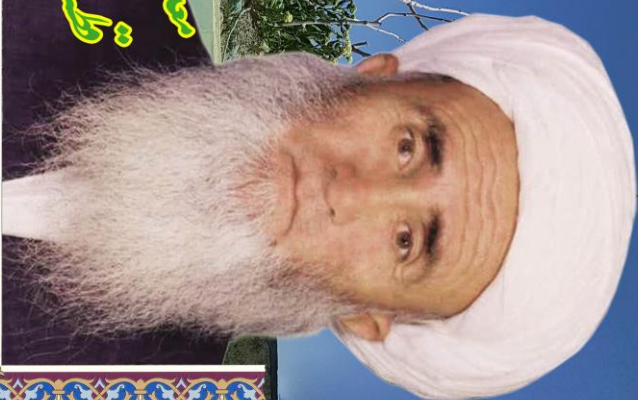

ای قطب زمان مہر دورانِ مدد سے
ای سہ طریق مستندانِ مدد سے
باتہ سے این سہ ماہ سہ ماہ دار ای
سہ ماہ سہ ماہ سہ ماہ سہ ماہ سہ ماہ

مہرینِ عالم و اکمل، صاحبِ التوحید، عروۃ الدنیا
قطب اللہ شاہ حضرت حاج محمد مہر نقشبندی عہد مدنی رحمۃ اللہ علیہ

حضرت حاج شاه سید عبدالله مجددی از مشایخ معاصر نقشبندیہ

گستردن نوهار خوشتر باشد لبخند خوش نگار بهتر باشد
نوروز چو می فشاند همه گل این گرمی و شور او سراسر باشد

حضرت مولانا سید معود فرزند حضرت شاه سید عبداللہ مجددی

خانمیرزا محمد مصطفی (نذیم) پیر بیست ستم

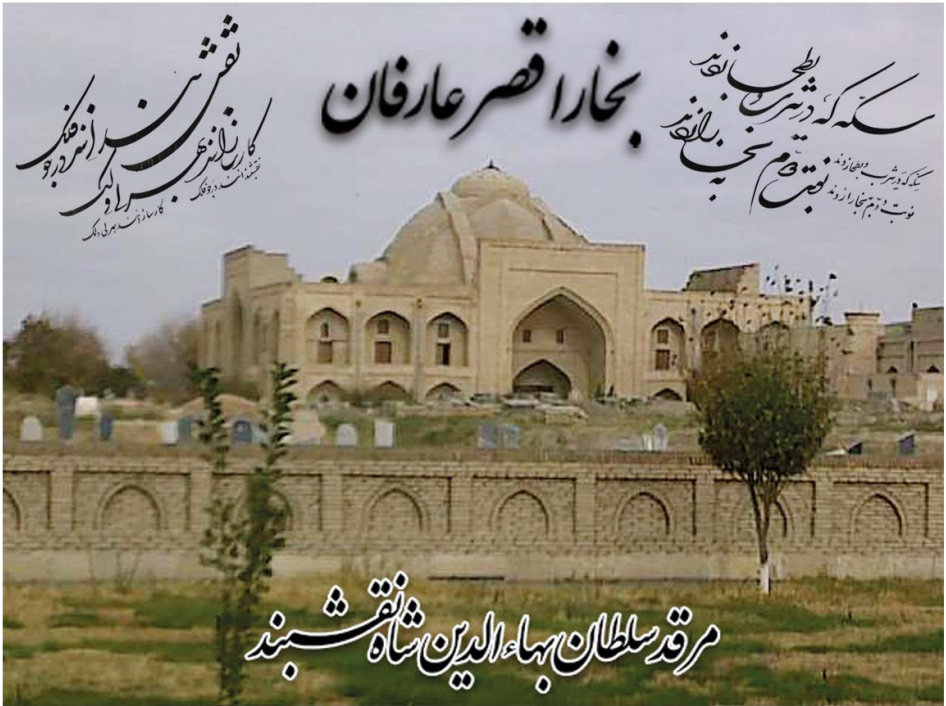

خانمیرزا محمد مصطفی (نذیم) پیر بیست ستم

اگر دوستی گذر باخرزش افتاد
ندارد گر زمن نام و نشانی
غلامعلی بشهرت تیموری ام
اگر پرسند کجا غمخانه دارد
بگویندش که در شرق خراسان
سرای بی دری را رو به مسجد
بدلجویی بخاطر آمدش یاد
به این آدرس که میگویم بسش باد
تخلص بسمل ناگام و ناشاد
کجا بیت الحزینی کرده بنیاد
به شش فرسنگی اندر غرب تایباد
به باخرز روستای نصرت آباد

ز شصت بگذشته عمرش در همه حال
نشد از شست غم یک لحظه آزاد

